

Przewodnik techniczny – wydanie szóste 2010

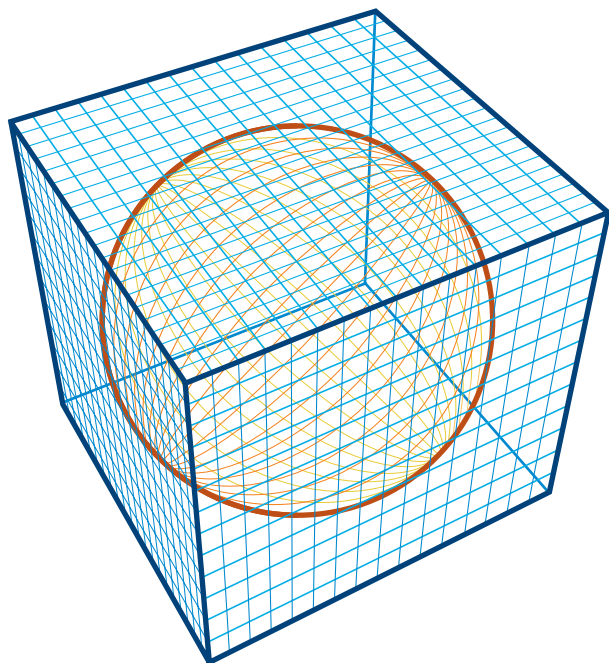
Podręcznik instalacji elektrycznych Układy zabezpieczeń, sterowania i elektryczne

Power and productivity
for a better world™

Podręcznik instalacji elektrycznych

Układy zabezpieczeń, sterowania i elektryczne

Wydanie pierwsze 2003

Wydanie drugie 2004

Wydanie trzecie 2005

Wydanie czwarte 2006

Wydanie piąte 2007

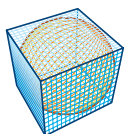
Wydanie szóste 2010

*Wydane przez ABB SACE
via Baioni, 35 - 24123 Bergamo (Włochy)*

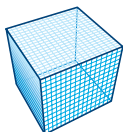
Wszelkie prawa zastrzeżone

Podręcznik instalacji elektrycznych

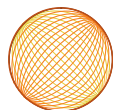
Układy zabezpieczeń, sterowania i elektryczne

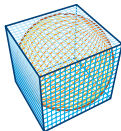
Aspekty ogólne

Część 1
Układy zabezpieczeń i sterowania

Część 2
Układy elektryczne

Aspekty ogólne

Spis treści

Wprowadzenie	6
1 Normy	
1.1 Aspekty ogólne.....	7
1.2 Normy IEC dla instalacji elektrycznych	19

Wprowadzenie

Zakres i przeznaczenie

Niniejszy podręcznik instalacji elektrycznych ma stanowić kompendium wiedzy i szybko dostępne narzędzie przeznaczone dla projektantów i użytkowników instalacji elektrycznych. Nie jest on dokumentem teoretycznym lub katalogiem technicznym. Ma stanowić uzupełnienie takich dokumentów i pomagać w prawidłowym doborze urządzeń dla wielu typów instalacji.

Prawidłowe wymiarowanie instalacji elektrycznej wymaga wiedzy dotyczącej szeregu różnych czynników, na przykład montażu sieci, przewodów elektrycznych lub innych elementów systemu. Zmusza to projektantów do zapoznania się z treścią wielu dokumentów i katalogów technicznych. Niniejszy podręcznik instalacji elektrycznych stanowi jednakże pojedynczy dokument i zawiera tabele umożliwiające szybkie określenie najważniejszych parametrów elementów instalacji elektrycznej oraz dobór zabezpieczeń dla szerokiego zakresu instalacji. Zamieszczone przykłady aplikacyjne mają pomóc w zrozumieniu treści tabel doboru.

Użytkownicy podręcznika instalacji elektrycznych

Podręcznik instalacji elektrycznych jest narzędziem przeznaczonym dla wszystkich tych, którzy interesują się instalacjami elektrycznymi: dla instalatorów i techników utrzymania ruchu, dla których będzie stanowił skrótowe i wygodne kompendium wiedzy elektrotechnicznej oraz dla inżynierów sprzedaży, którzy będą mogli korzystać z zawartych w dokumencie tabel doboru.

Zakres zastosowania podręcznika instalacji elektrycznych

Niektóre tabele przedstawiają przybliżone wartości parametrów, ze względu na uogólnienie procesu wyboru. Przykładem mogą być tabele zawierające parametry konstrukcyjne maszyn elektrycznych. Jeśli było to tylko możliwe, podano współczynniki korekcyjne dla warunków odbiegających od założonych. Tabele opracowywano zawsze w sposób zachowawczy, kładąc nacisk na bezpieczeństwo. W celu uzyskania dokładniejszych wyników obliczeń i dokładniejszego doboru wielkości elementów instalacji elektrycznej zaleca się użycie programu DOC.

1 Normy

1.1 Aspekty ogólne

W każdej dziedzinie techniki, a szczególnie w elektrotechnice, warunkiem wystarczającym (nawet, jeśli nie jest to warunek konieczny) dla realizacji instalacji zgodnie ze "stanem wiedzy" i wymaganiami klientów oraz społeczności jest przestrzeganie wszystkich istotnych przepisów i norm technicznych. Wobec powyższego, dokładna znajomość norm stanowi fundament prawidłowego rozwiązywania problemów napotykanym w instalacjach elektrycznych, które muszą być projektowane tak, aby zapewnić "akceptowalny poziom bezpieczeństwa", który nie jest nigdy absolutny.

Normy prawne

Są to wszystkie normy, z których wynikają zasady zachowania osób prawnych, działających w ramach suwerennego państwa.

Normy techniczne

Normy te stanowią zbiór zaleceń, na podstawie których należy projektować, produkować i kontrolować maszyny, urządzenia, materiały i instalacje, w celu zapewnienia ich sprawności i bezpieczeństwa działania.

Normy techniczne, publikowane przez organizacje krajowe i międzynarodowe, są opracowywane szczegółowo i mogą mieć moc prawną, jeśli zostaną wdrożone, wykorzystując odpowiednie środki legislacyjne.

Obszary zastosowań

	Elektrotechnika i elektronika	Telekomunikacja	Mechanika, ergonomia i bezpieczeństwo
Organizacja międzynarodowa	IEC	ITU	ISO
Organizacja europejska	CENELEC	ETSI	CEN

Niniejszy przegląd techniczny uwzględnia wyłącznie organizacje normalizacyjne zajmujące się elektrotechniką i elektroniką.

IEC – Międzynarodowa Komisja Elektrotechniczna

Międzynarodowa Komisja Elektrotechniczna (International Electrotechnical Commission - IEC) powstała w 1906 roku. Celem jej założenia było zapewnienie międzynarodowej współpracy w zakresie normalizacji i certyfikacji w dziedzinie elektrotechniki i elektroniki. Stowarzyszenie składa się z międzynarodowych komitetów z ponad 40 krajów z całego świata.

Komisja IEC publikuje normy międzynarodowe, zalecenia techniczne i sprawozdania, które stanowią podstawę lub wzorzec dla wszystkich działań normalizacyjnych, tak krajowych, jak i europejskich.

Normy IEC są zazwyczaj publikowane w dwóch językach: angielskim i francuskim. W 1991 roku komisja IEC ratyfikowała umowę o współpracy z komitetem CENELEC (europejską organizacją normalizacyjną), w zakresie wspólnego planowania nowych działań normalizacyjnych i wspólnego głosowania nad projektami norm.

1 Normy

GENELEC – Europejski Komitet Normalizacyjny Elektrotechniki

Europejski Komitet Normalizacyjny Elektrotechniki (European Committee for Electrotechnical Standardization – CENELEC) został utworzony w 1973 roku. Aktualnie komitet obejmuje 31 państw (Austria, Belgia, Bułgaria, Cypr, Chorwacja, Czechy, Dania, Estonia, Finlandia, Francja, Niemcy, Grecja, Węgry, Islandia, Irlandia, Włochy, Łotwa, Litwa, Luksemburg, Malta, Holandia, Norwegia, Portugalia, Polska, Rumunia, Słowacja, Słowenia, Hiszpania, Szwecja, Szwajcaria, Wielka Brytania) i współpracuje z 12 państwami stowarzyszonymi (Albania, Białoruś, Gruzja, Bośnia i Hercegowina, Tunezja, Republika Macedońska, Serbia, Libia, Czarnogóra, Turcja, Ukraina i Izrael), które początkowo utrzymywały zgodność swoich krajowych dokumentów z wymaganiami CENELEC, a następnie zastąpiły je dokumentami zharmonizowanymi (HD).

Istnieje różnica pomiędzy normami europejskimi EN i dokumentami zharmonizowanymi (HD). Pierwsze z nich muszą zostać zaakceptowane na każdym poziomie, w różnych krajach, bez dodatków lub zmian, natomiast te drugie mogą być aktualizowane w celu spełnienia szczególnych, krajowych wymagań. Normy EN są zazwyczaj publikowane w trzech językach: angielskim, francuskim i niemieckim.

Począwszy od 1991 r. komitet CENELEC współpracuje z komisją IEC w celu przyspieszenia procesu przygotowywania norm międzynarodowych.

Komitet CENELEC zajmuje się określoną tematyką, w przypadku której konieczna jest pilna normalizacja. Jeśli badanie określonej tematyki zostało już rozpoczęte przez komisję IEC, europejski komitet normalizacyjny CENELEC może zaakceptować lub też, w razie konieczności, uzupełnić prace już zatwierdzone przez IEC.

DYREKTYWY UE DLA URZĄDZEŃ ELEKTRYCZNYCH

Jednym z zadań instytucjonalnych Unii Europejskiej jest publikacja dyrektyw, które muszą być przyjmowane przez poszczególne państwa członkowskie i muszą być wdrażane do stosowania w ramach prawa krajowego.

Po przyjęciu, powyższe dyrektywy obowiązują prawnie i stają się odniesieniem dla producentów, instalatorów i dystrybutorów, którzy muszą przestrzegać nakazów prawa.

Dyrektywy opierają się na następujących zasadach:

- harmonizacja jest ograniczona do kluczowych wymagań;
- tylko produkty spełniające kluczowe wymagania, określone przez dyrektywy, mogą być wprowadzane na rynek i uruchamiane;
- normy zharmonizowane, których numery odniesienia są publikowane w oficjalnym dzienniku UE i są transponowane na normy krajowe, są uznawane za zgodne z kluczowymi wymaganiami;
- stosowanie norm zharmonizowanych lub też innych specyfikacji technicznych jest nieobowiązkowe, a producenci mogą wybierać inne rozwiązania techniczne, w celu spełnienia kluczowych wymagań;
- producent może wybierać spośród różnych procedur oceny zgodności, oferowanych przez daną dyrektywę.

Celem każdej z dyrektyw jest zmuszenie producentów do przedsięwzięcia wszelkich środków i podjęcia wszelkich kroków niezbędnych do zagwarantowania, że produkt nie wpłynie na bezpieczeństwo i zdrowie osób, zwierząt lub mienia.

1 Normy

Dyrektywa niskonapięciowa 2006/95/CE

Dyrektywa niskonapięciowa odnosi się do każdego urządzenia zaprojektowanego do pracy z napięciem znamionowym z przedziału od 50 do 1000 V prądu przemiennego lub od 75 do 1500 V prądu stałego.

W szczególności, dotyczy ona wszelkich urządzeń wykorzystywanych do produkcji, przetwarzania, przesyłu i dystrybucji energii elektrycznej, takich jak maszyny, transformatory, układy, przyrządy pomiarowe, zabezpieczenia i elementy połączeniowe.

Następujące kategorie leżą poza zakresem tej dyrektywy:

- urządzenia elektryczne przeznaczone do pracy w atmosferze zagrożonej wybuchem;
- urządzenia elektryczne przeznaczone dla radiologii i medycyny;
- urządzenia elektryczne przeznaczone dla wind osobowych i towarowych;
- liczniki energii elektrycznej;
- wtyki i gniazda przeznaczone do użytku domowego;
- sterowniki ogrodzeń elektrycznych;
- zakłócenia radioelektryczne;
- specjalizowane urządzenia elektryczne, przeznaczone dla statków, statków powietrznych lub kolei, które muszą spełnić wymagania bezpieczeństwa określone przez organizacje międzynarodowe, których członkami są państwa członkowskie UE.

Dyrektywa EMC 2004/108/CE (“Kompatybilność elektromagnetyczna”)

Dyrektywa kompatybilności elektromagnetycznej dotyczy wszystkich urządzeń elektrycznych i elektronicznych, jak również systemów i instalacji zawierających elementy elektryczne i/lub elektroniczne. Urządzenia objęte tą dyrektywą są podzielone na następujące kategorie, w zależności od ich przeznaczenia:

- domowe odbiorniki radiowe i telewizyjne;
- przemysłowe urządzenia produkcyjne;
- ruchome urządzenia radiowe;
- ruchome urządzenia radiowe i komercyjne urządzenia radiotelefoniczne;
- urządzenia medyczne i naukowe;
- urządzenia informatyczne (ITE);
- wyposażenie domowe i domowe urządzenia elektroniczne;
- lotnicze i morskie urządzenia radiowe;
- edukacyjne urządzenie elektroniczne;
- sieci telekomunikacyjne i ich wyposażenie;
- nadajniki radiowe i telewizyjne;
- oświetlenie i lampy fluorescencyjne.

Urządzenia muszą być skonstruowane w taki sposób, aby:

- a) generowane przez nie zakłócenia elektromagnetyczne nie przekraczały poziomu umożliwiającego zgodną z przeznaczeniem pracę urządzeń radiowych, telekomunikacyjnych i innych;
- b) urządzenia muszą charakteryzować się samoistną odpornością na zakłócenia elektromagnetyczne, w celu umożliwienia im pracy zgodnie z przeznaczeniem.

Urządzenie spełnia wymagania punktu a) i b) dyrektywy, jeśli spełnia normy zharmonizowane, dotyczące rodziny produktu lub też, w przypadku ich braku, spełnia normy ogólne.

1 Normy

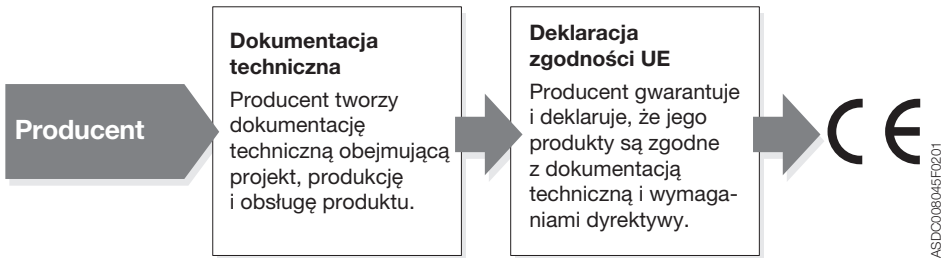
Znak zgodności CE

Znak zgodności CE informuje o spełnieniu wszystkich wymagań narzuconych producentowi, dotyczących jego produktów, w ramach dyrektyw Unii Europejskiej, niezbędnych do przyznania znaku CE.

Kiedy znak CE zostaje przyznany produktowi, stanowi to deklarację producenta lub jego uprawnionego przedstawiciela, że dany produkt spełnia mające zastosowanie wymagania, w tym wymagania dotyczące procedur oceny zgodności. Uniemożliwia to państwom członkowskim ograniczanie sprzedaży i uruchamiania produktów noszących znak CE, chyba że takie środki będą uzasadnione przez udowodnioną niezgodność produktu.

Schemat blokowy procedur oceny zgodności, określony przez dyrektywę 2006/95/CE dla wyposażenia elektrycznego przeznaczonego do pracy w określonym zakresie napięć:

ASDC08045FC201

Morski certyfikat typu

Warunki środowiskowe, charakteryzujące użytkowanie wyłączników w instalacjach pokładowych mogą różnić się od warunków pracy panujących w standardowym środowisku przemysłowym; w rzeczywistości, zastosowania morskie mogą wymagać instalacji pracujących w szczególnych warunkach, takich jak:

- środowisko charakteryzujące się wysoką temperaturą i wilgotnością, w tym słoną mgłą (wilgoć-ciepło, środowisko słonej mgły);
- środowisko pokładowe (maszynownia), w którym urządzenia pracują w obecności drgań o dużej amplitudzie i długim czasie trwania.

W celu zapewnienia prawidłowej pracy w takim środowisku, rejestry statków wymagają, aby urządzenia zostały sprawdzone zgodnie ze specjalnymi procedurami kontrolnymi, z których najważniejszymi jest kontrola wpływu drgań, dynamicznych przechyłów, wilgotności oraz podwyższonej temperatury w suchych warunkach.

1 Normy

Wyłączniki firmy ABB SACE (serii Tmax i Emax) są certyfikowane przez następujące rejestry statków:

• RINA	Registro Italiano Navale	Włoski rejestr statków
• DNV	Det Norske Veritas	Norweski rejestr statków
• BV	Bureau Veritas	Francuski rejestr statków
• GL	Germanischer Lloyd	Niemiecki rejestr statków
• LRs	Lloyd's Register of Shipping	Brytyjski rejestr statków
• ABS	American Bureau of Shipping	Amerykański rejestr statków

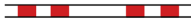

W celu uzyskania informacji dotyczących typologii i parametrów certyfikowanych wyłączników zawsze zaleca się kontakt z firmą ABB SACE lub też sprawdzenie certyfikatów na stronach internetowych <http://bol.it.abb.com>.

Znaki zgodności z odpowiednią normą krajową lub międzynarodową

W poniższej tabeli zebrano – wyłącznie w celach informacyjnych – międzynarodowe i krajowe znaki zgodności:

PAŃSTWO	Symbol	Znak zgodności	Zastosowanie/organizacja
EUROPA		–	Znak zgodności ze zharmonizowanymi normami europejskimi, zamieszczonymi w umowie ENEC
AUSTRALIA		Znak AS	Produkty elektryczne i nieelektryczne. Gwarantuje zgodność z normami SAA (Standard Association of Australia).
AUSTRALIA		Znak S.A.A.	Standards Association of Australia (S.A.A.). Urząd Dozoru Energetycznego Nowej Południowej Walii, Sydney, Australia
AUSTRIA		Austriacki znak zgodności	Wyposażenie instalacyjne i materiały

1 Normy

PAŃSTWO	Symbol	Znak zgodności	Zastosowanie/organizacja
AUSTRIA		Znak identyfikacyjny ÖVE	Kable
BELGIA		Znak CEBEC	Materiały instalacyjne i urządzenia elektryczne
BELGIA		Znak CEBEC	Rury i kanały, przewody i przewody giętkie
BELGIA		Certyfikat zgodności	Materiały instalacyjne i urządzenia elektryczne (w przypadku braku równoważnych norm krajowych lub kryteriów)
CANADA		Znak CSA	Produkty elektryczne i nieelektryczne. Znak gwarantuje zgodność z normami CSA (Canadian Standard Association).
CHINY		Znak CCC	Znak jest wymagany dla szerokiego zakresu wytwarzanych produktów, przed ich eksportem lub sprzedażą na rynku ChRL
CZECHY		Znak EZU'	Instytut Kontroli Elektrotechnicznej
SŁOWACJA		Znak EVPU'	Elektrotechniczny Instytut Badawczo-Rozwojowy

1 Normy

PAŃSTWO	Symbol	Znak zgodności	Zastosowanie/organizacja
CHORWACJA		KONKAR	Instytut Elektrotechniki
DANIA		Znak odbioru DEMKO	Materiały niskonapięciowe. Znak ten gwarantuje zgodność produktu z wymaganiami (bezpieczeństwo) przepisów "Przepisy instalacji silnoprądowych".
FINLANDIA		Znak bezpieczeństwa Elektriska Inspektoratet	Materiały niskonapięciowe. Znak ten gwarantuje zgodność produktu z wymaganiami (bezpieczeństwo) przepisów "Przepisy instalacji silnoprądowych".
FRANCJA		Znak ESC	Urządzenia do użytku domowego
FRANCJA		Znak NF	Przewody i kable – rury i kanały – materiały instalacyjne
FRANCJA		Znak identyfikacyjny NF	Kable
FRANCJA		Znak NF	Przenośne elektronarzędzia
FRANCJA		Znak NF	Urządzenia do użytku domowego

1 Normy

PAŃSTWO	Symbol	Znak zgodności	Zastosowanie/organizacja
NIEMCY		Znak VDE	Dla urządzeń i wyposażenia technicznego, wyposażenia instalacyjnego, takiego jak wtyczki, gniazda, bezpieczniki, przewody i kable oraz inne elementy (kondensatory, układy uziemienia, oprawy lamp i urządzenia elek-troniczne)
NIEMCY		Znak identyfikacyjny VDE	Przewody, kable i przewody giętkie
NIEMCY		Znak VDE dla kabli	Dla kabli, izolowanych przewodów giętkich, rur i kanałów instalacyjnych
NIEMCY		Znak VDE-GS dla wyposażenia technicznego	Znak bezpieczeństwa dla wyposażenia technicznego, przyznawany po kontroli i certyfikacji produktu przez laboratorium badawcze VDE w Offenbach; znakiem zgodności jest znak VDE, który jest przyznawany w celu niezależnego stosowania lub też stosowania wraz ze znakiem GS.
WĘGRY		MEEI	Węgierski Instytut Kontroli i Certyfikacji Urządzeń Elektrycznych
JAPONIA		Znak JIS	Znak gwarantujący zgodność z odpowiednimi japońskimi normami przemysłowymi
IRLANDIA		Znak IIRS	Urządzenia elektryczne
IRLANDIA		Znak IIRS	Urządzenia elektryczne

1 Normy

PAŃSTWO	Symbol	Znak zgodności	Zastosowanie/organizacja
WŁOCHY		Znak IMQ	Znak przyznawany materiałom elektrycznym przeznaczonym dla niewykwalifikowanych użytkowników; poświadcza zgodność z normami europejskimi
NORWEGIA		Norweski znak homologacji	Obowiązkowa homologacja bezpieczeństwa dla materiałów i urządzeń niskonapięciowych
HOLANDIA		KEMA-KEUR	Ogólny dla wszelkich urządzeń
POLSKA		BBJ-SEP	Produkty elektryczne
ROSJA		Certyfikat zgodności	Produkty elektryczne i nieelektryczne. Gwarantuje zgodność z normami krajowymi (GOST)
SINGAPUR		SISIR	Produkty elektryczne i nieelektryczne
SŁOWENIA		SIQ	Słoweński Instytut Jakości i Metrologii
HISZPANIA		AEE	Produkty elektryczne. Znak kontrolowany przez Asociación Electrotécnica Española (Hiszpańskie Stowarzyszenie Elektrotechniczne).

1 Normy

PAŃSTWO	Symbol	Znak zgodności	Zastosowanie/organizacja
HISZPANIA		AENOR	Asociación Española de Normalización y Certificación (Hiszpańskie Stowarzyszenie Normalizacji i Certyfikacji)
SZWECJA		Znak SEMKO	Obowiązkowa homologacja bezpieczeństwa dla materiałów i urządzeń niskonapięciowych
SZWAJCARIA	* PZ 1	Znak bezpieczeństwa	Szwajcarskie materiały niskonapięciowe podlegające obowiązkowej homologacji (bezpieczeństwa)
SZWAJCARIA	-----		Kable podlegające obowiązkowej homologacji
SZWAJCARIA		Znak bezpieczeństwa SEV	Materiały niskonapięciowe podlegające obowiązkowej homologacji
WIELKA BRYTANIA		Znak ASTA	Znak gwarantujący zgodność z odpowiednimi "normami brytyjskimi"
WIELKA BRYTANIA		Znak BASEC	Znak, który gwarantuje zgodność z "normami brytyjskimi" dla przewodników, kabli i wyposażenia dodatkowego
WIELKA BRYTANIA		Znak identyfikacyjny BASEC	Kable

1 Normy

PAŃSTWO	Symbol	Znak zgodności	Zastosowanie/organizacja
WIELKA BRYTANIA		Znak bezpieczeństwa BEAB	Zgodność z "normami brytyjskimi" dla wyposażenia domowego
WIELKA BRYTANIA		Znak bezpieczeństwa BSI	Zgodność z "normami brytyjskimi"
WIELKA BRYTANIA		BEAB Kitemark	Zgodność z odpowiednimi "normami brytyjskimi" dotyczącymi bezpieczeństwa i parametrów
USA		Znak UNDERWRITERS LABORATORIES	Produkty elektryczne i nieelektryczne
USA		Znak UNDERWRITERS LABORATORIES	Produkty elektryczne i nieelektryczne
USA.		Znak UL Recognition	Produkty elektryczne i nieelektryczne
CEN		Znak CEN	Znak przyznawany przez Europejski Komitet Normalizacyjny (CEN): gwarantuje zgodność z normami europejskimi
CENELEC		Znak CENELEC	Kable

1 Normy

PAŃSTWO	Symbol	Znak zgodności	Zastosowanie/organizacja
CENELEC		Znak harmonizacji	Znak certyfikacji gwarantujący, że kabel spełnia odpowiednie normy zharmonizowane z CENELEC – znak identyfikacyjny
EC		Znak Ex EUROPEA	Znak gwarantujący zgodność z odpowiednimi normami europejskimi produktów przeznaczonych do pracy w atmosferze zagrożonej wybuchem
CEEel		Znak CEEel	Znak stosowany dla niektórych urządzeń domowych (golarki, zegarki elektroniczne, itd.).

Deklaracja zgodności UE

Deklaracja zgodności UE stanowi oświadczenie producenta, który deklaruje na własną odpowiedzialność, że wszystkie urządzenia, procedury lub usługi spełniają wymagania odpowiednich norm (dyrektyw) lub innych dokumentów normatywnych.

Deklaracja zgodności UE musi zawierać następujące informacje:

- nazwa i adres producenta lub jego europejskiego przedstawiciela;
- opis produktu;
- przytoczone zharmonizowane normy lub dyrektywy, których sprawa dotyczy;
- odnośniki do technicznych specyfikacji zgodności;
- dwie ostatnie cyfry roku przyznania znaku CE;
- identyfikację osoby podpisującej dokument.

Kopia deklaracji zgodności UE musi być przechowywana przez producenta lub jego przedstawiciela wraz z dokumentacją techniczną.

1 Normy

1.2 Normy IEC dla instalacji elektrycznych

Na kolejnych stronach przedstawiono listę najważniejszych norm, odnoszących się do najbardziej typowych aplikacji niskonapięciowych. Normy podano wraz z rokiem ich publikacji.

Podane normy mogły zostać zaktualizowane, ale nie podano tutaj opublikowanych zmian.

NORMA	ROK	TYTUŁ
IEC 60027-1	1992	Symbole i oznaczenia literowe stosowane w elektryce – Część 1: Zasady ogólne
IEC 60034-1	2010	Maszyny elektryczne wirujące – Część 1: Dane znamionowe i parametry
IEC 60617-DB-Snapshot	2010	Symbole graficzne stosowane w schematach
IEC 61082-1	2006	Przygotowanie dokumentów używanych w elektrotechnice – Część 1: Podstawowe zasady
IEC 60038	2009	Napięcia znormalizowane IEC
IEC 60664-1	2007	Koordinacja izolacji urządzeń elektrycznych w układach niskiego napięcia – Część 1: Zasady, wymagania i badania
IEC 60909-0	2001	Prądy zwarciove w sieciach trójfazowych prądu przemiennego – Część 0: Obliczanie prądów
IEC 60865-1	1993	Obliczanie skutków prądów zwarciowych – Część 1: Definicje i metody obliczania
IEC 60076-1	2000	Transformatory – Część 1: Wymagania ogólne
IEC 60076-2	1993	Transformatory – Część 2: Przyrosty temperatury
IEC 60076-3	2000	Transformatory – Część 3: Poziomy izolacji, próby wytrzymałości elektrycznej i zewnętrzne odstępy izolacyjne w powietrzu
IEC 60076-5	2006	Transformatory – Część 5: Wytrzymałość zwarciova
IEC/TR 60616	1978	Oznakowanie przyłączy kablowych i zaczeów transformatorów mocy
IEC 60076-11	2004	Transformatory – Część 11: Transformatory suche
IEC 60445	2010	Zasady podstawowe i zasady bezpieczeństwa przy współdziałaniu człowieka z maszyną, znakowanie i identyfikacja – Identyfikacja zacisków urządzeń i zakończeń przewodów
IEC 60073	2002	Zasady podstawowe i zasady bezpieczeństwa przy współdziałaniu człowieka z maszyną, oznaczanie i identyfikacja. Zasady kodowania wskaźników i elementów manipulacyjnych
IEC 60447	2004	Podstawowe zasady oraz zasady bezpieczeństwa dotyczące współdziałania człowieka z maszyną, znakowanie i identyfikacja. Zasady manewrowania
IEC 60947-1	2007	Aparatura rozdzielcza i sterownicza niskonapięciowa – Część 1: Postanowienia ogólne
IEC 60947-2	2009	Aparatura rozdzielcza i sterownicza niskonapięciowa – Część 2: Wyłączniki

1 Normy

NORMA	ROK	TYTUŁ
IEC 60947-3	2008	Aparatura rozdzielcza i sterownicza niskonapięciowa – Część 3: Rozłączniki, odłączniki, rozłączniki izolacyjne i zestawy łączników z bezpiecznikami topikowymi
IEC 60947-4-1	2009	Aparatura rozdzielcza i sterownicza niskonapięciowa – Część 4-1: Styczniki i rozruszniki do silników – Mechanizmowe styczniki i rozruszniki do silników
IEC 60947-4-2	2007	Aparatura rozdzielcza i sterownicza niskonapięciowa – Część 4-2: Styczniki i rozruszniki – Półprzewodnikowe sterowniki i rozruszniki do silników prądu przemiennego
IEC 60947-4-3	2007	Aparatura rozdzielcza i sterownicza niskonapięciowa – Część 4-3: Styczniki i rozruszniki – Półprzewodnikowe styczniki i rozruszniki prądu przemiennego do obciążeń innych niż silniki
IEC 60947-5-1	2009	Aparatura rozdzielcza i sterownicza niskonapięciowa – Część 5-1: Aparaty i łączniki sterownicze – Elektromechaniczne aparaty sterownicze
IEC 60947-5-2	2007	Aparatura rozdzielcza i sterownicza niskonapięciowa – Część 5-2: Aparaty i łączniki sterownicze – Łączniki zbliżeniowe
IEC 60947-5-3	2005	Aparatura rozdzielcza i sterownicza niskonapięciowa – Część 5-3: Aparaty i łączniki sterownicze – Wymagania dotyczące urządzeń zbliżeniowych o określonym sposobie zachowania się w warunkach defektu
IEC 60947-5-4	2002	Aparatura rozdzielcza i sterownicza niskonapięciowa – Część 5: Aparaty i łączniki sterownicze – Rozdział 4: Metody zapewnienia styczności styków o małej energii. Badania specjalne.
IEC 60947-5-5	2005	Aparatura rozdzielcza i sterownicza niskonapięciowa – Część 5-5: Aparaty i łączniki sterownicze – Elektryczne urządzenia zatrzymania awaryjnego z funkcją blokady mechanicznej
IEC 60947-5-6	1999	Aparatura rozdzielcza i sterownicza niskonapięciowa – Część 5-6: Aparaty i łączniki sterownicze. Interfejsy d.c. czujników zbliżeniowych i wzmacniaczy łączeniowych (NAMUR).
IEC 60947-6-1	2005	Aparatura rozdzielcza i sterownicza niskonapięciowa – Część 6-1: Łączniki wielozadaniowe – Urządzenia przełączające
IEC 60947-6-2	2007	Aparatura rozdzielcza i sterownicza niskonapięciowa – Część 6-2: Łączniki wielozadaniowe – Łączniki (lub urządzenia) sterownicze i zabezpieczeniowe (CPS)
IEC 60947-7-1	2009	Aparatura rozdzielcza i sterownicza niskonapięciowa – Część 7: Wyposażenie pomocnicze – Rozdział 1: Listwy zaciskowe do przewodów miedzianych

1 Normy

NORMA	ROK	TYTUŁ
IEC 60947-7-2	2009	Aparatura rozdzielcza i sterownicza niskonapięciowa – Część 7: Wyposażenie pomocnicze – Rozdział 2: Listwy zaciskowe przewodu ochronnego do przewodów miedzianych
IEC 61439-1	2009	Rozdzielnice i sterownice niskonapięciowe – Część 1: Postanowienia ogólne
IEC 60439-2	2005	Rozdzielnice i sterownice niskonapięciowe – Część 2: Rozdzielnice i sterownice do rozdziału energii elektrycznej.
IEC 60439-3	2001	Rozdzielnice i sterownice niskonapięciowe – Część 3: Rozdzielnice tablicowe przeznaczone do obsługi przez osoby postronne (DBO)
IEC 60439-4	2004	Rozdzielnice i sterownice niskonapięciowe – Część 4: Wymagania dotyczące zestawów przeznaczonych do instalowania na terenach budów (ACS)
IEC 60439-5	2006	Rozdzielnice i sterownice niskonapięciowe – Część 5: Wymagania szczegółowe dotyczące zestawów do rozdziału energii w sieciach publicznych
IEC 61095	2009	Styczniki elektromechanizmowe do zastosowań domowych i podobnych
IEC/TR 60890	1987	Metoda wyznaczania przez ekstrapolację przyrostów temperatury niskonapięciowych rozdzielnic i sterownic badanych w niepełnym zakresie badań typu (PTTA)
IEC/TR 61117	1992	Metoda wyznaczania wytrzymałości zwarciowej zestawów sprawdzanych w niepełnym zakresie badań typu (PTTA)
IEC 60092-303	1980	Instalacje elektryczne na statkach. Część 303: Wyposażenie – Transformatory instalacji zasilania i oświetlenia
IEC 60092-301	1980	Instalacje elektryczne na statkach. Część 301: Wyposażenie – Generatory i silniki
IEC 60092-101	2002	Instalacje elektryczne na statkach – Część 101: Definicje i wymagania ogólne
IEC 60092-401	1980	Instalacje elektryczne na statkach. Część 401: Wykonanie i badanie instalacji
IEC 60092-201	1994	Instalacje elektryczne na statkach – Część 201: Projektowanie systemu – Postanowienia ogólne
IEC 60092-202	1994	Instalacje elektryczne na statkach – Część 202: Projektowanie systemu – Zabezpieczenia

1 Normy

STANDARD	YEAR	TITLE
IEC 60092-302	1997	Instalacje elektryczne na statkach – Część 302: Aparatura rozdzielcza i sterownicza niskonapięciowa
IEC 60092-350	2008	Instalacje elektryczne na statkach – Część 350: Kable elektroenergetyczne okrętowe – Ogólne wymagania dotyczące konstrukcji i badań
IEC 60092-352	2005	Instalacje elektryczne na statkach – Część 352: Dobór i montaż kabli elektrycznych
IEC 60364-5-52	2009	Instalacje elektryczne niskiego napięcia – Część 5-52: Dobór i montaż wyposażenia elektrycznego – Oprzewodowanie
IEC 60227		Kable o izolacji z polichlorku winylu na napięcie znamionowe do 450/750 V
	2007	Część 1: Wymagania ogólne
	2003	Część 2: Metody badań
	1997	Część 3: Kable bez pancerzy przeznaczone dla okablowania stałego
	1997	Część 4: Kable opancerzone przeznaczone dla okablowania stałego
	2003	Część 5: Kable i przewody giętkie
	2001	Część 6: Kable urządzeń dźwigowych i przeznaczone dla połączeń elastycznych
	2003	Część 7: Kable elastyczne, ekranowane i nieekranowane, dwużyłowe lub o większej liczbie żył
IEC 60228	2004	Żyły kabli izolowanych
IEC 60245		Kable o izolacji gumowej na napięcie znamionowe do 450/750 V
	2008	Część 1: Wymagania ogólne
	1998	Część 2: Metody badań
	1994	Część 3: Kable o izolacji silikonowej odporne na działanie temperatury
	2004	Część 4: Kable i przewody giętkie
	1994	Część 5: Kable dla urządzeń dźwigowych
	1994	Część 6: Kable elektrod spawalniczych
	1994	Część 7: Kable o izolacji z etylen-octan winylu odporne na działanie temperatury
	2004	Część 8: Przewody giętkie wymagające dużej elastyczności
IEC 60309-2	2005	Gniazda wtyczkowe i wtyczki do instalacji przemysłowych – Część 2: Wymagania dotyczące zamienności wyrobów z zestykami tulejkowo-kołkowymi
IEC 61008-1	2010	Wyłączniki różnicowoprądowe bez wbudowanego zabezpieczenia nadprądowego do użytku domowego i podobnego (RCCB) – Część 1: Postanowienia ogólne
IEC 61008-2-1	1990	Wyłączniki różnicowoprądowe bez wbudowanego zabezpieczenia nadprądowego do użytku domowego i podobnego (RCCB) Część 2-1: Stosowanie postanowień ogólnych do wyłączników RCCB o działaniu niezależnym od napięcia sieci

1 Normy

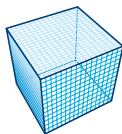
NORMA	ROK	TYTUŁ
IEC 61008-2-2	1990	Wyłączniki różnicowoprądowe bez wbudowanego zabezpieczenia nadprądowego do użytku domowego i podobnego (RCCB) Część 2-2: Stosowanie postanowień ogólnych do wyłączników RCCB o działaniu zależnym od napięcia sieci
IEC 61009-1	2010	Wyłączniki różnicowoprądowe z wbudowanym zabezpieczeniem nadprądowym do użytku domowego i podobnego (RCBO) – Część 1: Postanowienia ogólne
IEC 61009-2-1	1991	Wyłączniki różnicowoprądowe z wbudowanym zabezpieczeniem nadprądowym do użytku domowego i podobnego (RCBO) – Część 2-1: Stosowanie postanowień ogólnych do wyłączników RCCB o działaniu niezależnym od napięcia sieci
IEC 61009-2-2	1991	Wyłączniki różnicowoprądowe z wbudowanym zabezpieczeniem nadprądowym do użytku domowego i podobnego (RCBO) – Część 2-2: Stosowanie postanowień ogólnych do wyłączników RCBO o działaniu zależnym od napięcia sieci
IEC 60670-1	2002	Puszki i obudowy do sprzętu elektroinstalacyjnego do stałych instalacji elektrycznych domowych i podobnych – Część 1: Wymagania ogólne
IEC 60669-2-1	2009	Łączniki do stałych instalacji elektrycznych domowych i podobnych – Część 2-1: Wymagania szczegółowe – Łączniki elektroniczne
IEC 60669-2-2	2006	Łączniki do stałych instalacji elektrycznych domowych i podobnych – Część 2: Wymagania szczegółowe - Rozdział 2: Elektromagnetyczne łączniki zdalnie sterowane (RCS)
IEC 60669-2-3	2006	Łączniki do stałych instalacji elektrycznych domowych i podobnych – Część 2-3: Wymagania szczegółowe – Łączniki zwłoczne (TDS)
IEC 60079-10-1	2009	Atmosfery wybuchowe – Część 10 -1: Klasyfikacja przestrzeni – Gazowe atmosfery wybuchowe
IEC 60079-14	2007	Atmosfery wybuchowe - Część 14: Projektowanie, dobór i montaż instalacji elektrycznych
IEC 60079-17	2007	Atmosfery wybuchowe – Część 17: Kontrola i konserwacja instalacji elektrycznych
IEC 60269-1	2009	Bezpieczniki topikowe niskonapięciowe – Część 1: Wymagania ogólne
IEC 60269-2	2010	Bezpieczniki topikowe niskonapięciowe. Część 2: Wymagania dodatkowe dotyczące bezpieczników przeznaczonych do wymiany przez osoby wykwalifikowane (bezpieczniki głównie do stosowania w przemyśle) – Przykłady znormalizowanych systemów bezpiecznikowych od A do J

1 Normy

NORMA	ROK	TYTUŁ
IEC 60269-3	2010	Bezpieczniki topikowe niskonapięciowe – Część 3-1: Wymagania dodatkowe dotyczące bezpieczników przeznaczonych do wymiany przez osoby niewykwalifikowane (bezpieczniki głównie dla gospodarstw domowych i podobnych zastosowań) – Przykłady znormalizowanych systemów bezpiecznikowych od A do F
IEC 60127-1/10		Bezpieczniki topikowe miniaturowe.
	2006	Część 1: Definicje dotyczące bezpieczników topikowych miniaturowych oraz ogólne wymagania dotyczące wkładek topikowych miniaturowych
	2010	Część 2: Wkładki topikowe zamknięte
	1988	Część 3: Wkładki topikowe subminiaturowe
	2005	Część 4: Wkładki topikowe modułowe uniwersalne (UMF) do montażu przewlekanego i powierzchniowego
	1988	Część 5: Wytyczne do oceny jakości wkładek topikowych miniaturowych
	1994	Część 6: Podstawy zespolone do wkładek topikowych miniaturowych
	2001	Część 10: Przewodnik do bezpieczników topikowych miniaturowych
EC 60364-1	2005	Instalacje elektryczne niskiego napięcia – Część 1: Wymagania podstawowe, ustalanie ogólnych charakterystyk, definicje
IEC 60364-4-41	2005	Instalacje elektryczne niskiego napięcia – Część 4-41: Ochrona dla zapewnienia bezpieczeństwa – Ochrona przed porażeniem elektrycznym
IEC 60364-4-42	2010	Instalacje elektryczne niskiego napięcia – Część 4-42: Ochrona dla zapewnienia bezpieczeństwa – Ochrona przed skutkami oddziaływania cieplnego
IEC 60364-4-43	2008	Instalacje elektryczne niskiego napięcia – Część 4-43: Ochrona dla zapewnienia bezpieczeństwa – Ochrona przed prądem przetężeniowym
IEC 60364-4-44	2007	Instalacje elektryczne niskiego napięcia – Część 4-44: Ochrona dla zapewnienia bezpieczeństwa – Ochrona przed zakłóceniami napięciowymi i zaburzeniami elektromagnetycznymi
IEC 60364-5-51	2005	Instalacje elektryczne niskiego napięcia – Część 5-51: Dobór i montaż wyposażenia elektrycznego – Postanowienia ogólne
IEC 60364-5-52	2009	Instalacje elektryczne niskiego napięcia – Część 5-52: Dobór i montaż wyposażenia elektrycznego – Oprzewodowanie
IEC 60364-5-53	2002	Instalacje elektryczne niskiego napięcia – Część 5-53: Dobór i montaż wyposażenia elektrycznego – Odłączanie izolacyjne, łączenie i sterowanie
IEC 60364-5-54	2002	Instalacje elektryczne niskiego napięcia – Część 5-54: Dobór i montaż wyposażenia elektrycznego – Układy uziemiające i przewody ochronne

1 Normy

NORMA	ROK	TYTUŁ
IEC 60364-5-55	2008	Instalacje elektryczne niskiego napięcia – Część 5-55: Dobór i montaż wyposażenia elektrycznego – Inne wyposażenie
IEC 60364-6	2006	Instalacje elektryczne niskiego napięcia – Część 6: Sprawdzenie
IEC 60364-7	2004...2010	Instalacje elektryczne niskiego napięcia – Część 7: Wymagania dotyczące specjalnych instalacji lub lokalizacji
IEC 60529	2001	Stopnie ochrony zapewnianej przez obudowy. (Kod IP).
IEC 61032	1997	Ochrona osób i urządzeń za pomocą obudów. Próbniki do sprawdzania.
IEC/TR 61000-1-1	1992	Kompatybilność elektromagnetyczna (EMC) – Część 1: Postanowienia ogólne – Rozdział 1: Stosowanie i interpretacja podstawowych definicji i terminów
IEC/TR 61000-1-3	2002	Kompatybilność elektromagnetyczna (EMC) – Część 1-3: Postanowienia ogólne – Wpływ impulsu elektromagnetycznego dużej wysokości EMP (HEMP) na cywilne wyposażenie i systemy

Część 1

Układy zabezpieczeń i sterowania

Spis treści

1 1 Układy zabezpieczeń i sterowania	
1.1 Tabliczki znamionowe wyłączników	28
1.2 Najważniejsze definicje	31
1.3 Typy wyzwalaczy	35
1.3.1 Wyzwalacze termomagnetyczne i wyzwalacze magnetyczne.....	35
1.3.2 Wyzwalacze elektroniczne	38
1.3.3 Zabezpieczenia różnicowoprądowe.....	44
2 Przegląd parametrów	
2.1 Parametry elektryczne wyłączników.....	50
2.2 Charakterystyki wyzwolenia.....	58
2.2.1 Oprogramowanie "Curves 1.0"	59
2.2.2 Charakterystyki wyzwolenia wyzwalaczy termomagnetycznych	60
2.2.3 Funkcje wyzwalaczy elektronicznych	65
2.3 Charakterystyki ograniczeń.....	90
2.4 Całka Joule'a	93
2.5 Obniżenie wartości znamionowych w przypadku pracy w podwyższonej temperaturze.....	94
2.6 Obniżenie wartości znamionowych w przypadku pracy na wysokości.....	106
2.7 Parametry elektryczne rozłączników izolacyjnych.....	107
3 Koordynacja zabezpieczeń	
3.1 Koordynacja zabezpieczeń.....	114
3.2 Tabele selektywności.....	123
3.3 Tabele dobezpieczeń.....	156
3.4 Tabele koordynacji pomiędzy wyłącznikami i rozłącznikami izolacyjnymi.....	162
4 Zastosowania specjalne	
4.1 Sieci prądu stałego.....	166
4.2 Sieci o określonej częstotliwości: 400 Hz i 16 2/3 Hz	183
4.2.1 Sieci 400 Hz.....	183
4.2.2 Sieci 16 2/3 Hz.....	196
4.3 Sieci 1000 V DC i 1000 V AC	200
4.4 Układy automatycznego przełączania źródeł zasilania (ATS).....	212
5 Rozdzielnice	
5.1 Rozdzielnice elektryczne.....	214
5.2 Rozdzielnice MNS	229
5.3 Rozdzielnice dystrybucyjne ArTu.....	230
Załącznik A: Zabezpieczenia przed skutkami zwarć w rozdzielnicach niskiego napięcia	233
Załącznik B: Określenie przyrostu temperatury zgodnie z normą IEC 60890	243
Załącznik C: Przykłady zastosowań: Zaawansowane funkcje zabezpieczające, wykorzystując wyzwalacze typu PR123/P i PR333/P	257

1 Układy zabezpieczeń i sterowania

1.1 Tabliczki znamionowe wyłączników

Wyłączniki kompaktowe: SACE Tmax XT

TYP WYŁĄCZNIKA

Seria XT	Wielkość 1 2 3 4	Prąd znamionowy wyłączalny zwarcioowy graniczny dla napięcia B = 18 kA (XT1) C = 25 kA (XT1) N = 36 kA S = 50 kA H = 70 kA L = 120 kA (XT2-XT4) V = 150 kA (XT2-XT4)	Wielkość 160A 250A

Tmax XT1B 160					Ue=690V AC/500V DC	Ui=800V	Uimp=8kV	S/N
Ue (V)	230	415	525	690	250			
Icu (kA)	25	18	6	3	18			
Ics (%Icu)	100	100	100	100	100			
Cat A	~ 50-60Hz				--- 2P in series			

ABB SACE Tmax XT1B 160
IEC 60947-2
ABB SACE Italy
In = 160A

Napięcie znamionowe izolacji **Ui**; jest to maksymalna wartość skuteczna napięcia wytrzymywanego przez wyłącznik dla częstotliwości zasilania, w określonych warunkach próby.

Napięcie znamionowe udarowe wytrzymywane **Uimp**; jest to wartość szczytowa napięcia udarowego wytrzymywanego przez wyłącznik, w określonych warunkach próby.

Numer seryjny

Zgodność z normą **IEC 60947-2**: "Aparatura rozdzielcza i sterownicza niskonapięciowa - wyłączniki".

Znak **CE** przyznany wyłącznikom firmy ABB, informujący o zgodności z następującymi dyrektywami UE: "Dyrektywa niskonapięciowa" (LVD) nr 2006/95/WE, "Dyrektywa kompatybilności elektromagnetycznej" (EMC) nr 89/336 EWG.

Prąd znamionowy wyłączalny zwarcioowy graniczny (**Icu**) i prąd znamionowy wyłączalny zwarcioowy eksploatacyjny (**Ics**) dla różnych wartości napięcia.

Zgodnie z międzynarodową normą IEC 60947-2, wyłączniki mogą zostać podzielone na kategorię **A**, to znaczy bez określonej wartości prądu znamionowego krótkotrwałego wytrzymywanego oraz kategorii **B**, dla której określono wartość prądu zwarcioowego krótkotrwałego wytrzymywanego.

Prąd znamionowy **In**

1 Układy zabezpieczeń i sterowania

Wyłączniki kompaktowe: Tmax T

TYP WYŁĄCZNIKA		Prąd znamionowy wyłączalny zwarcio- wy graniczny dla napięcia 415 V AC		Prąd znamionowy ciągły	
Wielkość	1	B = 16 kA		160A	
	2	C = 25 kA		250A	
	3	N = 36 kA		320A	
	4	S = 50 kA		400A	
	5	H = 70 kA		630A	
	6	L = 85 kA (dla T2)		800A	
	7	L = 120kA (dla T4-T5-T7)		1000A	
		L = 100 kA (dla T6)		1250A	
		V = 150 kA (dla T7)		1600A	
		V = 200 kA			

Tmax T2L 160	Iu=160A	Ue=690V	Ui=800V	Uimp=8kV	IEC 60947-2			
Ue (V)	230	400/415	440	500	690	250	500	Made in Italy
Icu (kA)	150	85	75	50	10	85	85	by ABB SACE
Ics (% Icu)	75	75	75	75	75	75	75	
Cat A	~ 50-60Hz			2 P --- 3 P in series		CE		

Prąd znamionowy wyłączalny zwarcio-
wy graniczny (**Icu**) i prąd
znamionowy wyłączalny
zwarcio-
wy eksploatacyjny
(**Ics**) dla różnych wartości
napięcia.

Zgodnie z
międzynarodową normą
IEC 60947-2, wyłączniki
mogą zostać podzielone
na kategorię **A**, to znaczy
bez określonej wartości
prądu znamionowego
krótkotrwałego
wytrzymawanego oraz
kategorię **B**, dla której
określono wartość prądu
zwarcio-
wytrzymawanego
krótkotrwałego.

Znak **CE** przyznany
wyłącznikom firmy ABB,
informujący o zgodności
z następującymi
dyrektywami UE:
"Dyrektywa
niskonapięciowa" (LVD)
nr 2006/95/WE,
"Dyrektywa
kompatybilności
elektromagnetycznej"
(EMC) nr 89/336 EWG.

Zgodność z normą
IEC 60947-2: "Aparatura
rozdzielcza i sterownicza
niskonapięciowa -
wyłączniki".

Napięcie znamionowe
izolacji **Ui**; jest to
maksymalna wartość
skuteczna napięcia
wytrzymawanego
przez wyłącznik
dla częstotliwości
zasilania,
w określonych
warunkach próby.

Napięcie znamionowe
uderowe
wytrzymawane **Uimp**;
jest to wartość
szczytowa napięcia
uderowego
wytrzymawanego
przez wyłącznik,
w określonych
warunkach próby.

1 Układy zabezpieczeń i sterowania

Wyłączniki powietrzne: Emax

TYP WYŁĄCZNIKA

Seria E	Wielkość X1	Prąd znamionowy wyłączalny zwarcioowy graniczny dla napięcia 415 V AC	Prąd znamionowy ciągły
	1	B = 42 kA	630 A
	2	N = 65 kA (50 kA E1)	800 A
	3	S = 75 kA (85 kA E2)	1000 A
	4	H = 100 kA	1250 A
	6	L = 130 kA (150 kA X1)	1600 A
		V = 150 kA (130 kA E3)	2000 A
			2500 A
			3200 A
			4000 A
			5000 A
			6300 A

Prąd znamionowy ciągły **I_u**

Napięcie znamionowe łączeniowe **U_e**

Prąd znamionowy krótkotrwały wytrzymywany **I_{cu}**; jest to maksymalne natężenie prądu przewodzonego przez wyłącznik, przez określony czas.

SACE E3V 32

I_u=3200A U_e=690V
I_{cu}=85kA x 1s

Cat B	~ 50-60 Hz					IEC 60947-2 made in Italy by ABB-SACE
U _e (V)	230	415	440	525	690	
I _{cu} (kA)	130	130	130	100	100	
I _{cs} (kA)	100	100	100	85	85	

Zgodnie z międzynarodową normą IEC 60947-2, wyłączniki mogą zostać podzielone na kategorię **A**, to znaczy bez określonej wartości prądu znamionowego krótkotrwałego wytrzymywanego oraz kategorię **B**, dla której określono wartość prądu zwarciowego

Prąd znamionowy wyłączalny zwarcioowy graniczny (**I_{cu}**) i prąd znamionowy wyłączalny zwarcioowy eksploatacyjny (**I_{cs}**) dla różnych wartości napięcia.

Znak **CE** przyznany wyłącznikom firmy ABB, informujący o zgodności z następującymi dyrektywami UE: "Dyrektywa niskonapięciowa" (LVD) nr 2006/95/WE, "Dyrektywa kompatybilności elektromagnetycznej"

Zgodność z normą **IEC 60947-2**: "Aparatura rozdzielcza i sterownicza niskonapięciowa - wyłączniki".

ASDC008048FD01

30 Układy zabezpieczeń i sterowania | ABB

1 Układy zabezpieczeń i sterowania

1.2 Najważniejsze definicje

Najważniejsze definicje dotyczące aparatury rozdzielczej i sterowniczej niskiego napięcia zostały zamieszczone w międzynarodowych normach IEC 60947-1, IEC 60947-2 i IEC 60947-3.

Opis ogólny

Wyłącznik

Łącznik mechanizmowy zdolny do załączania, przewodzenia i wyłączenia prądów w warunkach normalnej pracy układu oraz zdolny do załączania, przewodzenia przez określony czas i rozłączania prądów w warunkach awaryjnych, na przykład takich jak zwarcia.

Wyłącznik ograniczający

Wyłącznik charakteryzujący się na tyle krótkim czasem wyłączenia, że zapobiega on osiągnięciu wartości szczytowej prądu zwarciowego, która w przeciwnym razie zostałaby osiągnięta.

Wyłącznik wtykowy

Wyłącznik, który oprócz zestyków rozłączających, posiada dodatkowy zestaw zestyków, umożliwiających jego wyjęcie.

Wyłącznik wysuwny

Wyłącznik, który oprócz zestyków przerywających, posiada zestaw zestyków izolujących, które umożliwiają odłączenie wyłącznika od głównego obwodu (położenie wysunięte), w celu zapewnienia odstępu izolacyjnego, spełniającego określone wymagania.

Wyłącznik kompaktowy

Wyłącznik, w którym dolna, nośna część obudowy jest wykonana z uformowanego tworzywa sztucznego, stanowiącego izolację i będącego integralną częścią wyłącznika.

Odlącznik

Łącznik mechanizmowy, który, w położeniu otwartym spełnia wymagania dla funkcji separacji.

Wyzwalacz

Urządzenie połączone mechanicznie z łącznikiem mechanizmowym, które wyzwala układ zamykający/otwierający obwód i umożliwia zamknięcie lub otwarcie łącznika.

1 Układy zabezpieczeń i sterowania

Typy uszkodzeń i prądów

Przebieżenie

Warunki pracy w nieszkodzonym elektrycznym obwodzie, które mogą prowadzić do przetężenia.

Zwarcie

Przypadkowe lub świadome połączenie dwóch punktów obwodu, których potencjały są nominalnie różne, wykonane za pomocą rezystancji lub impedancji o małej wartości.

Prąd różnicowy (I_{Δ})

Jest to suma wektorowa prądów płynących w obwodzie głównym wyłącznika.

Parametry znamionowe

Napięcia i częstotliwości

Napięcie znamionowe łączeniowe (U_e)

Napięcie znamionowe łączeniowe urządzenia jest to wartość napięcia, która w połączeniu z prądem znamionowym łączeniowym określa zakres zastosowań urządzenia. Do tej wartości napięcia odnoszą się odpowiednie próby i kategorie użytkowania.

Napięcie znamionowe izolacji (U_i)

Napięcie znamionowe izolacji jest to wartość napięcia, do którego odnoszą się napięcia próby wytrzymałości dielektrycznej oraz drogi upływu. W żadnym wypadku wartość napięcia znamionowego łączeniowego nie może przekroczyć napięcia znamionowego izolacji.

Napięcie znamionowe udarowe wytrzymywane (U_{imp})

Wartość szczytowa napięcia udarowego o określonym przebiegu i polaryzacji, które urządzenie jest w stanie wytrzymać bez uszkodzenia, w określonych warunkach próby. Do tej wartości odnoszą się również wartości odstępów izolacyjnych.

Częstotliwość znamionowa

Częstotliwość napięcia zasilania, dla którego zaprojektowano urządzenie, oraz do którego odnoszą się pozostałe parametry.

Prądy

Prąd znamionowy (I_n)

Prąd znamionowy wyłącznika jest to natężenie prądu, który może przepływać przez wyłącznik w trakcie jego długotrwałej pracy.

Znamionowy prąd różnicowy zadziałania ($I_{\Delta n}$)

Jest to wartość skuteczna prądu różnicowego roboczego sinusoidalnego przypisanego wyłącznikowi przez producenta, przy którym ma zadziałać wyłącznik, w określonych warunkach.

1 Układy zabezpieczeń i sterowania

Parametry w warunkach zwarcia

Prąd załączalny znamionowy

Prąd załączalny znamionowy urządzenia jest to określone przez producenta natężenie prądu, które w określonych warunkach dane urządzenie może bezpiecznie załączać.

Prąd wyłączalny znamionowy

Prąd wyłączalny znamionowy urządzenia jest to określone przez producenta natężenie prądu, które w określonych warunkach dane urządzenie może bezpiecznie wyłączać.

Prąd znamionowy wyłączalny zwarciovy graniczny (I_{cs})

Prąd znamionowy wyłączalny zwarciovy graniczny jest to maksymalne natężenie prądu zwarciowego, który może zostać wyłączony dwa razy przez wyłącznik (w sekwencji O - t - ZO), przy danym napięciu znamionowym łączeniowym. Nie jest wymagane, aby po sekwencji otwarcia i zamknięcia wyłącznik przewodził prąd o natężeniu odpowiadającemu jego wartości znamionowej.

Prąd znamionowy wyłączalny zwarciovy eksploatacyjny (I_{cs})

Prąd znamionowy wyłączalny zwarciovy eksploatacyjny wyłącznika jest to maksymalne natężenie prądu zwarciowego, który wyłącznik może wyłączyć trzy razy w sekwencji otwarcia i zamknięcia (O - t - ZO - t - ZO), dla określonego napięcia znamionowego łączeniowego (U_e) i dla określonego współczynnika mocy. Po tej sekwencji wyłącznik musi być w stanie przewodzić prąd o natężeniu odpowiadającemu jego wartości znamionowej.

Prąd znamionowy krótkotrwały wytrzymawany (I_{cw})

Prąd znamionowy krótkotrwały wytrzymawany jest to natężenie prądu, który może być przewodzony przez zamknięty wyłącznik, przez określony krótki czas, w określonych warunkach; wyłącznik musi być w stanie przewodzić ten prąd przez krótki czas, w celu umożliwienia zapewnienia selektywności wyłączników połączonych szeregowo.

Znamionowy prąd załączalny zwarciovy (I_{cm})

Znamionowy prąd załączalny zwarciovy urządzenia jest to wartość prądu zwarciowego załączalnego, przypisana urządzeniu przez producenta dla napięcia znamionowego łączeniowego, dla częstotliwości roboczej, dla określonego współczynnika mocy, dla prądu przemiennego.

1 Układy zabezpieczeń i sterowania

Kategorie użytkowania

Kategoria użytkowania wyłącznika musi zostać określona wraz ze szczegółową informacją, czy jest on przeznaczony do pracy selektywnej w oparciu o celową zwłokę zadziałania względem innych wyłączników połączonych z nim szeregowo po stronie obciążenia, w warunkach zwarcia (tabela 4, IEC 60947-2).

Kategoria A – Wyłączniki, które nie są specjalnie przeznaczone do pracy selektywnej w warunkach zwarcia względem innych układów zabezpieczających, połączonych szeregowo po stronie obciążenia, to znaczy, że nie jest dla nich podawana informacja o wartości prądu znamionowego krótkotrwałego wytrzymywanego.

Kategoria B – Wyłączniki przeznaczone specjalnie do pracy selektywnej w warunkach zwarcia, względem innych układów zabezpieczających, połączonych szeregowo po stronie obciążenia. Są to wyłączniki działające z zamierzoną zwłoką w warunkach zwarcia, w celu zapewnienia selektywności. Dla takich wyłączników jest podawana informacja o wartości prądu znamionowego krótkotrwałego wytrzymywanego. Wyłącznik zostaje zaklasyfikowany do kategorii B, jeśli wartość jego prądu I_{cw} jest większa, niż (tabela 3 IEC 60947-2):

12·In lub 5 kA, decyduje większa wartość	dla $I_n \leq 2500A$
30 kA	dla $I_n > 2500A$

Trwałość elektryczna i mechaniczna

Trwałość mechaniczna

Trwałość mechaniczna urządzenia jest wyrażana jako liczba cykli przestawieniowych w warunkach braku obciążenia (każdy cykl przestawieniowy składa się z jednego otwarcia i jednego zamknięcia), które można wykonać, zanim konieczna będzie wymiana lub serwis elementów mechanicznych (dopuszczana jest jednak normalna konserwacja).

Trwałość elektryczna

Trwałość elektryczna urządzenia jest wyrażana jako liczba cykli przestawieniowych pod obciążeniem i określa rezystancję styków pod wpływem zużycia elektrycznego, w warunkach określonych w odpowiedniej normie produktu.

1 Układy zabezpieczeń i sterowania

1.3 Typy wyzwalaczy

Wyzwalacz musi sterować i chronić, w przypadku uszkodzenia lub awarii, podłączone do niego elementy instalacji. Aby móc realizować powyższe funkcje, po wykryciu anomalii wyzwalacz zadziała z określoną zwłoką, otwierając obwód łącznika.

Dzięki szerokiemu zakresowi możliwych nastaw progów wyzwolenia i zwłoki zadziałania, wyzwalacze zabezpieczające montowane w wyłącznikach kompaktowych firmy ABB SACE mogą sterować i zabezpieczać dowolną instalację, od najprostszej, po skomplikowane o specjalnych wymaganiach. Spośród urządzeń czułych na przetężenia rozważyć można następujące elementy:

- wyzwalacze termomagnetyczne i wyzwalacze magnetyczne;
- wyzwalacze mikroprocesorowe;
- zabezpieczenia różnicowoprądowe.

Dobór i ustawienie wyzwalacza zabezpieczającego zależą od wymagań zabezpieczanej instalacji oraz od koordynacji z innymi urządzeniami; ogólnie, czynnikami wykluczającymi w trakcie wyboru są wymagane wartości progowe, czas oraz charakterystyka.

1.3.1 Wyzwalacze termomagnetyczne i wyzwalacze magnetyczne

Wyzwalacze termomagnetyczne wykorzystują element bimetalowy oraz elektromagnes do wykrywania przeciążeń i zwarć. Nadają się do zabezpieczania sieci prądu stałego i sieci prądu przemiennego.

W tabeli poniżej przedstawiono typy wyzwalaczy termomagnetycznych i magnetycznych dostępnych dla wyłączników SACE Tmax XT i Tmax T.

SACETmax XT

Wyłączniki	Wyzwalacze termomagnetyczne				
	MF	MA	TMD	TMA	TMG
XT1	-	-	■	-	-
XT2	■	■	■	■	■
XT3	-	■	■	-	■
XT4	-	■	■	■	-

Opis

MF Stały wyzwalacz magnetyczny

MA Regulowany wyzwalacz magnetyczny

TMG Wyzwalacz termomagnetyczny do zabezpieczania generatorów

TMD Wyzwalacz termomagnetyczny z regulowanym progiem termicznym i stałym magnetycznym

TMA Wyzwalacz termomagnetyczny z regulowanym progiem termicznym i magnetycznym

1 Układy zabezpieczeń i sterowania

Rozdział energii

Wyzwalacze kompaktowe		XT1	XT2	XT3	XT4
In	Iu	160	160	250	250
1,6		TMD	TMD	TMD	TMD
2					
2,5					
3,2					
4					
5					
6,3					
8					
10					
12,5					
16		TMD TMG	TMD	TMD	
20					
25					
32					
40	TMD	TMA TMG	TMD TMG	TMA	
50					
63					
80					
100					
125					
160					
200					
225			-		
250			TMD/TMG		

Opis

MF Stały wyzwalacz magnetyczny

MA Regulowany wyzwalacz magnetyczny

TMG Wyzwalacz termomagnetyczny do zabezpieczania generatorów

TMD Wyzwalacz termomagnetyczny z regulowanym progiem termicznym i stałym magnetycznym

TMA Wyzwalacz termomagnetyczny z regulowanym progiem termicznym i magnetycznym

Zabezpieczenie silników

Wyzwalacze kompaktowe		XT2	XT3	XT4
In	Iu	160	250	250
1		MF	TMD	TMD
2				
4				
8,5				
10			MA	MA
12,5	MF			
20	MA			
32				
52				
80				
100				
125		MA		
160				
200				

1 Układy zabezpieczeń i sterowania

Tmax T

Wyzwalaczniki	Wyzwalacze termomagnetyczne					
	MF	MA	TMF	TMD	TMA	TMG
T1	-	-	■	■	-	-
T2	■	■	-	■	-	■
T3	-	■	-	■	-	■
T4	-	■	-	■	■	-
T5	-	-	-	-	■	■
T6	-	-	-	-	■	-

Rozdział energii

Wyzwalaczniki kompaktowe		T1	T2	T3	T4	T5		T6		
In	Iu	160	160	250	250	400	630	630	800	
1,6		TMD	TMD							
2										
2,5										
3,2										
4										
5										
6,3										
8										
10										
12,5										
16	TMF TMD	TMD	TMD	TMD						
20		TMG								
25		TMD								
32		TMG								
40		TMD								
50		TMG								
63		TMD								
80		TMG								
100		TMD								
125		TMG								
160	TMA	TMD	TMD	TMA						
200										
250										
320										
400										
500										
630										
800										

Wyzwalaczniki kompaktowe		T2	T3	T4
In	Iu	160	250	250
1	MF			
1,6				
2				
2,5				
3,2				
4				
5				
6,5				
8,5				
10				
11	MA			
12,5				
20				
25				
32				
52				
80				
100				
125				
160				
200	MA			

Opis

MF Stały wyzwalacz magnetyczny

MA Regulowany wyzwalacz magnetyczny

TMG Wyzwalacz termomagnetyczny do zabezpieczania generatorów

TMF Wyzwalacz termomagnetyczny z progiem

termicznym i stałym progiem magnetycznym

TMD Wyzwalacz termomagnetyczny z regulowanym

progiem termicznym i stałym magnetycznym

TMA Wyzwalacz termomagnetyczny z regulowanym

progiem termicznym i magnetycznym

1 Układy zabezpieczeń i sterowania

1.3.2 WYZWALACZE ELEKTRONICZNE

Wyzwalacze elektroniczne są łączone z przekładnikami prądowymi (trzema lub czterema, w zależności od liczby zabezpieczanych przewodów) umieszczonymi wewnątrz wyłącznika i spełniającymi podwójną rolę. Z jednej strony zapewniają one zasilanie niezbędne do prawidłowej pracy wyzwalacza (zasilanie wewnętrzne), a z drugiej strony służą do detekcji natężenia prądu płynącego przez styki robocze; są więc kompatybilne tylko z sieciami prądu przemiennego. Sygnał z przekładników i cewek Rogowskiego jest przetwarzany przez układ elektroniczny (mikroprocesor), który porównuje go z ustawionymi wartościami progowymi. Jeśli sygnał przekroczy wartość progową, następuje wyzwolenie wyłącznika, wykorzystując odpowiedni elektromagnes, który działa bezpośrednio na mechanizm roboczy wyłącznika.

W przypadku zastosowania zasilania pomocniczego jako dodatkowego oprócz zasilania wewnętrznego z przekładników prądowych, napięcie to powinno wynosić 24 V DC \pm 20%.

Oprócz standardowych funkcji zabezpieczających, wyzwalacze oferują:

- pomiar natężenia prądu (Ekip LSI/LSIG + Ekip COM, Ekip M LRIU + Ekip COM, PR222, PR232, PR331, PR121);
- pomiar natężenia prądu, napięcia, częstotliwości, mocy, energii i współczynnika mocy (PR223, PR332, PR122); w przypadku wyzwalaczy typu PR333 i PR123 dostępna jest dodatkowo funkcja pomiaru zniekształceń harmonicznych;
- komunikacja szeregową z funkcją zdalnego sterowania, umożliwiającą pełne zarządzanie instalacją (Ekip LSI/LSIG + Ekip COM, Ekip M LRIU + Ekip COM, PR222, PR223, PR232, PR331, PR332, PR333, PR121, PR122, PR123).

Poniższa tabela pokazuje typy wyzwalaczy elektronicznych dostępnych dla wyłączników Tmax XT, Tmax T i Emax.

Wy- łączniki	Wyzwalacze elektroniczne wyłączników firmy ABB													
	Ekip	Ekip G	Ekip N	PR221	PR222	PR223	PR231	PR232	PR331	PR332	PR333	PR121	PR122	PR123
	I LSI/ LSIG	LS/I	LS/I	I LSI/ LSIG	LSI LSIG	LSIG	I LSI/ LSIG	LSI	LSIG	LI LSI LSIG LSRc	LI LSI LSIG	LI LSI LSIG	LI LSI LSIG LSRc	LI LSI LSIG
	LSIG	LS/I	LS/I	LS/I	LSIG	LSIG	LS/I	LSI	LSIG	LSRc	LSIG	LSIG	LSRc	LSIG
XT2	■	■	■	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
XT4	■	■	■	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
T2	-	-	-	■	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
T4	-	-	-	■	■	■	-	-	-	-	-	-	-	-
T5	-	-	-	■	■	■	-	-	-	-	-	-	-	-
T6	-	-	-	■	■	■	-	-	-	-	-	-	-	-
T7	-	-	-	-	-	-	■	■	■	■	-	-	-	-
X1	-	-	-	-	-	-	-	-	■	■	■	-	-	-
E1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	■	■	■
E2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	■	■	■
E3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	■	■	■
E4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	■	■	■
E5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	■	■	■
E6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	■	■	■

1 Układy zabezpieczeń i sterowania

W tabeli poniżej przedstawiono wartości prądów znamionowych, dostępne dla wyłączników typu SACE Tmax XT, Tmax T i Emax.

Wyzwalacze kompaktowe		XT2			XT4			T2		T4			T5			T6			T7			
In	Lu	160	160	250	160	250	320	400	630	630	800	1000	800	1000	1250	1600						
10		■ ⁽¹⁾	-	-	■	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-						
25		■ ⁽¹⁾	-	-	■	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-						
40		-	■	■	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-						
63		■	■	■	■	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-						
100		■	■	■	■	■	■	-	-	-	-	-	-	-	-	-						
160		■ ⁽¹⁾	■	■	■	■	■	-	-	-	-	-	-	-	-	-						
250		-	-	■ ⁽¹⁾	-	■	■	-	-	-	-	-	-	-	-	-						
320		-	-	-	-	-	■	■	■	-	-	-	-	-	-	-						
400		-	-	-	-	-	-	■	■	-	-	■	■	■	■	■						
630		-	-	-	-	-	-	-	■	■	-	■	■	■	■	■						
800		-	-	-	-	-	-	-	-	-	■	-	■	■	■	■						
1000		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	■	-	■	■	■						
1250		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	■	■						
1600		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	■						

⁽¹⁾ Niedostępne dla wyzwalaczy Ekip N i Ekip I; tylko dla wyłączników XT2 In=10 A, niedostępne dla wyzwalacza Ekip G

W tabeli poniżej przedstawiono wartości prądów znamionowych dostępne dla zabezpieczeń silników wraz z wyłącznikami SACE Tmax XT i Tmax T.

SACE Tmax XT					
Wyzwalacze kompaktowe		XT2 160		XT4 160	XT4 250
In	Wyzwalacze	Ekip M I	Ekip M LIU lub LRIU		
20		■	-	-	-
25		-	■	-	-
32		■	-	-	-
40		-	-	■	■
52		■	-	-	-
63		-	■	■	■
100		■	■	■	■
160		-	-	-	■

Tmax T					
Wyzwalacze kompaktowe		T2 160	T4 250	T5 400	T6 800
In	Wyzwalacze	PR221MP LI	PR222MP LRIU		
40		■	-	-	-
63		■	-	-	-
100		■	■	-	-
160		-	■	-	-
200		-	■	-	-
320		-	-	■	-
400		-	-	■	-
630		-	-	-	■

1 Układy zabezpieczeń i sterowania

Wyłączniki powietrzne	In	lu	E3H-V		E3 N-S-H-V		E3 S-H-V-L		E3 N-S-H-V	E4S-H-V	E6V	E6H-V			
			E2S	E2N-S-L	E2B-N-S-L	E2B-N-S	3200	4000				3200	4000	5000	6300
			E1B-N												
			X1B-N-L			X1B-N									
400	■	■	■	■	■	■			■	■	-				
630	■	■	■	■	■	■	■	■	-	-	-	-	-	-	
800	-	■	■	■	■	■	■	■	-	-	-	-	-	-	
1000	-	-	■	■	■	■	■	■	-	-	-	-	-	-	
1250	-	-	■	■	■	■	■	■	■	■	-	-	-	-	
1600	-	-	-	■	■	■	■	■	■	■	-	-	-	-	
2000	-	-	-	-	■	■	■	■	■	■	-	-	-	-	
2500	-	-	-	-	-	■	■	■	■	■	-	-	-	-	
3200	-	-	-	-	-	-	■	■	■	■	■	■	■	■	
4000	-	-	-	-	-	-	-	-	■	■	-	■	■	■	
5000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	■	■	
6300	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	■	

⁽²⁾ Także dla $I_u = 1000$ A (nie dostępne dla E3V i E2L).

Przykład odczytania danych z tabeli

Wyłącznik typu E3L jest dostępny w wersji o prądzie znamionowym ciągłym $I_u = 2000$ A i $I_u = 2500$ A, ale nie ma wersji takiego wyłącznika o prądzie znamionowym ciągłym $I_u = 3200$ A.

1 Układy zabezpieczeń i sterowania

1.3.2.1 FUNKCJE ZABEZPIEZAJĄCE WYZWALACZY ELEKTRONICZNYCH

Wraz z wyzwalaczami elektronicznymi dostępne są następujące funkcje zabezpieczające:

L – Zabezpieczenie przeciążeniowe z dużym czasem zwłoki, odwrotnie proporcjonalnym do przeciążenia

Funkcja zabezpieczająca przed przeciążeniem, z dużym czasem zwłoki, odwrotnie proporcjonalnym do przeciążenia i ze stałą wartością energii przepływającej przez wyłącznik; nie można jej wyłączyć.

L – Zabezpieczenie przeciążeniowe zgodne z normą IEC 60255-3

Funkcja zabezpieczająca przed przeciążeniem, z dużym czasem zwłoki, odwrotnie proporcjonalnym do przeciążenia, z charakterystyką wyzwalań zgodną z normą IEC 60255-3; może być stosowana w ramach koordynacji zabezpieczników i funkcji zabezpieczających instalacji SN.

S – Zabezpieczenie zwarciove z regulowaną zwłoką

Funkcja zabezpieczająca przed prądami zwarcioowymi, z regulowaną zwłoką; dzięki możliwości ustawienia czasu zwłoki, funkcja ta jest szczególnie użyteczna, kiedy konieczne jest uzyskanie selektywnej koordynacji pomiędzy różnymi urządzeniami.

S2 – Podwójne zabezpieczenie zwarciove S

Funkcja ta umożliwia niezależne ustawienie dwóch progów zadziałania funkcji zabezpieczającej S i ich równoczesne uaktywnienie; w krytycznych warunkach możliwe jest uzyskanie selektywności.

D – Zabezpieczenie zwarciove kierunkowe z regulowaną zwłoką

Zabezpieczenie kierunkowe, podobne do funkcji S, może zadziałać w różny sposób, w zależności od kierunku przepływu prądu zwarcioowego; funkcja ta jest szczególnie użyteczna w sieciach kratowych lub też w przypadku szeregu równoległych linii zasilających.

I – Zabezpieczenie zwarciove bezzwłoczne

Funkcja bezzwłoczego zabezpieczenia przed zwarciami.

EFDP – Funkcja wczesnego wykrywania i zapobiegania uszkodzeniom

Dzięki tej funkcji wyzwalacz jest w stanie wykryć uszkodzenie szybciej, niż dzięki dostępnej aktualnie na rynku funkcji selektywności strefowej.

Rc – Zabezpieczenie różnicowoprądowe

Funkcja ta jest szczególnie użyteczna tam, gdzie potrzebne jest niewielkiej czułości zabezpieczenie różnicowe oraz w aplikacjach charakteryzujących się dużą czułością, których zadaniem jest ochrona ludzi przed dotykiem pośrednim.

G – Zabezpieczenie ziemnozwarciowe z regulowaną zwłoką

Funkcja chroniąca instalację przed zwarciami doziemnymi.

U – Zabezpieczenie przed nierównoważeniem faz

Funkcja zabezpieczająca działająca wtedy, kiedy dochodzi do nadmiernego nierównoważenia pomiędzy prądami poszczególnych faz chronionych przez wyłącznik.

OT – Zabezpieczenie wewnętrzne przed przegrzaniem

Funkcja zabezpieczająca sterująca zamknięciem i otwarciem wyłącznika, kiedy jego temperatura wewnętrzna może zagrozić jego działaniu.

UV – Zabezpieczenie podnapięciowe

Funkcja zabezpieczająca, działająca wtedy, kiedy napięcie fazowe spada poniżej ustawionego progu.

OV – Zabezpieczenie nadnapięciowe

Funkcja zabezpieczająca działająca wtedy, kiedy napięcie fazowe przekracza ustawiony próg.

1 Układy zabezpieczeń i sterowania

RV – Zabezpieczenie przed napięciem szczytkowym

Zabezpieczenie, które identyfikuje anormalne napięcia na przewodzie neutralnym.

RP – Zabezpieczenie przed mocą zwrotną

Zabezpieczenie, które działa, kiedy kierunek przepływu mocy czynnej jest przeciwny względem normalnego kierunku pracy.

UF – Zabezpieczenie podczęstotliwościowe

To zabezpieczenie wykrywa obniżenie częstotliwości sieci względem ustawionego progu, generując wtedy alarm lub otwierając obwód.

OF – Zabezpieczenie nadczęstotliwościowe

To zabezpieczenie wykrywa zwiększenie częstotliwości sieci względem ustawionego progu, generując wtedy alarm lub otwierając obwód.

M – Pamięć termiczna

Dzięki tej funkcji można uwzględnić nagrzewanie się elementu, tak aby wyzwolenie było tym szybsze, im mniej czasu upłynęło od poprzedniego.

R – Zabezpieczenie przed zablokowaniem wirnika

Funkcja, która aktywuje się w chwili wykrycia warunków, mogących prowadzić do zablokowania wirnika chronionego silnika w trakcie jego pracy.

linst – Bardzo szybkie, bezzwłoczne zabezpieczenie zwarciowe

To szczególne zabezpieczenie ma na celu zachowanie sprawności wyłącznika i instalacji w przypadku wystąpieniu prądów o bardzo dużym natężeniu, wymagających krótszego czasu zwłoki, niż bezzwłoczne zabezpieczenia przeciwzwarciowe. Zabezpieczenie to może zostać ustawione wyłącznie przez firmę ABB SACE i nie może zostać wyłączzone.

Podwójne ustawienia zabezpieczeń

Funkcja ta umożliwia zaprogramowanie dwóch różnych zestawów parametrów (LSIG) i, wykorzystując zewnętrzne polecenie, przełączanie z jednego zestawu na drugi.

K – Sterowanie obciążeniem

Funkcja ta umożliwia podłączanie/odłączanie poszczególnych obciążeń po stronie obciążenia, przed zadziałaniem zabezpieczenia przeciążeniowego L.

1 Układy zabezpieczeń i sterowania

1.3.3 ZABEZPIECZENIA RÓŻNICOWOPRĄDOWE

Wyzwalacze różnicowoprądowe są łączone z wyłącznikami w celu realizacji dwóch podstawowych funkcji w jednym urządzeniu:

- zabezpieczenie przed przeciążeniami i zwarciami;
- zabezpieczenie przed dotykiem pośrednim (obecność napięcia na dostępnych elementach przewodzących w wyniku utraty izolacji).

Oprócz tego, gwarantują one dodatkowe zabezpieczenie przed ryzykiem pożaru powstałego w wyniku ewolucji małych prądów upływu lub uszkodzeń, które nie zostaną wykryte przez standardowe zabezpieczenia przed przeciążeniami. Zabezpieczenia różnicowoprądowe o prądzie znamionowym różnicowym nieprzekraczającym 30 mA są również wykorzystywane jako dodatkowe zabezpieczenia przed dotykiem bezpośrednim w przypadku awarii odpowiednich zabezpieczeń.

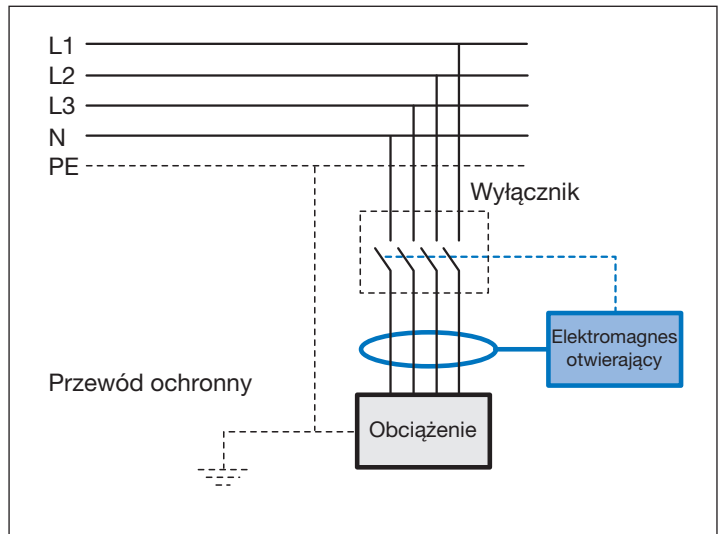
Ich zasada działania opiera się na wykrywaniu sumy wektorowej prądów poszczególnych linii, wykorzystując do tego wewnętrzny lub zewnętrzny przekładnik toroidalny.

Suma ta wynosi zero w warunkach roboczych lub też odpowiada prądowi zwarcia doziemnego (I_{Δ}) w przypadku doziemienia.

Kiedy wyzwalacz wykryje różny od zera prąd różnicowy, otworzy obwód główny wyłącznika, za pomocą odpowiedniego elektromagnesu wyłączającego.

Jak przedstawiono to na rysunku, przewód ochronny lub też ekwipotencjalny musi zostać zamontowany na zewnątrz ewentualnego przekładnika toroidalnego.

Typowa sieć dystrybucji (IT, TT, TN)

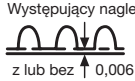
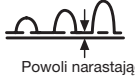

Zasada działania wyzwalacza różnicowoprądowego powoduje, że nadaje się on do sieci dystrybucji TT, IT (nawet, jeśli najczęściej jest to drugie z wymienionych rozwiązań) oraz TN-S, ale nie do sieci TN-C. W tych ostatnich przewód neutralny jest wykorzystywany również jako przewód ochronny i, wobec tego, wykrywanie prądów różnicowych byłoby niemożliwe, jeśli przewód neutralny byłby prowadzony poprzez przekładnik toroidalny, ponieważ suma wektorowa prądów wynosiłaby wtedy zawsze zero.

1 Układy zabezpieczeń i sterowania

Jednym z najważniejszych parametrów wyzwalacza różnicowoprądowego jest znamionowy prąd różnicowy zadziałania zabezpieczenia $I_{\Delta n}$. Opisuje on czułość wyzwalacza. W zależności od poziomu czułości na prąd różnicowy, wyłączniki różnicowoprądowe są klasyfikowane w następujący sposób:

- typ AC: układy różnicowoprądowe, dla których wyzwolenie jest zapewnione dla prądu różnicowego przemiennego sinusoidalnego, przy braku składowej stałej, w przypadku powolnego narastania lub też nagłego wystąpienia prądu różnicowego;
- typ A: układy różnicowoprądowe, dla których wyzwolenie jest zapewnione dla prądu różnicowego przemiennego sinusoidalnego, w obecności określonej różnicowej składowej tętniącej, w przypadku powolnego narastania lub też nagłego wystąpienia prądu różnicowego;
- typ B: układy różnicowoprądowe, dla których wyzwolenie jest zapewnione dla prądu różnicowego przemiennego sinusoidalnego, w obecności określonej różnicowej składowej tętniącej, w przypadku powolnego narastania lub też nagłego wystąpienia prądu różnicowego, dla tętniących prądów różnicowych pochodzących z układów prostujących;

	Przebieg prądu różnicowego	Prawidłowe działanie zabezpieczenia różnicowoprądowego Typ		
Prąd sinusoidalny przemienny	Występujący nagle	AC	A	B
	Powoli narastający			
Tętniący	Występujący nagle z lub bez \uparrow 0,006 A			
	Powoli narastający			
Jednokierunkowy, płynnie zmieniający się				+

W przypadku obecności urządzeń elektrycznych zawierających układy elektroniczne (komputery, fotokopiarki, faksy, itp.) prąd zwarcia doziemnego może przyjąć przebieg różny od sinusoidalnego i mieć przebieg tętniący. W takim przypadku konieczne jest użycie wyzwalacza różnicowoprądowego typu A.

W przypadku układów prostujących (np. podłączenie jednofazowe z obciążeniem pojemnościowym powodującym wygładzenie przebiegu tętniącego, układ trójfazowy typu gwiazda, układ mostkowy sześciopulsowy, układ dwupulsowy linia-linia) prąd zwarcia doziemnego może mieć przebieg tętniący jednokierunkowy. W takim przypadku konieczne będzie użycie wyzwalacza różnicowoprądowego typu B.

1 Układy zabezpieczeń i sterowania

W celu spełnienia wymagań dotyczących odpowiedniego zabezpieczenia przed zwarciem doziemnym, firma ABB SACE opracowała następujące kategorie produktów:

– Wyłączniki miniaturowe:

- Wyłączniki RCBO (wyłączniki różnicowoprądowe z wbudowanym zabezpieczeniem nadprądowym) serii DS201 i DS202C o prądzie znamionowym od 1 A do 63 A;
- Wyłączniki RCBO (wyłączniki różnicowoprądowe z wbudowanym zabezpieczeniem nadprądowym) serii DS200 o prądzie znamionowym od 6 A do 63 A;
- Wyłączniki RCBO (wyłączniki różnicowoprądowe z wbudowanym zabezpieczeniem nadprądowym) serii DS800 o prądzie znamionowym 125 A;
- Moduły RCD (moduły różnicowoprądowe) typu DDA 200, do połączenia z wyłącznikami termomagnetycznymi typu S200, o prądzie znamionowym od 0,5 A do 63 A;
- Moduły RCD (moduły różnicowoprądowe) typu DDA 60, DDA 70 i DDA 90 do połączenia z wyłącznikami termomagnetycznymi typu S290, o prądzie znamionowym od 80 A do 100 A, o charakterystyce C;
- Moduły RCD (moduły różnicowoprądowe) typu DDA 800 do połączenia z wyłącznikami termomagnetycznymi typu S800N lub S800S, o prądzie znamionowym do 100 A. Moduły te są dostępne w dwóch wersjach: 63 A i 100 A;
- Wyłączniki RCCB (wyłączniki różnicowoprądowe) typu F200, o prądzie znamionowym od 16 A do 125 A.
- RD2-RD3: monitor prądu różnicowego, przeznaczony do montażu na szynie DIN.

– Wyłączniki kompaktowe typu Tmax XT:

- Wyzwalacze RC Sel 200 mm XT1 (z regulowaną zwłoką zadziałania): wyzwalacze różnicowoprądowe do montażu w modułach 200 mm; mogą być łączone z wyłącznikami typu X1 o prądach znamionowych do 160 A.
- Wyzwalacze RC Sel XT1-XT3 (z regulowaną zwłoką zadziałania): wyzwalacze różnicowoprądowe przeznaczone do współpracy z wyłącznikami typu XT1 i XT3 o prądach znamionowych do 160 A (XT1) i 250 A (XT3).

1 Układy zabezpieczeń i sterowania

- Wyzwalacze RC Inst XT1-XT3 (bezwłoczne): wyzwalacze różnicowoprądowe przeznaczone do współpracy z wyłącznikami typu XT1 i XT3 o prądach znamionowych do 160 A.
- Wyzwalacze RC Sel XT2-XT4 (z regulowaną zwłoką zadziałania): wyzwalacze różnicowoprądowe przeznaczone do współpracy z wyłącznikami typu XT2 i XT4 o prądach znamionowych do 160 A (XT2) i 250 A (XT4).
- Wyzwalacze RC B XT3 (z regulowaną zwłoką zadziałania): wyzwalacze różnicowoprądowe przeznaczone do współpracy z wyłącznikami typu XT3 o prądach znamionowych do 225 A.
- Wyzwalacze elektroniczne Ekip LSIG przeznaczone dla wyłączników typu XT2 i XT4 o prądach znamionowych od 10 do 250 A.

		RC Sel 200mm XT1	RC Inst XT1-XT3	RC Sel XT1-XT3	RC Sel XT2-XT4	RC B Type XT3
Typ		Typu "L"	Typu "L"	Typu "L"	Umieszczany poniżej	Umieszczany poniżej
Technika		Mikroprocesorowa				
Napięcie zasilania obwodu głównego	[V]	85...500	85...500	85...500	85...500	85...500
Częstotliwość robocza	[Hz]	45...66	45...66	45...66	45...66	45...66
Zasilanie wewnętrzne		■	■	■	■	■
Zakres napięcia probierczego działania		85...500	85...500	85...500	85...500	85...500
Prąd znamionowy roboczy	[A]	do 160	do 160-XT1 do 250-XT3	do 160-XT1 do 250-XT3	do 160-XT2 do 250-XT4	do 225
Znamionowy prąd różnicowy zadziałania zabezpieczenia	[A]	0,03-0,05-0,1-0,2-0,3-0,5-1-3-5-10	0,03-0,1-0,3-0,5-1-3	0,03-0,05-0,1-0,3-0,5-1-3-5-10	0,03-0,05-0,1-0,3-0,5-1-3-5-10	0,03-0,05-0,1-0,3-0,5-1
Regulowany czas niewyzwolenia $2xI_{\Delta n}$	[s]	bezwłoczne	bezwłoczne	bezwłoczne	bezwłoczne	bezwłoczne
		0,1-0,2-0,3-0,5-1-2-3		0,1-0,2-0,3-0,5-1-2-3	0,1-0,2-0,3-0,5-1-2-3	0,1-0,2-0,3-0,5-1-2-3

		RC Sel 200mm	RC Inst	RC Sel	RC Sel	RC B Typu	Ekip LSIG
Typ	I_n	A	A	A	A	B	-
	XT1	16÷160	■	■	■	-	-
XT2	1,6÷160	-	-	-	■	-	■
XT3	63÷250	-	■	■	-	■ ⁽¹⁾	-
XT4	16÷250	-	-	-	■	-	■

⁽¹⁾ Do 225 A

1 Układy zabezpieczeń i sterowania

– Wyzwalacze kompaktowe typu Tmax T:

- Wyzwalacze różnicowoprądowe RC221 do połączenia z wyłącznikami typu Tmax T1, T2 lub T3 o prądzie znamionowym od 16 A do 250 A;
- Wyzwalacze różnicowoprądowe RC222 do połączenia z wyłącznikami typu Tmax T1, T2, T3, T4 lub T5 o prądzie znamionowym od 16 A do 500 A;
- Wyzwalacze różnicowoprądowe RC223 do połączenia z wyłącznikami typu Tmax T4 o prądzie znamionowym do 250 A;
- Wyzwalacze elektroniczne PR222DS/P, PR223 DS/P LSIG przeznaczone dla wyłączników typu T4, T5 lub T6 o prądzie znamionowym od 100 A do 1000 A;
- Wyzwalacze elektroniczne PR331, PR332 LSIG przeznaczone dla wyłączników typu Tmax T7 o prądzie znamionowym od 800 A do 1600 A;
- Wyzwalacze elektroniczne R332 ze zintegrowanym zabezpieczeniem różnicowoprądowym, przeznaczone dla wyłączników typu Tmax T7 o prądzie znamionowym ciągłym od 800 A do 1600 A.

		RC221	RC222		RC223
Wielkość wyłącznika		T1-T2-T3	T1-T2-T3	T4 i T5 czterobiegun.	T4 czterobiegunowy
Typ		Typu "L"			Umieszczony poniżej
Technika		Mikroprocesorowa			
Działanie		Elektromagnes wyzwalający			
Napięcie robocze obwodu głównego ⁽¹⁾	[V]	85...500	85...500	85...500	110...500
Częstotliwość robocza	[Hz]	45...66	45...66	45...66	0-400-700-1000
Zasilanie wewnętrzne		■	■	■	■
Zakres napięcia probierczego działania ⁽¹⁾		85...500	85...500	85...500	110...500
Prąd znamionowy roboczy	[A]	do 250 A	do 250 A	do 500 A	do 250 A
Znamionowy prąd różnicowy zadziałania zabezpieczenia	[A]	0,03-0,1-0,3 0,5-1-3	0,03-0,05-0,1-0,3 0,5-1-3-5-10	0,03-0,05-0,1 0,3-0,5-1-3-5-10	0,03-0,05-0,1 0,3-0,5-1
Granica czasu niewyzwolenia	[s]	bezwłoczny	bezwłoczny - 0,1 -0,2-0,3-0,5-1-2-3	bezwłoczny - 0,1 -0,2-0,3-0,5-1-2-3	bezwłoczny -0- 0,1 -0,2-0,3-0,5-1-2-3
Tolerancja czasu zwłoki			±20%	±20%	±20%

⁽¹⁾ Praca do napięcia 50 V faza-przewód neutralny (55 V dla RC223).

	In	Typ						
		RC 221	RC 222	RC 223	PR332 LSIRc	PR222 LSIG	PR223 LSIG	PR332 LSIRc
		A-AC	A-AC	B	A-AC	-	-	-
T1	16÷160	■	■	-	-	-	-	-
T2	10÷160	■	■	-	-	-	-	-
T3	63÷250	■	■	■ ⁽¹⁾	-	-	-	-
T4	100÷320	-	■	■ ⁽²⁾	-	■	■	-
T5	320÷630	-	■	-	-	■	■	-
T6	630÷1000	-	-	-	-	■	■	-
T7	800÷1600	-	-	-	■	-	-	■

⁽¹⁾ Do 225 A

⁽²⁾ Do 250 A

1 Układy zabezpieczeń i sterowania

– Włłączniki powietrzne typu Emax:

- Wyzwalacze elektroniczne PR331, PR332 i PR333 LSIG przeznaczone dla wyłączników typu Emax X1 o prądzie znamionowym ciągłym od 630 A do 1600 A;
- Wyłącznik powietrzny wyposażony w wyzwalacze elektroniczne typu PR121, PR122 lub PR123 LSIG dla wyłączników Emax E1 do E6 o prądzie znamionowym ciągłym od 400 A do 6300 A.
- Wyzwalacze elektroniczne PR332 i PR333 ze zintegrowanym wyzwalaczem elektronicznym, z zabezpieczeniem różnicowoprądowym, przeznaczone dla wyłączników typu Emax X1 o prądzie znamionowym ciągłym od 630 A do 1600 A.
- Wyzwalacze elektroniczne PR122 i PR123 ze zintegrowanym wyzwalaczem elektronicznym, z zabezpieczeniem różnicowoprądowym, przeznaczone dla wyłączników typu Emax E1 do E6 o prądzie znamionowym ciągłym od 400 A do 6300 A.

		PR332 PR333 LIRc	PR122 LIRc	PR331 PR332 PR333 LSIG	PR121 PR122 PR123 LSIG
Typ	In	A-AC	A-AC	-	-
	X1	400÷1600	■	-	■
E1	400÷1600	-	■	-	■
E2	400÷2000	-	■	-	■
E3	400÷3200	-	■	-	■
E4	1250÷4000	-	-	-	■
E6	3200÷6300	-	-	-	■

Przełącznik różnicowoprądowy z zewnętrznym przekładnikiem

Wyłącznik firmy ABB SACE może zostać połączony z przełącznikiem różnicowoprądowym typu RCQ 020/A, wyposażonym w oddzielny przekładnik toroidalny, w celu spełnienia wymagań, kiedy warunki montażu są szczególnie restrykcyjne, na przykład w sytuacji, kiedy wyłączniki są już zamontowane, kiedy ilość miejsca w komorze wyłącznika jest ograniczona, itp...

Dzięki możliwości ustawienia różnicowoprądowej charakterystyki wyzwalania oraz czasu zwłoki, przełączniki różnicowoprądowe z zewnętrznym przekładnikiem mogą być łatwo montowane również w końcowym etapie budowy instalacji; wybierając wartość prądu różnicowego $I_{\Delta n} = 0,03$ A w połączeniu z bezzwłocznym zadziałaniem, wyłącznik gwarantuje ochronę przed dotykiem pośrednim i stanowi dodatkowe zabezpieczenie przed dotykiem bezpośrednim, również w przypadku bardzo dużej wartości rezystancji uziemienia.

Tego typu przełączniki różnicowoprądowe charakteryzują się działaniem pośrednim: polecenie wyłączenia wyłącznika przekazane przez przełącznik musi spowodować wyzwolenie wyłącznika poprzez zwarcioowy wyzwalacz wyłączający (do dostarczenia przez użytkownika).

Przełączniki różnicowoprądowe		SACE RCQ 020/A
Napięcie zasilania	AC [V]	115-230...415
Częstotliwość robocza	[Hz]	45÷66
Próg wyzwolenia $I_{\Delta n}$	[A]	0,03-0,05-0,1-0,3-0,5-1-3-5-10-30
Zwłoka wyzwolenia	[s]	bezzwłoczny-0,1-0,2-0,3-0,5-0,7-1-2-3-5

2 Przegląd parametrów

2.1 Parametry elektryczne wyłączników

Wyłączniki instalacyjne nadprądowe Pro M Compact

W tabeli poniżej zamieszczono przegląd wyłączników miniaturowych. Szczegółowe informacje na ich temat są dostępne w odpowiednim katalogu technicznym.

Seria	S200	S200 M	S200 P			SN 201 L	SN 201		
Charakterystyka	B, C, D, K, Z B, C, D, K, Z		B, C, D, K, Z			B, C	B, C, D		
Prąd znamionowy [A]	$0,5 \leq I_n \leq 63$	$0,5 \leq I_n \leq 63$	$0,2 \leq I_n \leq 25$	$32 \leq I_n \leq 40$	$50 \leq I_n \leq 63$	$2 \leq I_n \leq 40$	$2 \leq I_n \leq 40$		
Prąd wyłączalny [kA]									
Norma odniesienia	I. bieguów	Ue [V]							
IEC 23-3/EN 60898	Icn 230/400	6	10	25	15	15	4,5	6	
IEC/EN 60947-2	Icu 1, 1P+N	133	20	25 ²	40	25	25	10	15
		230	10	15 ²	25	15	15	6	10
	2, 3, 4	230	20	25 ²	40	25	25		
		400	10	15 ²	25	15	15		
	2, 3, 4	500							
		690							
	Ics 1, 1P+N	133	15	18,7 ²	20	18,7	18,7	6	10
		230	7,5	11,2 ²	12,5	11,2	7,5	4,5	6
	2, 3, 4	230	15 ¹	18,7 ²	20	18,7	18,7		
		400	7,5	11,2 ²	12,5	11,2	7,5		
2, 3, 4	500								
	690								
IEC/EN 60947-2 Prąd stały T=l/R≤5 ms dla wszystkich serii, za wyjątkiem S280 UC i S800-UC, dla których T=l/R<15 ms	Icu 1, 1P+N	24	20						
		60	10	10	15	10	10	10	15
	2	125							
		250							
		48	20						
		125	10	10	15	10	10	10	15
		250							
		500							
		600							
		800							
3, 4		375							
		500							
Ics 1, 1P+N	24	20							
	60	10	10	15	10	10	10	15	
	125								
	250								
	48	20							
	125	10	10	15	10	10	10	15	
	250								
	500								
	600								
	800								
3, 4	375								
	500								
	750								

¹ Tylko do wartości 40 A; 10 kA do wartości 50/63 A

² < 50 A

³ Tylko dla charakterystyki D

⁴ Wartości nie dotyczą wszystkich wartości prądów znamionowych

⁵ 3 bieguny

⁶ 4 bieguny

2 Przegląd parametrów

SN 201 M	S 280	S 280 UC		S 290	S800S					S800N	S800C
B, C $2 \leq I_n \leq 40$	B, C $80 \leq I_n \leq 100$	B, K, Z $0,2 \leq I_n \leq 40$	K, Z $50 \leq I_n \leq 63$	C, D, K $80 \leq I_n \leq 125$	B, C, D $10 \leq I_n \leq 125$	K $10 \leq I_n \leq 125$	KM $20 \leq I_n \leq 80$	UCB $10 \leq I_n \leq 125$	UCK $10 \leq I_n \leq 125$	B, C, D $10 \leq I_n \leq 125$	B, C, D, K $10 \leq I_n \leq 125$
10	6			10	25					20	15
20	15	10									
10	6	6	4,5	20 (15) ³	50	50	50			36	
	10	10	6	25	50	50	50			36	25
	6	6	4,5	20 (15) ³	50	50	50			36	25
					15 ⁴	15 ⁴	15 ⁴			10 ⁴	25
					6 ⁴	6 ⁴	6 ⁴			4,5	
10	15	7,5	6								
7,5	6	6	4,5	10 (7,5) ³	40	40	40			30	18
	10	7,5	6	12,5	40	40	40			30	18
	6	6	4,5	10 (7,5) ³	40	40	40			30	18
					11 ⁴	11 ⁴	11 ⁴			8 ⁴	
					4 ⁴	4 ⁴	4 ⁴			3	
15	10			25							
		6	4,5		30	30	30				
								50	50	20	10
15	10										
		6	4,5		30	30	30			20	10
								50	50		
					30 ⁵	30 ⁵	30 ⁵	30 ⁵	30 ⁵	20 ⁵	10 ⁵
					30 ⁶	30 ⁶	30 ⁶	30 ⁶	30 ⁶	20 ⁶	10 ⁶
								50	50		
15	10			12,5							
		6	4,5		30	30	30			20	10
								50	50		
15	10										
		6	4,5		30	30	30			20	10
								50	50		
					30 ⁵	30 ⁵	30 ⁵	30 ⁵	30 ⁵	20 ⁵	10 ⁵
					30 ⁶	30 ⁶	30 ⁶	30 ⁶	30 ⁶	20 ⁶	10 ⁶
								50	50		

2 Przegląd parametrów

Wyłączniki kompaktowe Tmax XT

			XT1				
Wielkość	[A]		160				
Bieguny	[Liczb.]		3, 4				
Napięcie znamionowe łączeniowe, Ue	(AC) 50-60Hz	[V]	690				
	(DC)	[V]	500				
Napięcie znamionowe izolacji, Ui		[V]	800				
Napięcie znam. udarowe wytrzymawane, Uimp		[kV]	8				
Wersja			Stacjonarny, wtykowy ²				
Prąd wyłączalny			B	C	N	S	H
Prąd znamionowy wyłączalny zwarciovy graniczny Icu							
Icu @ 220-230V 50-60Hz (AC)	[kA]		25	40	65	85	100
Icu @ 380V 50-60Hz (AC)	[kA]		18	25	36	50	70
Icu @ 415V 50-60Hz (AC)	[kA]		18	25	36	50	70
Icu @ 440V 50-60Hz (AC)	[kA]		15	25	36	50	65
Icu @ 500V 50-60Hz (AC)	[kA]		8	18	30	36	50
Icu @ 525V 50-60Hz (AC)	[kA]		6	8	22	35	35
Icu @ 690V 50-60Hz (AC)	[kA]		3	4	6	8	10
Icu @ 250V (DC) 2 bieguny szeregowo	[kA]		18	25	36	50	70
Icu @ 500V (DC) 2 bieguny szeregowo	[kA]		18	25	36	50	70
Prąd znamionowy wyłączalny zwarciovy eksploatacyjny Ics							
Ics @ 220-230V 50-60Hz (AC)	[kA]		100%	100%	75% (50)	75%	75%
Ics @ 380V 50-60Hz (AC)	[kA]		100%	100%	100%	100%	75%
Ics @ 415V 50-60Hz (AC)	[kA]		100%	100%	100%	75%	50% (37,5)
Ics @ 440V 50-60Hz (AC)	[kA]		75%	50%	50%	50%	50%
Ics @ 500V 50-60Hz (AC)	[kA]		100%	50%	50%	50%	50%
Ics @ 525V 50-60Hz (AC)	[kA]		100%	100%	50%	50%	50%
Ics @ 690V 50-60Hz (AC)	[kA]		100%	100%	75%	50%	50%
Ics @ 250V (DC) 2 bieguny szeregowo	[kA]		100%	100%	100%	75%	75%
Ics @ 500V (DC) 2 bieguny szeregowo	[kA]		100%	100%	100%	75%	75%
Prąd znamionowy załączalny zwarciovy Icm							
Icm @ 220-230V 50-60Hz (AC)	[kA]		52,5	84	143	187	220
Icm @ 380V 50-60Hz (AC)	[kA]		36	52,5	75,6	105	154
Icm @ 415V 50-60Hz (AC)	[kA]		36	52,5	75,6	105	154
Icm @ 440V 50-60Hz (AC)	[kA]		30	52,5	75,6	105	143
Icm @ 500V 50-60Hz (AC)	[kA]		13,6	36	63	75,6	105
Icm @ 525V 50-60Hz (AC)	[kA]		9,18	13,6	46,2	73,6	73,5
Icm @ 690V 50-60Hz (AC)	[kA]		4,26	5,88	9,18	13,6	17
Kategoria użytkowania (IEC 60947-2)			A				
Norma odniesienia			IEC 60947-2				
Dostosowanie izolacji			■				
Montaż na szynie DIN			DIN EN 50022				
Trwałość mechaniczna	[Liczba cykli]		25000				
	[Liczba cykli na godzinę]		240				
Trwałość elektryczna dla napięcia 415 V (AC)	[Liczba cykli]		8000				
	[Liczba cykli na godzinę]		120				

⁽¹⁾ 90 kA dla 690 V - tylko dla wyłącznika XT4 160. Dostępny wkrótce - należy skontaktować się z firmą ABB SACE.

⁽²⁾ XT1 w wersji wtykowej tylko dla natężenia prądu $I_n \max = 125 \text{ A}$.

2 Przegląd parametrów

XT2					XT3		XT4				
160					250		160/250				
3, 4					3, 4		3, 4				
690					690		690				
500					500		500				
1000					800		1000				
8					8		8				
Stacjonarny, wysuwny, wtykowy					Stacjonarny, wtykowy		Stacjonarny, wysuwny, wtykowy				
N	S	H	L	V	N	S	N	S	H	L	V
65	85	100	150	200	50	85	65	85	100	150	200
36	50	70	120	200	36	50	36	50	70	120	150
36	50	70	120	150	36	50	36	50	70	120	150
36	50	65	100	150	25	40	36	50	65	100	150
30	36	50	60	70	20	30	30	36	50	60	70
20	25	30	36	50	13	20	20	25	45	50	50
10	12	15	18	20	5	8	10	12	15	20	25 (90°)
36	50	70	120	150	36	50	36	50	70	120	150
36	50	70	120	150	36	50	36	50	70	120	150
100%	100%	100%	100%	100%	75%	50%	100%	100%	100%	100%	100%
100%	100%	100%	100%	100%	75%	50% (27)	100%	100%	100%	100%	100%
100%	100%	100%	100%	100%	75%	50% (27)	100%	100%	100%	100%	100%
100%	100%	100%	100%	100%	75%	50%	100%	100%	100%	100%	100%
100%	100%	100%	100%	100%	75%	50%	100%	100%	100%	100%	100%
100%	100%	100%	100%	75%	75%	50%	100%	100%	100%	100%	75% (20)
100%	100%	100%	100%	100%	100%	75%	100%	100%	100%	100%	100%
100%	100%	100%	100%	100%	100%	75%	100%	100%	100%	100%	100%
143	187	220	330	440	105	187	143	187	220	330	440
75,6	105	154	264	440	75,6	105	75,6	105	154	264	330
75,6	105	154	264	330	75,6	105	75,6	105	154	264	330
75,6	105	143	220	330	52,5	84	75,6	105	143	220	330
63	75,6	105	132	154	40	63	63	75,6	105	132	154
40	52,5	63	75,6	105	26	40	40	52,5	94,5	105	105
17	24	30	36	40	7,65	13,6	17	24	84	40	52,5
A					A		A				
IEC 60947-2					IEC 60947-2		IEC 60947-2				
■					■		■				
DIN EN 50022					DIN EN 50022		DIN EN 50022				
25000					25000		25000				
240					240		240				
8000					8000		8000				
120					120		120				

2 Przegląd parametrów

Wyłączniki kompaktowe Tmax T

	Tmax T1 1P	Tmax T1			Tmax T2				
Prąd znamionowy ciągły I_n	[A]	160	160			160			
Bieguny	[Liczba]	1	3/4			3/4			
Napięcie znamionowe łączeniowe U_e	(AC) 50-60 Hz [V]	240	690			690			
	(DC) [V]	125	500			500			
Napięcie znamionowe udarowe wytrzymywane U_{imp}	[kV]	8	8			8			
Napięcie znamionowe izolacji U_i	[V]	500	800			800			
Napięcie probiercze dla częstotli-wości przemysłowej dla 1 min.	[V]	3000	3000			3000			
Prąd znamionowy wyłączalny zwarcio-owy graniczny I_{cu}		B	B	C	N	N	S	H	L
(AC) 50-60 Hz 220/230 V	[kA]	25*	25	40	50	65	85	100	120
(AC) 50-60 Hz 380/415 V	[kA]	–	16	25	36	36	50	70	85
(AC) 50-60 Hz 440 V	[kA]	–	10	15	22	30	45	55	75
(AC) 50-60 Hz 500 V	[kA]	–	8	10	15	25	30	36	50
(AC) 50-60 Hz 690 V	[kA]	–	3	4	6	6	7	8	10
(DC) 250 V - 2 bieguny szeregowo	[kA]	25 (przy 125V)	16	25	36	36	50	70	85
(DC) 250 V - 3 bieguny szeregowo	[kA]	–	20	30	40	40	55	85	100
(DC) 500 V - 2 bieguny szeregowo	[kA]	–	–	–	–	–	–	–	–
(DC) 500 V - 3 bieguny szeregowo	[kA]	–	16	25	36	36	50	70	85
(DC) 750 V - 3 bieguny szeregowo	[kA]	–	–	–	–	–	–	–	–
Prąd znamionowy wyłączalny zwarcio-owy eksploatacyjny I_{cs}									
(AC) 50-60 Hz 220/230 V	[%I _{cu}]	75 %	100%	75 %	75%	100%	100%	100%	100%
(AC) 50-60 Hz 380/415 V	[%I _{cu}]	–	100%	100%	75 %	100%	100%	100%	75% (70 kA)
(AC) 50-60 Hz 440 V	[%I _{cu}]	–	100%	75 %	60%	100%	100%	100%	75%
(AC) 50-60 Hz 500 V	[%I _{cu}]	–	100%	75 %	50%	100%	100%	100%	75%
(AC) 50-60 Hz 690 V	[%I _{cu}]	–	100%	75 %	60%	100%	100%	100%	75%
Prąd znamionowy załączalny zwarcio-owy I_{cm}									
(AC) 50-60 Hz 220/230 V	[kA]	52.5	52,5	84	105	143	187	220	264
(AC) 50-60 Hz 380/415 V	[kA]	–	32	52,5	75,6	75,6	105	154	187
(AC) 50-60 Hz 440 V	[kA]	–	17	30	46,2	63	94,5	121	165
(AC) 50-60 Hz 500 V	[kA]	–	13,6	17	30	52,5	63	75,6	105
(AC) 50-60 Hz 690 V	[kA]	–	4,3	5,9	9,2	9,2	11,9	13,6	17
Czas otwarcia (415 V)	[ms]	7	7	6	5	3	3	3	3
Kategoria użytkowania (IEC 60947-2)		A	A			A			
Norma odniesienia		IEC 60947-2	IEC 60947-2			IEC 60947-2			
Dostosowanie izolacji		■	■			■			
Zamienność		–	–			–			
Wersje		F	F			F-P			
Trwałość mechaniczna	[Liczba cykli przestawieniowych]	25000	25000			25000			
	[Liczba cykli przestawieniowych na godzinę]	240	240			240			
Trwałość elektryczna dla napięcia 415 V (AC)	[Liczba cykli przestawieniowych]	8000	8000			8000			
	[Liczba cykli przestawieniowych na godzinę]	120	120			120			

F = wyłączniki stacjonarne
P = wyłączniki wtykowe
W = wyłączniki wysuwne

^{*)} Prąd wyłączalny dla nastaw
In=16 A i In=20 A wynosi 16 kA.

2 Przegląd parametrów

Tmax T3		Tmax T4					Tmax T5					Tmax T6				Tmax T7			
250		250/320					400/630					630/800/1000				800/1000/1250/1600			
3/4		3/4					3/4					3/4				3/4			
690		690					690					690				690			
500		750					750					750				-			
8		8					8					8				8			
800		1000					1000					1000				1000			
3000		3500					3500					3500				3500			
N	S	N	S	H	L	V	N	S	H	L	V	N	S	H	L	S	H	L	V ⁽⁶⁾
50	85	70	85	100	200	200	70	85	100	200	200	70	85	100	200	85	100	200	200
36	50	36	50	70	120	200	36	50	70	120	200	36	50	70	100	50	70	120	150
25	40	30	40	65	100	180	30	40	65	100	180	30	45	50	80	50	65	100	130
20	30	25	30	50	85	150	25	30	50	85	150	25	35	50	65	40	50	85	100
5	8	20	25	40	70	80	20	25	40	70	80	20	22	25	30	30	42	50	60
36	50	36	50	70	100	150	36	50	70	100	150	36	50	70	100	-	-	-	-
40	55	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	25	36	50	70	100	25	36	50	70	100	20	35	50	65	-	-	-	-
36	50	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	16	25	36	50	70	16	25	36	50	70	16	20	36	50	-	-	-	-
75%	50%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	75%	100%	100%	100%	100%
75%	50% (27 kA)	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	75%	100%	100%	100%	100%
75%	50%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	75%	100%	100%	100%	100%
75%	50%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100% ⁽¹⁾	100% ⁽²⁾	100%	100%	100%	75%	100%	100%	75%	100%
75%	50%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100% ⁽¹⁾	100% ⁽²⁾	100% ⁽²⁾	100%	75%	75%	75%	75%	75%	75%	75%
105	187	154	187	220	440	660	154	187	220	440	660	154	187	220	440	187	220	440	440
75,6	105	75,6	105	154	264	440	75,6	105	154	264	440	75,6	105	154	220	105	154	264	330
52,5	84	63	84	143	220	396	63	84	143	220	396	63	94,5	105	176	105	143	220	286
40	63	52,5	63	105	187	330	52,5	63	105	187	330	52,5	73,5	105	143	84	105	187	220
7,7	13,6	40	52,5	84	154	176	40	52,5	84	154	176	40	46	52,5	63	63	88,2	105	132
7	6	5	5	5	5	5	6	6	6	6	6	10	9	8	7	15	10	8	8
A		A					B (400 A) ⁽³⁾ - A (630 A)					B (630 A - 800 A) ⁽⁵⁾ - A (1000 A)				B ⁽⁷⁾			
IEC 60947-2		IEC 60947-2					IEC 60947-2					IEC 60947-2				IEC 60947-2			
■		■					■					■				■			
-		■					■					■				■			
F-P		F-P-W					F-P-W					F-W ⁽⁶⁾				F-W			
25000		20000					20000					20000				10000			
240		240					120					120				60			
8000		8000 (250 A) - 6000 (320 A)					7000 (400 A) - 5000 (630 A)					7000 (630 A) - 5000 (800 A) - 4000 (1000 A)				2000 (S-H-L wersja) - 3000 (V wersja)			
120		120					60					60				60			

⁽¹⁾ 75% dla T5 630⁽²⁾ 50% dla T5 630⁽³⁾ Icw = 5 kA⁽⁴⁾ Wersja wysuwna niedostępna dla typu T6 1000 A⁽⁵⁾ Icw = 7,6 kA (630 A) - 10 kA (800 A)⁽⁶⁾ Tylko dla T7 800/1000/1250 A⁽⁷⁾ Icw = 20 kA (wersje S, H, L) - 15 kA (wersja V)

Uwaga: W wersji wykowej wyłącznika typu T2, T3, T5 630 oraz w wersji wysuwnej wyłącznika typu T5 630 w temperaturze 40°C maksymalna wartość prądu znamionowego zostaje zmniejszona o 10%.

2 Przegląd parametrów

Wyłączniki powietrzne SACE Emax

Parametry wspólne

Napięcia		
Napięcie znam. łączeniowe Ue	[V]	690 ~
Napięcie znam. izolacji Ui	[V]	1000
Napięcie znam. udarowe wytrzymywane Uimp	[kV]	12
Zakres temp. pracy		
	[°C]	-25....+70
Zakres temp. przechowywania		
	[°C]	-40....+70
Częstotliwość f		
	[Hz]	50 - 60
Liczba biegunów		
		3 - 4
Wersja		
		Stacjonarna-wysuwna

Poziomy wytrzymałości zwarciowej	
Prądy: prąd znamionowy łączeniowy (40°C) Iu	[A]
	[A]
	[A]
	[A]
	[A]
	[A]
	[A]
	[A]
Obciążalność biegunu neutralnego w wyłączniku 4-biegunowym	[%Iu]
Prąd znamionowy wyłączalności zwarciowej granicznej Icu	
220/230/380/400/415 V -	[kA]
440 V -	[kA]
500/525 V -	[kA]
660/690 V -	[kA]
Prąd znamionowy wyłączalności zwarciowej eksploatacyjnej Ics	
220/230/380/400/415 V -	[kA]
440 V -	[kA]
500/525 V -	[kA]
660/690 V -	[kA]
Prąd zwarciowy krótkotrwały wytrzymywany Icw	(1s) [kA]
	(3s) [kA]
Prąd znamionowy załączalności zwarciowej (wartość szczytowa) Icm	
220/230/380/400/415 V -	[kA]
440 V -	[kA]
500/525 V -	[kA]
660/690 V -	[kA]
Kategoria użytkowania (zgodnie z normą IEC 60947-2)	
Dostosowanie izolacji (zgodnie z normą IEC 60947-2)	
Zabezpieczenie nadprądowe	
Wyzwalacze elektroniczne do pracy w instalacjach prądu przemiennego	
Czas zadziałania	
Czas otwarcia (maks.)	[ms]
Czas wyłączenia dla prądu I<Icw (max) ¹⁾	[ms]
Czas wyłączenia dla prądu I=Icw (max)	[ms]

- (1) Bez zamierzonej zwłoki
(2) Parametr dla 600 V wynosi 100 kA

Wyłączniki powietrzne SACE Emax

Prąd znamionowy ciągły (40°C) Iu	X1			E1 B-N		
	800	1250	1600	800	1000-1250	1600
Trwałość mechaniczna przy regularnej, standardowej konserwacji [Liczba cykli przestaw. x 1000]	125	12,5	125	25	25	25
Częstotliwość [Liczba cykli przestawieniowych/h]	60	60	60	60	60	60
Trwałość elektryczna (440 V -) [Liczba cykli przestawieniowych x 1000]	6	4	3	10	10	10
(690 V -) [Liczba cykli przestawieniowych x 1000]	3	2	1	10	8	8
Częstotliwość [Liczba cykli przestawieniowych/h]	30	30	30	30	30	30

2 Przegląd parametrów

X1			E1		E2				E3					E4			E6	
B	N	L	B	N	B	N	S	L	N	S	H	V	L	S	H	V	H	V
630	630	630	800	800	1600	1000	800	1250	2500	1000	800	800	2000	4000	3200	3200	4000	3200
800	800	800	1000	1000	2000	1250	1000	1600	3200	1250	1000	1250	2500		4000	4000	5000	4000
1000	1000	1000	1250	1250		1600	1250			1600	1250	1600					6300	
1250	1250	1250	1600	1600		2000	1600			2000	1600	2000					6300	
1600	1600					2000				2500	2000	2500						
										3200	2500	3200						
										3200								
100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	50	50	50	50	50
42	65	150	42	50	42	65	85	130	65	75	100	130	130	75	100	150	100	150
42	65	130	42	50	42	65	85	110	65	75	100	130	110	75	100	150	100	150
42	50	100	42	50	42	55	65	85	65	75	100	100	85	75	100	130	100	130
42	50	60	42	50	42	55	65	85	65	75	85 ²⁾	100	85	75	85 ²⁾	100	100	100
42	50	150	42	50	42	65	85	130	65	75	85	100	130	75	100	150	100	125
42	50	130	42	50	42	65	85	110	65	75	85	100	110	75	100	150	100	125
42	42	100	42	50	42	55	65	65	65	75	85	85	65	75	100	130	100	100
42	42	45	42	50	42	55	65	65	65	75	85	85	65	75	85	100	100	100
42	42	15	42	50	42	55	65	10	65	75	75	85	15	75	100	100	100	100
			36	36	42	42	50	-	65	65	65	65	-	75	75	75	85	85
88,2	143	330	88,2	105	88,2	143	187	286	143	165	220	286	286	165	220	330	220	330
88,2	143	286	88,2	105	88,2	143	187	242	143	165	220	286	242	165	220	330	220	330
88,2	121	220	88,2	105	88,2	121	143	187	143	165	187	220	187	165	220	286	220	286
88,2	121	132	88,2	105	88,2	121	143	187	143	165	187	220	187	165	187	220	220	220
B	B	A	B	B	B	B	B	A	B	B	B	B	A	B	B	B	B	B
■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80
70	70	70	70	70	70	70	70	70	70	70	70	70	70	70	70	70	70	70
30	30	12	30	30	30	30	30	12	30	30	30	30	12	30	30	30	30	30

E2 B-N-S				E2 L		E3 N-S-H-V						E3 L		E4 S-H-V		E6 H-V					
800	1000	1250	1600	2000	1250	1600	800	1000	1250	1600	2000	2500	3200	2000	2500	3200	4000	3200	4000	5000	6300
25	25	25	25	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	15	15	15	15	12	12	12	12
60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	
15	15	12	10	4	3	12	12	12	10	9	8	6	2	1,8	7	5	5	4	3	2	
15	15	10	8	3	2	12	12	12	10	9	7	5	1,5	1,3	7	4	5	4	2	1,5	
30	30	30	30	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	10	10	10	10	10	10	

2 Przegląd parametrów

Wyłączniki powietrzne SACE Emax z pełnowymiarowym biegunem neutralnym

		E4S/f	E4H/f	E6H/f
Prąd znamionowy ciągły (dla 40°C) Iu	[A]	4000	3200	4000
	[A]		4000	5000
				6300
Liczba biegunów		4	4	4
Napięcie znamionowe łączeniowe Ue	[V ~]	690	690	690
Prąd znamionowy wyłączalny zwarciaowy graniczny Icu				
220/230/380/400/415 V ~	[kA]	80	100	100
440 V ~	[kA]	80	100	100
500/525 V ~	[kA]	75	100	100
660/690 V ~	[kA]	75	100	100
Prąd znamionowy wyłączalny zwarciaowy eksploatacyjny Ics				
220/230/380/400/415 V ~	[kA]	80	100	100
440 V ~	[kA]	80	100	100
500/525 V ~	[kA]	75	100	100
660/690 V ~	[kA]	75	100	100
Prąd znamionowy krótkotrwały wytrzymawany Icw				
(1s)	[kA]	75	85	100
(3s)	[kA]	75	75	85
Prąd znamionowy załączalny zwarciaowy Icm				
220/230/380/400/415 V ~	[kA]	176	220	220
440 V ~	[kA]	176	220	220
500/525 V ~	[kA]	165	220	220
660/690 V ~	[kA]	165	220	220
Kategoria użytkowania (zgodnie z normą IEC 60947-2)		B	B	B
Dostosowanie izolacji (zgodnie z normą IEC 60947-2)		■	■	■
Wymiary zewnętrzne				
Wersja stacjonarna: wys. = 418 mm - gł. = 302 mm dł.[mm]		746	746	1034
Wersja wysuwana: wys. = 461 mm - gł. = 396,5 mm dł. [mm]		774	774	1062
Masa (kompletny wyłącznik z wyzwalaczami i przekładnikami prądowymi, bez wyposażenia dodatkowego)				
Wersja stacjonarna	[kg]	120	120	165
Wersja wysuwana (wraz z kasetą)	[kg]	170	170	250

2 Przegląd parametrów

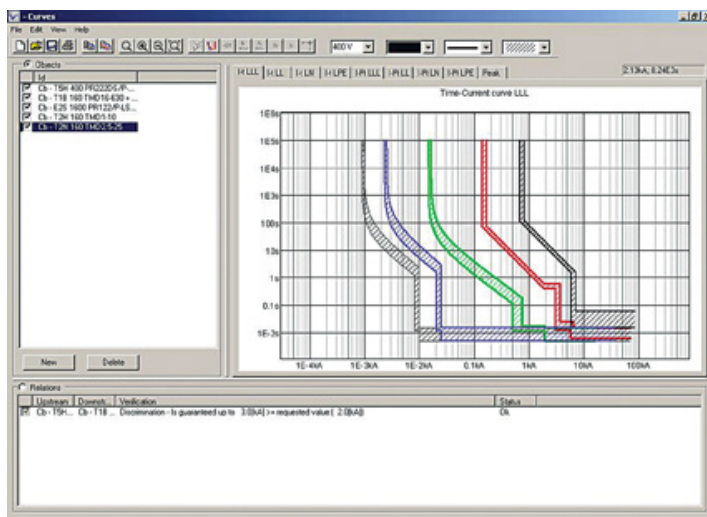
2.2 Charakterystyki i program "Curves"

2.2.1 Program Curves 1.0

Program „Curves”, który można pobrać ze stron firmy <http://bol.it.abb.com>, jest narzędziem przeznaczonym dla osób pracujących w dziedzinie elektrotechniki.

Program ten umożliwia wizualizację:

- I-t LLL: charakterystyk wyzwalania dla zwarć trójfazowych;
- I-t LL: charakterystyk wyzwalania dla zwarć dwufazowych;
- I-t LN: charakterystyk wyzwalania dla zwarć jednofazowych;
- I-t LPE: charakterystyk wyzwalania dla zwarć doziemnych;
- I-It2 LLL: charakterystyk ograniczenia energii dla zwarć trójfazowych;
- I-It2 LL: charakterystyk ograniczenia energii dla zwarć dwufazowych;
- I-It2 LN: charakterystyk ograniczenia energii dla zwarć jednofazowych;
- I-It2 LPE: charakterystyk ograniczenia energii dla zwarć doziemnych;
- Peak (Wartość szczytowa): charakterystyka ograniczająca natężenia prądu;
- Krzywe charakterystyki przewodów i bezpieczników.

Innymi funkcjami oferowanymi przez program jest możliwość weryfikacji ochrony przewodów, ochrony ludzi i selektywności. Algorytmy weryfikacji ochrony przewodów są opisane w międzynarodowych normach. Algorytmy weryfikacji selektywności zostały zaimplementowane zgodnie z wytycznymi zamieszczonymi w dokumentacji aplikacji technicznych firmy ABB SACE, a w szczególności w dokumencie "QT1: Selektywność w instalacjach niskiego napięcia, z pomocą wyłączników firmy ABB" (dokument nazywany dalej dokumentem QT1). Program "Curves" wyświetla charakterystyki zadziałania i ograniczania, zgodnie z danymi katalogowymi.

2 Przegląd parametrów

2.2.2 Charakterystyki wyzwolenia wyzwalaczy termomagnetycznych i wyzwalaczy magnetycznych

Funkcja zabezpieczenia przeciążeniowego nie może wyzwolić wyłącznika w ciągu 2 h dla natężenia prądu mniejszego, niż 1,05 razy wartość prądu nastawczego i musi wyzwolić wyłącznik w ciągu 2 h dla wartości prądu niższych, niż 1,3 razy wartość prądu nastawczego.

Przez "wyzwolenie na zimno" rozumie się stan, w którym przeciążenie nastąpi wtedy, kiedy wyłącznik nie osiągnął jeszcze swojej normalnej temperatury roboczej (przez wyłącznik nie płynął prąd przed wystąpieniem anomalii) natomiast "wyzwolenie na gorąco" odnosi się do wyłącznika, który osiągnął już swoją normalną temperaturę roboczą, przy płynącym przez niego prądzie znamionowym, zanim doszło do przeciążenia. Z tego też powodu czasy dla "wyzwolenia na zimno" są zawsze dłuższe, niż dla "wyzwolenia na gorąco".

Funkcja zabezpieczająca przed zwarciami jest przedstawiona na charakterystyce czasowo-prądowej przez pionową linię, odpowiadającą wartości znamionowej progu wyzwolenia I₃.

Zgodnie z normą IEC 60947-2, rzeczywista wartość progu znajduje się w przedziale od 0,8·I₃ do 1,2·I₃. Zwiłoka zadziałania tego zabezpieczenia będzie zależała od charakterystyki elektrycznej niesprawności oraz od obecności innych urządzeń: na wyżej wymienionej charakterystyce nie ma możliwości przedstawienia w przejrzysty sposób wszystkich możliwych sytuacji; lepiej jest więc wykorzystać pojedynczą linię prostą, równoległą do osi prądu.

Wszystkie informacje dotyczące obszaru wyzwolenia oraz informacje użyteczne w trakcie doboru wielkości urządzeń i koordynacji instalacji zostały zamieszczone na charakterystyce ograniczenia oraz na charakterystykach całki Joule'a wyłącznika w warunkach zwarcia.

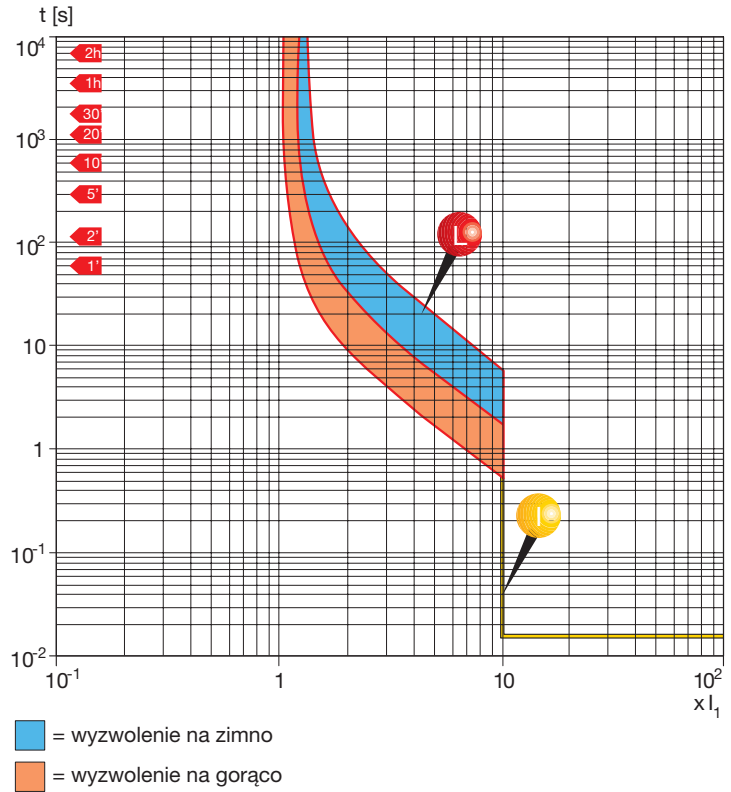
Na dalszych stronach przedstawiono przykłady opisujące ustawienia wyzwalaczy termomagnetycznych.

W celu zapewnienia przejrzystości przykładów, nie uwzględniono w nich tolerancji funkcji zabezpieczających.

W celu uzyskania prawidłowych nastaw należy uwzględnić tolerancje podane dla zastosowanych typów wyzwalaczy termomagnetycznych; informacje te są dostępne w odpowiednich katalogach technicznych.

2 Przegląd parametrów

Na poniższym rysunku przedstawiono charakterystykę czasowo-prądową wyzwolenia wyłącznika wyposażonego w wyzwalacz termomagnetyczny:

2 Przegląd parametrów

Zabezpieczenie przeciążeniowe (L)

W celu prawidłowego ustawienia funkcji zabezpieczającej L wyzwalacza należy znać wartość prądu obciążenia (I_b) i podzielić ją przez wartość prądu znamionowego wyzwalacza termomagnetycznego, przyjmując ostatecznie dostępną nastawę, większą lub równą uzyskanej wartości.

$$\text{Nastawa } L = \frac{I_b}{I_n}$$

Oprócz tego, w przypadku ochrony przewodu należy spełnić następującą zależność:

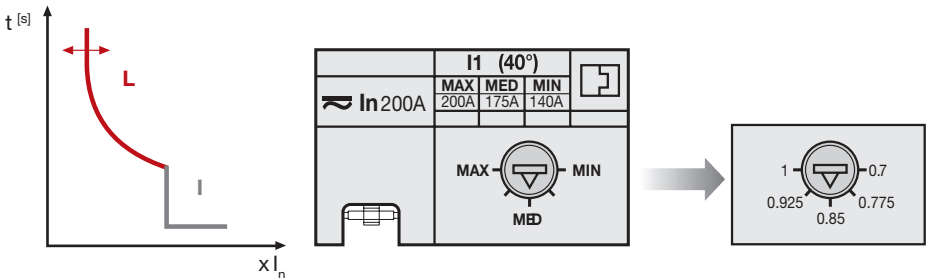
$I_b < I_1 < I_z$, gdzie I_z jest to obciążalność prądowa przewodu, a I_1 jest to wartość prądu ustawiona w zabezpieczeniu przeciążeniowym.

Przykład:

XT4N 250 TMA 200 z wyzwalaczem termomagnetycznym TMA= (z funkcją L, z nastawą w zakresie od 0,7 do 1 x I_n).

$I_b = 170 \text{ A}$

$$\text{Nastawa } L = \frac{I_b}{I_n} = \frac{170}{200} = 0,85$$

2 Przegląd parametrów

Zabezpieczenie zwarciove bezzwłoczne (I)

W celu ustawienia funkcji zabezpieczenia magnetycznego wyzwalacza należy znać minimalną wartość prądu zwarciovego, która może wystąpić w instalacji.

Próg I₃ musi spełniać następujący warunek:

$$I_3 \leq I_{kmin}$$

$$I_3 = \text{nastawa} \times I_n$$

W celu określenia nastawy należy podzielić wartość I_{kmin} przez wartość prądu znamionowego wyzwalacza i przyjąć najbliższą, mniejszą wartość.

$$\text{Nastawa}_I = \frac{I_{kmin}}{I_n}$$

Przykład:

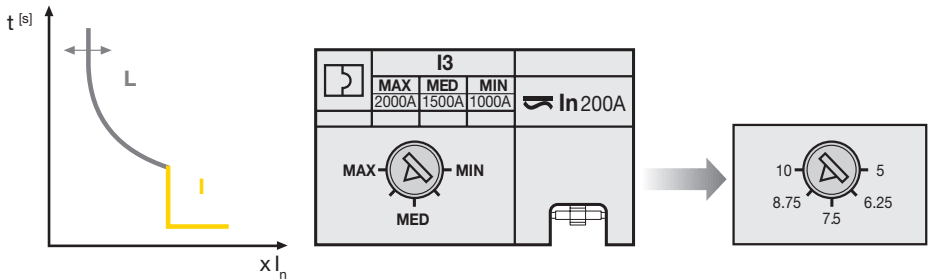
XT4N 250 TMA 200 z wyzwalaczem termomagnetycznym TMA z funkcją bezzwłoczną, z nastawą w zakresie od 5 (= 1000 A) do 10 (= 2000 A).

I_{kmin}=1800 A

$$\text{Nastawa}_I = \frac{I_{kmin}}{I_n} = \frac{1800}{200} = 9$$

Można wybrać: $\approx 8,75$:

$$I_3 = 8,75 \times 200 = 1750 \leq 1800 \text{ A}$$

2 Przegląd parametrów

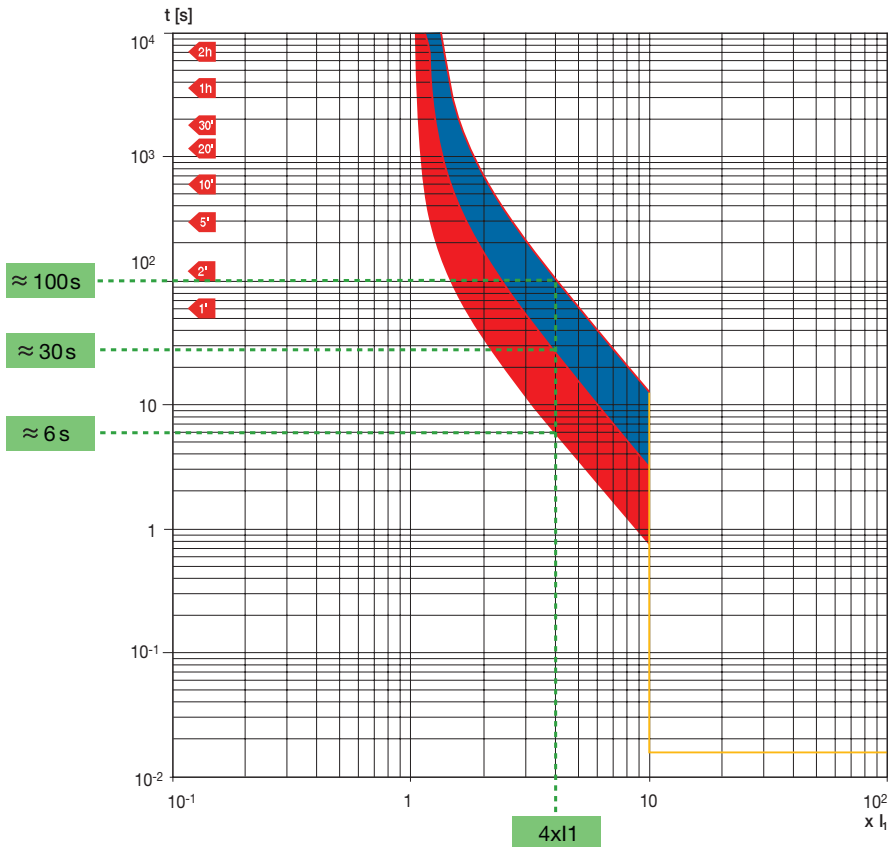
Przykład doboru nastawy wyzwalacza termomagnetycznego

Rozważmy wyłącznik typu XT2 160 In 160. Za pomocą trymera do ustawiania regulacji termicznej należy wybrać wartość progową prądu, na przykład 144 A; próg zadziałania wyzwalacza magnetycznego, ustawiony na $10I_n$, odpowiada więc natężeniu prądu 1600 A.

Należy pamiętać o tym, że zadziałanie wyzwalacza termicznego będzie zależało w znaczący sposób od warunków, w jakich dojdzie do przeciążenia, czyli od tego, czy wyłącznik osiągnął już swoją temperaturę roboczą, czy też nie. Przykładowo, dla prądu przeciążenia 600 A zwłoka wyzwolenia będzie wynosiła od 6 do 30 s dla wyzwolenia na gorąco oraz od 30 do 100 s dla wyzwolenia na zimno.

Dla wartości prądów awaryjnych większych, niż 1600 A, wyzwolenie wyłącznika przez zabezpieczenie magnetyczne będzie bezwzględne.

Wyłącznik XT2 160 - In 160: charakterystyki czasowo-prądowe

2 Przegląd parametrów

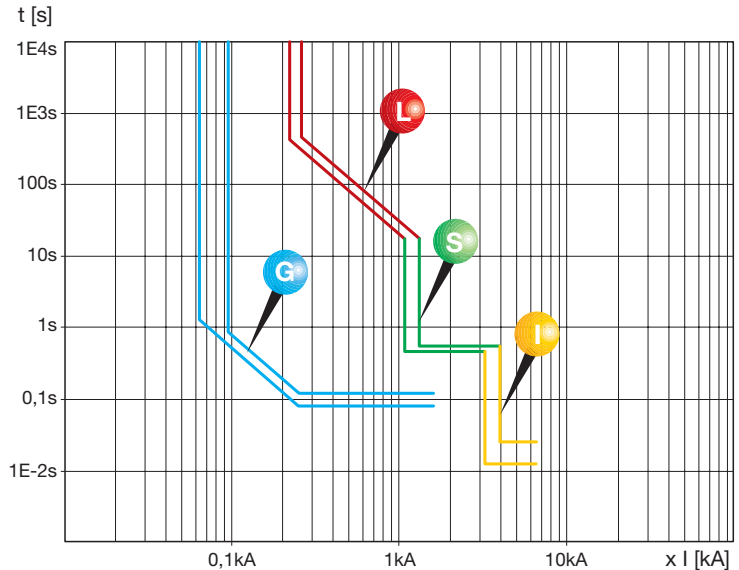
2.2.3 Funkcje wyzwalaczy elektronicznych

Na poniższych stronach opisano funkcje zabezpieczające wyzwalaczy elektronicznych wyłączników kompaktowych i wyłączników powietrznych. Dostępność poszczególnych funkcji oferowanych przez konkretne wyzwalacze została przedstawiona w tabeli na stronie 43.

Przykłady zamieszczone na kolejnych stronach pokazują, jak można ustawić wyzwalacz elektroniczny za pomocą przełączników DIP, znajdujących się z przodu wyłącznika. Czynność tę można wykonać również wykorzystując elementy sterujące i wyświetlacz LED (dla wyzwalaczy typu PR122, PR123, PR332 lub PR333) lub elektronicznie, wykorzystując moduł kontroly PR 010T lub SD-TESTBUS 2.

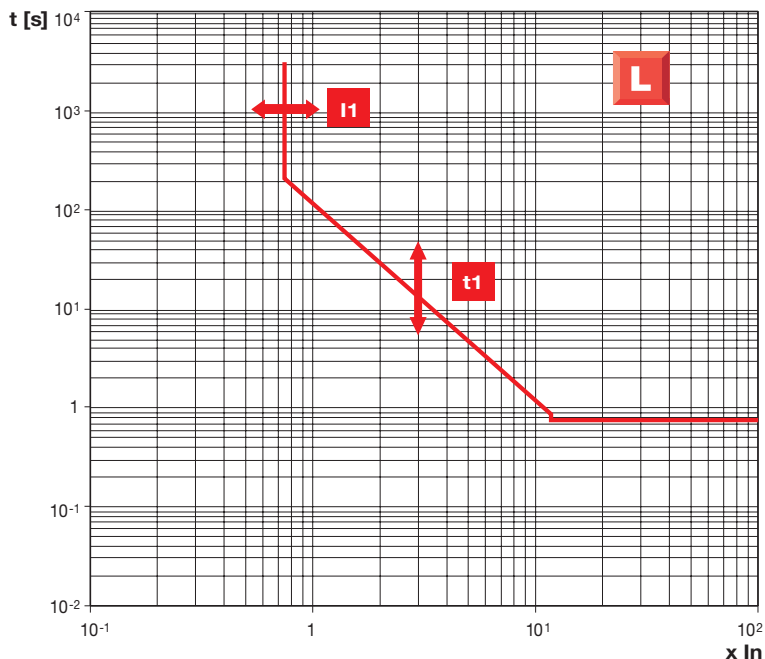
W celu zapewnienia przejrzystości przykładów, nie uwzględniono w nich tolerancji funkcji zabezpieczających. W celu uzyskania prawidłowych nastaw należy uwzględnić tolerancje podane dla różnych funkcji zabezpieczających użytych wyzwalaczy elektronicznych; informacje te są dostępne w odpowiednich katalogach technicznych.

Na rysunku poniżej przedstawiono charakterystykę czasowo-prądową wyzwolenia wyłącznika wyposażonego w wyzwalacz elektroniczny z funkcjami zabezpieczającymi LSIG, które zostały opisane w dalszej części niniejszego dokumentu:

2 Przegląd parametrów

Zabezpieczenie przeciążeniowe (funkcja L)

Obszar zastosowań powyższej funkcji zabezpieczającej obejmuje wszystkie instalacje, w których może dojść do przeciążeń - zazwyczaj o niewielkiej wartości, ale długotrwałych - które są niebezpieczne dla urządzeń i okablowania. Prądy przeciążeniowe pojawiają się zazwyczaj w sprawnych instalacjach, w których doszło do przeciążenia linii (zdarzenie bardziej prawdopodobne, niż zwarcie).

Charakterystyka wyzwalania tego zabezpieczenia (którego nie można wyłączyć) jest wyznaczana przez próg prądowy I_1 i czas wyzwolenia t_1 . Bardziej szczegółowo:

- Prąd I_1 odpowiada progowi, po przekroczeniu którego funkcja zabezpieczająca wymusza otwarcie wyłącznika ze zwłoką zależną, z zależnością czasowo-prądową opisaną przez funkcję $I^2t = \text{constans}$ (stała wartość energii przepływającej przez wyłącznik);
- Czas t_1 odpowiada zwłoce zadziałania zabezpieczenia, w sekundach, która stanowi wielokrotność I_1 i jest wykorzystywana do identyfikacji jednej charakterystyki, wybranej spośród dostępnych w wyzwalaczu.

Dostępne nastawy zostały opisane w odpowiednich katalogach technicznych.

2 Przegląd parametrów

W celu prawidłowego ustawienia progu zadziałania zabezpieczenia L należy znać natężenie prądu pobieranego przez obciążenie (I_b), podzielić je przez prąd znamionowy wyzwalacza I_n i wybrać najbliższą wartość, większą lub równą obliczonej.

$$\text{Nastawa } L = \frac{I_b}{I_n}$$

Oprócz tego, w przypadku ochrony przewodu należy spełnić następującą zależność: $I_b < I_l < I_z$, gdzie I_z jest to obciążalność prądowa przewodu, a I_l jest to wartość prądu ustawiona w zabezpieczeniu przeciążeniowym.

Przykład:

Wyłącznik XT2N 160, wyzwalacz typu Ekip LSI $I_n=100$, funkcja L ($I_l=0,4$ dla $1 \times I_n$ ze skokiem 0,02), z ręczną nastawą.

$I_b=85$ A

$$\text{Nastawa } L = \frac{I_b}{I_n} = \frac{85}{100} = 0,85$$

Wybrano wartość $I_l=0,86$.

Przełączniki DIP powinny zostać ustawione ręcznie w taki sposób, aby uzyskać współczynnik wynoszący 0,86; jest on mnożony przez prąd znamionowy wyzwalacza, dając żądaną wartość prądu. Na rysunku na następnej stronie przedstawiono prawidłowe ustawienie przełącznika DIP, umożliwiające uzyskanie żądanej wartości mnożnika:

$$I_l = 100 \times (0,4^* + 0,02 + 0,04 + 0,08 + 0,32) = 86 \text{ A}$$

Zwłoka wyzwolenia funkcji zabezpieczającej L dla prądu przeciążenia będzie zależała od charakterystyki.

W przypadku wyzwalacza zastosowanego w przykładzie, dostępne są 4 charakterystyki, każda z nich cechująca się określonym mnożnikiem ($3 \times I_l$), któremu odpowiada inna zwłoka ($t_1=3$ s, 12 s, 36 s, 60 s); ponieważ charakterystyki spełniają zależność $I^2 t = \text{const}$, po ustawieniu czasu t_1 możliwe jest określenie wielokrotności różnych od $3 \times I_l$.

Dla charakterystyki $I^2 t = \text{const}$, warunek

$$(3 \times I_l)^2 \times t_1 = \text{const} = I^2 t$$

musi być zawsze spełniony.

(*) 0,4 jest stałą wartością, której nie można zmienić.

2 Przegląd parametrów

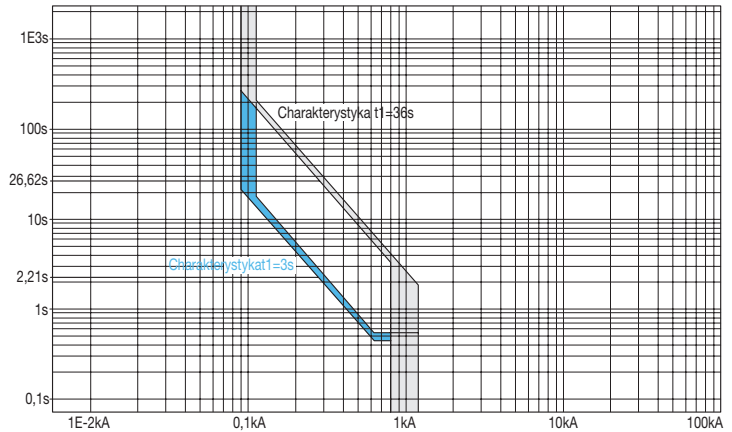
Gdzie I^2t odpowiada iloczynowi kwadratu prądu przeciążeniowego i czasu niezbędnego do jego wyłączenia przez zabezpieczenie.

Zakładając prąd przeciążeniowy, wynoszący 300 A (I_{ol}) i ustawiając czas $t_1 = 3$ s, otrzymuje się następujący wynik:

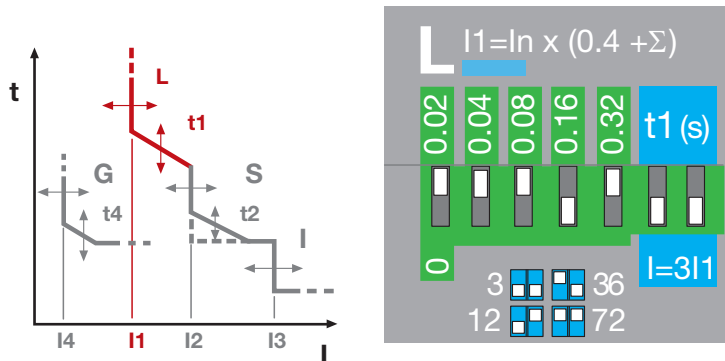
$$(3 \times I)^2 \times t_1 = I_{ol}^2 \times t \rightarrow t = \frac{(3 \times 86)^2 \times 3}{(300)^2} = 2,21 \text{ s}$$

Dla takiego samego poziomu przeciążenia (I_{ol})=300 A, jeśli zostałyby ustawiony czas t_1 równy 36 s, zwłoka wyzwolenia wynosiłaby wtedy:

$$(3 \times I)^2 \times t_1 = I_{ol}^2 \times t \rightarrow t = \frac{(3 \times 86)^2 \times 36}{(300)^2} = 26,62 \text{ s}$$

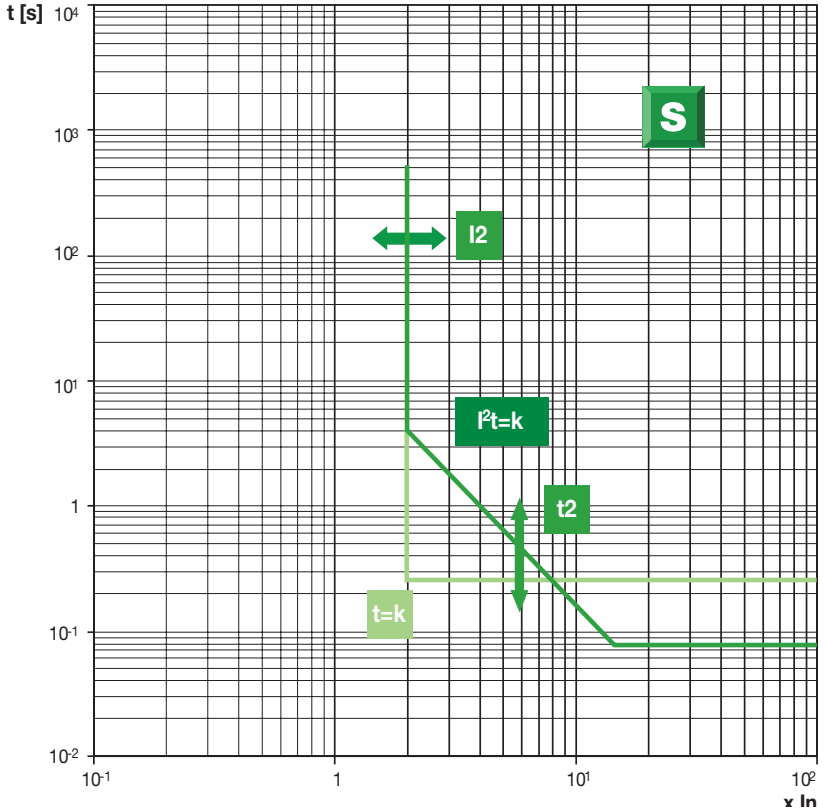

Czas t_1 należy dobierać, pamiętając o koordynacji z przewodami lub innymi elementami znajdującymi się po stronie zasilania lub po stronie obciążenia wyłącznika.

2 Przegląd parametrów

Zabezpieczenie zwarciove zwłoczne (funkcja S)

Powyższa funkcja zabezpieczająca jest wykorzystywana do wprowadzenia zwłoki czasowej w przypadku zwarcia. Funkcja S jest potrzebna w sytuacji, w której konieczna jest selektywność czasowo-prądowa, tak aby w miarę zbliżania się do źródeł zasilania wyzwolenie było coraz bardziej opóźnione.

Charakterystyka wyzwolenia tego zabezpieczenia (którego nie można wyłączyć) jest wyznaczana przez próg prądowy I_2 i czas wyzwolenia t_2 . W szczególności:

- Prąd I_2 odpowiada progowi, po przekroczeniu którego funkcja zabezpieczająca wymusza otwarczenie wyłącznika zgodnie z jedną z poniższych charakterystyk wyzwolenia:
 - ze zwłoką zależną, gdzie zależność czasowo-prądowa jest opisywana przez funkcję $I_2 t = k$ (stała wartość energii przepływającej przez wyłącznik);
 - ze stałą zwłoką, gdzie czas zwłoki określa zależność $t = k$ (stała zwłoka); w takim przypadku zwłoka zadziałania jest stała dla każdej wartości prądu większej od I_2 ;
- Czas t_2 odpowiada zwłoce zadziałania zabezpieczenia, w sekundach, stanowiącej:
 - wielokrotność natężenia prądu I_n dla charak. wyzwolenia $I_2 t = k$;
 - I_2 dla charakterystyki wyzwolenia $t = k$.

Dostępne nastawy różnych wyzwalaczy zostały opisane w odpowiednich katalogach technicznych.

2 Przegląd parametrów

W celu prawidłowego ustawienia funkcji zabezpieczającej S wyłącznika wyposażonego w wyzwalacz elektroniczny należy podzielić wartość I_{kmin} (najniższą dostępną wartość prądu zwarciovego) przez wartość prądu I_n wyzwalacza, a następnie wybrać najbliższą wartość, mniejszą od obliczonej.

$$\text{Nastawa}_S = \frac{I_{kmin}}{I_n}$$

Przykład:

Wyłącznik XT4N 250 z wyzwalaczem Ekip LSIG I_n 250

funkcja S ($I_2=1-1,5-2-2,5-3-3,5-4-5-5,5-6,5-7-7,5-8-8,5-9-10 \times I_n$)

$I_{kmin}=900$ A

$$\text{Nastawa}_S = \frac{I_{kmin}}{I_n} = \frac{900}{250} = 3,6$$

Należy następnie wybrać wartość 7,5.

Tak, jak w poprzednim przykładzie, na rysunku przedstawiono prawidłowe ustawienie przełączników DIP, umożliwiające uzyskanieżądanego mnożnika.

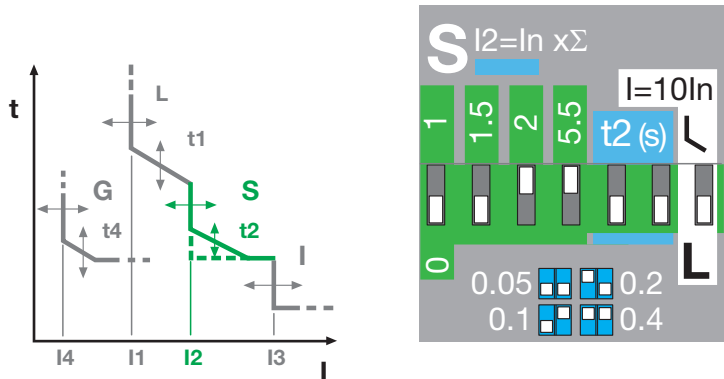
$$I_2 = 250 \times (2+5,5) = 1875 \text{ A} < 2000 \text{ A}$$

Czas zwłoki t_2 funkcji zabezpieczającej S zmienia się zgodnie z wybraną charakterystyką:

$$t = \text{const} \text{ lub } I^2 t = \text{const.}$$

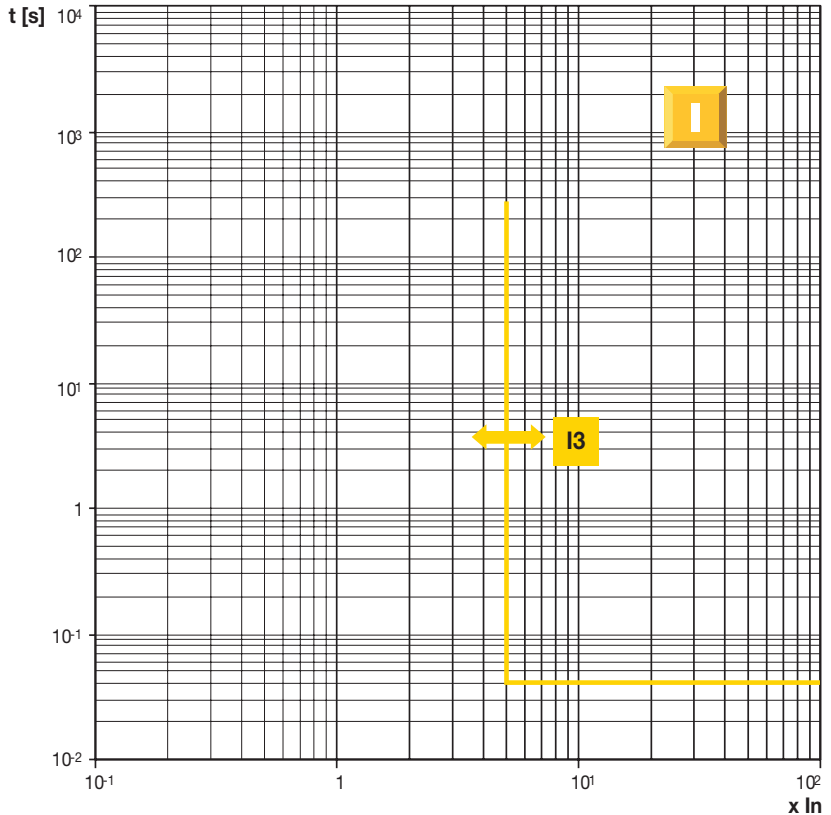
Wybierając opcję $t_2 = \text{const}$, w przypadku zwarcia wszystkie przetężenia o wartości większej lub równej I_2 (w tym przypadku 1875 A) zostaną wyłączone z zachowaniem ustawionego czasu t_2 ;

W przypadku wybrania charakterystyki $I^2 t = \text{const}$, obowiązują te same zasady, co dla czasu zwłoki t_1 , uwzględniając odpowiednią wartość progową I_2 .

2 Przegląd parametrów

Zabezpieczenie zwarciove bezzwłoczne (funkcja I)

Funkcja ta zapewnia bezzwłoczne zabezpieczenie w sytuacji zwarcia.

Zabezpieczenie to jest aktywne dla prądów awaryjnych przekraczających próg I3; nie można ustawić czasu zwłoki (zabezpieczenie bezzwłoczne).

Funkcję I można wyłączyć; termin "wyłączyć" oznacza, że próg natężenia prądu wyzwolenia zostaje zwiększony w porównaniu z maksymalną wartością progową, którą można uzyskać w oparciu o standardowe ustawienia.

Aby prawidłowo ustawić próg funkcji I, należy znać najmniejszą wartość prądu zwarciovego, jaki może wystąpić w miejscu montażu.

Wartość progu I3 musi spełniać następującą zależność:

$$I3 \leq I_{min}$$

$$I3 = \text{nastawa} \times I_n$$

Dostępne nastawy różnych wyzwalaczy zostały opisane w odpowiednich katalogach technicznych.

2 Przegląd parametrów

W celu określenia wartości nastawy należy podzielić wartość I_{kmin} przez wartość I_n i wybrać najbliższą nastawę, mniejszą od obliczonej wartości:

$$\text{Nastawa}_1 = \frac{I_{kmin}}{I_n}$$

Przykład:

Wyłącznik XT4N 160 z wyzwalaczem Ekip LSIG In100

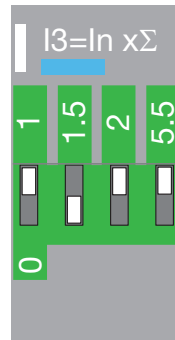
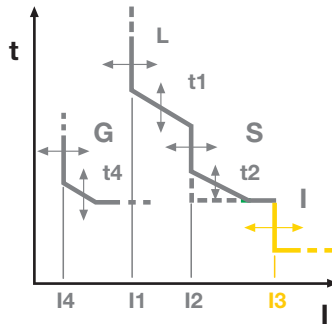
funkcja S ($I_3=1-1,5-2-2,5-3-3,5-4-4,5-5-5,5-6-6,5-7-7,5-8-8,5-9-10 \times I_n$)

$I_{kmin}=900 \text{ A}$

$$\text{Nastawa}_1 = \frac{I_{kmin}}{I_n} = \frac{900}{100} = 9$$

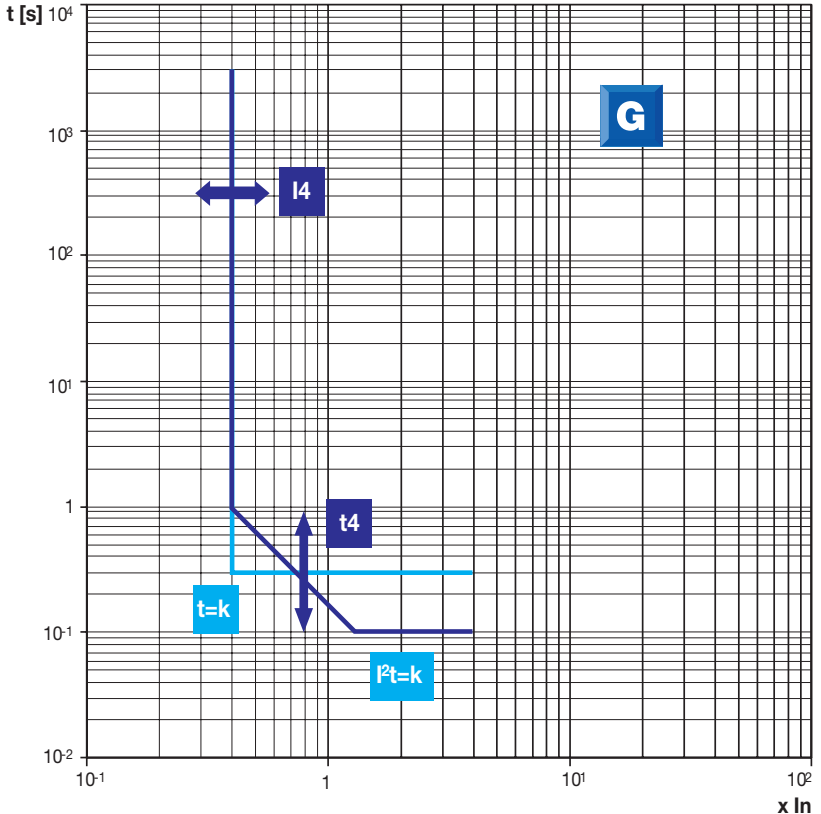
Należy wybrać 8,5.

Tak, jak w poprzednim przykładzie, na rysunku przedstawiono prawidłowe ustawienie przełączników DIP, umożliwiające uzyskanieżądanego mnożnika.
 $I_3 = 100 \times (1+2+5,5) = 850 \text{ A} < 900$

2 Przegląd parametrów

Zabezpieczenie doziemnozwarciowe (funkcja G)

Zabezpieczenie ziemnozwarciowe G dokonuje analizy sumy wektorowej prądów płynących przez przewody pod napięciem (trzy fazy i przewód neutralny).

W sprawnej instalacji suma ta wynosi zero, ale w przypadku wystąpienia zwarcia doziemnego część prądu zwarcia powraca do źródła poprzez przewód ochronny i/lub ziemię, nie wpływając na przewody fazowe. Charakterystyka wyzwolenia tego zabezpieczenia (którego nie można wyłączyć) jest wyznaczana przez próg prądowy I_4 i czas wyzwolenia t_4 . Bardziej szczegółowo:

- Prąd I_4 odpowiada progowi, po przekroczeniu którego funkcja zabezpieczająca wymusza otwarcenie wyłącznika zgodnie z jedną z poniższych charakterystyk wyzwolenia:
 - ze zwłoką zależną, gdzie zależność czasowo-prądowa jest opisywana przez funkcję $I^2t = k$ (stała wartość energii przepływającej przez wyłącznik);
 - ze stałą zwłoką, gdzie czas zwłoki określa zależność $t=k$ (stała zwłoka); w takim przypadku zwłoka zadziałania jest stała dla każdej wartości prądu większej od I_4 ;
- Czas t_4 odpowiada zwłoce zadziałania zabezpieczenia, w sekundach, stanowiącej:
 - wielokrotność natężenia prądu I_n dla charakterystyki wyzwolenia $I^2t = k$;
 - I_4 dla charakterystyki wyzwolenia $t = k$.

Dostępne nastawy różnych wyzwalaczy zostały opisane w odpowiednich katalogach technicznych.

2 Przegląd parametrów

W celu prawidłowego ustawienia wartości prądu I_4 i czasu t_4 funkcji zabezpieczającej G należy spełnić wymagania opisane w normach dla instalacji (patrz rozdział 4 punkt 2 - "Ochrona osób").

Przykład:

Wyłącznik XT4N 250 z wyzwalaczem Ekip L SIG In 250

funkcja G ($I_4=0,2-0,25-0,45-0,55-0,75-0,8-1 \times I_n$)

$I_{k_{PE}}=120 \text{ A}$

Instalacja dystrybucji: TN-S.

W instalacjach typu TN zwarcie doziemne po stronie NN prowadzi zazwyczaj do powstania prądu o wartości analogicznej do prądu zwarciovowego, a prąd awaryjny płynący przez przewód fazowy i/lub przewód ochronny (lub przewody) nie wpływa w żaden sposób na układ uziemienia.

Zależność $Z_s \times I_a \leq U_0$ dla instalacji dystrybucji TN-S można zapisać w następującej postaci:

$$I_a \leq \frac{U_0}{Z_s} = I_{k_{LPE}}$$

gdzie:

- U_0 jest to napięcie L-PE;
- Z_s jest to impedancja pętli zwarcia;
- I_a jest to prąd wyzwolenia następującego ze zwłoką określoną w normie (patrz rozdział 4 punkt 2 - "Ochrona osób").
- $I_{k_{LPE}}$ = jest to prąd zwarcia L-PE

Można wobec powyższego stwierdzić, że zabezpieczenie przed dotykiem pośrednim zostanie zapewnione, jeśli prąd wyzwolenia I_a będzie mniejszy, niż prąd awaryjny faza-PE ($I_{k_{LPE}}$), występujący na dostępnym elemencie przewodzącym, który ma być chroniony.

Wobec powyższego:

$$\text{Nastawa}_G = \frac{I_{k_{PE}}}{I_n} = \frac{120}{250} = 0,48$$

Zostaje wybrana nastawa 0,45.

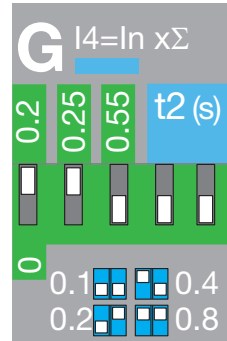
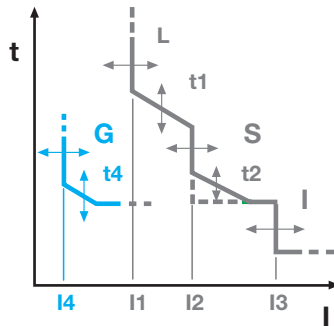
2 Przegląd parametrów

Tak, jak w poprzednim przykładzie, na rysunku przedstawiono prawidłowe ustawienie przełączników DIP, umożliwiające uzyskanieżądanego mnożnika.

$$I_4 = 250 \times (0,2 + 0,25) = 112,5 \text{ A} < 120 \text{ A}$$

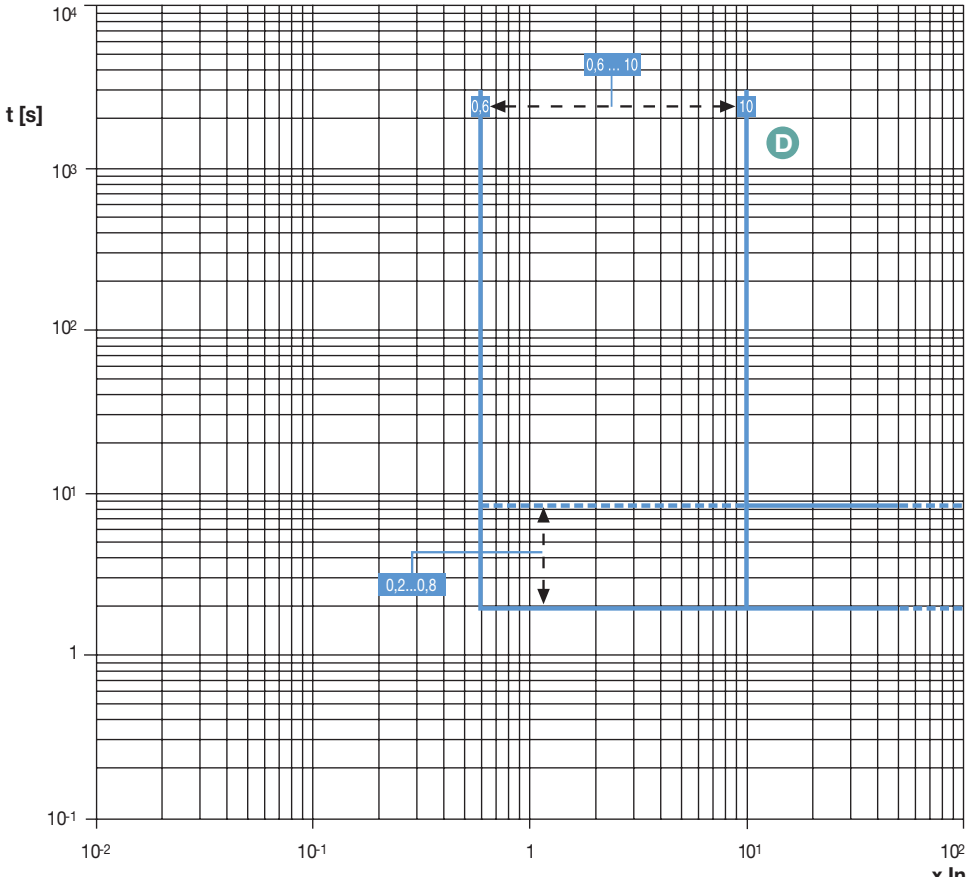
Czas zwłoki wyzwolenia t_4 należy wybrać zgodnie z postanowieniami norm dla instalacji; dla danego wyzwalacza zabezpieczającego dostępne są charakterystyki określające czas t_4 dla $I^2t = \text{const}$. Wobec tego, w celu określenia czasu zwłoki wyzwolenia, należy oprzeć się na takich samych rozważaniach, co dla czasu t_1 , ale uwzględniając odpowiednie wartości progów I_4 i odpowiednie charakterystyki (t_4).

Zakładając użycie wyzwalacza o stałym czasie zwłoki $t_4 = \text{const}$, po osiągnięciu lub przekroczeniu ustawionej wartości progowej I_4 , wyłącznik musi zostać wyzwolony w ustalonym czasie t_4 .

2 Przegląd parametrów

Zabezpieczenie zwarciove kierunkowe z regulowaną zwłoką (funkcja D)

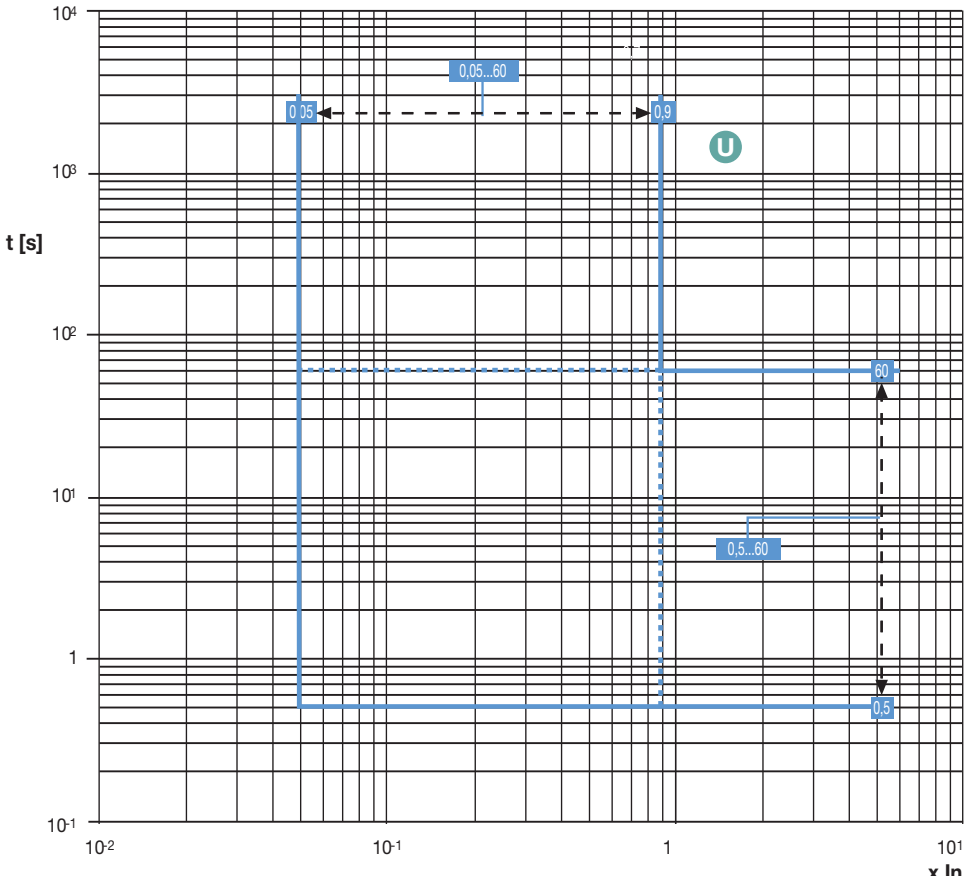
Powyższa funkcja zabezpieczająca jest podobna do funkcji S ze stałą zwłoką. Oprócz samego natężenia umożliwia również identyfikację kierunku przepływu prądu zwarciovego i w rezultacie określenie, czy zwarcie nastąpiło po stronie zasilania, czy też po stronie obciążenia wyłącznika. Dzięki temu można wyłączyć tylko ten fragment instalacji, w którym doszło do awarii. Powyższe zabezpieczenie jest szczególnie przydatne w pierścieniowych układach dystrybucji oraz w instalacjach zawierających szereg połączonych równolegle linii zasilających.

Ustawiane wartości progowe prądów zawierają się w zakresie od 0,6 do $10I_n$, a czas zwłoki można ustawiać w zakresie od 0,2 do 0,8 s.

Funkcję zabezpieczającą D można wyłączyć.

2 Przegląd parametrów

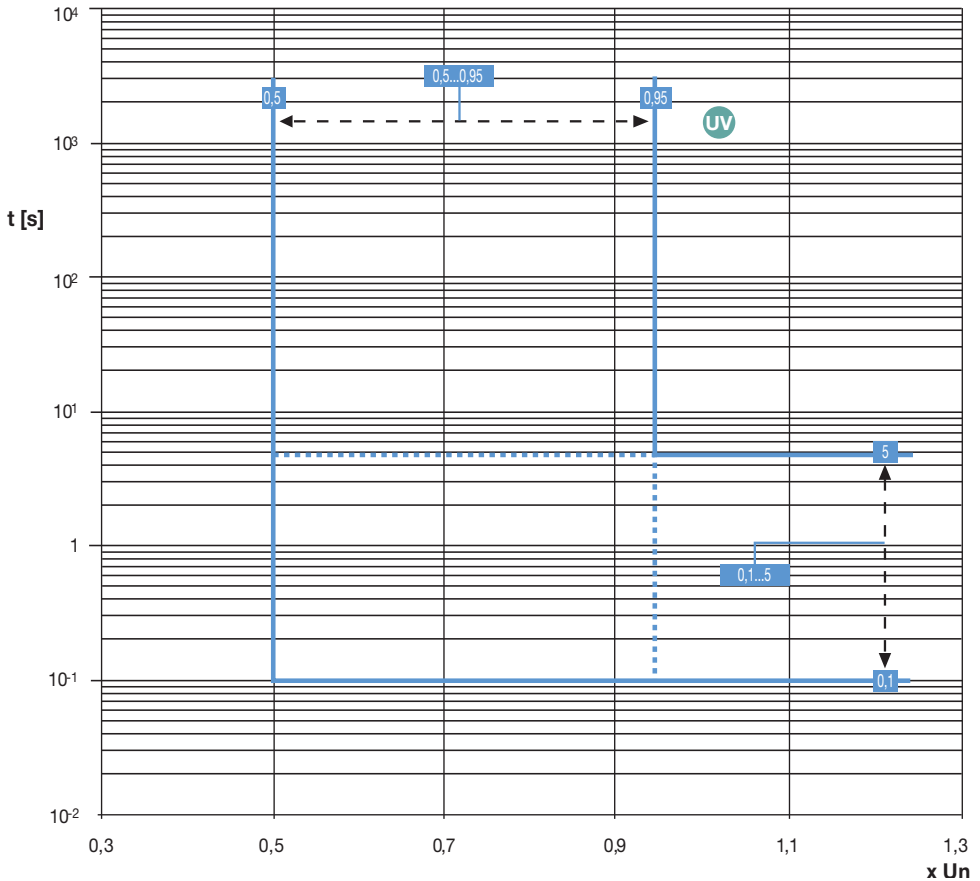
Zabezpieczenie przed nierównoważeniem faz (funkcja U)

Powyższe zabezpieczenie wyłącza wyłącznik, jeśli zostanie wykryte nierównoważenie faz przekraczające ustawiony próg. Zakres dostępnych ustawień zawiera się w przedziale od 5% do 90% wartości prądu znamionowego, a czas zwłoki można ustawiać w zakresie od 0,5 do 60 s. Funkcja zabezpieczająca U jest wykorzystywana, przede wszystkim, w instalacjach zawierających maszyny wirujące, w przypadku których nierównoważenie faz może mieć niepożądany wpływ na te maszyny. Funkcję zabezpieczającą U można wyłączyć.

2 Przegląd parametrów

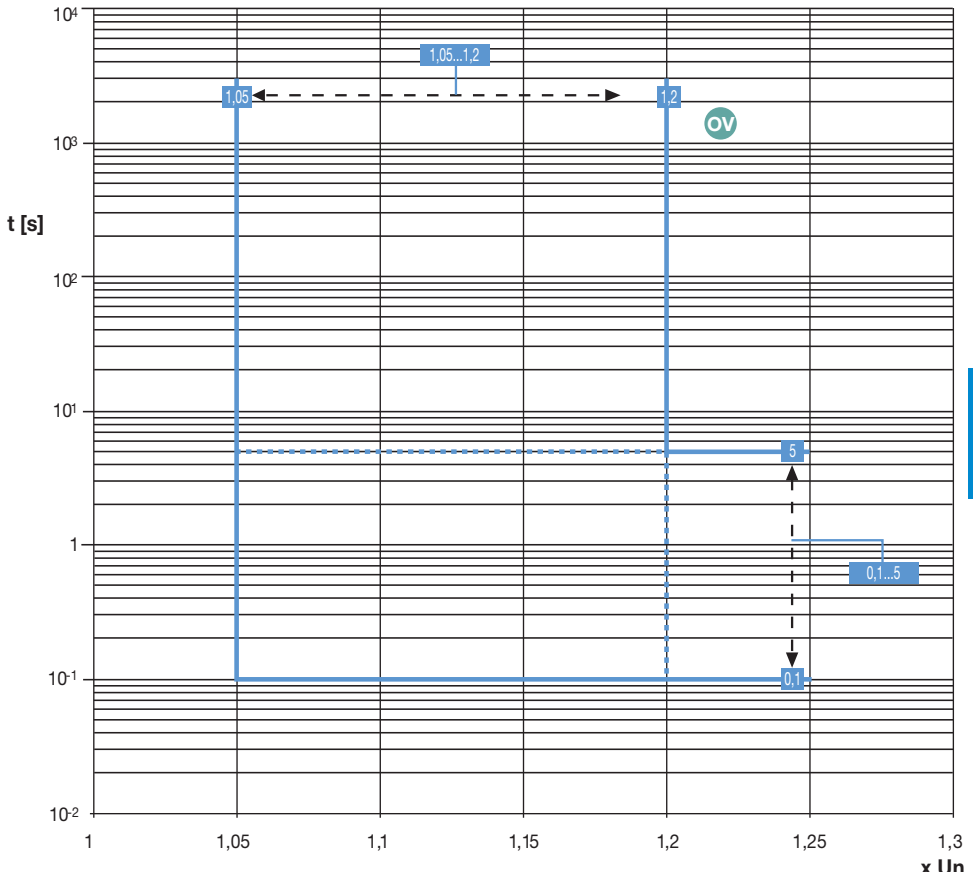
Zabezpieczenie podnapięciowe (funkcja UV)

Powyższa funkcja zabezpieczająca działa po upływie ustawionej zwłoki (t_8), jeśli napięcie fazowe spadnie poniżej ustawionego progu U_8 . Próg napięcia można ustawić w zakresie od 0,5 do 0,95 $x U_n$, natomiast zwłokę można ustawić w zakresie od 0,1 to 5 s. Funkcję zabezpieczającą UV można wyłączyć.

2 Przegląd parametrów

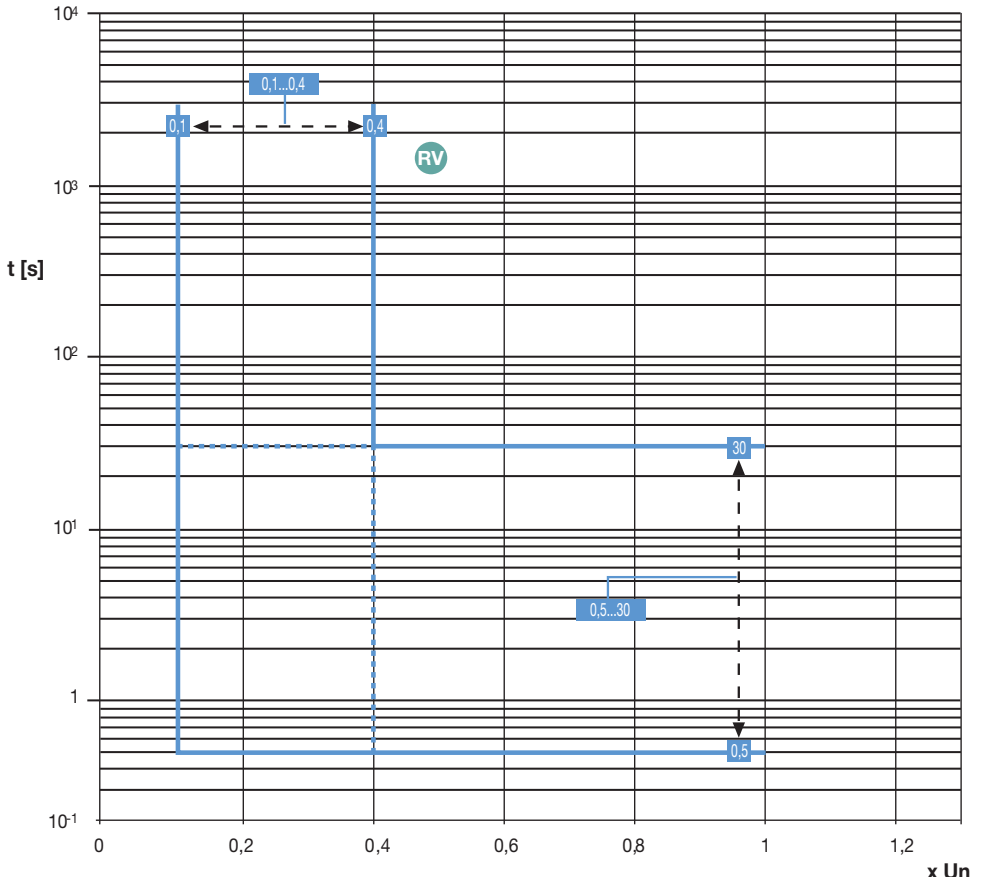
Zabezpieczenie nadnapięciowe (funkcja OV)

Powyższa funkcja zabezpieczająca działa po upływie ustawionej zwłoki (t_9), jeśli napięcie fazowe przekroczy ustawioną wartość progową U_9 . Próg napięcia można ustawić w zakresie od 1,05 do $1,2xU_n$, natomiast zwłokę można ustawić w zakresie od 0,1 to 5 s. Funkcję zabezpieczającą OV można wyłączyć.

2 Przegląd parametrów

Zabezpieczenie przed napięciem szczytkowym (funkcja RV)

Zabezpieczenie przed napięciem szczytkowym umożliwia wykrywanie awarii, która powoduje przesunięcie potencjału punktu gwiazdowego w systemach z izolowanym punktem neutralnym.

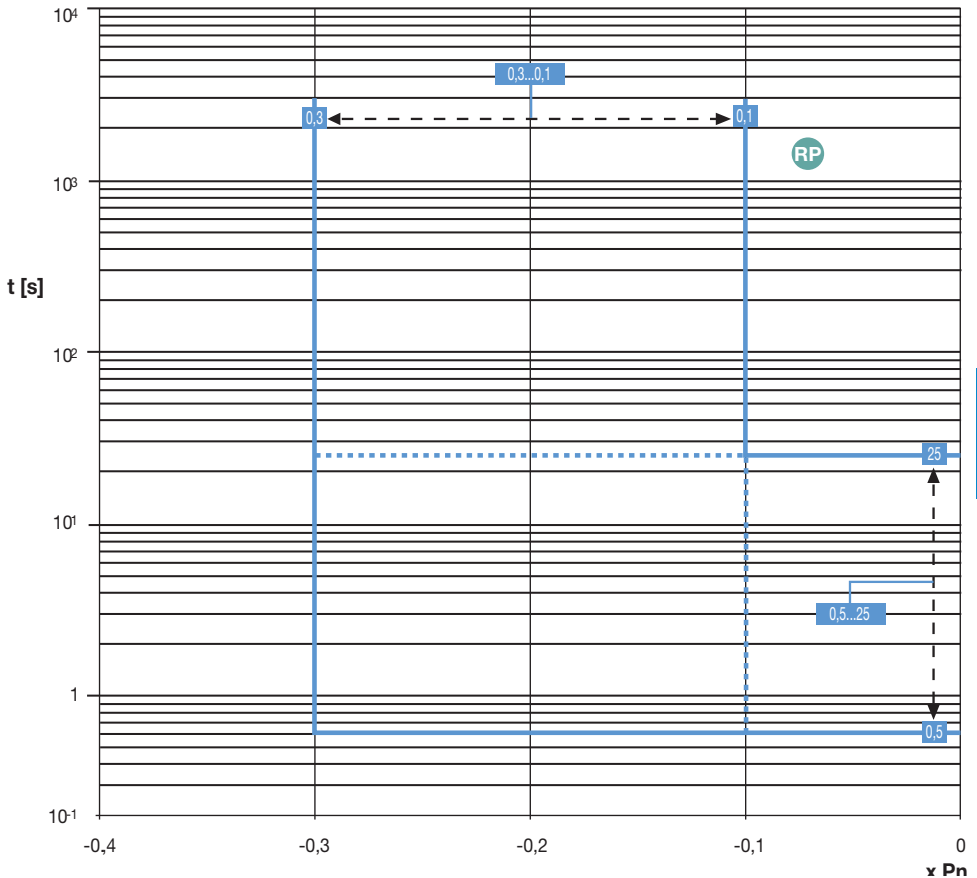
Powyższa funkcja zabezpieczająca działa po upływie ustawionej zwłoki, jeśli napięcie szczytkowe przekroczy ustawioną wartość progową U_{10} .

Próg napięcia można ustawić w zakresie od 0,1 do 0,4 $\times U_n$, natomiast zwłokę można ustawić w zakresie od 0,5 do 30 s.

Funkcja zabezpieczającą RV można wyłączyć.

2 Przegląd parametrów

Zabezpieczenie przed mocą zwrotną (funkcja RP)

Zabezpieczenie przed mocą zwrotną jest szczególnie przydatne do ochrony dużych maszyn wirujących (np. silników).

W pewnych warunkach może dojść do sytuacji, w której silnik będzie generował moc, zamiast ją pobierać.

Kiedy całkowita ilość mocy zwrotnej czynnej (suma mocy dla trzech faz) przekroczy ustaloną wartość progową mocy P11, funkcja zabezpieczająca zadziała, z ustawioną zwłoką t11, powodując otwarcie wyłącznika.

2 Przegląd parametrów

Zabezpieczenie podczęstotliwościowe (funkcja UF)

Powyższe zabezpieczenie działa, generując alarm lub otwierając wyłącznik po upływie ustawionego czasu zwłoki (t_9), jeśli częstotliwość spadnie poniżej ustawionej wartości progowej $f12$.

Zabezpieczenie to jest stosowane w instalacjach zasilanych z generatorów oraz w instalacjach kogeneracji.

Zabezpieczenie nadczęstotliwościowe (funkcja OF)

Powyższe zabezpieczenie działa, generując alarm lub otwierając wyłącznik po upływie ustawionego czasu zwłoki (t_{10}), jeśli częstotliwość przekroczy ustawioną wartość progową $f13$.

Zabezpieczenie to jest stosowane w instalacjach zasilanych z generatorów oraz w instalacjach kogeneracji.

Zabezpieczenie przed przegrzaniem (funkcja OT)

Powyższe zabezpieczenie umożliwia sygnalizację nieprawidłowej temperatury, której wystąpienie może spowodować nieprawidłowe działanie układów elektronicznych wyzwalacza.

Jeśli temperatura osiągnie pierwszy próg (70°C), wyzwalacz, wykorzystując kontrolkę LED "ostrzeżenia", poinformuje o tym fakcie operatora; jeśli temperatura osiągnie drugi próg (85°C), oprócz zaświecenia kontrolki LED "ostrzeżenia" i "alarmu" wyłącznik zostanie wyzwolony (uaktywniając odpowiedni parametr).

Charakterystyki zabezpieczenia przeciążeniowego zgodne z normą IEC 60255-3

Powyższa funkcja zabezpieczająca przed przeciążeniem jest wykorzystywana do koordynacji z wyzwalaczami SN i bezpiecznikami.

Istnieje możliwość uzyskania koordynacji charakterystyk wyzwolenia wyłączników poprzez zbliżenie się do nachyleń charakterystyk wyzwolenia dla wyłączników SN lub bezpieczników, tak aby uzyskać selektywność czasowo-prądową pomiędzy wyłącznikami NN i SN. Oprócz tego, że charakterystyki wyzwolenia są definiowane przez próg natężenia prądu I_1 i czas zwłoki wyzwolenia t_1 , charakterystyki zgodne z normą IEC 60255 są również definiowane przez parametry "K" i "a", które określają ich nachylenie. Parametry te są następujące:

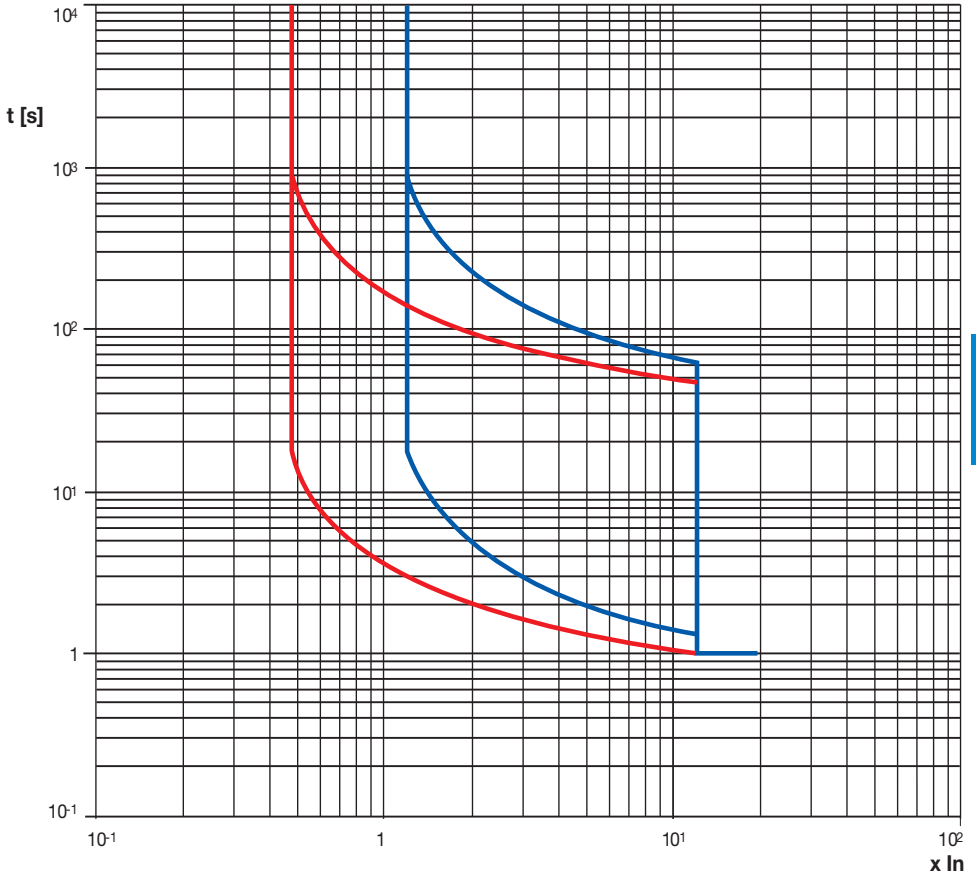
Parametry	Typ charakterystyki		
	A	B	C
K	0,14	13,5	80,0
a	0,02	1,0	2,0

Charakterystyka L, zgodna z normą IEC 60255-3, jest dostępna w wyzwalaczach elektronicznych typu PR332-PR333 dla wyłączników serii T7 i X1, jak również w wyzwalaczach typu PR122-PR123 dla wyłączników serii Emax.

2 Przegląd parametrów

Charakterystyka A

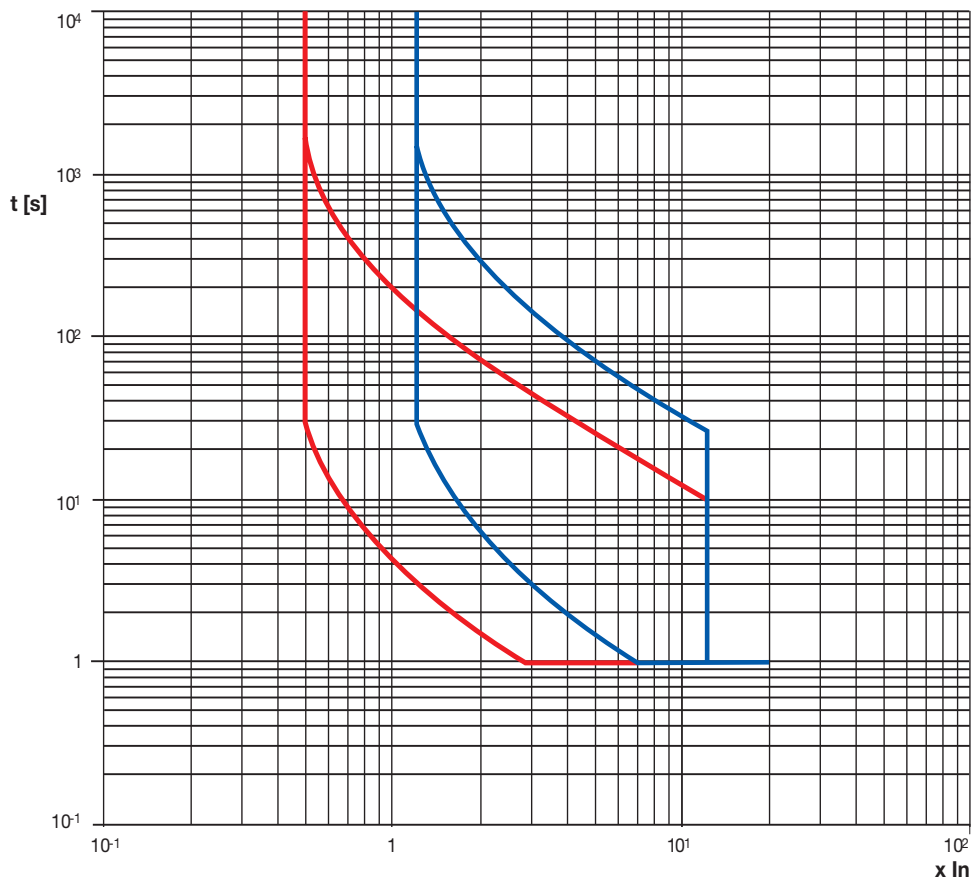
$k = 0,14$ $\alpha = 0,02$

2 Przegląd parametrów

Charakterystyka B

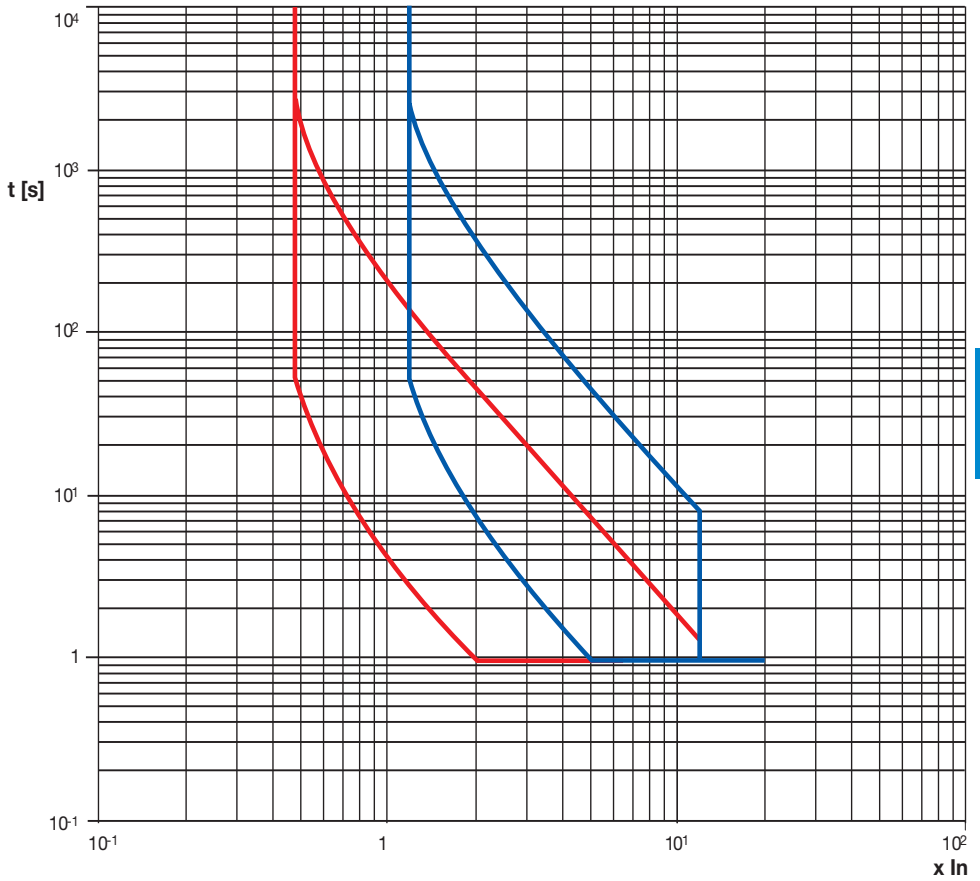
$k = 13,5$ $\alpha = 1$

2 Przegląd parametrów

Charakterystyka C

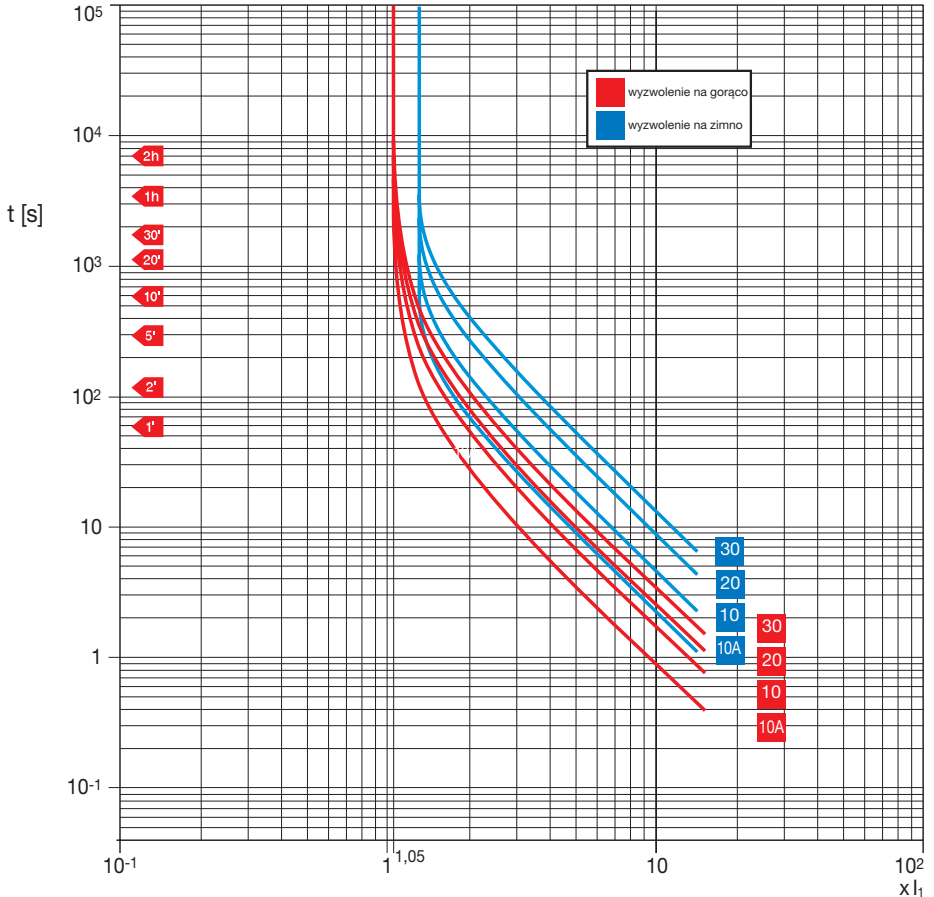
$k = 80$ $\alpha = 2$

2 Przegląd parametrów

Zabezpieczenia silników

L: funkcja zabezpieczenia silników przed przeciążeniem, zgodnie z zaleceniami i klasami określonymi w normie IEC 60947-4-1.

Funkcja L, zaimplementowana w wyzwalaczach typu MP i Ekip M, chroni silniki przed przeciążeniami, zgodnie z zaleceniami i klasami określonymi w normie IEC 60947-4-1. Zabezpieczenie to jest oparte na modelu termicznym, który, w oparciu o symulację przegrzania elementów miedzianych i żelaznych wewnątrz silnika, umożliwia ochronę silnika. Zwłoka wyzwolenia jest ustawiana poprzez wybór klasy wyzwolenia, określonej w wyżej wymienionej normie.

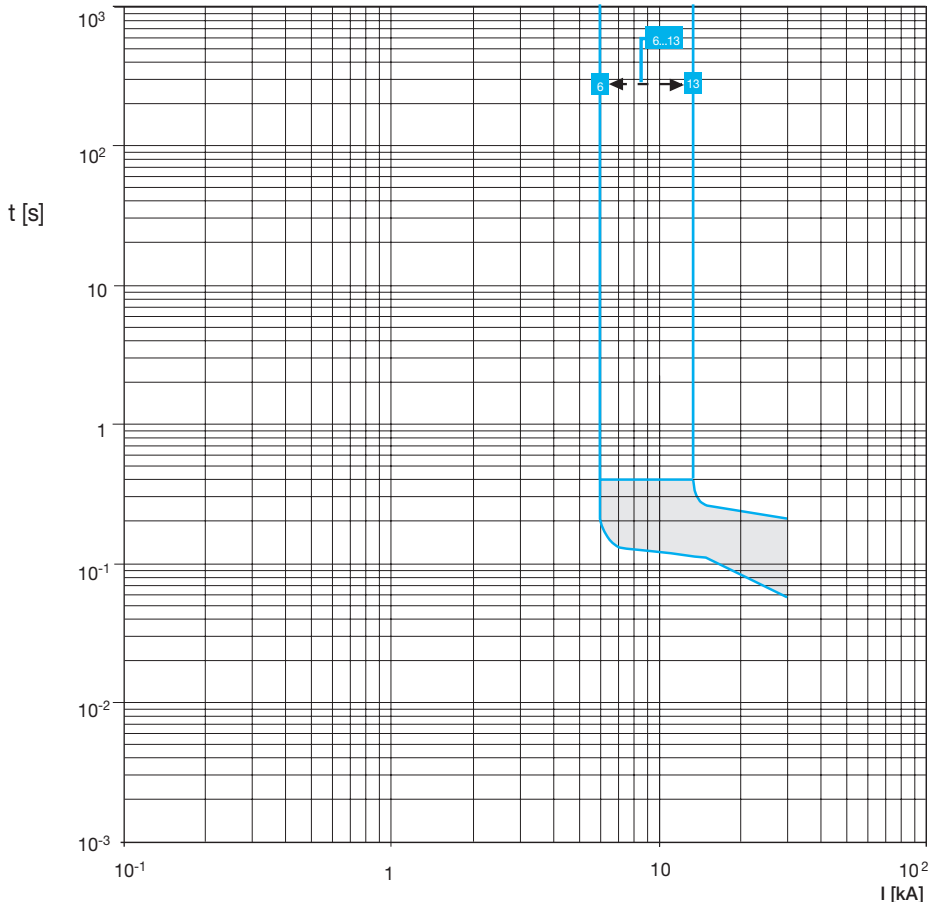
Funkcja jest kompensowana temperaturowo i jest czuła na zanik fazy.

Funkcja L, której nie można wyłączyć, może zostać ustawiona w zakresie od wartości minimalnej wynoszącej 0,4, do wartości maksymalnej, wynoszącej $1 \times I_n$. Konieczne jest również wybranie klasy rozruchu silnika, która określa zwłokę zadziałania dla prądu równego $7,2 \times I_n$, zgodnie z zaleceniami punktu 4.7.3 normy IEC 60947-4-1. Szczegółowe informacje zostały zamieszczone w punkcie 2.3, w części 2 dokumentu.

2 Przegląd parametrów

Zabezpieczenia silników

I: zabezpieczenie zwarcie bezzwłoczne

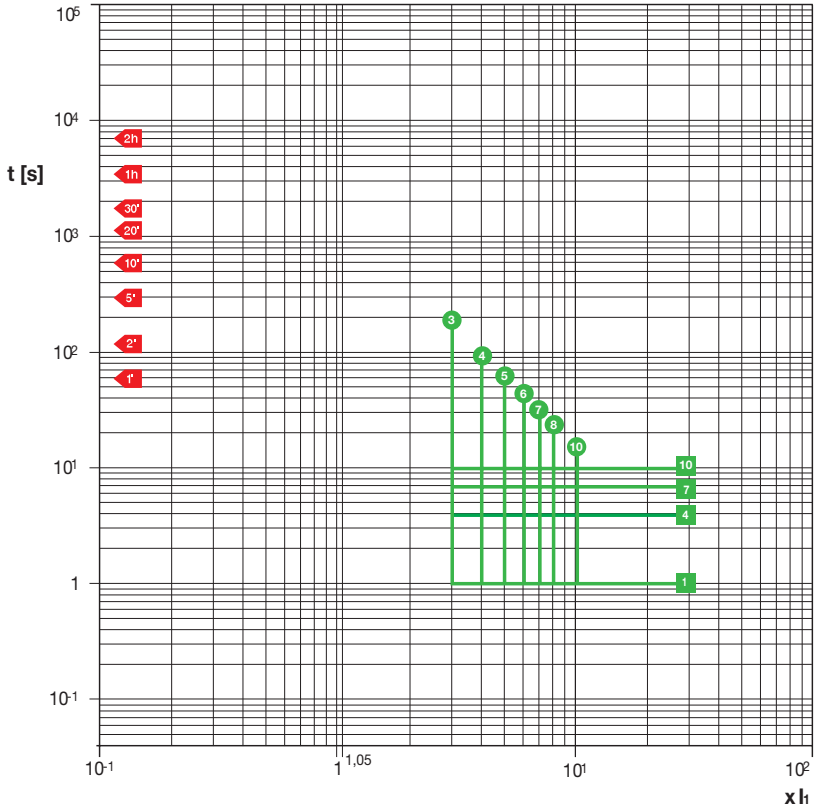
Powyzsza funkcja zabezpieczajaca dziala w przypadku wystapienia zwarcia miedzyfazowego. Wystarczy aby prąd jednej z faz przekroczyl ustawiony próg, a spowoduje to natychmiastowe otwarcie wyłłącznika.

Nastawa prądu progowego wyzwolenia może sięgać 13x wartości prądu znamionowego wyzwalacza.

2 Przegląd parametrów

Zabezpieczenia silników

R: Zabezpieczenie przed zablokowaniem wirnika

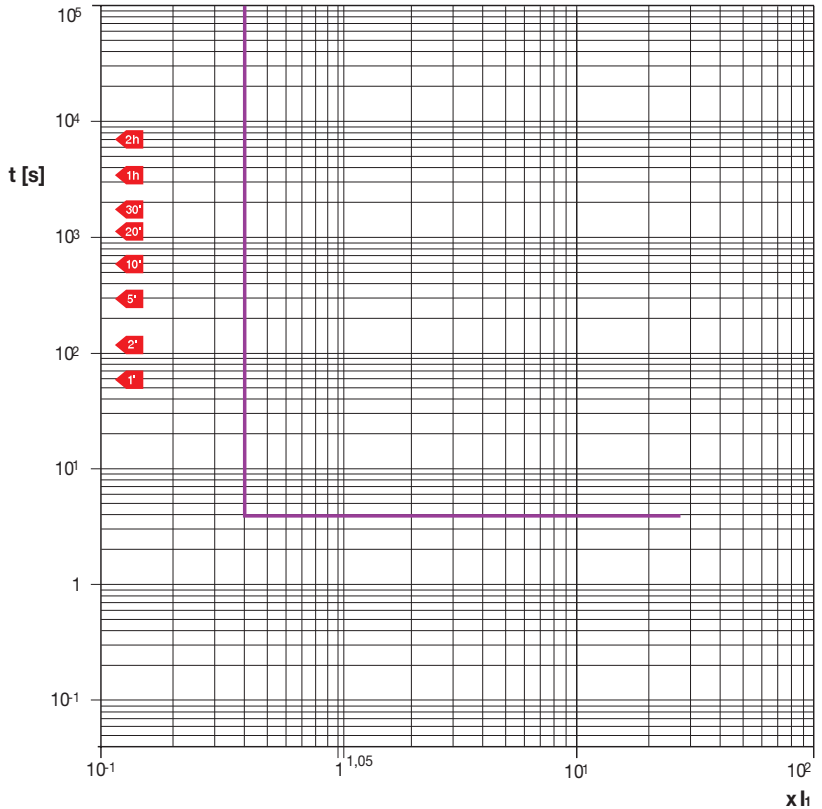
Funkcja R chroni silnik w sytuacji zablokowania wirnika w trakcie jego pracy. Zabezpieczenie R chroni silnik na dwa sposoby, w zależności od tego, czy do niesprawności doszło w trakcie rozruchu silnika, czy też w trakcie normalnej pracy już działającej instalacji.

W tym drugim przypadku zabezpieczenie R jest powiązane z zabezpieczeniem L, również w zakresie ustawienia zwłoki: w przypadku niesprawności w trakcie rozruchu zabezpieczenie R zostaje zablokowane na czas równy nastawie dla danej klasy wyzwolenia. Po upływie tego czasu zabezpieczenie R zostaje uaktywnione, powodując wyzwolenie po upływie ustawionego czasu zwłoki t_5 . W drugim przypadku zabezpieczenie R jest już aktywne, a zwłoka zadziałania zabezpieczenia musi być równa nastawie t_5 . Zabezpieczenie R interweniuje, jeśli przynajmniej jeden z prądów fazowych przekroczy określoną wartość, a przekroczenie będzie trwało dłużej, niż ustalony czas t_5 .

2 Przegląd parametrów

Zabezpieczenia silników

U: Zabezpieczenie przed nierównoważeniem faz

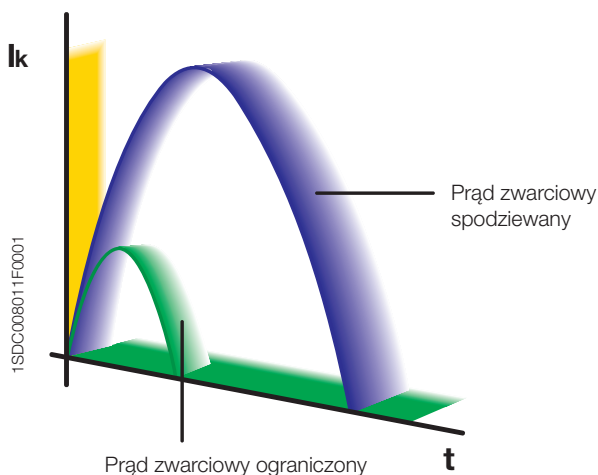
Funkcję U można stosować w przypadkach, w których wymagana jest szczególnie precyzyjna kontrola braku fazy/nierównoważenia faz. Powyższa funkcja interweniuje, jeśli wartość skuteczna jednego lub dwóch prądów spadnie poniżej progu $0,4x$ natężenia prądu I_1 ustawionego dla zabezpieczenia L i pozostanie poniżej tego progu dłużej, niż 4 s.

Funkcję zabezpieczającą U można wyłączyć.

2 Przegląd parametrów

2.3 Charakterystyki ograniczeń

Wyłącznik, w którym otwarciu zestyków ma miejsce po przepływie wartości szczytowej prądu zwarcia lub też, w którym wyzwolenie ma miejsce wraz z przywróceniem potencjału zerowego bieguna neutralnego, pozwala na duże obciążenia termiczne i dynamiczne elementów systemu. W celu ograniczenia tych obciążeń opracowano wyłączniki ograniczające (patrz punkt 1.2 "Najważniejsze definicje"), które są w stanie rozpocząć proces otwierania, zanim prąd zwarciovy osiągnie swoją pierwszą wartość szczytową oraz są w stanie szybko zgasić łuk pomiędzy stykami; na wykresie poniżej przedstawiono przebiegi prądu zwarciovy spodziewanego oraz ograniczonego

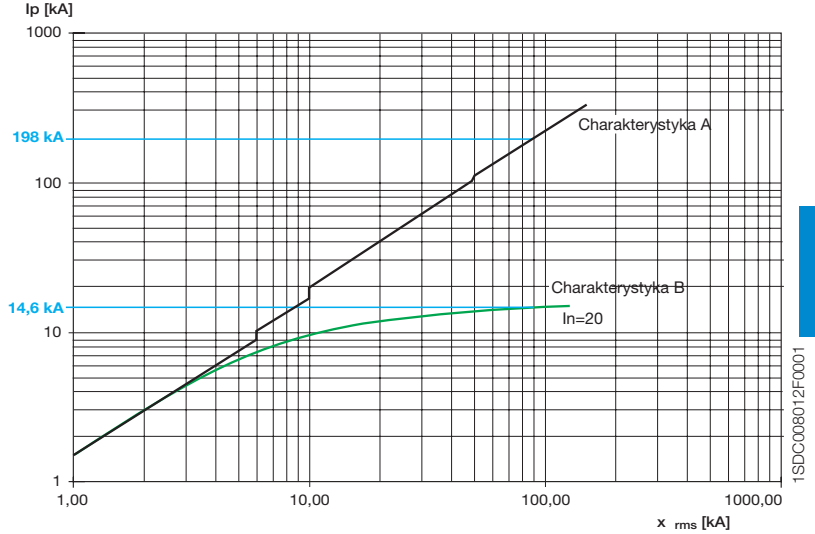

Na poniższym wykresie przedstawiono charakterystykę ograniczenia dla wyłącznika Tmax XT2L160, In 160.

Oś X przedstawia wartości skuteczne prądu zwarciovy spodziewanego symetrycznego, a oś Y przedstawia względną wartość szczytową. Wpływ ograniczenia można ocenić, porównując, dla takich samych wartości symetrycznego prądu awaryjnego, wartość szczytową prądu zwarciovy spodziewanego (charakterystyka A) z wartością szczytową ograniczoną (charakterystyka B).

2 Przegląd parametrów

Wyłącznik XT2L160 z wyzwalaczem termomagnetycznym I_n 20, 400 V, dla prądu awaryjnego 90 kA, ogranicza wartość szczytową prądu zwarcioowego do 14,6 kA, co oznacza duże obniżenie, porównując tę wartość z wartością bez ograniczenia (198 kA).

Biorąc pod uwagę, że naprężenia elektrodynamiczne i wynikające z nich naprężenia mechaniczne są silnie związane z wartością szczytową prądu, stosowanie wyłączników ograniczających umożliwia optymalny dobór wielkości elementów instalacji elektrycznej. Oprócz tego, ograniczenie wartości prądu może zostać również wykorzystane jako zabezpieczenie dwóch wyłączników połączonych szeregowo.

2 Przegląd parametrów

Oprócz zalet z punktu widzenia projektu, stosowanie wyłączników ograniczających umożliwia, w przypadkach opisanych w normie IEC 61439-1, uniknięcie prób wytrzymałości zwarciowej rozdzielnic. Punkt 8.2.3.1 normy "Instalacje ROZDZIELNIC zwolnione z prób wytrzymałości zwarciowej" stwierdza, że:

"Próba wytrzymałości zwarciowej nie jest wymagana w następujących przypadkach..."

Dla ROZDZIELNIC chronionych przez układy ograniczające natężenie prądu, których natężenie prądu ograniczonego nie przekracza wartości 17 kA, dla maksymalnej dopuszczalnej wartości potencjalnego prądu zwarciowego na zaciskach obwodu wejściowego ROZDZIELNIC..."

Przykład z poprzedniej strony jest przypadkiem objętym wyżej wyjątkiem normatywnym: jeśli wyłącznik będzie wykorzystywany jako wyłącznik główny w rozdzielnicy, do zamontowania w punkcie instalacji, w którym potencjalna wartość prądu zwarciowego wynosi 90 kA, nie będzie wtedy konieczności przeprowadzenia próby wytrzymałości zwarciowej.

2 Przegląd parametrów

2.4 Całka Joule'a

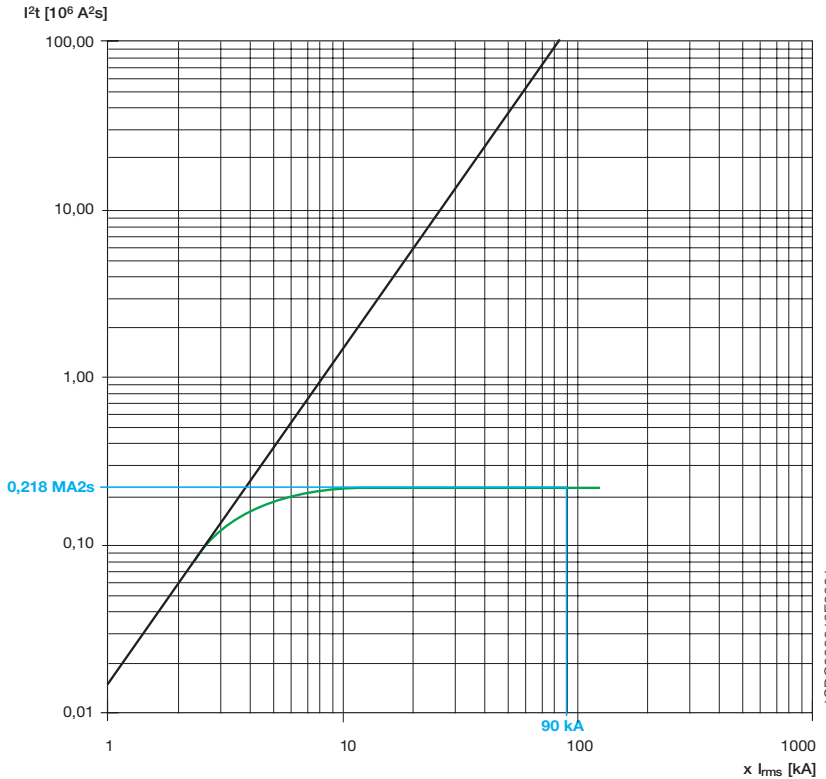
W przypadku zwarcia, elementy instalacji, na które wpływa awaria, podlegają obciążeniom termicznym, które są proporcjonalne do kwadratu natężenia prądu awaryjnego oraz do czasu, jaki układ zabezpieczający potrzebuje na wyłączenie prądu. Energia przepływająca przez zabezpieczenie w trakcie wyzwolenia odpowiada całce Joule'a (I^2t) i jest mierzona w A^2s . Znajomość energii przepływającej przez wyłącznik w różnych stanach awaryjnych stanowi podstawę doboru wielkości elementów instalacji oraz zabezpieczenia różnych elementów instalacji.

Ograniczenie i skrócony czas wyzwolenia wpływają na wartość przepływającej energii. Dla wartości prądu, dla których wyzwolenie wyłącznika zależy od ustawień czasowych wyzwalacza, wartość energii przepływającej przez wyłącznik jest określana jako kwadrat skutecznego natężenia prądu zwarciovego pomnożony przez czas potrzebny na wyzwolenie zabezpieczenia; w pozostałych przypadkach wartość energii przepływającej przez wyłącznik można otrzymać z poniższych wykresów.

Poniżej przedstawiono przykład odczytu wartości energii przepływającej przez wyłącznik z wykresu, dla wyłącznika typu XT2L 160 In 20, 400 V.

Oś X przedstawia wartości skuteczne prądu zwarciovego spodziewanego symetrycznego, a oś Y przedstawia wartość energii przepływającej przez wyłącznik, wyrażoną w MA^2s .

Dla prądu zwarciovego obwodu, równego 90 kA, wartość energii przepływającej przez wyłącznik (I^2t) wynosi 0,218 MA^2s .

1SDC008013F0001

2 Przegląd parametrów

2.5 Obniżenie wartości znamionowych w przypadku pracy w podwyższonej temperaturze

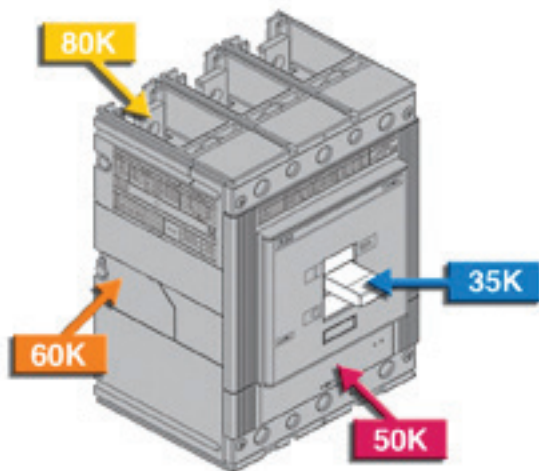
Norma IEC 60947-2 stwierdza, że granica przyrostu temperatury dla wyłączników pracujących z prądem znamionowym musi zawierać się w zakresie podanym w poniższej tabeli:

Tabela 1 – Granice przyrostu temperatury dla zacisków i dostępnych elementów

Opis elementu*	Granica przyrostu temperatury K
- Zacisk dla połączeń zewnętrznych	80
- Elementy ręcznego sterowania:	
metalowe	25
niemetalowe	35
- Elementy przewidziane do dotyku, ale nie rękoma:	
metalowe	40
niemetalowe	50
- Elementy, które nie muszą być dotykane w trakcie normalnej pracy:	
metalowe	50
niemetalowe	60

* Nie jest określona żadna wartość dla elementów innych, niż podane na liście, ale nie powinno to prowadzić do uszkodzeń przylegających fragmentów materiałów izolacyjnych.

Powyższe wartości obowiązują dla maksymalnej wzorcowej temperatury otoczenia, wynoszącej 40°C, zgodnie z punktem 6.1.1 normy IEC 60947-1.

2 Przegląd parametrów

Jeśli tylko temperatura otoczenia będzie różna od 40°C, wartość natężenia prądu ciągłego, który może być przenoszony, będzie inna. Odpowiednie wartości zostały podane w poniższych tabelach:

Wyłączniki SACETmax XT z wyzwalaczem termomagnetycznym

In [A]	30 °C		40 °C		50 °C		60 °C		70 °C		
	MIN	MAKS	MIN	MAKS	MIN	MAKS	MIN	MAKS	MIN	MAKS	
XT1	16	12	17	11,2	16	11	15	10	14	9	13
	20	15	21	14	20	13	19	12	18	11	16
	25	18	26	17,5	25	16	23	15	22	14	20
	32	24	34	22,4	32	21	30	20	28	18	26
	40	29	42	28	40	27	38	25	35	23	33
	50	37	53	35	50	33	47	31	44	28	41
	63	46	66	44,1	63	41	59	39	55	36	51
	80	59	84	56	80	53	75	49	70	46	65
	100	74	105	70	100	66	94	61	88	57	81
	125	92	131	87,5	125	82	117	77	109	71	102
160	118	168	112	160	105	150	98	140	91	130	
XT2	1,6	1,2	1,7	1,1	1,6	1,1	1,5	1	1,4	0,9	1,3
	2	1,5	2,2	1,4	2	1,3	1,9	1,2	1,7	1,1	1,6
	2,5	1,8	2,6	1,8	2,5	1,6	2,3	1,5	2,2	1,4	2
	3	2,5	3,5	2,1	3	2	2,8	1,8	2,6	1,6	2,3
	4	2,9	4,2	2,8	4	2,6	3,7	2,5	3,5	2,2	3,2
	6,3	4,6	6,6	4,4	6,3	4,1	5,9	3,9	5,5	3,6	5,1
	8	5,9	8,4	5,6	8	5,3	7,5	4,9	7	4,6	6,5
	10	7,4	10,5	7	10	6,5	9,3	6,1	8,7	5,7	8,1
	12,5	9,2	13,2	8,8	12,5	8,2	11,7	7,6	10,9	7,1	10,1
	16	11,9	17	11,2	16	10,5	15	9,8	14	9,1	13
	20	14,7	21	14	20	13,3	19	11,9	17	11,2	16
	32	23,8	34	22,4	32	21	30	19,6	28	18,2	26
	40	29,4	42	28	40	25,9	37	24,5	35	22,4	32
	50	37,1	53	35	50	32,9	47	30,1	43	28	40
	63	46,2	66	44,1	63	41,3	59	38,5	55	35,7	51
	80	58,8	84	56	80	52,5	75	49	70	45,5	65
100	73,5	105	70	100	65,1	93	60,9	87	56,7	81	
125	92,4	132	87,5	125	81,9	117	76,3	109	70,7	101	
160	117,6	168	112	160	105	150	97,3	139	90,3	129	

2 Przegląd parametrów

	In [A]	30 °C		40 °C		50 °C		60 °C		70 °C	
		MIN	MAKS	MIN	MAKS	MIN	MAKS	MIN	MAKS	MIN	MAKS
XT3	63	46	66	44	63	41	59	39	55	36	51
	80	59	84	56	80	53	75	48	69	45	64
	100	74	105	70	100	65	93	61	87	56	80
	125	92	132	88	125	81	116	76	108	70	100
	160	118	168	112	160	104	149	97	139	90	129
	200	148	211	140	200	130	186	121	173	113	161
	250	184	263	175	250	163	233	151	216	141	201
XT4	16	12	17	11	16	10	14	9	13	8	12
	20	16	23	14	20	12	17	11	15	9	13
	25	19	27	18	25	16	23	15	21	13	19
	32	25	36	22	32	19	27	17	24	15	21
	40	30	43	28	40	26	37	24	34	21	30
	50	38	54	35	50	32	46	29	42	27	39
	63	47	67	44	63	41	58	37	53	33	48
	80	60	86	56	80	52	74	46	66	41	58
	100	74	106	70	100	67	95	60	85	53	75
	125	94	134	88	125	81	115	74	105	67	95
	160	118	168	112	160	105	150	96	137	91	130
	200	147	210	140	200	133	190	123	175	112	160
	225	168	241	158	225	146	208	133	190	119	170
250	183	262	175	250	168	240	161	230	154	220	

2 Przegląd parametrów

Wyłączniki Tmax T z wyzwaczem termomagnetycznym

In [A]	10 °C		20 °C		30 °C		40 °C		50 °C		60 °C		70 °C		
	MIN	MAKS	MIN	MAKS	MIN	MAKS	MIN	MAKS	MIN	MAKS	MIN	MAKS	MIN	MAKS	
T1	16	13	18	12	18	12	17	11	16	11	15	10	14	9	13
	20	16	23	15	22	15	21	14	20	13	19	12	18	11	16
	25	20	29	19	28	18	26	18	25	16	23	15	22	14	20
	32	26	37	25	35	24	34	22	32	21	30	20	28	18	26
	40	32	46	31	44	29	42	28	40	26	38	25	35	23	33
	50	40	58	39	55	37	53	35	50	33	47	31	44	28	41
	63	51	72	49	69	46	66	44	63	41	59	39	55	36	51
	80	64	92	62	88	59	84	56	80	53	75	49	70	46	65
	100	81	115	77	110	74	105	70	100	66	94	61	88	57	81
	125	101	144	96	138	92	131	88	125	82	117	77	109	71	102
160	129	184	123	176	118	168	112	160	105	150	98	140	91	130	
T2	1,6	1,3	1,8	1,2	1,8	1,2	1,7	1,1	1,6	1	1,5	1	1,4	0,9	1,3
	2	1,6	2,3	1,5	2,2	1,5	2,1	1,4	2	1,3	1,9	1,2	1,7	1,1	1,6
	2,5	2	2,9	1,9	2,8	1,8	2,6	1,8	2,5	1,6	2,3	1,5	2,2	1,4	2
	3,2	2,6	3,7	2,5	3,5	2,4	3,4	2,2	3,2	2,1	3	1,9	2,8	1,8	2,6
	4	3,2	4,6	3,1	4,4	2,9	4,2	2,8	4	2,6	3,7	2,4	3,5	2,3	3,2
	5	4	5,7	3,9	5,5	3,7	5,3	3,5	5	3,3	4,7	3	4,3	2,8	4
	6,3	5,1	7,2	4,9	6,9	4,6	6,6	4,4	6,3	4,1	5,9	3,8	5,5	3,6	5,1
	8	6,4	9,2	6,2	8,8	5,9	8,4	5,6	8	5,2	7,5	4,9	7	4,5	6,5
	10	8	11,5	7,7	11	7,4	10,5	7	10	6,5	9,3	6,1	8,7	5,6	8,1
	12,5	10,1	14,4	9,6	13,8	9,2	13,2	8,8	12,5	8,2	11,7	7,6	10,9	7,1	10,1
	16	13	18	12	18	12	17	11	16	10	15	10	14	9	13
	20	16	23	15	22	15	21	14	20	13	19	12	17	11	16
	25	20	29	19	28	18	26	18	25	16	23	15	22	14	20
	32	26	37	25	35	24	34	22	32	21	30	19	28	18	26
	40	32	46	31	44	29	42	28	40	26	37	24	35	23	32
	50	40	57	39	55	37	53	35	50	33	47	30	43	28	40
	63	51	72	49	69	46	66	44	63	41	59	38	55	36	51
	80	64	92	62	88	59	84	56	80	52	75	49	70	45	65
100	80	115	77	110	74	105	70	100	65	93	61	87	56	81	
125	101	144	96	138	92	132	88	125	82	117	76	109	71	101	
160	129	184	123	178	118	168	112	160	105	150	97	139	90	129	

2 Przegląd parametrów

	In [A]	10 °C		20 °C		30 °C		40 °C		50 °C		60 °C		70 °C	
		MIN	MAKS	MIN	MAKS	MIN	MAKS	MIN	MAKS	MIN	MAKS	MIN	MAKS	MIN	MAKS
T3	63	51	72	49	69	46	66	44	63	41	59	38	55	35	51
	80	64	92	62	88	59	84	56	80	52	75	48	69	45	64
	100	80	115	77	110	74	105	70	100	65	93	61	87	56	80
	125	101	144	96	138	92	132	88	125	82	116	76	108	70	100
	160	129	184	123	176	118	168	112	160	104	149	97	139	90	129
	200	161	230	154	220	147	211	140	200	130	186	121	173	112	161
	250	201	287	193	278	184	263	175	250	163	233	152	216	141	201
T4	20	19	27	18	24	16	23	14	20	12	17	10	15	8	13
	32	26	43	24	39	22	36	19	32	16	27	14	24	11	21
	50	37	62	35	58	33	54	30	50	27	46	25	42	22	39
	80	59	98	55	92	52	86	48	80	44	74	40	66	32	58
	100	83	118	80	113	74	106	70	100	66	95	59	85	49	75
	125	103	145	100	140	94	134	88	125	80	115	73	105	63	95
	160	130	185	124	176	118	168	112	160	106	150	100	104	90	130
	200	162	230	155	220	147	210	140	200	133	190	122	175	107	160
250	200	285	193	275	183	262	175	250	168	240	160	230	150	220	
T5	320	260	368	245	350	234	335	224	320	212	305	200	285	182	263
	400	325	465	310	442	295	420	280	400	265	380	250	355	230	325
	500	435	620	405	580	380	540	350	500	315	450	280	400	240	345
T6	630	520	740	493	705	462	660	441	630	405	580	380	540	350	500
	800	685	965	640	905	605	855	560	800	520	740	470	670	420	610

Przykłady:

Wybór wyłącznika kompaktowego z wyzwalaczem termomagnetycznym, dla prądu obciążenia 160 A i temperatury otoczenia 60°C.

Na podstawie tabeli odnoszącej się do wyłączników typu SACE Tmax XT3 można zobaczyć, że najlepszym rozwiązaniem będzie wyłącznik XT3 In 200, który może pracować z prądami z zakresu od 121 A do 173 A.

2 Przegląd parametrów

Wyłączniki z wyzwaczem elektronicznym

			do 40°C		50°C		60°C		70°C	
			I _{max} (A)	I ₁	I _{max} (A)	I ₁	I _{max} (A)	I ₁	I _{max} (A)	I ₁
XT2	w. stac.	F	160	1	160	1	146	0,92	131	0,82
XT4	w. stac.	F	250	1	250	1	238	0,96	213	0,86
T4 320	wersja stacyjna	FC	320	1	294	0,92	269	0,84	243	0,76
		F	320	1	294	0,92	269	0,84	243	0,76
		R (HR)	320	1	294	0,92	269	0,84	243	0,76
		R (VR)	320	1	307	0,96	281	0,88	256	0,8
	wersja wtykowa	FC	320	1	294	0,92	268	0,84	242	0,76
		F	320	1	294	0,92	268	0,84	242	0,76
		HR	320	1	294	0,92	268	0,84	242	0,76
		VR	320	1	307	0,96	282	0,88	256	0,8
T5 400	wersja stacyjna	FC	400	1	400	1	400	1	352	0,88
		F	400	1	400	1	400	1	352	0,88
		R (HR)	400	1	400	1	400	1	352	0,88
		R (VR)	400	1	400	1	400	1	368	0,92
	wersja wtykowa	FC	400	1	400	1	368	0,92	336	0,84
		F	400	1	400	1	368	0,92	336	0,84
		R (HR)	400	1	400	1	368	0,92	336	0,84
		R (VR)	400	1	400	1	382	0,96	350	0,88
T5 630	wersja stacyjna	FC	630	1	580	0,92	529	0,84	479	0,76
		F	630	1	580	0,92	529	0,84	479	0,76
		HR	630	1	580	0,92	529	0,84	479	0,76
		VR	630	1	605	0,96	554	0,88	504	0,80
	wersja wtykowa	F	567	0,9	502	0,8	458	0,72	409	0,64
		HR	567	0,9	502	0,8	458	0,72	409	0,64
		VR	567	0,9	526	0,82	480	0,76	429	0,68

Opis

F = Zaciski przednie płaskie
 FC = Zaciski przednie kłatkowe
 HR = Zaciski tylne poziome płaskie
 VR = Zaciski tylne pionowe płaskie
 R = Zaciski tylne

EF = Zaciski przednie przedłużone
 FC Cu = Zaciski przednie kłatkowe dla przewodów miedzianych
 FC CuAl = Zaciski przednie kłatkowe dla przewodów miedzianych i aluminiowych
 ES = Zaciski przednie rozszerzone

2 Przegląd parametrów

			do 40°C		50°C		60°C		70°C	
			I _{max} (A)	I ₁	I _{max} (A)	I ₁	I _{max} (A)	I ₁	I _{max} (A)	I ₁
T6 630	wersja stacyjna	FC	630	1	630	1	598,1	1	567	0,9
		R (VR)	630	1	630	1	630	1	598,5	0,95
		R (HR)	630	1	630	1	567	0,9	504	0,8
	wersja wtykowa	F	630	1	598,5	0,95	567	0,9	567	0,9
		VR	630	1	630	1	598,5	0,95	504	0,8
		HR	630	1	598,5	0,95	567	0,9	504	0,8
T6 800	wersja stacyjna	FC	800	1	800	1	760	0,95	720	0,9
		R (VR)	800	1	800	1	800	1	760	0,95
		R (HR)	800	1	800	1	720	0,9	640	0,8
	wersja wtykowa	F	800	1	760	0,95	720	0,9	640	0,8
		VR	800	1	800	1	760	0,95	720	0,9
		HR	800	1	760	0,95	720	0,9	640	0,8
T6 1000	wersja stacyjna	FC	1000	1	926	0,93	877	0,88	784	0,78
		R (HR)	1000	1	926	0,93	845	0,85	756	0,76
		R (VR)	1000	1	1000	1	913	0,92	817	0,82
		ES	1000	1	900	0,9	820	0,82	720	0,72
T7 1000 V version	wer. stac.	VR	1000	1	1000	1	1000	1	894	0,89
		EF-HR	1000	1	1000	1	895	0,89	784	0,78
	wer. wtyk.	VR	1000	1	1000	1	913	0,91	816	0,82
		EF-HR	1000	1	1000	1	895	0,89	784	0,78
T7 1250 V wersja	wer. stac.	VR	1250	1	1201	0,96	1096	0,88	981	0,78
		EF-HR	1250	1	1157	0,93	1056	0,85	945	0,76
	wer. wtyk.	VR	1250	1	1157	0,93	1056	0,85	945	0,76
		EF-HR	1250	1	1000	0,8	913	0,73	816	0,65
T7 1250 S-H-L wersja	wer. stac.	VR	1250	1	1250	1	1250	1	1118	0,89
		EF-HR	1250	1	1250	1	1118	0,89	980	0,78
	wer. wtyk.	VR	1250	1	1250	1	1141	0,91	1021	0,82
		EF-HR	1250	1	1250	1	1118	0,89	980	0,78
T7 1600 S-H-L wersja	wer. stac.	VR	1600	1	1537	0,96	1403	0,88	1255	0,78
		EF-HR	1600	1	1481	0,93	1352	0,85	1209	0,76
	wer. wtyk.	VR	1600	1	1481	0,93	1352	0,85	1209	0,76
		EF-HR	1600	1	1280	0,8	1168	0,73	1045	0,65

Opis

F = Zaciski przednie płaskie
 FC = Zaciski przednie kłatkowe
 HR = Zaciski tylne poziome płaskie
 VR = Zaciski tylne pionowe płaskie
 R = Zaciski tylne
 EF = Zaciski przednie przedłużone

FC Cu = Zaciski przednie kłatkowe dla przewodów miedzianych
 FC CuAl = Zaciski przednie kłatkowe dla przewodów miedzianych i aluminiowych
 ES = Zaciski przednie przedłużone rozszerzone

Przykład:

Wybór wyłącznika kompaktowego z wyzwalaczem elektronicznym, w wersji wysuwanej, z zaciskami tylnymi poziomymi płaskimi, dla prądu obciążenia wynoszącego 720 A, temperatury otoczenia 50°C. Z tabeli dla wyłączników typu T_{max} T6 można zobaczyć, że najlepszym rozwiązaniem będzie wyłącznik T6 800, który może pracować z prądami z zakresu od 320 A do 760 A.

2 Przegląd parametrów

Wyłącznik Emax X1 z zaciskami tylnymi poziomymi

Temperatura [°C]	X1 630		X1 800		X1 1000		X1 1250		X1 1600	
	%	[A]	%	[A]	%	[A]	%	[A]	%	[A]
10	100	630	100	800	100	1000	100	1250	100	1600
20	100	630	100	800	100	1000	100	1250	100	1600
30	100	630	100	800	100	1000	100	1250	100	1600
40	100	630	100	800	100	1000	100	1250	100	1600
45	100	630	100	800	100	1000	100	1250	100	1600
50	100	630	100	800	100	1000	100	1250	97	1550
55	100	630	100	800	100	1000	100	1250	94	1500
60	100	630	100	800	100	1000	100	1250	93	1480

Wyłącznik Emax X1 z zaciskami tylnymi pionowymi

Temperatura [°C]	X1 630		X1 800		X1 1000		X1 1250		X1 1600	
	%	[A]	%	[A]	%	[A]	%	[A]	%	[A]
10	100	630	100	800	100	1000	100	1250	100	1600
20	100	630	100	800	100	1000	100	1250	100	1600
30	100	630	100	800	100	1000	100	1250	100	1600
40	100	630	100	800	100	1000	100	1250	100	1600
45	100	630	100	800	100	1000	100	1250	100	1600
50	100	630	100	800	100	1000	100	1250	100	1600
55	100	630	100	800	100	1000	100	1250	98	1570
60	100	630	100	800	100	1000	100	1250	95	1520

Wyłącznik Emax E1

Temperatura [°C]	E1 800		E1 1000		E1 1250		E1 1600	
	%	[A]	%	[A]	%	[A]	%	[A]
10	100	800	100	1000	100	1250	100	1600
20	100	800	100	1000	100	1250	100	1600
30	100	800	100	1000	100	1250	100	1600
40	100	800	100	1000	100	1250	100	1600
45	100	800	100	1000	100	1250	98	1570
50	100	800	100	1000	100	1250	96	1530
55	100	800	100	1000	100	1250	94	1500
60	100	800	100	1000	100	1250	92	1470
65	100	800	100	1000	99	1240	89	1430
70	100	800	100	1000	98	1230	87	1400

2 Przegląd parametrów

Wyłącznik Emax E2

Temperatura [°C]	E2 800		E2 1000		E2 1250		E2 1600		E2 2000	
	%	[A]	%	[A]	%	[A]	%	[A]	%	[A]
10	100	800	100	1000	100	1250	100	1600	100	2000
20	100	800	100	1000	100	1250	100	1600	100	2000
30	100	800	100	1000	100	1250	100	1600	100	2000
40	100	800	100	1000	100	1250	100	1600	100	2000
45	100	800	100	1000	100	1250	100	1600	100	2000
50	100	800	100	1000	100	1250	100	1600	97	1945
55	100	800	100	1000	100	1250	100	1600	94	1885
60	100	800	100	1000	100	1250	98	1570	91	1825
65	100	800	100	1000	100	1250	96	1538	88	1765
70	100	800	100	1000	100	1250	94	1510	85	1705

Wyłącznik Emax E3

Temperatura [°C]	E3 800		E3 1000		E3 1250		E3 1600		E3 2000		E3 2500		E3 3200	
	%	[A]	%	[A]	%	[A]	%	[A]	%	[A]	%	[A]	%	[A]
10	100	800	100	1000	100	1250	100	1600	100	2000	100	2500	100	3200
20	100	800	100	1000	100	1250	100	1600	100	2000	100	2500	100	3200
30	100	800	100	1000	100	1250	100	1600	100	2000	100	2500	100	3200
40	100	800	100	1000	100	1250	100	1600	100	2000	100	2500	100	3200
45	100	800	100	1000	100	1250	100	1600	100	2000	100	2500	100	3200
50	100	800	100	1000	100	1250	100	1600	100	2000	100	2500	97	3090
55	100	800	100	1000	100	1250	100	1600	100	2000	100	2500	93	2975
60	100	800	100	1000	100	1250	100	1600	100	2000	100	2500	89	2860
65	100	800	100	1000	100	1250	100	1600	100	2000	97	2425	86	2745
70	100	800	100	1000	100	1250	100	1600	100	2000	94	2350	82	2630

2 Przegląd parametrów

Wyłącznik Emax E4

Temperatura [°C]	E4 3200		E4 4000	
	%	[A]	%	[A]
10	100	3200	100	4000
20	100	3200	100	4000
30	100	3200	100	4000
40	100	3200	100	4000
45	100	3200	100	4000
50	100	3200	98	3900
55	100	3200	95	3790
60	100	3200	92	3680
65	98	3120	89	3570
70	95	3040	87	3460

Wyłącznik Emax E6

Temperatura [°C]	E6 3200		E6 4000		E6 5000		E6 6300	
	%	[A]	%	[A]	%	[A]	%	[A]
10	100	3200	100	4000	100	5000	100	6300
20	100	3200	100	4000	100	5000	100	6300
30	100	3200	100	4000	100	5000	100	6300
40	100	3200	100	4000	100	5000	100	6300
45	100	3200	100	4000	100	5000	100	6300
50	100	3200	100	4000	100	5000	100	6300
55	100	3200	100	4000	100	5000	98	6190
60	100	3200	100	4000	98	4910	96	6070
65	100	3200	100	4000	96	4815	94	5850
70	100	3200	100	4000	94	4720	92	5600

2 Przegląd parametrów

W tabeli poniżej zamieszczono przykłady obciążalności prądowej ciągłej wyłączników zamontowanych w rozdzielnicy, wraz z wymiarami. Wartości te odnoszą się do wyłączników wysuwanych, montowanych w rozdzielnicach bez przegrodzenia, o stopniu ochrony do IP31 i następujących wymiarach:

2000x400x400 (wys. x dł. x gł.) dla wyłączników typu X1,

2300x800x900 (wys. x dł. x gł.) dla wyłączników typu X1 - E1 - E2 - E3;

2300x1400x1500 (wys. x dł. x gł.) dla wyłączników typu E4 - E6.

Wartości odnoszą się do maksymalnej temperatury zacisków wynoszącej 120°C.

W przypadku wyłączników wysuwanych o prądzie znamionowym 6300 A zaleca się użycie zacisków tylnych pionowych.

Dla rozdzielnic o następujących wymiarach (mm): 2000 x 400 x 400

Typ	I _n [A]	Zaciski pionowe				Przekrój szynoprzewodu [mm ²]	Zaciski poziome i przednie			
		Obciążalność ciągła [A]			Przekrój szynoprzewodu [mm ²]		Obciążalność ciągła [A]			Przekrój szynoprzewodu [mm ²]
		35°C	45°C	55°C			35°C	45°C	55°C	
x 1B/N/L 06	630	630	630	630	2 x (40 x 5)	630	630	630	2 x (40 x 5)	
x 1B/N/L 08	800	800	800	800	2 x (50 x 5)	800	800	800	2 x (50 x 5)	
x 1B/N/ 10	1000	1000	1000	1000	2 x (50 x 8)	1000	1000	1000	2 x (50 x 10)	
x 1L 10	1000	1000	1000	960	2 x (50 x 8)	1000	950	890	2 x (50 x 10)	
x 1B/N/ 12	1250	1250	1250	1250	2 x (50 x 8)	1250	1250	1200	2 x (50 x 10)	
x 1L 12	1250	1250	1205	1105	2 x (50 x 8)	1250	1125	955	2 x (50 x 10)	
x 1B/N 16	1600	1520	1440	1340	2 x (50 x 10)	1400	1330	1250	3 x (50 x 8)	

Dla rozdzielnic o następujących wymiarach (mm): 2300 x 800 x 900

Typ	I _n [A]	Zaciski pionowe				Przekrój szynoprzewodu [mm ²]	Zaciski poziome i przednie			
		Obciążalność ciągła [A]			Przekrój szynoprzewodu [mm ²]		Obciążalność ciągła [A]			Przekrój szynoprzewodu [mm ²]
		35°C	45°C	55°C			35°C	45°C	55°C	
x 1B/N/L 06	630	630	630	630	2 x (40 x 5)	630	630	630	2 x (40 x 5)	
x 1B/N/L 08	800	800	800	800	2 x (50 x 5)	800	800	800	2 x (50 x 5)	
x 1B/N/L 10	1000	1000	1000	1000	2 x (50 x 8)	1000	1000	1000	2 x (50 x 10)	
x 1L 10	1000	1000	1000	1000	2 x (50 x 8)	1000	960	900	2 x (50 x 10)	
x 1B/N/L 12	1250	1250	1250	1250	2 x (50 x 8)	1250	1250	1200	2 x (50 x 10)	
x 1L 12	1250	1250	1250	1110	2 x (50 x 8)	1250	1150	960	2 x (50 x 10)	
x 1B/N 16	1600	1600	1500	1400	2 x (50 x 10)	1460	1400	1300	3 x (50 x 8)	

2 Przegląd parametrów

Typ	I _n [A]	Zaciski pionowe				Zaciski poziome i przednie			
		Obciążalność ciąгла [A]			Przekrój szynoprzewodu [mm ²]	Obciążalność ciąгла [A]			Przekrój szynoprzewodu [mm ²]
		35°C	45°C	55°C		35°C	45°C	55°C	
E1B/N 08	800	800	800	800	1 x (60 x 10)	800	800	800	1 x (60 x 10)
E1B/N 10	1000	1000	1000	1000	1 x (80 x 10)	1000	1000	1000	2 x (60 x 8)
E1B/N 12	1250	1250	1250	1250	1 x (80 x 10)	1250	1250	1200	2 x (60 x 8)
E1B/N 16	1600	1600	1600	1500	2 x (60 x 10)	1550	1450	1350	2 x (60 x 10)
E2S 08	800	800	800	800	1 x (60 x 10)	800	800	800	1 x (60 x 10)
E2N/S 10	1000	1000	1000	1000	1 x (60 x 10)	1000	1000	1000	1 x (60 x 10)
E2N/S 12	1250	1250	1250	1250	1 x (60 x 10)	1250	1250	1250	1 x (60 x 10)
E2B/N/S 16	1600	1600	1600	1600	2 x (60 x 10)	1600	1600	1530	2 x (60 x 10)
E2B/N/S 20	2000	2000	2000	1800	3 x (60 x 10)	2000	2000	1750	3 x (60 x 10)
E2L 12	1250	1250	1250	1250	1 x (60 x 10)	1250	1250	1250	1 x (60 x 10)
E2L 16	1600	1600	1600	1500	2 x (60 x 10)	1600	1500	1400	2 x (60 x 10)
E3H/V 08	800	800	800	800	1 x (60 x 10)	800	800	800	1 x (60 x 10)
E3S/H 10	1000	1000	1000	1000	1 x (60 x 10)	1000	1000	1000	1 x (60 x 10)
E3S/H/V 12	1250	1250	1250	1250	1 x (60 x 10)	1250	1250	1250	1 x (60 x 10)
E3S/H/V 16	1600	1600	1600	1600	1 x (100 x 10)	1600	1600	1600	1 x (100 x 10)
E3S/H/V 20	2000	2000	2000	2000	2 x (100 x 10)	2000	2000	2000	2 x (100 x 10)
E3N/S/H/V 25	2500	2500	2500	2500	2 x (100 x 10)	2500	2450	2400	2 x (100 x 10)
E3N/S/H/V 32	3200	3200	3100	2800	3 x (100 x 10)	3000	2880	2650	3 x (100 x 10)
E3L 20	2000	2000	2000	2000	2 x (100 x 10)	2000	2000	1970	2 x (100 x 10)
E3L 25	2500	2500	2390	2250	2 x (100 x 10)	2375	2270	2100	2 x (100 x 10)
E4H/V 32	3200	3200	3200	3200	3 x (100 x 10)	3200	3150	3000	3 x (100 x 10)
E4S/H/V 40	4000	4000	3980	3500	4 x (100 x 10)	3600	3510	3150	6 x (60 x 10)
E6V 32	3200	3200	3200	3200	3 x (100 x 10)	3200	3200	3200	3 x (100 x 10)
E6H/V 40	4000	4000	4000	4000	4 x (100 x 10)	4000	4000	4000	4 x (100 x 10)
E6H/V 50	5000	5000	4850	4600	6 x (100 x 10)	4850	4510	4250	6 x (100 x 10)
E6H/V 63	6300	6000	5700	5250	7 x (100 x 10)	-	-	-	-

Uwaga: Temperaturą odniesienia jest temperatura otoczenia.

Przykłady:

Wybór wyłącznika powietrznego z wyzwalaczem elektronicznym, w wersji wysuwnej, z zaciskami pionowymi, dla prądu obciążenia 2700 A, temperatury otoczenia 55°C na zewnątrz rozdzielnicy o stopniu ochrony IP31.

Na podstawie tabel podających obciążalność prądową wewnątrz rozdzielnicy dla wyłączników typu Emax (patrz powyżej) widać, że najlepszym rozwiązaniem będzie wyłącznik E3 3200, z szynoprzewodami o przekroju 3 x (100 x 10) mm², zdolny do przenoszenia prądu o natężeniu od 1280 A do 2800 A.

2 Przegląd parametrów

2.6 Obniżenie wartości znamionowych w przypadku pracy na wysokości

W przypadku instalacji wykonywanych na wysokościach ponad 2000 m nad poziomem morza parametry wyłączników niskiego napięcia ulegają ograniczeniu. Zasadniczo są dwie przyczyny tego zjawiska:

- Zmniejszenie gęstości powietrza powoduje obniżenie sprawności odprowadzania ciepła. Można stosować się do dopuszczalnych warunków nagrzewania się różnych elementów wyłącznika tylko wtedy, jeśli zostanie ograniczona wartość prądu znamionowego ciągłego;
- Rozrzedzenie powietrza powoduje obniżenie wytrzymałości dielektrycznej, tak więc standardowe odstępstwa izolacyjne stają się niewystarczające. Prowadzi to do zmniejszenia maksymalnego napięcia znamionowego, z jakim może pracować urządzenie.

W tabeli poniżej zamieszczono współczynniki korygujące dla różnych typów wyłączników kompaktowych i powietrznych:

Napięcie znamionowe łączeniowe [Ue]

Wysokość	2000 [m]	3000 [m]	4000 [m]	5000 [m]
Tmax XT	690	600	540	470
Tmax T*	690	600	500	440
E _{max}	690	600	500	440

Prąd znamionowy ciągły I_n [A]

Wysokość	2000 [m]	3000 [m]	4000 [m]	5000 [m]
Tmax XT	100%	98%	93%	90%
Tmax T*	100%	98%	93%	90%
E _{max}	100%	98%	93%	90%

* Za wyjątkiem wyłącznika Tmax T1P.

2 Przegląd parametrów

2.7 Parametry elektryczne rozłączników izolacyjnych

Rozłącznik izolacyjny jest definiowany przez normę IEC 60947-3 jako łącznik mechaniczny, który znajdując się w położeniu otwartym, realizuje funkcję odłącznika i zapewnia przerwę biegunową (odległość pomiędzy zestykami) wystarczającą do zapewnienia bezpieczeństwa. Bezpieczeństwo odłączenia musi zostać zagwarantowane i sprawdzone w następujący sposób: dźwignia sterująca musi zawsze wskazywać aktualne położenie ruchomych zestyków urządzenia.

Łącznik mechaniczny musi być zdolny do załączania, przewodzenia i rozłączania prądów w warunkach normalnej pracy układu oraz zdolny do załączania, przewodzenia przez określony czas i rozłączania prądów w warunkach awaryjnych, takich jak na przykład zwarcia.

Rozłączniki izolacyjne są często wykorzystywane jako:

- główne elementy podrozdzielnic;
- urządzenia łączące i rozłączające linie, szynoprzewody lub grupy obciążeń;
- jako wyłączniki sprzęgłowe.

Rozłącznik izolacyjny musi zagwarantować, że cała instalacja lub też jej część nie znajduje się pod napięciem i została bezpiecznie odłączona od zasilania elektrycznego. Użycie rozłączników izolacyjnych umożliwia, przykładowo: prowadzenie przez personel prac na instalacji, bez zagrożeń elektrycznych.

Nawet, jeśli korzystanie z urządzeń jednobiegunowych znajdujących się obok siebie nie jest zabronione, normy zalecają stosowanie układów wielobiegunowych w celu zagwarantowania równoczesnego odcięcia wszystkich biegunów instalacji.

Szczegółowe parametry znamionowe rozłączników izolacyjnych są określone w normie IEC 60947-3. Parametry te zostały podane poniżej:

- **I_{cw} [kA]**: prąd zwarciový krótkotrwałe wytrzymawany:
jest to prąd, który może być przewodzony bez szkody przez rozłącznik w położeniu zamkniętym, przez określony czas.

2 Przegląd parametrów

- **I_{cm} [kA]:** prąd zwarciový złączalny (wartość szczytowa):

jest to maksymalna wartość szczytowa prądu zwarciovego, który może zostać złączony bez szkody przez rozłącznik izolacyjny. Jeśli wartość ta nie została podana przez producenta, należy ją przyjąć za równą przynajmniej wartości szczytowej prądu I_{cw}. Nie ma możliwości określenia wartości prądu wyłączalnego I_{cu} [kA], ponieważ od rozłączników izolacyjnych nie wymaga się wyłączania prądów zwarciovych.

- **Kategorie użytkowania dla prądu przemiennego i prądu stałego:**

definiują warunki użytkowania, które są zapisywane za pomocą dwóch liter, które wskazują typ instalacji, w jakiej urządzenie może być montowane (AC dla instalacji prądu przemiennego i DC dla prądu stałego), za pomocą dwucyfrowej liczby, wskazującej rodzaj obsługiwanego obciążenia oraz za pomocą dodatkowej litery (A lub B), która odpowiada częstotliwości użytkowania.

Opierając się na kategorii użytkowania, norma produktu określa wartości natężenia prądu, które rozłącznik izolacyjny musi być w stanie wyłączać lub złączać w warunkach awaryjnych.

Parametry kategorii użytkowania zostały przedstawione poniżej, w tabeli 1.

Najbardziej wymagającą kategorią dla instalacji prądu przemiennego jest kategoria AC23A, w przypadku której urządzenie musi być w stanie łączyć prąd wynoszący 10x wartość jego prądu znamionowego i rozłączać prąd odpowiadający 8x wartości jego prądu znamionowego.

Z punktu widzenia konstrukcji, rozłącznik izolacyjny jest bardzo prostym urządzeniem. Nie jest wyposażony w układy wykrywania przetężeń, powodujące automatyczne rozłączenie obwodu. Z tego też względu rozłącznik izolacyjny nie może być wykorzystywany do automatycznego zabezpieczania przez przetężeniami, które mogą wystąpić w sytuacjach awaryjnych. Zabezpieczenie musi być zapewnione przez wyłącznik skoordynowany z rozłącznikiem.

Kombinacja obydwu tych urządzeń umożliwia zastosowanie rozłączników izolacyjnych w układach, w których wartość prądu zwarciovego jest większa, niż parametry elektryczne rozłącznika (dobezpieczenie – patrz punkt 3.4). Dotyczy to tylko rozłączników izolacyjnych typu Isomax i Tmax.

W przypadku rozłączników powietrznych typu Emax/MS należy sprawdzić, czy wartości prądów I_{cw} i I_{cm} są większe, odpowiednio, niż natężenie prądu zwarciovego w instalacji oraz wartość szczytowa prądu.

2 Przegląd parametrów

Tabela 1: Kategorie użytkowania

Rodzaj prądu	Kategorie użytkowania		
	Kategoria użytkowania		Typowe zastosowania
	Częsta praca	Praca nieczęsta	
Prąd przemienny	AC-20A	AC-20B	Łączenie i rozłączanie w warunkach braku obciążenia
	AC-21A	AC-21B	Przełączanie obciążeń rezystancyjnych z umiarkowanymi przeciążeniami
	AC-22A	AC-22B	Przełączanie obciążeń mieszanych, rezystancyjnych i indukcyjnych, z umiarkowanymi przeciążeniami
	AC-23A	AC-23B	Przełączanie silników lub obciążeń silnie indukcyjnych
Prąd stały	DC-20A	DC-20B	Łączenie i rozłączanie w warunkach braku obciążenia
	DC-21A	DC-21B	Przełączanie obciążeń rezystancyjnych z umiarkowanymi przeciążeniami
	DC-22A	DC-22B	Przełączanie obciążeń mieszanych, rezystancyjnych i indukcyjnych, z umiarkowanymi przeciążeniami (np. silników bocznikowych)
	DC-23A	DC-23B	Przełączanie obciążeń silnie indukcyjnych

2 Przegląd parametrów

W tabelach 2, 3 i 4 podano najważniejsze parametry rozłączników izolacyjnych.

Tabela 2: Rozłączniki izolacyjne SACETmax T

Wielkość		[A]
Prąd znamionowy łączeniowy w kategorii AC21, Ie		[A]
Prąd znamionowy łączeniowy w kategorii AC22, Ie		[A]
Prąd znamionowy łączeniowy w kategorii AC23, Ie		[A]
Bieguny		[Nr.]
Robocze napięcie łączeniowe Ue (AC)	50-60Hz	[V]
	(DC)	[V]
Napięcie znamionowe izolacji Ui		[V]
Napięcie znamionowe udarowe wytrzymywane Uimp		[kV]
Napięcie probiercze dla częst. przemysłowej dla 1 min.		[V]
Prąd znamionowy załączalny zwarciovym Icm	(Min.) tylko rozłącznik	[kA]
	(Maks.) z wyl. autom. po stronie zasilania	[kA]
Prąd zwarciovym krótkotrwałe wytrzymywany Icw (1 s)		[kA]
Wersje		

Tabela 3: Rozłączniki izolacyjne Tmax T

			Tmax T1D	Tmax T3D
Prąd termiczny umowny Ith		[A]	160	250
Prąd znamionowy łączeniowy w kategorii AC22, Ie		[A]	160	250
Prąd znamionowy łączeniowy w kategorii AC23, Ie		[A]	125	200
Bieguny		[Nr.]	3/4	3/4
Napięcie znamionowe łączeniowe Ue (AC) 50-60 Hz		[V]	690	690
		(DC) [V]	500	500
Napięcie znamionowe udarowe wytrzymywane Uimp		[kV]	8	8
Napięcie znamionowe izolacji Ui		[V]	800	800
Napięcie probiercze dla częstotliwości przemysłowej dla 1 min.		[V]	3000	3000
Prąd znamionowy załączalny (min.) tylko rozłącznik izolacyjny		[kA]	2.8	5.3
zwarciovym Icm (maks.) z wyłącznikiem po stronie zasilania		[kA]	187	105
Prąd znamionowy krótkotrwałe wytrzymywany Icw (1 s)		[kA]	2	3.6
Norma odniesienia			IEC 60947-3	IEC 60947-3
Wersje			F	F - P
Zaciski			FC Cu - EF - FC CuAl	F-FC CuAl-FC Cu-EF-ES-R
Trwałość mechaniczna		[Liczba operacji]	25000	25000
		[Liczba operacji/godzinę]	120	120
Masa	Wersja stacjonarna	3/4 bieguny [kg]	0,9/1,2	1,5/2
	Wersja wtykowa	3/4 bieguny [kg]	-	2,1/3,7
	Wersja wysuwna	3/4 bieguny [kg]	-	-

2 Przegląd parametrów

Tmax XT1D	Tmax XT3D	Tmax XT4D
160	250	250
160	250	250
160	250	250
125	200	200
3,4	3,4	3,4
690	690	690
500	500	500
800	800	800
8	8	8
3000	3000	3000
2,8	5,3	5,3
187	105	105
2	3,6	3,6
Stacjonarny/wtykowy	Stacjonarny/wtykowy	Stacjonarny/wysuwany/wtykowy

Tmax T4D	Tmax T5D	Tmax T6D	Tmax T7D
250/320	400/630	630/800/1000	1000/1250/1600
250/320	400/630	630/800/1000	1000/1250/1600
250	400	630/800/800	1000/1250/1250
3/4	3/4	3/4	3/4
690	690	690	690
750	750	750	750
8	8	8	8
800	800	1000	1000
3000	3000	3500	3000
5,3	11	30	52,5
440	440	440	440
3,6	6	15	20
IEC 60947-3	IEC 60947-3	IEC 60947-3	IEC 60947-3
F - P - W	F - P - W	F-W	F-W
F-FC CuAl-FC Cu-EF-ES-R-MC-HR-VR	F-FC CuAl-FC Cu-EF-ES-R-HR-VR	F-FC CuAl-EF-ES-R-RC	F-EF-ES-FC CuAl HR/VR
20000	20000	20000	10000
120	120	120	60
2,35/3,05	3,25/4,15	9,5/12	9,7/12,5(ręczny)/11/14(z napędem silnik.)
3,6/4,65	5,15/6,65	-	-
3,85/4,9	5,4/6,9	12,1/15,1	29,7/39,6(ręczny)/32/42,6(z napędem silnik.)

OPIS WERSJI
 F = Wersja stacjonarna
 P = Wersja wtykowa
 W = Wersja wysuwana

OPIS ZACISKÓW
 F = Zaciski przednie
 EF = Zaciski przednie przedłużone
 ES = Zaciski przednie przedłużone rozszerzone

FC CuAl = Zaciski przednie dla przewodów miedzianych i aluminiowych
 R = Zaciski tylne nastawne
 RC CuAl = Zaciski tylne dla przewodów miedzianych i aluminiowych

HR = Zaciski tylne poziome płaskie
 VR = Zaciski tylne pionowe płaskie

2 Przegląd parametrów

Tabela 4: Rozłączniki izolacyjne Emax

		X1B/MS	E1B/MS	E1N/MS	E2B/MS	E2N/MS
Prąd znamionowy ciągły (dla 40 °C) I_n	[A]	1000	800	800	1600	1000
	[A]	1250	1000	1000	2000	1250
	[A]	1600	1250	1250		1600
	[A]		1600	1600		2000
	[A]					
	[A]					
Napięcie znam. łączeniowe U_e	[V ~]	690	690	690	690	690
	[V -]	250	250	250	250	250
Napięcie znam. izolacji U_i	[V ~]	1000	1000	1000	1000	1000
Napięcie znam. udarowe wytrzy- mywane krótkotrwałe U_{imp}	[kV]	12	12	12	12	12
Prąd zwarciov krótkotrwałe wytrzymywany I_{cw} (1s)	[kA]	42	42	50	42	55
	(3s) [kA]		36	36	42	42
Prąd zwarciov załączalny (wartość szczytowa) I_{cm}						
220/230/380/400/415/440 V ~	[kA]	88.2	88.2	105	88.2	121
500/660/690 V ~	[kA]	88.2	88.2	105	88.2	121

Uwaga: Wartość prądu wyłączalnego I_{cw} , dla maksymalnego napięcia znamionowego, z wykorzystaniem zewnętrznego przekaźnika zabezpieczającego, z maksymalną zwłoką 500 ms, jest równa wartości prądu I_{cw} (1 s).

2 Przegląd parametrów

E2S/MS	E3N/MS	E3S/MS	E3V/MS	E4S/fMS	E4S/MS	E4H/fMS	E4H/MS	E6H/MS	E6H/f MS
1000	2500	1000	800	4000	4000	3200	3200	4000	4000
1250	3200	1250	1250			4000	4000	5000	5000
1600		1600	1600					6300	6300
2000		2000	2000						
		2500	2600						
		3200	3200						
690	690	690	690	690	690	690	690	690	690
250	250	250	250	250	250	250	250	250	250
1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000
12	12	12	12	12	12	12	12	12	12
65	65	75	85	75	75	85	100 ⁽¹⁾	100	100
42	65	65	65	75	75	75	75	85	85
187	143	165	187	165	165	187	220	220	220
143	143	165	187	165	165	187	220	220	220

⁽¹⁾ $I_{cw} = 85kA@690V$.

3 Koordynacja zabezpieczeń

3.1 Koordynacja zabezpieczeń

Zaprojektowanie układu zabezpieczeń sieci elektrycznej jest kluczowym elementem zapewniającym ekonomicznie i funkcjonalnie prawidłową pracę instalacji jako całości oraz gwarantującym zredukowanie do minimum problemów powodowanych przez anormalne warunki pracy i/lub uszkodzenia.

W niniejszej analizie przedstawiono problem koordynacji różnych urządzeń odpowiedzialnych za ochronę stref i określonych komponentów, w celu:

- zagwarantowania bezpieczeństwa osób i instalacji, przez cały czas ich pracy;
- identyfikacji i szybkiego wyłączenia tylko tej strefy, w której występuje problem, zamiast podejmowania nieograniczonych działań, powodujących ograniczenie ilości energii dostępnej w sieci;
- ograniczenie wpływu uszkodzenia na sprawną część sieci (spadki napięcia, utrata stabilności pracy maszyn wirujących);
- ograniczenie obciążeń elementów i uszkodzeń w strefie wystąpienia uszkodzenia;
- zapewnienie ciągłości działania i wysokiej jakości napięcia zasilania;
- zagwarantowanie odpowiedniego rozwiązania zapasowego w przypadku jakiegokolwiek niesprawności zabezpieczenia odpowiedzialnego za rozłączenie obwodu;
- dostarczenie personelowi i systemom zarządzania informacji niezbędnych do najszybszego przywrócenia działania, przy minimalnym zakłóceniu pracy reszty sieci;
- uzyskanie kompromisu pomiędzy niezawodnością, prostotą i efektywnością ekonomiczną.

Bardziej szczegółowo, odpowiedni system zabezpieczenia musi:

- być w stanie zrozumieć, co się stało i gdzie zdarzenie miało miejsce, rozróżniając akceptowalne anomalie, które można ewentualnie tolerować, od uszkodzeń o określonym zasięgu, wpływu na instalację, unikając niepotrzebnych wyłączeń i w konsekwencji, nieuzasadnionego odłączenia sprawnych fragmentów instalacji.
- być w stanie podjąć możliwie najszybciej działania, w celu ograniczenia zasięgu szkód (zniszczenia, przyspieszone starzenie, itd...), zapewniając ciągłość i stabilność zasilania.

Najlepsze rozwiązanie stanowi kompromis pomiędzy dwiema wyżej wymienionymi, przeciwstawnymi potrzebami – precyzyjnej identyfikacji niesprawności oraz szybkiego działania - i jest definiowane w zależności od tego, które z tych wymagań zostanie uznane za priorytetowe.

Koordynacja zabezpieczeń nadprądowych

Wpływ parametrów elektrycznych sieci (prądu znamionowego i prądu zwarciovego)

Przyjęta strategia koordynacji układów zabezpieczających zależy głównie od wartości prądu znamionowego (I_n) i prądu zwarciovego (I_k) w rozważanym punkcie sieci.

W sposób ogólny, rozróżniane są następujące rodzaje koordynacji:

- selektywność prądowa;
- selektywność czasowa (lub czasowo-prądowa);
- selektywność strefowa (lub logiczna)
- selektywność energetyczna;
- dobezpieczenie.

3 Koordynacja zabezpieczeń

Definicja selektywność

Selektywność **nadprądowa** jest definiowana w normach jako *„koordynacja parametrów roboczych dwóch lub więcej układów zabezpieczeń nadprądowych, tak aby w przypadku wystąpienia przetężeń w określonych granicach, układ mający pracować w ramach tych granic zadziałał, podczas gdy nie zadziałają pozostałe”* (IEC 60947-1, definicja 2.5.23);

Można rozróżnić:

- selektywność **całkowitą**, która oznacza *„selektywność nadprądową taką, że w przypadku dwóch układów zabezpieczeń nadprądowych połączonych szeregowo, zabezpieczenie po stronie obciążenia zapewni ochronę bez wyzwolenia drugiego z układów zabezpieczających”* (IEC 60947-2, definicja 2.17.2);
- selektywność **częściową**, która oznacza *„selektywność nadprądową taką, że w przypadku dwóch układów zabezpieczeń nadprądowych połączonych szeregowo, zabezpieczenie po stronie obciążenia zapewni ochronę do danej granicy wartości przetężenia, bez wyzwolenia drugiego z układów zabezpieczających”* (IEC 60947-2, definicja 2.17.3); powyższa granica wartości przetężenia jest nazywana *„prądem selektywności granicznym I”* (IEC 60947-2, definicja 2.17.4).

Selektywność prądowa

Ten typ selektywności jest oparty na zaobserwowanej sytuacji, że im uszkodzenie występuje bliżej miejsca zasilania sieci, tym większa będzie wartość prądu zwarcia. Można więc wskazać strefę, w której doszło do uszkodzenia, po prostu kalibrując zabezpieczenie bezzwłoczne urządzenia znajdującego bliżej źródła zasilania instalacji dla wartości granicznej większej, niż prąd awaryjny, który spowoduje wyzwolenie urządzenia znajdującego się dalej od źródła. Normalnie można zapewnić całkowitą selektywność tylko w specyficznych warunkach, w których prąd awaryjny nie jest zbyt duży (i porównywalny z prądem znamionowym urządzenia) lub też wtedy, kiedy pomiędzy dwoma układami zabezpieczającymi zamontowano element o dużej impedancji (np. transformator, bardzo długi przewód lub przewód o małej średnicy...) prowadząc do bardzo dużej różnicy wartości prądów zwarciovych.

Taki typ koordynacji można uzyskać głównie w sieciach dystrybucji końcowej (charakteryzujących się małymi wartościami prądów znamionowych i prądów zwarciovych oraz dużymi impedancjami przewodów połączeniowych).

Do takiej analizy wykorzystuje się zazwyczaj wykresy czasowo-prądowe wyzwalania urządzenia.

Takie rozwiązanie jest:

- szybkie;
- łatwe do zaimplementowania;
- tanie.

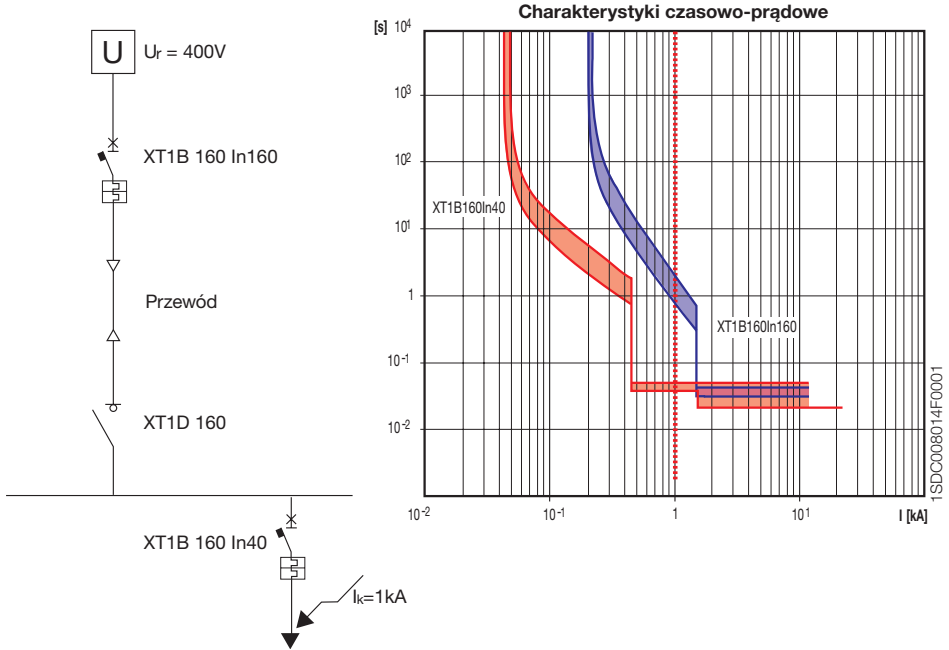
Z drugiej strony:

- granice selektywności są zazwyczaj wąskie;
- zwiększenie poziomów selektywności prowadzi do szybkiego zwiększenia rozmiarów urządzeń.

Poniższy przykład przedstawia typowe zastosowanie selektywności prądowej opartej na różnych wartościach progów wyzwolenia bezzwłocznego omawianych wyłączników.

3 Koordynacja zabezpieczeń

Przy wartości prądu awaryjnego w określonym punkcie, równej 1000 A, odpowiednią koordynację uzyskuje się stosując właściwe wyłączniki, dobrane w oparciu o charakterystyki wyzwolenia układów zabezpieczających. Granica dyskryminacji jest określona przez minimalny próg magnetyczny wyłącznika XT1B160 In160, znajdującego się bliżej źródła zasilania.

Selektywność czasowa

Ten rodzaj selektywności stanowi modyfikację poprzedniego typu. Strategia ustawień jest oparta na stopniowym zwiększaniu wartości progowych prądów i czasów zwłoki wyzwolenia układów zabezpieczających, w miarę zbliżania się do źródła zasilania. Tak, jak w przypadku selektywności prądowej, analiza jest oparta na porównaniu charakterystyk czasowo-prądowych wyzwolenia układów zabezpieczających.

Powyższy typ koordynacji:

- jest łatwy do analizy i implementacji;
- jest relatywnie niedrogi;
- pozwala uzyskać nawet wysokie poziomy selektywności, w zależności od wartości prądów I_{cw} przed urządzeniem;
- pozwala uzyskać redundancję funkcji zabezpieczających i daje możliwość przesyłania prawidłowych informacji do systemu sterowania,

ale charakteryzuje się on również następującymi wadami:

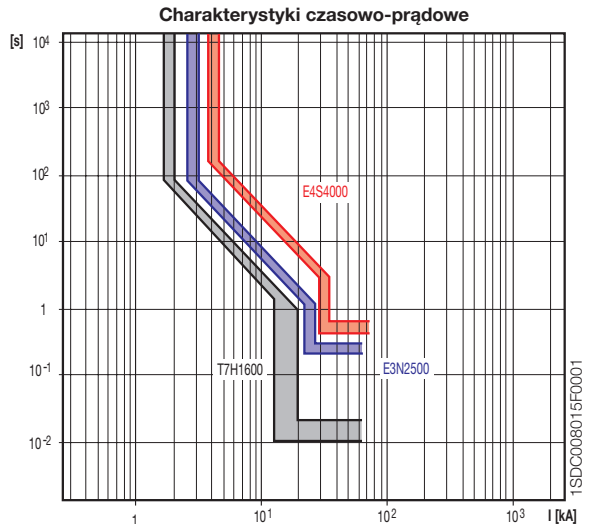
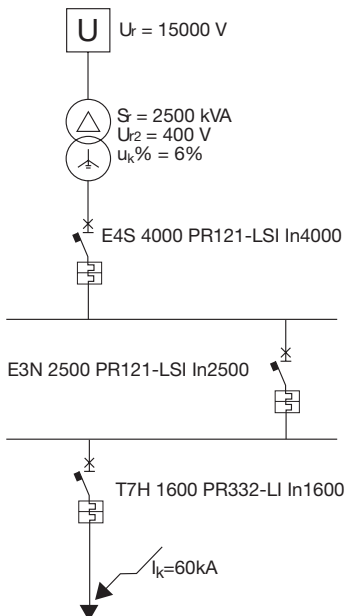
- czasy zwłoki i poziomy energii przepływającej przez układ zabezpieczający (szczególnie w przypadku układów znajdujących się bliżej źródła zasilania) są duże, z ewidentnymi problemami dotyczącymi bezpieczeństwa i uszkodzeń elementów, nawet w strefach, w których nie doszło do awarii;

3 Koordynacja zabezpieczeń

- umożliwia stosowanie wyłączników ograniczających natężenie prądu tylko na hierarchicznie niższym poziomie, w dalszej części łańcucha; inne wyłączniki muszą być w stanie wytrzymać obciążenia termiczne i elektrodynamiczne związane z przepływem prądu awaryjnego, przez założony czas zwłoki. Wyłączniki selektywne, często typu powietrznego, są wykorzystywane na różnych poziomach, w celu zagwarantowania wystarczająco dużej wartości prądu krótkotrwałego wytrzymywanego;
- czas trwania zaburzeń napięć zasilania wywołanych przez prąd zwarcia w strefach, w których nie doszło do awarii, może spowodować problemy z urządzeniami elektronicznymi i elektromechanicznymi (napięcia poniżej elektromagnetycznego progu wyzwolenia);
- liczba poziomów selektywności jest ograniczona przez maksymalny czas, jaki może wytrzymać sieć bez utraty stabilności.

W poniższym przykładzie przedstawiono typowe zastosowanie selektywności czasowej, uzyskanej dzięki ustawieniu różnych czasów zwłoki wyzwolenia różnych układów zabezpieczających.

Wyzwalacz elektroniczny:	L (z długą zwłoką)	S (z krótką zwłoką)	I (IST)
E4S 4000 PR121-LSI In4000	Nastawa: 0,93 Charakterystyka: 36 s	Nastawa: 10 Charakterystyka: 0,5s	Wył
E3N 2500 PR121-LSI In2500	Nastawa: 1 Charakterystyka: 24 s	Nastawa: 10 Charakterystyka: 0,2s	Wył
T7H 1600 PR332-LI In1600	Nastawa: 1 Charakterystyka: 18 s		Nastawa: 10

3 Koordynacja zabezpieczeń

Selektywność strefowa (logiczna)

Selektywność strefowa jest dostępna wraz z wyłącznikami kompaktowymi (T4 L-T5 L-T6 L z wyzwalaczem PR223-EF) oraz z wyłącznikami powietrznymi (z wyzwalaczami PR332/P - PR333/P - PR122 - PR 123).

Taki rodzaj koordynacji jest wdrażany w oparciu o wymianę informacji pomiędzy układem pomiaru natężenia prądu, który jeśli stwierdzi przekroczenie wartości progowej, podaje prawidłową identyfikację i powoduje odłączenie tylko i wyłącznie strefy, w której doszło do awarii.

W praktyce, takie rozwiązanie może zostać zaimplementowane na dwa sposoby:

- wyzwalacze przesyłają do systemu nadzoru informacje na temat ustawionej wartości progowej natężenia prądu, która została przekroczona, a system podejmuje decyzję, który z układów zabezpieczających należy wyzwolić;
- jeśli natężenie prądu przekroczy ustawiony próg, każdy układ zabezpieczający przesyła do układu zabezpieczającego wyższego rzędu (to znaczy, znajdującego się wcześniej, z punktu widzenia kierunku przepływu mocy) sygnał blokujący, wykorzystując połączenie bezpośrednie lub magistralę i, zanim dojdzie do wyzwolenia, upewnia się, czy podobne sygnały blokujące nie zostały przesłane przez inne układy zabezpieczające, znajdujące się dalej od źródła zasilania; w ten sposób zostaje wyzwolony tylko układ zabezpieczający znajdujący się zaraz przed miejscem wystąpienia awarii.

Pierwszy tryb pracy wykorzystuje czasy zwłoki wynoszące około 1 s i jest wykorzystywany głównie w przypadku niezbyt dużych wartości prądów zwarciovych, dla których przepływ mocy jest jednoznacznie określony.

Drugi tryb pracy zapewnia znacząco krótsze czasy wyzwolenia: w przypadku koordynacji selektywności czasowej nie ma już potrzeby stopniowego zwiększania czasów zwłoki, w miarę przesuwania się bliżej źródła zasilania. Maksymalny czas zwłoki jest związany z czasem niezbędnym do wykrycia obecności jakiegokolwiek sygnału blokującego, przesłanego przez jakiś układ zabezpieczający, znajdujący się dalej od źródła zasilania.

Zalety:

- skrócenie czasów zwłoki i zwiększenie poziomu bezpieczeństwa;
- ograniczenie szkód spowodowanych przez awarię oraz ograniczenie zaburzeń pracy sieci zasilającej;
- ograniczenie obciążeń termicznych i dynamicznych wyłączników i elementów instalacji;
- większa liczba poziomów selektywności ;
- redundancja zabezpieczeń: w przypadku niesprawności selektywności strefowej wyzwolenie jest zapewnione przez nastawy innych funkcji zabezpieczających wyłączników. W szczególności, istnieje możliwość dostosowania czasu zwłoki funkcji zabezpieczających, dopasowując je do natężenia prądu zwarcia i wydłużając czas zwłoki tym bardziej, im bliżej źródła zasilania sieci się one znajdują.

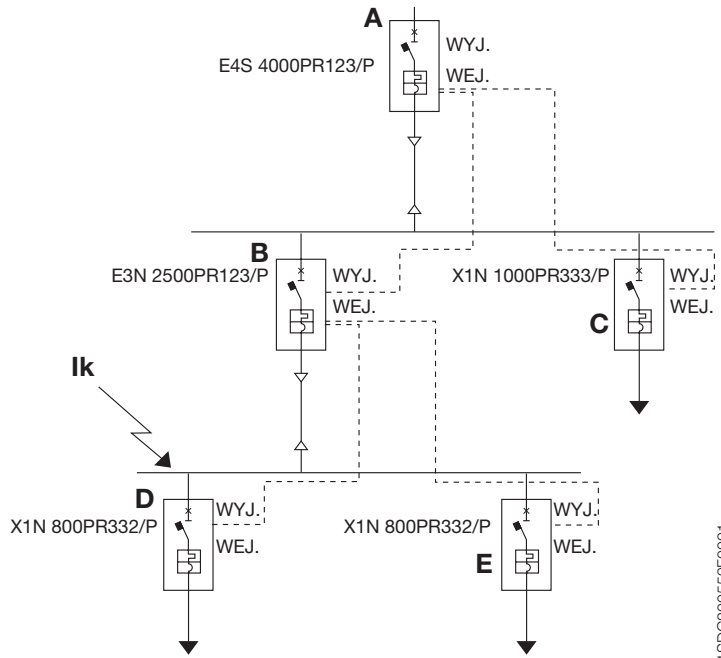
Wady:

- większe koszty;
- zwiększona złożoność instalacji (specjalne elementy, dodatkowe okablowanie, źródła zasilania pomocniczego, ...).

Takie rozwiązanie jest wykorzystywane głównie w instalacjach o dużych wartościach prądów znamionowych i dużych natężeniach prądów zwarciovych, charakteryzujących się precyzyjnymi wymaganiami dotyczącymi bezpieczeństwa i ciągłości pracy: przykłady selektywności logicznej można znaleźć często w głównych rozdzielnicach dystrybucyjnych, znajdujących się zaraz za transformatorami i generatorami oraz w sieciach kratowych.

3 Koordynacja zabezpieczeń

Selektywność strefowa z wyłącznikami typu Emax

1SDC200559F0001

W powyższym przykładzie przedstawiono instalację połączoną w taki sposób, aby zagwarantować selektywność strefową z wyłącznikami typu Emax, wyposażonymi w wyłączacze typu PR332/P-PR333/P-PR122/P-PR123/P. Każdy wyłącznik wykrywający awarię wysyła sygnał do wyłącznika znajdującego się zaraz przed nim, po stronie zasilania, wykorzystując do tego celu połączenie komunikacyjne; wyłącznik, który nie otrzyma żadnego komunikatu od wyłączników znajdujących się po stronie obciążenia, wygeneruje polecenie otwarcia.

W przedstawionym przykładzie, dla uszkodzenia występującego we wskazanym punkcie, wyłączniki D i E nie wykrywają niesprawności i wobec tego, nie komunikują się z wyłącznikiem znajdującym się po stronie zasilania (wyłącznik B), co powinno spowodować wygenerowanie polecenia otwarcia z ustawionym czasem zwłoki od 40 do 200 ms.

W celu uzyskania właściwej selektywności strefowej zalecane są następujące nastawy:

S $t_2 \geq$ czas selektywności + 70 ms

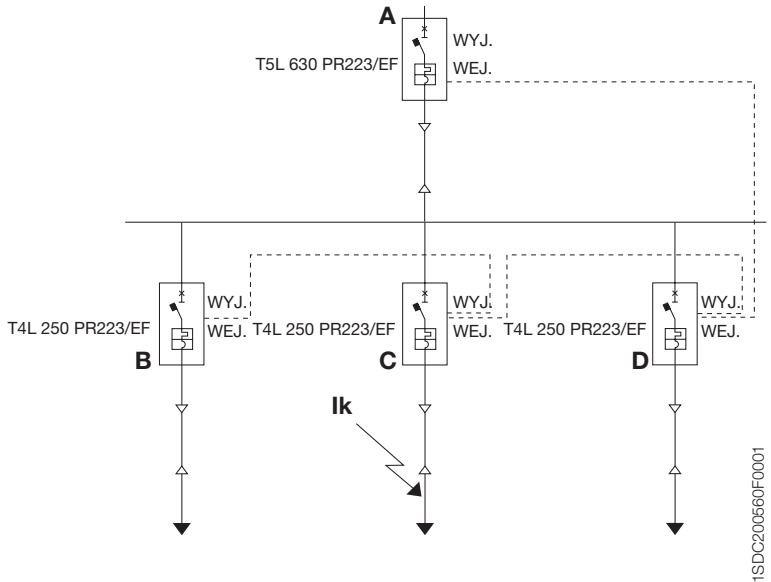
I $I_3 =$ WYŁ.

G $t_4 \geq$ czas selektywności + 70 ms

Czas selektywności taka sama nastawa dla każdego wyłącznika

3 Koordynacja zabezpieczeń

Selektywność strefowa z wyłącznikami typu Tmax (T4L-T5L-T6L), z wyzwalaczami typu PR223 EF

W powyższym przykładzie przedstawiono instalację połączoną wykorzystując protokół wzajemnej blokady (wzajemna blokada, IL), gwarantując selektywność strefową w oparciu o wyzwalacz PR223 EF.

W przypadku zwarcia, wyłącznik znajdujący się zaraz przed miejscem uszkodzenia, po stronie zasilania, przesyła poprzez magistralę sygnał blokowania do nadrzędnego układu zabezpieczającego i sprawdza, przed wyzwoleniem, czy podobne sygnały blokujące nie zostały przesłane przez inne układy zabezpieczające, znajdujące się po stronie obciążenia.

W przykładzie ze schematu, wyłącznik C, znajdujący się zaraz przed miejscem uszkodzenia, po stronie zasilania, wysyła sygnał blokujący do wyłącznika A, który jest wyłącznikiem nadrzędnym względem tego pierwszego. Jeśli, tak jak w przedstawionym przykładzie, nie ma żadnego zabezpieczenia po stronie obciążenia, wyłącznik C otworzy bardzo szybko obwód, ponieważ nie otrzymał sygnału blokującego.

Wszystko dzieje się bardzo szybko (10 do 15 ms), szybciej niż w przypadku selektywności strefowej z wyłącznikami powietrznymi typu Emax (40 do 200 ms), co oznacza mniejsze obciążenia elektrodynamiczne instalacji i, w rezultacie, obniżenie kosztów systemu.

3 Koordynacja zabezpieczeń

Selektywność energetyczna

Koordynacja energetyczna stanowi szczególny przypadek selektywności, wykorzystujący charakterystykę ograniczenia prądowego wyłączników kompaktowych. Należy pamiętać o tym, że wyłącznik ograniczający jest to „*wyłącznik charakteryzujący się na tyle krótkim czasem wyłączenia, aby zapobiec osiągnięciu przez prąd zwarciovoy wartości szczytowej, którą mógłby osiągnąć w przeciwnym wypadku*” (IEC 60947-2, definicja 2.3).

W praktyce, wyłączniki kompaktowe firmy ABB SACE, typu SACE Tmax XT i Tmax T są bardzo szybkie w warunkach zwarcia (czasy wyzwolenia rzędu milisekund) i wobec tego, do analizy koordynacji nie można wykorzystywać w ich przypadku charakterystyk czasowo-prądowych.

Zjawiska są przede wszystkim dynamiczne (czyli proporcjonalne do kwadratu wartości chwilowej natężenia prądu) i można je opisywać za pomocą charakterystyk wartości energii przepływającej przez wyłącznik (całki Joule'a).

W sposób ogólny należy sprawdzić, czy wartość całki Joule'a wyłącznika znajdującego się po stronie obciążenia jest mniejsza, niż wartość energii potrzebnej do całkowitego otwarcia wyłącznika znajdującego się po stronie zasilania.

Taki typ dyskryminacji jest trudniejszy do analizy, niż opisywane poprzednio, ponieważ będzie on zależał głównie od wzajemnego oddziaływania na siebie dwóch połączonych szeregowo urządzeń i będzie wymagał dostępu do danych, które są często niedostępne dla użytkownika końcowego. Producenci udostępniają tabele, zasady i programy obliczeniowe, w których minimalne granice selektywności są podawane dla różnych kombinacji wyłączników.

Zalety:

- szybkie wyłączenie, z czasami zwłoki skracającymi się wraz ze wzrostem natężenia prądu zwarciovoygo;
- ograniczenie szkód spowodowanych przez awarie (obciążenia termiczne i dynamiczne) oraz ograniczenie zaburzeń instalacji zasilania, obniżenie kosztów...;
- poziom selektywności nie jest już ograniczony przez wartość prądu znamionowego krótkotrwałego wytrzymawanego I_{cw} , który może być zostać wytrzymały przez urządzenie;
- większa liczba poziomów selektywności;
- możliwość koordynacji różnych układów ograniczeń prądowych (bezpieczników, wyłączników, itp...), nawet jeśli znajdują się one w miejscach pośrednich, wzdłuż łańcucha instalacji.

Wady:

- trudność koordynacji wyłączników o zbliżonej wielkości.
- Taki rodzaj koordynacji jest wykorzystywany przede wszystkim w pośrednich i końcowych sieciach dystrybucyjnych, o prądach znamionowych poniżej 1600 A.

Dobezpieczenie

Dobezpieczenie jest to „koordynacja przetężeniowa dwóch zabezpieczeń nadprądowych połączonych szeregowo, gdzie zabezpieczenie po stronie zasilania – lecz niekoniecznie - realizuje funkcję zabezpieczenia nadprądowego, z lub bez pomocy drugiego zabezpieczenia i zapobiega nadmiernemu przeciążeniu tego ostatniego (IEC 60947-1, definicja 2.5.24).

Ponadto, norma IEC 60364-4-43, punkt 434.5.1 stwierdza: „... Dopuszczalna jest mniejsza wartość natężenia prądu wyłączalnego, jeśli dodatkowy układ zabezpieczający, charakteryzujący się odpowiednim natężeniem prądu wyłączalnego, został zamontowany po stronie zasilania. W takim przypadku należy skoordynować charakterystyki układów w taki sposób, aby energia przepływająca przez te dwa układy nie przekroczyła wartości wytrzymawanej bez szkody przez układ znajdujący się po stronie obciążenia i przez przewody, zabezpieczone przez te układy.

3 Koordynacja zabezpieczeń

Zalety:

- rozwiązanie umożliwiające obniżenie kosztów;
- niezwykle szybkie wyzwalenie.

Wady:

- niezwykle niskie wartości selektywności;
- ograniczona jakość działania, ponieważ wyłączeniu muszą ulec dwa ostatnie, połączone szeregowo wyłączniki.

Koordynacja pomiędzy wyłącznikiem i rozłącznikiem izolacyjnym

Rozłącznik izolacyjny

Rozłączniki izolacyjne są konstruowane na podstawie odpowiadających im wyłączników, zachowując ich wymiary zewnętrzne, sposób mocowania i możliwość montażu wyposażenia dodatkowego, dostępnego dla wersji bazowej. Są to urządzenia zdolne do załączania, przewodzenia i rozłączania prądów w warunkach normalnej pracy układu.

Mogą być również wykorzystywane, jako wyłączniki główne w podrozdzielnicach, jako wyłączniki sprzęgłowe lub też do rozłączania fragmentów instalacji, takich jak: linie, szynoprzewody lub grupy obciążeń. Po rozwarciu zestyków, tego typu rozłączniki gwarantują separację dzięki swoim zestykom, które znajdują się w odległości uniemożliwiającej przeskok łuku elektrycznego, zgodnie z wymaganiami norm dotyczących zdolności do separacji.

Zabezpieczenie rozłączników izolacyjnych

Każdy rozłącznik izolacyjny musi zostać zabezpieczony przez skoordynowany układ, który chroni go przez przetężeniami. Jest to najczęściej wyłącznik zdolny do ograniczenia natężenia prądu zwarciovego oraz do ograniczenia wartości przepływającej energii do poziomów akceptowalnych przez rozłącznik izolacyjny. Jeśli chodzi o zabezpieczenie przed przeciążeniem, prąd znamionowy wyłącznika musi być mniejszy lub równy wielkości chronionego rozłącznika. W przypadku rozłączników izolacyjnych typu SACE Tmax XT oraz Tmax T, w tabelach podano typy wyłączników, które można wykorzystać do ich zabezpieczenia przed wartościami prądów zwarciovych spodziewanych. W przypadku rozłączników izolacyjnych typu Emax należy sprawdzić, czy natężenie prądu zwarciovego w miejscu montażu jest mniejsze, niż wartość prądu zwarciovego krótkotrwałego wytrzymawanego I_{cw} rozłącznika oraz, czy jego wartość szczytowa jest mniejsza, niż wartość prądu załączalnego (I_{cm}).

3 Koordynacja zabezpieczeń

3.2 Tabele selektywności

W tabelach poniżej podano wartości selektywności prądów zwarciovych (w kA) pomiędzy wybranymi kombinacjami wyłączników, dla wartości napięć od 230/240 do 415 V, zgodnie z załącznikiem A normy IEC 60947-2. Tabele obejmują możliwe kombinacje serii wyłączników powietrznych ABB SACE Emax, wyłączników kompaktowych SACE Tmax XT i Tmax T oraz wyłączników modułowych firmy ABB. Przedstawione wartości otrzymano stosując się do szczegółowych zasad, które, jeśli nie będą przestrzegane, mogą prowadzić do dużo mniejszej selektywności, niż podane. Niektóre z tych wytycznych są ogólnie obowiązujące i zostały podane poniżej; inne dotyczą tylko określonych typów wyłączników i będą uzupełniane o dodatkowe informacje podawane pod odpowiednią tabelą.

Ogólne zasady:

- funkcja I wyzwalaczy elektronicznych wyłączników znajdujących się po stronie zasilania musi zostać wyłączona (I3 = WYŁ);
- próg wyzwolenia magnetycznego wyłączników termomagnetycznych (TM) lub magnetycznych (MA-MF), znajdujących się po stronie zasilania, musi być $\geq 10I_n$ i należy ustawić maksymalną wartość progową;
- bardzo ważne jest sprawdzenie, czy ustawienia przyjęte przez użytkownika dla wyzwalaczy elektronicznych i termomagnetycznych wyłączników znajdujących się po stronie zasilania lub po stronie obciążenia będą prowadziły do odpowiednio odseparowanych charakterystyk czasowo-prądowych.

Uwagi dotyczące prawidłowego czytania tabel koordynacji:

Graniczne wartości selektywności uzyskuje się wybierając mniejszą z dwóch podanych wartości: wartości prądu wyłączalnego wyłącznika po stronie zasilania oraz wartości prądu wyłączalnego wyłącznika po stronie obciążenia. Litera T sygnalizuje pełną selektywność dla danej kombinacji; odpowiednią wartość w kA uzyskuje się wybierając mniejszą spośród dwóch wartości prądu wyłączalnego wyłączników (Icu), dla wyłącznika po stronie zasilania i po stronie obciążenia.

W poniższych tabelach podano wartości prądu wyłączalnego dla napięcia 415 V AC, dla wyłączników typu SACE Emax, SACE Tmax XT i Tmax T.

Tmax XT @ 415V ac	
Wersja	Icu [kA]
B	18
C	25
N	36
S	50
H	70
L	120
V	150

Tmax T @ 415V ac	
Wersja	Icu [kA]
B	16
C	25
N	36
S	50
H	70
L (dla T2)	85
L (dla T4-T5-T7)	120
L (dla T6)	100
V (dla T7)	150
V	200

Emax @ 415V ac	
Wersja	Icu [kA]
B	42
N	65*
S	75**
H	100
L	130***
V	150****

* Dla wyłącznika Emax E1, wer. N, Icu=50 kA

** Dla wyłącznika Emax E2, wer. S, Icu= 85 kA

*** Dla wyłącznika Emax X1, wer. L, Icu= 150 kA

****Dla wyłącznika Emax E3, wer. V, Icu= 130 kA

Opis

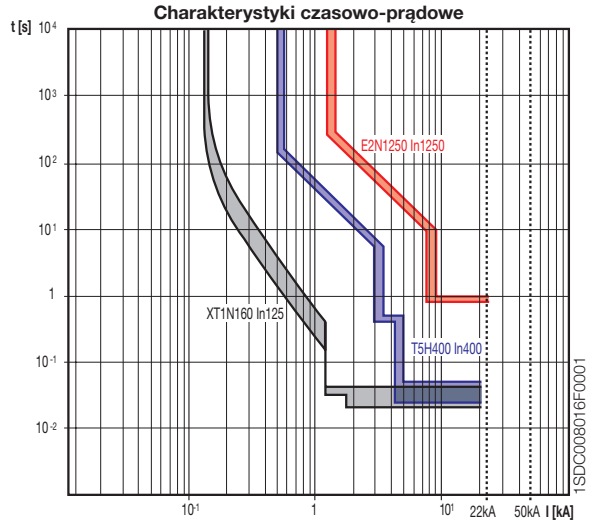
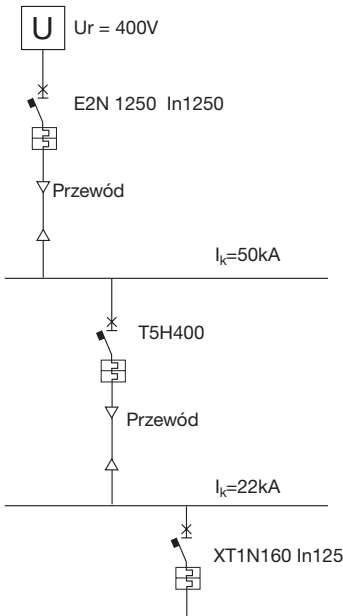
Dla wyłączników kompaktowych Dla wyłączników powietrznych TM = wyzwalacz termomagnetyczny - TMD (Tmax) - TMA (Tmax) M = wyzwalacz magnetyczny - MF (Tmax) - MA (Tmax) EL = wyzwalacz elektroniczny	Dla wyłączników miniaturowych B = charakterystyka wyzwolenia (I3=3...5In) C = charakterystyka wyzwolenia (I3=5...10In) D = charakterystyka wyzwolenia (I3=10...20In) K = charakterystyka wyzwolenia (I3=8...14In) Z = charakterystyka wyzwolenia (I3=2...3In)

3 Koordynacja zabezpieczeń

Przykład:

Na podstawie tabeli selektywności ze strony 154 można zobaczyć, że wyłączniki E2N1250 i T5H400, z prawidłowymi nastawami, są selektywne do natężenia prądu 55 kA (wartość większa, niż prąd zwarcia szynoprzewodu).

Na podstawie tabeli selektywności ze strony 149 można zobaczyć, że pomiędzy wyłącznikami T5H400 i XT1N160 In125 zagwarantowana jest pełna selektywność; jak podano to już na stronie 123, oznacza to selektywność do wartości prądu wyłączalnego wyłącznika XT1N, czyli do 36 kA (wartość większa, niż prąd zwarcia szynoprzewodu).

Na podstawie charakterystyk jest oczywiste, że istnieje selektywność czasowa pomiędzy wyłącznikami typu E2N1250 i T5H400, podczas gdy pomiędzy wyłącznikami typu T5H400 i XT1N160 istnieje selektywność energetyczna.

3 Koordynacja zabezpieczeń

Spis treści tabeli selektywności

Wyłącznik miniaturowy-wyłącznik miniaturowy	126
Wyłącznik kompaktowy (415 V)- wyłącznik miniaturowy (240 V)	128
Wyłącznik miniaturowy-wyłącznik miniaturowy (415 V)	
Wyłącznik miniaturowy-S2..B	130
Wyłącznik miniaturowy-S2..C	130
Wyłącznik miniaturowy-S2..D	132
Wyłącznik miniaturowy-S2..K	132
Wyłącznik miniaturowy-S2..Z	134
Wyłącznik kompaktowy-wyłącznik miniaturowy (415 V)	
Wyłącznik kompaktowy-S800	136
Wyłącznik kompaktowy-S2..B	138
Wyłącznik kompaktowy-S2..C	140
Wyłącznik kompaktowy-S2..D	142
Wyłącznik kompaktowy-S2..K	144
Wyłącznik kompaktowy-S2..Z	146
Wyłącznik kompaktowy-wyłącznik kompaktowy (415 V)	
Wyłącznik kompaktowy-XT1	148
Wyłącznik kompaktowy-XT2	150
Wyłącznik kompaktowy-XT3	152
Wyłącznik kompaktowy-XT4	152
Wyłącznik kompaktowy-T5	153
Wyłącznik kompaktowy-T6	153
Wyłącznik powietrzny-wyłącznik kompaktowy (415 V)	154
Wyłącznik kompaktowy-wyłącznik kompaktowy (400/415 V)	155

3 Koordynacja zabezpieczeń

Wyłącznik miniaturowy – SN, 230/240 V

Strona obciążenia ¹	Strona zasilania ²		S290				S800 N-S								
	Charakterystyka	I _{cu} [kA]	C		D		B								
			15				36-50								
			I _n [A]	80	100	125	80	100	32	40	50	63	80	100	125
SN201L	B, C	6	2	Ⓟ	Ⓟ	Ⓟ	Ⓟ	Ⓟ	0,43 ³	0,6	1,3	4	Ⓟ	Ⓟ	Ⓟ
			4	5	Ⓟ	Ⓟ	Ⓟ	Ⓟ		0,45	0,8	1,5	2,5	4	Ⓟ
			6	4,5	5	Ⓟ	5,5	Ⓟ			0,6	1,2	1,6	2,6	3,8
			10	4	4,5	5	5	5			0,5	1,1	1,4	2	3
			16	2,5	3,5	3,5	4	4,5				0,8	1,2	1,7	2,5
			20	1,5	2,5	2,5	3	4,5					1	1,5	2,1
			25	0,5	0,5	1,5	2	4						1,3	1,8
			32	0,5	0,5	0,5	1,5	3,5						1,1	1,7
			40	0,5	0,5	0,5	1,5	3,5							1,6
SN201	B, C, D	10	2	6	8	9	7	8	0,43 ³	0,6	1,3	4	9	Ⓟ	Ⓟ
			4	5	6	7,5	6	7		0,45	0,8	1,5	2,5	4	7,3
			6	4,5	5	6	5,5	6			0,6	1,2	1,6	2,6	3,8
			10	4	4,5	5	5	5			0,5	1,1	1,4	2	3
			16	2,5	3,5	3,5	4	4,5				0,8	1,2	1,7	2,5
			20	1,5	2,5	2,5	3	4,5					1	1,5	2,1
			25	0,5	0,5	1,5	2	4						1,3	1,8
			32	0,5	0,5	0,5	1,5	3,5						1,1	1,7
			40	0,5	0,5	0,5	1,5	3,5							1,6
SN201M	B, C	10	2	6	8	9	7	8	0,43 ³	0,6	1,3	4	9	Ⓟ	Ⓟ
			4	5	6	7,5	6	7		0,45	0,8	1,5	2,5	4	7,3
			6	4,5	5	6	5,5	6			0,6	1,2	1,6	2,6	3,8
			10	4	4,5	5	5	5			0,5	1,1	1,4	2	3
			16	2,5	3,5	3,5	4	4,5				0,8	1,2	1,7	2,5
			20	1,5	2,5	2,5	3	4,5					1	1,5	2,1
			25	0,5	0,5	1,5	2	4						1,3	1,8
			32	0,5	0,5	0,5	1,5	3,5						1,1	1,7
			40	0,5	0,5	0,5	1,5	3,5							1,6

¹ Wyłącznik od strony obciążenia 1P+N (230/240 V).

² Dla sieci 230/240 V AC ⇒ wyłącznik dwubiegunowy (faza + przewód neutralny).

Dla sieci 400/415 V AC ⇒ wyłącznik czterobiegunowy (obwód obciążenia włączony pomiędzy jedną fazę i przewód neutralny).

³ Tylko dla charakterystyki B.

3 Koordynacja zabezpieczeń

		S800 N-S							S800 N-S								
		C							D								
		36-50							36-50								
		25	32	40	50	63	80	100	125	25	32	40	50	63	80	100	125
0,4 ³	0,55	1,2	3	Ⓟ	Ⓟ	Ⓟ	Ⓟ	Ⓟ	1,3	4,1	Ⓟ	Ⓟ	Ⓟ	Ⓟ	Ⓟ	Ⓟ	
	0,43	0,75	1,3	2,1	3,9	Ⓟ	Ⓟ	Ⓟ	0,8	1,6	3	5,4	Ⓟ	Ⓟ	Ⓟ	Ⓟ	
		0,55	1,1	1,5	2,5	3,6	5,5	Ⓟ	0,6	1,3	2	3,2	3,9	Ⓟ	Ⓟ	Ⓟ	
		0,45	1	1,3	1,9	2,8	4,2	Ⓟ	0,5	1,2	1,65	2,6	3,1	Ⓟ	Ⓟ	Ⓟ	
			0,75	1,1	1,6	2,3	3,6	Ⓟ		0,9	1,4	1,8	2,6	5	Ⓟ	Ⓟ	
				0,9	1,4	1,9	3,3	Ⓟ			1,3	1,6	2,2	4,2	5,4	Ⓟ	
					1,2	1,6	2,7	Ⓟ				1,5	1,9	3,5	4,5	Ⓟ	
					1	1,5	2,5	Ⓟ					1,8	2,8	4,2	5,5	
						1,4	2,1	Ⓟ					1,7	2,7	4	5	
0,4 ³	0,55	1,2	3	6,6	Ⓟ	Ⓟ	Ⓟ	Ⓟ	1,3	4,1	Ⓟ	Ⓟ	Ⓟ	Ⓟ	Ⓟ	Ⓟ	
	0,43	0,75	1,3	2,1	3,9	6,6	Ⓟ	Ⓟ	0,8	1,6	3	5,4	7,6	Ⓟ	Ⓟ	Ⓟ	
		0,55	1,1	1,5	2,5	3,6	5,5	Ⓟ	0,6	1,3	2	3,2	3,9	8	Ⓟ	Ⓟ	
		0,45	1	1,3	1,9	2,8	4,2	Ⓟ	0,5	1,2	1,65	2,6	3,1	6,2	8,6	Ⓟ	
			0,75	1,1	1,6	2,3	3,6	Ⓟ		0,9	1,4	1,8	2,6	5	6,3	8,8	
				0,9	1,4	1,9	3,3	Ⓟ			1,3	1,6	2,2	4,2	5,4	7,6	
					1,2	1,6	2,7	Ⓟ				1,5	1,9	3,5	4,5	6,6	
					1	1,5	2,5	Ⓟ					1,8	2,8	4,2	5,5	
						1,4	2,1	Ⓟ					1,7	2,7	4	5	
0,4 ³	0,55	1,2	3	6,6	Ⓟ	Ⓟ	Ⓟ	Ⓟ	1,3	4,1	Ⓟ	Ⓟ	Ⓟ	Ⓟ	Ⓟ	Ⓟ	
	0,43	0,75	1,3	2,1	3,9	6,6	Ⓟ	Ⓟ	0,8	1,6	3	5,4	7,6	Ⓟ	Ⓟ	Ⓟ	
		0,55	1,1	1,5	2,5	3,6	5,5	Ⓟ	0,6	1,3	2	3,2	3,9	8	Ⓟ	Ⓟ	
		0,45	1	1,3	1,9	2,8	4,2	Ⓟ	0,5	1,2	1,65	2,6	3,1	6,2	8,6	Ⓟ	
			0,75	1,1	1,6	2,3	3,6	Ⓟ		0,9	1,4	1,8	2,6	5	6,3	8,8	
				0,9	1,4	1,9	3,3	Ⓟ			1,3	1,6	2,2	4,2	5,4	7,6	
					1,2	1,6	2,7	Ⓟ				1,5	1,9	3,5	4,5	6,6	
					1	1,5	2,5	Ⓟ					1,8	2,8	4,2	5,5	
						1,4	2,1	Ⓟ					1,7	2,7	4	5	

3 Koordynacja zabezpieczeń

Wyłącznik kompaktowy, 415 V, czterobiegunowy – SN, 240 V

Str. zasil.	Charakt.	I_{cu} [kA]	I_n [A]	Str. obciąż.	XT1 160																			
				Wersja	B, C, N, S, H																			
				Wyzwalacz	TM																			
				16	20	25	32	40	50	63	80	100	125 ²	125	160 ²	160	16	20	25	32				
SN201L	B, C	6	≤4	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T		
			6	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	
			10			3	3	3	4,5	T	T	T	T	T	T	T	T	T		3'	3	3		
			16					3	4,5	5	T	T	T	T	T	T	T					3'		
			20						3	5	T	T	T	T	T	T	T					3'		
			25							5	T	T	T	T	T	T	T							
			32									T	T	T	T	T	T							
			40										T	T	T	T	T							
SN201	B, C, D	10	≤4	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T		
			6	6	6	6	6	6	6	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	
			10			3	3	3	4,5	7,5	8,5	T	T	T	T	T	T	T		3'	3	3		
			16					3	4,5	5	7,5	T	T	T	T	T	T					3'		
			20						3	5	6	T	T	T	T	T	T					3'		
			25							5	6	T	T	T	T	T	T							
			32								6	7,5	T	T	T	T	T							
			40									7,5	T	T	T	T	T							
SN201M	B, C	10	≤4	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T		
			6	6	6	6	6	6	12	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	
			10			3	3	3	4,5	7,5	8,5	T	T	T	T	T	T		3'	3	3			
			16					3	4,5	5	7,5	T	T	T	T	T	T					3'		
			20						3	5	6	T	T	T	T	T	T					3'		
			25							5	6	T	T	T	T	T	T							
			32								6	T	T	T	T	T	T							
			40										T	T	T	T	T							

Wyłącznik czterobiegunowy od strony zasilania (obwód obciążenia włączony pomiędzy jedną fazę i przewód neutralny).

Wyłącznik od strony obciążenia 1P+N (230/240).

¹ Wartość dotyczy tylko wyłącznika od strony zasilania, z wyzwalaczem magnetycznym.

² Wartość dotyczy także wersji ze zredukowanym biegunem neutralnym 50%.

3 Koordynacja zabezpieczeń

XT2 160										XT3 250																	
N, S, H, L, V										N, S																	
TM										EL				TM													
	40	50	63	80	100	125 ²	125	160 ²	160	10	25	63	100	160	63	80	100	125 ²	125	160 ²	160	200 ²	200	250 ²	250		
	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T		
	T	T	T	T	T	T	T	T	T		T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T		
3	4,5	T	T	T	T	T	T	T	T		T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T		
3	4,5	5	T	T	T	T	T	T	T			T	T	T	5	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T		
	3	5	T	T	T	T	T	T	T			T	T	T	5	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T		
	3 ¹	5	T	T	T	T	T	T	T			T	T	T	5	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T		
	3 ¹		T	T	T	T	T	T	T			T	T	T		T	T	T	T	T	T	T	T	T	T		
			T	T		T	T	T	T			T	T		T	T		T	T	T	T	T	T	T	T		
	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T		
	T	T	T	T	T	T	T	T	T		T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T		
3	4,5	7,5	8,5	T	T	T	T	T	T		T	T	T	T	7,5	8,5	T	T	T	T	T	T	T	T	T		
3	4,5	5	7,5	T	7,5	T	T	T	T			T	T	T	5	7,5	T	7,5	T	T	T	T	T	T	T		
	3	5	6	T	6	T	T	T	T			T	T	T	5	6	T	6	T	T	T	T	T	T	T		
	3 ¹	5	6	T	6	T	T	T	T			T	T	T	5	6	T	6	T	T	T	T	T	T	T		
	3 ¹		6	7,5	6	T	T	T	T			T	T	T		6	7,5	6	T	T	T	T	T	T	T		
			6 ¹	7,5		T	T	T	T				T	T		6 ¹	7,5		T	T	T	T	T	T	T		
	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T		
	T	T	T	T	T	T	T	T	T		T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T		
3	4,5	7,5	8,5	T	T	T	T	T	T		T	T	T	T	7,5	8,5	T	T	T	T	T	T	T	T	T		
3	4,5	5	7,5	T	7,5	T	T	T	T			T	T	T	5	7,5	T	7,5	T	T	T	T	T	T	T		
	3	5	6	T	6	T	T	T	T			T	T	T	5	6	T	6	T	T	T	T	T	T	T		
	3 ¹	5	6	T	6	T	T	T	T			T	T	T	5	6	T	6	T	T	T	T	T	T	T		
	3 ¹		6	7,5	6	T	T	T	T			T	T	T		6	7,5	6	T	T	T	T	T	T	T		
			6 ¹	7,5		T	T	T	T				T	T		6 ¹	7,5		T	T	T	T	T	T	T		

3 Koordynacja zabezpieczeń

Wyłącznik miniaturowy – S2.. B, 415 V

				Str. obciąż.	S290		S800N-S					
Charakterystyka				D		B						
I_{cu} [kA]				15		36-50						
10	15	25	I_n [A]	80	100	40	50	63	80	100	125	
-	-	-	≤ 2									
-	-	-	3									
-	-	-	4									
S200	S200M	S200P	6	10,5	T	0,4	0,5	0,7	1	1,5	2,6	
S200	S200M	S200P	8	10,5	T		0,4	0,6	0,7	1	1,4	
S200	S200M	S200P	10	5	8		0,4	0,6	0,7	1	1,4	
S200	S200M	S200P	13	4,5	7			0,5	0,7	0,9	1,3	
S200	S200M	S200P	16	4,5	7				0,7	0,9	1,3	
S200	S200M	S200P	20	3,5	5					0,9	1,3	
S200	S200M	S200P	25	3,5	5					0,9	1,3	
S200	S200M-S200P	-	32		4,5					0,8	1,1	
S200	S200M-S200P	-	40							0,8	1,1	
S200	S200M-S200P	-	50								1	
S200	S200M-S200P	-	63								0,9	

Wyłącznik miniaturowy – S2.. C, 415 V

				Str. obciąż.	S290		S800N-S					
Charakterystyka				D		B						
I_{cu} [kA]				15		36-50						
10	15	25	I_n [A]	80	100	32	40	50	63	80	100	125
S200	S200M	S200P	≤ 2	T	T	0,7	1,3	T	T	T	T	T
S200	S200M	S200P	3	T	T		0,6	0,7	1,1	2,6	8,8	T
S200	S200M	S200P	4	T	T		0,6	0,7	1	1,7	3,1	7
S200	S200M	S200P	6	10,5	T		0,4	0,5	0,7	1	1,5	2,6
S200	S200M	S200P	8	10,5	T			0,4	0,6	0,7	1	1,4
S200	S200M	S200P	10	5	8			0,4	0,6	0,7	1	1,4
S200	S200M	S200P	13	4,5	7				0,5	0,7	0,9	1,3
S200	S200M	S200P	16	4,5	7					0,7	0,9	1,3
S200	S200M	S200P	20	3,5	5						0,9	1,3
S200	S200M	S200P	25	3,5	5						0,9	1,3
S200	S200M-S200P	-	32		4,5						0,8	1,1
S200	S200M-S200P	-	40								0,8	1,1
S200	S200M-S200P	-	50									1
S200	S200M-S200P	-	63									0,9

3 Koordynacja zabezpieczeń

S800N-S							S800N-S							
C							D							
36-50							36-50							
40	50	63	80	100	125	25	32	40	50	63	80	100	125	
0,4	0,5	0,7	1	1,5	2,6	0,5	1	1,2	2	2,8	9,9	21,3	Ⓟ	
	0,4	0,6	0,7	1	1,4	0,4	0,6	0,8	1,1	1,4	2,8	3,9	7,4	
	0,4	0,6	0,7	1	1,4	0,4	0,6	0,8	1,1	1,4	2,8	3,9	7,4	
		0,5	0,7	0,9	1,3	0,4	0,6	0,8	1,1	1,4	2,5	3,3	5,6	
			0,7	0,9	1,3		0,6	0,8	1,1	1,4	2,5	3,3	5,6	
				0,9	1,3			0,8	1,1	1,3	2,3	3	4,7	
				0,9	1,3			0,8	1,1	1,3	2,3	3	4,7	
				0,8	1,1			0,9	1,1	1,3	1,9	2,4	3,7	
				0,8	1,1				1,1	1,1	1,9	2,4	3,7	
					1						1,5	1,9	2,3	
					0,9							1,7	2,3	

S800N-S							S800N-S							
C							D							
36-50							36-50							
32	40	50	63	80	100	125	25	32	40	50	63	80	100	125
0,7	1,3	Ⓟ	Ⓟ	Ⓟ	Ⓟ	Ⓟ	Ⓟ	Ⓟ	Ⓟ	Ⓟ	Ⓟ	Ⓟ	Ⓟ	Ⓟ
	0,6	0,7	1,1	2,6	8,8	Ⓟ	0,7	2,2	4,4	Ⓟ	Ⓟ	Ⓟ	Ⓟ	Ⓟ
	0,6	0,7	1	1,7	3,1	7	0,7	1,3	2,2	4,4	7,7	Ⓟ	Ⓟ	Ⓟ
	0,4	0,5	0,7	1	1,5	2,6	0,5	1	1,2	2	2,8	9,9	22	Ⓟ
		0,4	0,6	0,7	1	1,4	0,4	0,6	0,8	1,1	1,4	2,8	3,9	7,4
		0,4	0,6	0,7	1	1,4	0,4	0,6	0,8	1,1	1,4	2,8	3,9	7,4
			0,5	0,7	0,9	1,3	0,4	0,6	0,8	1,1	1,4	2,5	3,3	5,6
				0,7	0,9	1,3		0,6	0,8	1,1	1,4	2,5	3,3	5,6
					0,9	1,3			0,8	1,1	1,3	2,3	3	4,7
					0,9	1,3			0,8	1,1	1,3	2,3	3	4,7
					0,8	1,1			0,9	1,1	1,3	1,9	2,4	3,7
					0,8	1,1					1,1	1,9	2,4	3,7
					1							1,5	1,9	2,3
					0,9								1,7	2,3

3 Koordynacja zabezpieczeń

Wyłącznik miniaturowy – S2.. D, 415 V

Charakterystyka		Str. obciąż.		S290		S800N-S									
		I_{cu} [kA]		D		B									
				15		36-50									
Strona zasilania	D	10	15	25	I_n [A]	80	100	32	40	50	63	80	100	125	
		S200	-	S200P	≤2	⊕	⊕	0,5	0,7	2,1	⊕	⊕	⊕	⊕	
		S200	-	S200P	3	⊕	⊕		0,5	0,7	1,2	2,5	8,6	⊕	
		S200	-	S200P	4	⊕	⊕		0,4	0,7	1	1,7	3	7,7	
		S200	-	S200P	6	10,5	⊕			0,6	0,8	1,2	2	3,6	
		S200	-	S200P	8	10,5	⊕				0,7	0,9	1,3	2	
		S200	-	S200P	10	5	8					0,9	1,3	2	
		S200	-	S200P	13	3	5						1	1,5	
		S200	-	S200P	16	3	5							1,5	
		S200	-	S200P	20	3	5								
		S200	-	S200P	25		4								
		S200	S200P	-	32										
		S200	S200P	-	40										
		S200	S200P	-	50										
S200	S200P	-	63												

Wyłącznik miniaturowy – S2.. K, 415 V

Charakterystyka		Str. obciąż.		S290		S800N-S									
		I_{cu} [kA]		D		B									
				15		36-50									
Strona zasilania	K	10	15	25	I_n [A]	80	100	32	40	50	63	80	100	125	
		S200	-	S200P	≤2	⊕	⊕	0,5	0,7	2,1	⊕	⊕	⊕	⊕	
		S200	-	S200P	3	⊕	⊕		0,5	0,7	1,2	2,5	8,6	⊕	
		S200	-	S200P	4	⊕	⊕		0,4	0,7	1	1,7	3	7,7	
		S200	-	S200P	6	10,5	⊕			0,6	0,8	1,2	2	3,6	
		S200	-	S200P	8	10,5	⊕				0,7	0,9	1,3	2	
		S200	-	S200P	10	5	8					0,9	1,3	2	
		-	-	S200P	13	3	5						1	1,5	
		S200	-	S200P	16	3	5							1,5	
		S200	-	S200P	20	3	5								
		S200	-	S200P	25		4								
		S200	S200P	-	32										
		S200	S200P	-	40										
		S200	S200P	-	50										
S200	S200P	-	63												

3 Koordynacja zabezpieczeń

S800N-S								S800N-S							
C								D							
36-50								36-50							
32	40	50	63	80	100	125	25	32	40	50	63	80	100	125	
0,5	0,7	2,1	T	T	T	T	2,3	T	T	T	T	T	T	T	
	0,5	0,7	1,2	2,5	8,6	T	0,7	1,3	4,4	T	T	T	T	T	
	0,4	0,7	1	1,7	3	7,7	0,7	1	2,2	4,4	7,7	T	T	T	
		0,6	0,8	1,2	2	3,6	0,6	0,8	1,5	2,5	3,6	12,1	24,2	T	
			0,7	0,9	1,3	2	0,5	0,7	1,1	1,5	2	4	5,5	9,9	
				0,9	1,3	2	0,5	0,7	1,1	1,5	2	4	5,5	9,9	
					1	1,5		0,6	0,9	1,2	1,5	2,6	3,4	5,2	
						1,5			0,9	1,2	1,5	2,6	3,4	5,2	
									0,9	1,1	1,8	2,2	3,2		
										1,1	1,8	2,2	3,2		
											1,7	2	2,9		
												1,9	2,6		
													2,2		

S800N-S								S800N-S							
C								D							
36-50								36-50							
32	40	50	63	80	100	125	25	32	40	50	63	80	100	125	
0,5	0,7	2,1	T	T	T	T	2,3	T	T	T	T	T	T	T	
	0,5	0,7	1,2	2,5	8,6	T	0,7	1,3	4,4	T	T	T	T	T	
	0,4	0,7	1	1,7	3	7,7	0,7	1	2,2	4,4	7,7	T	T	T	
		0,6	0,8	1,2	2	3,6	0,6	0,8	1,5	2,5	3,6	12,1	24,2	T	
			0,7	0,9	1,3	2	0,5	0,7	1,1	1,5	2	4	5,5	9,9	
				0,9	1,3	2	0,5	0,7	1,1	1,5	2	4	5,5	9,9	
					1	1,5		0,6	0,9	1,2	1,5	2,6	3,4	5,2	
						1,5			0,9	1,2	1,5	2,6	3,4	5,2	
									0,9	1,1	1,8	2,2	3,2		
										1,1	1,8	2,2	3,2		
											1,7	2	2,9		
												1,9	2,6		
													2,2		

3 Koordynacja zabezpieczeń

Wyłącznik miniaturowy – S2.. Z, 415 V

		Str. obciąż.			S290		S800N-S								
Charakterystyka					D		B								
I _{cu} [kA]					15		36-50								
10		15		25	I _n [A]	80	100	32	40	50	63	80	100	125	
Strona zasilania	Z	S200	-	S200P	≤2	⊖	⊖	0,7	1,3	⊖	⊖	⊖	⊖	⊖	⊖
		S200	-	S200P	3	⊖	⊖		0,6	0,7	1,1	2,6	8,8	⊖	
		S200	-	S200P	4	⊖	⊖		0,6	0,7	1	1,7	3,1	7	
		S200	-	S200P	6	10,5	⊖		0,4	0,5	0,7	1	1,5	2,6	
		S200	-	S200P	8	10,5	⊖			0,4	0,6	0,7	1	1,4	
		S200	-	S200P	10	5	8			0,4	0,6	0,7	1	1,4	
		-	-	S200P	13	4,5	7					0,7	0,9	1,3	
		S200	-	S200P	16	4,5	7					0,7	0,9	1,3	
		S200	-	S200P	20	3,5	5						0,9	1,3	
		S200	-	S200P	25	3,5	5						0,9	1,3	
		S200	S200P	-	32	3	4,5						0,8	1,1	
		S200	S200P	-	40	3	4,5						0,8	1,1	
		S200	S200P	-	50		3							1	
S200	S200P	-	63										0,9		

3 Koordynacja zabezpieczeń

S800N-S								S800N-S							
C								D							
36-50								36-50							
32	40	50	63	80	100	125	25	32	40	50	63	80	100	125	
0,7	1,3	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	
	0,6	0,7	1,1	2,6	8,8	T	0,7	2,2	4,4	T	T	T	T	T	
	0,6	0,7	1	1,7	3,1	7	0,7	1,3	2,2	4,4	7,7	T	T	T	
	0,4	0,5	0,7	1	1,5	2,6	0,5	1	1,2	2	2,8	9,9	22	T	
		0,4	0,6	0,7	1	1,4	0,4	0,6	0,8	1,1	1,4	2,8	3,9	7,4	
		0,4	0,6	0,7	1	1,4	0,4	0,6	0,8	1,1	1,4	2,8	3,9	7,4	
				0,7	0,9	1,3		0,6	0,8	1,1	1,4	2,5	3,3	5,6	
				0,7	0,9	1,3		0,6	0,8	1,1	1,4	2,5	3,3	5,6	
					0,9	1,3			0,8	1,1	1,3	2,3	3	4,7	
					0,9	1,3			0,8	1,1	1,3	2,3	3	4,7	
					0,8	1,1			0,9	1,1	1,1	1,9	2,4	3,7	
					0,8	1,1				1,1	1,1	1,9	2,4	3,7	
						1						1,5	1,9	2,3	
						0,9							1,7	2,3	

3 Koordynacja zabezpieczeń

Wyłącznik kompaktowy – S800, 415 V

S. zasil.	Char.	I _{cu} [kA]	S. obciąż.		XT1 160								XT3 250								
			Wersja	B, C, N, S, H											N, S						
			Wyzwalacz	TM											TM						
			I _n [A]	25	32	40	50	63	80	100	125	160	63	80	100	125	160	200	250		
S800N	B C D	36	10	4,5	4,5	4,5	4,5	8	10	20 ¹	25 ¹	⊕	8	10	20 ¹	25 ¹	⊕	⊕	⊕		
			13		4,5	4,5	4,5	7,5	10	15	25 ¹	⊕	7,5	10	15	25 ¹	⊕	⊕	⊕		
			16			4,5	4,5	7,5	10	15	25 ¹	⊕	7,5	10	15	25 ¹	⊕	⊕	⊕		
			20				4,5	7,5	10	15	25 ¹	⊕	7,5	10	15	25 ¹	⊕	⊕	⊕		
			25					6	10	15	20 ¹	⊕	6	10	15	20 ¹	⊕	⊕	⊕		
			32						7,5	10	20 ¹	⊕		7,5	10	20 ¹	⊕	⊕	⊕		
			40							10	20 ¹	⊕			10	20 ¹	⊕	⊕	⊕		
			50								15	⊕				15	⊕	⊕	⊕		
			63									⊕					⊕	⊕	⊕		
			80									⊕ ²						⊕	⊕		
			100																⊕		
125																	⊕ ²				
S800S	B C D K	50	10	4,5	4,5	4,5	4,5	8	10	20 ¹	25 ¹	⊕	8	10	20 ¹	25 ¹	36	36	⊕		
			13		4,5	4,5	4,5	7,5	10	15	25 ¹	⊕	7,5	10	15	25 ¹	36	36	⊕		
			16			4,5	4,5	7,5	10	15	25 ¹	⊕	7,5	10	15	25 ¹	36	36	⊕		
			20				4,5	7,5	10	15	25 ¹	⊕	7,5	10	15	25 ¹	36	36	⊕		
			25					6	10	15	20 ¹	⊕	6	10	15	20 ¹	36	36	⊕		
			32						7,5	10	20 ¹	⊕		7,5	10	20 ¹	36	36	⊕		
			40							10	20 ¹	⊕			10	20 ¹	36	36	⊕		
			50								15	⊕				15	36	36	⊕		
			63									⊕					36	36	⊕		
			80									⊕ ²						36	⊕		
			100																⊕		
125																	⊕ ²				

¹ Wybrać najmniejszą wartość pomiędzy podaną i wartością prądu wyłączalnego wyłącznika od strony zasilania.

² Obowiązuje tylko dla wyłączników typu S800N/S o charakterystyce B lub C.

3 Koordynacja zabezpieczeń

Wyłącznik kompaktowy – S800, 415 V

S. zasil.	Char.	I _{cu} [kA]	S. obciąż.													T4 - T5		
			XT4													T4 - T5		
			Wersja N, S, H, L, V													T4 - T5		
Wyzwalacz													EL			EL		
TM													EL			EL		
I _n [A]	20	25	32	40	50	63	80	100	125	160	200÷250	40÷63	100÷250	100÷630				
S800 N/S	B	36-50	10	6,5	6,5	6,5	6,5	6,5	6,5	11	T	T	T	T	6,5	T	T	
			13	6,5	5	6,5	6,5	6,5	6,5	11	T	T	T	T	6,5	T	T	
			16		5	6,5	6,5	6,5	6,5	11	T	T	T	T	6,5	T	T	
			20			6,5 ¹	6,5	6,5	6,5	11	T	T	T	T	6,5	T	T	
			25				6,5	6,5	6,5	11	T	T	T	T	6,5	T	T	
			32					6,5	6,5	8	T	T	T	T	6,5	T	T	
			40					5 ¹		6,5	T	T	T	T		T	T	
			50							5 ¹	7,5	T	T	T		T	T	
			63								5 ¹	7	T	T		T	T	
			80									T ¹	T	T		T ²	T ²	
			100										T ¹	T		T ²	T ²	
			125											T		T ^{2,3}	T ^{2,3}	
	C	36-50	10	6,5	6,5	6,5	6,5	6,5	6,5	11	T	T	T	T	6,5	T	T	
			13	6,5	5	6,5	6,5	6,5	6,5	11	T	T	T	T	6,5	T	T	
			16	5 ¹	5	6,5	6,5	6,5	6,5	11	T	T	T	T	6,5	T	T	
			20			6,5 ¹	6,5	6,5	6,5	11	T	T	T	T	6,5	T	T	
			25				6,5	6,5	6,5	11	T	T	T	T	6,5	T	T	
			32					6,5	6,5	8	T	T	T	T	6,5	T	T	
			40						6,5	5 ¹	T	T	T	T		T	T	
			50							5 ¹	7,5	T	T	T		T	T	
			63								6,5 ¹	7	T	T		T	T	
			80									6,5 ¹	6,5	T		T ²	T ²	
			100										5 ¹	6,5		T ²	T ²	
			125													T ^{2,3}	T ^{2,3}	
	D	36-50	10	6,5	6,5	6,5	6,5	6,5	6,5	11	T	T	T	T	6,5	T	T	
			13	6,5	5	6,5	6,5	6,5	6,5	11	T	T	T	T	6,5	T	T	
			16				6,5	6,5	6,5	11	T	T	T	T	6,5	T	T	
			20							11	T	T	T	T		T	T	
			25								11	T	T	T	T		T	T
			32									T	T	T	T		T	T
			40									T	T	T	T		T	T
			50										T	T	T		T	T
			63											T	T		T	T
			80														T ²	T ²
			100														T ²	T ²
			125														T ^{2,3}	T ^{2,3}
K	36-50	10	6,5 ¹		6,5	6,5	6,5	6,5	11	T	T	T	T	6,5	T	T		
		13	5 ¹		5 ¹	6,5	6,5	6,5	11	T	T	T	T	6,5	T	T		
		16				6,5	6,5	6,5	11	T	T	T	T	6,5	T	T		
		20					6,5	6,5	11	T	T	T	T	6,5	T	T		
		25					6,5 ¹		11 ¹	T	T	T	T		T	T		
		32							8 ¹	T ¹	T	T	T		T	T		
		40							6,5 ¹	T ¹	T ¹	T	T		T	T		
		50								7,5 ¹	T ¹	T ¹	T		T	T		
		63									7 ¹	T ¹	T ¹		T	T		
		80										T ¹	T ¹		T ²	T ²		
		100											7 ¹		T ²	T ²		
		125											6,5 ¹		T ^{2,3}	T ^{2,3}		

¹ Wartość obowiązuje tylko dla wyłącznika po stronie zasilania, z wyzwalaczem magnetycznym (dla I_n = 50 A, proszę rozważyć wyłącznik typu MA52).

² Dla wyłącznika T4 I_n = 100 A, wartość obowiązuje tylko dla wyłącznika po stronie zasilania, z wyzwalaczem magnetycznym.

³ Dla wyłącznika T4 I_n = 160 A, wartość obowiązuje tylko dla wyłącznika po stronie zasilania, z wyzwalaczem magnetycznym.

3 Koordynacja zabezpieczeń

Wyłącznik kompaktowy – S800, 415 V

				S. obciąż.	XT2	XT1 - XT2						XT1 - XT2 - XT3				XT3				
				Wersja	B, C, N, S, H, L, V															
Char.	I _{cu} [kA]			Wyzwalacz	TM															
	10	15	25		I _n [A]	12,5	16	20	25	32	40	50	63	80	100	125	160	200	250	
Strona zasilania	B	S200	S200M	S200P	6	5,5 ¹	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5	10,5	Ⓣ	Ⓣ	Ⓣ	Ⓣ	Ⓣ	Ⓣ	
		S200	S200M	S200P	10			3 ¹	3	3	3	4,5	7,5	8,5	17	Ⓣ	Ⓣ	Ⓣ	Ⓣ	
		S200	S200M	S200P	13			3 ¹		3	3	4,5	7,5	7,5	12	20	Ⓣ	Ⓣ	Ⓣ	Ⓣ
		S200	S200M	S200P	16					3 ¹	3	4,5	5	7,5	12	20	Ⓣ	Ⓣ	Ⓣ	Ⓣ
		S200	S200M	S200P	20					3 ¹		3	5	6	10	15	Ⓣ	Ⓣ	Ⓣ	Ⓣ
		S200	S200M	S200P	25							3 ¹	5	6	10	15	Ⓣ	Ⓣ	Ⓣ	Ⓣ
		S200	S200M-S200P	-	32							3 ¹		6	7,5	12	Ⓣ	Ⓣ	Ⓣ	Ⓣ
		S200	S200M-S200P	-	40									5,5 ¹	7,5	12	Ⓣ	Ⓣ	Ⓣ	Ⓣ
		S200	S200M-S200P	-	50									3 ¹	5 ²	7,5	10,5	Ⓣ	Ⓣ	Ⓣ
		S200	S200M-S200P	-	63										5 ²	6 ³	10,5	Ⓣ	Ⓣ	Ⓣ
		-	-	-	80															
		-	-	-	100															
-	-	-	125																	

¹ Wartość dotyczy tylko wyłącznika XT2 od strony zasilania, z wyzwalaczem magnetycznym.

² Wartość dotyczy tylko wyłącznika XT2-XT3 od strony zasilania, z wyzwalaczem magnetycznym.

³ Wartość dotyczy tylko wyłącznika XT3 od strony zasilania, z wyzwalaczem magnetycznym.

⁴ Wartość dotyczy tylko wyłącznika XT4 od strony zasilania, z wyzwalaczem magnetycznym.

3 Koordynacja zabezpieczeń

XT4														T5	XT2				XT4			T4	T5				
B, C, N, S, H, L, V																											
TM														EL													
20	25	32	40	50	63	80	100	125	160	200	225	250	320÷500	25	63	100	160	40	63	100, 160	250	320	320÷630				
7,5 ⁴	7,5	7,5	7,5	7,5	10,5	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T				
5 ⁴	5	5	5	6,5	7,5	9	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T				
	5	5	5	6,5	7,5	8	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T				
	3	5	5	6,5	7,5	8	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T				
			5	5	5	7,5	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T				
				5	5	7,5	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T				
				5 ⁴	5	7,5	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T				
						6,5	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T				
						5 ⁴	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T				
							T ⁴	T ⁴	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T				

3 Koordynacja zabezpieczeń

Wyłącznik kompaktowy – S2.. C, 415 V

Char.	I _{cu} [kA]			S. obciąż.	XT2	XT1 - XT2						XT1 - XT2 - XT3						XT3				
				Wersja	B, C, N, S, H, L, V																	
				Wyzwalacz	TM																	
				I _n [A]	12,5	16	20	25	32	40	50	63	80	100	125	160	200	250				
Strona zasilania	C	S200	S200M	S200P	≤2	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T		
		S200	S200M	S200P	3	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	
		S200	S200M	S200P	4	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	
		S200	S200M	S200P	6	5,5 ¹	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5	10,5	T	T	T	T	T	T	T	T	
		S200	S200M	S200P	8			5,5	5,5	5,5	5,5	5,5	10,5	T	T	T	T	T	T	T	T	
		S200	S200M	S200P	10			3 ¹	3	3	3	4,5	7,5	8,5	17	T	T	T	T	T	T	
		S200	S200M	S200P	13			3 ¹		3	3	4,5	7,5	7,5	12	20	T	T	T	T	T	
		S200	S200M	S200P	16					3 ¹	3	4,5	5	7,5	12	20	T	T	T	T	T	
		S200	S200M	S200P	20					3 ¹		3	5	6	10	15	T	T	T	T	T	
		S200	S200M	S200P	25							3 ¹	5	6	10	15	T	T	T	T	T	
		S200	S200M-S200P	-	32							3 ¹		6	7,5	12	T	T	T	T	T	
		S200	S200M-S200P	-	40									5,5 ¹	7,5	12	T	T	T	T	T	
		S200	S200M-S200P	-	50									3 ¹	5 ²	7,5	10,5	T	T	T	T	
		S200	S200M-S200P	-	63										5 ²	6 ³	10,5	T	T	T	T	
		-	S290	-	80																10	15
-	S290	-	100																7,5 ³	15		
-	S290	-	125																7,5 ³			

¹ Wartość dotyczy tylko wyłącznika XT2 od strony zasilania, z wyzwalaczem magnetycznym.

² Wartość dotyczy tylko wyłącznika XT2-XT3 od strony zasilania, z wyzwalaczem magnetycznym.

³ Wartość dotyczy tylko wyłącznika XT3 od strony zasilania, z wyzwalaczem magnetycznym.

⁴ Wartość dotyczy tylko wyłącznika XT4 od strony zasilania, z wyzwalaczem magnetycznym.

⁵ Wartość dotyczy tylko wyłącznika XT4 I_n 160 od strony zasilania.

3 Koordynacja zabezpieczeń

XT4														T5	XT2					XT4				T4	T5		
B, C, N, S, H, L, V																											
TM														EL													
20	25	32	40	50	63	80	100	125	160	200	225	250	320÷500	10	25	63	100	160	40	63	100, 160	250	320	320÷630			
T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T			
T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T			
T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T			
7,5	7,5	7,5	7,5	7,5	10,5	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T			
7,5	7,5	7,5	7,5	7,5	10,5	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T			
5	5	5	5	6,5	7,5	9	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T			
	5	5	5	6,5	7,5	8	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T			
	3	5	5	6,5	5	8	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T			
			5	5	5	7,5	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T			
				5	5	7,5	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T			
				5 ⁴	5	7,5	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T			
						6,5	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T			
						5 ⁴	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T			
							T ⁴	T ⁴	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T			
									5	11	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T			
									5 ⁴	8	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T			
									8 ⁴	12 ⁴	12	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T			
																	4				T ⁵	T	T	T			
																	4				12 ⁴	T	T	T			
																	4					T	T	T			
																	4						T	T			

3 Koordynacja zabezpieczeń

Wyłącznik kompaktowy – S2.. D, 415 V

				S. obciąż.	XT2	XT1 - XT2						XT1 - XT2 - XT3					XT3					
				Wersja	B, C, N, S, H, L, V																	
Char.	I _{cu} [kA]				Wyzwalacz	TM																
		10	15	25	I _n [A]	12,5	16	20	25	32	40	50	63	80	100	125	160	200	250			
Strona zasilania	D	S200	S200M	S200P	≤2	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	
		S200	S200M	S200P	3	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	
		S200	S200M	S200P	4	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	
		S200	S200M	S200P	6	5,5 ¹	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5	10,5	T	T	T	T	T	T	T	T	
		S200	S200M	S200P	8			5,5	5,5	5,5	5,5	5,5	10,5	12	T	T	T	T	T	T	T	
		S200	S200M	S200P	10			3 ¹	3	3	3	3	5	8,5	17	T	T	T	T	T	T	
		S200	S200M	S200P	13					2 ¹	2	2	3	5	8	13,5	T	T	T	T	T	
		S200	S200M	S200P	16					2 ¹	2	2	3	5	8	13,5	T	T	T	T	T	
		S200	S200M	S200P	20					2 ¹		2	3	4,5	6,5	11	T	T	T	T	T	
		S200	S200M	S200P	25							2 ¹	2,5	4	6	9,5	T	T	T	T	T	
		S200	S200M-S200P	-	32									4	6	9,5	T	T	T	T	T	
		S200	S200M-S200P	-	40									3 ¹	5 ²	8	T	T	T	T	T	
		S200	S200M-S200P	-	50									2 ¹	3 ²	5	9,5	T	T	T	T	
		S200	S200M-S200P	-	63										3 ²	5 ³	9,5	T	T	T	T	
		-	S290	-	80													4 ³	10	15		
-	S290	-	100													4 ³	7,5 ³	15				
-	-	-	125																			

¹ Wartość dotyczy tylko wyłącznika XT2 od strony zasilania, z wyzwalaczem magnetycznym.

² Wartość dotyczy tylko wyłącznika XT2-XT3 od strony zasilania, z wyzwalaczem magnetycznym.

³ Wartość dotyczy tylko wyłącznika XT3 od strony zasilania, z wyzwalaczem magnetycznym.

⁴ Wartość dotyczy tylko wyłącznika XT4 od strony zasilania, z wyzwalaczem magnetycznym.

⁵ Wartość dotyczy tylko wyłącznika XT4 I_n 160 od strony zasilania.

3 Koordynacja zabezpieczeń

XT4													T5	XT2					XT4		T4	T5		
B, C, N, S, H, L, V																								
TM													EL											
20	25	32	40	50	63	80	100	125	160	200	225	250	320÷500	10	25	63	100	160	40	63	100, 160	250	320	320÷630
T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	
T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	
T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	
7,5	7,5	7,5	7,5	7,5	7,5	7,5	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	
7,5	7,5	7,5	7,5	7,5	7,5	7,5	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	
5 ⁴	5	5	5	5	6	9	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	
	5 ⁴		5	4	5	5,5	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	
			5 ⁴	4	5	5,5	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	
			5 ⁴	4 ⁴	5	5	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	
				4 ⁴	4 ⁴	4,5	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	
					5 ⁴	4,5 ⁴	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	
						4,5 ⁴	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	
							T ⁴	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	
								T ⁴	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	
									T ⁴	T ⁴	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	
										5	11	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T ⁵	T	T	
											8	T	T	T	T	T	T	T	T	T		T	T	
																	4				12 ⁵	T	T	
																	4						T	

3 Koordynacja zabezpieczeń

Wyłącznik kompaktowy – S2.. K, 415 V

Char.		I _{cu} [kA]			S. obciąż.	XT2	XT1 - XT2						XT1 - XT2 - XT3					XT3		
					Wersja	B, C, N, S, H, L, V														
					Wyzwalacz	TM														
Strona zasilania	K	10	15	25	I _n [A]	12,5	16	20	25	32	40	50	63	80	100	125	160	200	250	
		S200	S200M	S200P	≤2	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T
		S200	S200M	S200P	3	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T
		S200	S200M	S200P	4	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T
		S200	S200M	S200P	6	5,5 ¹	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5	10,5	T	T	T	T	T	T
		S200	S200M	S200P	8			5,5	5,5	5,5	5,5	5,5	10,5	12	T	T	T	T	T	T
		S200	S200M	S200P	10			3 ¹	3	3	3	3	5	8,5	17	T	T	T	T	T
		S200	S200M	S200P	13					2 ¹	3	3	5	7,5	10	13,5	T	T	T	T
		S200	S200M	S200P	16					2 ¹	3	3	4,5	7,5	10	13,5	T	T	T	T
		S200	S200M	S200P	20						2 ¹		3	3,5	5,5	6,5	11	T	T	T
		S200	S200M	S200P	25								2 ¹	3,5	5,5	6	9,5	T	T	T
		S200	S200M-S200P	-	32										4,5	6	9,5	T	T	T
		S200	S200M-S200P	-	40										3 ¹	5	8	T	T	T
		S200	S200M-S200P	-	50										2 ¹	3 ²	6	9,5	T	T
		S200	S200M-S200P	-	63											3 ²	5 ³	9,5	T	T
		-	S290	-	80													4 ³	10	15
		-	S290	-	100													4 ³	7,5 ³	15
-	-	-	125																	

¹ Wartość dotyczy tylko wyłącznika XT2 od strony zasilania, z wyzwalaczem magnetycznym.

² Wartość dotyczy tylko wyłącznika XT2-XT3 od strony zasilania, z wyzwalaczem magnetycznym.

³ Wartość dotyczy tylko wyłącznika XT3 od strony zasilania, z wyzwalaczem magnetycznym.

⁴ Wartość dotyczy tylko wyłącznika XT4 od strony zasilania, z wyzwalaczem magnetycznym.

⁵ Wartość dotyczy tylko wyłącznika XT4 I_n 160 od strony zasilania.

3 Koordynacja zabezpieczeń

XT4														T5	XT2					XT4				T4	T5		
B, C, N, S, H, L, V																											
TM														EL													
20	25	32	40	50	63	80	100	125	160	200	225	250	320-500	10	25	63	100	160	40	63	100, 160	250	320	320-630			
T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T			
T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T			
T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T			
T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T			
7,5	7,5	7,5	7,5	7,5	8	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T			
7,5 ⁴	7,5	7,5	7,5	7,5	8	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T			
	5 ⁴	5	5	5	7,5	9	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T			
	5 ⁴	5	5	5	7,5	8	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T			
	5 ⁴		5 ⁴	5	6	8	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T			
				5	6	6	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T			
				5 ⁴	5,5 ⁴	6 ⁴	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T			
				5 ⁴	5 ⁴	6 ⁴	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T			
					5 ⁴	5,5 ⁴	T ⁴	T ⁴	T ⁴	T ⁴	T ⁴	T ⁴	T ⁴	T ⁴	T ⁴	T ⁴	T ⁴	T ⁴	T ⁴	T ⁴	T ⁴	T ⁴	T ⁴	T ⁴			
						5 ⁴	T ⁴	T ⁴	T ⁴	T ⁴	T ⁴	T ⁴	T ⁴	T ⁴	T ⁴	T ⁴	T ⁴	T ⁴	T ⁴	T ⁴	T ⁴	T ⁴	T ⁴	T ⁴			
									5	11	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T			
									5 ⁴	8	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T			
																4					12 ⁵	T	T	T			
																4											

3 Koordynacja zabezpieczeń

Wyłącznik kompaktowy – S2.. Z, 415 V

Char.	I _{cu} [kA]			S. obciąż.	XT2	XT1 - XT2						XT1 - XT2 - XT3				XT3							
				Wersja	B, C, N, S, H, L, V																		
	10 15 25			Wyzwalacz	TM																		
				I _n [A]	12,5	16	20	25	32	40	50	63	80	100	125	160	200	250					
Strona zasilania	Z	S200	S200M	S200P	≤2	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	
		S200	S200M	S200P	3	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕
		S200	S200M	S200P	4	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕
		S200	S200M	S200P	6	5,5 ¹	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5	10,5	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕
		S200	S200M	S200P	8			5,5	5,5	5,5	5,5	5,5	10,5	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕
		S200	S200M	S200P	10			3 ¹	3	3	3	4,5	8	8,5	17	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕
		S200	S200M	S200P	16					3 ¹	3	4,5	5	7,5	12	20	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕
		S200	S200M	S200P	20					3 ¹		3	5	6	10	15	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕
		S200	S200M	S200P	25							3 ¹	5	6	10	15	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕
		S200	S200M-S200P	-	32							3 ¹		6	7,5	12	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕
		S200	S200M-S200P	-	40									5,5 ¹	7,5	12	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕
		S200	S200M-S200P	-	50									4 ¹	5 ²	7,5	10,5	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕
		S200	S200M-S200P	-	63										5 ²	6 ³	10,5	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕
		-	-	-	80																		
		-	-	-	100																		
		-	-	-	125																		

¹ Wartość dotyczy tylko wyłącznika XT2 od strony zasilania, z wyzwalaczem magnetycznym.

² Wartość dotyczy tylko wyłącznika XT2-XT3 od strony zasilania, z wyzwalaczem magnetycznym.

³ Wartość dotyczy tylko wyłącznika XT3 od strony zasilania, z wyzwalaczem magnetycznym.

⁴ Wartość dotyczy tylko wyłącznika XT4 od strony zasilania, z wyzwalaczem magnetycznym.

3 Koordynacja zabezpieczeń

XT4													T5	XT2					XT4				T4	T5	
TM													EL												
B, C, N, S, H, L, V																									
20	25	32	40	50	63	80	100	125	160	200	225	250	320÷500	10	25	63	100	160	40	63	100, 160	250	320	320÷630	
T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T		
T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T		
T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T		
7,5	7,5	7,5	7,5	7,5	7,5	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T		
7,5	7,5	7,5	7,5	7,5	7,5	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T		
5	7,5	5	5	6,5	6,5	9	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T		
	7,5 ⁴	4,5	5	6,5	6,5	8	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T		
			5	5	5	6,5	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T		
				5	5	6,5	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T		
				5	5	6,5	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T		
					5 ⁴	5	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T		
						3,5 ⁴	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T		
							T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T		

3 Koordynacja zabezpieczeń

Wyłącznik kompaktowy – XT1, 415 V

		Str. obciąż.		XT1		XT2					XT3			XT4									
Wersja		B, C N, S H		N, S, H, L, V					N, S			N, S, H, L, V											
		Wyzwalacz		TM		TM, M		EL			TM, M			TM									
		Wielkość		160		160					250			160			250						
S. zasil.		I_n [A]		160	160	25	63	100	160	160	200	250	63	80	100	125	160	200	225	250			
XT1	B	TM	160	16	3	3		3	3	3	3	4	5	10	10	10	10	10	10	10	10		
	B, C			20	3	3		3	3	3	3	4	5	10	10	10	10	10	10	10	10	10	
	B, C, N			25	3	3		3	3	3	3	4	5	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
				32	3	3			3	3	3	4	5		10	10	10	10	10	10	10	10	10
	B, C, N S, H			40	3	3			3	3	3	4	5			10	10	10	10	10	10	10	10
				50	3	3			3	3	3	4	5			10 ¹	10	10	10	10	10	10	10
				63	3	3				3	3	4	5				10 ¹	10	10	10	10	10	10
				80						3		4	5					10	10	10	10	10	10
				100									5						10 ¹	10	10	10	10
				125																10 ¹	10 ¹	10	
	160																						

¹ Wartość dotyczy tylko wyłącznika od strony zasilania, z wyzwalaczem magnetycznym.

² Wartość dotyczy tylko wyzwalaczy PR232/P, PR331/P i PR332/P.

³ Dostępne tylko dla natężenia prądu $I_n \leq 1250$ A.

3 Koordynacja zabezpieczeń

XT4			T4	T5						T6					T7			
N, S, H, L, V			N, S, H, L, V	N, S, H, L, V						N, S, H, L					S, H, L, V ³			
EL				TM		EL				TM, M		EL			EL			
250			320	400		630	400		630	630	800	630	800	1000	800	1000	1250	1600
100	160	250	320	320	400	500	320	400	630	630	800	630	800	1000	800 ²	1000 ²	1250 ²	1600 ²
10	10	10	10	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36
10	10	10	10	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36
10	10	10	10	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36
10	10	10	10	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36
10	10	10	10	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36
10	10	10	10	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36
10	10	10	10	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36
	10	10	10	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36
		10	10	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36
		10	10	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36
		10	10	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36

3 Koordynacja zabezpieczeń

Wyłącznik kompaktowy – XT2, 415 V

S. zasilania	Wersja	S. obciąż.	XT1	XT2						XT3			XT4																						
				Wyzwalacz	TM	TM,M	EL						TM, M			TM, M																			
							160						250			160						250													
							160		25		63		100		160		160	200	250	50		63		80		100		125		160		200		225	
Wielkość	I _n [A]		160	160	25	63	100	160	160	200	250	50	63	80	100	125	160	200	225	250															
XT2	N S H L V	TM	160	1,6-2,5	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	85	85	85	85	85	85	85	85	85	85	85	85	85	85	85					
				3,2	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	85	85	85	85	85	85	85	85	85	85	85	85	85	85	85	85		
				4-5	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	85	85	85	85	85	85	85	85	85	85	85	85	85	85	85	85	85	85
				6,3	10	10	10	10	10	10	10	10	10	15	40	85	85	85	85	85	85	85	85	85	85	85	85	85	85	85	85	85	85	85	
				8	10	10	10	10	10	10	10	10	15	40	85	85	85	85	85	85	85	85	85	85	85	85	85	85	85	85	85	85	85	85	
				10	10	10	10	10	10	10	10	10	15	40	85	85	85	85	85	85	85	85	85	85	85	85	85	85	85	85	85	85	85	85	
				12,5	3	3		3	3	3	3	3	4	5	85	85	85	85	85	85	85	85	85	85	85	85	85	85	85	85	85	85	85	85	
				16	3	3		3	3	3	3	3	4	5				70	70	70	70	70	70	70	70	70	70	70	70	70	70	70	70		
				20	3	3		3	3	3	3	3	4	5				55 ¹	55	55	55	55	55	55	55	55	55	55	55	55	55	55	55	55	
				25	3	3		3	3	3	3	3	4	5				50 ¹	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	
				32	3	3												50 ¹	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	
				40	3	3												50 ¹	50 ¹	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	
				50	3	3												50 ¹	50 ¹	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	
				63	3	3												50 ¹	50 ¹	50 ¹	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	
				80																															
				100																															
				125																															
				160																															
					EL	160	10									3	4	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	
				25												3	4	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50
63													3	4																					
100													3	4																					
160													3	4																					

¹ Wartość dotyczy tylko wyłącznika od strony zasilania, z wyzwalaczem magnetycznym.

² Wartość dotyczy tylko wyzwalaczy PR232/P, PR331/P i PR332/P.

³ Dostępne tylko dla natężenia prądu I_n ≤ 1250 A.

3 Koordynacja zabezpieczeń

XT4					T4	T5						T6					T7			
N, S, H, L, V					N, S, H, L, V	N, S, H, L, V						N, S, H, L					S, H, L, V ³			
EL					EL	TM			EL			TM, M		EL			EL			
160				250	320	400	630	400	630	630	800	630	800	1000	800	1000	1250	1600		
40	63	100	160	250	320	320	400	500	320	400	630	630	800	630	800	1000	800 ²	1000 ²	1250 ²	1600 ²
85	85	85	85	85	85	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T
85	85	85	85	85	85	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T
85	85	85	85	85	85	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T
85	85	85	85	85	85	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T
85	85	85	85	85	85	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T
85	85	85	85	85	85	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T
		70	70	70	70	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T
		55	55	55	55	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T
		50	50	50	50	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T
		50	50	50	50	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T
		50	50	50	50	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T
		50	50	50	50	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T
		50	50	50	50	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T
				50	50	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T
50	50	50	50	50	50	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T
	50	50	50	50	50	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T
				50	50	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T
				50	50	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T
				50	50	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T

3 Koordynacja zabezpieczeń

Wyłącznik kompaktowy – XT3, 415 V

		S. obciąż.		XT3			XT4					XT4			T4			
Wersja		N, S			N, S, H, L, V										N, S, H, L, V			N, S, H, L, V
Wyzwalacz		TM, M			TM, M										EL			EL
Wielkość		250			160		250			160			250		320			
S. zasil.	I _n [A]	160	200	250	125	160	200	225	250	100	160	250	320					
XT3	N S	TM	250	63	3	4	5	7 ¹	7	7	7	7	7	7	7			
				80	3 ¹	4	5		7 ¹	7	7	7	7	7	7			
				100		4 ¹	5		7 ¹	7 ¹	7 ¹	7	7	7	7			
				125						7 ¹	7 ¹			7	7			
				160										7	7			
				200											7			
				250														

¹ Wartość dotyczy tylko wyłącznika od strony zasilania, z wyzwalaczem magnetycznym.

² Wartość dotyczy tylko wyzwalaczy PR232/P, PR331/P i PR332/P.

³ Dostępne tylko dla natężenia prądu I_n ≤ 1250 A.

Wyłącznik kompaktowy – XT4, 415 V

		S. obciąż.		T5						T6					T7												
Wersja		N, S, H, L, V														N, S, H, L					S, H, L, V ¹						
Wyzwalacz		TM			EL			TM, M		EL			EL														
Wielkość		400		630		400		630		630		800		1000		800		1000 ²		1250		1600 ²					
S. zasil.	I _n [A]	320	400	500	320	400	630	630	800	630	800	1000	800 ²	1000 ²	1250 ²	1600 ²											
XT4	N S H L V	TM	160	16	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T				
				20	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T		
				25	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	
				32	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	
				40	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	
				50	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	
				63	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	
				80	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T
				100		50	T	50	50	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	
				125			T	50	50	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	
				160			T	50	50	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	
				200			T	50	50	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	
				225			T		50	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	
				250			T		50	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	
				T4		EL	160	40	50	50	T	50	50	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T
63	50	50	T					50	50	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T			
100	50	50	T					50	50	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T		
160	50	50	T					50	50	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T		
250	250		T						50	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T		
320	320				50	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T						

¹ Dostępne tylko dla natężenia prądu I_n ≤ 1250 A.

² Wartość dotyczy tylko wyzwalaczy PR232/P, PR331/P i PR332/P.

3 Koordynacja zabezpieczeń

T5						T6					T7			
N, S, H, L, V						N, S, H, L					S, H, L, V ³			
TM		EL				TM, M		EL			EL			
400		630		400		630		630			800		1000	
320	400	500	320	400	630	630	800	630	800	1000	800 ²	1000 ²	1250 ²	1600 ²
25	25	25	25	25	25	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕
25	25	25	25	25	25	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕
25	25	25	25	25	25	40	⊕	40	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕
20	20	20	20	20	20	36	⊕	36	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕
		20	20	20	20	36	⊕	36	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕
			20	20	20	30	⊕	30	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕
			20	20	20	30	40	30	40	40	⊕	⊕	⊕	⊕

Wyłącznik kompaktowy – T5, 415 V

		S. obciąż.		T6					T7					
Wersja		Wyzwalacz		N, S, H, L					S, H, L, V ¹					
		Wielkość		TM, M		EL			EL					
S. zasil.			I _n [A]	630	800	630	800	1000	800	1000	1250	1600		
T5	N S H L V	TM	400	320	30	30	30	30	30	⊕	⊕	⊕	⊕	
				400					30	30	⊕	⊕	⊕	⊕
				630	500					30	30	⊕	⊕	⊕
		EL	400	320	30	30	30	30	30	⊕	⊕	⊕	⊕	
				400	30	30	30	30	30	⊕	⊕	⊕	⊕	
				630	630					30	⊕	⊕	⊕	⊕

¹ Dostępne tylko dla natężenia prądu I_u ≤ 1250 A.

² Wartość dotyczy tylko wyzwalaczy PR232/P, PR331/P i PR332/P.

Wyłącznik kompaktowy – T6, 415 V

		S. obciąż.		T7					
Wersja		Wyzwalacz		S, H, L, V ¹					
		Wielkość		EL					
S. zasil.			I _n [A]	800	1000	1250	1600		
T6	N S H L V	TM	630	630			40	40	
				800	800			40	40
				630	630	40	40	40	40
		EL	800	800	40	40	40	40	
				800					
				1000	1000			40	40

¹ Dostępne tylko dla natężenia prądu I_u ≤ 1250 A, maksymalna wartość selektywności wynosi: 15 kA.

² Wartość dotyczy tylko wyzwalaczy PR232/P, PR331/P i PR332/P.

3 Koordynacja zabezpieczeń

Wyłącznik powietrzny – wyłącznik kompaktowy, 415 V

S. zasil.		S. obciążenia		X1			E1		E2				E3					E4			E6				
		Wersja		B	N	L	B	N	B	N	S	L ¹	N	S	H	V	L ¹	S	H	V	H	V			
		Wyzwalacz		EL			EL		EL				EL					EL							
XT1	B C N S	TM	160	Wielk.	800	800	800	800	800	1600	1000	800	1250	2500	1000	800	800	2000	4000	3200	3200	4000	3200		
					1000	1000	1000	1000	1000	2000	1250	1000	1600	3200	1250	1000	1250	1600	1250	4000	4000	5000	4000	5000	
					1250	1250	1250	1250	1250		1600	1250			1600	1250	2000	1600	1600			6300	6300	6300	
					1600	1600		1600	1600			2000	1600			2000	2500	1600	2000	2500					
	H L V	TM,EL		42	42	42	42	42	55	65	100	75	85	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100		
				42	42	42	42	42	55	65	100	75	85	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100		
				42	42	42	42	42	55	65	100	75	85	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	
				42	42	42	42	42	55	65	100	75	85	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	
	N S H L V	TM		250	42	42	42	42	42	55	65	100	75	85	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	
					42	42	42	42	42	55	65	100	75	85	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	
					42	42	42	42	42	55	65	100	75	85	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
					42	42	42	42	42	55	65	100	75	85	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N S H L V	TM,EL	160 250	42	42	42	42	42	55	65	100	75	85	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100			
			42	42	42	42	42	55	65	100	75	85	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100			
			42	42	42	42	42	55	65	100	75	85	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100		
			42	42	42	42	42	55	65	100	75	85	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100		
N S H L V	TM,EL	320	42	42	42	42	42	55	65	100	75	85	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100			
			42	42	42	42	42	55	65	100	75	85	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100			
			42	42	42	42	42	55	65	100	75	85	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100		
			42	42	42	42	42	55	65	100	75	85	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100		
N S H L V	TM,EL	400 630	42	42	42	42	42	55	65	100	75	85	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100			
			42	42	42	42	42	55	65	100	75	85	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100			
			42	42	42	42	42	55	65	100	75	85	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100		
			42	42	42	42	42	55	65	100	75	85	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100		
N S H L	TM,EL	630 800 1000	15	15	15	15	15	55	65	100	75	85	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100			
			42	42	42	42	42	55	65	100	75	85	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100			
			42	42	42	42	42	55	65	100	75	85	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100		
			42	42	42	42	42	55	65	100	75	85	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100		
S H L V ²	EL	800 1000 1250 1600	42	42	42	42	42	55	65	100	75	85	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100			
			42	42	42	42	42	55	65	100	75	85	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100			
			42	42	42	42	42	55	65	100	75	85	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100		
			42	42	42	42	42	55	65	100	75	85	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100		

Tabela ważna dla wyłączników typu Emax tylko z wyzwalaczami typu PR121/P, PR122/P lub PR123/P.

¹ Wyłącznik Emax L tylko z wyzwalaczem PR122/P lub PR123/P.

² Dostępne tylko dla natężenia prądu $I_n \leq 1250$ A.

3 Koordynacja zabezpieczeń

Wyłącznik kompaktowy – Tmax XT1, XT2, 400/415 V

				S. obciąż.	T4		T5			T6		
		Wersja		L								
		Wyzwalacz		PR223EF ¹						PR223EF		
		Wielkość		250		320	400		630	800		
S. zasil.			I _n [A]	160	250	320	320	400	630	630	800	
XT1	B, C, N	TM	160	16-100	50	50	50	50	50	50	⊕	⊕
				125		50	50	50	50	50	⊕	⊕
				160		50	50	50	50	50	⊕	⊕
XT2	N,S,H,L	TM, EL	160	10-100	75 ²	75 ²	75 ²	85	85	85	85	85
				125		75 ²	75 ²	85	85	85	85	85
				160		75 ²	75 ²	85	85	85	85	85

¹ Wyzwalacz z zasilaniem pomocniczym i uaktywnioną zwłoką wyzwolenia.

² Wybrać najmniejszą wartość pomiędzy podaną i wartością prądu wyłączalnego wyłącznika od strony zasilania.

Wyłącznik kompaktowy – Tmax T4, T5, T6, 400/415 V

				S. obciąż.	T4		T5			T6	
		Wersja		L							
		Wyzwalacz		PR223EF							
		Wielkość		250	320	400		630	800		
S. zasil.			I _n [A]	250	320	320	400	630	630	800	
T4	L	PR223EF	250	160	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕
				250	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕
				320		⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕
T5	L	PR223EF	400	320			⊕	⊕	⊕	⊕	
				400				⊕	⊕	⊕	⊕
				630	630				⊕	⊕	⊕
T6	L	PR223EF	630	630					⊕	⊕	
			800	800						⊕	

Tabela obowiązuje dla wyzwalaczy z zasilaniem pomocniczym podłączonym za pomocą skrętki ekranowanej (1 para).

3 Koordynacja zabezpieczeń

3.3 Tabele dobezpieczeń

W tabelach podano wartości prądu zwarcowego (w kA), dla których weryfikowane jest dobezpieczenie dla wybranej kombinacji wyłączników, dla napięć z zakresu od 240 do 415 V. W tabelach przedstawiono wszystkie możliwe kombinacje wyłączników kompaktowych firmy ABB SACE Tmax XT/Tmax T oraz kombinacje tych wyłączników z wyłącznikami miniaturowymi firmy ABB.

Uwagi dotyczące prawidłowej interpretacji tabel koordynacji:

Tmax XT @ 415V ac	
Wersja	Icu [kA]
B	18
C	25
N	36
S	50
H	70
L	120
V	150

Tmax @ 415V ac	
Wersja	Icu [kA]
B	16
C	25
N	36
S	50
H	70
L (dla T2)	85
L (dla T4-T5)	120
L (dla T6)	100
V (dla T7)	150
V	200

Emax @ 415V ac	
Wersja	Icu [kA]
B	42
N	65*
S	75**
H	100
L	130***
V	150****

* Dla wyłącznika Emax E1, wersja N, Icu=50 kA

** Dla wyłącznika Emax E2, wersja S, Icu= 85 kA

*** Dla wyłącznika Emax X1, wersja L, Icu= 150 kA

****Dla wyłącznika Emax E3, wersja V, Icu= 130 kA

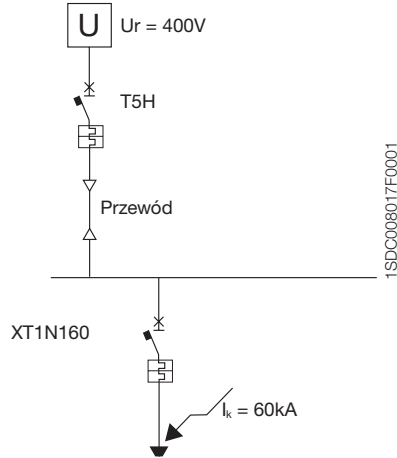
Opis

Dla wyłączników kompaktowych Dla wyłączników powietrznych TM = wyzwalacz termomagnetyczny – TMD (Tmax) – TMA (Tmax) M = tylko wyzwalacz magnetyczny – MF (Tmax) – MA (Tmax) EL = wyzwalacz elektroniczny	Dla wyłączników miniaturowych (MCB): B = charakterystyka wyzwolenia (I3=3...5In) C = charakterystyka wyzwolenia (I3=5...10In) D = charakterystyka wyzwolenia (I3=10...20In) K = charakterystyka wyzwolenia (I3=8...14In) Z = charakterystyka wyzwolenia (I3=2...3In)

3 Koordynacja zabezpieczeń

Przykład:

Na podstawie tabeli koordynacji ze strony 161 otrzymuje się następujące wnioski: wyłączniki typu T5H i XT1N są koordynowane jako dobezpieczenie do wartości natężenia prądu 65 kA (wartość większa, niż prąd zwarciaowy mierzony w miejscu zamontowania), choć maksymalny prąd wyłaczalny wyłącznika XT1N, dla napięcia 415 V, wynosi 36 kA.

Wyłącznik miniaturowy – wył. miniaturowy, 240 V (wył. dwubiegunowe)

		S. obciążenia		S200	S200M	S200P		S280	S290	S800
		Charakterystyka		B-C	B-C	B-C		B-C	C	B-C
S. zasil.		I_{cu} [kA]	I_n [A]	20	25	40	25	20	25	100
			0,5..63	0,5..63	0,5..25	32..63	80, 100	80..125	10..125	
SN201L	B,C	6	2..40	20	25	40	25	15	15	100
SN201	B,C,D	10	2..40	20	25	40	25	15	15	100
SN201M	B,C	10	2..40	20	25	40	25	15	15	100
S200	B,C,K,Z	20	0,5..63		25	40	25			100
S200M	B,C	25	0,5..63			40				100
S200P	B,C, D,K,Z	40	0,5..25							100
		25	32..63							100
S280	B,C	20	80, 100							
S290	C,D	25	80..125							

3 Koordynacja zabezpieczeń

Wyłącznik kompaktowy, 415 V – wyłącznik miniaturowy, 240 V

S. zasil.	Charakt.	I _n [A]	Str. obciąż. ¹	XT1		XT2	XT3	XT1	XT2	XT3	XT1	XT2			
			Wersja	B	C	N		S		H		L	V		
			I _{cu} [kA]	18	25	36		50		70		120	200		
SN201L	B,C	2..25	6	18	18	18	20	10	18	20	10	18	20	20	20
		32..40		10	18	10	18		10	18		10	18	18	18
SN201	B,C,D	2..25	10	18	18	18	25	18	18	18	18	25	25	25	25
		32..40					18		18			18	18	18	18
SN201N	B,C	2..25	10	18	16	18	25	18	18	18	18	25	25	25	25
		32..40					18		18			18	18	18	18

¹ Wyłącznik czterobiegunowy od strony zasilania (obwód obciążenia włączony pomiędzy jedną fazę i przewód neutralny)

Wyłącznik miniaturowy – wyłącznik miniaturowy, 415 V

S. zasil.	Charakterystyka	I _{cu} [kA]	I _n [A]	Str. obciąż.	S200	S200M	S200P		S280	S290	S800N	S800S
					B-C	B-C	B-C		B-C	C	B-C-D	B-C-D-K
					10	15	25	15	6	15	36	50
S200	B,C,K,Z	10	0,5..63		0,5..63	0,5..63	0,5..25	32..63	80, 100	80..125	25..125	25..125
S200M	B,C	15	0,5..63				25	15		15	36	50
S200P	B,C, D,K,Z	25	0,5..25								36	50
		15	32..63								36	50
S280	B,C	6	80, 100									
S290	C,D	15	80..125									
S800N	B,C,D	36	25..125									
S800S	B,C,D,K	50	25..125									

3 Koordynacja zabezpieczeń

Wyłącznik kompaktowy – wyłącznik miniaturowy, 415 V

S. zasil.	Charakt.	I _n [A]	Str. obciąż.		XT1		XT2	XT3	XT4	XT1	XT2	XT3	XT4	XT1	XT2	XT4	XT2	XT4	XT2	XT4			
			Wersja	B	C	N			S			H			L		V						
			I _{cu} [kA]	18	25	36			50			70			120		150						
S200	B,C,K,Z	0,5..10	10	18	25	30	36	36	36	30	36	40	40	30	40	40	40	40	40	40	40		
		13..63						16				16											
S200M	B,C, D,K,Z	0,5..10	15	18	25	30	36	36	36	30	50	40	40	30	70	60	40	85	60	40	85	60	40
		13..63						25				25											
S200P	B,C, D,K,Z	0,5..10	25			30	36	36	36	30	50	40	40	30	70	40	85	40	85	40	85	40	
		13..25				30	36	30	36	30	50	30	40	30	60	40	60	40	60	40	60	40	
		32..63	15	18	25	30	36	25	36	30	50	25	40	30	60	40	60	40	60	40	60	40	
S280	B,C	80, 100	6	18	16	16	36	16	30	16	36	16	30	16	36	30	36	30	36	30	36	30	
S290	C,D	80..125	15	18	25	30	36	30	30	30	50	30	30	30	70	30	85	30	85	30	85	30	
S800N	B,C,D	10..125	36												70	70	85	120	85	150			
S800S	B,C,D,K	10..125	50												70	70	85	120	85	150			

3 Koordynacja zabezpieczeń

Wyłącznik kompaktowy – wyłącznik kompaktowy, 415 V

		S. obciąż.	XT1	XT2	XT3	XT4	T5	T6	XT1	XT2	XT3	XT4	T5	T6	T7		
		Wersja	C	N						S							
S. zasil.	Charakt.	I_{cu} [kA]	25	36						50							
XT1	B	16	25	36	36	36	36	30	30	36	50	50	50	36	36	36	
XT1	C	25		36	36	36	36	36	36	40	50	50	50	50	50	50	
XT1	N	36								50	50	50	50	50	50	50	
XT2											50	50	50	50	50	50	50
XT3												50	50	50	50	50	50
XT4													50	50	50	40	
T5															50	50	50
T6																50	40
XT1	S	50															
XT2																	
XT3																	
XT4																	
T5																	
T6																	
XT1	H	70															
XT2																	
XT4																	
T5																	
T6																	
XT2	L	85															
XT4		120															
T5																	

¹ 120 kA dla T7

3 Koordynacja zabezpieczeń

	XT1	XT2	XT4	T5	T6	T7	XT2	XT4	T5	T6	T7	XT2	XT4	T5
	H						L					V		
	70						120			100 ¹		150		200
	40	70	50	40	40	40	70	65	50	50		70	70	70
	50	70	65	65	65	50	70	70	70	70	50	70	70	70
	65	70	65	65	65	50	70	70	70	70	70	70	70	70
		70	65	65	65	65	100	100	100	85	85	120	120	120
			65	65	65	50		100	100	100	50		120	120
			65	65	65	50		100	100	65	65		120	120
				65	65	50			100	85	65			120
					65	40				70	50			
	70	70	70	70	70	70	70	70	70	70	70	70	70	70
			70	70	70	70	100	100	100	85	85	150	130	130
			70	70	70			100	100	100			150	150
			70	70	70	70		100	100	85	85		150	150
				70	70	70			100	85	85			150
					70					85	85			
							120	120	120	85	85	150	150	150
								120	120	100	100		150	150
									120	100	100		180	180
										100	85			
												150	150	150
													150	150
														200

3 Koordynacja zabezpieczeń

3.4 Tabele koordynacji pomiędzy wyłącznikami i rozłącznikami izolacyjnymi

W tabelach podano wartości prądu zwarciovego (w kA), dla których dobezpieczenie jest sprawdzane, dla wybranej kombinacji wyłącznika i rozłącznika izolacyjnego, dla napięć z zakresu 380 – 415 V. Tabele obejmują możliwe kombinacje wyłączników kompaktowych z serii SACE Tmax XT i Tmax T, z podanymi powyżej rozłącznikami izolacyjnymi.

S. obciąż.	Wersja	Icu	S. zasil.	XT1D	XT3D	XT4D	T4D	T5D		T6D	
			Icw [kA]	2	3,6	3,6	3,6	6		15	
			I _{th} lu	160	250	250	320	400	630	630	800
XT1	B	18		160	18	18	18	18	18	18	18
	C	25	25		25	25	25	25	25	25	25
	N	36	36		36	36	36	36	36	36	36
	S	50	50		50	50	50	50	50	50	50
	H	70	70		70	70	70	70	70	70	70
XT2	N	36	160	36	36	36	36	36	36	36	36
	S	50		50	50	50	50	50	50	50	
	H	70		70	70	70	70	70	70	70	
	L	120		120	120	120	120	120	120	120	
XT3	N	36	250		36	36	36	36	36	36	36
	S	50			50	50	50	50	50	50	
XT4	N	36	160 250		36	36	36	36	36	36	36
	S	50			50	50	50	50	50	50	
	H	70			70	70	70	70	70	70	
	L	120			120	120	120	120	120	120	
T4	N	36	320		36 ¹	36 ¹	36	36	36	36	36
	S	50			50 ¹	50 ¹	50	50	50	50	
	H	70			70 ¹	70 ¹	70	70	70	70	
	L	120			120 ¹	120 ¹	120	120	120	120	
	V	200			200 ¹	200 ¹	200	200	200	200	
T5	N	36	400 630					36 ¹	36	36	36
	S	50						50 ¹	50	50	
	H	70						70 ¹	70	70	
	L	120						120 ¹	120	120	
	V	200						200 ¹	200	200	
T6	N	36	630 800 1000							36 ¹	36 ¹
	S	50								50 ¹	50 ¹
	H	70								70 ¹	70 ¹
	L	100								100 ¹	100 ¹
T7	S	50	800 1000 1250 1600								
	H	70									
	L	120									
	V ²	150									

¹ Wartość dotyczy tylko I1 (wyłącznik kompaktowy) <= I_{th} (rozłącznik kompaktowy).

² Tylko dla T7 1000 i T7 1250.

3 Koordynacja zabezpieczeń

Uwagi dotyczące prawidłowego czytania tabel koordynacji:

Tmax XT @ 415V ac	
Wersja	Icu [kA]
B	18
C	25
N	36
S	50
H	70
L	120
V	150

Tmax @ 415V ac	
Wersja	Icu [kA]
B	16
C	25
N	36
S	50
H	70
L (dla T2)	85
L (dla T4-T5)	120
L (dla T6)	100
V (dla T7)	150
V	200

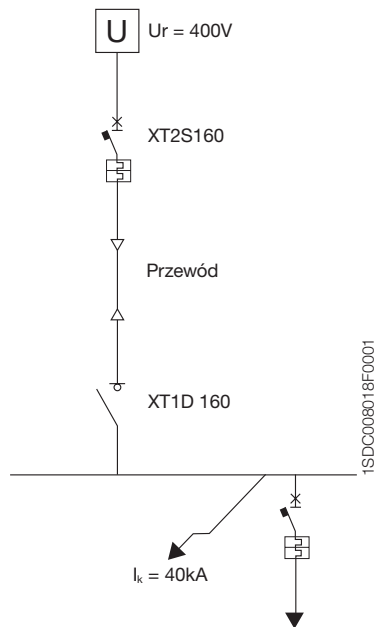
	T7D		
	20		
	1000	1250	1600
	18	18	18
	25	25	25
	36	36	36
	50	50	50
	70	70	70
	36	36	36
	50	50	50
	70	70	70
	120	120	120
	150	150	150
	36	36	36
	50	50	50
	36	36	36
	50	50	50
	70	70	70
	120	120	120
	150	150	150
	36	36	36
	50	50	50
	70	70	70
	120	120	120
	200	200	200
	36	36	36
	50	50	50
	70	70	70
	120	120	120
	200	200	200
	36	36	36
	50	50	50
	70	70	70
	100	100	100
	50	50	50
	70	70	70
	120	120	120
	150 ²	150 ²	150 ²

1SDC008037F0201

3 Koordynacja zabezpieczeń

Przykład:

Na podstawie tabeli koordynacji zamieszczonej na stronach 162-163 widać, że wyłącznik XT2S160 jest w stanie zabezpieczyć rozłącznik izolacyjny XT1D160 dla wartości prądów zwarciovych do 50 kA (wartość większa, niż prąd zwarciovych w miejscu montażu). Zapewnione jest także zabezpieczenie przeciążeniowe, ponieważ prąd znamionowy wyłącznika jest mniejszy, niż wielkość rozłącznika.

3 Koordynacja zabezpieczeń

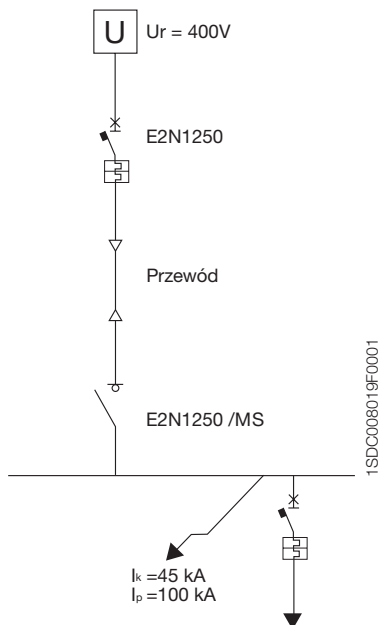
Przykład:

W celu prawidłowego doboru elementów, rozłącznik musi zostać zabezpieczony przed przeciążeniami przez układ o prądzie znamionowym większym, niż wielkość rozłącznika, a równocześnie spełnione muszą być warunki:

$$\begin{aligned} I_{cw} &\geq I_k \\ I_{cm} &\geq I_p \end{aligned}$$

Wobec powyższego, w oparciu o parametry elektryczne pojedynczego urządzenia zostaje wybrany rozłącznik izolacyjny Emax E2N1250/MS i wyłącznik E2N1250. Na przykładzie:

$$\begin{aligned} I_{cw}(E2N/MS) &= 55 \text{ kA} > 45 \text{ kA} \\ I_{cm}(E2N/MS) &= 143 \text{ kA} > 100 \text{ kA} \end{aligned}$$

4 Zastosowania specjalne

4.1 Sieci prądu stałego

Główne zastosowania rozwiązań stałoprądowych:

- Zasilanie awaryjne lub też zasilanie pomocnicze: użycie napięcia stałego wynika z potrzeby stosowania awaryjnego źródła energii, które umożliwia zasilanie kluczowych systemów takich jak na przykład układy zabezpieczające, oświetlenie awaryjne, systemy alarmowe, instalacje szpitalne i przemysłowe, centra przetwarzania danych, itp., wykorzystując, przykładowo, akumulatory.
- Trakcja elektryczna: zalety oferowane przez silniki prądu stałego w zakresie regulacji i pojedynczej linii zasilania prowadzą do ich szerokiego wykorzystania w kolejnictwie, pociągach metra, tramwajach, windach i ogólnie w komunikacji miejskiej.
- Szczególne przykłady instalacji przemysłowych: istnieją pewne procesy elektrolityczne i aplikacje, które charakteryzują się szczególnymi wymaganiami, dotyczącymi zastosowania maszyn elektrycznych. Typowe zastosowania wyłączników obejmują zabezpieczenie przewodów, urządzeń i pracy silników.

Rozważania dotyczące wyłączenia prądu stałego

W zakresie zjawisk związanych z wyłączaniem prądów o dużym natężeniu, prąd stały stanowi większy problem niż prąd przemienny, który to w sposób naturalny co pół okresu przechodzi przez zero, co prowadzi do spontanicznego wygaszenia łuku, powstającego w trakcie przerywania obwodu.

Nic podobnego nie ma miejsca w obwodach prądu stałego. Co więcej, w celu wygaszenia łuku konieczne jest obniżenie natężenia prądu do zera.

Czas wyłączenia prądu stałego, przy zachowaniu wszystkich pozostały warunków, jest proporcjonalny do stałej czasowej obwodu, wynoszącej $T = L/R$. Konieczne jest, aby wyłączenie następowało stopniowo, bez nagłego wyłączenia prądu, co mogłoby prowadzić do dużych przepięć. Można tego dokonać poprzez wydłużenie i obniżenie temperatury łuku, dzięki wprowadzeniu do obwodu zwiększonej rezystancji.

Zjawiska energetyczne mające miejsce w obwodzie będą zależały od poziomu napięcia w instalacji i będą prowadziły do montażu wyłączników, zgodnie ze schematami połączeń, w których bieguny wyłącznika są ustawione szeregowo, w celu zwiększenia ich sprawności w warunkach zwarcia. Wartość prądu wyłączalnego łącznika wzrasta wraz ze wzrostem liczby otwieranych zestyków i wobec tego, przyłożone napięcie łuku jest większe. Oznacza to także, że kiedy wzrasta napięcie zasilania instalacji, musi również wzrosnąć liczba łączników prądowych i tym samym, liczba połączonych szeregowo biegunów.

4 Zastosowania specjalne

Obliczenia natężenia prądu zwarciovego akumulatora

Prąd zwarciový na zaciskach akumulatora może zostać podany przez jego producenta lub też może zostać obliczony na podstawie poniższego wzoru:

$$I_k = \frac{U_{Max}}{R_i}$$

gdzie:

- U_{Max} jest maksymalnym napięciem przeskoku iskry (napięcie bez obciążenia);
- R_i jest wewnętrzną rezystancją elementów składowych akumulatora.

Wartość rezystancji wewnętrznej jest zazwyczaj podawana przez producenta, ale może zostać również obliczona na podstawie charakterystyki rozładowania, w oparciu o próbę opisaną w normie IEC 60896-1 lub IEC 60896-2.

Przykładowo, akumulator o napięciu 12,84 V i rezystancji wewnętrznej 0,005 Ω daje na swoich zaciskach prąd zwarciový o natężeniu 2568 A.

W warunkach zwarcia, natężenie prądu rośnie bardzo szybko w początkowej chwili, osiąga wartość szczytową, a następnie maleje wraz ze spadkiem napięcia rozładowania akumulatora. Naturalnie, ze względu na jego wewnętrzną rezystancję, takie duże natężenie prądu awaryjnego prowadzi do intensywnego nagrzewania się wnętrza akumulatora i może prowadzić do eksplozji. Jest więc bardzo ważne, aby zapobiegać i/lub minimalizować wartości prądów zwarciovych w zasilanych z akumulatorów instalacjach prądu stałego.

Kryteria doboru wyłączników

W celu prawidłowego wyboru wyłącznika, aby zabezpieczyć sieć prądu stałego, należy uwzględnić następujące czynniki:

1. prąd obciążenia, stosownie do którego dobierana jest wielkość wyłącznika oraz nastawy wyzwalaczy nadprądowych termomagnetycznych;
2. napięcie znamionowe instalacji, stosownie do którego określana jest liczba biegunów do połączenia szeregowego, w celu zwiększenia natężenia prądu wyłączalnego urządzenia;
3. spodziewane natężenie prądu zwarciovego w miejscu montażu wyłącznika; które wpływa na dobór wyłącznika;
4. rodzaj sieci, a bardziej szczegółowo – sposób uziemienia.

Uwaga: W przypadku użycia wyłączników czerobiegunowych, biegun neutralny musi być pełnowymiarowy.

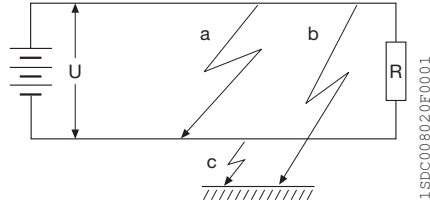
Rodzaje sieci prądu stałego

Sieci prądu stałego mogą być układane:

- Z nieuziemionymi przewodami biegunowymi;
- Z jednym przewodem biegunowym uziemionym;
- Z uziemionym punktem środkowym;

4 Zastosowania specjalne

Siec z nieziemionymi przewodami biegunowymi

- Uszkodzenie a: zwarcie pomiędzy dwoma przewodami biegunowymi, z pomijalną impedancją, prowadzi do powstania prądu zwarcia o natężeniu proporcjonalnym do całkowitej wartości napięcia na obydwu przewodach biegunowych; wyłącznik należy dobierać stosownie do wartości tego napięcia.
- Uszkodzenie b: zwarcie pomiędzy przewodem biegunowym i ziemią, z punktu widzenia pracy instalacji, nie prowadzi do żadnych konsekwencji.
- Uszkodzenie c: ponownie, takie zwarcie pomiędzy przewodem biegunowym i ziemią, z punktu widzenia pracy instalacji, nie prowadzi do żadnych konsekwencji.

W sieciach izolowanych należy zamontować układ zdolny do sygnalizacji zaistnienia pierwszego zwarcia doziemnego, w celu jego wyeliminowania. W najgorszej sytuacji, czyli w przypadku wystąpienia drugiego zwarcia doziemnego, wyłącznik może być zmuszony do przerywania prądu zwarciovego, przy pełnym napięciu przyłożonym do jednego z przewodów biegunowych i tym samym, natężenie prądu wyłączalnego wyłącznika może być niewystarczające. W sieciach z obydwoma przewodami biegunowymi nieziemionymi zaleca się podzielenie liczby biegunów wyłącznika niezbędnych do wyłączenia na każdy z przewodów biegunowych (dodatni i ujemny) w taki sposób, aby uzyskać separację układu.

Poniżej przedstawiono schematy instalacji do wykorzystania:

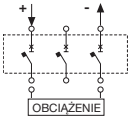
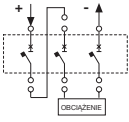
– Wyłączniki miniaturowe typu S800 UC – S280 UC

SIEĆ IZOLOWANA		
Napięcie znamionowe (Un)	≤ 500	≤ 750
Funkcja zabezpieczenia + izolacja		
S800S UC	In = 10...125 A	50

SIEĆ IZOLOWANA		
Napięcie znamionowe (Un)	≤ 440	
Funkcja zabezpieczenia + izolacja		
S280 UC	In = 0,5...2 A	50
	In = 3...40 A	6
	In = 50...63 A	4,5

4 Zastosowania specjalne

– Wyłączniki kompaktowe typu Tmax XT

SIEĆ IZOLOWANA*		
Napięcie znamionowe (Un)	≤ 250	≤ 500
Funkcja zabezpieczenia + izolacji		
XT1	B	18
	C	25
	N	36
	S	50
	H	70
XT2	N	36
	S	50
	H	70
	L	120
	V	150
XT3	N	36
	S	50
XT4	N	36
	S	50
	H	70
	L	120
	V	150

* W przypadku takiego typu połączeń biegunów, ryzyko wystąpienia podwójnego zwarcia doziemnego jest uznawane za mało prawdopodobne.

4 Zastosowania specjalne

– Wyłączniki kompaktowe typu TmaxT

Napięcie znam. (Un)		SIEĆ IZOLOWANA					
		≤ 250		≤ 500		≤ 750	
Funkcja zabezpieczenia + izolacji							
T1 160	B	16	20		16		
	C	25	30		25		
	N	36	40		36		
T2 160	N	36	40		36		
	S	50	55		50		
	H	70	85		70		
	L	85	100		85		
T3 250	N	36	40		36		
	S	50	55		50		
T4 250/320	N	36			25		16
	S	50		36	25		
	H	70		50	36		
T5 400/630	L	100		70	50		
	V	150		100	70		
	N	36		20	16		
T6 630/800	S	50		35	20		
	H	70		50	36		
	L	100		65	50		

Biegun dodatni (+) może zostać zamieniony z biegunem ujemnym (-).

*W przypadku takiego typu połączeń biegunów, ryzyko wystąpienia podwójnego zwarcia doziemnego jest uznawane za mało prawdopodobne.

4 Zastosowania specjalne

– Wyłączniki powietrzne typu Emax

SIEĆ IZOLOWANA						
Napięcie znam. (Un)		≤ 500	≤ 750	≤ 1000		
Izolacja		■	■	■		
Zabezpieczenie		■	■	■		
PR122/DC		■	■	■		
PR123/DC		■	■	■		
Icu ⁽²⁾		(kA)	(kA)	(kA)		
E2	B	800	35	25	25	
		1000				
		1250				
		1600				
	N	1600	25	40	25	
E3	N	800	60	40	50	
		1000				
		1250				
		1600				
		2000				
	H	1600	65 ⁽³⁾	40	50	40
		2000				
2500						
E4	S	1600	75	65	65	
		2000				
		2500				
		3200				
H	3200	100	65	65	65	
E6	H	3200	100	65	65	
		4000				
		5000				

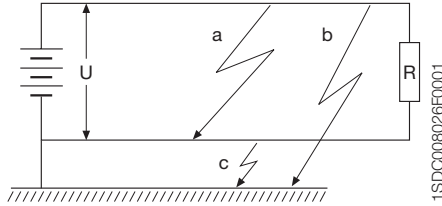
⁽¹⁾ Dla tego typu połączeń biegunów prawdopodobieństwo wystąpienia podwójnego zwarcia doziemnego jest uznawane za znikome.

⁽²⁾ Icu z L/R = 15 ms zgodnie z normą IEC 60946-2. Dla Icu z L/R = 5 ms i L/R = 30 ms, proszę skontaktować się z firmą ABB.

⁽³⁾ 85 kA tylko w przypadku zasilania z dolnych zacisków.

4 Zastosowania specjalne

Sieć z jednym przewodem biegunowym uziemionym

- Uszkodzenie a: zwarcie pomiędzy dwoma przewodami biegunowymi prowadzi do powstania prądu zwarcia o natężeniu proporcjonalnym do całkowitej wartości napięcia na obydwu przewodach biegunowych; wyłącznik należy dobrać stosownie do wartości tego napięcia.
- Uszkodzenie b: zwarcie pomiędzy przewodem biegunowym nieziemionym i ziemią prowadzi do powstania prądu, który wpłynie na zabezpieczenie nadprądowe, w zależności od rezystancji uziemienia.
- Uszkodzenie c: zwarcie pomiędzy przewodem biegunowym uziemionym i ziemią, z punktu widzenia pracy instalacji, nie prowadzi do żadnych konsekwencji.

W sieciach z jednym przewodem biegunowym uziemionym wszystkie bieguny wyłącznika, niezbędne do realizacji funkcji zabezpieczenia, muszą zostać podłączone szeregowo do nieziemionej polaryzacji. Jeśli wymagana jest izolacja, należy podłączyć inny biegun wyłącznika do potencjału ziemi.

Poniżej przedstawiono schematy do wykorzystania w instalacjach izolowanych:

– Wyłączniki miniaturowe typu S800 UC - S280 UC

SIEĆ Z JEDNYM PRZEWODEM SKRAJNYM UZIEMIANYM			
Napięcie znamionowe (Un)	≤ 250	≤ 500	≤ 750
Funkcja zabezpieczenia			
S800S UC In = 10...125 A	50	50	50
SIEĆ Z JEDNYM PRZEWODEM SKRAJNYM UZIEMIANYM			
Napięcie znamionowe (Un)	≤ 220		≤ 440
Funkcja zabezpieczenia			
Funkcja zabezpieczenia + izolacji			
S280 UC	In = 0,5...2 A	50	50
	In = 3...40 A	6	10
	In = 50...63 A	4,5	6
		4,5	4,5

4 Zastosowania specjalne

– Wyłączniki kompaktowe typu Tmax XT

SIEĆ Z JEDNYM PRZEWODEM SKRAJNYM UZIEMIONYM			
Napięcie znamionowe (Un)	≤ 250	≤ 500	
Funkcja zabezpieczenia + izolacji			
Funkcja zabezpieczenia			
XT1	B	18	18
	C	25	25
	N	36	36
	S	50	50
	H	70	70
XT2	N	36	36
	S	50	50
	H	70	70
	L	120	120
	V	150	150
XT3	N	36	36
	S	50	50
XT4	N	36	36
	S	50	50
	H	70	70
	L	120	120
	V	150	150

4 Zastosowania specjalne

– Wyłączniki kompaktowe typu TmaxT

		SIEĆ Z JEDNYM PRZEWODEM SKRAJNYM UZIEMIONYM					
Napięcie znamionowe (Un)		≤ 250		≤ 500		≤ 750	
Funkcja zabezpieczenia + izolacji							
Funkcja zabezpieczenia							
T1 160	B	16	20		16		
	C	25	30		25		
N	36	40	36				
T2 160	N	36	40		36		
	S	50	55		50		
	H	70	85		70		
	L	85	100		85		
T3 250	N	36	40		36		
	S	50	55		50		
T4 250/320	N	36			25		
	S	50		36	25		
	H	70		50	36		
T5 400/630	L	100		70	50		
	V	150		100	70		
	N	36		20	16		
T6 630/800	S	50		35	20		
	H	70		50	36		
	L	100		65	50		

4 Zastosowania specjalne

– Wyłączniki powietrzne typu Emax

SIEĆ Z UZIEMIANYM PRZEWODEM UJEMNYM(1)						
Napięcie znamionowe (Un)		≤ 500 (2)				
Izolacja		■		■		
Zabezpieczenie		■		■		
PR122/DC		■		■		
PR123/DC		■		■		
Rodzaj uszkodzenia		a	b	a	b	
Połączone szeregowo bieguny, na które wpływa uszkodzenie		3	2	4	3	
Icu (3)		(kA)	(kA)	(kA)	(kA)	
E2	B	800	35	20	35	35
		1000				
		1250				
		1600				
	N	1600	50	25	50	50
E3	N	800	60	30	60	60
		1000				
		1250				
		1600				
		2000				
	2500					
H	1600	65(4)	40	65(4)	65(4)	
	2000					
	2500					
E4	S	1600	75	50	100	100
		2000				
		2500				
		3200				
	H	3200	100	65	100	100
E6	H	3200	100	65	100	100
		4000				
		5000				

(1) Dla sieci z uziemionym biegunem dodatnim należy skontaktować się z firmą ABB.

(2) W przypadku większych napięć należy skontaktować się z firmą ABB.

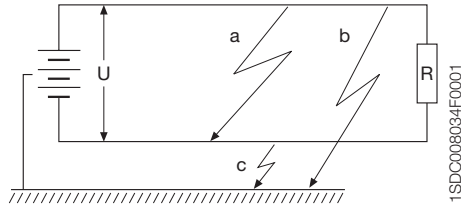
(3) Icu z L/R = 15 ms zgodnie z normą IEC 60946-2. Dla Icu z L/R = 5 ms i L/R = 30 ms, proszę skontaktować się z firmą ABB.

(4) 85 kA tylko w przypadku zasilania z dolnych zacisków.

Uziemienia należy dokonać po stronie zasilania wyłącznika.

4 Zastosowania specjalne

Sieć z uziemionym przewodem środkowym

- Uszkodzenie a: zwarcie pomiędzy dwoma przewodami biegunowymi prowadzi do powstania prądu zwarcia o natężeniu proporcjonalnym do całkowitej wartości napięcia na obydwu przewodach biegunowych; wyłącznik należy dobierać stosownie do wartości tego napięcia.
- Uszkodzenie b: zwarcie pomiędzy jednym przewodem biegunowym i ziemią prowadzi do powstania prądu zwarciovego o natężeniu mniejszym, niż w przypadku zwarcia pomiędzy dwiema polaryzacjami, ponieważ napięcie zasilania wynosi w takim przypadku $0,5 U$.
- Uszkodzenie c: zwarcie w takim przypadku jest analogiczne do poprzedniego, ale dotyczy przewodu o ujemnej polaryzacji.

W sieci z uziemionym przewodem środkowym, wyłącznik musi zostać włączony w obydwa tory polaryzacji.

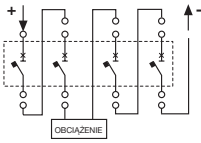
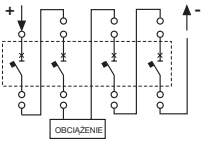
Poniżej przedstawiono schematy instalacji do wykorzystania:

– WYŁĄCZNIKI MINIATUROWE TYPU S280 UC

SIEĆ Z UZIEMIANYM PRZEWODEM ŚRODKOWYM		
Napięcie znamionowe (U_n)	≤ 220	
Funkcja zabezpieczenia + izolacji		
S280 UC	$I_n = 0,5 \dots 2 \text{ A}$	50
	$I_n = 3 \dots 40 \text{ A}$	10
	$I_n = 50 \dots 63 \text{ A}$	6

4 Zastosowania specjalne

– Wyłączniki kompaktowe typu Tmax XT

SIEĆ Z UZIEMIANYM PRZEWODEM ŚRODKOWYM			
Napięcie znamionowe (Un)	≤ 250	≤ 500	
Funkcja zabezpieczenia + izolacji			
XT1	B	18	18
	C	25	25
	N	36	36
	S	50	50
	H	70	70
XT2	N	36	36
	S	50	50
	H	70	70
	L	120	120
	V	150	150
XT3	N	36	36
	S	50	50
XT4	N	36	36
	S	50	50
	H	70	70
	L	120	120
	V	150	150

4 Zastosowania specjalne

– Wyłączniki kompaktowe typu TmaxT

SIEĆ Z UZIEMIANYM PRZEWODEM ŚRODKOWYM					
Napięcie znamionowe (Un)		≤ 250*	≤ 500**	≤ 750	
Funkcja zabezpieczenia + izolacji					
	T1 160	B 20	C 30	N 40	
	T2 160	N 40	S 55	H 85	L 100
T3 250	N 40	S 55			
T4 250/320	N 36				16
	S 50				25
T5 400/630	H 70				36
	L 100				50
T6 630/800	V 100				70
	N 36				16
	S 50				20
	H 70				36
	L 100				50

* W sprawie zastosowania wyłączników trzyfazowych należy skontaktować się z firmą ABB.

** W sprawie zastosowania wyłączników trzyfazowych (T4-T5-T6) należy skontaktować się z firmą ABB.

4 Zastosowania specjalne

– Wyłączniki powietrzne typu Emax

SIEĆ Z UZIEMIANYM PRZEWODEM ŚRODKOWYM														
Napięcie znamionowe (Ue)		≤ 500			≤ 500			≤ 750			≤ 1000			
PR122/DC		-			-			-			-			
PR123/DC		■			■			■			■			
Rodzaj uszkodzenia		a	b	c	a	b	c	a	b	c	a	b	c	
Połączone szeregowo bieguny, na które wpływa uszkodzenie		3	2 (U/2)	1 (U/2)	4	2 (U/2)	2 (U/2)	4	2 (U/2)	2 (U/2)	4	2 (U/2)	2 (U/2)	
I _{cu} ⁽¹⁾		kA			kA			kA			kA			
E2	B	800												
		1000	35	35	18	35	35	35	25	25	25	25	25	
		1250												
		1600												
	N	1600	50	50	25	50	50	50	40	40	40	25	25	25
25	N	800												
		1000												
		1250	60	60	30	60	60	60	50	50	50	35	35	35
		1600												
		2000												
	2500													
	H	1600	65 ⁽²⁾	65	40	65 ⁽²⁾	65 ⁽²⁾	65 ⁽²⁾	50	50	50	40	40	40
		2000												
		2500												
E4	S	1600												
		2000	75	75	35	75	75	75	65	65	65	50	50	50
		2500												
		3200												
	H	3200	100	100	50	100	100	100	65	65	65	65	65	
E6	H	3200												
		4000	100	100	65	100	100	100	65	65	65	65	65	
		5000												

⁽¹⁾ I_{cu} z L/R = 15 ms zgodnie z normą IEC 60946-2. Dla I_{cu} z L/R = 5 ms i L/R = 30 ms, proszę skontaktować się z firmą ABB.

⁽²⁾ 85 kA tylko w przypadku zasilania z dolnych zacisków.

4 Zastosowania specjalne

Zastosowanie łączników w instalacjach prądu stałego

Połączenie równoległe biegunów wyłącznika

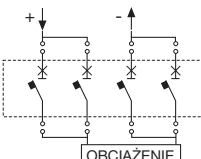
W zależności od liczby połączonych szeregowo biegunów, należy stosować współczynniki podane w poniższej tabeli:

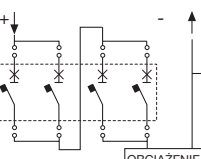
Tabela 1: Współczynniki korekcyjne dla liczby połączonych biegunów

liczba biegunów połączonych równoległe	2	3	4 (neutralny 100%)
współczynnik redukcji obciąż. prądowej dla prądu st.	0,9	0,8	0,7
Prąd wyłączeniowy wyłącznika	$1,8 \times I_n$	$2,4 \times I_n$	$2,8 \times I_n$

Połączenia zewnętrzne względem zacisków wyłącznika muszą zostać wykonane przez użytkownika w taki sposób, aby zapewnić idealne zrównoważenie połączeń.

W poniższej tabeli przedstawiono równoległe połączenia biegunów, wraz z odpowiednimi współczynnikami redukcji parametrów znamionowych w warunkach zwarcia, w zależności od przyjętej topologii sieci.

SIEĆ IZOLOWANA	
Równoległe połączenie biegunów	Parametry elektryczne
	W celu uzyskania takiego połączenia należy zastosować wyłącznik czterobiegunowy z pełnowymiarowym przewodem neutralnym (100%). W przypadku wyłącznika typu T6 800 dostępne są następujące ustawienia: - maksymalne natężenie prądu linii = 1440 A - wyzwolenie bezzwłoczne = 14400 A (tolerancja $\pm 20\%$) Taką aplikację można uzyskać dla napięcia izolacji nieprzekraczającego 500 V DC. Natężenie prądu wyłączalnego wynosi (w zależności od wersji): N= 36 kA dla $U_n < 250$ V DC - 20 kA dla $U_n < 500$ V DC S= 50 kA dla $U_n < 250$ V DC - 35 kA dla $U_n < 500$ V DC H= 70 kA dla $U_n < 250$ V DC - 50 kA dla $U_n < 500$ V DC L= 100 kA dla $U_n < 250$ V DC - 65 kA dla $U_n < 500$ V DC

SIEĆ Z JEDNYM PRZEWODEM SKRAJNYM UZIEMIONYM	
Funkcja zabezpieczenia bez funkcji izolacji	Parametry elektryczne
	W celu uzyskania takiego połączenia należy zastosować wyłącznik czterobiegunowy z pełnowymiarowym przewodem neutralnym (100%). W przypadku wyłącznika typu T6 800 dostępne są następujące ustawienia: - maksymalne natężenie prądu linii = 1440 A - wyzwolenie bezzwłoczne = 12960 A (tolerancja $\pm 20\%$) Taką aplikację można uzyskać dla napięcia izolacji nieprzekraczającego 500 V DC. Natężenie prądu wyłączalnego wynosi (w zależności od wersji): N= 36 kA dla $U_n < 250$ V DC - 20 kA dla $U_n < 500$ V DC S= 50 kA dla $U_n < 250$ V DC - 35 kA dla $U_n < 500$ V DC H= 70 kA dla $U_n < 250$ V DC - 50 kA dla $U_n < 500$ V DC L= 100 kA dla $U_n < 250$ V DC - 65 kA dla $U_n < 500$ V DC

4 Zastosowania specjalne

Działanie wyzwalaczy termicznych

Ponieważ działanie takich wyzwalaczy jest oparte na zjawiskach termicznych, zachodzących w trakcie przepływu prądu, mogą one być stosowane w instalacjach prądu stałego, bez zmiany ich charakterystyk wyzwolenia.

Działanie wyzwalaczy magnetycznych

Wartości progów wyzwolenia wyzwalaczy magnetycznych prądu przemiennego, wykorzystywanych w instalacjach prądu stałego, muszą zostać pomnożone przez współczynnik k_m , który będzie zależał od wyłącznika oraz od sposobu podłączenia:

Tabla 2: Współczynnik k_m

Sposób połączenia	Wyłącznik									
	XT1	XT2	XT3	XT4	T1	T2	T3	T4	T5	T6
	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,1	1,1
	1	1,15	1,15	1,15	1	1,15	1,15	1,15	1	1
	1	1,15	1,15	1,15	1	1,15	1,15	1,15	1	1
	-	-	-	-	-	-	-	1	0,9	0,9
	-	-	-	-	-	-	-	1	0,9	0,9
	-	-	-	-	-	-	-	1	0,9	0,9
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,9

4 Zastosowania specjalne

Przykład

Dane:

- Uziemiona sieć prądu stałego;
- Napięcie znamionowe $U_r = 250 \text{ V}$;
- Prąd zwarciovowy $I_k = 32 \text{ kA}$
- Prąd obciążenia $I_b = 230 \text{ A}$

Wykorzystując tabelę ze strony 177 można wybrać trzybiegunowy wyłącznik Tmax XT3N250 $I_n = 250 \text{ A}$, stosując przedstawiony poniżej schemat połączeń (dwa bieguny połączone szeregowo, dla przewodu biegunowego nieziemionego oraz jeden biegun dla polaryzacji uziemionej).

Na podstawie tabeli współczynników km, odpowiadającej wybranemu schematowi połączeń oraz dla wyłącznika typu SACE Tmax XT3, wartość współczynnika $k_m = 1,15$; wobec tego nominalne wyzwolenie nastąpi dla natężenie prądu 2875 A (uwzględniając tolerancję, nastąpi w przedziale od 2300 A do 3450 A).

4 Zastosowania specjalne

4.2 Sieci o określonej częstotliwości: 400 Hz i 16 2/3 Hz

Produkowane standardowo wyłączniki mogą być stosowane w instalacjach prądu przemiennego o częstotliwości innej, niż 50/60 Hz (częstotliwości, dla których są podawane parametry znamionowe urządzenia, dla prądu przemiennego) po zastosowaniu odpowiednich współczynników korekcyjnych.

4.2.1 Sieci 400 Hz

Dla wysokich częstotliwości parametry zostają skorygowane, w celu uwzględnienia następujących zjawisk:

- zwiększenie wpływu zjawiska naskórkowości i wzrost reaktancji indukcyjnej, proporcjonalnie do częstotliwości, prowadzi do przegrzania przewodów lub miedzianych elementów wyłącznika przewodzącego prąd;
- wydłużenie pętli histerezy i zmniejszenie nasycenia magnetycznego, wraz z wynikającymi z tego zmianami sił związanych z polem magnetycznym, dla danej wartości prądu.

Ogólnie, powyższe zjawiska wpływają na działanie wyzwalaczy termomagnetycznych i układu wyłączającego wyłącznika.

W celu ochrony sieci 400 Hz, firma ABB SACE opracowała nową serię wyzwalaczy elektronicznych Ekip LS/E, LSI i LSIG: są one dostępne dla wyłączników typu SACE Tmax XT.

Tabele poniżej dotyczą wyłączników z wyzwalaczami termomagnetycznymi, o wartości prądu wyłączalnego poniżej 36 kA. Jest to najczęściej wartość wystarczająca do zabezpieczenia instalacji pracujących z taką częstotliwością, które charakteryzują się raczej małymi natężeniami prądów zwarciovych.

Jak można to stwierdzić na podstawie przedstawionych danych, próg wyzwolenia elementu termicznego (I_n) ulega obniżeniu wraz ze wzrostem częstotliwości, ze względu na obniżenie przewodności materiałów i zwiększenie związanych z tym zjawisk termicznych; w sposób ogólny, obniżenie parametrów znamionowych wynosi zazwyczaj około 10%.

Odmiennie, wraz ze wzrostem częstotliwości, wzrasta wartość progu magnetycznego (I_m).

4 Zastosowania specjalne

Tabela 1: Parametry wyłącznika TmaxT1 16-63 ATMD

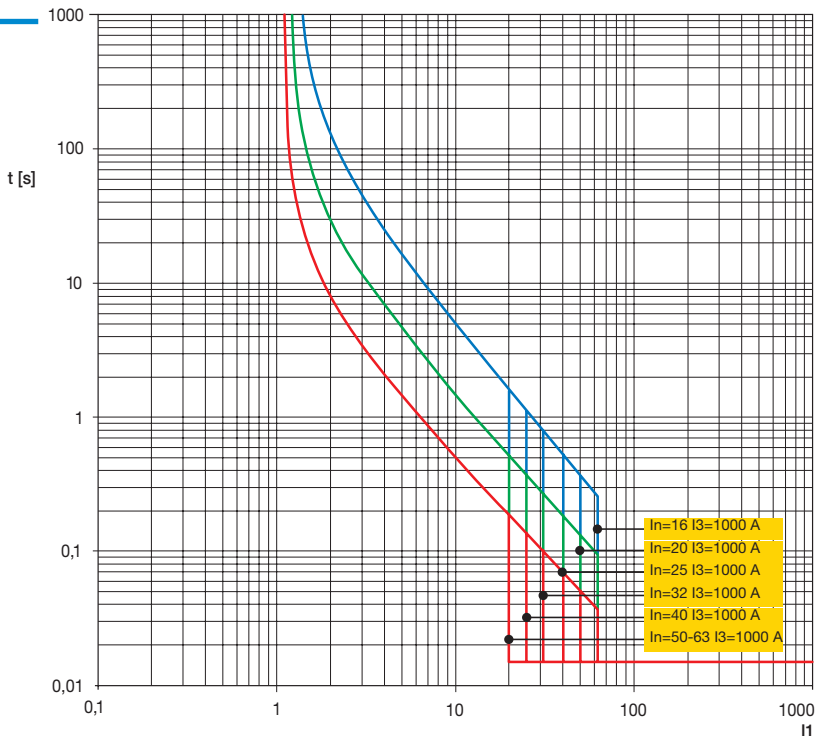
		I1 (400Hz)			I3		
		MIN	MED	MAX	I3 (50Hz)	K_m	I3 (400Hz)
T1B 160							
T1C 160	In16	10	12	14	500	2	1000
T1N 160	In20	12	15	18	500	2	1000
	In25	16	19	22	500	2	1000
	In32	20	24,5	29	500	2	1000
	In40	25	30,5	36	500	2	1000
	In50	31	38	45	500	2	1000
	In63	39	48	57	630	2	1260

K_m = mnożnik prądu I3, uwzględniający indukowane pole magnetyczne

Charakterystyki wyzwolenia
wyzwalacza termomagnetycznego

T1 B/C/N 160

In 16 do 63 A
TMD

4 Zastosowania specjalne

Tabela 2: Parametry wyłącznika Tmax T1 80 A TMD

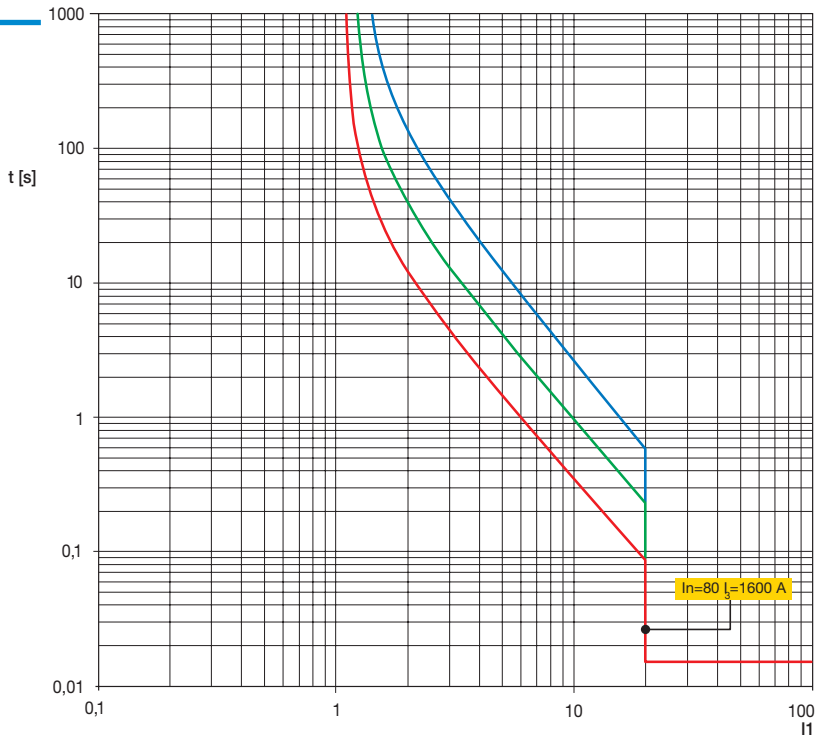
		I1 (400Hz)			I3		
		MIN	MED	MAX	I3 (50Hz)	K_m	I3 (400Hz)
T1B 160	In80	50	61	72	800	2	1600
T1C 160							
T1N 160							

K_m = mnożnik prądu I3, uwzględniający indukowane pole magnetyczne

Charakterystyki wyzwolenia
wyzwalacza termomagnetycznego

T1 B/C/N 160

In 80 A
TMD

4 Zastosowania specjalne

Tabela 3: Parametry wyłącznika TmaxT2 1,6-80 A TMD

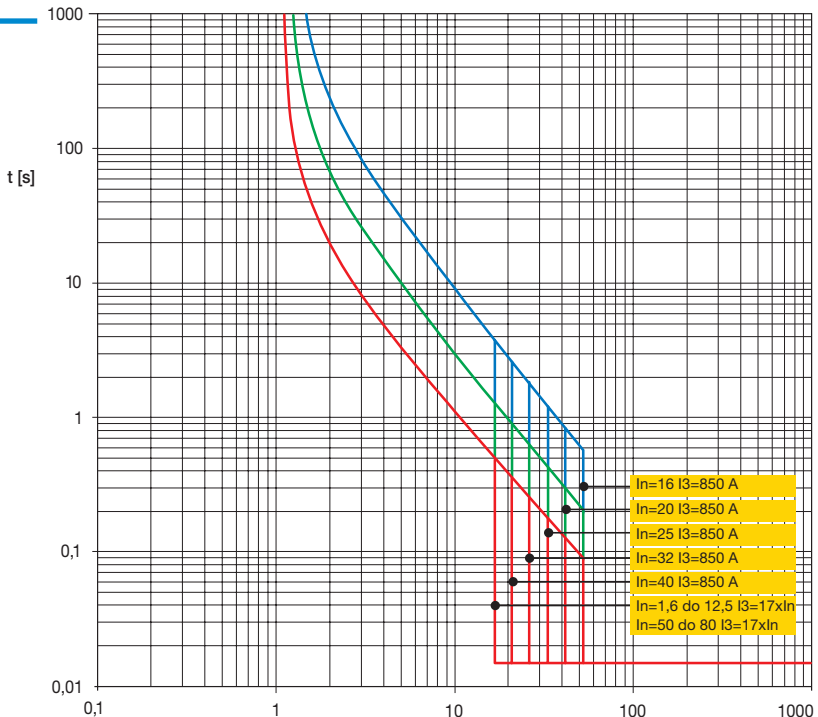
T2N 160	I1 (400Hz)			I3		
	MIN	MED	MAX	I3 (50Hz)	K_m	I3 (400Hz)
In1,6	1	1,2	1,4	16	1,7	27,2
In2	1,2	1,5	1,8	20	1,7	34
In2,5	1,5	1,9	2,2	25	1,7	42,5
In3,2	2	2,5	2,9	32	1,7	54,4
In4	2,5	3	3,6	40	1,7	68
In5	3	3,8	4,5	50	1,7	85
In6,3	4	4,8	5,7	63	1,7	107,1
In8	5	6,1	7,2	80	1,7	136
In10	6,3	7,6	9	100	1,7	170
In12,5	7,8	9,5	11,2	125	1,7	212,5
In16	10	12	14	500	1,7	850
In20	12	15	18	500	1,7	850
In25	16	19	22	500	1,7	850
In32	20	24,5	29	500	1,7	850
In40	25	30,5	36	500	1,7	850
In50	31	38	45	500	1,7	850
In63	39	48	57	630	1,7	1071
In80	50	61	72	800	1,7	1360

K_m = mnożnik prądu I3, uwzględniający indukowane pole magnetyczne

Charakterystyki wyzwolenia
wyzwalacza termomagnetycznego

T2N 160

In 1,6 do 80 A
TMD

4 Zastosowania specjalne

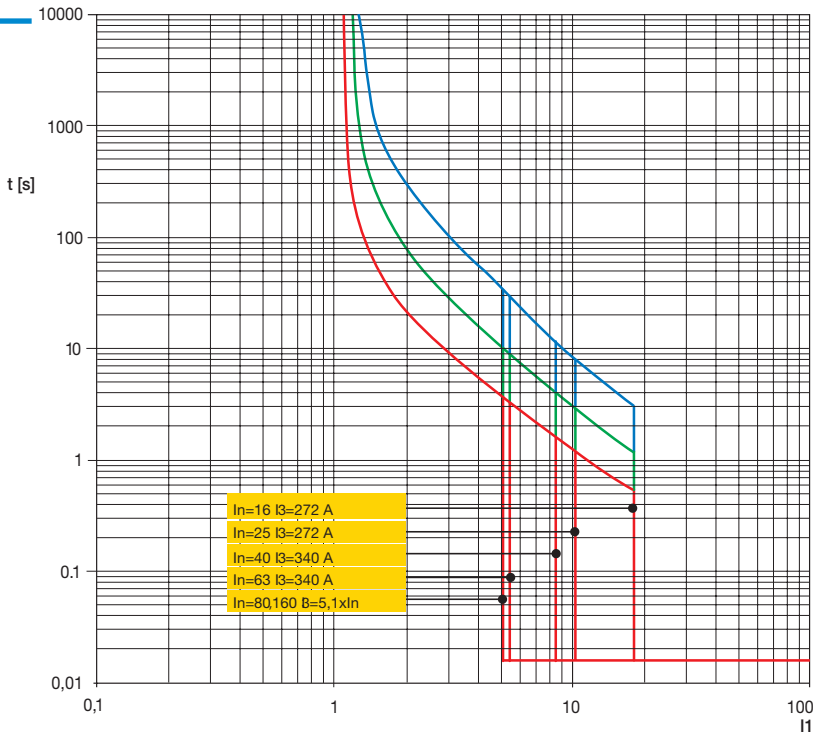
Tabela 4: Parametry wyłącznika Tmax T2 16-160 ATMG

T2N 160	I1 (400Hz)			I3		
	MIN	MED	MAX	I3 (50Hz)	K_m	I3 (400Hz)
In16	10	12	14	160	1,7	272
In25	16	19	22	160	1,7	272
In40	25	30,5	36	200	1,7	340
In63	39	48	57	200	1,7	340
In80	50	61	72	240	1,7	408
In100	63	76,5	90	300	1,7	510
In125	79	96	113	375	1,7	637,5
In160	100	122	144	480	1,7	816

Charakterystyki wyzwolenia
wyzwalacza termomagnetycznego

T2N 160

In 16 do 160 A
TMG

4 Zastosowania specjalne

Tabela 5: Parametry wyłącznika Tmax T3 63-250 ATMG

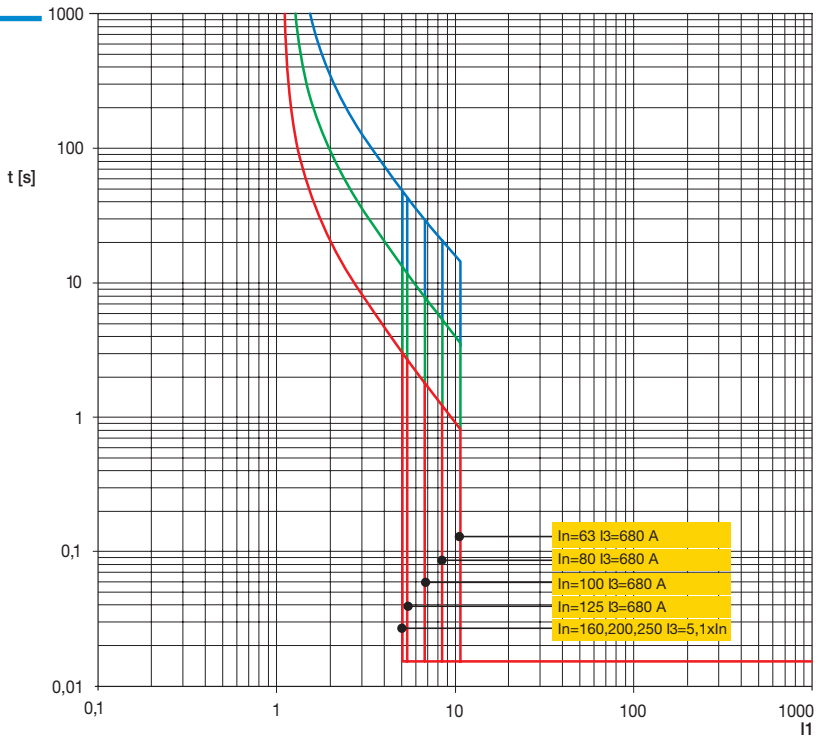
T3N 250	I1 (400Hz)			I3 (mała wartość progu magnetycznego)		
	MIN	MED	MAX	I3 (50Hz)	K_m	I3 (400Hz)
In63	39	48	57	400	1,7	680
In80	50	61	72	400	1,7	680
In100	63	76,5	90	400	1,7	680
In125	79	96	113	400	1,7	680
In160	100	122	144	480	1,7	816
In200	126	153	180	600	1,7	1020
In250	157	191	225	750	1,7	1275

K_m = mnożnik prądu I3, uwzględniający indukowane pole magnetyczne

Charakterystyki wyzwolenia
wyzwalacza termomagnetycznego

T3N 250

In 63 do 250 A
TMG

4 Zastosowania specjalne

Tabela 6: Parametry wyłącznika Tmax T3 63-125 ATMD

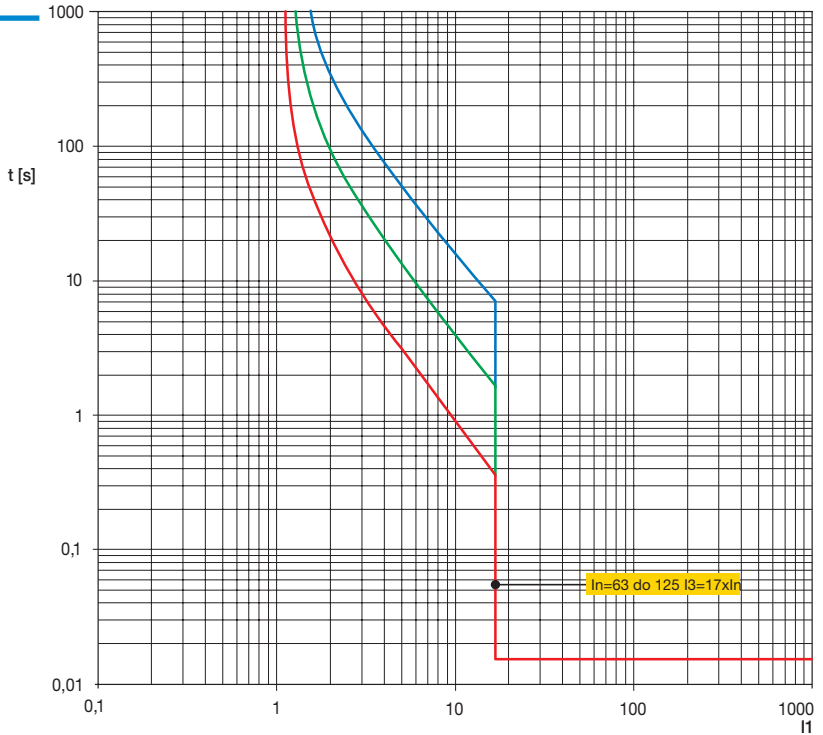
T3N 250	I1 (400Hz)			I3		
	MIN	MED	MAX	I3 (50Hz)	K_m	I3 (400Hz)
In63	39	48	57	630	1,7	1071
In80	50	61	72	800	1,7	1360
In100	63	76.5	90	1000	1,7	1700
In125	79	96	113	1250	1,7	2125

K_m = mnożnik prądu I3, uwzględniający indukowane pole magnetyczne

Charakterystyki wyzwolenia
wyzwalacza termomagnetycznego

T3N 250

In 63 do 125 A
TMD

4 Zastosowania specjalne

Tabela 7: Parametry wyłącznika Tmax T4N 20-50 ATMD

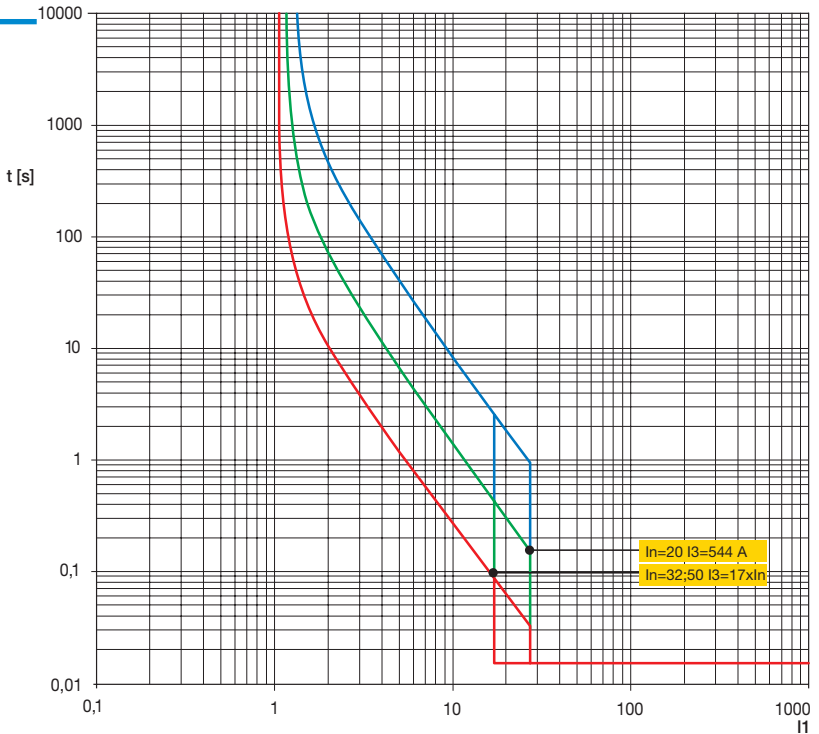
T4N 250	I1 (400Hz)			I3 (50Hz)	K _m	I3 (400Hz)
	MIN	MED	MAX			
In20	12	15	18	320	1,7	544
In32	20	24,5	29	320	1,7	544
In50	31	38	45	500	1,7	850

K_m = mnożnik prądu I3, uwzględniający indukowane pole magnetyczne

Charakterystyki wyzwolenia
wyzwalacza termomagnetycznego

T4N 250

In 20 do 50 A
TMD

4 Zastosowania specjalne

Tabela 8: Parametry wyłącznika Tmax T4N 80-250 ATMA

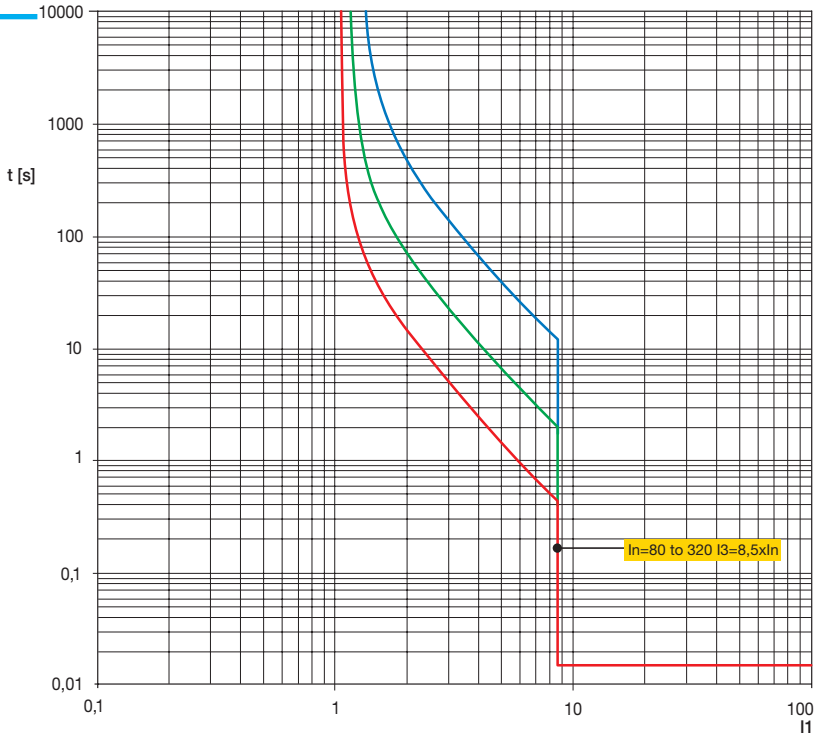
T4N 250/320	I1 (400Hz)			Nastawa I3 (MIN=5xIn)		
	MIN	MED	MAX	I3 @ 5xIn (50Hz)	K _m	I3 @ 5xIn (400Hz)
In80	50	61	72	400	1,7	680
In100	63	76,5	90	500	1,7	850
In125	79	96	113	625	1,7	1060
In160	100	122	144	800	1,7	1360
In200	126	153	180	1000	1,7	1700
In250	157	191	225	1250	1,7	2125

K_m = mnożnik prądu I3, uwzględniający indukowane pole magnetyczne

Charakterystyki wyzwolenia
wyzwalacza termomagnetycznego

T4N 250/320

In 80 do 250 A
TMA

4 Zastosowania specjalne

Tabela 9: Parametry wyłącznika Tmax T5N 320-500 ATMA

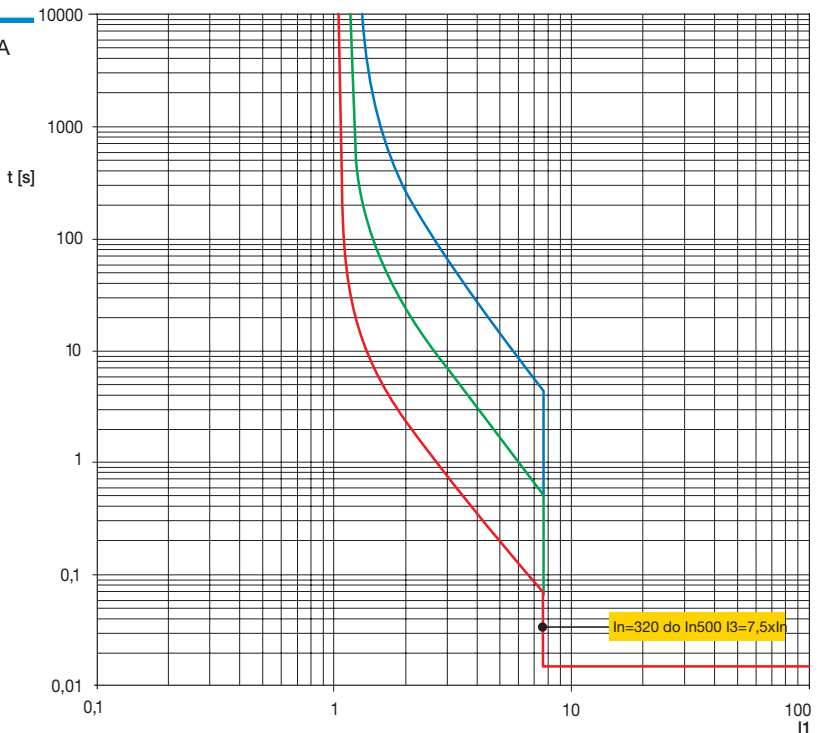
T5N400/630	I1 (400Hz)			Nastawa I3 (MIN=5xIn)		
	MIN	MED	MAX	I3 @ 5xIn(50Hz)	K_m	I3 @ 5xIn (400)Hz
In320	201	244	288	1600	1,5	2400
In400	252	306	360	2000	1,5	3000
In500	315	382	450	2500	1,5	3750

K_m = mnożnik prądu I3, uwzględniający indukowane pole magnetyczne

Charakterystyki wyzwolenia
wyzwalacza termomagnetycznego

T5 N 400/630

In 320 do 500 A
TMA

4 Zastosowania specjalne

Tabela 10: Parametry wyłącznika Tmax T5N 320-500 ATMG

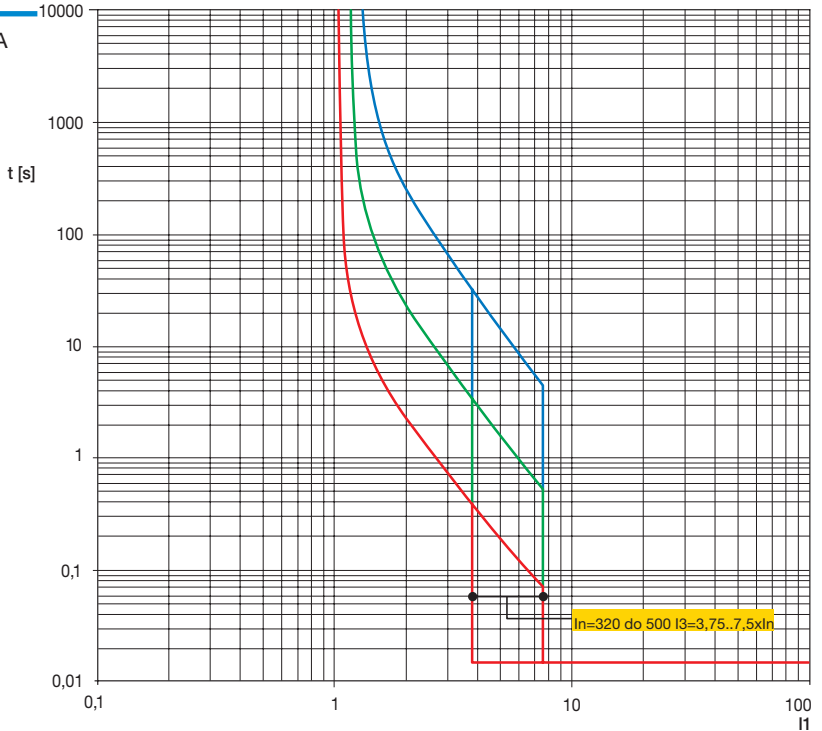
T5N400/630	I1 (400Hz)			Nastawa I3 (2.5...5xIn)		
	MIN	MED	MAX	I3 @ 2,5...5xIn (50Hz)	K _m	I3 @ 2,5...5xIn(400Hz)
In320	201	244	288	800...1600	1,5	1200...2400
In400	252	306	360	1000...2000	1,5	1500...3000
In500	315	382	450	1250...2500	1,5	1875...3750

K_m = mnożnik prądu I3 uwzględniający indukowane pole magnetyczne

Charakterystyki wyzwolenia
wyzwalacza termomagnetycznego

T5N 400/630

In 320 do 500 A
TMG

4 Zastosowania specjalne

Tabela 11: Parametry wyłącznika Tmax T6N 630 A TMA

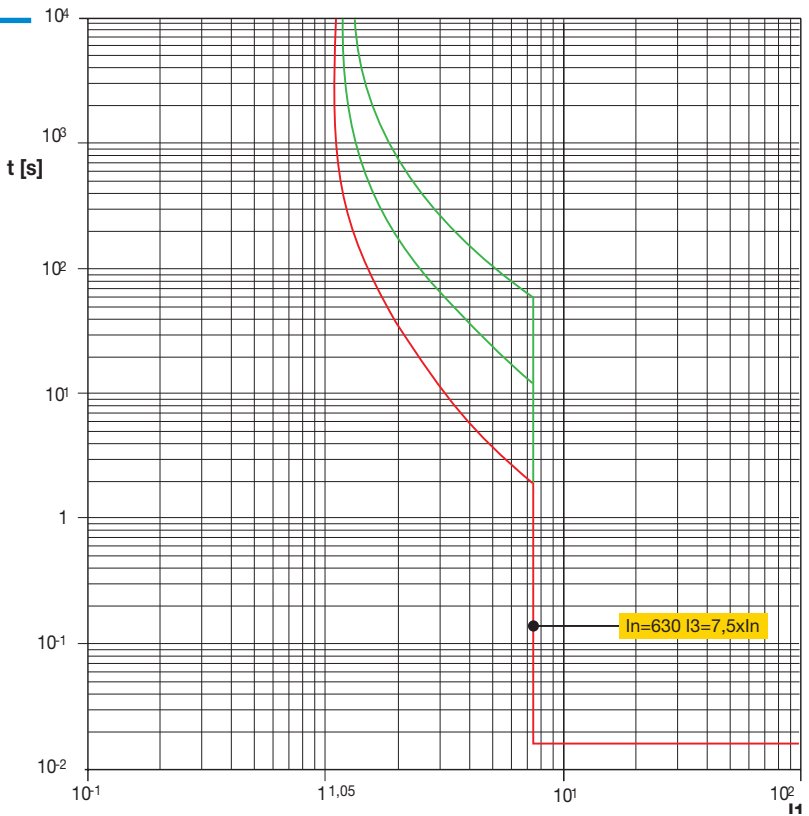
T6N630	In630	I1 (400Hz)			I3 = 5√10In (nastawa I3=5In)		
		MIN	MED	MAX	I3 (50Hz)	K _m	I3 (400Hz)
		397	482	567	3150	1,5	4725

K_m = mnożnik prądu I3, uwzględniający indukowane pole magnetyczne

Charakterystyki wyzwolenia
wyzwalacza termomagnetycznego

T6N 630

In 630 A
TMA

4 Zastosowania specjalne

Tabela 12: Parametry wyłącznika Tmax T6N 800 ATMA

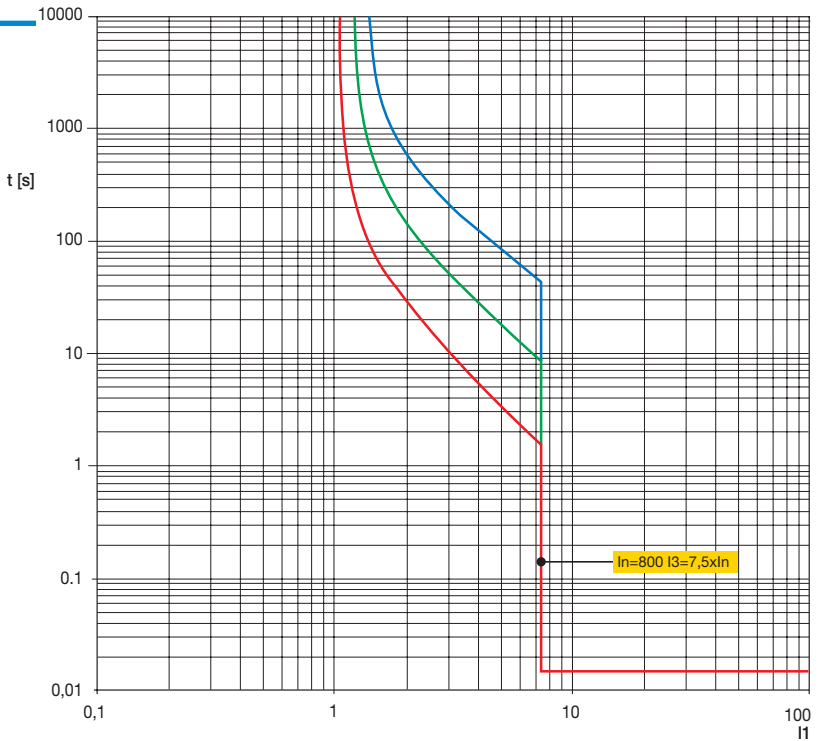
T6N 800	In800	I1 (400Hz)			I3 = 5-10In (nastawa I3=5In)		
		MIN	MED	MAX	I3 (50Hz)	K_m	I3 (400Hz)
		504	602	720	4000	1,5	6000

K_m = mnożnik prądu I3, uwzględniający indukowane pole magnetyczne

Charakterystyki wyzwolenia wyłączacza termomagnetycznego

T6N 800

In 800 A
TMA

4 Zastosowania specjalne

4.2.2 Sieci 16 2/3 Hz

Jednofazowe sieci dystrybucyjne o częstotliwości 16 2/3 Hz zostały opracowane dla systemów trakcji elektrycznej jako alternatywa dla systemów 50 Hz i instalacji prądu stałego.

Dla niskich częstotliwości próg wyzwolenia termicznego nie ulega obniżeniu, podczas gdy próg magnetyczny wymaga uwzględnienia współczynnika korekcji k_m , zgodnie z tabelą 2.

Kompaktowe wyłączniki termomagnetyczne serii Tmax mogą pracować w sieci o częstotliwości 16 2/3 Hz; ich parametry elektryczne i odpowiednie schematy połączeń zostały przedstawione poniżej.

Tabela 1: Prąd wyłączalny [kA]

Wyłącznik	Prąd znamionowy		Prąd wyłączalny [kA]			
	[A]	250 V	500 V	750 V	1000 V ⁽¹⁾	
T1B160	16 ÷ 160	16 (dwubieg.) 20 (trzybieg.)	16 (trzybieg.)	-	-	
T1C160	25 ÷ 160	25 (dwubieg.) 30 (trzybieg.)	25 (trzybieg.)	-	-	
T1N160	32 ÷ 160	36 (dwubieg.) 40 (trzybieg.)	36 (trzybieg.)	-	-	
T2N160	1.6 ÷ 160	36 (dwubieg.) 40 (trzybieg.)	36 (trzybieg.)	-	-	
T2S160	1.6 ÷ 160	50 (dwubieg.) 55 (trzybieg.)	50 (trzybieg.)	-	-	
T2H160	1.6 ÷ 160	70 (dwubieg.) 85 (trzybieg.)	70 (trzybieg.)	-	-	
T2L160	1.6 ÷ 160	85 (dwubieg.) 100 (trzybieg.)	85 (trzybieg.)	50 (czterobieg.) ⁽²⁾	-	
T3N250	63 ÷ 250	36 (dwubieg.) 40 (trzybieg.)	36 (trzybieg.)	-	-	
T3S250	63 ÷ 250	50 (dwubieg.) 55 (trzybieg.)	50 (trzybieg.)	-	-	
T4N250/320	20 ÷ 250	36 (dwubieg.)	25 (dwubieg.)	16 (trzybiegun)	-	
T4S250/320	20 ÷ 250	50 (dwubieg.)	36 (dwubieg.)	25 (trzybiegun)	-	
T4H250/320	20 ÷ 250	70 (dwubieg.)	50 (dwubieg.)	36 (trzybiegun)	-	
T4L250/320	20 ÷ 250	100 (dwubieg.)	70 (dwubieg.)	50 (trzybiegun)	-	
T4V250/320	20 ÷ 250	150 (dwubieg.)	100 (dwubieg.)	70 (trzybiegun)	-	
T4V250	32 ÷ 250				40 (czterobieg.)	
T5N400/630	320 ÷ 500	36 (dwubieg.)	25 (dwubieg.)	16 (trzybiegun)	-	
T5S400/630	320 ÷ 500	50 (dwubieg.)	36 (dwubieg.)	25 (trzybiegun)	-	
T5H400/630	320 ÷ 500	70 (dwubieg.)	50 (dwubieg.)	36 (trzybiegun)	-	
T5L400/630	320 ÷ 500	100 (dwubieg.)	70 (dwubieg.)	50 (trzybiegun)	-	
T5V400/630	320 ÷ 500	150 (dwubieg.)	100 (dwubieg.)	70 (trzybiegun)	-	
T5V400/630	400 ÷ 500				40 (czterobieg.)	
T6N630/800	630 ÷ 800	36 (dwubieg.)	20 (dwubieg.)	16 (trzybiegun)	-	
T6S630/800	630 ÷ 800	50 (dwubieg.)	35 (dwubieg.)	20 (trzybiegun)	-	
T6H630/800	630 ÷ 800	70 (dwubieg.)	50 (dwubieg.)	36 (trzybiegun)	-	
T6L630/800	630 ÷ 800	100 (dwubieg.)	70 (dwubieg.)	50 (trzybiegun)	40 (czterobieg.)	

⁽¹⁾ Wyłączniki 1000 V DC z pełnowymiarowym biegunem neutralnym.

⁽²⁾ Wyłączniki z pełnowymiarowym biegunem neutralnym.

4 Zastosowania specjalne

Table 2: Współczynnik k_m

	Schemat A	Schemat B-C	Schemat D-E-F
T1	1	1	-
T2	0,9	0,9	0,9
T3	0,9	0,9	-
T4	0,9	0,9	0,9
T5	0,9	0,9	0,9
T6	0,9	0,9	0,9

Tabela 3: Możliwe połączenia, w zależności od napięcia, układu dystrybucji i rodzaju uszkodzenia

	Nieuziemiony biegun neutralny	Uziemiony biegun neutralny*	
		Zwarcie L-N	Zwarcie L-E
250 V 2 bieg. połącz. szer.	A1	A2	B2
250 V 3 bieg. połącz. szer.**	B1	B2, C	B3
500 V 2 bieg. połącz. szer.	A1	A2, B2	B2, C
500 V 3 bieg. połącz. szer.**	B1	B2, C	C
750 V 3 bieg. połącz. szer.	B1	B2, C	C
750 V 4 bieg. połącz. szer.***	E-F	E1, D	E1
1000 V 4 bieg. połącz. szer.	E-F	E1, C3	E1

* Jeśli jedynymi możliwymi uszkodzeniami są zwarcia L-N lub L-E (E=ziemia) z pomijalną impedancją, należy wtedy wykorzystać podane schematy. Jeśli możliwe są obydwaj uszkodzenia, należy wykorzystać schemat dla zwarcia L-E.

** Tylko wyłączniki T1, T2 i T3,

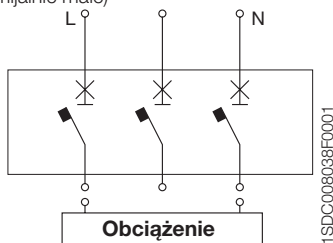
*** Tylko wyłączniki T2

Schematy połączeń

Schemat A1

Konfiguracja z dwoma biegunami poł. szeregowo (bez uziemionego bieguna neutralnego)

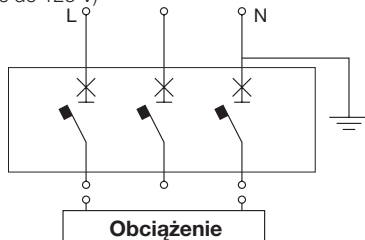
- Rozłączenie w przypadku zwarcia fazy z biegunem neutralnym: 2 bieguny połączone szeregowo
- Rozłączenie w przypadku zwarcia fazy z biegunem neutralnym: nie jest rozważane (metoda montażu musi być taka, aby prawdopodobieństwo drugiego zwarcia doziemnego było pomijalnie małe)

Schemat A2

Konfiguracja z dwoma biegunami poł. szeregowo (z uziemionym biegunem neutralnym)

- Rozłączenie w przypadku zwarcia fazy z biegunem neutralnym: 2 bieguny połączone szeregowo
- Rozłączenie w przypadku zwarcia fazy z ziemią: pojedynczy biegun (taka sama obciążalność, jak w przypadku dwóch biegunów połączonych szeregowo, ale napięcie ograniczone do 125 V)

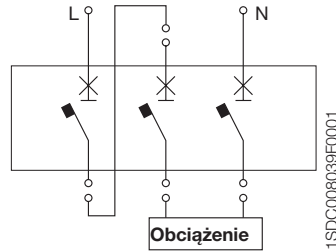

4 Zastosowania specjalne

Schemat B1

Konfiguracja z trzema biegunami poł. szeregowo (bez uziemionego bieguna neutralnego)

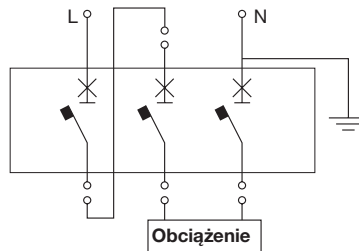
- Rozłączenie w przypadku zwarcia fazy z biegunem neutralnym: 3 bieguny połączone szeregowo
- Rozłączenie w przypadku zwarcia fazy z ziemią: nie jest rozważane (metoda montażu musi być taka, aby prawdopodobieństwo drugiego zwarcia doziemnego było pomijalnie małe)

Schemat B2

Konfiguracja z trzema biegunami połączonymi szeregowo (z uziemionym biegunem neutralnym i rozłączanym)

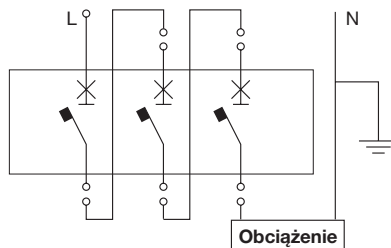
- Rozłączenie w przypadku zwarcia fazy z biegunem neutralnym: 3 bieguny poł. szeregowo
- Rozłączenie w przypadku zwarcia fazy z ziemią: 2 bieguny połączone szeregowo

Schemat C

Konfiguracja z trzema biegunami połączonymi szeregowo (z uziemionym biegunem neutralnym, ale nierozłączanym)

- Rozłączenie w przypadku zwarcia fazy z biegunem neutralnym: 3 bieguny połączone szeregowo
- Rozłączenie w przypadku zwarcia fazy z ziemią: 3 bieguny połączone szeregowo

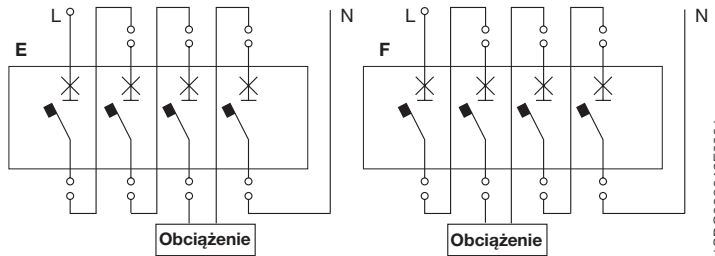

4 Zastosowania specjalne

Schemat E-F

Konfiguracja z czterema biegunami połączonymi szeregowo (z uziemionym biegunem neutralnym)

- Rozłączenie w przypadku zwarcia fazy z biegunem neutralnym: 4 bieguny poł. szeregowo
- Rozłączenie w przypadku zwarcia fazy z ziemią: nie jest rozważane (metoda montażu musi być taka, aby prawdopodobieństwo drugiego zwarcia doziemnego było pomijalnie małe)

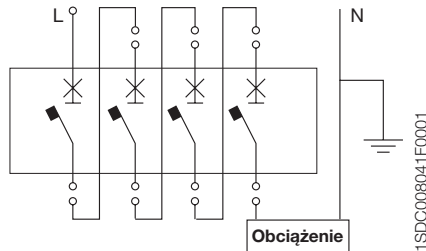

1SDCC08042F0001

Schemat D

Konfiguracja z czterema biegunami połączonymi szeregowo, dla jednego przewodu biegunowego (z uziemionym biegunem neutralnym, ale nierozłączanym)

- Rozłączenie w przypadku zwarcia fazy z biegunem neutralnym: 4 bieguny połączone szeregowo
- Rozłączenie w przypadku zwarcia fazy z ziemią: 4 bieguny połączone szeregowo

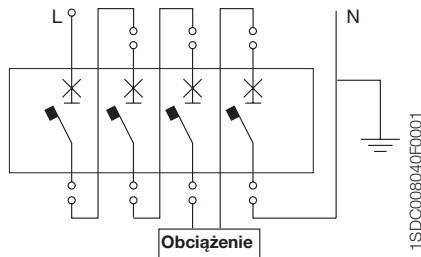

1SDCC08041F0001

Schemat E1

Rozłączenie z czterema biegunami połączonymi szeregowo (z uziemionym biegunem neutralnym i rozłączanym)

- Rozłączenie w przypadku zwarcia fazy z biegunem neutralnym: 4 bieguny połączone szeregowo
- Rozłączenie w przypadku zwarcia fazy z ziemią: 3 bieguny połączone szeregowo

1SDCC08040F0001

4 Zastosowania specjalne

Przykład:

Dane sieci:

Napięcie znamionowe 250 V

Częstotliwość znamionowa 16 2/3 Hz

Prąd obciążenia 120 A

Prąd zwarcia faza-przewód neutralny 45 kA

Uziemiony przewód neutralny

Zakładając, że prawdopodobieństwo zwarcia doziemnego fazy jest pomijalnie małe, w tabeli 3 podano, że można skorzystać z połączeń A2, B2 lub B3.

Można więc wybrać wyłącznik typu Tmax T2S160 In125, który, podłączony zgodnie ze schematem A2 (dwa bieguny połączone szeregowo) charakteryzuje się wartością prądu wyłączalnego, wynoszącą 50 kA, a w przypadku wykorzystania schematów B2 lub B3 (trzy bieguny połączone szeregowo) wartością 55 kA (tabela 1). W celu określenia prądu wyzwolenia magnetycznego należy uwzględnić współczynnik km podany w tabeli 2. Wartość prądu wyzwolenia magnetycznego będzie wynosiła:

$$I_3 = 1250 \cdot 0,9 = 1125 \text{ A}$$

niezależnie od wybranego schematu.

Jeśli możliwe jest wystąpienie zwarcia doziemnego z pomijalnie małą impedancją, należy wtedy brać pod uwagę wyłącznie schematy B2 lub B3 (tabela 3). W szczególności, na schemacie B2 można zobaczyć, że tylko dwa bieguny pracują szeregowo, wobec czego wartość prądu wyłączalnego wyniesie 50 kA (tabela 1), podczas gdy na schemacie B3 szeregowo pracują 3 bieguny, a więc wartość prądu wyłączalnego wyniesie 55 kA.

4.3 Sieci 1000 V DC i 1000 V AC

Wyłączniki typu Tmax i Emax /E 1000 V i 1150 V nadają się szczególnie do zastosowania w instalacjach w kopalniach, zakładach petrochemicznych i systemach powiązanych z trakcją elektryczną (oświetlenie tuneli).

4.3.1 Sieci 1000 V DC

Wyłączniki kompaktowe 1000 V DC

Opis ogólny

Rodzina wyłączników kompaktowych Tmax, przeznaczonych do zastosowania w instalacjach o napięciu znamionowym do 1000 V DC, spełnia wymagania normy IEC 60947-2. Wyżej wymienione wyłączniki są wyposażone w regulowane wyzwalacze termomagnetyczne i spełniają szeroki zakres wymagań instalacyjnych, oferując zakres nastaw od 32 A do 800 A. Wyłączniki w wersji czterobiegunowej umożliwiają pracę z dużymi natężeniami prądów, dzięki możliwości szeregowego łączenia biegunów. Wyłączniki rodziny Tmax 1000 V charakteryzują się takimi samymi wymiarami i rozstawem punktów mocujących, co standardowe wyłączniki. Mogą być wyposażane w różnego rodzaju standardowe akcesoria, za wyjątkiem wyzwalaczy różnicowoprądowych, przeznaczonych dla wyłączników Tmax. W szczególności, możliwe jest zastosowanie zestawów konwersji dla demontowanych i wysuwanych elementów ruchomych oraz użycie różnych zestawów zacisków.

4 Zastosowania specjalne

Wyłączniki kompaktowe 1000 V DC		T4	T5	T6
Prąd znamionowy ciągły, Iu	[A]	250	400/630	630/800
Bieguny	Liczba	4	4	4
Napięcie znamionowe łączeniowe, Ue	[V -]	1000	1000	1000
Napięcie znamion. udarowe wytrzymywane, Uimp	[kV]	8	8	8
Napięcie znamionowe izolacji, Ui	[V]	1000	1000	1000
Napięcie probiercze dla częst. przemysł. dla 1 min.	[V]	3500	3500	3500
Prąd znamion. wyłączalny zwarciovy graniczny, Icu		V	V	L
(4 bieguny połączone szeregowo)	[kA]	40	40	40
Prąd znamion. wyłącz. zwarciovy eksploatacyjny, Ics				
(4 bieguny połączone szeregowo)	[kA]	20	20	
Prąd znam. krótkotrwały wytrzymywany Icw (1 s)	[kA]	-	5 (400A)	7.6 (630A) - 10 (800A)
Kategoria użytkowania (IEC 60947-2)		A	B (400A)-A (630A)	B
Zachowanie/uzyskanie izolacji		■	■	■
IEC 60947-2, EN 60947-2		■	■	■
Wyzwalacze termomagnetyczne	TMD	■	-	-
Wyzwalacze termomagnetyczne	TMA	■	up to 500 A	■
Wersje		F	F	F
Zaciski	Wersja stacjonarna	FC Cu	FC Cu	F - FC CuAl - R
Trwałość mechaniczna	[L. operacji/ L. operacji/h]	20000/240	20000/120	20000/120
Podstawowe wymiary, wersja stacjonarna	L [mm]	140	184	280
	D [mm]	103.5	103.5	103.5
	H [mm]	205	205	268

OPIS ZACISKÓW

F = Zaciski przednie
 EF = Zaciski przednie przedłużone
 ES = Zaciski przednie przedłużone rozszerzone

FC Cu = Zaciski przednie wieloprzewodowe dla przewodów miedzianych

FC CuAl = Zaciski przednie wieloprzewodowe dla przewodów miedzianych i aluminiowych

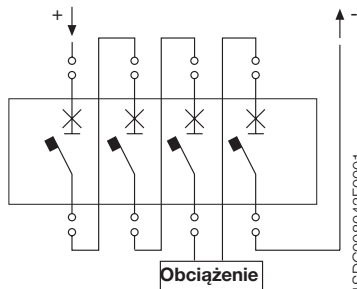
R= Zaciski tylne nastawne
 HR = Zaciski tylne poziome płaskie
 VR = Zaciski tylne pionowe płaskie
 MC = Zaciski wieloprzewodowe

Schematy połączeń

Poniżej przedstawiono możliwe schematy połączeń, z odniesieniem do typu instalacji, w których mogą być stosowane.

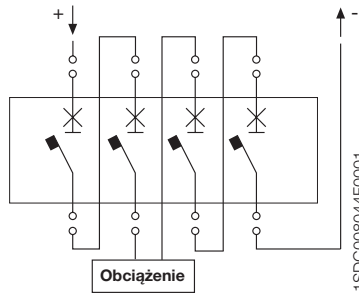
Sieci nieziemiona

Można wykorzystać następujące schematy połączeń (możliwość zamiany polaryzacji).

A) 3+1 bieguny połączone szeregowo (1000 V DC)

4 Zastosowania specjalne

B) 2+2 bieguny połączone szeregowo (1000 V DC)

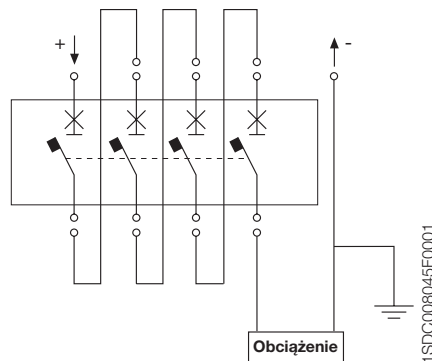
Założono, że prawdopodobieństwo podwójnego zwarcia doziemnego, w sytuacji, w której pierwsze zwarcie miałyby miejsce po stronie obciążenia wyłącznika, na jednym przewodzie biegunowym, a drugie zwarcie miałyby miejsce po stronie zasilania wyłącznika, na drugim przewodzie biegunowym, jest zerowe.

W takiej sytuacji, prąd zwarciovowy, który może osiągnąć duże wartości, wpływa tylko na niektóre z 4 biegunów, niezbędnych do osiągnięcia odpowiedniej wartości prądu wyłączalnego.

Istnieje możliwość zapobiegnięcia podwójnemu zwarceniu doziemnemu poprzez zamontowanie układu sygnalizującego utratę izolacji i identyfikującego położenie pierwszego zwarcia doziemnego, umożliwiając jego szybkie wyeliminowanie.

Siec z jednym przewodem biegunowym uziemionym

Ponieważ przewód biegunowy zwarty do ziemi nie musi zostać rozłączony (w przykładzie założono, że zwarty do ziemi został przewód ujemny, choć dotyczy to również sytuacji z odwróconą polaryzacją), można wykorzystać schemat, na którym przedstawiono szeregowe połączenie 4 biegunów dla przewodu biegunowego, które nie został zwarty do ziemi.

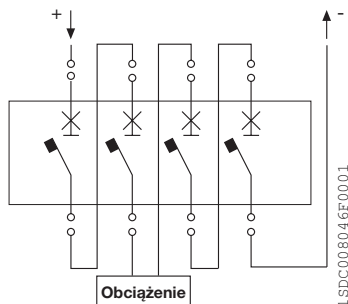

C) 4 4 bieguny połączone szeregowo (1000 V DC)

4 Zastosowania specjalne

Sieć z uziemionym punktem środkowym zasilania

W przypadku zwarcia doziemnego przewodu ujemnego lub dodatniego, bieguny, których dotyczy zwarcie, pracują z napięciem $U/2$ (500 V); należy wtedy zastosować następujący schemat:

D) 2+2 bieguny połączone szeregowo (1000 V DC)

Współczynniki korekcyjne dla progów wyzwolenia

W kwestii zabezpieczeń przeciążeniowych nie ma potrzeby stosowania żadnych współczynników korygujących.

Dla wartości progów wyzwolenia magnetycznego stosowanych dla napięcia 1000 V DC, wraz z wcześniej opisanymi schematami aplikacyjnymi, należy oprzeć się na odpowiednikach dla prądu przemiennego, mnożąc je przez współczynniki korekcyjne, które zostały podane w poniższej tabeli:

Wyłącznik	k_m
T4V	1
T5V	0,9
T6L	0,9

Wyłączniki z wyzwalaczami termomagnetycznymi dla instalacji prądu stałego

In [A]	32 ⁽¹⁾	50 ⁽¹⁾	80 ⁽²⁾	100 ⁽²⁾	125 ⁽²⁾	160 ⁽²⁾	200 ⁽²⁾	250 ⁽²⁾	320 ⁽²⁾	400 ⁽²⁾	500 ⁽²⁾	630 ⁽²⁾	800 ⁽²⁾
T4V 250	■	■	■	■	■	■	■	■	-	-	-	-	-
T5V 400	-	-	-	-	-	-	-	-	■	■	-	-	-
T5V 630	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	■	-	-
T6L 630	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	■	-
T6L 800	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	■
$I_3 = (10 \times I_n)$ [A]	320	500	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
$I_3 = (5 - 10 \times I_n)$ [A]	-	-	400÷800	500÷1000	625÷1250	800÷1600	1000÷2000	1250÷2500	1600÷3200	2000÷4000	2500÷5000	3150÷6300	4000÷8000

⁽¹⁾ Możliwość ustawienia wartości progu termicznego w zakresie od 0,7 do $1 \times I_n$; stała wartość progu magnetycznego.

⁽²⁾ Możliwość ustawienia wartości progu termicznego w zakresie od 0,7 do $1 \times I_n$; możliwość ustawienia wartości progu magnetycznego w zakresie od 5 do $10 \times I_n$.

4 Zastosowania specjalne

Przykład

W celu zapewnienia ochrony użytkownika, w sytuacji zasilania z sieci o następujących parametrach:

Napięcie znamionowe	$U_r = 1000 \text{ V DC}$
Prąd zwarcioowy	$I_k = 18 \text{ kA}$
Prąd obciążenia	$I_b = 420 \text{ A}$

Siec z dwoma przewodami biegunowymi nieziemionymi

Na podstawie tabeli dostępnych nastaw należy wybrać następujący wyłącznik: T5V 630 $I_n = 500$, czterobiegunowy, $I_{cu} (1000 \text{ V DC}) = 40 \text{ kA}$

Wartość prądu wyzwolenia termicznego ustawiana w zakresie $(0,7-1) \times I_n$, co odpowiada przedziałowi 350 - 500 A, należy ustawić na 0,84.

Wartość prądu wyzwolenia magnetycznego ustawiana w zakresie $(5-10) \times I_n$, przy współczynniku korekcji $k_m = 0,9$, prowadzi do zakresu nastaw 2250 - 4500 A. Próg wyzwolenia magnetycznego zostanie następnie ustawiony stosownie do przewodów, które mają być chronione.

Połączenie biegunów musi odpowiadać schematowi A lub B.

Należy zamontować układ, który zasygnalizuje pierwsze zwarcie doziemne.

Dla takich samych danych instalacji, jeśli sieć jest układem z jednym przewodem biegunowym uziemionym, wyłącznik musi zostać podłączony zgodnie ze schematem C.

4 Zastosowania specjalne

Rozłączniki izolacyjne powietrzne dla napięć 1000 V DC

Rozłączniki izolacyjne powietrzne, oparte na wyłącznikach powietrznych, są identyfikowane za pomocą standardowego oznaczenia uzupełnionego o "E MS". Spełniają one wymagania międzynarodowej normy IEC 60947-3 i nadają się szczególnie do wykorzystania jako rozłączniki sprzęgłowe lub rozłączniki główne w instalacjach prądu stałego, na przykład w instalacjach trakcji elektrycznej. Zewnętrzne wymiary i punkty mocowania rozłączników są identyczne, jak w przypadku standardowych wyłączników. Rozłączniki mogą zostać wyposażone w szereg różnych zestawów zacisków i wyposażenia dodatkowego, przeznaczonego dla wyłączników serii Emax; są dostępne w wersji wysuwanej i stacjonarnej, w wersji trzybiegunowej (do 750 V DC) i czterobiegunowej (do 1000 V DC).

W zastosowaniach z napięciami 750/1000 V DC, wyłączniki wysuwane są łączone ze specjalnymi wersjami kaset.

Zakres rozwiązań obejmuje instalacje do 1000 V DC / 6300 A lub do 750 V DC / 6300 A.

Wartość prądu wyłączalnego równa prądowi znamionowemu krótkotrwałemu wytrzymywanemu jest przypisywana tym wyłącznikom, które zostaną wyposażone w odpowiedni zewnętrzny przekaźnik.

W tabeli poniżej przedstawiono spis dostępnych wersji rozłączników oraz ich parametry elektryczne:

		E1B/EMS		E2N/EMS		E3H/EMS		E4H/EMS		E6H/EMS		
Prąd znamionowy łączeniowy (400C) Iu	[A]	800		1250		1250		3200		5000		
	[A]	1250		1600		1600		4000		6300		
	[A]	2000				2000						
	[A]					2500						
	[A]					3200						
Bieguny		3	4	3	4	3	4	3	4	3	4	
Robocze napięcie łączeniowe Ue	[V]	750	1000	750	1000	750	1000	750	1000	750	1000	
Napięcie znamionowe izolacji Ui	[V]	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	
Napięcie znamionowe udarowe wytrzymywane Uimp	[kV]	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	
Prąd znamionowy krótkotrwały wytrzymywany Icw (1s)	[kA]	20	20 ⁽¹⁾	25	25 ⁽¹⁾	40	40 ⁽¹⁾	65	65	65	65	
Prąd znamionowy załączalny zwarciowy Icm	750VDC	[kA]	42	42	52,5	52,5	105	105	143	143	143	143
	1000VDC		-	4 2	-	52,5	-	105	-	143	-	143

Uwaga: W przypadku użycia wraz z zewnętrznym przekaźnikiem zabezpieczającym o zwłocę nieprzekraczającej 500 ms, wartość prądu znamionowego wyłączalnego zwarciowego granicznego Icu będzie równa wartości prądu znamionowego krótkotrwałego wytrzymywanego Icw (1 s).

⁽¹⁾ Parametry dla napięcia 750 V wynoszą:
dla wyłącznika E1B/E MS Icw = 25 kA,
dla wyłącznika E2N/E MS Icw = 40 kA i

4 Zastosowania specjalne

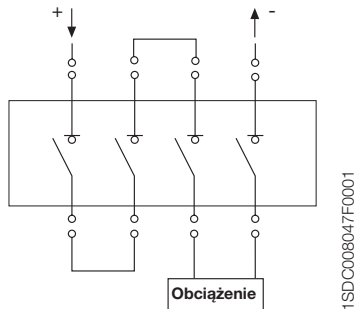
Schematy połączeń

Poniżej przedstawiono schematy połączeń, które należy stosować w zależności od typu instalacji.

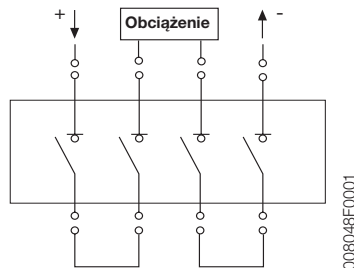
Założono, że prawdopodobieństwo podwójnego zwarcia doziemnego jest zerowe, to znaczy, że prąd zwarciowy będzie dotyczył tylko jednego bieguna wyłącznika.

Sieci niezziemiona

Można wykorzystać następujące schematy połączeń (możliwość zamiany polaryzacji).

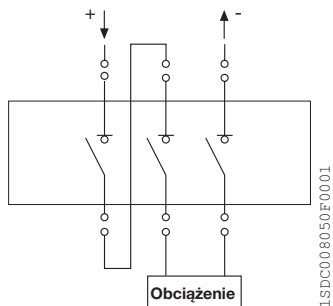

E) 3+1 bieguny połączone szeregowo (1000 V DC)

F) 2+2 bieguny połączone szeregowo (1000 V DC)

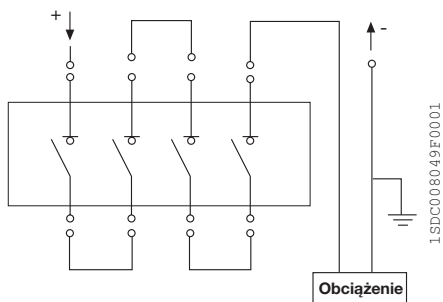
4 Zastosowania specjalne

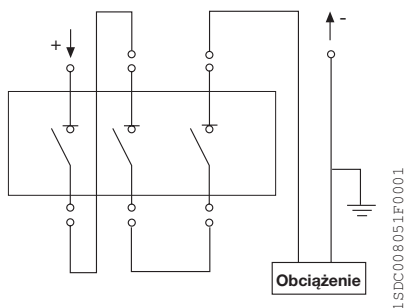
G) 2+1 bieguny połączone szeregowo (750 V DC)

Sieć z jednym przewodem biegunowym uziemionym

Uziemiony przewód biegunowy nie musi być rozłączany (w przykładach założono, że uziemiony został przewód ujemny).

H) 4 bieguny połączone szeregowo (1000 V DC)

I) 3 bieguny połączone szeregowo (750 V DC)

Sieć z uziemionym punktem środkowym zasilania

W przypadku konfiguracji przedstawionej na schemacie F wolno stosować tylko wyłączniki czterobiegunowe.

4 Zastosowania specjalne

5.3.2 Sieci 1000 V AC

Wyłączniki kompaktowe na napięcia do 1150 V AC

Opis ogólny

Wyłączniki rodziny Tmax na napięcia do 1150 V spełniają wymagania normy międzynarodowej IEC 60947-2.

Wyłączniki te mogą zostać wyposażone w wyzwalacze termomagnetyczne (w przypadku mniejszych wersji) lub też w wyzwalacze elektroniczne. Dzięki dostępnemu zakresowi nastaw od 32 A do 800 A oraz wartościom prądów wyłączalnych sięgającym 20 kA dla napięcia 1150 V AC, urządzenia te umożliwiają spełnienie każdych wymagań instalacyjnych.

Wyłączniki kompaktowe na napięcia do 1150 V AC

Prąd znamionowy ciągły, Iu	[A]
Bieguny	Liczba
Napięcie znamionowe łączeniowe Ue (AC) 50-60 Hz	[V]
Napięcie znamionowe udarowe wytrzymywane Uimp	[kV]
Napięcie znamionowe izolacji, Ui	[V]
Napięcie probiercze dla częstotliwości przemysłowej dla 1 min.	[V]
Prąd znamionowy wyłączalny zwarciovy graniczny, Icu	
	(ac) 50-60 Hz 1000 V [kA]
	(ac) 50-60 Hz 1150 V [kA]
Prąd znamionowy wyłączalny zwarciovy eksploatacyjny, Ics	
	(ac) 50-60 Hz 1000 V [kA]
	(ac) 50-60 Hz 1150 V [kA]
Prąd znamionowy załączalny zwarciovy, Icm	
	(ac) 50-60 Hz 1000 V [kA]
	(ac) 50-60 Hz 1150 V [kA]
Kategoria użytkowania (IEC 60947-2)	
Dostosowanie izolacji	
Norma odniesienia	
Wyzwalacze termomagnetyczne	TMD
	TMA
Wyzwalacze elektroniczne	PR221DS/LS
	PR221DS/I
	PR222DS/P-LSI
	PR222DS/P-LSIG
	PR222DS/PD-LSI
	PR222DS/PD-LSIG
	PR222MP
Zaciski	
Wersja	
Trwałość mechaniczna	[Liczba cykli przestawieniowych]
	[Liczba cykli przestawieniowych/h]
Podstawowe wymiary, wersja stacjonarna ⁽⁵⁾	3 bieguny Szer. [mm]
	4 bieguny Szer. [mm]
	Gł. [mm]
	Wys. [mm]
Masa	Wer. stacjonarna 3/4 poles [kg]
	Wersja wtykowa 3/4 poles [kg]
	Wersja wtykowa 3/4 poles [kg]

⁽¹⁾ Zasilanie tylko od góry

⁽²⁾ I_{cw}=5 kA

⁽³⁾ I_{cw}=7,6 kA (630 A) - 10 kA (800 A)

⁽⁴⁾ Wyłącznik Tmax T5630 jest dostępny tylko w wersji stacjonarnej

⁽⁵⁾ Wyłącznik bez osłon górnych zacisków

4 Zastosowania specjalne

Wyłączniki na napięcia do 1150 V charakteryzują się takimi samymi wymiarami, co standardowe wersje wyłączników.

Tego typu wyłączniki mogą zostać wyposażone w różnego rodzaju standardowe akcesoria, za wyjątkiem wyzwalaczy różnicowoprądowych.

W tabelach poniżej zamieszczono parametry elektryczne tych urządzeń:

T4			T5			T6		
250			400/630			630/800		
3, 4			3, 4			3, 4		
1000		1150	1000		1150	1000		1150
8			8			8		
1000		1150	1000		1150	1000		1150
3500			3500			3500		
L		V	L		V⁽¹⁾	L⁽¹⁾		V⁽¹⁾
12		20	12		20	12		20
		12			12			12
12		12	10		10			6
		6			6			
24		40	24		40			24
		24			24			
A			B (400 A) ⁽²⁾ /A (630 A)			B ⁽³⁾		
■			■			■		
IEC 60947-2			IEC 60947-2			IEC 60947-2		
-		■	-		-	-		-
-		■	-		■	-		■
■		■	■		■	■		■
■		■	■		■	■		■
■		■	■		■	■		■
■		■	■		■	■		■
■		■	■		■	■		■
■		■	■		■	■		■
■		-	■		-	■		-
FC Cu			FC Cu			F-FC CuAl-R		
F, P, W		F	F, P, W ⁽⁴⁾		F			F
20000			20000			20000		
240			120			120		
105			140			210		
140			184			280		
103.5			103.5			103.5		
205			205			268		
2.35/3.05		2.35/3.05	3.25/4.15		3.25/4.15			9.5/12
3.6/4.65			5.15/6.65					
3.85/4.9			5.4/6.9					

OPIS ZACISKÓW

F = Zaciski przednie

FC CuAl = Zaciski przednie wieloprzewodowe dla przewodów miedzianych i aluminium

R = Zaciski tylne nastawne

FC Cu = Zaciski przednie wieloprzewodowe dla przewodów miedzianych

4 Zastosowania specjalne

W tabelach poniżej podano dostępne typy wyzwalaczy.

Wyłączniki z wyzwalaczami elektronicznymi dla instalacji prądu przemiennego

	In100	In250	In320	In400	In630	In800
T4 250	■	■	-	-	-	-
T5 400	-	-	■	■	-	-
T5 630	-	-	-	-	■	-
T6L 630	-	-	-	-	■	-
T6L 800	-	-	-	-	-	■
I_3 (1÷10x In) [A] ⁽¹⁾	100÷1000	250÷2500	320÷3200	400÷4000	630÷6300	800÷8000
I_3 (1,5÷12 x In) [A] ⁽²⁾	150÷1200	375÷3000	480÷3840	600÷4800	945÷7560	1200÷9600

⁽¹⁾ PR221

⁽²⁾ PR222

Wyłączniki z wyzwalaczami termomagnetycznymi dla instalacji prądu przemiennego

In [A]	32 ⁽¹⁾	50 ⁽¹⁾	80 ⁽²⁾	100 ⁽²⁾	125 ⁽²⁾	160 ⁽²⁾	200 ⁽²⁾	250 ⁽²⁾	320 ⁽²⁾	400 ⁽²⁾	500 ⁽²⁾	630 ⁽²⁾	800 ⁽²⁾
T4V 250	■	■	■	■	■	■	■	■	-	-	-	-	-
T5V 400	-	-	-	-	-	-	-	-	■	■	-	-	-
T5V 630	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	■	-	-
T6L 630	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	■	-
T6L 800	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	■
$I_3 = (10xI_n)$ [A]	320	500	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
$I_3 = (5 - 10xI_n)$ [A]	-	-	400÷800	500÷1000	625÷1250	800÷1600	1000÷2000	1250÷2500	1600÷3200	2000÷4000	2500÷5000	31500÷6300	4000÷8000

⁽¹⁾ Możliwość ustawienia wartości progu termicznego w zakresie od 0,7 do 1 x In; stała wartość progu magnetycznego

⁽²⁾ Możliwość ustawienia wartości progu termicznego w zakresie od 0,7 do 1 x In; możliwość ustawienia wartości progu magnetycznego w zakresie od 5 do 10 x In.

Wyłączniki powietrzne i rozłączniki izolacyjne na napięcia do 1150 V AC

Dla zastosowań z napięciami 1150 V AC dostępne są następujące urządzenia:

- **Wyłączniki** zgodne z normą IEC 60947-2

Specjalna wersja wyłączników na napięcia do 1150 V AC jest identyfikowana za pomocą standardowego oznaczenia, uzupełnionego o kod „/E”. Są to wyłączniki oparte na odpowiadających im konstrukcjach wyłączników Emax, zachowując takie same wersje, wyposażenie dodatkowe i wymiary zewnętrzne. Wyłączniki rodziny Emax są dostępne w wersji stacjonarnej i wysuwanej, trzybiegunowej i czterobiegunowej. Mogą być rozbudowywane, wybierając spośród pełnego zakresu dostępnych wyzwalaczy elektronicznych i mikroprocesorowych (PR332/P-PR333/P-PR121-PR122-PR123).

- **Rozłączniki izolacyjne** zgodne z normą IEC 60947-3

Tego typu rozłączniki są identyfikowane za pomocą oznaczenia standardowego wyłącznika oraz kodu „/E MS”. Wersje trzybiegunowe i czterobiegunowe są dostępne w postaci stacjonarnej i wysuwanej, i charakteryzują się takimi samymi wymiarami, wyposażeniem dodatkowym i montażem, co standardowe rozłączniki izolacyjne.

4 Zastosowania specjalne

W tabelach poniżej zamieszczono parametry elektryczne urządzeń:

Wyłączniki powietrzne (na napięcia do 1150 V AC)

	XIB/E 630/800 1000/1250 1600	E2B/E		E2N/E			E3H/E					E4H/E		E6H/E		
		1600	2000	1250	1600	2000	1250	1600	2000	2500	3200	3200	4000	4000	5000	6300
Prąd znamionowy ciągły (dla 40°C) I _u [A]		1000	1150 1150	1150 1150 1150			1150 1150 1150 1150 1150				1150 1150			1150 1150 1150		
Napięcie znam. łączeniowe U _e [V-]		1000	1250 1250	1250 1250 1250			1250 1250 1250 1250 1250				1250 1250			1250 1250 1250		
Prąd znamionowy wyłączalny zwarciowy graniczny I _{cu}																
1000 V [kA]	20	20 20	30 30 30				50 50 50 50 50				65 65			65 65 65		
1150 V [kA]		20 20	30 30 30				30 30 30 30 30				65 65			65 65 65		
Prąd znamionowy wyłączalny zwarciowy eksploatacyjny I _{cs}																
1000 V [kA]	20	20 20	30 30 30				50 50 50 50 50				65 65			65 65 65		
1150 V [kA]		20 20	30 30 30				30 30 30 30 30				65 65			65 65 65		
Prąd znamionowy krótkotrwały wytrzymywany I _{cw} (1 s) [kA]	20	20 20	30 30 30				50 ⁽¹⁾ 50 ⁽¹⁾ 50 ⁽¹⁾ 50 ⁽¹⁾ 50 ⁽¹⁾				65 65			65 65 65		
Prąd znamionowy załączalny zwarciowy (wartość szczytowa) I _{cm}																
1000 V [kA]	40	40 40	63 63 63				105 105 105 105 105				143 143			143 143 143		
1150 V [kA]		40 40	63 63 63				63 63 63 63 63				143 143			143 143 143		

⁽¹⁾ 30 kA @ 1150 V

Rozłączniki izolacyjne powietrzne (na napięcia do 1150 V AC)

	XIB/E MS	E2B/E MS	E2N/E MS	E3H/E MS	E4H/E MS	E6H/E MS
Prąd znamionowy ciągły (dla 40°C) I _u [A]	1000	1600	1250	1250	3200	4000
	1250	2000	1600	1600	4000	5000
	1600		2000	2000		6300
				2500		
				3200		
Bieguny		3/4	3/4	3/4	3/4	3/4
Napięcie znamionowe łączeniowe U _e [V]		1000	1150	1150	1150	1150
Napięcie znamionowe izolacji U _i [V]		1000	1250	1250	1250	1250
Napięcie znamionowe udarowe wytrzymywane U _{imp} [kV]		12	12	12	12	12
Prąd znamionowy krótkotrwały wytrzymywany I _{cw} (1 s) [kA]		20	20	30	30 ⁽¹⁾	63
Prąd znamionowy załączalny zwarciowy (wartość szczytowa) I _{cm} [kA]		40	40	63	63 ⁽²⁾	143

Uwaga: W przypadku użycia wraz z zewnętrznym przełącznikiem zabezpieczającym o zwłocę nieprzekraczającej 500 ms, wartość prądu znamionowego wyłączalnego zwarciowego granicznego I_{cu} będzie równa wartości prądu znamionowego krótkotrwałego wytrzymywanego I_{cw} (1 s).

⁽¹⁾ Parametr dla 1000 V wynosi 50 kA

⁽²⁾ Parametr dla 1000 V wynosi 105 kA

4 Zastosowania specjalne

4.4 Układy automatycznego przełączania źródeł zasilania (ATS)

W instalacjach elektrycznych, w których wymagana jest duża niezawodność zasilania, ze względu na brak możliwości przerywania cyklu pracy lub w sytuacji, w której ryzyko przerwy w zasilaniu jest niedopuszczalne, niezbędny jest układ zasilania awaryjnego, w celu uniknięcia utraty danych, szkód procesów roboczych, zatrzymania instalacji, itp.

Z wyżej wymienionych powodów, układy automatycznego przełączania źródeł zasilania są wykorzystywane głównie w:

- instalacjach zasilania hoteli i lotnisk;
- salach operacyjnych i ambulatoriach w szpitalach;
- systemach zasilania UPS;
- bankach danych, systemach telekomunikacyjnych i serwerowniach;
- instalacjach zasilania ciągłych procesów przemysłowych.

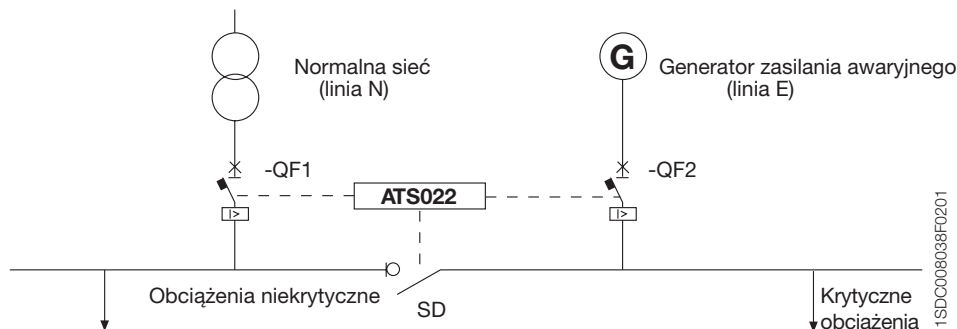
ATS020 (w wersji 021 i 022) jest rozwiązaniem oferowanym przez firmę ABB: jest to mikroprocesorowy układ automatycznego przełączania źródeł zasilania, który umożliwi przełączenie z linii normalnego zasilania (N) na linię zasilania awaryjnego (E) w przypadku wystąpienia anomalii w głównej sieci zasilającej:

- przepięć lub zapadów napięcia;
- braku jednej z faz;
- asymetrii wirowania faz;
- częstotliwości zasilania poza zakresem.

Po przywróceniu standardowych parametrów sieci zasilającej, system przełącza z powrotem zasilanie na normalną linię zasilania (N).

Układ ATS020 jest wykorzystywany w instalacjach mających dwie oddzielne linie zasilania, podłączone do tego samego szynoprzewodu i działające niezależnie („/”): pierwsza linia jest wykorzystywana jako normalne zasilanie, a druga jako zasilanie awaryjne, oparte na generatorze. Wykorzystując układ automatycznego przełączania źródeł zasilania ATS022 można wyposażyć instalację w urządzenie odłączające niepriorytetowe obciążenia, w czasie, kiedy instalacja jest zasilana z linii zasilania awaryjnego (E).

Na poniższym schemacie przedstawiono instalację wyposażoną w układ zasilania awaryjnego.

4 Zastosowania specjalne

Układ automatycznego przełączania źródeł zasilania typu ATS020 jest podłączany za pomocą odpowiednich zacisków:

- z wyłącznikami zabezpieczającym linie N oraz E, wyposażonymi w napęd silnikowy oraz w mechaniczną wzajemną blokadę, umożliwiającą wykrywanie ich statusu oraz przesyłanie poleceń otwarcia i zamknięcia, z uwzględnieniem ustawionych czasów zwłoki;
- z panelem sterującym generatorem, umożliwiającą nadzór jego statusu i przesyłanie poleceń rozruchu lub zatrzymania;
- z dowolnymi innymi sygnałami pochodzącymi z instalacji, umożliwiającymi zablokowanie działania funkcji przełączających;
- z linią N, w celu wykrywania wszelkich anomalii oraz z linią E, w celu sprawdzania obecności napięcia;
- z dodatkowym urządzeniem służącym do odłączania niepriorytetowych obciążeń;
- z zasilaniem pomocniczym 24 V DC \pm 20% (lub 48 V DC \pm 10%). Powyższe zasilanie pomocnicze musi być dostępne także w przypadku braku napięcia na obydwu liniach (linia N i linia E).

5 Rozdzielnice

5.1 Rozdzielnice elektryczne

Rozdzielnica elektryczna stanowi połączenie układów zabezpieczeń i łączników zamontowanych razem w jednej lub kilku przylegających do siebie obudowach (szafach).

W rozdzielnicy można wyróżnić następujące elementy: szafę, nazywaną przez normy obudową (pełni rolę podpory i zabezpieczenia mechanicznego znajdujących się w jej wnętrzu elementów), wyposażenie elektryczne, powiązane za pomocą wewnętrznych połączeń oraz zaciski wejściowe i wyjściowe, umożliwiające połączenie z instalacją. Wszystkie elementy instalacji elektrycznej, w tym również rozdzielnica, muszą spełniać wymagania odpowiednich norm.

W kwestii norm, zaszły pewne zmiany. Norma IEC 60439-1 została zastąpiona normami IEC 61439-1 i IEC 61439-2. Niedawna publikacja nowej normy IEC 61439 wymusiła zmiany i uszczegółowienie koncepcji aparatury rozdzielczej i sterowniczej, która nie była zmieniana od 1990 roku, kiedy to koncepcja "montowanych fabrycznie kart" została zastąpiona przez koncepcję zestawów sprawdzanych w pełnym zakresie badań typu TTA (Type-Tested Assemblies) oraz zestawów sprawdzanych w niepełnym zakresie badań typu PTTA (Partially-Type-Tested Assemblies).

Nowe normy wciąż traktują zestawy jako standardowy element instalacji, tak jak np. wyłączniki, wtyki i gniazda, ale zestawy składają się z wielu aparatów połączonych razem w jedną lub w szereg przylegających do siebie jednostek (szaf).

W rozdzielnicy można wyróżnić następujące elementy: szafę, nazywaną przez normy obudową (pełni rolę podpory i zabezpieczenia mechanicznego znajdujących się w jej wnętrzu elementów), wyposażenie elektryczne, powiązane za pomocą wewnętrznych połączeń oraz zaciski wejściowe i wyjściowe, umożliwiające połączenie z instalacją. Taki system musi zostać złożony, w celu spełnienia wymagań bezpieczeństwa oraz w celu spełnienia, w maksymalnym stopniu, wymagań funkcjonalnych, w oparciu o które był projektowany.

Wspomniane normy dotyczą rozdzielnic i sterownic niskiego napięcia, których napięcie znamionowe nie przekracza 1000 V AC lub 1500 V DC.

Norma IEC 61439-1 podaje ogólne zasady dla rozdzielnic NN, podczas gdy jej pozostałe części, będące w przygotowaniu, dotyczą określonych typów rozdzielnic. Części te należy czytać wraz z postanowieniami ogólnymi.

5 Rozdzielnice

Planowana jest publikacja następujących części normy:

- IEC 61439-2: „Rozdzielnice i sterownice niskonapięciowe”;
- IEC 61439-3: „Rozdzielnice tablicowe” (zastąpi normę IEC 60439-3);
- IEC 61439-4: „Zestawy przeznaczone do instalowania na terenach budów” (zastąpi normę IEC 60439-4);
- IEC 61439-5: „Zestawy przeznaczone do rozdziału energii” (zastąpi normę IEC 60439-5);
- IEC 61439-6: „Systemy przewodów szynowych” (zastąpi normę IEC 60439-2);

Dostępne są wciąż dwa inne dokumenty opublikowane przez IEC, dotyczące rozdzielnic i sterownic:

- Norma IEC 60890 opisująca metodę szacowania przyrostu temperatury, opartą na obliczeniach lub też na stosowaniu zasad projektowych;
- Norma IEC/TR 1117 opisująca metodę szacowania wytrzymałości zwarciowej, opartą na obliczeniach lub też na stosowaniu zasad projektowych;

Norma IEC 61439-1

Jak stwierdzono to już wcześniej, nowy pakiet norm, oznaczonych przez IEC numerem 61439, składa się z postanowień ogólnych 61439-1 oraz z norm szczegółowych, odnoszących się do określonych typów rozdzielnic. Pierwsza z wyżej wymienionych norm dotyczy charakterystyk, właściwości i parametrów wspólnych dla wszystkich rozdzielnic rozważanych w częściach szczegółowych normy.

Aktualna struktura nowej normy IEC 61439 wygląda następująco:

- 1) IEC 61439-1: Rozdzielnice i sterownice niskonapięciowe – Część 1: „Postanowienia ogólne”
- 2) IEC 61439-2: „Rozdzielnice i sterownice niskonapięciowe”
- 3) IEC 61439-3: „Rozdzielnice tablicowe”
- 4) IEC 61439-4: „Zestawy przeznaczone do instalowania na terenach budów”
- 5) IEC 61439-5: „Zestawy przeznaczone do rozdziału energii”
- 6) IEC 61439-6: „Systemy przewodów szynowych”

W kwestii deklaracji zgodności, każdy rodzaj rozdzielnic musi otrzymać deklarację zgodności z odpowiednią normą produktu (rozdzielnice energetyczne i sterownice muszą zostać zadeklarowane jako zgodne z normą IEC 61439-2, a rozdzielnice tablicowe jako zgodne z normą IEC 61439-3).

5 Rozdzielnice

Przejście ze starej normy IEC 60439 do aktualnej normy IEC 61439 musi zostać zrealizowane w następujący sposób. "Stara" norma 60439-1 musi zostać stopniowo zastąpiona przez nowe, już dostępne normy 61439-1 i 2. Stara norma będzie jednak wciąż obowiązywać do 31 października 2014 r. dla rozdzielnic energetycznych i sterownic (nazywanych również zestawami PSC). Po tej dacie, nowe zestawy PSC będą musiały spełniać wyłącznie wymagania nowych norm. Okres ważności normy 60439-1 i pozostałych norm 60439-X obejmuje 2014 r. dla konstrukcji innych, specjalnych zestawów (rozdzielnice przeznaczone do montażu na terenach budów, systemy przewodów szynowych, systemy rozdziału energii, itd...), ponieważ na chwilę obecną nowe normy dla tego zakresu produktów znajdują się na etapie planowania: zostały przewidziane do publikacji, ale nie są jeszcze dostępne.

Norma podstawowa ustanawia wymagania dla konstrukcji, bezpieczeństwa i konserwacji rozdzielnic i sterownic elektrycznych, identyfikując odpowiednie charakterystyki, warunki środowiska pracy, wymagania mechaniczne i elektryczne oraz zalecenia związane z parametrami.

Dawna norma z 1990 roku dzieliła rozdzielnice na dwa typy, w zależności od zakresu laboratoryjnych badań typu: zestawy sprawdzane w pełnym zakresie badań typu TTA (Type-Tested Assemblies) oraz zestawy sprawdzane w niepełnym zakresie badań typu PT TA (Partially-Type-Tested Assemblies).

Nowa norma eliminuje ten dualizm, zastępując go pojęciem zestawu "zgodnego", to znaczy zestawu spełniającego wymagania projektowe normy.

W tym celu norma wprowadza trzy różne, ale równoważne metody kontroli spełnienia wymagań zgodności rozdzielnic. Są to:

- 1) kontrola w oparciu o próby laboratoryjne (nazywane przedtem próbami roboczymi, a obecnie kontrolą w oparciu o próby);
- 2) kontrola w oparciu o obliczenia (wykorzystując stare i nowe algorytmy);
- 3) kontrola spełnienia wymagań projektowych (analizy i rozważania niezależne od prób; kontrola w oparciu o kryteria fizyczne/analityczne lub analizy projektowe).

Wykorzystując jedną z powyższych metod można zagwarantować różne charakterystyki (przyrost temperatury, izolacja, korozja, itp...). Wybór konkretnego sposobu zagwarantowania zgodności rozdzielnic nie ma znaczenia.

Ponieważ nie zawsze można wybierać spośród jednej z trzech metod, w tabeli D.1 załącznika D normy (patrz tabela na kolejnej stronie) zamieszczono listę kontrolowanych charakterystyk, wraz z informacją, którą z metod kontroli można wykorzystać w poszczególnych przypadkach.

5 Rozdzielnice

Nr	Parametr do sprawdzenia	Punkt lub podpunkt	Dostępne sposoby kontroli		
			Kontrola w oparciu o próbę	Kontrola w oparciu o obliczenia	Kontrola w oparciu o spełnienie zasad projektowych
1	Wytrzymałość materiałów i części rozdzielnic:	10.2			
	Odporność na korozję	10.2.2	TAK	NIE	NIE
	Właściwości materiałów izolacyjnych:	10.2.3			
	Stabilność termiczna	10.2.3.1	TAK	NIE	NIE
	Odporność materiału izolacyjnego na normalne nagrzewanie się	10.2.3.2	TAK	NIE	NIE
	Odporność materiałów izolacyjnych na nieprawidłowe nagrzewanie się i pożary spowodowane przez wewnętrzne zjawiska elektryczne	10.2.3.3	TAK	NIE	NIE
	Odporność na promieniowanie ultrafioletowe (UV)	10.2.4	TAK	NIE	NIE
	Uderzenia mechaniczne	10.2.4	TAK	NIE	NIE
Oznakowanie	10.2.6	TAK	NIE	NIE	
	10.2.7	TAK	NIE	NIE	
2	Stopień ochrony zapewniany przez obudowy	10.3	TAK	NIE	TAK
3	Odstępy i drogi upływu	10.4	TAK	TAK	TAK
4	Ochrona przed porażeniem prądem elektrycznym i integralność układów zabezpieczeń:	10.5			
	Skuteczna ciągłość pomiędzy dostępnymi częściami przewodzącymi rozdzielnic i układami zabezpieczeń	10.5.2	TAK	NIE	NIE
	Podatność rozdzielnic na zewnętrzne niesprawności	10.5.3	TAK	TAK	TAK
5	Montaż łączników i komponentów	10.6	NIE	NIE	TAK
6	Wewnętrzne obwody elektryczne i połączenia	10.7	NIE	NIE	TAK
7	Zaciski zewnętrznych przewodów	10.8	NIE	NIE	TAK
8	Właściwości dielektryczne:	10.9			
	Napięcie wytrzymałowe dla mocy i częstotliwości nominalnej	10.9.2	TAK	NIE	NIE
	Napięcie udarowe wytrzymałowe	10.9.3	TAK	NIE	TAK
9	Granice przyrostu temperatury	10.10	TAK	TAK	TAK
10	Wytrzymałość zwarciova	10.11	TAK	TAK	TAK
11	Kompatybilność elektromagnetyczna (EMC)	10.12	TAK	NIE	TAK
12	Działanie mechaniczne	10.13	TAK	NIE	NIE

5 Rozdzielnice

Jak można to zauważyć, niektóre parametry, takie jak odporność na korozję lub na uderzenia mechaniczne, mogą być kontrolowane wyłącznie w oparciu o próby. W przypadku innych parametrów, takich jak przyrost temperatury i wytrzymałość zwarciowa, można zastosować trzy różne metody kontroli: próby, obliczenia lub zasady projektowe.

Kolejną ważną zmianą w nowej normie jest precyzyjniejsza specyfikacja producenta. Rozróżniono dwa rodzaje producentów: producenta "pierwotnego" oraz producenta "rozdzielniczy".

Pierwszy z nich jest podmiotem, który opracował pierwotny projekt serii, do której należy rozdzielnica do ukończenia i przeprowadził w tym celu weryfikację projektu (dawnie badania typu), obliczeń lub zasad projektowych, w celu uwzględnienia wszystkich możliwych sposobów kontroli zestawu.

Jest oczywiste, że im lepsze i efektywniejsze będą rozwiązania zaproponowane i "standaryzowane" przez pierwotnego producenta, tym większe będzie prawdopodobieństwo budowy tych rozdzielnic i, w rezultacie, prawdopodobieństwo uzyskania korzyści finansowych. Drugi z producentów, identyfikowany jako producent "rozdzielniczy", jest podmiotem, który faktycznie buduje rozdzielnicę, czyli pozyskuje różne części i komponenty, i w odpowiedni sposób składa je razem, realizując kompletny montaż, instalację i podłączenie, wykorzystując jedną z wcześniej wspomnianych możliwości projektowych, gotową do użycia, oferowaną przez "pierwotnego" producenta.

Norma akceptuje wciąż fakt, że niektóre etapy montażu rozdzielnic są realizowane również w laboratoriach lub warsztatach producentów (na miejscu lub w?). Muszą jednak zostać spełnione zalecenia normy.

Z operacyjnego punktu widzenia producenci i montujący (producenci końcowi) mogliby, jak zwykle, montować w odpowiedniej konfiguracji produkty sprzedawane w postaci zestawów i oferowane w katalogach "pierwotnych" producentów.

Podsumowując, "pierwotny" producent musi:

- zaprojektować (obliczać, projektować i wykonywać) rodzinę rozdzielnic;
- przetestować pewną liczbę prototypów, należących do rodziny rozdzielnic;
- zakończyć te testy pomyślnie, w celu wykazania obowiązkowej zgodności z postanowieniami normy;
- opracować na podstawie wyników testów inne konfiguracje, opierając się na obliczeniach, innych analizach lub pomiarach;
- dodać inne konfiguracje uzyskane bez testów, w oparciu o odpowiednie "zasady projektowe";
- zbierać wszystkie wyżej wymienione informacje i udostępniać je klientom końcowym za pomocą katalogów, narzędzi i oprogramowania, tak aby mogli oni budować nowe rozdzielnice i zarządzać nimi w optymalny sposób, odpowiednio je kontrolując i konserwując.

5 Rozdzielnice

Lista zalecanych przez normę kontroli projektu, za które jest odpowiedzialny „pierwotny” producent, który zgodnie z tabelą na stronie 217 musi podjąć decyzję dotyczącą tego, w jaki sposób przeprowadzić weryfikację, obejmując następujące działania:

Kontrola odpowiednich parametrów konstrukcyjnych:

- Wytrzymałość materiałów i części rozdzielnic;
- Stopień ochrony IP rozdzielnic;
- Odstępny izolacyjny;
- Ochrona przed porażeniem prądem elektrycznym i integralność układów zabezpieczeń;
- Montaż łączników i komponentów;
- Wewnętrzne obwody elektryczne i połączenia;
- Zaciski zewnętrznych przewodów.

Kontrola charakterystyk konstrukcyjnych związanych z parametrami;

- Właściwości dielektryczne (napięcie wytrzymałowe dla mocy i częstotliwości 50 Hz oraz napięcie udarowe wytrzymałowe);
- Kontrola granic przyrostów temperatury;
- Wytrzymałość zwarciowa;
- Kompatybilność elektromagnetyczna (EMC);
- Działanie mechaniczne.

Producent „rozdzielnic” jest, ze swojej strony, odpowiedzialny za:

- dobór i montaż komponentów, w pełnej zgodności z podanymi zaleceniami;
- przeprowadzenie rutynowej kontroli każdej wyprodukowanej rozdzielnic;
- certyfikację rozdzielnic.

Lista rutynowych kontroli zalecanych przez normę, za które jest odpowiedzialny producent „rozdzielnic”, obejmuje następujące elementy:

Kontrola odpowiednich parametrów konstrukcyjnych:

- Stopień ochrony IP zapewniany przez obudowę;
- Odstępy izolacyjne;
- Ochrona przed porażeniem prądem elektrycznym i integralność układów zabezpieczeń;
- Montaż łączników i komponentów;
- Wewnętrzne obwody elektryczne i połączenia;
- Zaciski zewnętrznych przewodów;

Charakterystyki dotyczące parametrów:

- Właściwości dielektryczne (napięcie wytrzymałowe dla mocy i częstotliwości 50 Hz oraz napięcie udarowe wytrzymałowe);
- Prawdliwość połączeń elektrycznych.

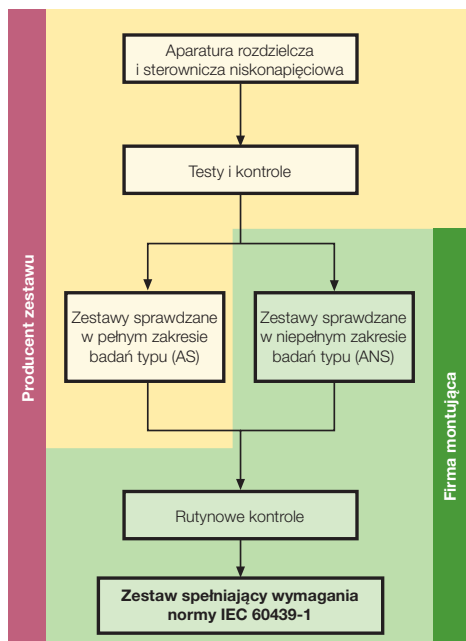
Powyższe kontrole mogą zostać wykonane w dowolnej kolejności.

Fakt, że rutynowe kontrole są przeprowadzane przez producenta „rozdzielnic” nie zwalnia wykonującego pulpity z konieczności ich skontrolowania po transporcie i zamontowaniu.

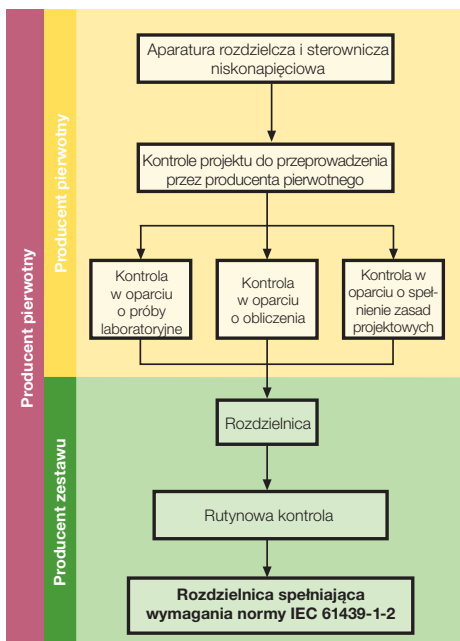
Najważniejsze zmiany i nowości wprowadzone przez normę IEC 61439, w porównaniu do dawnej normy IEC 60439, podsumowano na schemacie przedstawionym na następnej stronie.

5 Rozdzielnice

Norma IEC 60439-1

Norma IEC 61439-1-2

5 Rozdzielnice

Stopień ochrony

Stopień ochrony IP informuje o zapewnionym przez rozdzielnicę poziomie ochrony, zabezpieczającym przed dostępem lub dotykiem elementów pod napięciem oraz przed przedostawaniem się ciał obcych lub płynów. Kod IP jest systemem wykorzystywanym do identyfikacji stopnia ochrony, zgodnie z wymaganiami normy IEC 60529. Jeśli nie zostanie to określone inaczej przez producenta, stopień ochrony dotyczy kompletnej rozdzielniczy, złożonej i ustawionej w położeniu normalnej pracy (z zamkniętymi drzwiami).

Producent musi również określić stopień ochrony poszczególnych konfiguracji, które mogą powstać w trakcie eksploatacji, na przykład stopień ochrony rozdzielniczy z otwartymi drzwiami lub też z wysuniętymi lub zdemontowanymi urządzeniami.

Elementy kodów IP i ich znaczenie

Element	Cyfry lub litery	Znaczenie dla ochrony urządzeń	Znaczenie dla ochrony osób	Punkt
Pierwsza litera charakterystyczna	IP	Ochrona przed dostępem obcych ciał stałych	Ochrona przed dostępem do niebezpiecznych elementów	Punkt 5
	0	(bez ochrony)	(bez ochrony)	
	1	≥ 50 mm średnicy	wierzchem dłoni	
	2	≥ 12,5 mm średnicy	palcem	
	3	≥ 2,5 mm średnicy	narzędziem	
	4	≥ 1,0 mm średnicy	przewodem	
	5	dust-protected	przewodem	
	6	dust-tight	przewodem	
Druga litera charakterystyczna		Ochrona przed wnikaniem wody prowadzącym do szkód		Punkt 6
	0	(bez ochrony)		
	1	o. przed kroplami padającymi pionowo		
	2	o. przed kroplami padającymi pod kątem 15°		
	3	ochrona przed rozpyloną wodą		
	4	ochrona przed rozpryskami		
	5	ochrona przed strumieniem		
	6	ochrona przed silnym strumieniem		
	7	ochrona przed czasowym zanurzeniem		
8	ochrona przed długim zanurzeniem			
Dodatkowa litera (opcjonalna)			Ochrona przed dostępem do niebezpiecznych elementów	Punkt 7
	A		wierzchem dłoni	
	B		palcem	
	C		narzędziem	
	D		przewodem	
Dodatkowa litera (opcjonalna)		Dodatkowa informacja dotycząca:		Punkt 8
	H	Aparaty wys. napięcia		
	M	Ruch w trakcie próby wodnej		
	S	Bez ruchu w trakcie pr. wodnej		
	W	Warunki pogodowe		

5 Rozdzielnice

Rozwiązania przegródzeń i klasyfikacja rozdzielnic

Rozwiązania wewnętrznych wygradzeń

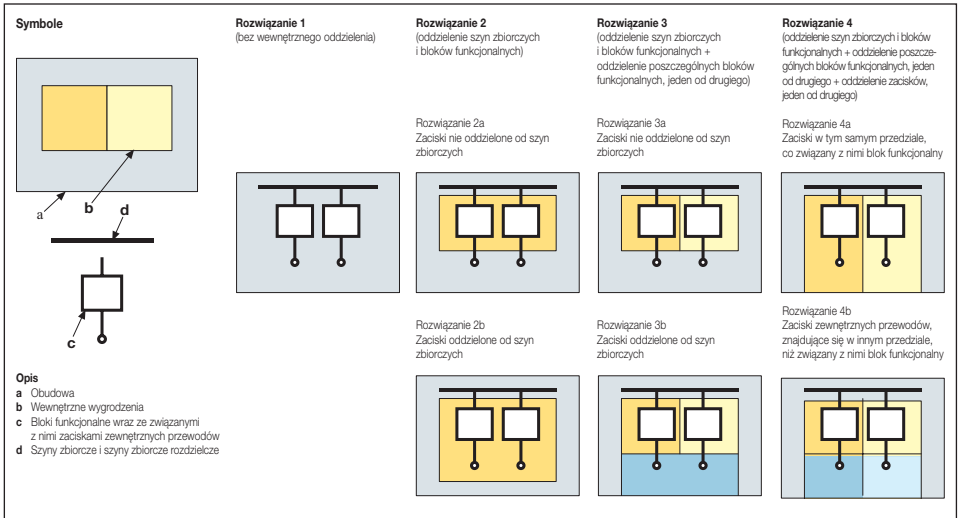
Wygradzenia stanowią rodzaj wewnętrznego podziału rozdzielnicy. Wygradzenia realizowane za pomocą barier lub przegród (metalowych lub wykonanych z materiałów izolacyjnych) mogą spełniać następujące funkcje:

- zapewniać zabezpieczenie przed dotykiem bezpośrednim (przynajmniej IPXXB) w przypadku dostępu do części rozdzielnicy, która nie znajduje się pod napięciem, chroniąc przed dostępem do pozostałej części rozdzielnicy, która pozostaje pod napięciem;
- zmniejszać ryzyko wystąpienia lub propagacji wewnętrznego łuku elektrycznego;
- uniemożliwić przedostawanie się ciał stałych pomiędzy różnymi częściami rozdzielnicy (stopień ochrony przynajmniej IP2X).

Przegroda jest to element separujący dwie części, podczas gdy bariera chroni operatora przed dotykiem bezpośrednim i skutkami wylądowań łukowych, pochodzących ze wszelkich normalnie dostępnych układów wyłączających. W tabeli poniżej, zaczerpniętej z normy IEC 61439-1-2, przedstawiono typowe rodzaje przegródzeń, które można uzyskać stosując bariery lub przegrody:

Kryterium główne	Kryterium drugiego rzędu	Rozwiązanie 1
No separation		Rozwiązanie 1
Oddzielenie szyn zbiorczych i bloków funkcjonalnych	Zaciski zewnętrznych przewodów nie oddzielone od szyn zbiorczych	Rozwiązanie 2a
	Zaciski zewnętrznych przewodów oddzielone od szyn zbiorczych	Rozwiązanie 2b
Oddzielenie szyn zbiorczych i bloków funkcjonalnych oraz oddzielenie poszczególnych bloków funkcjonalnych, jeden od drugiego	Zaciski zewnętrznych przewodów nie oddzielone od szyn zbiorczych	Rozwiązanie 3a
Oddzielenie zacisków zewnętrznych przewodów i bloków funkcjonalnych, bez separacji poszczególnych bloków funkcjonalnych	Zaciski zewnętrznych przewodów oddzielone od szyn zbiorczych	Rozwiązanie 3b
Oddzielenie szyn zbiorczych i bloków funkcjonalnych oraz oddzielenie poszczególnych bloków funkcjonalnych, jeden od drugiego, w tym również zacisków zewnętrznych przewodów, stanowiących integralny element bloku funkcjonalnego	Zaciski zewnętrznych przewodów, znajdujące się w tym samym przedziale, co związane z nimi blok funkcjonalny	Rozwiązanie 4a
	Zaciski zewnętrznych przewodów, znajdujące się nie w tym samym przedziale, co związane z nimi blok funkcjonalny, ale w niezależnych, oddzielonych, zamkniętych przestrzeniach lub przedziałach	Rozwiązanie 4b

5 Rozdzielnice

1SDC008039F0201

Klasyfikacja

Istnieją różne klasyfikacje rozdzielnic elektrycznych, opierające się na różnych czynnikach.

Opierając się na konstrukcji systemu, norma IEC 61439-1 rozróżnia najpierw rozdzielnice otwarte i osłonięte.

Rozdzielnica jest osłonięta, jeśli zawiera ze wszystkich stron panele ochronne, zapewniające przynajmniej stopień ochrony IPXXB przed dotykiem bezpośrednim. Rozdzielnice stosowane w normalnych środowiskach muszą być osłonięte.

Otwarte rozdzielnice, z osłonami lub bez osłon, charakteryzują się dostępnością elementów znajdujących się pod napięciem. Mogą być stosowane wyłącznie w elektrowniach.

Z punktu widzenia zewnętrznej konstrukcji, rozdzielnice dzieli się na następujące kategorie:

– Rozdzielnice szafowe

Wykorzystywane dla dużych aparatów sterowniczych i rozdzielczych; rozdzielnice wieloszafowe uzyskuje się zestawiając szereg szaf razem, obok siebie.

– Rozdzielnice pulpitemowe

Wykorzystywane do sterowania maszynami lub złożonymi systemami w przemyśle mechanicznym, stalowym lub chemicznym.

– Rozdzielnice skrzynkowe

Charakteryzujące się montażem ściennym (na ścianie lub montaż wpuszczany). Tego typu rozdzielnice są zazwyczaj wykorzystywane w instalacjach rozdzielczych działów lub pięter, w środowiskach przemysłowych oraz w sektorze usługowym.

5 Rozdzielnice

– Rozdzielnice wieloskrzynkowe

Każda skrzynka, zazwyczaj chroniona i wyposażona w?, zawiera blok funkcjonalny, którym może być wyłącznik automatyczny, rozrusznik, kompletne gniazdo z łącznikiem wyposażonym w układ blokujący lub kompletne gniazdo z wyłącznikiem.

Z punktu widzenia funkcji, rozdzielnice można podzielić na następujące typy:

– Rozdzielnice główne

Rozdzielnice główne są zazwyczaj montowane zaraz za transformatorami SN/NN lub generatorami. Są również nazywane centrum zasilania. Rozdzielnice główne składają się z jednego lub kilku modułów wejściowych, złącz szyn zbiorczych i relatywnie mniejszej liczby modułów wyjściowych.

– Rozdzielnice rozdziału wtórnego

Rozdzielnice rozdziału wtórnego obejmują szeroki zakres rozdzielnic przeznaczonych do dystrybucji zasilania. Są one wyposażone w pojedynczy moduł wejściowy i szereg modułów wyjściowych.

– Pulpity sterowania silników

Pulpity sterowania silników są przeznaczone do sterowania i scentralizowanego zabezpieczenia silników. Zawierają skoordynowane układy sterowania i zabezpieczenia, pomocnicze układy sterowania oraz układy sygnalizacji.

– Pulpity pomiarowo-kontrolne i zabezpieczenia

Pulpity pomiarowo-kontrolne i zabezpieczenia są to zazwyczaj pulpity zawierające głównie urządzenia sterowania, monitorowania i pomiarowe, przeznaczone dla procesów i systemów przemysłowych.

– Pulpity sterowania maszyn

Pulpity sterowania maszyn są funkcjonalnie podobne do powyższych. Ich zadaniem jest zapewnienie interfejsu pomiędzy maszyną, zasilaniem i operatorem.

– Rozdzielnice dla terenów budów (ASC)

Rozdzielnice dla terenów budów mogą charakteryzować się różnymi rozmiarami, od prostych zestawów składających się z gniazda i modułu wtykowego, aż po prawdziwe rozdzielnice dystrybucyjne, zamknięte w obudowach wykonanych z metalu lub materiałów izolacyjnych. Są zazwyczaj mobilne lub, w każdym razie, przystosowane do transportu.

Kontrola granic przyrostów temperatury wewnątrz rozdzielnic

Wprowadzenie

Kontrola granic przyrostów temperatury, narzucona przez normę IEC 61439-1, może zostać przeprowadzona w oparciu o jedną z poniższych metod:

- próby kontrolne, wykorzystując przepływ prądu (w laboratorium);
- analiza na podstawie zasad projektowych;
- obliczenia algebraiczne.

5 Rozdzielnice

Norma IEC 61439-1 zaleca zgodność z takimi samymi granicami przyrostu temperatury, co poprzednia wersja normy. Są to granice, których nie wolno przekroczyć w trakcie próby przyrostu temperatury. Powyższe granice przyrostu temperatury są stosowane, uwzględniając temperaturę otoczenia, która nie może przekraczać +40°C, a jej średnia dobowa wartość nie może przekroczyć +35°C.

Określone przez normę granice przyrostu temperatury, dla różnych elementów rozdzielnic, zostały podane w tabeli poniżej.

Elementy rozdzielnic	Przyrost temperatury [K]
Elementy wbudowane ^{a)}	(*) Zgodnie z odpowiednimi wymaganiami norm produktów dla poszczególnych elementów lub też zgodnie z instrukcjami producenta f), uwzględniając temperaturę panującą wewnątrz rozdzielnic
Zaciski zewnętrznych przewodów izolowanych	70 ^{b)}
Szyny zbiorcze i przewody	Ograniczona przez: - wytrzymałość mechaniczną materiałów przewodzących ^{g)} ; - możliwy wpływ na znajdujące się w pobliżu urządzenia; - dopuszczalny przyrost temperatury materiałów izolacyjnych stykających się z elementami przewodzącymi; - wpływ temperatury elementów przewodzących na podłączone do nich aparaty; - dla elementów stykowych wtyków, przez rodzaj i wykończenie powierzchni materiału styku.
Elementy ręcznego sterowania:	
- wykonane z metalu	15 ^{c)}
- wykonane z materiałów izolacyjnych	25 ^{c)}
Dostępne zewnętrzne obudowy i osłony:	
- metalowe powierzchnie	30 ^{d)}
- powierzchnie izolujące	40 ^{d)}
Dyskretne zespoły połączeń wtyk – gniazdo	Wynikają z granic dla tych elementów urządzeń, których część stanowią ^{e)}

^{a)} Termin „elementy wbudowane” oznacza:

- standardową aparaturę rozdzielczą i sterowniczą;
- elektroniczne podzespoły (np. mostki prostownicze, obwody drukowane);
- elementy urządzeń (np. regulatory, zasilacze stabilizowane, wzmacniacze operacyjne).

^{b)} Wynosząca 70 K granica przyrostu temperatury opiera się na standardowe próbie (punkt 10.10). Rozdzielnica używana lub kontrolowana w warunkach montażowych może posiadać połączenia, których typ, rodzaj i rozmieszczenie może być inne, niż w trakcie próby laboratoryjnej, co może prowadzić do innego przyrostu temperatury zacisków i może wymagać akceptacji. Tam, gdzie zaciski elementów wbudowanych są również zaciskami zewnętrznymi przewodów, należy stosować się do niższej spośród podanych przez normę granic przyrostu temperatury.

^{c)} W przypadku będących częścią rozdzielnic elementów ręcznego sterowania, które są dostępne dopiero po jej otwarciu (przykładowo dźwignie wysuwające), i które są rzadko wykorzystywane, dopuszcza się podniesienie o 25 K określonego przez normę, dopuszczalnego przyrostu temperatury.

^{d)} Jeśli nie zostanie to określone inaczej, w przypadku osłon i obudów, które są dostępne, ale nie ma potrzeby ich dotykania w trakcie normalnej pracy, dopuszcza się podniesienie o 10 K określonego przez normę, dopuszczalnego przyrostu temperatury. Zewnętrzne powierzchnie i elementy znajdujące się ponad 2 m od podstawy rozdzielnic są traktowane jako niedostępne.

^{e)} Zapewnia to pewną elastyczność z punktu widzenia urządzeń (np. układów elektronicznych), które podlegają innym ograniczeniom przyrostu temperatury, od podanych dla aparatury rozdzielczej i sterowniczej.

^{f)} Dla prób przyrostu temperatury, zgodnych z punktem 10.10 normy, granice przyrostu temperatury muszą zostać określone przez pierwotnego producenta, uwzględniając dodatkowe punkty pomiaru i ograniczenia narzucone przez producentów komponentów.

^{g)} Zakładając, że wszystkie pozostałe kryteria są spełnione, dla gołych miedzianych szyn zbiorczych i przewodów nie należy przekraczać maksymalnej granicy przyrostu temperatury, wynoszącej 105 K.

Uwaga: Wartość 105 K wynika z temperatury, powyżej której może prawdopodobnie dojść do przepalania miedzianych elementów. Inne materiały mogą charakteryzować się inną wartością maksymalnego, dopuszczalnego przyrostu temperatury.

5 Rozdzielnice

Kontrola termiczna rozdzielnic

W kwestii granic przyrostów temperatury, z punktu widzenia certyfikacji aparatury rozdzielczej istnieje możliwość postępowania zgodnie z jedną z trzech nowych, dostępnych procedur:

- 1) Badania kontrolne (dawne badania typu), w trakcie których osiągnięty i utrzymywany w warunkach roboczych przyrost temperatury jest mierzony w określonych punktach wewnątrz prototypowej rozdzielnic, kontrolowanej laboratoryjnie, w warunkach przepływu prądu. Otrzymane wyniki są następnie porównywane z dopuszczalnymi wartościami (przedstawionymi na poprzedniej stronie). Jeśli zmierzone wartości są mniejsze lub równe dopuszczalnym, wynik badania zostaje uznany za pozytywny dla danych wartości prądu oraz w określonych warunkach otoczenia (temperatura otoczenia, wilgotność, itp...).
- 2) Obliczenia dla podobnych wersji (na podstawie poddanej badaniom, podłączonej rozdzielnic). Taka procedura, która może być stosowana tylko wtedy, jeśli dostępne są dane uzyskane w trakcie badań, jest wykorzystywana do weryfikacji zgodności wersji pochodnych rozdzielnic, które nie zostały poddane badaniom. Procedura ta podlega precyzyjnym zasadom porównań z badanymi laboratoryjnie konfiguracjami rozdzielnic.

Rozdzielnice pochodne są uznawane za zgodne, jeśli, w porównaniu do zestawu poddanego badaniom:

- są wyposażone w tego samego typu bloki funkcjonalne (np. takie same schematy elektryczne, tej samej wielkości aparaty, taki sam układ i mocowanie, taka sama konstrukcja, takie same przewody i okablowanie), co bloki funkcjonalne wykorzystane w trakcie badań;
- mają taką samą konstrukcję, co rozdzielnica wykorzystana w trakcie badań;
- charakteryzują się takimi samymi lub większymi wymiarami zewnętrznymi, co rozdzielnica wykorzystana w trakcie badań;
- charakteryzują się takimi samymi lub lepszymi warunkami chłodzenia, co w trakcie badań (konwekcja wymuszona lub naturalna, takie same lub większe otwory wentylacyjne);
- charakteryzują się takimi samymi lub zredukowanymi wewnętrznymi rozdzielnicami izolacyjnymi (jeśli takie były), co rozdzielnica wykorzystana w trakcie badań;
- charakteryzują się takimi samymi lub zredukowanymi stratami mocy, w tym samym segmencie, co zestaw wykorzystany do badań;
- charakteryzują się taką samą lub mniejszą liczbą obwodów wyjściowych, co zestaw wykorzystany do badań;

5 Rozdzielnice

3) Sprawdzenie przyrostu temperatury, w oparciu o obliczenia. W tym przypadku badania laboratoryjne nie są brane pod uwagę, natomiast wykorzystywane są matematyczne algorytmy termodynamiczne, które są stosowane od lat przez projektantów rozdzielnic. Istnieją dwie metody obliczeniowe, stanowiące alternatywę dla badań. Są to metody czysto obliczeniowe, odrębne i niezależne. Są to:

a) Tak zwana "metoda mocy", oparta na nieprzekraczalnej górnej granicy strat mocy cieplnej w określonej obudowie.

W celu określenia wartości tych strat, w watach, symulowany jest przyrost temperatury w pustej rozdzielnicy, poprzez umieszczenie w środku regulowanych rezystorów grzejnych, których zadaniem jest doprowadzenie obudowy do termicznego stanu ustalonego.

Po jego osiągnięciu i po sprawdzeniu, czy przyrost temperatury zawiera się w określonych granicach, dla każdej z obudów uzyskuje się wartość maksymalnych strat mocy termicznej.

Metoda ta ma pewne ograniczenia i jest stosowana szczególnie do rozdzielnic:

1) z pojedynczym przedziałem i prądami do 630 A;

2) z jednorodnym rozkładem wewnętrznych strat;

3) w których elementy mechaniczne i zamontowane urządzenia są rozmieszczone w taki sposób, że przepływ powietrza jest tylko nieznacznie ograniczony;

4) w których przewody przewodzą prądy przekraczające 200 A, a elementy konstrukcyjne są rozmieszczone w taki sposób, że straty związane z prądami wirowymi są pomijalnie małe;

5) które zawierają urządzenia wykorzystujące 80% wartości charakterystycznej prądu termicznego umownego dla otwartej przestrzeni.

b) Algorytm obliczeniowy z normy IEC 60890, mający zastosowanie dla rozdzielnic o wielu przedziałach, z prądami znamionowymi sięgającymi 1600 A (wcześniej było to 3150 A). W tym przypadku wykorzystywane są procedury obliczeń algebraicznych, bez danych eksperymentalnych. Jest to procedura obliczeniowa prowadząca do wykreślenia, od dołu do góry, mapy termicznej rozdzielnicy w warunkach ustalonych, z przyrastającymi liniowo wartościami temperatury, aż do osiągnięcia maksymalnej wartości na górze obudowy.

Wykorzystując wielkość całkowitych strat mocy można oszacować przyrost temperatury wewnątrz rozdzielnicy, na różnych wysokościach, od dołu do góry.

5 Rozdzielnice

Normy IEC 60890 i IEC 61439-1 stwierdzają, że taka metoda obliczeń może być stosowana tylko wtedy, kiedy spełnione są następujące warunki:

- prąd znamionowy obwodów rozdzielnic nie może przekraczać 80% wartości prądu znamionowego (dla otwartej przestrzeni) zabezpieczeń i elementów elektrycznych zamontowanych w obwodach;
- istnieje w przybliżeniu równomierny rozkład strat mocy wewnątrz obudowy i nie ma przeszkód uniemożliwiających jej rozpraszanie na zewnątrz rozdzielnic;
- zamontowana rozdzielnica jest skonfigurowana w taki sposób, że przepływ powietrza jest ograniczony tylko w niewielkim stopniu;
- zamontowana rozdzielnica została zaprojektowana dla prądu stałego i prądu przemiennego o częstotliwości do 60 Hz włącznie, z sumarycznym natężeniem prądów zasilania nieprzekraczającym 1600 A;
- przewody przewodzące prądy o natężeniu przekraczającym 200 A i elementy konstrukcyjne są rozmieszczone w taki sposób, że wpływ prądów wirowych jest pomijalnie mały;
- w przypadku obudów z otworami wentylacyjnymi, przekrój wylotów powietrza jest przynajmniej 1,1 razy większy od przekroju wlotów powietrza;
- w każdym segmencie rozdzielnic znajdują się nie więcej, niż trzy przegrody;
- jeśli obudowa z zewnętrznymi otworami wentylacyjnymi będzie dzielona na przedziały, powierzchnia otworów wentylacyjnych, w każdej wewnętrznej przegrodzie, musi być równa przynajmniej 50% poziomej powierzchni segmentu przedziału.

W celu obliczenia przyrostu temperatury powietrza wewnątrz obudowy, po spełnieniu wymagań normy, należy rozważyć następujące dane:

- Wymiary obudowy
- Sposób montażu:
 - obudowa z dostępem powietrza ze wszystkich stron;
 - obudowa montowana na ścianie;
 - obudowa przewidziana do montażu na końcu szeregu;
 - obudowa przewidziana do montażu w środku rozdzielnic wieloszafowej;
- Wszystkie otwory wentylacyjne i ich wymiary
- Liczba wewnętrznych, poziomych przegród
- Straty mocy spowodowane przez prąd płynący przez poszczególne urządzenia i przewody zamontowane wewnątrz rozdzielnic lub przedziału.

Norma dopuszcza obliczanie przyrostu temperatury w powietrzu, w połowie wysokości oraz w najwyższym punkcie rozdzielnic.

Po wykreśleniu mapy termicznej wewnątrz rozdzielnic, od dołu do góry, rozdzielnica jest kontrolowana, czy obliczona temperatura powietrza na wysokości montażu jakiegokolwiek urządzenia nie przekroczy dopuszczalnej temperatury otoczenia, zgodnie z danymi producentów urządzeń.

Oznacza to dla łączników lub elementów elektrycznych obwodów głównych, że długotrwale obciążenie nie przekracza dopuszczalnej wartości, dla obliczonej, lokalnej temperatury powietrza, dla natężenia prądu nieprzekraczającego 80% wartości znamionowej.

W załączniku B zamieszczono opis metody obliczeniowej, podawanej przez normę. Firma ABB oferuje klientom oprogramowanie obliczeniowe, które umożliwi szybkie obliczanie przyrostów temperatury wewnątrz rozdzielnic.

5 Rozdzielnice

5.2 Rozdzielnice MNS

Systemy MNS są przeznaczone do stosowania w obszarach związanych z wytwarzaniem, rozdziałem i wykorzystaniem energii elektrycznej. Przykładowo, mogą one być wykorzystywane jako:

- rozdzielnice główne lub rozdzielnice rozdziału wtórnego;
- elementy zasilania centrum sterowania pracą silników MCC (Motor Control Centre);
- rozdzielnice systemów automatyki.

System MNS stanowi ramę konstrukcyjną, wyposażoną w niewymagające konserwacji połączenia śrubowe. Rama ta może zostać wyposażona – stosownie do potrzeb – w standaryzowane elementy i dostosowana do każdej aplikacji. Konsekwentne stosowanie zasad modułowości, tak w obszarze projektu mechanicznego, jak i elektrycznego, umożliwia dobór konstrukcji, wewnętrznego rozmieszczenia elementów i stopnia ochrony, który odpowiada warunkom pracy i warunkom środowiskowym.

Projekt i materiały użyte do budowy systemu MNS zapobiegają w dużym stopniu powstawaniu luków elektrycznych lub też zapewniają ich szybkie zgaszenie. System MNS spełnia wymagania normy VDE0660, część 500 oraz normy IEC 61641 i został poddany zakrojonym na szeroką skalę badaniom odporności na przypadkowe łuki elektryczne. Badania te zostały przeprowadzone przez niezależny instytut.

System MNS oferuje użytkownikom wiele rozwiązań i zalet w porównaniu do konwencjonalnych instalacji:

- niewielkich rozmiarów konstrukcja, pozwalająca zaoszczędzić miejsce;
- możliwość zestawiania rozdzielnic tyłami do siebie;
- optymalizowany rozkład energii w szafach;
- każdy projekt i jego szczegóły wykonywane w oparciu o standaryzowane elementy;
- szeroki zakres standaryzowanych modułów;
- różne poziomy projektowania, w zależności od warunków pracy i warunków otoczenia;
- łatwość łączenia różnych systemów urządzeń w pojedynczej szafie, takich jak moduły stacjonarne i wysuwane;
- możliwość uzyskania konstrukcji odpornej na łuk elektryczny (standardowa konstrukcja wykorzystująca stacjonarne moduły);
- możliwość uzyskania konstrukcji odpornej na trzęsienia ziemi, drgania i uderzenia;
- łatwość montażu, bez specjalnych narzędzi;
- łatwa konwersja lub doposażenie;
- rozwiązanie w dużym stopniu bezobsługowe;
- duża niezawodność pracy;
- wysokie bezpieczeństwo zapewnione ludziom.

Główne elementy ramy są wykonane z ceowników z otworami co 25 mm, zgodnie z normą DIN 43660. Wszystkie elementy ramy są skręcane za pomocą bezobsługowych wkrętów samogwintujących i wkrętów ESLOK. W oparciu o standardowy raster 25 mm możliwe jest konstruowanie różnych typów szaf, bez konieczności stosowania specjalnych narzędzi. Istnieje możliwość budowania rozdzielnic jedno lub wieloszaflowych, przeznaczonych do obsługi z przodu lub z przodu i z tyłu.

Dostępne są różne konstrukcje, w zależności od wymaganego typu obudowy:

- pojedyncze drzwi przedziału aparatuowego;
- podwójne drzwi przedziału aparatuowego;
- drzwi przedziału aparatuowego i kablowego;
- drzwi modułów i/lub osłony modułów wysuwanych oraz drzwi przedziału kablowego.

Dolna powierzchnia szafy może zostać wyposażona w płytę podłogową. Stosując płyty kotłierzowe można budować kanały kablowe dopasowane do każdego wymagania. Oferowane są drzwi i osłony, wyposażone w jeden lub więcej otworów wentylacyjnych. Górne płyty mogą zostać wyposażone w metalową siatkę (IP 30 - IP40) lub też w kanał wentylacyjny (IP 40, 41, 42).

5 Rozdzielnice

W zależności od wymagań, szkielet rozdzielnicy może zostać podzielony na następujące przedziały (obszary funkcjonalne):

- przedział aparatuowy;
- przedział szynowy;
- przedział kablowy;

Przedział aparatuowy zawiera moduły aparatuowe, przedział szynowy zawiera szyny zbiorcze i szyny zbiorcze rozdzielcze, przedział kablowy zawiera przewody wejściowe i przewody wyjściowe (opcjonalnie, doprowadzane z góry i z dołu) wraz z okablowaniem niezbędnym do połączenia modułów i układów pomocniczych (szyny kablowe, łączniki kablowe, połączenia równoległe, kanały kablowe, itd...). Przedziały funkcjonalne szaf i same szafy mogą zostać oddzielone za pomocą przegród. Można stosować również poziome przegrody, z lub bez otworów wentylacyjnych, umieszczone pomiędzy przedziałami.

Wszystkie szafy z wejściowymi/wyjściowymi liniami zasilającymi i sprzęgaczami szyn zawierają jeden łącznik. Łączniki mogą być stacjonarnymi rozłącznikami izolacyjnymi, bądź też wyłącznikami stacjonarnymi, wysuwanymi lub kompaktowymi. Taki typ szafy jest dzielony na przedział szynowy i przedział aparatuowy; ich wymiary wynoszą (wysokość x szerokość) 2200 mm x 400 mm / 1200 mm x 600 mm, a głębokość zależy od zastosowanej aparatury rozdzielczej. Szafy z wyłącznikami powietrznymi o natężeniu znamionowym do 2000 A mogą zostać oparte o rozwiązanie o zmniejszonych wymiarach (szerokość = 400 mm). Istnieje możliwość łączenia szaf, w celu budowy optymalnych rozwiązań o maksymalnej szerokości 3000 mm.

5.3 Rozdzielnice dystrybucyjne ArTu (nie dostępne na polskim rynku)

Rodzina rozdzielnic dystrybucyjnych ArTu firmy ABB SACE stanowi kompletną i zintegrowaną ofertę rozdzielnic i zestawów przeznaczonych do budowy rozdzielnic głównych i rozdzielnic rozdziału wtórnego w instalacjach rozdzielczych NN. Wykorzystując pojedynczą rodzinę wyposażenia dodatkowego i rozpoczynając od prostych zestawów montażowych, systemy typu ArTu umożliwiają budowę szerokiego zakresu konfiguracji, aż do rodzaju 4, wykorzystując wyłączniki modułowe, kompaktowe i powietrzne oraz wewnętrzne rozdzielania izolacyjne.

Firma ABB SACE oferuje serie standardowych zestawów składających się z nawierconych fabrycznie płyt i paneli umożliwiających montaż całej rodziny wyłączników typu System pro M, Tmax T, SACE Tmax XT lub Emax X1, E1, E2, E3, E4, bez konieczności wiercenia dodatkowych otworów lub dostosowywania elementów.

Szczególny nacisk położono na wymagania dotyczące okablowania, zapewniając specjalne gniazda umożliwiające poziome i pionowe mocowanie plastikowych kanałów kablowych. Standaryzacja elementów objęła również wewnętrzne przedziały izolacyjne rozdzielnic. W rozdzielnicach typu ArTu przedziały izolacyjne wykonuje się łatwo, bez konieczności budowy rozdzielnic „na miarę” lub też bez dodatkowego wycinania, gięcia lub wiercenia blach.

Wszystkie rozdzielnice typu ArTu charakteryzują się następującymi cechami:

- zintegrowana rodzina modułowych, metalowych elementów konstrukcyjnych dla prądów do 4000 A, ze wspólnymi akcesoriami;
- możliwość spełniania wymagań każdej aplikacji pod względem montażu (montaż naścienny, podłogowy, zestawy monoblokowe i szafy) oraz stopnia ochrony (IP31, IP41, IP43, IP65);
- konstrukcja wykonana z arkuszy blachy galwanizowanej na gorąco;

5 Rozdzielnice

- maksymalna integracja dzięki zastosowaniu modułowych urządzeń, wyłączników kompaktowych i wyłączników powietrznych firmy ABB SACE;
- skrócone do minimum czasy montażu rozdzielnic, dzięki prostocie zestawów, standaryzacji małych elementów rozdzielnic, stosowaniu elementów samonośnych oraz obecności jasno wskazanych punktów odniesienia, wykorzystywanych do montażu płyt i paneli;
- zestawy rozdzielni izolacyjnych aż do rodzaju 4

Rodzina rozdzielnic typu ArTu obejmuje cztery wersje, które mogą być wyposażane w takie same akcesoria.

Seria ArTu L

Seria ArTu L składa się z rodziny zestawów rozdzielnic modułowych, o pojemności 24/36 modułów w rzędzie i stopniu ochrony IP31 (bez drzwi) lub IP43 (podstawowa wersja drzwi). Powyższe rozdzielnice mogą być montowane na ścianie lub ustawiane na podłodze:

- seria rozdzielnic ściennych typu ArTu L, o wysokości 600, 800, 1000 lub 1200 mm, głębokości 204 mm i szerokości 690 mm. W tego typu rozdzielnicach można montować urządzenia modułowe typu System pro M oraz wyłączniki kompaktowe typu SACE Tmax XT i Tmax T1-T2-T3;
- seria rozdzielnic podłogowych ArTu L o wysokości 1400, 1600, 1800 lub 2000 mm, głębokości 240 mm i szerokości 690/890 mm. W tego typu rozdzielnicach można montować urządzenia modułowe typu System pro M oraz wyłączniki kompaktowe typu SACE Tmax XT i Tmax T1-T2-T3-T4-T5-T6 (wersje stacjonarne z zaciskami przednimi);

Seria ArTu M

Seria ArTu M składa się z rodziny zestawów rozdzielnic modułowych, o pojemności 24/36 modułów w rzędzie i stopniu ochrony IP31 (bez drzwi) lub IP65. Powyższe rozdzielnice mogą być montowane na ścianie lub ustawiane na podłodze:

- seria rozdzielnic ściennych typu ArTu M, o wysokości 600, 800, 1000 lub 1200 mm, głębokości 150/200 mm i szerokości 600 mm. W tego typu rozdzielnicach można montować urządzenia modułowe typu System pro M oraz wyłączniki kompaktowe typu SACE Tmax XT1-XT2-XT3 i Tmax T1-T2-T3;
- seria rozdzielnic podłogowych ArTu M o wysokości 1400, 1600, 1800 lub 2000 mm, głębokości 250 mm i szerokości 600/800 mm. W tego typu rozdzielnicach można montować urządzenia modułowe typu System pro M oraz wyłączniki kompaktowe typu SACE Tmax XT i Tmax T1-T2-T3-T4-T5-T6 (wersje stacjonarne z zaciskami przednimi);

5 Rozdzielnice

Seria ArTu K

Seria rozdzielnic typu ArTu K składa się z rodziny zestawów rozdzielnic modułowych, przeznaczonych do montażu podłogowego, o czterech różnych głębokościach (150, 225, 300, 500, 700 i 800 mm) i stopniu ochrony IP31 (bez przednich drzwi), IP41 (z przednimi drzwiami i bocznymi panelami wentylacyjnymi) lub IP65 (z przednimi drzwiami i ślepyimi bocznymi panelami). W tego typu rozdzielnicach można montować urządzenia modułowe typu System pro M, całą rodzinę wyłączników kompaktowych typu Tmax XT, Tmax T i wyłączniki typu Emax X1, E1, E2, E3 lub E4.

Rozdzielnice typu ArTu są dostępne w trzech różnych szerokościach funkcjonalnych:

ArTu switchboards have three functional widths:

- 400 mm, przewidzianych do montażu wyłączników kompaktowych o prądzie znamionowym do 630 A (T5);
- 600 mm - jest to standardowa wersja do montażu wszelkiego typu aparatów;
- 800 mm, przewidziane do budowy bocznych przedziałów kablowych wewnątrz konstrukcji rozdzielnic podłogowych lub umożliwiające stosowanie paneli o takiej samej szerokości.

Dostępna przestrzeń wewnętrzna różni się wysokością, od 600 mm (rozdzielnice naścienne serii L) do 2000 mm (rozdzielnice podłogowe serii M i K), oferując rozwiązania odpowiadające wymaganiom wielu różnych aplikacji.

Seria ArTu PB (tablice rozdzielcze i zestawy tablic rozdzielczych)

Seria rozdzielnic typu ArTu została rozbudowana o nową rodzinę tablic rozdzielczych typu ArTu PB. Tablice rozdzielcze typu ArTu PB są przeznaczone dla instalacji rozdzielczych z liniami wejściowymi do 800 A i liniami wyjściowymi do 250 A.

Tablice rozdzielcze typu ArTu PB charakteryzują się niezwykle solidną budową, dzięki zastosowaniu nowej konstrukcji ramy nośnej. Są dostępne w wersji przeznaczonej do montażu naściennego oraz do montażu podłogowego.

Tablice rozdzielcze typu ArTu PB charakteryzują się elastyczną konstrukcją, umożliwiającą ich dostosowanie do potrzeb, dzięki zastosowaniu inteligentnych rozwiązań opartych na konfiguracji 6, 12 lub 18 linii wyjściowych oraz dzięki zastosowaniu nowego systemu wtykowego firmy ABB, który umożliwia łatwe i szybkie podłączanie wyłączników typu Tmax XT1-XT2-XT3 i Tmax T1-T2-T3. Na żądanie dostępne są szafki rozszerzenia, które mogą być montowane z każdej strony konstrukcji tablicy i mogą być wykorzystywane również do montażu urządzeń pomiarowych.

Pionowy system listew instalacyjnych, biegnący za warstwą wyłączników kompaktowych, zapewnia łatwy dostęp do okablowania wszystkich akcesoriów (przełączników zwarciovych, wyzwalaczy podnapięciowych, styków pomocniczych). Tablice rozdzielcze typu ArTu PB są standardowo dostarczane z pełnymi drzwiami, ale są również dostępne w wersji z drzwiami przeszkłonymi.

Załącznik A: Zabezpieczenia przed skutkami zwarć w rozdzielnicach niskiego napięcia

Norma IEC 61439-1 stwierdza, że ROZDZIELNICE muszą być budowane w taki sposób, aby były w stanie wytrzymać obciążenia termiczne i dynamiczne, spowodowane przez prądy zwarciove o natężeniach sięgających wartości znamionowych.

Rozdzielnice muszą być również zabezpieczane przed prądami zwarcioowymi za pomocą wyłączników, bezpieczników lub też wyłączników i bezpieczników, które mogą zostać zabudowane w rozdzielnicy lub też zamontowane w instalacji przed rozdzielnicą. Zamawiając rozdzielnicę użytkownik musi określić warunki zwarciove w miejscu montażu.

W niniejszym rozdziale uwzględniono następujące aspekty problemu:

- potrzeba lub brak potrzeby sprawdzenia wytrzymałości zwarciovej wewnątrz rozdzielnicy;
- dobór aparatury rozdzielczej dla danej instalacji, w oparciu o wartość prądu zwarciowego spodziewanego instalacji oraz w oparciu o parametry zwarciove aparatury;
- dobór układu szyn zbiorczych z punktu widzenia prądów zwarcioowych oraz układów zabezpieczających;
- kontrola wytrzymałości zwarciovej rozdzielnicy, zgodnie z zasadami określonymi w normie IEC 61439-1.

Załącznik A: Zabezpieczenia przed skutkami zwarć w rozdzielnicach niskiego napięcia

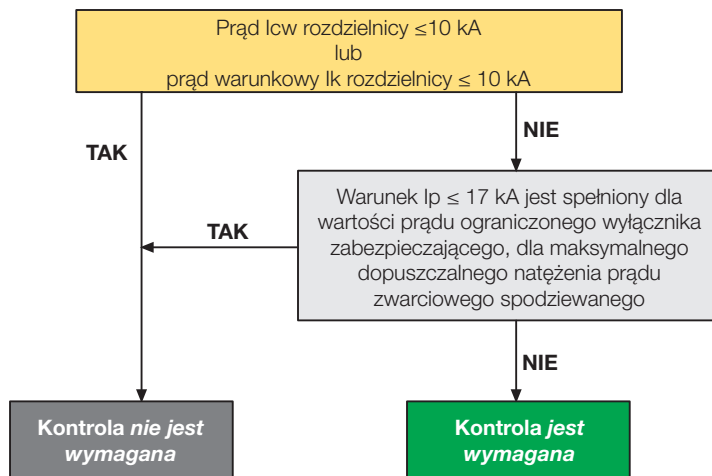
Kontrola wytrzymałości zwarciowej

Kontrola wytrzymałości zwarciowej jest oparta na normie IEC 61439-1, w której określono, między innymi, przypadki wymagające kontroli oraz różne metody kontroli.

Próba wytrzymałości zwarciowej nie jest wymagana w następujących przypadkach:

- Dla rozdzielnic o prądzie zwarciowym znamionowym krótkotrwałym (I_{cw}) lub prądzie znamionowym warunkowym (I_k) nieprzekraczającym 10 kA.
- Dla rozdzielnic chronionych przez układy ograniczające natężenie prądu, o wartości prądu ograniczonego, która nie przekracza 17 kA dla maksymalnej dopuszczalnej wartości prądu zwarciowego spodziewanego na zaciskach obwodu wejściowego rozdzielnic.
- W przypadku obwodów pomocniczych rozdzielnic przeznaczonych do połączenia z transformatorami, których moc znamionowa nie przekracza 10 kVA dla napięcia znamionowego obwodu wtórnego nie mniejszego niż 110 V, lub 1,6 kVA dla napięcia znamionowego obwodu wtórnego mniejszego niż 110 V oraz, których impedancja zwarciowa jest nie mniejsza, niż 4%.

W takim przypadku, z konstrukcyjnego punktu widzenia, potrzeba kontroli wytrzymałości zwarciowej może być postrzegana w następujący sposób:

Szczegółowy opis realizacji kontroli jest dostępny bezpośrednio w normie IEC 61439-1.

Załącznik A: Zabezpieczenia przed skutkami zwarc w rozdzielnicach niskiego napięcia

Prąd zwarcowy i dobór rozdzielnic dla instalacji

Kontrola wytrzymałości zwarcowej jest oparta na dwóch wartościach podawanych alternatywnie przez producenta:

- prąd znamionowy krótkotrwały wytrzymawany I_{cw}
- prąd znamionowy zwarcowy warunkowy I_k

W oparciu o jedną z tych dwóch wartości istnieje możliwość określenia, czy rozdzielnica nadaje się do zamontowania w określonym miejscu instalacji.

Należy koniecznie sprawdzić, czy prądy wyłączalne aparatów zamontowanych wewnątrz rozdzielnic są odpowiednie względem wartości prądów zwarcowych w instalacji.

Prąd znamionowy krótkotrwały wytrzymawany I_{cw} jest wartością skuteczną prądu próby zwarcowej trwającej 1 s, bez otwarcia zabezpieczeń, deklarowaną przez producenta rozdzielnic. Jest to prąd, który może być przewodzony przez rozdzielnicę, bez uszkodzeń, w określonych warunkach, definiowanych przez zależności czasowo-prądowe. Do rozdzielnic można przypisać różne wartości prądu I_{cw} , dla różnych czasów (np. 0,2 s; 3 s). Rozdzielnica musi być w stanie wytrzymać obciążenia termiczne i elektrodynamiczne, bez uszkodzeń lub zniekształceń, które mogłyby zagrozić działaniu systemu. Na podstawie takiej próby (jeśli zostanie zakończona pomyślnie) istnieje możliwość określenia wartości energii (I^2t), która może przepływać przez rozdzielnicę:

$$I^2t = I_{cw}^2t$$

Próba musi zostać przeprowadzona dla wartości współczynnika mocy określonej w tabeli poniżej. Dane te pochodzą z normy IEC 61439-1. Współczynnik „n”, który odpowiada danej wartości $\cos\phi$, umożliwi określenie wartości szczytowej prądu zwarcowego wytrzymawanego przez rozdzielnicę, w oparciu o następujący wzór:

$$I_p = I_{cw} \cdot n$$

Tabela 4

wartość skuteczną prądu zwarcowego	Współczynnik mocy	
	$\cos\phi$	n
$I \leq 5 \text{ kA}$	0,7	1,5
$5 < I \leq 10 \text{ kA}$	0,5	1,7
$10 < I \leq 20 \text{ kA}$	0,3	2
$20 < I \leq 50 \text{ kA}$	0,25	2,1
$50 < I$	0,2	2,2

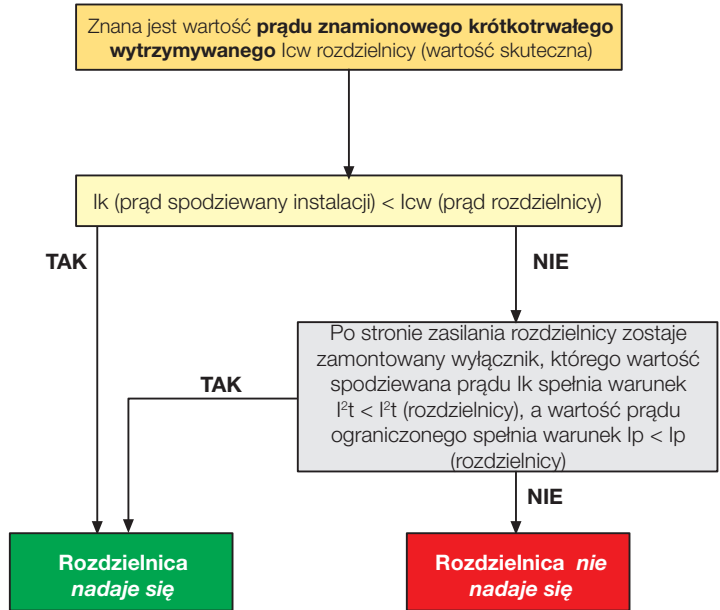
Wartości podane w tabeli odpowiadają większości możliwych zastosowań. W specjalnych miejscach, na przykład w pobliżu transformatorów lub generatorów, można spotkać się z mniejszymi wartościami współczynników mocy, a zamiast wartości skutecznej prądu zwarcowego, progiem ograniczającym może stać się maksymalna wartość szczytowa prądu spodziewanego.

Prąd zwarcowy warunkowy jest określoną wcześniej wartością skuteczną prądu probierczego, której to wartości odpowiada określona wartość szczytowa I_p , która może być wytrzymawana przez rozdzielnicę w trakcie zadziałania określonego zabezpieczenia. Takim zabezpieczeniem są zazwyczaj wyłączniki główne rozdzielnic.

Porównując obydwie wartości (I_{cw} i I_p) z prądem zwarcowym spodziewanym w instalacji, istnieje możliwość stwierdzenia, czy rozdzielnica nadaje się do zamontowania w określonym miejscu instalacji.

Na poniższych schematach przedstawiono metodę określania kompatybilności rozdzielnic z instalacją.

Załącznik A: Zabezpieczenia przed skutkami zwarć w rozdzielnicach niskiego napięcia

Należy sprawdzić, czy wartość prądu wyłączalnego aparatu zamontowanego wewnątrz rozdzielnicy odpowiada wartościom prądów zwarciovych instalacji.

Załącznik A: Zabezpieczenia przed skutkami zwarć w rozdzielnicach niskiego napięcia

Przykład

Dane instalacji: Napięcie znamionowe $U_r = 400 \text{ V}$
 Częstotliwość znamionowa $f_r = 50 \text{ Hz}$
 Prąd zwarciový $I_k = 35 \text{ kA}$

Założmy, że w istniejącej instalacji istnieje rozdzielnica o prądzie I_{cw} równym 35 kA , a w miejscu jej zamontowania wartość prądu zwarciovýgo spodziewanego jest równa 35 kA .

Założmy teraz, że podjęto decyzję o zwiększeniu mocy zasilania instalacji, a wartość prądu zwarciovýgo wzrosła do 60 kA .

Dane instalacji po zmianie: Napięcie znamionowe $U_r = 400 \text{ V}$
 Częstotliwość znamionowa $f_r = 50 \text{ Hz}$
 Prąd zwarciový $I_k = 60 \text{ kA}$

Ponieważ wartość prądu I_{cw} rozdzielnicy jest mniejsza od prądu zwarciovýgo instalacji, w celu sprawdzenia, czy dana rozdzielnica jest wciąż kompatybilna z instalacją, należy:

- określić wartości energii I^2t oraz prądu I_p przepływającego przez wyłącznik znajdujący się po stronie zasilania rozdzielnicy
- sprawdzić, czy zabezpieczenia zamontowane wewnątrz rozdzielnicy charakteryzują się dostatecznie dużą wartością prądu wyłączalnego (niezależnie lub też jako zabezpieczenie)

$I_{cw} = 35 \text{ kA}$, na podstawie czego:

$$I^2t_{\text{rozdzielnicy}} = 35^2 \times 1 = 1225 \text{ MA}^2\text{s}$$

$$I_{p_{\text{rozdzielnicy}}} = 73,5 \text{ kA (zgodnie z tabelą 4)}$$

Zakładając, że po stronie zasilania rozdzielnicy zamontowano wyłącznik typu Tmax T5H (**$I_{cu}=70\text{kA}@415\text{V}$**)

$$I^2t_{\text{WYŁ.}} < 4\text{MA}^2\text{s}$$

$$I_{p_{\text{WYŁ.}}} < 40\text{kA}$$

ponieważ

$$I^2t_{\text{rozdzielnicy}} > I^2t_{\text{WYŁ.}}$$

$$I_{p_{\text{rozdzielnicy}}} > I_{p_{\text{WYŁ.}}}$$

oznacza to, że rozdzielnica (konstrukcja i układ szyn zbiorczych) jest odpowiednia.

Założmy, że wyłączniki zamontowane wewnątrz rozdzielnicy są wyłącznikami typu XT1, XT2 i XT3, wersji N, **$I_{cu}=36 \text{ kA}, 415 \text{ V}$** . Na podstawie tabeli zabezpieczeń (patrz punkt 3.3) wynika, że wyłączniki wewnątrz rozdzielnicy są odpowiednie dla instalacji, ponieważ wartość ich prądu wyłączalnego zwarciovýgo wzrasta do 65 kA dzięki wyłącznikowi typu T5H zamontowanemu po stronie zasilania.

Załącznik A: Zabezpieczenia przed skutkami zwarcia w rozdzielnicach niskiego napięcia

Wybór instalacji rozdzielczej pod kątem wytrzymałości zwarciorowej

Dobór wielkości instalacji rozdzielczej rozdzielnic jest dokonywany, opierając się na wartościach znamionowych prądu przepływającego przez rozdzielnicę oraz na wartości prądów zwarciorowych spodziewanych instalacji. Producent podaje zazwyczaj tabele, które umożliwiają dokonanie wyboru przekroju szyn zbiorczych w funkcji prądu znamionowego i podaje odległości montażowe współników szyn zbiorczych, w celu zapewnienia odpowiedniej wytrzymałości zwarciorowej.

W celu dokonania wyboru systemu rozdzielczego, który odpowiada parametrom zwarciorowym instalacji, należy stosować się do następujących procedur:

- **Jeśli znane jest zabezpieczenie po stronie zasilania instalacji rozdzielczej**

Na podstawie wartości prądu I_{cw} systemu dystrybucji:

$I_{k_{syst}} = I_{cw} \cdot n$ gdzie n jest współczynnikiem otrzymanym z tabeli 4

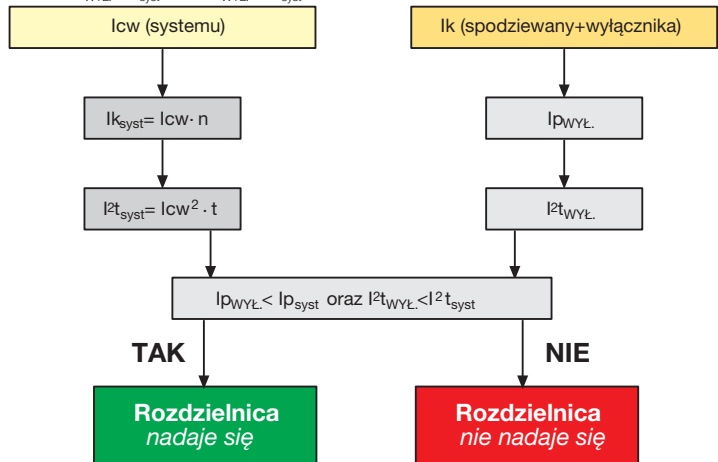
$I^2 t_{syst} = I_{cw}^2 \cdot t$ gdzie $t = 1$ s

W powiązaniu z wartością prądu zwarciorowego spodziewanego instalacji można określić następujące wartości:

prąd ograniczony wyłącznika

wartość energii przepływającej przez wyłącznik

Jeśli $I_{p_{WYL}} < I_{p_{syst}}$ oraz $I^2 t_{WYL} < I^2 t_{syst}$, to wtedy system dystrybucyjny jest odpowiedni.

- **Jeśli nie jest znane zabezpieczenie po stronie zasilania instalacji rozdzielczej**

Muszą zostać spełnione następujące warunki:

$$I_k (\text{spodziewany}) < I_{cw} (\text{systemu})$$

Załącznik A: Zabezpieczenia przed skutkami zwarć w rozdzielnicach niskiego napięcia

Przykład

Dane instalacji:

Napięcie znamionowe $U_r = 400 \text{ V}$
 Częstotliwość znamionowa $f_r = 50 \text{ Hz}$
 Prąd zwarciaowy $I_k = 65 \text{ kA}$

Uwzględniając potrzebę zastosowania systemu kształtowanych szyn zbiorczych 400 A, w katalogu firmy ABB SACE "Rozdzielnice dystrybucyjne typu ArTu" można dokonać następującego wyboru:
 BA0400 $I_n=400 \text{ A}$ (IP65) $I_{cw}=35 \text{ kA}$.

Zakładając, że po stronie zasilania układu szynowego zamontowano wyłącznik kompaktowy typu ABB SACE Tmax T5400 I_n400

Na podstawie wartości prądu I_{cw} układu szynowego:

$$I_{p_{\text{syst}}} = I_{cw} \cdot n = 35 \cdot 2.1 = 73,5 \text{ [kA]}$$

$$I^2 t_{\text{syst}} = I_{cw}^2 \cdot t = 35^2 \cdot 1 = 1225 \text{ [(kA)}^2 \text{ s]}$$

Na podstawie charakterystyk:

- $I_k 65 \text{ kA}$ odpowiada w przybliżeniu wartości $I_{p_{\text{WYL.}}}=35 \text{ kA}$
- $I_k 65 \text{ kA}$ odpowiada w przybliżeniu wartości $I^2 t_{\text{WYL.}}=4 \text{ [(kA)}^2 \text{ s}]= 4 \text{ [MA}^2 \text{ sec]}$

Wobec tego:

$$I_{p_{\text{WYL.}}} < I_{p_{\text{syst}}}$$

i

$$I^2 t_{\text{WYL.}} < I^2 t_{\text{syst}}$$

co oznacza, że układ przewodów szynowych jest kompatybilny z rozdzielnicą.

Załącznik A: Zabezpieczenia przed skutkami zwarc w rozdzielnicach niskiego napięcia

Dobór przewodów strony zasilania układów zabezpieczających

Norma IEC 61439-1 zaleca, aby przewody czynne w rozdzielnicy (w tym szyny zbiorcze), umieszczone pomiędzy szynami zbiorczymi głównymi i stroną zasilania poszczególnych bloków funkcjonalnych, jak również elementy konstrukcyjne tych bloków mogły być wymiarowane stosowanie do obniżonej wartości obciążeń zwarciovych, które występują po stronie obciążenia układu zabezpieczającego bloki.

Będzie to możliwe, jeśli w całej rozdzielnicy przewody zostały zamontowane w taki sposób, że w normalnych warunkach pracy, wewnętrzne zwarcie międzyfazowe i/lub zwarcie pomiędzy fazą i ziemią jest bardzo mało prawdopodobne. Zaleca się, aby takie przewody miały konstrukcję litą i sztywną.

Przykładowo, norma podaje rodzaje przewodów i wymagań montażowych, które pozwalają uznać zwarcie międzyfazowe lub zwarcie pomiędzy fazą i ziemią za mało prawdopodobne.

Typ przewodu	Wymagania
Gołe przewody lub przewody jednożyłowe z podstawową izolacją, na przykład przewody zgodne z normą IEC 60227-3.	Należy unikać wzajemnego stykania się lub też dotykania elementów przewodzących, stosując na przykład elementy dystansowe.
Przewody jednożyłowe z podstawową izolacją, o maksymalnej dopuszczalnej temperaturze pracy powyżej 90°C, na przykład przewody zgodne z normą IEC 60245-3, lub odporne na działanie temperatury przewody z izolacją z PCV, zgodne z normą IEC 60227-3.	Wzajemne stykanie się lub dotykanie elementów przewodzących jest dopuszczalne, jeśli nie ma zewnętrznego nacisku na przewody. Należy unikać kontaktu z ostrymi krawędziami. Nie może występować niebezpieczeństwo uszkodzeń mechanicznych. Takie przewody mogą być obciążone w trakcie pracy tylko w taki sposób, aby ich temperatura nie przekroczyła 70°C.
Przewody z podstawową izolacją, na przykład przewody zgodne z normą IEC 60227-3, wyposażone w izolację dodatkową, na przykład przewody indywidualnie pokryte koszulką termokurczliwą lub przewody prowadzone indywidualnie w rurkach plastikowych.	Brak dodatkowych wymagań, jeśli nie ma niebezpieczeństwa uszkodzeń mechanicznych.
Przewody izolowane materiałem o bardzo dużej wytrzymałości mechanicznej, na przykład ETFE lub przewody z podwójną izolacją, ze wzmocnionym zewnętrznym pancerzem, przeznaczone do stosowania w instalacjach o napięciach do 3 kV, na przykład przewody zgodne z normą IEC 60502.	
Jedno lub wielożyłowe przewody w pancerzu, na przykład przewody zgodne z normą IEC 60245-4 lub 60227-4.	

W przypadku spełnienia tych warunków, lub jeśli prawdopodobieństwo wewnętrznego zwarcia jest bardzo małe, opisana powyżej procedura musi zostać wykorzystana do sprawdzenia, czy instalacja dystrybucyjna jest odpowiednia dla warunków zwarciovych, kiedy zostaną one określone jako funkcja charakterystyk wyłączników zamontowanych po stronie obciążenia szyn zbiorczych.

Załącznik A: Zabezpieczenia przed skutkami zwarc w rozdzielnicach niskiego napięcia

Przykład

Dane instalacji:

Napięcie znamionowe $U_r = 400 \text{ V}$

Częstotliwość znamionowa $f_r = 50 \text{ Hz}$

Prąd zwarciový $I_k = 45 \text{ kA}$

W rozdzielnicę przedstawioną na rysunku, pionowe szyny zbiorcze dystrybucyjne odchodzą od szyn zbiorczych głównych.

Są to szyny zbiorcze 800 A o kształtowanym przekroju i następujących parametrach:

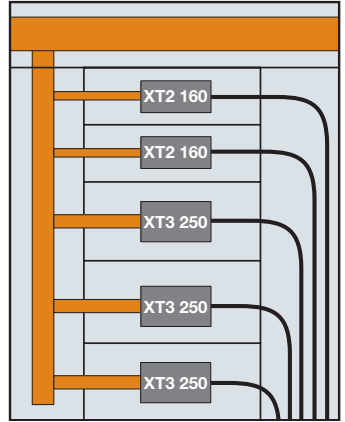
$I_n (\text{IP65}) = 800 \text{ A}$,

$I_{cw \text{ max}} = 35 \text{ kA}$

Ponieważ jest to "szytwny" układ wykorzystujący elementy dystansowe, zgodnie z normą IEC 61439-1 zwarcie pomiędzy szynami zbiorczymi jest mało prawdopodobne.

Niezbędne jest sprawdzenie, czy obciążenia zredukowane przez wyłącznik zamontowane po stronie obciążenia instalacji są odpowiednie dla instalacji.

Zakładając, że w szafach zamontowane następujące wyłączniki:

$T_{\text{max}} \text{ XT3S250}$

$T_{\text{max}} \text{ XT2S160}$

należy wtedy sprawdzić, czy w przypadku zwarcia na którymkolwiek z przewodów wyjściowych, ograniczenia wprowadzone przez wyłącznik są odpowiednie dla układu szyn zbiorczych. Aby spełnić to wymaganie, przy maksymalnym dopuszczalnym prądzie zwarciovým spodziewanym, wyłącznik o większej wartości prądu ograniczonego i energii przepływającej przez wyłącznik musi charakteryzować się odpowiednią zdolnością ograniczenia wartości prądu układu szyn zbiorczych.

W tym przypadku wyłącznik jest wyłącznikiem typu SACE Tmax XT3S250 In250. Weryfikację należy przeprowadzić w taki sam sposób, co w poprzednim punkcie:

Na podstawie wartości prądu I_{cw} układu przewodów szynowych

$$I_{p_{\text{syst}}} = I_{cw} \cdot n = 35 \cdot 2.1 = 73.5 \quad [\text{kA}]$$

$$I^2 t_{\text{syst}} = I_{cw}^2 \cdot t = 35^2 \cdot 1 = 1225 \quad [(\text{kA})^2 \text{s}]$$

Na podstawie charakterystyk ograniczeń i całki Joule'a

- $I_k = 45 \text{ kA}$ odpowiada w przybliżeniu wartości $I_{p_{\text{CB}}} = 30 \text{ kA}$

- $I_k = 45 \text{ kA}$ odpowiada w przybliżeniu wartości $I^2 t_{\text{CB}} = 3 [(\text{kA})^2 \text{s}]$

Wobec tego:

$$I_{p_{\text{CB}}} < I_{p_{\text{syst}}}$$

$$\text{and}$$

$$I^2 t_{\text{CB}} < I^2 t_{\text{syst}}$$

co oznacza, że układ przewodów szynowych jest kompatybilny z rozdzielnicą.

Załącznik A: Zabezpieczenia przed skutkami zwarć w rozdzielnicach niskiego napięcia

Kontrola zwarcziowa w oparciu o zasady projektowe

Zgodnie z nową normą IEC 61439-1, zgodność rozdzielnicy w warunkach zwarcia można wykazać - oprócz badań laboratoryjnych (lcw) - stosując również odpowiednie zasady projektowe, które zostały podane w poniższej tabeli (tabela 13 normy IEC 61439-1).

Punkt	Uwzględniane wymagania	TAK	NIE
1	Czy wytrzymałość zwarcziowa każdego z obwodów ROZDZIELNICY poddawanej analizie jest mniejsza, równa, od wytrzymałości projektu wzorcowego?		
2	Czy przekroje szyn zbiorczych i połączeń każdego z obwodów ROZDZIELNICY poddawanej analizie są, równe, lub też większe od przekrojów projektu wzorcowego?		
3	Czy odstęp szyn zbiorczych i połączeń każdego z obwodów ROZDZIELNICY poddawanej analizie są, równe, lub też większe od odstępów projektu wzorcowego?		
4	Czy wsporniki szyn zbiorczych każdego z obwodów ROZDZIELNICY poddawanej analizie są tego samego typu, kształtu, są wykonane z tego samego materiału, charakteryzują się taki samym rozstawem na długości szyn zbiorczych, co w projekcie wzorcowym?		
5	Czy materiały i właściwości materiałów przewodów każdego z obwodów ROZDZIELNICY poddawanej analizie są takie same, co w projekcie wzorcowym?		
6	Czy zabezpieczenia zwarcziowe każdego z obwodów ROZDZIELNICY poddawanej analizie są równoważne, to znaczy, czy są tego samego producenta i serii ^{a)} , o takich samych lub lepszych charakterystykach ograniczeń (I^2t , I), opierając się na danych producenta zabezpieczeń oraz, czy są rozmieszczone w taki sam sposób, co w projekcie wzorcowym?		
7	Czy długość niezabezpieczonych przewodów pod napięciem, zgodnie z punktem 8.6.4, każdego z niezabezpieczonych obwodów ROZDZIELNICY poddawanej analizie jest mniejsza, lub równa, od długości projektu wzorcowego?		
8	Jeśli poddawana analizie ROZDZIELNICA zawiera obudowę, to czy projekt wzorcowy również zawierał obudowę, która została poddana badaniom?		
9	Czy obudowa poddawanej analizie ROZDZIELNICY ma taką samą konstrukcję, jest tego samego typu i ma co najmniej takie same wymiary, co obudowa projektu wzorcowego?		

Odpowiedź "TAK" na wszystkie wymagania oznacza, że nie jest potrzebna dalsza analiza.

Odpowiedź "NIE" na którekolwiek z wymagań oznacza, że potrzebne będą dalsze analizy – patrz punkty 10.11.4 i 10.11.5 normy.

^{a)} Zabezpieczenia zwarcziowe tego samego producenta, ale innej serii mogą zostać uznane za równoważne tam, gdzie ich producent deklaruje, że ich parametry są takie same lub lepsze we wszystkich istotnych aspektach, w porównaniu do serii wykorzystanej do weryfikacji, np. w zakresie prądu wyłączalnego, charakterystyk ograniczeń (I^2t , I_{pk}) i krytycznych odległości.

Załącznik B: Określenie przyrostu temperatury zgodnie z normą IEC 60890

Metoda obliczeniowa sugerowana przez normę IEC 60890 umożliwia szacowanie przyrostu temperatury wewnątrz rozdzielnic. Normy IEC 60890 i IEC 61439-1 stwierdzają, że powyższa metoda obliczeniowa może być stosowana tylko wtedy, jeśli spełnione są poniższe warunki:

- prąd znamionowy obwodów rozdzielnic nie może przekraczać 80% wartości prądu znamionowego (dla otwartej przestrzeni) zabezpieczeń i elementów elektrycznych zamontowanych w obwodach;
- istnieje w przybliżeniu równomierny rozkład strat mocy wewnątrz obudowy i nie ma przeszkód uniemożliwiających jej rozpraszanie na zewnątrz rozdzielnic;
- zamontowana rozdzielnica jest skonfigurowana w taki sposób, że przepływ powietrza jest ograniczony tylko w niewielkim stopniu;
- zamontowana rozdzielnica została zaprojektowana dla prądu stałego i prądu przemiennego o częstotliwości do 60 Hz włącznie, z sumarycznym natężeniem prądów zasilania nieprzekraczającym 1600 A;
- przewody przewodzące prądy o natężeniu przekraczającym 200 A i elementy konstrukcyjne są rozmieszczone w taki sposób, że wpływ prądów wirowych jest pomijalnie mały;
- w przypadku obudów z otworami wentylacyjnymi, przekrój wylotów powietrza jest przynajmniej 1,1 razy większy od przekroju wlotów powietrza;
- w każdym segmencie rozdzielnic znajdują się nie więcej niż trzy przegrody;
- jeśli obudowa z zewnętrznymi otworami wentylacyjnymi będzie dzielona na przedziały, powierzchnia otworów wentylacyjnych w każdej wewnętrznej przegrodzie musi być równa przynajmniej 50% poziomej powierzchni segmentu przedziału.

Dane potrzebne do obliczeń:

- wymiary obudowy: wysokość, szerokość, głębokość;
- sposób montażu obudowy (patrz tabela 8);
- obecność otworów wentylacyjnych;
- liczba wewnętrznych, poziomych przegrodzeń;
- straty mocy urządzeń zamontowanych w obudowie (patrz tabele 13 i 14);
- straty mocy przewodów wewnątrz obudowy, równe sumie strat mocy każdego przewodu, zgodnie z tabelami 1, 2 i 3.

W przypadku nie w pełni obciążonych urządzeń i przewodów, straty mocy można oszacować w następujący sposób:

$$P = P_n \left(\frac{I_b}{I_n} \right)^2 \quad (1)$$

gdzie:

P jest rzeczywistą wartością strat mocy;

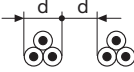
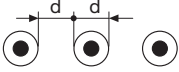
P_n jest wartością znamionową strat mocy (dla I_r);

I_b jest rzeczywistym natężeniem prądu;

I_n jest wartością znamionową prądu.

Załącznik B: Określenie przyrostu temperatury zgodnie z normą IEC 60890

Tabela 1: Prąd roboczy i straty mocy izolowanych przewodów

Przekrój (Cu)	Maksymalna dopuszczalna temperatura przewodu 70°C											
	Temperatura powietrza wewnątrz obudowy, w pobliżu przewodów											
	35 °C		55 °C		35 °C		55 °C		35 °C		55 °C	
	prąd roboczy	straty mocy 2)	prąd roboczy	straty mocy 2)	prąd roboczy	straty mocy 2)	prąd roboczy	straty mocy 2)	prąd roboczy	straty mocy 2)	prąd roboczy	straty mocy 2)
mm ²	A	W/m	A	W/m	A	W/m	A	W/m	A	W/m	A	W/m
1,5	12	2,1	8	0,9	12	2,1	8	0,9	12	2,1	8	0,9
2,5	17	2,5	11	1,1	20	3,5	12	1,3	20	3,5	12	1,3
4	22	2,6	14	1,1	25	3,4	18	1,8	25	3,4	20	2,2
6	28	2,8	18	1,2	32	3,7	23	1,9	32	3,7	25	2,3
10	38	3,0	25	1,3	48	4,8	31	2,0	50	5,2	32	2,1
16	52	3,7	34	1,6	64	5,6	42	2,4	65	5,8	50	3,4
25					85	6,3	55	2,6	85	6,3	65	3,7
35					104	7,5	67	3,1	115	7,9	85	5,0
50					130	7,9	85	3,4	150	10,5	115	6,2
70					161	8,4	105	3,6	175	9,9	149	7,2
95					192	8,7	125	3,7	225	11,9	175	7,2
120					226	9,6	147	4,1	250	11,7	210	8,3
150					275	11,7	167	4,3	275	11,7	239	8,8
185					295	10,9	191	4,6	350	15,4	273	9,4
240					347	12,0	225	5,0	400	15,9	322	10,3
300					400	13,2	260	5,6	460	17,5	371	11,4
Przewody obwodów pomocniczych												
						Sred.						
0,12	2,6	1,2	1,7	0,5	0,4							
0,14	2,9	1,3	1,9	0,6	-							
0,20	3,2	1,1	2,1	0,5	-							
0,22	3,6	1,3	2,3	0,5	0,5							
0,30	4,4	1,4	2,9	0,6	0,6							
0,34	4,7	1,4	3,1	0,6	0,6							
0,50	6,4	1,8	4,2	0,8	0,8							
0,56		1,6		0,7	-							
0,75	8,2	1,9	5,4	0,8	1,0							
1,00	9,3	1,8	6,1	0,8	-							

1) Dowolne żądane rozmieszczenie, z podanymi wartościami odnoszącymi się do sześciu żył w wielożyłowej wiązce i równoczesnym obciążeniem 100%.

2) Dla długości jednostkowej.

Załącznik B: Określenie przyrostu temperatury zgodnie z normą IEC 60890

Tabela 2: Prąd roboczy i straty mocy gołych przewodów, w układach pionowych, bez bezpośrednich połączeń z aparatami

Szerokość x grubość	Przekrój (Cu)	Maksymalna dopuszczalna temperatura przewodu 85°C															
		Temperatura powietrza wewnątrz obudowy, w pobliżu przewodów: 35°C								Temperatura powietrza wewnątrz obudowy, w pobliżu przewodów: 55°C							
		50 Hz to 60 Hz ac				dc and ac to 16 2/3 Hz				50 Hz to 60 Hz ac				dc and ac to 16 2/3 Hz			
		prąd roboczy	straty mocy 1)	prąd roboczy	straty mocy 1)	prąd roboczy	straty mocy 1)	prąd roboczy	straty mocy 1)	prąd roboczy	straty mocy 1)	prąd roboczy	straty mocy 1)	prąd roboczy	straty mocy 1)	prąd roboczy	straty mocy 1)
mm x mm	mm ²	A*	W/m	A**	W/m	A*	W/m	A**	W/m	A*	W/m	A**	W/m	A*	W/m	A**	W/m
12 x 2	23,5	144	19,5	242	27,5	144	19,5	242	27,5	105	10,4	177	14,7	105	10,4	177	14,7
15 x 2	29,5	170	21,7	282	29,9	170	21,7	282	29,9	124	11,6	206	16,0	124	11,6	206	16,0
15 x 3	44,5	215	23,1	375	35,2	215	23,1	375	35,2	157	12,3	274	18,8	157	12,3	274	18,8
20 x 2	39,5	215	26,1	351	34,8	215	26,1	354	35,4	157	13,9	256	18,5	157	12,3	258	18,8
20 x 3	59,5	271	27,6	463	40,2	271	27,6	463	40,2	198	14,7	338	21,4	198	14,7	338	21,4
20 x 5	99,1	364	29,9	665	49,8	364	29,9	668	50,3	266	16,0	485	26,5	266	16,0	487	26,7
20 x 10	199	568	36,9	1097	69,2	569	36,7	1107	69,6	414	19,6	800	36,8	415	19,5	807	37,0
25 x 5	124	435	34,1	779	55,4	435	34,1	78	55,6	317	18,1	568	29,5	317	18,1	572	29,5
30 x 5	149	504	38,4	894	60,6	505	38,2	899	60,7	368	20,5	652	32,3	369	20,4	656	32,3
30 x 10	299	762	44,4	1410	77,9	770	44,8	1436	77,8	556	27,7	1028	41,4	562	23,9	1048	41,5
40 x 5	199	641	47,0	1112	72,5	644	47,0	1128	72,3	468	25,0	811	38,5	469	24,9	586	38,5
40 x 10	399	951	52,7	1716	88,9	968	52,6	1796	90,5	694	28,1	1251	47,3	706	28,0	1310	48,1
50 x 5	249	775	55,7	1322	82,9	782	55,4	1357	83,4	566	29,7	964	44,1	570	29,4	989	44,3
50 x 10	499	1133	60,9	2008	102,9	1164	61,4	2141	103,8	826	32,3	1465	54,8	849	32,7	1562	55,3
60 x 5	299	915	64,1	1530	94,2	926	64,7	1583	94,6	667	34,1	1116	50,1	675	34,4	1154	50,3
60 x 10	599	1310	68,5	2288	116,2	1357	69,5	2487	117,8	955	36,4	1668	62,0	989	36,9	1814	62,7
80 x 5	399	1170	80,7	1929	116,4	1200	80,8	2035	116,1	858	42,9	1407	61,9	875	42,9	1484	61,8
80 x 10	799	1649	85,0	2806	138,7	1742	85,1	3165	140,4	1203	45,3	2047	73,8	1271	45,3	1756	74,8
100 x 5	499	1436	100,1	2301	137,0	1476	98,7	2407	121,2	1048	53,3	1678	72,9	1077	52,5	1756	69,8
100 x 10	999	1982	101,7	3298	164,2	2128	102,6	3844	169,9	1445	54,0	2406	84,4	1552	54,6	2803	90,4
120 x 10	1200	2314	115,5	3804	187,3	2514	115,9	4509	189,9	1688	61,5	2774	99,6	1833	61,6	3288	101,0

*) jeden przewód na fazę **) dwa przewody na fazę 1) dla długości jednostkowej

Załącznik B: Określenie przyrostu temperatury zgodnie z normą IEC 60890

Tabela 3: Prąd roboczy i straty mocy gołych przewodów wykorzystywanych jako połączenie pomiędzy aparatami i szynami zbiorczymi

Szerokość x grubość	Przekrój (Cu)	Maksymalna dopuszczalna temperatura przewodu 65°C							
		Temperatura powietrza wewnątrz obudowy, w pobliżu przewodów: 35°C				Temperatura powietrza wewnątrz obudowy, w pobliżu przewodów: 55°C			
		50 Hz to 60 Hz ac i dc							
		prąd roboczy	straty mocy 1)	prąd roboczy	straty mocy 1)	prąd roboczy	straty mocy 1)	prąd roboczy	straty mocy 1)
mm x mm	mm ²	A*	W/m	A**	W/m	A*	W/m	A**	W/m
12 x 2	23,5	82	5,9	130	7,4	69	4,2	105	4,9
15 x 2	29,5	96	6,4	150	7,8	88	5,4	124	5,4
15 x 3	44,5	124	7,1	202	9,5	102	4,8	162	6,1
20 x 2	39,5	115	6,9	184	8,9	93	4,5	172	7,7
20 x 3	59,5	152	8,0	249	10,8	125	5,4	198	6,8
20 x 5	99,1	218	9,9	348	12,7	174	6,3	284	8,4
20 x 10	199	348	12,8	648	22,3	284	8,6	532	15,0
25 x 5	124	253	10,7	413	14,2	204	7,0	338	9,5
30 x 5	149	288	11,6	492	16,9	233	7,6	402	11,3
30 x 10	299	482	17,2	960	32,7	402	11,5	780	21,6
40 x 5	199	348	12,8	648	22,3	284	8,6	532	15,0
40 x 10	399	648	22,7	1245	41,9	532	15,3	1032	28,8
50 x 5	249	413	14,7	805	27,9	338	9,8	655	18,5
50 x 10	499	805	28,5	1560	53,5	660	19,2	1280	36,0
60 x 5	299	492	17,2	960	32,7	402	11,5	780	21,6
60 x 10	599	960	34,1	1848	63,2	780	22,5	1524	43,0
80 x 5	399	648	22,7	1256	42,6	532	15,3	1032	28,8
80 x 10	799	1256	45,8	2432	85,8	1032	30,9	1920	53,5
100 x 5	499	805	29,2	1560	54,8	660	19,6	1280	36,9
100 x 10	999	1560	58,4	2680	86,2	1280	39,3	2180	57,0
120 x 10	1200	1848	68,3	2928	85,7	1524	46,5	2400	57,6

*) jeden przewód na fazę

**) dwa przewody na fazę

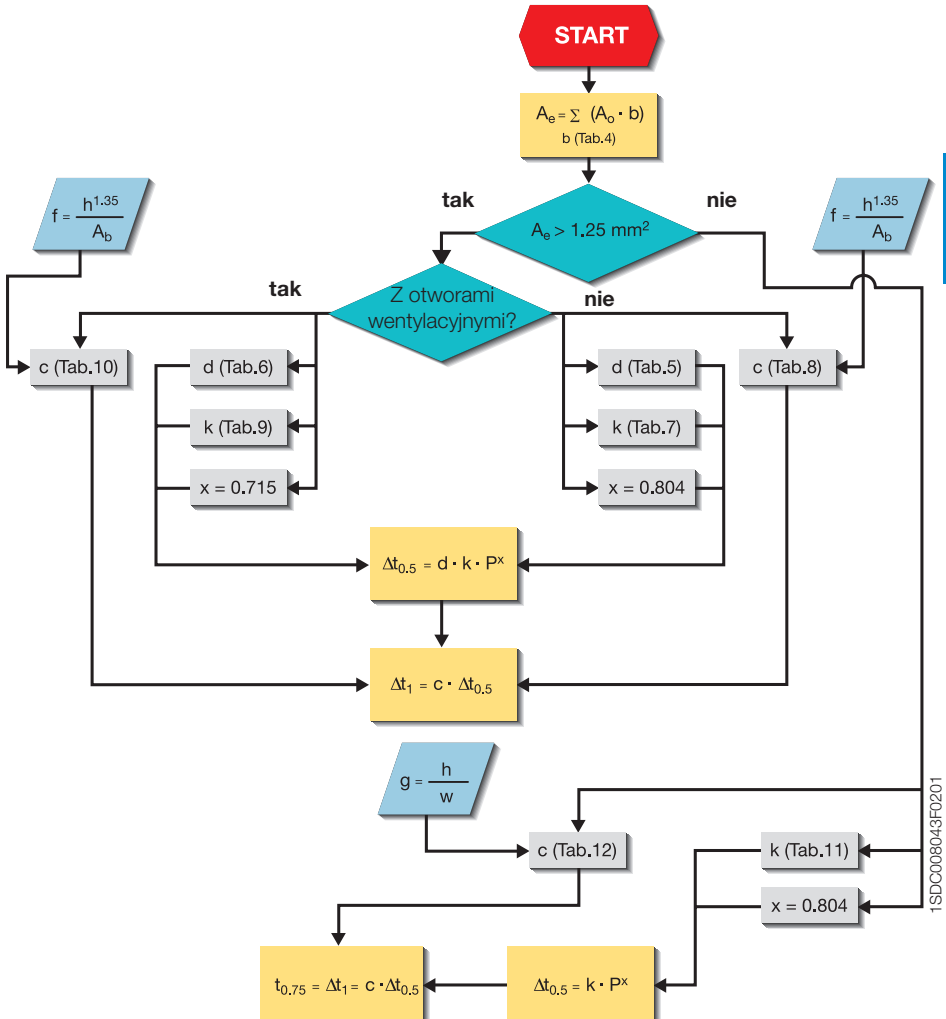
1) dla długości jednostkowej

TSDC008042FD201

Załącznik B: Określenie przyrostu temperatury zgodnie z normą IEC 60890

Tam, gdzie obudowy bez pionowych przegród lub wydzielonych segmentów charakteryzują się skuteczną powierzchnią chłodzenia przekraczającą około 11,5 m lub też szerokością przekraczającą około 1,5 m, na potrzeby obliczeń muszą zostać podzielone na fikcyjne segmenty, których wymiary są zbliżone do powyższych wartości.

Na poniższym schemacie przedstawiono procedurę szacowania przyrostu temperatury.

Załącznik B: Określenie przyrostu temperatury zgodnie z normą IEC 60890

Tabela 4: Współczynnik powierzchni b , zależący do sposobu montażu

Sposób montażu	Współczynnik powierzchni b
Odkryta górna powierzchnia	1,4
Zasłonięta górna powierzchnia, np. we wbudowanych obudowach	0,7
Odkryte boczne powierzchnie, np. przednia, tylna i boczne ścianki	0,9
Zasłonięte boczne pow., np. tył obudowy zamontowanej na ścianie	0,5
Boczne ścianki środkowej obudowy	0,5
Powierzchnia podłogi	Nie jest uwzględniana

Nie są brane pod uwagę fikcyjne boczne ścianki segmentów, które zostały dodane tylko na potrzeby obliczeń.

Tabela 5: Współczynnik d dla obudów bez otworów wentylacyjnych, z powierzchnią skuteczną chłodzenia $A_e > 1,25 \text{ m}^2$

Liczba poziomych przegrodzeń n	Współczynnik d
0	1
1	1,05
2	1,15
3	1,3

Tabela 6: Współczynnik d dla obudów z otworami wentylacyjnymi, z powierzchnią skuteczną chłodzenia $A_e > 1,25 \text{ m}^2$

Liczba poziomych przegrodzeń n	Współczynnik d
0	1
1	1,05
2	1,1
3	1,15

Tabela 7: Stała k obudowy, dla obudów bez otworów wentylacyjnych, z powierzchnią skuteczną chłodzenia $A_e > 1,25 \text{ m}^2$

A_e [m^2]	k	A_e [m^2]	k
1,25	0,524	6,5	0,135
1,5	0,45	7	0,13
2	0,35	7,5	0,125
2,5	0,275	8	0,12
3	0,225	8,5	0,115
3,5	0,2	9	0,11
4	0,185	9,5	0,105
4,5	0,17	10	0,1
5	0,16	10,5	0,095
5,5	0,15	11	0,09
6	0,14	11,5	0,085

Załącznik B: Określenie przyrostu temperatury zgodnie z normą IEC 60890

Tabela 8: Współczynnik rozkładu temperatury c dla obudów bez otworów wentylacyjnych, z powierzchnią skuteczną chłodzenia $A_b > 1,25 \text{ m}^2$

$f = \frac{h^{1,35}}{A_b}$	Sposób montażu				
	1	2	3	4	5
0,6	1,225	1,21	1,19	1,17	1,113
1	1,24	1,225	1,21	1,185	1,14
1,5	1,265	1,245	1,23	1,21	1,17
2	1,285	1,27	1,25	1,23	1,19
2,5	1,31	1,29	1,275	1,25	1,21
3	1,325	1,31	1,295	1,27	1,23
3,5	1,35	1,33	1,315	1,29	1,255
4	1,37	1,355	1,34	1,32	1,275
4,5	1,395	1,375	1,36	1,34	1,295
5	1,415	1,395	1,38	1,36	1,32
5,5	1,435	1,415	1,4	1,38	1,34
6	1,45	1,435	1,42	1,395	1,355
6,5	1,47	1,45	1,435	1,41	1,37
7	1,48	1,47	1,45	1,43	1,39
7,5	1,495	1,48	1,465	1,44	1,4
8	1,51	1,49	1,475	1,455	1,415
8,5	1,52	1,505	1,49	1,47	1,43
9	1,535	1,52	1,5	1,48	1,44
9,5	1,55	1,53	1,515	1,49	1,455
10	1,56	1,54	1,52	1,5	1,47
10,5	1,57	1,55	1,535	1,51	1,475
11	1,575	1,565	1,549	1,52	1,485
11,5	1,585	1,57	1,55	1,525	1,49
12	1,59	1,58	1,56	1,535	1,5
12,5	1,6	1,585	1,57	1,54	1,51

gdzie h oznacza wysokość obudowy, a A_b oznacza powierzchnię podstawy.
"Sposoby montażu":

Nr sposobu montażu	
1	Oddzielna obudowa, wolnostojąca, odsłonięta ze wszystkich stron
2	Pierwsza lub ostatnia obudowa, wolnostojąca
3	Oddzielna obudowa, do montażu ściennego
	Środkowa obudowa, wolnostojąca
4	Pierwsza lub ostatnia obudowa, do montażu ściennego
	Obudowa środkowa, do montażu ściennego, z zasłoniętą górną powierzchnią
5	Środkowa obudowa, do montażu ściennego

1SDCC008069F0001

Załącznik B: Określenie przyrostu temperatury zgodnie z normą IEC 60890

Tabela 9: Stała k obudowy, dla obudów z otworami wentylacyjnymi, z powierzchnią skuteczną chłodzenia $A_e > 1,25 \text{ m}^2$

Powierzchnia otworów wentylacyjnych w cm^2	$A_e \text{ [m}^2\text{]}$													
	1	1,5	2	2,5	3	4	5	6	7	8	10	12	14	
50	0,36	0,33	0,3	0,28	0,26	0,24	0,22	0,208	0,194	0,18	0,165	0,145	0,135	
100	0,293	0,27	0,25	0,233	0,22	0,203	0,187	0,175	0,165	0,153	0,14	0,128	0,119	
150	0,247	0,227	0,21	0,198	0,187	0,173	0,16	0,15	0,143	0,135	0,123	0,114	0,107	
200	0,213	0,196	0,184	0,174	0,164	0,152	0,143	0,135	0,127	0,12	0,11	0,103	0,097	
250	0,19	0,175	0,165	0,155	0,147	0,138	0,13	0,121	0,116	0,11	0,1	0,095	0,09	
300	0,17	0,157	0,148	0,14	0,133	0,125	0,118	0,115	0,106	0,1	0,093	0,088	0,084	
350	0,152	0,141	0,135	0,128	0,121	0,115	0,109	0,103	0,098	0,093	0,087	0,082	0,079	
400	0,138	0,129	0,121	0,117	0,11	0,106	0,1	0,096	0,091	0,088	0,081	0,078	0,075	
450	0,126	0,119	0,111	0,108	0,103	0,099	0,094	0,09	0,086	0,083	0,078	0,074	0,07	
500	0,116	0,11	0,104	0,1	0,096	0,092	0,088	0,085	0,082	0,078	0,073	0,07	0,067	
550	0,107	0,102	0,097	0,093	0,09	0,087	0,083	0,08	0,078	0,075	0,07	0,068	0,065	
600	0,1	0,095	0,09	0,088	0,085	0,082	0,079	0,076	0,073	0,07	0,067	0,065	0,063	
650	0,094	0,09	0,086	0,083	0,08	0,077	0,075	0,072	0,07	0,068	0,065	0,063	0,061	
700	0,089	0,085	0,08	0,078	0,076	0,074	0,072	0,07	0,068	0,066	0,064	0,062	0,06	

Tabela 10: Współczynnik rozkładu temperatury c dla obudów z otworami wentylacyjnymi, z powierzchnią skuteczną chłodzenia $A_e > 1,25 \text{ m}^2$

Powierzchnia otworów wentylacyjnych w cm^2	$f = \frac{h^{1,35}}{A_b}$									
	1,5	2	3	4	5	6	7	8	9	10
50	1,3	1,35	1,43	1,5	1,57	1,63	1,68	1,74	1,78	1,83
100	1,41	1,46	1,55	1,62	1,68	1,74	1,79	1,84	1,88	1,92
150	1,5	1,55	1,63	1,69	1,75	1,8	1,85	1,9	1,94	1,97
200	1,56	1,61	1,67	1,75	1,8	1,85	1,9	1,94	1,97	2,01
250	1,61	1,65	1,73	1,78	1,84	1,88	1,93	1,97	2,01	2,04
300	1,65	1,69	1,75	1,82	1,86	1,92	1,96	2	2,03	2,06
350	1,68	1,72	1,78	1,85	1,9	1,94	1,97	2,02	2,05	2,08
400	1,71	1,75	1,81	1,87	1,92	1,96	2	2,04	2,07	2,1
450	1,74	1,77	1,83	1,88	1,94	1,97	2,02	2,05	2,08	2,12
500	1,76	1,79	1,85	1,9	1,95	1,99	2,04	2,06	2,1	2,13
550	1,77	1,82	1,88	1,93	1,97	2,01	2,05	2,08	2,11	2,14
600	1,8	1,83	1,88	1,94	1,98	2,02	2,06	2,09	2,12	2,15
650	1,81	1,85	1,9	1,95	1,99	2,04	2,07	2,1	2,14	2,17
700	1,83	1,87	1,92	1,96	2	2,05	2,08	2,12	2,15	2,18

Załącznik B: Określenie przyrostu temperatury zgodnie z normą IEC 60890

Tabela 11: Stała k obudowy, dla obudów bez otworów wentylacyjnych, z powierzchnią skuteczną chłodzenia $A_e \leq 1,25 \text{ m}^2$

$A_e \text{ [m}^2\text{]}$	k	$A_e \text{ [m}^2\text{]}$	k
0,08	3,973	0,65	0,848
0,09	3,643	0,7	0,803
0,1	3,371	0,75	0,764
0,15	2,5	0,8	0,728
0,2	2,022	0,85	0,696
0,25	1,716	0,9	0,668
0,3	1,5	0,95	0,641
0,35	1,339	1	0,618
0,4	1,213	1,05	0,596
0,45	1,113	1,1	0,576
0,5	1,029	1,15	0,557
0,55	0,960	1,2	0,540
0,6	0,9	1,25	0,524

Tabela 12: Współczynnik rozkładu temperatury c dla obudów bez otworów wentylacyjnych, z powierzchnią skuteczną chłodzenia $A_e \leq 1,25 \text{ m}^2$

g	c	g	c
0	1	1,5	1,231
0,1	1,02	1,6	1,237
0,2	1,04	1,7	1,24
0,3	1,06	1,8	1,244
0,4	1,078	1,9	1,246
0,5	1,097	2	1,249
0,6	1,118	2,1	1,251
0,7	1,137	2,2	1,253
0,8	1,156	2,3	1,254
0,9	1,174	2,4	1,255
1	1,188	2,5	1,256
1,1	1,2	2,6	1,257
1,2	1,21	2,7	1,258
1,3	1,22	2,8	1,259
1,4	1,226		

gdzie g jest stosunkiem wysokości do szerokości obudowy.

Załącznik B: Określenie przyrostu temperatury zgodnie z normą IEC 60890

Całkowite (3/4 bieguny)
straty mocy w W

Tabela 13: Straty mocy wyłączników kompaktowych

Wyzwalacze	In[A]	XT1		XT2		XT3		XT4		T1P		T1		T2		T3		T4		T5		T6		T7 S,H,L		T7 V			
		F	P	F	P/W	F	P	F	P/W	F	F	F	P	F	P	F	P/W	F	P/W	F	W	F	W	F	W	F	W		
TMF	1												4,5	5,1															
	1,6			6	7,14								6,3	7,5															
	2			7,14	8,28								7,5	8,7															
	2,5			7,41	8,55								7,8	9															
	3			8,28	9,69																								
	3,2													8,7	10,2														
	4			7,41	8,55									7,8	9														
	5													8,7	10,5														
	6,3			9,99	11,7									10,5	12,3														
	8			7,71	0,12									8,1	9,6														
	10			8,85	10,26									9,3	10,8														
	12,5			3,15	3,72									3,3	3,9														
	16	4,5	4,5	3,99	4,56						1,5	4,5	4,2	4,8															
	20	5,4	6	4,86	5,7						1,8	5,4	5,1	6				10,8	10,8										
	25	6	8,4								2	6	6,9	8,4															
	32	6,3	9,6	7,71	9,12				13,32	13,32	2,1	6,3	8,1	9,6				11,1	11,1										
	40	7,8	13,8	11,13	13,11				13,47	14,16	2,6	7,8	11,7	13,8															
	50	11,1	15	12,27	14,25				14,04	14,76	3,7	11,1	12,9	15				11,7	12,3										
	63	12,9	18	14,55	17,1	12,9	15,3	15,9	17,28	4,3	12,9	15,3	18	12,9	15,3														
	80	14,4	21,6	17,4	20,52	14,4	17,4	16,56	18	4,8	14,4	18,3	21,6	14,4	17,4	13,8	15												
	100	21	30	24,24	28,5	16,8	20,4	18,72	20,88	7	21	25,5	30	16,8	20,4	15,6	17,4												
	125	32,1	44,1	34,2	41,91	19,8	23,7	22,32	25,92	10,7	32,1	36	44,1	19,8	23,7	18,6	21,6												
	160	45	60	48,45	57	23,7	28,5	26,64	32,4	15	45	51	60	23,7	28,5	22,2	27												
	200					39,6	47,4	35,64	44,64							39,6	47,4	29,7	37,2										
250					53,4	64,2	49,32	63,36							53,4	64,2	41,1	52,8											
320																			40,8	62,7									
400																			58,5	93									
500																			86,4	110,1									
630																					91,8	90							
800																					93	118,8							
Ekip PR22... PR33...	10												1,5	1,8															
	25			2,5	2,52								3	3,6															
	40							2,1	2,28																				
	63			4,1	5			5,2	5,67				10,5	12															
	100			10,2	12,7			13,11	14,28				24	27,6			5,1	6,9											
	160			26,2	32,6			33,55	36,56				51	60			13,2	18											
	250							81,9	89,25							32,1	43,8												
	320																	52,8	72			31,8	53,7						
	400																					49,5	84			15	27	24	36
	630																					123	160,8	90	115	36	66	60	90
	800																						96	124,8	57,9	105,9	96	144	
1000																						150		90	165	150	225		
1250																								141	258	234,9	351,9		
1600																								231	423				

Wartości podane w tabeli odnoszą się do zrównoważonych obciążeń, z prądem odpowiadającym wartości znamionowej In, i są słuszne dla wyłączników i rozłączników izolacyjnych, trzy i czterobiegunowych.

W przypadku tych ostatnich, prąd bieguna neutralnego jest, z definicji, zerowy.

Załącznik B: Określenie przyrostu temperatury zgodnie z normą IEC 60890

Tabela 14: Straty mocy wyłączników Emax

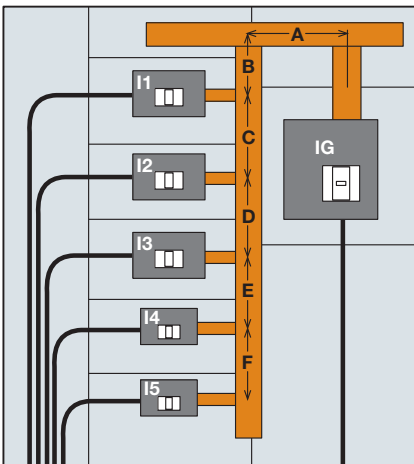
Całkowite (3/4 bieg.) straty mocy w W	X1-BN		X1-L		E1B-N		E2B-N-S		E2L		E3N-S-H-V		E3L		E4S-H-V		E6H-V				
	F	W	F	W	F	W	F	W	F	W	F	W	F	W	F	W	F	W			
In=630	31	60	61	90																	
In=800	51	104	99	145	65	95	29	53			22	36									
In=1000	79	162	155	227	96	147	45	83			38	58									
In=1250	124	293	242	354	150	230	70	130	105	165	60	90									
In=1600	209	415			253	378	115	215	170	265	85	150									
In=2000							180	330			130	225	215	330							
In=2500											205	350	335	515							
In=3200											330	570			235	425	170	290			
In=4000															360	660	265	445			
In=5000																			415	700	
In=6300																				650	1100

Przykład

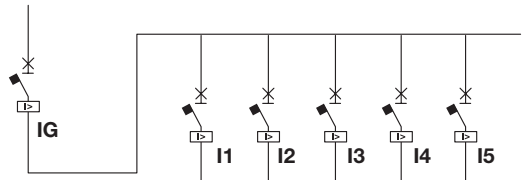
Poniżej przedstawiono przykład szacowania przyrostu temperatury dla rozdzielnic o następujących parametrach:

- obudowa bez otworów wentylacyjnych
- bez wewnętrznego rozdzielania izolacyjnego
- oddzielna obudowa, do montażu naściennego
- jeden wyłącznik główny
- 5 wyłączników zasilania obciążeń
- szyny zbiorcze i okablowanie

Obudowa

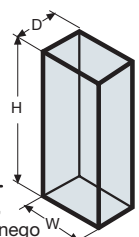

Schemat połączeń

Wymiary [mm]

Wys.	Szer.	Gł.	Liczba poziomych przegrodzeń = 0
2000	1440	840	Oddzielna obudowa, do montażu naściennego

Załącznik B: Określenie przyrostu temperatury zgodnie z normą IEC 60890

Poniżej przedstawiono procedurę szacowania strat mocy dla każdego z elementów opisanej powyżej rozdzielnicy.

W przypadku wyłączników, straty mocy są obliczane na podstawie wzoru,

$$P = P_n \left(\frac{I_b}{I_n} \right)^2$$

gdzie wartości I_n i P_n zostały podane w tabelach 14 i 15. W tabeli poniżej podano wartości dla każdego z wyłączników rozważanej rozdzielnicy:

Wyłączniki		I_n wyłącznika [A]	I_b [A]	Straty mocy [W]
IG	E2 2000 EL	2000	1340	80,7
I1	T5 630 EL	630	330	33,7
I2	T5 630 EL	630	330	33,7
I3	T5 630 EL	630	330	33,7
I4	XT3 250 TMD	250	175	26,2
I5	XT3 250 TMD	250	175	26,2
Suma strat mocy wyłączników [W]				234

W przypadku szyn zbiorczych, straty mocy są obliczane na podstawie wzoru,

$$P = P_n \left(\frac{I_b}{I_n} \right)^2 \cdot (3 \cdot \text{długość})$$

gdzie wartości I_n i P_n zostały podane w tabeli 2.

W tabeli poniżej przedstawiono straty mocy szyn zbiorczych.

Szyny zbiorcze	Przekrój nx[mm]x[mm]	Długość [m]	I_b [A]	Straty mocy [W]
A	2x60x10	0,393	1340	47,2
B	80x10	0,332	1340	56
C	80x10	0,300	1010	28,7
D	80x10	0,300	680	13
E	80x10	0,300	350	3,5
F	80x10	0,300	175	0,9
Suma strat mocy szyn zbiorczych [W]				149

W przypadku gołych przewodów łączących szyny zbiorcze z wyłącznikami, straty mocy są obliczane na podstawie wzoru,

$$P = P_n \left(\frac{I_b}{I_n} \right)^2 \cdot (3 \cdot \text{długość})$$

gdzie wartości I_n i P_n zostały podane w tabeli 2. Poniżej przedstawiono wartości dla każdej sekcji:

Połączenie gołe przewody	Przekrój nx[mm]x[mm]	Długość [m]	I_b [A]	Straty mocy [W]
Ig	2x60x10	0,450	1340	54
I1	30x10	0,150	330	3,8
I2	30x10	0,150	330	3,8
I3	30x10	0,150	330	3,8
I4	20x10	0,150	175	1,6
I5	20x10	0,150	175	1,6
Total power loss of bare conductors [W]				68

Załącznik B: Określenie przyrostu temperatury zgodnie z normą IEC 60890

W przypadku przewodów łączących wyłączniki z zasilaniem i obciążeniami, straty mocy są obliczane na podstawie wzoru

$$P = P_n \left(\frac{I_b}{I_n} \right)^2 \cdot (3 \cdot \text{długość})$$

gdzie wartości I_n i P_n zostały podane w tabeli 4.

Poniżej przedstawiono wartości strat mocy dla każdego połączenia:

Przewody	Przekrój [n]xmm ²	Długość [m]	I _b [A]	Straty mocy [W]
IG	4x240	1,0	1340	133,8
I1	240	2,0	330	64,9
I2	240	1,7	330	55,2
I3	240	1,4	330	45,4
I4	120	1,1	175	19
I5	120	0,8	175	13,8
Suma strat mocy przewodów [W]				332

Podsumowując, całkowite straty mocy wewnątrz obudowy wyniosą więc:

$$P = 784 \text{ [W]}$$

Na podstawie wymiarów geometrycznych rozdzielnicy, poniżej wyznaczono jej skuteczną powierzchnię chłodzenia A_e :

	Wymiary [m]x[m]	A _n [m ²]	współczynnik b	A _n
Góra	0,840x1,44	1,21	1,4	1,69
Przód	2x1,44	1,64	0,9	2,59
Tył	2x1,44	1,64	0,5	1,44
Lewa strona	2x0,840	1,68	0,9	1,51
Prawa strona	2x0,840	1,68	0,9	1,51
			A _e =Σ(A _n ·b)	8,75

Przyrost temperatury wewnątrz rozdzielnicy można oszacować, opierając się na procedurze opisanej na stronie 247.

Załącznik B: Określenie przyrostu temperatury zgodnie z normą IEC 60890

Na podstawie tabeli 7, wartość współczynnika k wynosi 0,112 (wartość interpolowana).

Ponieważ $x = 0,804$, przyrost temperatury w połowie wysokości rozdzielnic będzie wynosił:

$$\Delta t_{0,5} = d \cdot k \cdot P^x = 1 \cdot 0,112 \cdot 784^{0,804} = 23,8 \text{ K}$$

Na potrzeby oszacowania przyrostu temperatury na górze obudowy należy określić wartość współczynnika c , wykorzystując współczynnik f :

$$f = \frac{h^{1,35}}{A_b} = \frac{2^{1,35}}{1,44 \cdot 0,84} = 2,107 \quad (A_b \text{ jest to powierzchnia podstawy rozdzielnic})$$

Na podstawie kolumny 3 z tabeli 8 (oddzielna obudowa do montażu ściennego), wartość współczynnika c wynosi 1,255 (wartość interpolowana).

$$\Delta t_1 = c \cdot \Delta t_{0,5} = 1,255 \cdot 23,8 = 29,8 \text{ K}$$

Przyjmując temperaturę otoczenia równą 35°C, zgodnie z zaleceniami normy, wewnątrz obudowy zostaną osiągnięte następujące temperatury:

$$t_{0,5} = 35 + 23,8 \approx 59^\circ\text{C}$$

$$t_1 = 35 + 29,8 \approx 65^\circ\text{C}$$

Zakładając, że obniżenie wartości parametrów znamionowych wyłączników wewnątrz rozdzielnic może zostać porównane do obniżenia parametrów znamionowych dla temperatury różnej od 40°C, opierając się na tabelach z punktu 2.5 można sprawdzić, czy wybrane wyłączniki będą mogły przewodzić żądane prądy:

$$E2 \text{ 2000 dla } 65^\circ\text{C} \quad I_n=1765 \text{ [A]} > I_g = 1340 \text{ [A]}$$

$$T5 \text{ 630 dla } 65^\circ\text{C} \quad I_n=505 \text{ [A]} > I_1 = I_2 = I_3 = 330 \text{ [A]}$$

$$XT3 \text{ 250 dla } 60^\circ\text{C} \quad I_n=216 \text{ [A]} > I_4 = I_5 = 175 \text{ [A]}$$

Załącznik C: Przykłady zastosowań Zaawansowane funkcje zabezpieczające, wykorzystując wyzwalacze typu PR123/P i PR333/P

Podwójne ustawienia zabezpieczeń

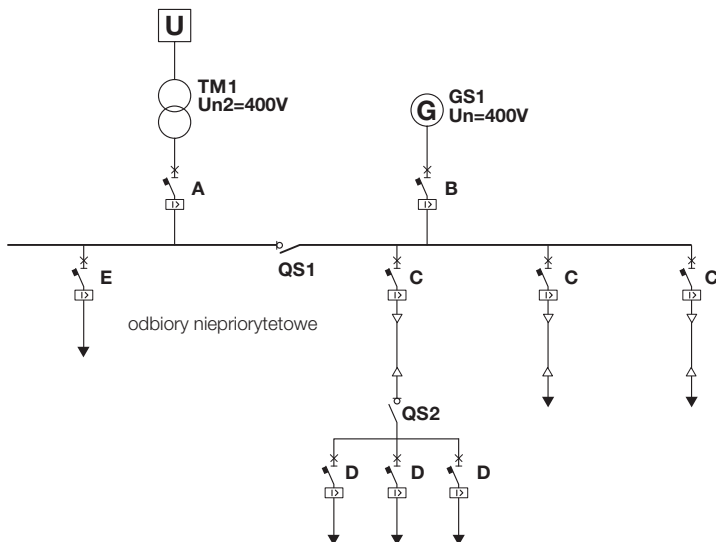
Dzięki nowym wyzwalaczom typu PR123 i PR333 możliwe jest zaprogramowanie dwóch różnych zestawów parametrów. Wykorzystując następnie zewnętrzne polecenia sterujące, można przełączać wyzwalacze z jednego zestawu parametrów na drugi.

Funkcja ta jest użyteczna, jeśli w instalacji występuje źródło zasilania awaryjnego (generator), zapewniające zasilanie tylko w przypadku utraty zasilania sieciowego.

Przykład:

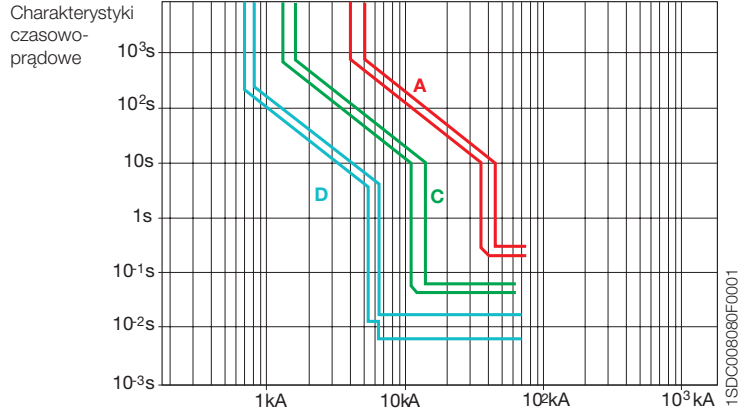
W opisaney poniżej instalacji, w przypadku utraty normalnego zasilania z sieci, wykorzystując układ automatycznego przełączania zasilania ATSO10 firmy ABB SACE można przełączyć zasilanie z sieciowego na awaryjne i odłączyć niepriorytetowe obciążenia, otwierając obwód rozłącznika izolacyjnego QS1. W normalnych warunkach pracy instalacji, wyłączniki C są ustawione w taki sposób, aby były selektywne względem obydwu wyłączników A znajdujących się po stronie zasilania oraz względem wyłączników D, znajdujących się po stronie obciążenia.

Przełączając instalację z zasilania z sieci na zasilanie awaryjne, wyłącznik B staje się wyłącznikiem odniesienia po stronie zasilania wyłączników C. Ten wyłącznik, stanowiący zabezpieczenie generatora, musi być ustawiony z krótszym czasem zwłoki wyzwolenia, niż wyłącznik A i, tym samym, nastawy wyłączników po stronie obciążenia mogą nie zagwarantować selektywność względem wyłącznika B. Wykorzystując funkcję "podwójnych ustawień zabezpieczeń" wyzwalaczy PR123 i PR333 można przełączać wyłączniki C z jednego zestawu parametrów, który gwarantuje selektywność z wyłącznikami A, na drugi zestaw parametrów, który zapewnia selektywność z wyłącznikiem B. Te nowe nastawy mogą jednak spowodować, że nie będzie zapewniona selektywność pomiędzy wyłącznikami C i wyłącznikami po stronie obciążenia.

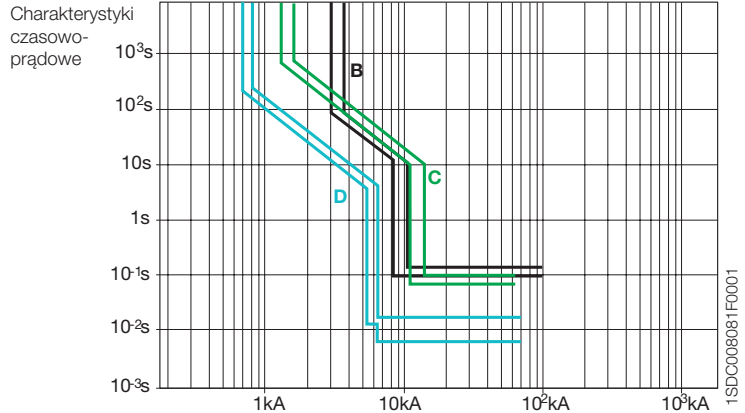

Załącznik C: Przykłady zastosowań Zaawansowane funkcje zabezpieczające, wykorzystując wyłączacze typu PR123/P i PR333/P

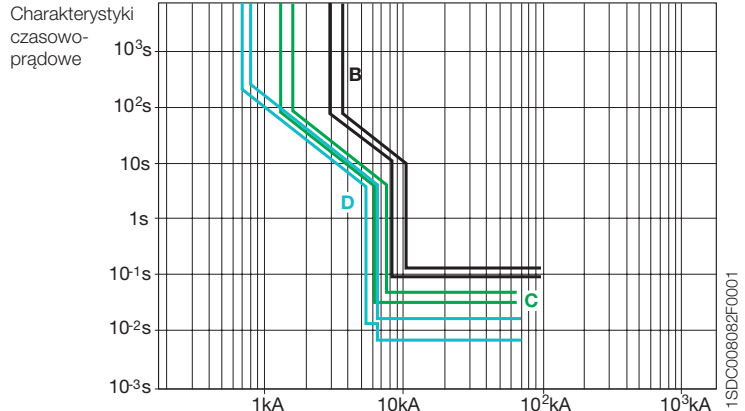
Na rysunku obok przedstawiono charakterystyki czasowo-prądowe instalacji w normalnych warunkach pracy. Ustawione wartości uniemożliwiają przecinanie się charakterystyk.

Na rysunku obok przedstawiono sytuację, w której po przełączeniu, zasilanie jest doprowadzane przez układ zasilający, poprzez wyłącznik B. Jeśli nastawy wyłączników C nie zostaną zmienione, nie zostanie wtedy zapewniona selektywność z wyłącznikiem głównym B.

Na ostatnim rysunku pokazano, w jaki sposób można przełączyć układ na zestaw parametrów, który zapewni selektywność pomiędzy wyłącznikami C i wyłącznikiem B, wykorzystując funkcję "podwójnych nastaw".

Załącznik C: Przykłady zastosowań Zaawansowane funkcje zabezpieczające, wykorzystując wyzwalacze typu PR123/P i PR333/P

Podwójne zabezpieczenie ziemnozwarciowe G

Wyłączniki typu Emax, wyposażone w wyzwalacze elektroniczne typu PR123 i PR333, umożliwiają zdefiniowanie dwóch niezależnych charakterystyk dla funkcji zabezpieczającej G:

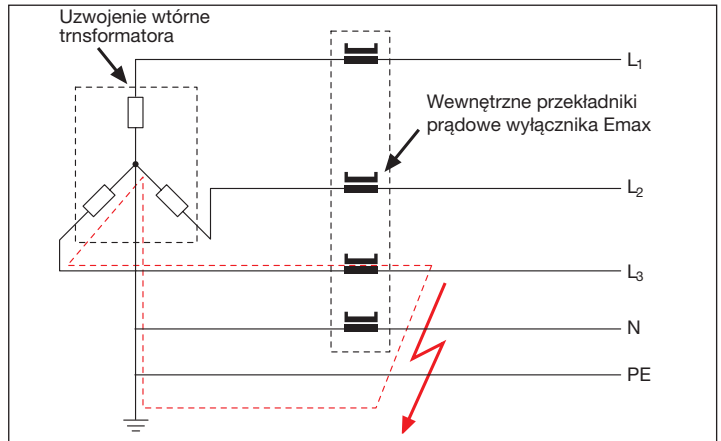
- jednej dla zabezpieczenia wewnętrznego (funkcja G bez zewnętrznego przekładnika toroidalnego);
- jednej dla zabezpieczenia zewnętrznego (funkcja G z zewnętrznym przekładnikiem toroidalnym);

Typowym zastosowaniem podwójnego zabezpieczenia ziemnozwarciowego G jest równoczesne zabezpieczenie przed zwarcieniem doziemnym obwodu wtórnego transformatora i przewodów łączących go z zaciskami wyłącznika (ograniczone zabezpieczenie przed zwarcieniem doziemnym), jak również zabezpieczenie przed zwarciami doziemnymi po stronie obciążenia wyłącznika (poza ograniczonym zabezpieczeniem przed zwarcieniem doziemnym).

Przykład:

Na rysunku 1 przedstawiono zwarcie po stronie obciążenia wyłącznika Emax: prąd zakłóceńowy płynie tylko przez jedną fazę i, jeśli suma wektorowa prądów wykrytych przez cztery przekładniki prądowe będzie większa, niż ustawiona wartość progowa, wtedy wyzwalacz elektroniczny uaktywni funkcję G (i spowoduje wyzwolenie wyłącznika).

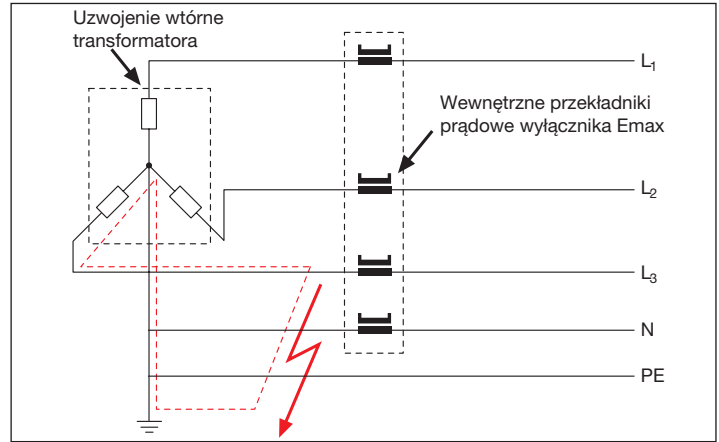
Rysunek 1

Załącznik C: Przykłady zastosowań Zaawansowane funkcje zabezpieczające, wykorzystujące wyłączacze typu PR123/P i PR333/P

Dla takiej samej konfiguracji, zwarcie po stronie zasilania wyłącznika (rysunek 2) nie powoduje zadziałania funkcji G, ponieważ prąd zakłóceńowy nie wpływa na żaden z przekładników prądowych fazowych lub przewodu neutralnego.

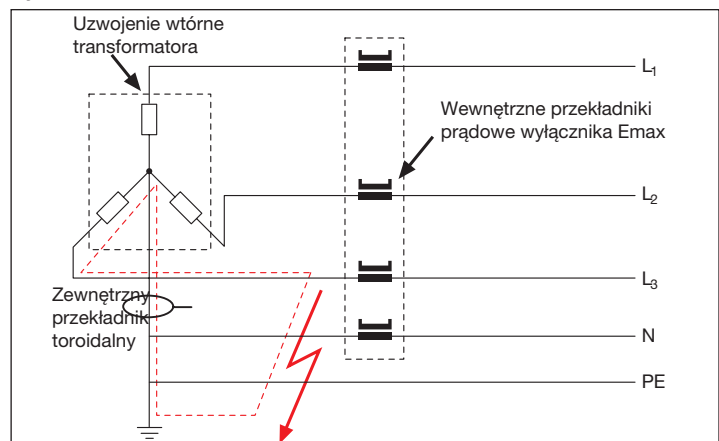
Rysunek 2

1SDC008051F0201

Wykorzystanie “podwójnej funkcji G” umożliwia zamontowanie zewnętrznego przekładnika toroidalnego przedstawionego na rysunku 3, umożliwiając wykrywanie również zwarcń doziemnych po stronie zasilania wyłącznika Emax. W takim przypadku styk alarmowy drugiego zabezpieczenia G jest wykorzystywany do wyzwolenia wyłącznika zamontowanego po stronie pierwotnej i do zapewnienia odłączenia uszkodzenia.

Rysunek 3

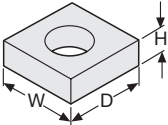
1SDC008052F0201

Załącznik C: Przykłady zastosowań Zaawansowane funkcje zabezpieczające, wykorzystując wyzwalacze typu PR123/P i PR333/P

Jeśli, dla takiej samej konfiguracji jak na rysunku 3, zwarcie nastąpi po stronie obciążenia wyłącznika Emax, prąd zakłócenia wpłynie na przekładnik toroidalny oraz na przekładniki przewodów fazowych. W celu określenia, który z wyłączników ma zostać wyzwolony (wyłącznik SN lub NN), niezbędna jest odpowiednia koordynacja czasów zwłoki zadziałania. Należy, w szczególności, ustawić czasy zwłoki w taki sposób, aby otwarcie wyłącznika NN w wyniku zadziałania wewnętrznej funkcji G było szybsze, niż wygenerowanie sygnału alarmowego pochodzącego z zewnętrznego przekładnika toroidalnego. Wobec powyższego, dzięki dyskryminacji czasowo-prądowej pomiędzy obydwoma funkcjami zabezpieczającymi G, zanim wyłącznik SN na uzwojeniu pierwotnym transformatora otrzyma polecenie wyzwolenia, wyłącznik po stronie NN jest w stanie wyeliminować zwarcie doziemne. Oczywiście, jeśli do niesprawności dojdzie po stronie zasilania wyłącznika NN, wyzwolony zostanie tylko wyłącznik po stronie SN.

W tabeli podano najważniejsze parametry rodziny przekładników toroidalnych (dostępnych tylko w wersji zamkniętej).

Parametry przekładników toroidalnych

Prąd znamionowy	100 A, 250 A, 400 A, 800 A
Wymiary zewnętrzne przekładnika toroidalnego	
	W = 165 mm
	D = 160 mm
	H = 112 mm
Wymiary wewnętrzne przekładnika toroidalnego	Ø = 112 mm

1SDC008053F0201

Załącznik C: Przykłady zastosowań Zaawansowane funkcje zabezpieczające, wykorzystując wyłączalce typu PR123/P i PR333/P

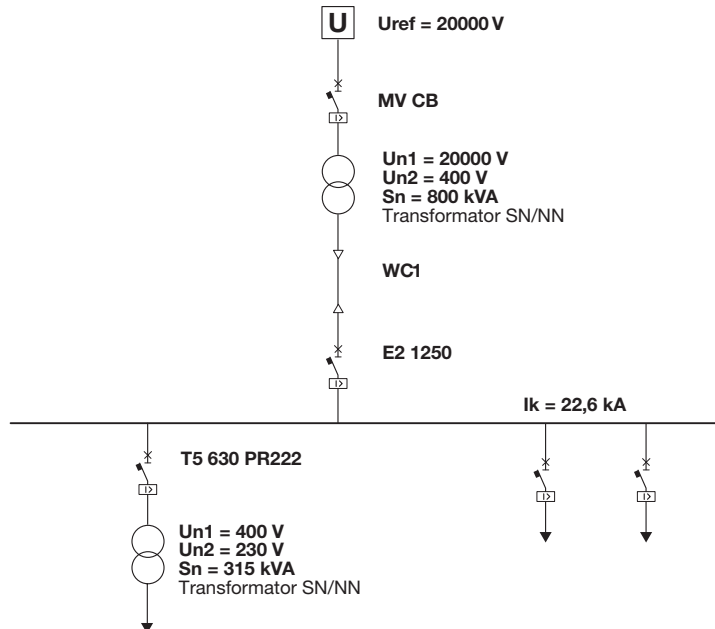
Podwójne zabezpieczenie zwarciove S

Dzięki nowym wyłączalcom typu PR123 i PR333, które umożliwiają niezależne ustawienie dwóch progów zadziałania funkcji zabezpieczającej S i ich równoczesne uaktywnienie, możliwe jest uzyskanie selektywności w krytycznych warunkach.

Poniżej przedstawiono przykład tego, jak wykorzystując nowe wyłączalce można uzyskać lepszą selektywność w porównaniu do wyłączalcy bez funkcji podwójnego zabezpieczenia zwarciovego S.

Schemat połączeniowy analizowanej instalacji pokazano na schemacie. Należy zwrócić szczególną uwagę na:

- obecność wyłącznika SN po stronie zasilania, który z powodu selektywności narzuca małe wartości nastaw wyłącznika Emax po stronie NN
- obecność transformatora NN/NN, który ze względu na prądy udarowe załączania narzuca duże wartości nastaw wyłączników znajdujących się po stronie jego uzwojenia pierwotnego

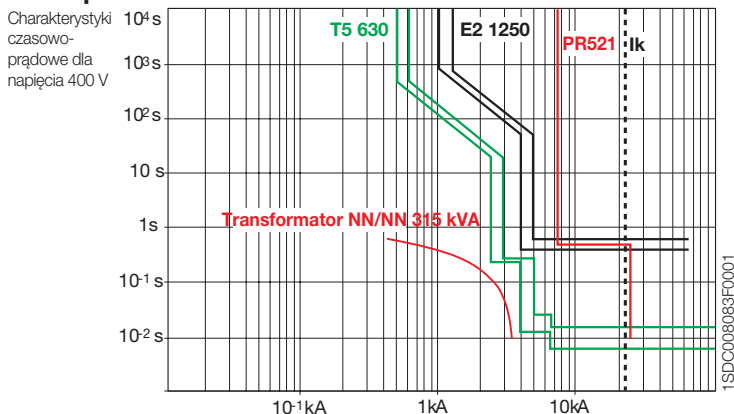

1SDC008054F0201

Załącznik C: Przykłady zastosowań

Zaawansowane funkcje zabezpieczające, wykorzystując wyzwalacze typu PR123/P i PR333/P

Rozwiązanie z wyzwalaczem bez funkcji podwójnego zabezpieczenia S

Wyłącznik SN (PR521)

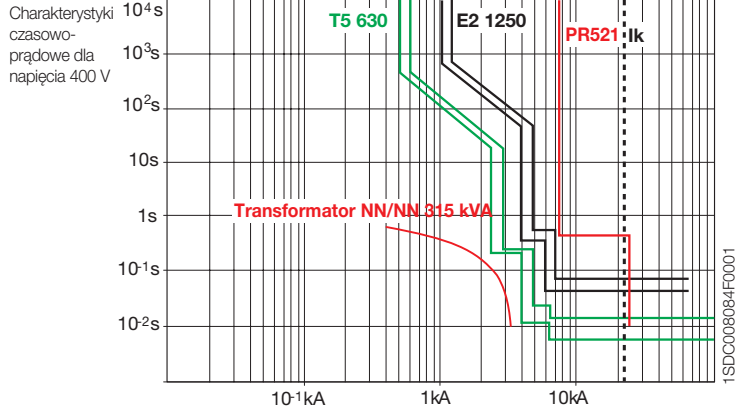
50	(I>): 50A	t = 0,5 s
51	(I>>): 500A	t = 0 s

	E2N 1250 PR122 LSIG R1250	T5V 630 PR222DS/P LSIG R630
L	Nastawa	0,8
	Charakterystyka	108 s
S t=constant	Nastawa	3,5
	Charakterystyka	0,5 s
I	Nastawa	WYŁ.
		7

W tym rozwiązaniu, wyłącznik Emax E2 i wyłącznik SN zostaną otworzone równocześnie w przypadku zwarcia. Należy zwrócić uwagę na fakt, że ze względu na wartość prądu I_k , funkcja I wyłącznika E2 musi zostać wyłączona (I3 = WYŁ.), tak aby zagwarantować selektywność z wyłącznikiem T5 po stronie obciążenia.

Załącznik C: Przykłady zastosowań Zaawansowane funkcje zabezpieczające, wykorzystując wyzwalacze typu PR123/P i PR333/P

Rozwiązanie z wyzwalaczem PR123 z funkcją podwójnego zabezpieczenia S

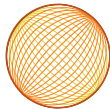
Wyłącznik SN (PR521)

50 ($I >$): 50A	$t = 0,5$ s
51 ($I >>$): 500A	$t = 0$ s

	E2N 1250 PR123 LSIG R1250	T5V 630 PR222DS/P LSIG R630
L	Nastawa	0,8
	Krzywa	108 s
S $t = \text{constant}$	Nastawa	3,5
	Krzywa	0,5 s
S2 $t = \text{constant}$	Nastawa	5
	Krzywa	0,05 s
I	Nastawa	WYŁ.
		7

Jest oczywiste, że dzięki funkcji podwójnego zabezpieczenia S można uzyskać selektywność z wyłącznikiem T5 po stronie obciążenia i wyłącznikiem SN po stronie zasilania.

Dodatkową zaletą zastosowania funkcji podwójnego zabezpieczenia S jest ograniczenie, na czas, dużych wartości prądu, występujących w warunkach zwarcia. Pozwala to ograniczyć obciążenia termiczne i dynamiczne szyn zbiorczych i innych elementów instalacji.

Część 2

Układy elektryczne

Spis treści

1 Ochrona linii zasilających	
1.1 Wprowadzenie	268
1.2 Układanie i dobór wielkości przewodów	271
1.2.1 Obciążalność prądowa i metody układania	271
Instalacje w budynkach	280
Instalacje w ziemi	294
1.2.2 Spadek napięcia	308
1.2.3 Straty Joule'a	318
1.3 Ochrona przed przeciążeniem	319
1.4 Ochrona przed zwarciem	322
1.5 Przewód neutralny i ochronny	331
1.6 Systemy przewodów szynowych	339
2 Ochrona urządzeń elektrycznych	
2.1 Ochrona i łączenie instalacji oświetleniowych	353
2.2 Ochrona i łączenie generatorów	362
2.3 Ochrona i łączenie silników	367
2.4 Ochrona i łączenie transformatorów	405
3 Poprawa współczynnika mocy	
3.1 Aspekty ogólne	422
3.2 Metody poprawy współczynnika mocy	428
3.3 Wyłączniki do ochrony i łączenia zespołów kondensatorów	435
4 Ochrona osób	
4.1 Opis ogólny: wpływ prądu elektrycznego na ludzi	440
4.2 Instalacje dystrybucyjne	442
4.3 Ochrona przed dotykiem bezpośrednim i dotykiem pośrednim	445
4.4 Układ TT	448
4.5 Układ TN	452
4.6 Układ IT	454
4.7 Zabezpieczenia różnicowoprądowe	456
4.8 Maksymalna długość zabezpieczanego przewodu, zapewniająca ochronę osób	459
5 Instalacje fotowoltaiczne	
5.1 Zasada działania	464
5.2 Najważniejsze elementy instalacji fotowoltaicznych	465
5.2.1 Generator fotowoltaiczny	465
5.2.2 Falownik	467
5.3 Typy instalacji fotowoltaicznych	468
5.3.1 Instalacje niezależne	468
5.3.2 Instalacje podłączone do sieci elektroenergetycznej	468
5.4 Uziemienie i ochrona przed dotykiem pośrednim	469
5.4.1 Instalacje z transformatorami	469
5.4.2 Instalacje bez transformatorów	473
5.5 Ochrona przed przetężeniami i przepięciami	475
5.5.1 Ochrona przed przetężeniami po stronie stałoprądowej	475
5.5.2 Ochrona przed przetężeniami po stronie prądu przemiennego	480
5.5.3 Dobór łączników i odłączników	481
5.5.4 Ochrona przed przepięciami	481
6 Obliczenia wartości prądu zwarciovego	
6.1 Aspekty ogólne	485
6.2 Rodzaje zwarć	485
6.3 Obliczenie wartości prądu zwarciovego: "metoda mocy zwarcioviej"	487
6.3.1 Obliczenia mocy zwarcioviej poszczególnych elementów instalacji	487
6.3.2 Obliczenia wartości prądu zwarciovego w miejscu zwarcia	490
6.3.3 Obliczenia wartości prądu zwarciovego ..	491
6.3.4 Przykłady	493
6.4 Obliczenia wartości prądu zwarciovego I_k za przewodem, w funkcji prądu przed przewodem ..	497
6.5 Sekwencje algebraiczne	499
6.5.1 Aspekty ogólne	499
6.5.2 Instalacje składowej zgodnej, przeciwnej i zerowej	500
6.5.3 Obliczenia prądów zwarciovych, wykorzystując algebrę sekwencji	501
6.5.4 Impedancje zwarciovie składowej zgodnej, przeciwnej i zerowej urządzeń elektrycznych	504
6.5.5 Wzory do obliczeń prądów zakłóceniovych w funkcji parametrów elektrycznych instalacji	507
6.6 Obliczenia wartości szczytowej prądu zwarciovego	510
6.7 Rozważania dotyczące wpływu zasilaczy UPS na natężenie prądu zwarciovego	511
Załącznik A: Obliczanie prądu obciążenia I_b	514
Załącznik B: Harmoniczne	518
Załącznik C: Obliczanie współczynnika k przewodów	526
Załącznik D: Najważniejsze wielkości fizyczne i wzory elektrotechniczne	530

1 Ochrona linii zasilających

1.1 Wprowadzenie

Przedstawione poniżej definicje, dotyczące instalacji elektrycznych, pochodzą z normy IEC 60050.

Parametry instalacji

Instalacja elektryczna (budynku). Zestaw powiązanych urządzeń elektrycznych, o skoordynowanych parametrach, którego celem jest spełnienie określonych zadań.

Złącze instalacji elektrycznej. Punkt, w którym energia elektryczna jest dostarczana do instalacji.

Przewód neutralny (symbol N). Przewód połączony z punktem neutralnym instalacji, który jest w stanie uczestniczyć w przesyłce energii elektrycznej.

Przewód ochrony. Przewód wymagany przez niektóre układy zabezpieczeń, służący do ochrony przed porażeniem prądem elektrycznym, poprzez elektryczne połączenie następujących elementów:

- dostępnych części przewodzących;
- obcych części przewodzących;
- głównego zacisku uziemienia;
- uziomu;
- uziemionego punktu źródła lub sztucznego punktu neutralnego.

Przewód PEN. Uziemiony przewód łączący w sobie funkcję przewodu neutralnego i przewodu ochronnego.

Temperatura otoczenia. Temperatura powietrza lub innego medium, w którym eksploatowane będą urządzenia.

Napięcia

Napięcie nominalne (instalacji). Napięcie określające instalację lub część instalacji. Uwaga: Rzeczywista wartość napięcia może różnić się od napięcia nominalnego w zakresie dopuszczalnej tolerancji.

Prądy

Prąd projektowy (układu). Natężenie prądu, który ma być przewodzony przez układ w trakcie normalnej pracy.

Obciążalność prądowa (przewodu). Maksymalne natężenie prądu, który może płynąć w sposób ciągły przez przewód, w określonych warunkach, tak aby jego ustalona temperatura nie przekroczyła określonej wartości.

Przetężenie. Każdy prąd przekraczający wartość znamionową. W przypadku przewodów, wartość znamionowa odpowiada obciążalności prądowej.

Prąd przeciążeniowy (układu). Przetężenie występujące w układzie, w sytuacji braku elektrycznej niesprawności.

Prąd zwarciovowy. Przetężenie będące skutkiem uszkodzenia związanego z pomijalnie małą impedancją łączącą dwa przewody pod napięciem, o różnym potencjale, w normalnych warunkach pracy.

1 Ochrona linii zasilających

Prąd zadziałania umowy (zabezpieczenia). Określone natężenie prądu, które powoduje zadziałanie zabezpieczenia, w określonym czasie, nazywanym czasem umownym.

Wykrycie przetężenia. Funkcja stwierdzająca, że natężenie prądu układu przekracza określoną wartość, przez określony czas.

Prąd upływu. Prąd elektryczny w niechcianej drodze przewodzenia, inny niż prąd zwarciovowy.

Prąd zakłóceniovowy. Prąd płynący w danym punkcie sieci, będący wynikiem uszkodzenia w innym punkcie tej sieci.

Okablowanie

Okablowanie. Układ zbudowany z przewodów lub przewodów i szyn zbiorczych oraz z części, które mocują i, w razie konieczności, osłaniają przewody lub szyny zbiorcze.

Układy elektryczne

Obwód elektryczny (instalacji). Zestaw urządzeń elektrycznych instalacji, zasilanych z tego samego złącza instalacji i chronionych przed przetężeniami przez te same zabezpieczenia.

Obwód rozdzielczy (budynku). Obwód zasilający rozdzielnicę.

Obwód odbiorczy obiektu budowlanego. Obwód podłączony bezpośrednio do odbiorników prądu lub do gniazd sieciowych.

Inne wyposażenie

Wyposażenie elektryczne. Każdy przedmiot wykorzystywany do takich celów, jak wytwarzanie, przetwarzanie, przesył, dystrybucja lub wykorzystanie energii elektrycznej, taki jak maszyny, transformatory, aparaty, przyrządy pomiarowe, zabezpieczenia, elementy okablowania, urządzenia.

Odbiornik prądu. Urządzenie, którego przeznaczeniem jest przetwarzanie energii elektrycznej na inną postać energii, na przykład światło, ciepło lub ruch.

Rozdzielnice i sterownice. Urządzenia przewidziane do podłączenia do obwodu elektrycznego, w celu realizacji jednej lub szeregu niżej wymienionych funkcji: zabezpieczenie, sterowanie, izolacja, łączenie.

Urządzenia przenośne. Urządzenia przemieszczane w trakcie pracy lub też takie, które mogą być łatwo przenoszone, z miejsca na miejsce, kiedy są podłączone do zasilania.

Urządzenia ręczne. Urządzenia przenośne, przewidziane do trzymania w ręku w trakcie normalnego użytkowania, w których silnik, jeśli został zamontowany, stanowi integralną część urządzenia.

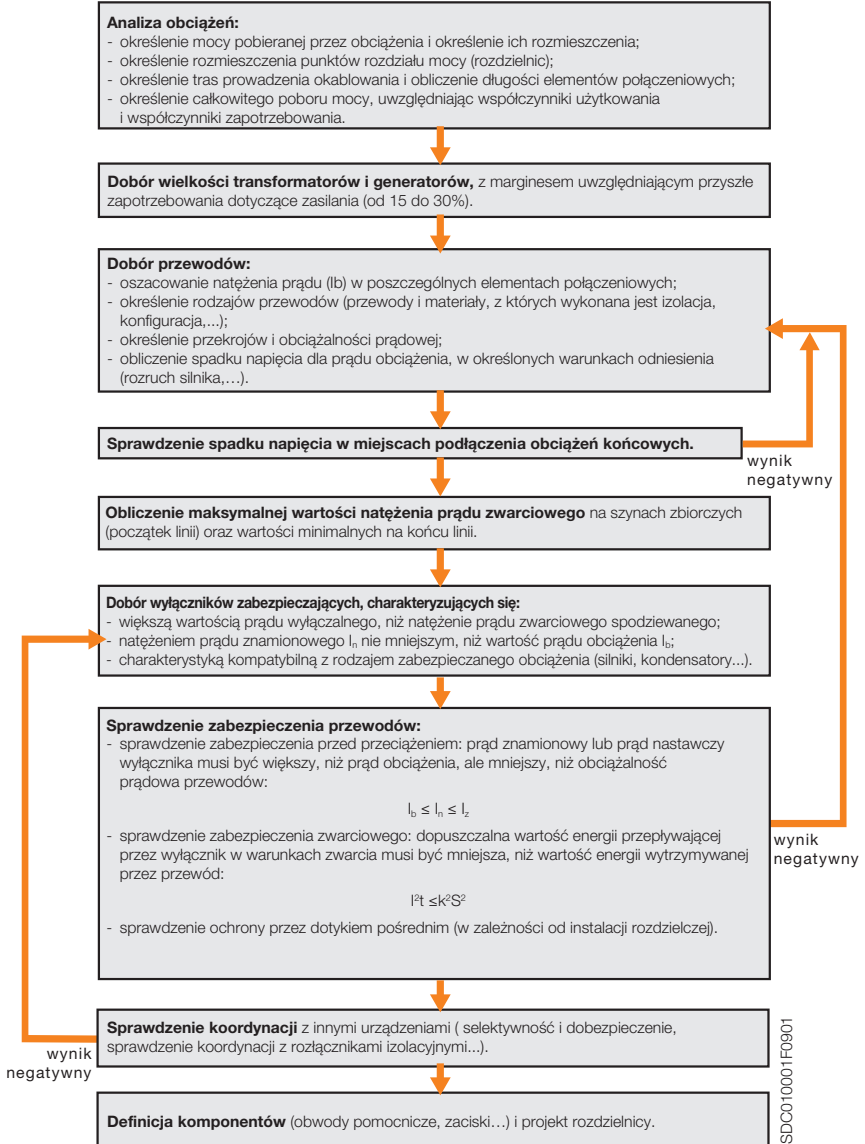
Urządzenia stacjonarne. Urządzenia stałe lub też urządzenia niewyposażone w uchwyty do przenoszenia, charakteryzujące się taką masą, że nie mogą być łatwo przenoszone.

Urządzenia stałe. Urządzenia przymocowane do podstawy lub też w inny sposób zamocowane w określonym miejscu.

1 Ochrona linii zasilających

Dobór elementów instalacji

Na schemacie blokowym poniżej zaproponowano procedurę prawidłowego doboru elementów instalacji.

1 Ochrona linii zasilających

1.2 Układanie i dobór wielkości przewodów

W celu prawidłowego doboru wielkości przewodów, należy:

- wybrać typ przewodu i jego ułożenia, stosowanie do otoczenia;
- dobrać przekrój odpowiedni do prądu obciążenia;
- określić spadek napięcia.

1.2.1 Obciążalność prądu i metody układania

Dobór przewodów

Międzynarodowa norma, określająca zasady układania i obliczania obciążalności prądowej przewodów w budynkach mieszkalnych i przemysłowych to norma IEC 60364-5-52 „Instalacje elektryczne niskiego napięcia - Dobór i montaż wyposażenia elektrycznego – Przewodowanie”. W procesie doboru przewodów wykorzystuje się następujące parametry:

- materiał przewodzący (miedź lub aluminium): wybór zależy od wymagań dotyczących kosztów, wymiarów, masy, odporności na środowiska korozyjne (reagenty chemiczne lub substancje utleniające). W sposób ogólny, przewodność elektryczna miedzianych przewodów jest o około 30% większa od przewodności elektrycznej przewodów aluminiowych o takim samym przekroju. Przewód aluminiowy o takim samym przekroju charakteryzuje się rezystancją większą o około 60% i masą o 1/3-1/2 mniejszą, niż przewód miedziany.
- materiał izolacji (brak, PCV, XLPE-EPR): materiał izolacji wpływa na maksymalną dopuszczalną temperaturę w warunkach normalnych oraz zwarciovych i, tym samym, wpływa na wykorzystanie przekroju przewodu [patrz punkt 1.4 „Ochrona przed zwarcie”].
- typ przewodu (goły przewód, przewód jednożyłowy bez pancerza, przewód jednożyłowy z pancerzem, przewód wielożyłowy) jest wybierany w funkcji odporności mechanicznej, stopnia izolacji i stopnia skomplikowania układania (zagięcia, połączenia wzdłuż trasy, bariery...), wymaganych przez metodę układania.

W tabeli 1 przedstawiono typy przewodów dopuszczane przez różne sposoby układania.

Przewody i kable	Sposób układania							
	Bez mocowania	Przypięty bezpośrednio	W rurkach	Systemy listew instalacyjnych (w tym listwy przypodłogowe, listwy instalacyjne wbudowane w podłogi)	Systemy osłon przewodowych	Drabinki instalacyjne, koryta kablowe, wsporniki instalacyjne	Na izolatorach	Linka nośna
Gołe przewody	-	-	-	-	-	-	+	-
Przewody izolowane ^b	-	-	+	+ ^a	+	-	+	-
Kable w pancerzu (w tym zbrojone i w izolacji mineralnej)	Wielożyłowe	+	+	+	+	+	0	+
	Jednożyłowe	0	+	+	+	+	0	+
+ Dopuszczalne - Niedopuszczalne 0 Nie dotyczy lub też normalnie nie jest stosowany w praktyce								
^a Układanie przewodów w listwach jest dopuszczalne wtedy, jeśli listwy zapewniają stopień ochrony przynajmniej IP4X lub IPXXD oraz, jeśli pokrywy listew mogą zostać zdemonstrowane wyłącznie za pomocą narzędzia lub w wyniku celowego działania.								
^b Przewody pełniące rolę przewodów ochronnych lub wyrównawczych mogą wykorzystywać dowolny, odpowiedni sposób instalacji i nie muszą być układane w rurach, listwach instalacyjnych lub osłonach przewodowych.								

1 Ochrona linii zasilających

W przypadku instalacji przemysłowych, przewody wielożyłowe o przekrojach przekraczających 95 mm² są rzadko stosowane.

Sposoby wykonania instalacji

W celu określenia obciążalności prądowej przewodu i tym samym, określenia odpowiedniego przekroju dla danego prądu obciążenia, należy określić standaryzowany sposób układania, opisany w normie odniesienia, który najlepiej odpowiada rzeczywistym warunkom instalacyjnym.

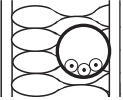
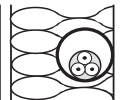
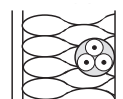
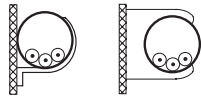
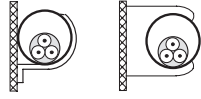

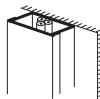
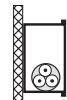
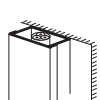
Na podstawie tabeli 2 i 3 można określić numer identyfikacyjny instalacji, metodę układania (A1, A2, B1, B2, C, D1, D2, E, F, G) oraz tabele podające teoretyczną obciążalność prądową przewodu i wszelkie współczynniki korekcyjne, niezbędne do uwzględnienia szczególnych warunków środowiskowych i instalacyjnych.

Tabela 2: Sposób układania

Sytuacja		Sposób układania							
		Bez mocowania	Przypięty bezpośrednio	W rurkach	Systemy listew instalacyjnych (w tym listwy przypodłogowe, listwy instalacyjne wbudowane w podłogi)	Systemy osłon przewodowych	Drabinki instalacyjne, koryta kablowe, wsporniki instalacyjne	Na izolatorach	Linka nośna
Przestrzenie instalacyjne	Dostępny	40	33	41, 42	6, 7, 8, 9, 12	43, 44	30, 31, 32, 33, 34	-	0
	Niedostępny	40	0	41, 42	0	43	0	0	0
Kanał kablowy		56	56	54, 55	0		30, 31, 32, 34	-	-
Zakopany w ziemi		72, 73	0	70, 71	-	70, 71	0	-	-
- Ukryty w konstrukcji		57, 58	3	1, 2, 59, 60	50, 51, 52, 53	46, 45	0	-	-
Układany powierzchniowo		-	20, 21, 22, 23, 33	4, 5	6, 7, 8, 9, 12	6, 7, 8, 9	30, 31, 32, 34	36	-
Napowietrzne, luźno w powietrzu		-	33	0	10, 11	10, 11	30, 31, 32, 34	36	35
Ramy okien		16	0	16	0	0	0	-	-
Ościeżnica		15	0	15	0	0	0	-	-
Zanurzony 1		+	+	+	-	+	0	-	-
- Niedopuszczalne									
0 Nie dotyczy lub też normalnie nie jest stosowany w praktyce									
+ Należy postępować zgodnie z zaleceniami producenta									

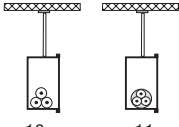
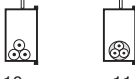
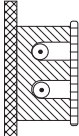
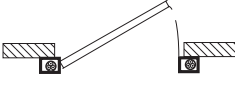

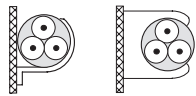
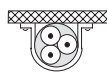
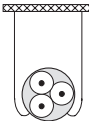
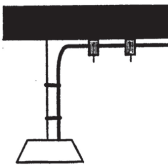
1 Ochrona linii zasilających

Tabela 3: Przykłady sposobów układania

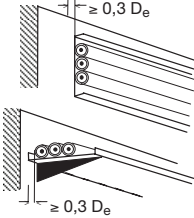
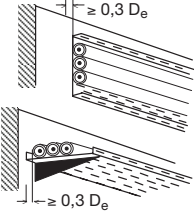
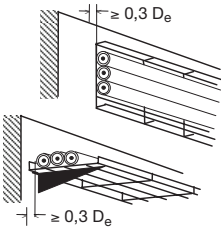

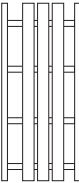
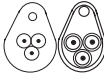
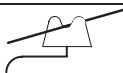
Pozycja nr	Sposób układania	Opis	Sposób podstawowy wykonania instalacji, podany w celu określenia obciążalności prądowej długotrwałej
1	Pomieszczenie	Przewody jednożyłowe w rurze instalacyjnej, w izolowanej cieplnie ścianie ^{a, c}	A1
2	Pomieszczenie	Przewody wielożyłowe w rurze instalacyjnej, w izolowanej cieplnie ścianie ^{a, c}	A2
3	Pomieszczenie	Przewody wielożyłowe bezpośrednio w izolowanej cieplnie ścianie ^{a, c}	A1
4		Przewody jednożyłowe izolowane w rurze instalacyjnej, w drewnianej albo murowanej ścianie lub w odległości od niej mniejszej, niż 0,3 średnicy rury ^c	B1
5		Przewód wielożyłowy w rurze instalacyjnej na drewnianej albo murowanej ścianie lub w odległości od niej mniejszej, niż 0,3 średnicy rury ^c	B2
6		Przewody jednożyłowe izolowane w listwie instalacyjnej (w tym w listwach wielokomorowych) na ścianie drewnianej lub murowanej - ułożenie poziome ^b - ułożenie pionowe ^{b, c}	B1
7			
8		Przewody wielożyłowe w listwie instalacyjnej (w tym w listwach wielokomorowych) na ścianie drewnianej lub murowanej - ułożenie poziome ^b - ułożenie pionowe ^{b, c}	W opracowywaniu ^d Można stosować sposób B2
9			

UWAGA 1: Celem rysunków nie jest przedstawienie konkretnych produktów lub sposobów układania, ale jedynie zilustrowanie opisywanego sposobu.

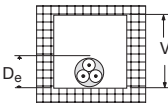
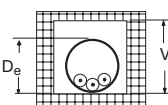
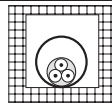
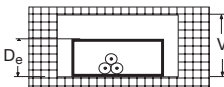
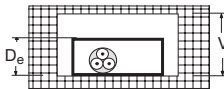
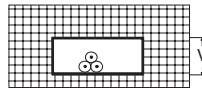
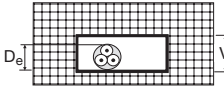
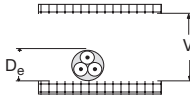
1 Ochrona linii zasilających

Pozycja nr	Sposób układania	Opis	Sposób podstawowy wykonania instalacji, podany w celu określenia obciążalności prądowej długotrwałej
10		Przewody jednożyłowe izolowane w podwieszanej listwie instalacyjnej ^b	B1
11		Przewody wielożyłowe w podwieszanej listwie instalacyjnej ^b	B2
12		Przewody jednożyłowe izolowane w listwach profilowych ^{c,e}	A1
15		Przewody izolowane w rurze instalacyjnej, przewody jednożyłowe lub przewody wielożyłowe w ościeżnicach ^{e,f}	A1
16		Przewody izolowane w rurze instalacyjnej, przewody jednożyłowe lub przewody wielożyłowe w ramach okien ^{e,f}	A1
20		Przewody jednożyłowe lub wielożyłowe: - zamocowane na drewnianej ścianie lub w odległości od niej mniejszej, niż 0,3 średnicy przewodu ^c	C
21		Przewody jednożyłowe lub wielożyłowe: - zamocowane bezpośrednio na suficie drewnianym lub murowanym	C, z pozycją 3 tabeli 5
22		Przewody jednożyłowe lub wielożyłowe: - w odległości od sufitu	W opracowywaniu Można stosować sposób E
23		Stała instalacja podwieszanych odbiorników prądu	C, z pozycją 3 tabeli 5

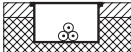
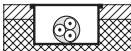

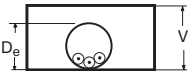
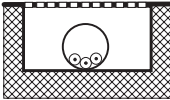
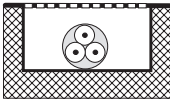
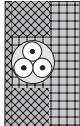
1 Ochrona linii zasilających

Pozycja nr	Sposób układania	Opis	Sposób podstawowy wykonania instalacji, podany w celu określenia obciążalności prądowej długotrwałej
30		Przewody jednożyłowe lub wielożyłowe: W nie perforowanym korycie instalacyjnym ^{c, h}	C, z pozycją 2 tabeli 5
31		Przewody jednożyłowe lub wielożyłowe: W perforowanym korycie instalacyjnym ułożonym poziomo lub pionowo ^{c, h}	E lub F
32		Przewody jednożyłowe lub wielożyłowe: W perforowanym korycie instalacyjnym ułożonym poziomo lub pionowo ^{c, h}	E lub F
33		Przewody jednożyłowe lub wielożyłowe: W odległości od ściany większej, niż 0,3 średnicy przewodu	E lub F lub sposób G ^a
34		Przewody jednożyłowe lub wielożyłowe: Na drabinkach instalacyjnych ^c	E lub F
35		Przewód jednożyłowy lub wielożyłowy zawieszony na linie nośnej lub z wbudowaną linką nośną	E lub F
36		Przewody gołe lub izolowane na izolatorach	G

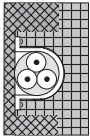
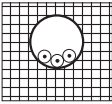
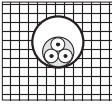
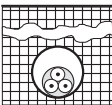
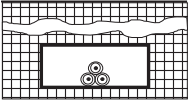
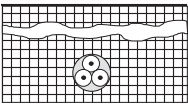
1 Ochrona linii zasilających

Pozycja nr	Sposób układania	Opis	Sposób podstawowy wykonania instalacji, podany w celu określenia obciążalności prądowej długotrwałej
40		Przewód jednożyłowy lub wielożyłowy w przestrzeni instalacyjnej ^{c, h, i}	$1,5 D_e \leq V < 5 D_e$ B2 $5 D_e \leq V < 20 D_e$ B1
41		Przewody jednożyłowe izolowane w rurze instalacyjnej w przestrzeni instalacyjnej ^{c, i, j, k}	$1,5 D_e \leq V < 20 D_e$ B2 $V \geq 20 D_e$ B1
42		Przewód jednożyłowy lub wielożyłowy w przestrzeni instalacyjnej ^{c, k}	W opracowywaniu Można stosować następujące rozwiązanie: $1,5 D_e \leq V < 20 D_e$ B2 $V \geq 20 D_e$ B1
43		Przewody jednożyłowe izolowane w osłonie przewodowej w przestrzeni instalacyjnej ^{c, i, j, k}	$1,5 D_e \leq V < 20 D_e$ B2 $V \geq 20 D_e$ B1
44		Przewód jednożyłowy lub wielożyłowy w osłonie przewodowej w przestrzeni instalacyjnej ^{c, k}	W opracowywaniu Można stosować następujące rozwiązanie: $1,5 D_e \leq V < 20 D_e$ B2 $V \geq 20 D_e$ B1
45		Przewody jednożyłowe izolowane w osłonie przewodowej w murze o rezystywności cieplnej nie większej, niż $2 \text{ K}\cdot\text{m}/\text{W}$ ^{c, h, i}	$1,5 D_e \leq V < 5 D_e$ B2 $5 D_e \leq V < 50 D_e$ B1
46		Przewód jednożyłowy lub wielożyłowy w osłonie przewodowej w murze o rezystywności cieplnej nie większej, niż $2 \text{ K}\cdot\text{m}/\text{W}$ ^c	W opracowywaniu Można stosować następujące rozwiązanie: $1,5 D_e \leq V < 20 D_e$ B2 $V \geq 20 D_e$ B1
47		Przewód jednożyłowy lub wielożyłowy: - w suficie podwieszanym - w podłodze podniesionej ^{h, i}	$1,5 D_e \leq V < 5 D_e$ B2 $5 D_e \leq V < 50 D_e$ B1

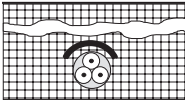
1 Ochrona linii zasilających

Pozycja nr	Sposób układania	Opis	Sposób podstawowy wykonania instalacji, podany w celu określenia obciążalności prądowej długotrwałej
50		Przewody jednożyłowe izolowane w listwie instalacyjnej zlicowanej z powierzchnią podłogi	B1
51		Przewód wielożyłowy w listwie instalacyjnej zlicowanej z powierzchnią podłogi	B2
52		Przewody jednożyłowe izolowane we wbudowanych listwach instalacyjnych ^c	B1
53		Przewody wielożyłowe we wbudowanych listwach instalacyjnych ^c	B2
	52 53		
54		Przewody jednożyłowe izolowane w rurze instalacyjnej, w kanale kablowym niewentylowanym, ułożonym poziomo lub pionowo ^{c, l, l, n}	$1,5 D_e \leq V < 20 D_e$ B2 $V \geq 20 D_e$ B1
55		Przewody jednożyłowe izolowane w rurze, w kanale kablowym odkrytym lub wentylowanym, w podłodze ^{m, n}	B1
56		Przewód jednożyłowy lub wielożyłowy w kanale kablowym odkrytym lub wentylowanym, ułożonym poziomo lub pionowo ⁿ	B1
57		Przewód jednożyłowy lub wielożyłowy bezpośrednio w murze o rezystywności cieplnej nie większej, niż 2 K-m/W Bez dodatkowej ochrony przed uszkodzeniem mechanicznym ^{o, p}	C

1 Ochrona linii zasilających

Pozycja nr	Sposób układania	Opis	Sposób podstawowy wykonania instalacji, podany w celu określenia obciążalności prądowej długotrwałej
58		Przewód jednożyłowy lub wielożyłowy bezpośrednio w murze o rezystywności cieplnej nie większej, niż 2 K·m/W Z dodatkową ochroną przed uszkodzeniem mechanicznym ^{o, p}	C
59		Przewody jednożyłowe izolowane w rurze instalacyjnej, w ścianie murowanej ^p	B1
60		Przewody wielożyłowe w rurze instalacyjnej, w ścianie murowanej ^p	B2
70		Kable wielożyłowe w rurze instalacyjnej lub w osłonie kablowej w ziemi	D1
71		Kable jednożyłowe w rurze instalacyjnej lub w osłonie kablowej w ziemi	D1
72		Kable jednożyłowe lub wielożyłowe bezpośrednio w ziemi - bez dodatkowej ochrony przed uszkodzeniem mechanicznym ^q	D2

1 Ochrona linii zasilających

Pozycja nr	Sposób układania	Opis	Sposób podstawowy wykonania instalacji, podany w celu określenia obciążalności prądowej długotrwałej
73		Kable jednożyłowe lub wielożyłowe bezpośrednio w ziemi - z dodatkową ochroną przed uszkodzeniem mechanicznym ^a	D2
^a Wewnętrzne pokrycie ściany mające przewodność cieplną nie mniejszą, niż 10 W/m²K. ^b Wartości dla instalacji wykonanej sposobami B1 i B2 odnoszą się do jednego obwodu. Jeżeli w listwie instalacyjnej znajduje się więcej niż jeden obwód, stosuje się wtedy współczynnik zmniejszający podany w tabeli 5, nie uwzględniając istnienia wewnętrznych przegród lub przedziałów. ^c Należy zachować ostrożność przy pionowym ułożeniu przewodów i utrudnionej wentylacji. Temperatura otoczenia na górze pionowego odcinka może być dużo większa. Ta kwestia jest w trakcie opracowywania. ^d Można zastosować wartości dla sposobu B2. ^e Przyjmuje się, że przewodność cieplna obudowy jest mała, bez względu na zastosowany materiał i istniejące przestrzenie powietrzne. Jeżeli konstrukcja jest równoważna cieplnie z konstrukcjami do wykonania instalacji sposobami 6 lub 7, mogą wtedy być stosowane sposoby podstawowe B1 lub B2. ^f Przyjmuje się, że przewodność cieplna obudowy jest mała, bez względu na zastosowany materiał i istniejące przestrzenie powietrzne. Jeżeli konstrukcja jest równoważna cieplnie z konstrukcjami do wykonania instalacji sposobami 6, 7, 8 lub 9, mogą wtedy być stosowane sposoby podstawowe B1 lub B2. ^g Można zastosować również współczynniki z tabeli 5. ^h De jest zewnętrzną średnicą przewodu wielożyłowego: - 2,2-krotną średnicą przewodu jednożyłowego, gdy trzy przewody są tworzące w układ trójkątny, lub - 3-krotną średnicą przewodu jednożyłowego, gdy te trzy przewody są ułożone w układzie płaskim. ⁱ V jest mniejszym wymiarem, lub średnicą murowanej osłony lub przestrzeni, lub pionową głębokością prostokątnej osłony obszaru podłogi lub sufitu. Głębokość kanału ma większe znaczenie, niż szerokość. ^j De jest zewnętrzną średnicą rury instalacyjnej lub pionową głębokością osłony kablowej. ^l De jest zewnętrzną średnicą rury instalacyjnej. ^m Dla przewodów wielożyłowych zainstalowanych w sposób 55 stosuje się sposób podstawowy B2. ⁿ Zaleca się, aby te sposoby wykonania instalacji były stosowane jedynie w obszarach, do których mają dostęp tylko osoby upoważnione, tak aby można było zapobiec nagromadzeniu się odpadków wpływających na zmniejszenie obciążalności prądowej długotrwałej i stwarzających zagrożenie pożarowe. ^o Przewody z żyłami o przekroju nie większym niż 16 mm² mogą mieć większą obciążalność prądową długotrwałą. ^p Rezystywność cieplna muru jest nie większa, niż 2 K·m/W. Termin "mur" obejmuje cegły, beton, tynk i tym podobne (inne, niż termiczne materiały izolacyjne). ^q Zaliczenie do niniejszej pozycji kabli ułożonych bezpośrednio w ziemi jest uzasadnione, jeżeli rezystywność cieplna gruntu jest rzędu 2,5 K·m/W. Przy mniejszych rezystywnościach cieplnych gruntu, obciążalność prądowa długotrwała kabli ułożonych bezpośrednio w ziemi jest znacznie większa, niż kabli ułożonych w osłonach.			

1 Ochrona linii zasilających

Instalacje w budynkach: dobór przekroju, stosowanie do obciążalności prądowej i typu instalacji

Obciążalność prądowa przewodu w powietrzu oblicza się wykorzystując następujący wzór:

$$I_z = I_0 k_1 k_2 = I_0 k_{\text{tot}}$$

gdzie:

- I_0 jest obciążalnością prądową pojedynczego przewodu we wzorcowej temperaturze otoczenia 30°C;
- k_1 jest współczynnikiem korekcyjnym dla temperatur otoczenia różnych od 30°C;
- k_2 jest współczynnikiem korekcyjnym dla przewodów ułożonych w wiązkach, lub warstwach lub dla przewodów ułożonych w warstwie na wielu wspornikach.

Współczynnik korekcyjny k_1

Obciążalność prądowa przewodów w powietrzu odnosi się do temperatury otoczenia 30°C. Jeśli temperatura otoczenia w miejscu ułożenia będzie różna od powyższej temperatury odniesienia, należy wtedy zastosować współczynnik korekcyjny k_1 z tabeli 4, który zależy od materiału, z którego jest wykonana izolacja przewodów.

Tabela 4: Współczynnik korekcyjny dla temperatur otoczenia różnych od 30°C

Temperatura otoczenia ^(a) °C	Izolacja			
	PVC	XLPE i EPR	Mineralna ^(a)	
			Pokryty PCV lub goły i wystawiony na dotyk 70 °C	Goły, niedostępny dla dotyku 105°C
10	1,22	1,15	1,26	1,14
15	1,17	1,12	1,20	1,11
20	1,12	1,08	1,14	1,07
25	1,06	1,04	1,07	1,04
35	0,94	0,96	0,93	0,96
40	0,87	0,91	0,85	0,92
45	0,79	0,87	0,87	0,88
50	0,71	0,82	0,67	0,84
55	0,61	0,76	0,57	0,80
60	0,50	0,71	0,45	0,75
65	–	0,65	–	0,70
70	–	0,58	–	0,65
75	–	0,50	–	0,60
80	–	0,41	–	0,54
85	–	–	–	0,47
90	–	–	–	0,40
95	–	–	–	0,32

^(a) Dla wyższych temperatur otoczenia należy skontaktować się z producentem.

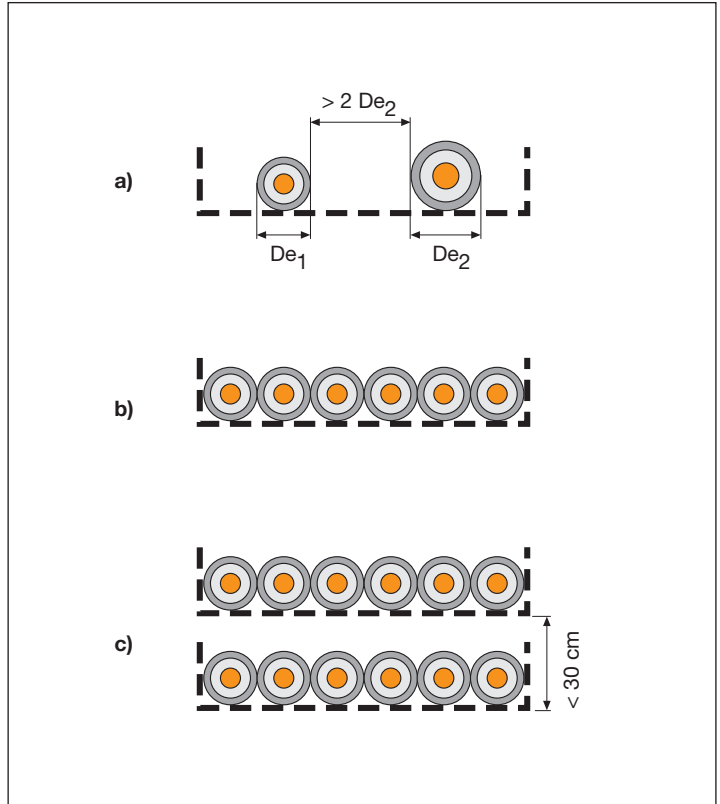
1 Ochrona linii zasilających

Współczynnik korekcyjny k_2

Na obciążalność prądową przewodów wpływa obecność innych przewodów, ułożonych w pobliżu. Ciepło wydzielane przez pojedynczy przewód różni się od ciepła wydzielanego przez taki sam przewód, jeśli został on ułożony obok innych. Współczynnik k_2 został stabilizowany w zależności od sposobu ułożenia przewodów, w wiązce lub warstwami.

Definicja warstwy i wiązki

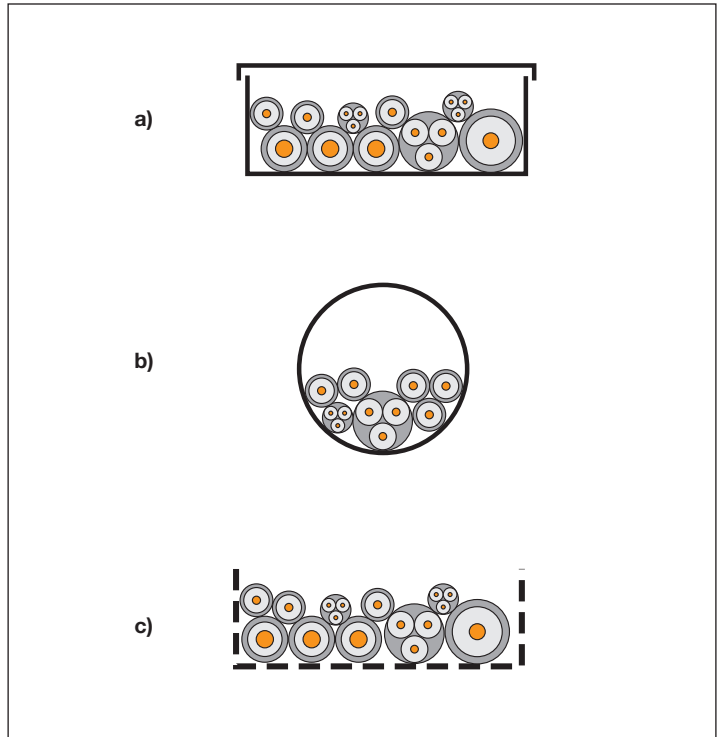
Warstwa: szereg obwodów składających się z przewodów ułożonych obok siebie, z odstępem lub bez, poprowadzonych poziomo lub pionowo. Przewody w warstwie są układane na ścianie, w korycie kablowym, w suficie, podłodze lub na drabince instalacyjnej;

Przewody ułożone w warstwach: a) z odstępem; b) bez odstępów; c) podwójna warstwa

Wiązka: szereg obwodów składających się z przewodów, które nie są odseparowane, ani też ułożone w warstwach; szereg warstw ułożonych na pojedynczej podporze (np. korycie kablowym) jest traktowany jako wiązka.

1 Ochrona linii zasilających

Wiązka przewodów: a) w listwie; b) rurze; c) perforowanym korycie

Wartość współczynnika korekcyjnego k_2 wynosi 1, jeśli:

- przewody są ułożone z odstępami:
 - dwa przewody jednożyłowe, należące do różnych obwodów, są ułożone z odstępami, jeśli odległość pomiędzy nimi jest większa, niż dwukrotność zewnętrznej średnicy przewodu o większej średnicy;
 - dwa przewody wielożyłowe są ułożone z odstępem, jeśli odległość pomiędzy nimi jest równa przynajmniej zewnętrznej średnicy większego przewodu;
- dwa sąsiednie przewody są obciążone prądem mniejszym, niż 30% ich obciążalności prądowej

Współczynniki korekcyjne dla wiązek przewodów lub przewodów ułożonych warstwami są obliczane zakładając, że wiązka składa się z podobnych przewodów, równomiernie obciążonych. Grupa przewodów jest uznawana za składającą się z podobnych przewodów, jeśli obliczenia obciążalności prądowej są oparte na takiej samej maksymalnej dopuszczalnej temperaturze roboczej oraz, jeśli przekroje przewodów znajdują się w zakresie trzech sąsiednich standardowych przekrojów (np. od 10 do 25 mm²). Wartości współczynników zmniejszających dla wiązek przewodów o różnych przekrojach zależą od liczby przewodów oraz od ich przekrojów. Takie współczynniki nie zostały tabelaryzowane i muszą być obliczane dla każdej wiązki lub warstwy.

1 Ochrona linii zasilających

Współczynnik zmniejszający dla grupy zawierającej różne przekroje przewodów ułożonych w rurach, listwach lub osłonach kablowych, wynosi:

$$k_2 = \frac{1}{\sqrt{n}}$$

gdzie:

- k_2 jest grupowym współczynnikiem zmniejszającym;
 - n jest liczbą przewodów wielożyłowych lub liczbą obwodów w grupie
- Współczynnik zmniejszający uzyskany na podstawie powyższego wzoru redukuje niebezpieczeństwo przeciążenia przewodów o mniejszym przekroju, ale może prowadzić do niepełnego wykorzystania przewodów o większym przekroju. Można tego uniknąć, jeśli duże i małe przewody nie są mieszane w tej samej grupie.

W tabeli poniżej podano wartości współczynnika zmniejszającego (k_2).

Tabela 5: Współczynnik zmniejszający dla wiązek przewodów

Poz.	Układ (przewody stykające się)	Liczba obwodów lub przewodów wielożyłowych												Do wykorzystania z obciążalnością prądową, odniesienie
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	12	16	20	
1	Wiązka w powietrzu, na powierzchni, ukryta lub zamknięta	1,00	0,80	0,70	0,65	0,60	0,57	0,54	0,52	0,50	0,45	0,41	0,38	Sposoby A do F
2	Pojedyncza warstwa na ścianie, podłodze lub w nieperforowanym korycie instalacyjnym	1,00	0,85	0,79	0,75	0,73	0,72	0,72	0,71	0,70				
3	Pojedyncza warstwa ułożona bezpośrednio pod drewnianym sufitem	0,95	0,81	0,72	0,68	0,66	0,64	0,63	0,62	0,61	Brak dalszego zmniejszenia dla więcej niż dziewięciu obwodów lub przewodów wielożyłowych			Sposób C
4	Poj. warstwa ułożona w perforowanym korycie inst., pionowo lub poz.	1,00	0,88	0,82	0,77	0,75	0,73	0,73	0,72	0,72				
5	Pojedyncza warstwa ułożona na drabince inst., uchwytych inst., itp...	1,00	0,87	0,82	0,80	0,80	0,79	0,79	0,78	0,78				Sposoby E i F

UWAGA 1: Powyższe współczynniki mają zastosowanie do jednorodnych grup przewodów, równomiernie obciążonych.

UWAGA 2: Tam, gdzie poziome odstępy pomiędzy sąsiednimi przewodami przekraczają dwukrotność ich zewnętrznej średnicy, nie ma potrzeby stosowania współczynnika zmniejszającego.

UWAGA 3: Takie same współczynniki mają zastosowanie do:

- grupy dwóch lub trzech przewodów jednożyłowych;
- przewodów wielożyłowych.

UWAGA 4: Jeśli instalacja składa się z przewodów dwu i trzyżyłowych, za całkowitą liczbę obwodów przyjmuje się liczbę obwodów, a odpowiedni współczynnik jest brany z tabel dla dwóch obciążonych przewodów, dla przewodów dwużyłowych oraz z tabel dla trzech obciążonych przewodów, dla przewodów trzyżyłowych.

UWAGA 5: Jeśli grupa składa się z n przewodów jednożyłowych, może być traktowana jako $n/2$ obwodów o dwóch obciążonych przewodach lub jako $n/3$ obwodów o trzech obciążonych przewodach.

UWAGA 6: W przypadku niektórych instalacji oraz dla innych sposobów, które nie zostały zamieszczone w tabeli powyżej, wskazane może być wykorzystanie współczynników obliczonych dla specjalnego przypadku, patrz np. tabele 6-7.

1 Ochrona linii zasilających

Tabela 6: Współczynnik zmniejszający dla przewodów jednożyłowych i sposobu układania F

Sposób układania z tabeli 3			Liczba koryt instalacyjnych	Liczba obwodów trójfazowych (uwaga 4)			Wykorzystać jako mnożnik dla obciążalności, dla układu
				1	2	3	
Perforowane koryta instalacyjne (uwaga 3)	31	Stykające się 20 mm 300 mm	1	0,98	0,91	0,87	Trzy przewody ułożone poziomo
			2	0,96	0,87	0,81	
			3	0,95	0,85	0,78	
Układ pionowych perforowanych koryt instalacyjnych (uwaga 4)	31	Stykające się 225 mm	1	0,96	0,86	–	Trzy przewody ułożone pionowo
			2	0,95	0,84	–	
Układ drabinek instalacyjnych, uchwyty instalacyjnych, itp... (uwaga 3)	32 33 34	Stykające się 20 mm 300 mm	1	1,00	0,97	0,96	Trzy przewody ułożone poziomo
			2	0,98	0,93	0,89	
			3	0,97	0,90	0,86	
Układ perforowanych koryt instalacyjnych (uwaga 3)	31	$\pm 2D_e$ D_e 20 mm 300 mm	1	1,00	0,98	0,96	
			2	0,97	0,93	0,89	
			3	0,96	0,92	0,86	
Układ pionowych perforowanych koryt instalacyjnych (uwaga 4)	31	Ułożone z odstępem $\pm 2D_e$ 225 mm D_e	1	1,00	0,91	0,89	Trzy przewody ułożone w układzie trójkątnym
			2	1,00	0,90	0,86	
Układ drabinek instalacyjnych, uchwyty instalacyjnych, itp... (uwaga 3)	32 33 34	$2D_e$ D_e 20 mm 300 mm	1	1,00	1,00	1,00	
			2	0,97	0,95	0,93	
			3	0,96	0,94	0,90	

UWAGA 1: Podane wartości są wielkościami uśrednionymi dla typów przewodów oraz wielkości przewodów uwzględnionych w tabelach 8 i 9 (sposób układania E, F i G). Rozrzut wartości jest zazwyczaj mniejszy, niż 5%.

UWAGA 2: Współczynniki podano dla pojedynczej warstwy przewodów (lub trójkątnych grup), jak pokazano to w tabeli. Nie mają one zastosowania, jeśli przewody są układane w kilku stykających się warstwach. Wartości dla tego typu instalacji mogą być znacząco mniejsze i powinny zostać określone, wykorzystując odpowiednią metodę.

UWAGA 3: Wartości podano dla pionowego odstępu pomiędzy korytami instalacyjnymi, wynoszącego 300 mm oraz przynajmniej 20 mm pomiędzy korytami i ścianą. W przypadku mniejszych odstępów, wartości współczynników muszą zostać zmniejszone.

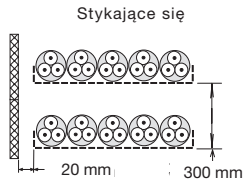
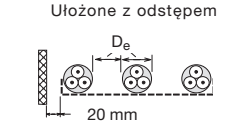
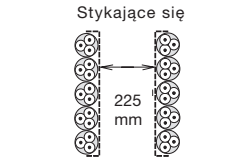
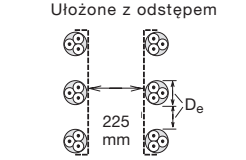
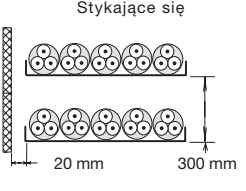
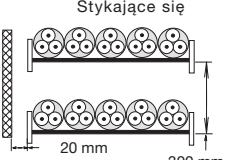
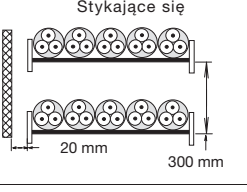

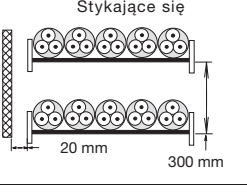

UWAGA 4: Wartości podano dla poziomego odstępu pomiędzy korytami instalacyjnymi, wynoszącego 225 mm, dla koryt stykających się tyłem. W przypadku mniejszych odstępów, wartości współczynników muszą zostać zmniejszone.

UWAGA 5: Dla obwodów z więcej niż jednym równoległym przewodem na fazę, na potrzeby niniejszej tabeli każdy trójfazowy zestaw przewodów należy traktować jako oddzielny obwód.

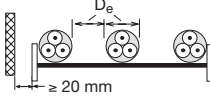
UWAGA 6: Jeśli obwód składa się z m równoległych przewodów na fazę, to wtedy w celu określenia współczynnika zmniejszającego należy traktować taki obwód jako m obwodów.

1 Ochrona linii zasilających

Tabela 7: Współczynnik zmniejszający dla przewodów wielożyłowych i sposobu układania E

Sposób układania z tabeli 3		Liczba koryt lub drabinek	Liczba przewodów w korycie lub na drabince						
			1	2	3	4	6	9	
Układ perforowanych koryt instalacyjnych (uwaga 3)	31	Stykające się	1	1,00	0,88	0,82	0,79	0,76	0,73
		Ułożone z odstępem	1	1,00	1,00	0,98	0,95	0,91	-
Układ pionowych perforowanych koryt instalacyjnych (uwaga 4)	31	Stykające się	1	1,00	0,88	0,82	0,78	0,73	0,72
		Ułożone z odstępem	1	1,00	0,91	0,89	0,88	0,87	-
Układ nieperforowanych koryt instalacyjnych	31	Stykające się	1	0,97	0,84	0,78	0,75	0,71	0,68
		Ułożone z odstępem	2	0,97	0,83	0,76	0,72	0,68	0,63
Układ drabinek instalacyjnych, uchwytów instalacyjnych, itp... (uwaga 3)	32 33 34	Stykające się	3	0,97	0,82	0,75	0,71	0,66	0,61
		Ułożone z odstępem	6	0,97	0,81	0,73	0,69	0,63	0,58
		Stykające się	1	1,00	0,87	0,82	0,80	0,79	0,78
		Ułożone z odstępem	2	1,00	0,86	0,80	0,78	0,76	0,73

1 Ochrona linii zasilających

Sposób układania z tabeli 3			Liczba koryt lub drabinek	Liczba przewodów w korycie lub na drabince					
				1	2	3	4	6	9
Spaced			1	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	–
			2	1,00	0,99	0,98	0,97	0,96	–
			3	1,00	0,98	0,97	0,96	0,93	–
UWAGA 1: Podane wartości są wielkościami uśrednionymi dla typów przewodów oraz wielkości przewodów uwzględnionych w tabelach 8 i 9 (sposób układania E, F i G). Rozrzut wartości jest zazwyczaj mniejszy, niż 5%. UWAGA 2: Współczynniki podano dla pojedynczej warstwy przewodów, jak pokazano to powyżej. Nie mają one zastosowania, jeśli przewody są układane w kilku stykających się warstwach. Wartości dla tego typu instalacji mogą być znacząco mniejsze i powinny zostać określone, wykorzystując odpowiednią metodę. UWAGA 3: Wartości podano dla pionowego odstępu pomiędzy korytami instalacyjnymi, wynoszącego 300 mm oraz przynajmniej 20 mm pomiędzy korytami i ścianą. W przypadku mniejszych odstępów, wartości współczynników muszą zostać zmniejszone. UWAGA 4: Wartości podano dla poziomego odstępu pomiędzy korytami instalacyjnymi, wynoszącego 225 mm, dla koryt stykających się tyłem. W przypadku mniejszych odstępów, wartości współczynników muszą zostać zmniejszone.									

1 Ochrona linii zasilających

Podsumowując:

W celu określenia przekroju przewodu należy wykorzystać następującą procedurę:

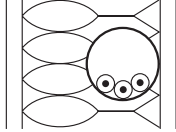
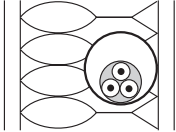
1. Na podstawie tabeli 3 określić sposób układania;
2. Na podstawie tabeli 4 określić współczynnik korekcyjny k_1 , który zależy od materiału izolacji i temperatury otoczenia;
3. Wykorzystać tabelę 5 dla przewodów ułożonych warstwami lub w wiązkach, tabelę 6 dla przewodów jednożyłowych ułożonych warstwą na szeregu wsporników, tabelę 7 dla przewodów wielożyłowych ułożonych warstwą na szeregu wsporników lub zastosować wzór dla grup przewodów o różnych przekrojach, w celu określenia współczynnika korekcyjnego k_2 , odpowiedniego dla liczby obwodów lub przewodów wielożyłowych;
4. Obliczyć wartość prądu I'_b , dzieląc prąd obciążenia I_b (lub też prąd znamionowy zabezpieczenia) przez iloczyn wyliczonych współczynników korekcyjnych:

$$I'_b = \frac{I_b}{k_1 k_2} = \frac{I_b}{k_{\text{tot}}}$$

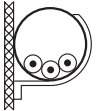
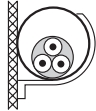
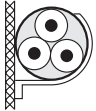
5. Na podstawie tabeli 8 lub 9, w zależności od sposobu układania, materiału izolacji i przewodnika oraz liczby przewodów pod napięciem, określić przekrój przewodu o obciążalności $I_0 \geq I'_b$;
6. Rzeczywista obciążalność prądowa przewodu jest obliczana za pomocą wzoru $I_z = I_0 k_1 k_2$.

1 Ochrona linii zasilających

Tabela 8: Obciążalność prądowa przewodów w izolacji PCV lub EPR/ XLPE (sposób A-B-C)

S [mm ²]	Sposób układania	A1								A2									
	Przewód		Cu				Al				Cu		Al				Cu		
	Izolacja		XLPE EPR		PVC		XLPE EPR		PVC		XLPE EPR		PVC		XLPE EPR		PVC		
Obciążone przewody		2	3	2	3	2	3	2	3	2	3	2	3	2	3	2	3	2	3
1,5		19	17	14,5	13,5					18,5	16,5	14	13					23	20
2,5		26	23	19,5	18	20	19	15	14	25	22	18,5	17,5	19,5	18	14,5	13,5	31	28
4		35	31	26	24	27	25	20	18,5	33	30	25	23	26	24	19,5	17,5	42	37
6		45	40	34	31	35	32	26	24	42	38	32	29	33	31	25	23	54	48
10		61	54	46	42	48	44	36	32	57	51	43	39	45	41	33	31	75	66
16		81	73	61	56	64	58	48	43	76	68	57	52	60	55	44	41	100	88
25		106	95	80	73	84	76	63	57	99	89	75	68	78	71	58	53	133	117
35		131	117	99	89	103	94	77	70	121	109	92	83	96	87	71	65	164	144
50		158	141	119	108	125	113	93	84	145	130	110	99	115	104	86	78	198	175
70		200	179	151	136	158	142	118	107	183	164	139	125	145	131	108	98	253	222
95		241	216	182	164	191	171	142	129	220	197	167	150	175	157	130	118	306	269
120		278	249	210	188	220	197	164	149	253	227	192	172	201	180	150	135	354	312
150		318	285	240	216	253	226	189	170	290	259	219	196	230	206	172	155	393	342
185		362	324	273	245	288	256	215	194	329	295	248	223	262	233	195	176	449	384
240		424	380	321	286	338	300	252	227	386	346	291	261	307	273	229	207	528	450
300		486	435	367	328	387	344	289	261	442	396	334	298	352	313	263	237	603	514
400																			
500																			
630																			

1 Ochrona linii zasilających

B1						B2						C										
PVC		AI		PVC		Cu		AI		PVC		Cu		AI								
	2	3	2	3	2	3	2	3	2	3	2	3	2	3	2	3						
	17,5	15,5					22	19,5	16,5	15			24	22	19,5	17,5						
	24	21	25	22	18,5	16,5	30	26	23	20	23	21	17,5	15,5	33	30	27	24	26	24	21	18,5
	32	28	33	29	25	22,0	40	35	30	27	31	28	24	21	45	40	36	32	35	32	28	25
	41	36	43	38	32	28	51	44	38	34	40	35	30	27,0	58	52	46	41	45	41	36	32
	57	50	59	52	44	39	69	60	52	46	54	48	41	36	80	71	63	57	62	57	49	44
	76	68	79	71	60	53	91	80	69	62	72	64	54	48	107	96	85	76	84	76	66	59
	101	89	105	93	79	70	119	105	90	80	94	84	71	62	138	119	112	96	101	90	83	73
	125	110	130	116	97	86	146	128	111	99	115	103	86	77	171	147	138	119	126	112	103	90
	151	134	157	140	118	104	175	154	133	118	138	124	104	92	209	179	168	144	154	136	125	110
	192	171	200	179	150	133	221	194	168	149	175	156	131	116	269	229	213	184	198	174	160	140
	232	207	242	217	181	161	265	233	201	179	210	188	157	139	328	278	258	223	241	211	195	170
	269	239	281	251	210	186	305	268	232	206	242	216	181	160	382	322	299	259	280	245	226	197
	300	262	307	267	234	204	334	300	258	225	261	240	201	176	441	371	344	299	324	283	261	227
	341	296	351	300	266	230	384	340	294	255	300	272	230	199	506	424	392	341	371	323	298	259
	400	346	412	351	312	269	459	398	344	297	358	318	269	232	599	500	461	403	439	382	352	305
	458	394	471	402	358	306	532	455	394	339	415	364	308	265	693	576	530	464	508	440	406	351

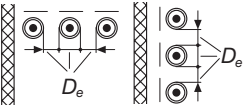
1SDC010006F0201

1 Ochrona linii zasilających

Tabela 8: Obciążalność prądowa przewodów w izolacji PCV lub EPR/ XLPE (sposób A-B-C)

Sposób układania	E								F											
	Cu		Al		Cu		Al		Cu		Al		Cu		Al					
Izolacja	XLPE EPR	PVC	XLPE EPR	PVC	XLPE EPR	PVC	XLPE EPR	PVC	XLPE EPR	PVC	XLPE EPR	PVC	XLPE EPR	PVC	XLPE EPR	PVC				
S [mm ²]	Obciążone przewody				2				3				2				3			
	1,5	26	22			23	18,5													
	2,5	36	30	28	23	32	25	24	19,5											
	4	49	40	38	31	42	34	32	26											
	6	63	51	49	39	54	43	42	33											
	10	86	70	67	54	75	60	58	46											
	16	115	94	91	73	100	80	77	61											
	25	149	119	108	89	127	101	97	78	161	131	121	98	135	110	103	84			
	35	185	148	135	111	158	126	120	96	200	162	150	122	169	137	129	105			
	50	225	180	164	135	192	153	146	117	242	196	184	149	207	167	159	128			
	70	289	232	211	173	246	196	187	150	310	251	237	192	268	216	206	166			
	95	352	282	257	210	298	238	227	183	377	304	289	235	328	264	253	203			
120	410	328	300	244	346	276	263	212	437	352	337	273	383	308	296	237				
150	473	379	346	282	399	319	304	245	504	406	389	316	444	356	343	274				
185	542	434	397	322	456	364	347	280	575	463	447	363	510	409	395	315				
240	641	514	470	380	538	430	409	330	679	546	530	430	607	485	471	375				
300	741	593	543	439	621	497	471	381	783	629	613	497	703	561	547	434				
400									940	754	740	600	823	656	663	526				
500									1083	868	856	694	946	749	770	610				
630									1254	1005	996	808	1088	855	899	711				

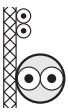
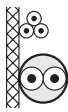
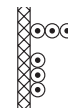
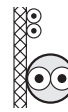
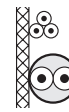
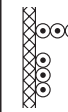

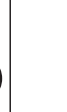
1 Ochrona linii zasilających

				G							
				Cu		Al		Cu		Al	
XLPE EPR	PVC	XLPE EPR	PVC	XLPE EPR	PVC	XLPE EPR	PVC	XLPE EPR	PVC		
3				3H	3V	3H	3V	3H	3V	3H	3V
141	114	107	87	182	161	146	130	138	122	112	99
176	143	135	109	226	201	181	162	172	153	139	124
216	174	165	133	275	246	219	197	210	188	169	152
279	225	215	173	353	318	281	254	271	244	217	196
342	275	264	212	430	389	341	311	332	300	265	241
400	321	308	247	500	454	396	362	387	351	308	282
464	372	358	287	577	527	456	419	448	408	356	327
533	427	413	330	661	605	521	480	515	470	407	376
634	507	492	392	781	719	615	569	611	561	482	447
736	587	571	455	902	833	709	659	708	652	557	519
868	689	694	552	1085	1008	852	795	856	792	671	629
998	789	806	640	1253	1169	982	920	991	921	775	730
1151	905	942	746	1454	1362	1138	1070	1154	1077	900	852

1SDC010100F0201

1 Ochrona linii zasilających

Tabela 9: Obciążalność prądowa przewodów w izolacji mineralnej

	Sposób układania									
		Temperatura metalowej powłoki 70°C			Temperatura metalowej powłoki 105°C			Temperatura metalowej powłoki 105°C		
	Pancerz	Przewód z izolacją PCV lub goły, dostępny dla dotyku						Przewód z izolacją PCV lub goły, dostępny dla dotyku		
Obciążone przewody										
	S [mm ²]	2	3	3	2	3	3	2	3	3
500 V	1,5	23	19	21	28	24	27	25	21	
	2,5	31	26	29	38	33	36	33	28	
	4	40	35	38	51	44	47	44	37	
750 V	1,5	25	21	23	31	26	30	26	22	
	2,5	34	28	31	42	35	41	36	30	
	4	45	37	41	55	47	53	47	40	
	6	57	48	52	70	59	67	60	51	
	10	77	65	70	96	81	91	82	69	
	16	102	86	92	127	107	119	109	92	
	25	133	112	120	166	140	154	142	120	
	35	163	137	147	203	171	187	174	147	
	50	202	169	181	251	212	230	215	182	
	70	247	207	221	307	260	280	264	223	
	95	296	249	264	369	312	334	317	267	
	120	340	286	303	424	359	383	364	308	
150	388	327	346	485	410	435	416	352		
185	440	371	392	550	465	492	472	399		
240	514	434	457	643	544	572	552	466		

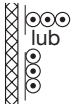
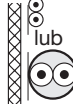
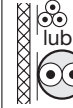
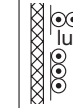

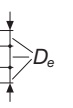

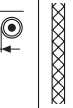
Uwaga 1: W przypadku przewodów jednożyłowych, pancerze przewodów obwodów są połączone razem na obydwu końcach.

Uwaga 2: W przypadku gołych przewodów dostępnych dla dotyku, wartości należy pomnożyć przez 0,9.

Uwaga 3: D_e jest zewnętrzną średnicą przewodu.

Uwaga 4: Dla temperatury 105°C metalowego pancerza nie należy stosować współczynnika korekcyjnego dla przewodów w grupie.

1 Ochrona linii zasilających

E lub F				G			
70°C	Temperatura metalowej powłoki 105°C			Temperatura metalowej powłoki 70°C		Temperatura metalowej powłoki 105°C	
Goły przewód niedostępny dla dotyku				Przewód z izolacją PCV lub goły, dostępny dla dotyku		Goły przewód niedostępny dla dotyku	
3	2	3	3	3	3	3	3
23	31	26	29	26	29	33	37
31	41	35	39	34	39	43	49
41	54	46	51	45	51	56	64
26	33	28	32	28	32	35	40
34	45	38	43	37	43	47	54
45	60	50	56	49	56	61	70
57	76	64	71	62	71	78	89
77	104	87	96	84	95	105	120
102	137	115	127	110	125	137	157
132	179	150	164	142	162	178	204
161	220	184	200	173	197	216	248
198	272	228	247	213	242	266	304
241	333	279	300	259	294	323	370
289	400	335	359	309	351	385	441
331	460	385	411	353	402	441	505
377	526	441	469	400	454	498	565
426	596	500	530	446	507	557	629
496	697	584	617	497	565	624	704

1SDC010007F0201

1 Ochrona linii zasilających

Instalacje w ziemi: dobór przekroju odpowiednio do obciążalności prądowej i typu instalacji

Obciążalność prądowa zakopanego w ziemi kabla oblicza się wykorzystując następujący wzór:

$$I_z = I_0 k_1 k_2 k_3 = I_0 k_{\text{tot}}$$

where:

- I_0 jest obciążalnością prądową pojedynczego kabla przeznaczonego do układania w ziemi, w temperaturze odniesienia 20°C;
- k_1 jest współczynnikiem korekcyjnym dla temperatury gruntu różnej od 20°C;
- k_2 jest współczynnikiem korekcyjnym dla sąsiednich kabli;
- k_3 jest współczynnikiem korekcyjnym, jeśli rezystywność termiczna gruntu będzie różna od wartości odniesienia 2,5 K·m/W.

Współczynnik korekcyjny k_1

Obciążalność prądowa kabli zakopanych w ziemi odnosi się do temperatury gruntu wynoszącej 20°C. Jeśli temperatura gruntu będzie inna, należy zastosować współczynnik korekcyjny k_1 podany w tabeli 10. Wartość współczynnika zależy od materiału izolacji.

Tabela 10: Współczynnik korekcyjny dla temperatur gruntu różnych od 20°C

Temperatura gruntu °C	Izolacja	
	PVC	XLPE i EPR
10	1,10	1,07
15	1,05	1,04
25	0,95	0,96
30	0,89	0,93
35	0,84	0,89
40	0,77	0,85
45	0,71	0,80
50	0,63	0,76
55	0,55	0,71
60	0,45	0,65
65	–	0,60
70	–	0,53
75	–	0,46
80	–	0,38

1 Ochrona linii zasilających

Współczynnik korekcyjny k_2

Na obciążalność prądową kabli wpływa obecność innych kabli ułożonych w pobliżu. Ciepło wydzielane przez pojedynczy kabel różni się od ciepła wydzielanego przez taki sam kabel, jeśli został on ułożony obok innych. Współczynnik korekcyjny k_2 jest obliczany za pomocą następującego wzoru:

$$k_2 = k_2' \cdot k_2''$$

W tabelach 11, 12 i 13 podano wartości współczynnika k_2' dla kabli jedno i wielożyłowych ułożonych bezpośrednio w ziemi lub też ułożonych w zakopanych rurach instalacyjnych, w funkcji ich odległości od innych kabli lub w funkcji odległości pomiędzy rurami instalacyjnymi.

Tabela 11: Współczynniki zmniejszające dla kabli układanych bezpośrednio w ziemi (sposób układania D2)

Liczba obwodów	Odległość pomiędzy kablami				
	Brak (kable stykające się)	Średnica pojed. kabla	0,125 m	0,25 m	0,5 m
2	0,75	0,80	0,85	0,90	0,90
3	0,65	0,70	0,75	0,80	0,85
4	0,60	0,60	0,70	0,75	0,80
5	0,55	0,55	0,65	0,70	0,80
6	0,50	0,55	0,60	0,70	0,80
7	0,45	0,51	0,59	0,67	0,76
8	0,43	0,48	0,57	0,65	0,75
9	0,41	0,46	0,55	0,63	0,74
12	0,36	0,42	0,51	0,59	0,71
16	0,32	0,38	0,47	0,56	0,38
20	0,29	0,35	0,44	0,53	0,66

Kable wielożyłowe

Kable jednożyłowe

UWAGA 1: Wartości podane dla głębokości układania wynoszącej 0,7 m oraz dla rezystywności termicznej gruntu wynoszącej 2,5 K·m/W. Są to wartości uśrednione dla zakresu wielkości kabli i sposobów układania podanych w tabelach 8-15-16. Proces uśredniania wraz z zaokrągleniem może prowadzić do błędów sięgających w niektórych przypadkach $\pm 10\%$. (Tam, gdzie potrzebne są dokładniejsze wartości, można je obliczyć wykorzystując metody podane w normie IEC 60287-2-1.)

UWAGA 2: W przypadku rezystywności termicznej mniejszej niż 2,5 K·m/W, współczynniki korekcyjne mogą, ogólnie, zostać zwiększone i obliczone w oparciu o metody opisane w normie IEC 60287-2-1.

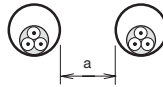
UWAGA 3: Jeśli obwód składa się z m równoległych kabli na fazę, to wtedy w celu określenia współczynnika zmniejszającego należy traktować taki obwód jako m obwodów.

1 Ochrona linii zasilających

Tabela 12: Współczynniki zmniejszające dla kabli wielożyłowych układanych w pojedynczych rurach instalacyjnych w ziemi (sposób układania D1)

Liczba kabli	Kable wielożyłowe układane w pojedynczych rurach instalacyjnych w ziemi			
	Brak Rury stykają się	0,25 m	0,5 m	1,0 m
2	0,85	0,90	0,95	0,95
3	0,75	0,85	0,90	0,95
4	0,70	0,80	0,85	0,90
5	0,65	0,80	0,85	0,90
6	0,60	0,80	0,80	0,90
7	0,57	0,76	0,80	0,88
8	0,54	0,74	0,78	0,88
9	0,52	0,73	0,77	0,87
10	0,49	0,72	0,76	0,86
11	0,47	0,70	0,75	0,86
12	0,45	0,69	0,74	0,85
13	0,44	0,68	0,73	0,85
14	0,42	0,68	0,72	0,84
15	0,41	0,67	0,72	0,84
16	0,39	0,66	0,71	0,83
17	0,38	0,65	0,70	0,83
18	0,37	0,65	0,70	0,83
19	0,35	0,64	0,69	0,82
20	0,34	0,63	0,68	0,82

Kable wielożyłowe

UWAGA 1: Wartości podano dla głębokości układania wynoszącej 0,7 m oraz dla rezystywności termicznej gruntu wynoszącej 2,5 K·m/W. Są to wartości uśrednione dla zakresu wielkości kabli i sposobów układania podanych w tabelach 8-15-16. Proces uśredniania wraz z zaokrągleniem może prowadzić do błędów sięgających w niektórych przypadkach $\pm 10\%$. (Tam, gdzie potrzebne są dokładniejsze wartości, można je obliczyć wykorzystując metody podane w normie IEC 60287-2-1.)

UWAGA 2: W przypadku rezystywności termicznej mniejszej niż 2,5 K·m/W, współczynniki korekcyjne mogą, ogólnie, zostać zwiększone i obliczone w oparciu o metody opisane w normie IEC 60287-2-1.

UWAGA 3: Jeśli obwód składa się z m równoległych przewodów na fazę, to wtedy w celu określenia współczynnika zmniejszającego należy traktować taki obwód jako m obwodów.

1 Ochrona linii zasilających

Tabela 13: Współczynniki zmniejszające dla kabli jednożyłowych układanych w pojedynczych rurach instalacyjnych w ziemi (sposób układania D1)

Kable jednożyłowe układane w pojedynczych niemagnetycznych rurach instalacyjnych				
Liczba obwodów jednożyłowych, składających się z dwóch lub trzech kabli	Odległość pomiędzy rurami instalacyjnymi			
	Brak Rury stykają się	0,25 m	0,5 m	1,0 m
2	0,80	0,90	0,90	0,95
3	0,70	0,80	0,85	0,90
4	0,65	0,75	0,80	0,90
5	0,60	0,70	0,80	0,90
6	0,60	0,70	0,80	0,90
7	0,53	0,66	0,76	0,87
8	0,50	0,63	0,74	0,87
9	0,47	0,61	0,73	0,86
10	0,45	0,59	0,72	0,85
11	0,43	0,57	0,70	0,85
12	0,41	0,56	0,69	0,84
13	0,39	0,54	0,68	0,84
14	0,37	0,53	0,68	0,83
15	0,35	0,52	0,67	0,83
16	0,34	0,51	0,66	0,83
17	0,33	0,50	0,65	0,82
18	0,31	0,49	0,65	0,82
19	0,30	0,48	0,64	0,82
20	0,29	0,47	0,63	0,81

Kable jednożyłowe

UWAGA 1: Wartości podano dla głębokości układania wynoszącej 0,7 m oraz dla rezystywności termicznej gruntu wynoszącej 2,5 K·m/W. Są to wartości uśrednione dla zakresu wielkości kabli i sposobów układania podanych w tabelach 8-15-16. Proces uśredniania wraz z zaokrągleniem może prowadzić do błędów sięgających w niektórych przypadkach $\pm 10\%$. (Tam, gdzie potrzebne są dokładniejsze wartości, można je obliczyć wykorzystując metody podane w normie IEC 60287-2-1).

UWAGA 2: W przypadku rezystywności termicznej mniejszej niż 2,5 K·m/W, współczynniki korekcyjne mogą, ogólnie, zostać zwiększone i obliczone w oparciu o metody opisane w normie IEC 60287-2-1.

UWAGA 3: Jeśli obwód składa się z m równoległych przewodów na fazę, to wtedy w celu określenia współczynnika zmniejszającego należy traktować taki obwód jako m obwodów.

1 Ochrona linii zasilających

Współczynnik korekcyjny k_2'' :

- Dla kabli układanych bezpośrednio w ziemi lub też, jeśli nie ma innych kabli w tej samej rurze instalacyjnej, wartość współczynnika k_2'' wynosi 1;
- Jeśli szereg kabli o podobnej wielkości zostało ułożonych w tej samej rurze (znaczenie "grupy podobnych przewodów/kabli zostało opisane wcześniej), wartość współczynnika k_2'' uzyskuje się z pierwszego wiersza tabeli 5;
- Jeśli kable nie są podobnej wielkości, to wtedy współczynnik korekcyjny jest obliczany za pomocą wzoru:

$$k_2'' = \frac{1}{\sqrt{n}}$$

gdzie:

n stanowi liczbę obwodów w rurze instalacyjnej.

Współczynnik korekcyjny k_3

Rezystywność termiczna gruntu wpływa na rozpraszanie ciepła przez kable. Grunty charakteryzujące się małą rezystywnością termiczną ułatwiają odprowadzanie ciepła, podczas gdy grunty o dużej rezystywności termicznej utrudniają rozpraszanie ciepła. Norma IEC 60364-5-52 stwierdza, że wartością odniesienia rezystywności termicznej gruntu jest 2,5 K·m/W.

Tabela 14: Współczynniki korekcyjne dla rezystywności termicznej gruntu różnej od 2,5 K·m/W

Rezystywność termiczna, K·m/W	0,5	0,7	1	1,5	2	2,5	3
Współczynnik korekcyjny dla kabli układanych w zakopywanych rurach instalacyjnych	1,28	1,20	1,18	1,1	1,05	1	0,96
Współczynnik korekcyjny dla kabli zakopywanych bezpośrednio w ziemi	1,88	1,62	1,5	1,28	1,12	1	0,90

UWAGA 1: Podane wartości współczynników korekcyjnych zostały uśrednione dla zakresu wielkości kabli i sposobów układania z tabel 8-15-16. Błąd szacowania współczynników korekcyjnych nie przekracza $\pm 5\%$.

UWAGA 2: Współczynniki korekcyjne mają zastosowanie do kabli wciąganych do zakopanych rur. Dla kabli układanych w ziemi, współczynniki korekcyjne dla rezystywności termicznej gruntu poniżej 2,5 K·m/W będą większe. (Tam, gdzie potrzebne są dokładniejsze wartości, można je obliczyć wykorzystując metody podane w normach serii IEC 60287.)

UWAGA 3: Współczynniki korekcyjne mają zastosowanie do rur zakopanych na głębokości do 0,8 m.

UWAGA 4: Zakłada się jednorodne właściwości gruntu. Nie uwzględniono możliwości przemieszczania się wilgoci, co może prowadzić do obszarów o dużej rezystywności termicznej wokół kabli. Jeśli przewiduje się częściowe wysuszenie gruntu, dopuszczalną obciążalność prądową należy obliczyć w oparciu o metody zamieszczone w normach serii IEC 60287.

1 Ochrona linii zasilających

Podsumowując:

W celu określenia przekroju kabla należy wykorzystać następującą procedurę:

1. Na podstawie tabeli 10 określić współczynnik korekcyjny k_1 , który zależy od materiału izolacji i temperatury gruntu;
2. Na podstawie tabeli 11, tabeli 12, tabeli 13 lub wzoru dla grup różnych kabli określić wartość współczynnika korekcyjnego k_2 , w zależności od odległości pomiędzy kablami lub rurami instalacyjnymi;
3. Na podstawie tabeli 14 określić wartość współczynnika korekcyjnego k_3 , która odpowiada rezystywności termicznej gruntu;
4. Obliczyć wartość prądu I'_b , dzieląc prąd obciążenia I_b (lub też prąd znamionowy zabezpieczenia) przez iloczyn wyliczonych współczynników korekcyjnych:

$$I'_b = \frac{I_b}{k_1 k_2 k_3} = \frac{I_b}{k_{tot}}$$

5. Na podstawie tabel 15-16 wyznaczyć przekrój kabla przy założeniu $I_0 \geq I'_b$, odpowiednio do sposobu układania, materiału izolacji i przewodnika oraz do liczby przewodów pod napięciem;
6. Rzeczywistą obciążalność prądową kabla oblicza się za pomocą wzoru:

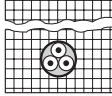
$$I_z = I_0 k_1 k_2 k_3$$

Tabela 15: Obciążalność prądowa kabli zakopywanych w ziemi (sposób układania D1)

S [mm ²]	Obciążone kable	D1							
		Cu				Al			
		XLPE EPR		PVC		XLPE EPR		PVC	
		2	3	2	3	2	3	2	3
1,5	25	21	22	18					
2,5	33	28	29	24	26	22	22	18,5	
4	48	36	37	30	33	28	29	24	
6	53	44	46	38	42	35	36	30	
10	71	58	60	50	55	46	47	39	
16	91	75	78	64	71	59	61	50	
25	116	96	99	82	90	75	77	64	
35	139	115	119	98	108	90	93	77	
50	164	135	140	116	128	106	109	91	
70	203	167	173	143	158	130	135	112	
95	239	197	204	169	186	154	159	132	
120	271	223	231	192	211	174	180	150	
150	306	251	261	217	238	197	204	169	
185	343	281	292	243	267	220	228	190	
240	395	324	336	280	307	253	262	218	
300	496	365	379	316	346	286	296	247	

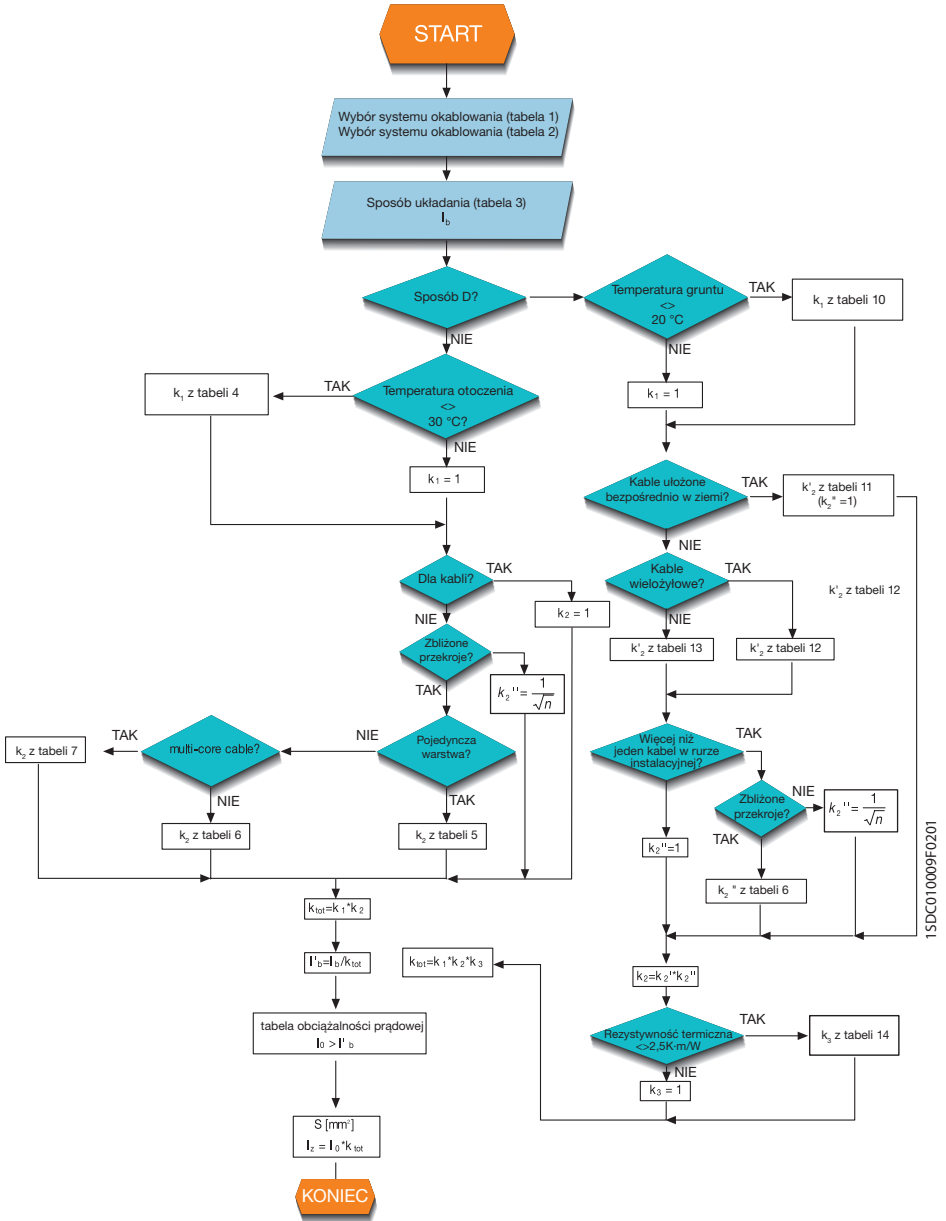
1 Ochrona linii zasilających

Tabela 16: Obciążalność prądowa kabli zakopywanych w ziemi (sposób układania D2)

Sposób układania	D2										
	Kabel	Cu					Al				
	Izolacja	XLPE EPR		PVC		XLPE EPR		PVC			
S [mm ²]	Obciążone kable	2	3	2	3	2	3	2	3		
		1,5	27	23	22	19					
2,5	35	30	28	24							
4	46	39	38	33							
6	58	49	48	41							
10	77	65	64	54							
16	100	74	83	70	76	64	63	53			
25	129	107	110	92	98	82	82	69			
35	155	129	132	110	117	98	98	83			
50	183	153	156	130	139	117	117	99			
70	225	188	192	162	170	144	145	122			
95	270	226	230	193	204	172	173	148			
120	306	257	261	220	233	197	200	169			
150	343	287	293	246	261	220	224	189			
185	387	324	331	278	296	250	255	214			
240	448	375	382	320	343	290	298	250			
300	502	419	427	359	386	326	336	282			

1SDC010012 F0201

1 Ochrona linii zasilających

1SDC010009F0201

1 Ochrona linii zasilających

Uwagi dotyczące tabel obciążalności prądowej i obciążonych przewodów

Tabele 8, 9, 15 i 16 podają obciążalności prądowe dla obciążonych przewodów (przewody przewodzące prąd), w normalnych warunkach pracy.

W obwodach jednofazowych, liczba obciążonych przewodów wynosi dwa.

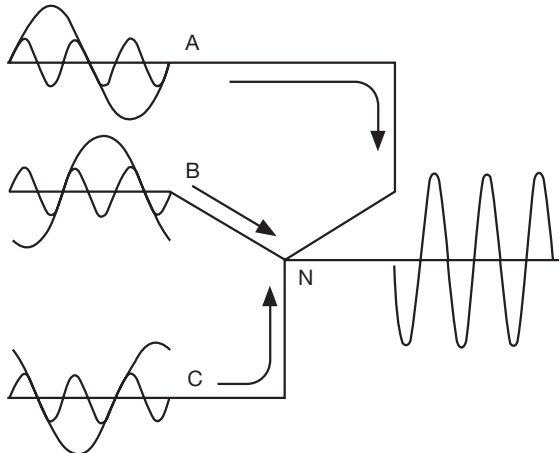
W symetrycznych lub nieznacznie asymetrycznych obwodach trójfazowych, liczba obciążonych przewodów wynosi trzy, ponieważ natężenie prądu w przewodzie neutralnym jest pomijalnie małe.

W niezrównoważonych instalacjach trójfazowych, w których żyła neutralna w przewodzie wielożyłowym przewodzi prąd w wyniku niezrównoważenia prądów fazowych, przyrost temperatury spowodowany przez przewód neutralny zostaje skompensowany przez zmniejszenie ilości ciepła wydzielanego przez przewody fazowe. W takim przypadku wielkość przewodu należy dobierać odpowiednio do prądu fazowego o największym natężeniu. We wszystkich przypadkach przewód neutralny musi charakteryzować się odpowiednim przekrojem.

Wpływ prądów harmonicznych na zrównoważoną instalację trójfazową: współczynniki zmniejszające dla prądów harmonicznych w przewodach cztero- i pięciożyłowych przewodzących prąd

Tam, gdzie przewód neutralny przewodzi prąd bez odpowiedniego obniżenia obciążenia przewodów fazowych, w trakcie szacowania obciążalności prądowej obwodu należy uwzględnić prąd płynący przez przewód neutralny.

Taki prąd neutralny wynika z zawartości wyższych harmonicznych prądów fazowych, które nie ulegają wyzerowaniu w przewodzie neutralnym. Najbardziej znaczącą harmoniczną, która nie ulega wyzerowaniu w przewodzie neutralnym, jest zazwyczaj trzecia harmoniczna. Amplituda prądu neutralnego związanego z trzecią harmoniczną może przekroczyć amplitudę prądów fazowych o częstotliwości zasilania. W takim przypadku prąd w przewodzie neutralnym będzie miał bardzo duży wpływ na obciążalność prądową przewodów w takiej instalacji.

1 Ochrona linii zasilających

Urządzeniami, które mogą prowadzić do powstawania prądów harmoniczných o dużych amplitudach są przykładowo, zestawy oświetlenia fluorescencyjnego i zasilacze prądu stałego spotykane w komputerach (szczegółowe informacje na temat zakłóceń harmoniczných są dostępne w normie IEC 61000).

Podane w tabeli 16 współczynniki zmniejszające dotyczą tylko przewodów w zrównoważonych instalacjach trójfazowych (prąd płynący w czwartym przewodzie wynika wyłącznie z faktu występowania wyższych harmoniczných), w których żyła neutralna jest elementem przewodu cztero lub pięciożyłowego, jest wykonana z tego samego materiału i ma taki sam przekrój, co przewody fazowe. Współczynniki zmniejszające zostały obliczone w oparciu o prąd trzeciej harmonicznej. Jeśli ma on odpowiednio dużą wartość (ponad 10%), należy wtedy spodziewać się wyższych harmoniczných (np. 9., 12., itd...) lub przekraczającego 50% nierównoważenia faz. W takim przypadku konieczne będzie zastosowanie mniejszych współczynników zmniejszających: współczynniki te można obliczyć jedynie uwzględniając kształt przebiegu prądu w obciążonych fazach.

Tam, gdzie spodziewa się prądu przewodu neutralnego o większej amplitudzie, niż prądy fazowe, dobór przewodów należy oprzeć na wartości prądu przewodu neutralnego. Tam, gdzie dobór przewodów jest oparty na wartości prądu przewodu neutralnego, który nie jest znacząco większy od prądów fazowych, należy zmniejszyć stabilaryzowane wartości obciążalności prądowej dla trzech obciążonych przewodów.

Jeśli prąd przewodu neutralnego przekracza 135% wartości prądów fazowych, a wielkości przewodów dobrano na podstawie prądu przewodu neutralnego, to wtedy trzy przewody fazowe nie będą w pełni obciążone. Zmniejszenie ilości ciepła generowanego przez przewody fazowe kompensuje ciepło wytwarzane przez przewód neutralny w takim stopniu, że nie ma potrzeby stosowania współczynnika zmniejszającego dla obciążalności prądowej trzech obciążonych przewodów.

Tabela 17: Współczynniki zmniejszające dla harmoniczných prądu, w przewodach cztero- i pięciożyłowych

Zawartość trzeciej harmonicznej w prądzie fazowym	Współczynnik zmniejszający			
	Dobór wielkości oparty na prądzie fazowym	Prąd do uwzględnienia w trakcie doboru przewodu	Dobór wielkości oparty na prądzie neutralnym	Prąd do uwzględnienia w trakcie doboru przewodu
%		I'_b		I'_b
0 ÷ 15	1	$I'_b = \frac{I_b}{k_{tot}}$	-	-
15 ÷ 33	0,86	$I'_b = \frac{I_b}{k_{tot} \cdot 0,86}$	-	-
33 ÷ 45	-	-	0,86	$I'_b = \frac{I_N}{0,86}$
> 45	-	-	1	$I'_b = I_N$

Gdzie I_N jest prądem płynącym w przewodzie neutralnym, obliczonym w następujący sposób:

I_b jest prądem obciążenia;

k_{tot} jest całkowitym współczynnikiem korekcyjnym;

k_{III} jest zawartością trzeciej harmonicznej w prądzie fazowym;

$$I_N = \frac{I_b}{k_{tot}} \cdot 3 \cdot k_{III}$$

1 Ochrona linii zasilających

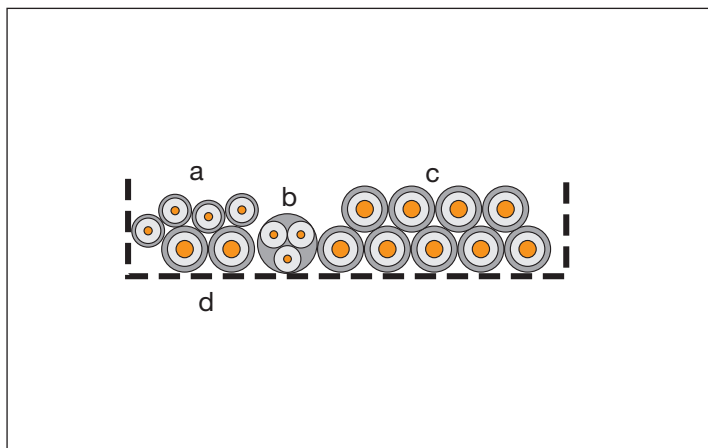
Przykład doboru wielkości przewodu w zrównoważonym obwodzie trójfazowym, w którym nie występują wyższe harmoniczne

Dobór wielkości przewodu o następujących parametrach:

- materiał przewodnika: miedź
- materiał izolacji: PCV
- typ przewodu: wielożyłowy
- ułożenie: przewody ułożone w wiązce, w poziomym perforowanym korycie instalacyjnym
- prąd obciążenia: 100 A

Warunki instalacji:

- temperatura otoczenia: 40°C
- sąsiednie obwody:
 - a) obwód trójfazowy składający się z 4 przewodów jednożyłowych, 4x50 mm²;
 - b) obwód trójfazowy składający się z 1 przewodu wielożyłowego, 1x(3x50) mm²;
 - c) obwód trójfazowy składający się z 9 przewodów jednożyłowych (3 na fazę), 9x95 mm²;
 - d) obwód jednofazowy składający się z 2 przewodów jednożyłowych, 2x70 mm²;

1SDC010008F0001

1 Ochrona linii zasilających

Procedura:

Sposób układania

W tabeli 3 można znaleźć numery odniesienia różnych instalacji i sposobów układania, do wykorzystania do obliczeń. W tym przypadku numer odniesienia to 31, co odpowiada sposobowi F (przewód wielożyłowy w korycie)

Współczynnik korekcyjny temperatury k_1

Z tabeli 4, dla temperatury 40°C i izolacji wykonanej z PCV, $k_1 = 0,87$.

$$k_1 = 0,87$$

Współczynnik korekcyjny dla sąsiednich przewodów k_2

Dla przewodów wielożyłowych ułożonych w grupie, w perforowanym korycie instalacyjnym, patrz tabela 5.

Należy najpierw określić liczbę obwodów lub przewodów wielożyłowych, pamiętając o tym, że:

- każdy obwód a), b) i d) stanowi oddzielny obwód;
- obwód c) stanowi trzy obwody, ponieważ składa się z trzech przewodów na fazę ułożonych równolegle;
- dobierana jest wielkość przewodu wielożyłowego, który stanowi pojedynczy obwód; całkowita liczba obwodów wynosi więc 7.

Korzystając z wiersza dla danego rozmieszczenia (wiązka przewodów) oraz kolumny dla liczby obwodów (7)

$$k_2 = 0,54$$

Po określeniu wartości współczynników k_1 i k_2 , wartość prądu I'_b jest obliczana na podstawie wzoru:

$$I'_b = \frac{I_b}{k_1 k_2} = \frac{100}{0,87 \cdot 0,54} = 212,85 \text{ A}$$

Na podstawie tabeli 8, dla przewodu wielożyłowego z izolacją z PCV, sposobem instalacji E, z trzema obciążonymi przewodami, uzyskuje się przekrój o obciążalności prądowej $I_0 \geq I'_b = 212,85 \text{ A}$. Przewód o przekroju 95 mm² może przewodzić w standardowych warunkach odniesienia 238 A.

Obciążalność prądowa, dla aktualnych warunków panujących w instalacji, wynosi: $I = 238 \times 0,87 \times 0,4 = 111,1 \text{ A}$

1 Ochrona linii zasilających

Przykład doboru wielkości przewodu w zrównoważonym obwodzie trójfazowym, ze znaczącą zawartością trzeciej harmonicznej

Dobór wielkości przewodu o następujących parametrach:

- materiał przewodnika: miedź
- materiał izolacji: PCV
- typ przewodu: wielożyłowy
- ułożenie: przewody ułożone w warstwie, w poziomym perforowanym korycie instalacyjnym
- prąd obciążenia: 115 A

Warunki instalacji:

- temperatura otoczenia: 30°C
- brak sąsiednich obwodów

Procedura:

Sposób układania

W tabeli 3 można znaleźć numery odniesienia różnych instalacji i sposobów układania, do wykorzystania do obliczeń. W tym przypadku numer odniesienia to 31, co odpowiada sposobowi E (przewód wielożyłowy w korycie).

Współczynnik korekcyjny temperatury k_1

$$k_1 = 1$$

Z tabeli 4, dla temperatury 30°C i izolacji wykonanej z PCV

Współczynnik korekcyjny dla sąsiednich przewodów k_2

Ponieważ nie ma sąsiednich przewodów, to

$$k_2 = 1$$

Po określeniu wartości współczynników k_1 i k_2 , wartość prądu I'_b jest obliczana na podstawie wzoru:

$$I'_b = \frac{I_b}{k_1 k_2} = 115 \text{ A}$$

1 Ochrona linii zasilających

Jeśli brak jest wyższych harmonicznych, na podstawie tabeli 8, dla przewodu wielożyłowego miedzianego z izolacją z PCV, sposobem instalacji E, z trzema obciążonymi przewodami, uzyskuje się przekrój o obciążalności prądowej $I_0 \geq I'_b = 115 \text{ A}$. Przewód o przekroju 35 mm^2 może przewodzić w standardowych warunkach odniesienia 126 A .

Obciążalność prądowa, stosowanie do rzeczywistych warunków instalacji, wynosi wciąż 126 A , ponieważ wartość współczynnika k_1 i współczynnika k_2 wynosi 1.

Zakłada się zawartość trzeciej harmonicznej wynoszącą 28% . Na podstawie tabeli 16 widać, że dla takiej zawartości trzeciej harmonicznej wielkość przewodu musi być dobierana stosowanie do prądu płynącego w przewodach fazowych, ale należy zastosować współczynnik zmniejszający $0,86$. Wartość prądu I'_b wynosi:

$$I'_b = \frac{I_b}{k_1 \cdot k_2 \cdot 0,86} = \frac{115}{0,86} = 133,7 \text{ A}$$

Na podstawie tabeli 8 należy wybrać przewód o przekroju 50 mm^2 i obciążalności prądowej 153 A .

Jeśli zawartość trzeciej harmonicznej będzie wynosiła 40% , na podstawie tabeli 17 widać, że wielkość przewodu należy dobierać stosowanie do natężenia prądu w przewodzie neutralnym i należy zastosować współczynnik zmniejszający $0,86$. Natężenie prądu w przewodzie neutralnym wynosi:

$$I_N = \frac{I_b}{k_{\text{tot}}} \cdot 3 \cdot k_{\text{III}} = 115 \cdot 3 \cdot 0,4 = 138 \text{ A}$$

a wartość prądu I'_b wynosi:

$$I'_b = \frac{I_N}{0,86} = \frac{138}{0,86} = 160,5 \text{ A}$$

Na podstawie tabeli 8 należy wybrać przewód o przekroju 70 mm^2 i obciążalności prądowej 196 A .

Jeśli zawartość trzeciej harmonicznej będzie wynosiła 60% , na podstawie tabeli 16 widać, że wielkość przewodu należy dobierać stosowanie do natężenia prądu w przewodzie neutralnym, a wartość współczynnika zmniejszającego będzie wynosiła 1.

Natężenie prądu w przewodzie neutralnym wynosi:

$$I_N = \frac{I_b}{k_{\text{tot}}} \cdot 3 \cdot k_{\text{III}} = 115 \cdot 3 \cdot 0,6 = 207 \text{ A}$$

a wartość prądu I'_b wynosi:

$$I'_b = I_N = 207 \text{ A}$$

Na podstawie tabeli 8 należy wybrać przewód o przekroju 95 mm^2 i obciążalności prądowej 238 A .

1 Ochrona linii zasilających

1.2.2 Spadek napięcia

W instalacjach elektrycznych jest bardzo ważne, aby oszacować spadek napięcia, jaki nastąpi na odcinku pomiędzy punktem zasilania a obciążeniem. Może on wpłynąć negatywnie na pracę urządzenia, jeśli napięcie jego zasilania będzie różne od napięcia znamionowego. Przykładowo:

- **Silniki:** moment obrotowy jest proporcjonalny do kwadratu napięcia zasilania. Wobec tego, jeśli dojdzie do obniżenia napięcia, moment rozruchowy ulegnie również zmniejszeniu, co utrudni rozruch silników. Zmniejszeniu ulegnie również wartość maksymalna momentu obrotowego.
- **Lampy żarowe:** im większy będzie spadek napięcia, tym słabsza będzie wiązka światła, a jego barwa bardziej czerwona.
- **Lampy wyładowcze:** ogólnie, nie są one zbyt wrażliwe na niewielkie zmiany napięcia, ale w niektórych przypadkach duże zmiany mogą spowodować ich wyłączenie.
- **Urządzenia elektroniczne:** są bardzo wrażliwe na zmiany napięcia i dlatego są wyposażane w stabilizatory.
- **Urządzenia elektromechaniczne:** norma odniesienia stwierdza, że takie urządzenia, jak styczniki i wyzwalacze pomocnicze charakteryzują się minimalną wartością napięcia, poniżej którego nie można zagwarantować ich prawidłowej pracy. W przypadku – przykładowo – stycznika, utrzymanie styków przestaje być pewne poniżej 85% wartości napięcia znamionowego.

W celu ograniczenia takich problemów, norma wprowadziła następujące ograniczenia:

- IEC 60364-5-52 „Instalacje elektryczne niskiego napięcia. Dobór i montaż wyposażenia elektrycznego – Oprzewodowanie”, załącznik G stwierdza, że spadek napięcia pomiędzy łączem instalacji elektrycznej oraz jakimkolwiek obciążeniem nie może być większy, niż wartości podane w tabeli 18, określone względem wartości nominalnej napięcia instalacji.

Tabela 18: Spadek napięcia

Rodzaj instalacji	Oświetlenie %	Inne zastosowania %
A - Instalacje niskiego napięcia zasilane bezpośrednio z publicznej instalacji rozdzielczej niskiego napięcia	3	5
B - Instalacje niskiego napięcia zasilane z prywatnego źródła NN ^a	6	8

^a W zakresie, w jakim jest to możliwe, zaleca się, aby spadek napięcia w obwodach końcowych nie przekroczył wartości podanych dla instalacji A.

Jeśli główne systemy okablowania instalacji są dłuższe niż 100 m, spadek napięcia może wzrastać o 0,005% na metr okablowania powyżej 100 m, ten przyrost nie może jednak przekroczyć 0,5%.

Spadek napięcia jest określany przez pobór prądu odbiorników, stosując współczynniki zmniejszające, tam gdzie dotyczy lub obliczając go na podstawie wartości projektowych prądów obwodu.

UWAGA 1: Można zaakceptować większy spadek napięcia

- dla silników w trakcie rozruchu
- w przypadku innych urządzeń charakteryzujących się dużymi wartościami prądów udarowych załączania, pod warunkiem, że w obydwu przypadkach zostanie zagwarantowane, że zmiany napięcia pozostaną w granicach określonych w odpowiednich normach dotyczących danych urządzeń.

UWAGA 2: Wykluczone są następujące stany przejściowe:

- stany nieustalone napięcia;
- zmiany napięcia spowodowane nieprawidłową pracą.

1 Ochrona linii zasilających

- Norma IEC 60204-1 „Bezpieczeństwo maszyn – Wyposażenie elektryczne maszyn – Wymagania ogólne”, punkt 13.5 zaleca: „spadek napięcia pomiędzy punktem zasilania oraz obciążeniem nie może przekraczać 5% napięcia znamionowego w normalnych warunkach pracy”.
- Norma IEC 60364-7-714 „Instalacje elektryczne niskiego napięcia – Wymagania dotyczące specjalnych instalacji lub lokalizacji – Zewnętrzne instalacje oświetleniowe”, punkt 714.512 wymaga, aby „spadek napięcia w trakcie normalnej pracy był odpowiedni do warunków wywoływanych przez prądy udarowe załączania lamp”.

Obliczenia spadku napięcia

Dla przewodu elektrycznego o impedancji Z , spadek napięcia można obliczyć stosując następujący wzór:

$$\Delta U = kZI_b = kI_b \frac{L}{n} (r \cos \varphi + x \sin \varphi) \text{ [V]} \quad (1)$$

gdzie

- k jest współczynnikiem równym:
 - 2 w przypadku instalacji jedno i dwufazowych;
 - $\sqrt{3}$ w przypadku instalacji trójfazowych;
- I_b [A] stanowi prąd obciążenia; jeśli brak takiej informacji, należy uwzględnić obciążalność prądową przewodu I_z ;
- L [km] jest długością przewodu;
- n stanowi liczbę równoległych przewodów na fazę;
- r [Ω /km] oznacza rezystancję pojedynczego przewodu na kilometr;
- x [Ω /km] oznacza reaktancję pojedynczego przewodu na kilometr;
- $\cos \varphi$ jest współczynnikiem mocy obciążenia $\sin \varphi = \sqrt{1 - \cos^2 \varphi}$.

Normalnie, wartość procentową względem wartości znamionowej U_r można obliczyć za pomocą wzoru:

$$\Delta u\% = \frac{\Delta U}{U_r} 100 \quad (2)$$

Wartości rezystancji i reaktancji na odcinek długości podano w tabeli poniżej, w funkcji przekroju przewodów i układu przewodów, dla częstotliwości 50 Hz. W przypadku częstotliwości 60 Hz, wartości reaktancji należy pomnożyć przez 1,2.

1 Ochrona linii zasilających

Tabela 1: Rezystancja i reaktancja na jednostkę długości przewodu miedzianego

S [mm ²]	przewód jednożyłowy		przewód dwużyłowy/trzyżyłowy	
	r[Ω/km] @ 80 [°C]	x[Ω/km]	r[Ω/km] @ 80 [°C]	x[Ω/km]
1,5	14,8	0,168	15,1	0,118
2,5	8,91	0,156	9,08	0,109
4	5,57	0,143	5,68	0,101
6	3,71	0,135	3,78	0,0955
10	2,24	0,119	2,27	0,0861
16	1,41	0,112	1,43	0,0817
25	0,889	0,106	0,907	0,0813
35	0,641	0,101	0,654	0,0783
50	0,473	0,101	0,483	0,0779
70	0,328	0,0965	0,334	0,0751
95	0,236	0,0975	0,241	0,0762
120	0,188	0,0939	0,191	0,074
150	0,153	0,0928	0,157	0,0745
185	0,123	0,0908	0,125	0,0742
240	0,0943	0,0902	0,0966	0,0752
300	0,0761	0,0895	0,078	0,075

Tabela 2: Rezystancja i reaktancja na jednostkę długości przewodu aluminiowego

S [mm ²]	przewód jednożyłowy		przewód dwużyłowy/trzyżyłowy	
	r[Ω/km] @ 80 [°C]	x[Ω/km]	r[Ω/km] @ 80 [°C]	x[Ω/km]
1,5	24,384	0,168	24,878	0,118
2,5	14,680	0,156	14,960	0,109
4	9,177	0,143	9,358	0,101
6	6,112	0,135	6,228	0,0955
10	3,691	0,119	3,740	0,0861
16	2,323	0,112	2,356	0,0817
25	1,465	0,106	1,494	0,0813
35	1,056	0,101	1,077	0,0783
50	0,779	0,101	0,796	0,0779
70	0,540	0,0965	0,550	0,0751
95	0,389	0,0975	0,397	0,0762
120	0,310	0,0939	0,315	0,074
150	0,252	0,0928	0,259	0,0745
185	0,203	0,0908	0,206	0,0742
240	0,155	0,0902	0,159	0,0752
300	0,125	0,0895	0,129	0,075

1 Ochrona linii zasilających

W tabelach poniżej podano wartości ΔU_x [V/(A·km)], w funkcji przekroju i układu przewodów, w zależności od przesunięcia fazowego $\cos\varphi$.

Tabela 3: Jednostkowy spadek napięcia dla $\cos\varphi = 1$, dla przewodów miedzianych

S [mm ²]	$\cos\varphi = 1$			
	przewód jednożyłowy		prz. dwużyłowy	prz. trzyżyłowy
	jedna faza	trzy fazy	jedna faza	trzy fazy
1,5	29,60	25,63	30,20	26,15
2,5	17,82	15,43	18,16	15,73
4	11,14	9,65	11,36	9,84
6	7,42	6,43	7,56	6,55
10	4,48	3,88	4,54	3,93
16	2,82	2,44	2,86	2,48
25	1,78	1,54	1,81	1,57
35	1,28	1,11	1,31	1,13
50	0,95	0,82	0,97	0,84
70	0,66	0,57	0,67	0,58
95	0,47	0,41	0,48	0,42
120	0,38	0,33	0,38	0,33
150	0,31	0,27	0,31	0,27
185	0,25	0,21	0,25	0,22
240	0,19	0,16	0,19	0,17
300	0,15	0,13	0,16	0,14

Tabela 4: Jednostkowy spadek napięcia dla $\cos\varphi = 0,9$, dla przewodów miedzianych

S [mm ²]	$\cos\varphi = 0,9$			
	przewód jednożyłowy		prz. dwużyłowy	prz. trzyżyłowy
	jedna faza	trzy fazy	jedna faza	trzy fazy
1,5	26,79	23,20	27,28	23,63
2,5	16,17	14,01	16,44	14,24
4	10,15	8,79	10,31	8,93
6	6,80	5,89	6,89	5,96
10	4,14	3,58	4,16	3,60
16	2,64	2,28	2,65	2,29
25	1,69	1,47	1,70	1,48
35	1,24	1,08	1,25	1,08
50	0,94	0,81	0,94	0,81
70	0,67	0,58	0,67	0,58
95	0,51	0,44	0,50	0,43
120	0,42	0,36	0,41	0,35
150	0,36	0,31	0,35	0,30
185	0,30	0,26	0,29	0,25
240	0,25	0,22	0,24	0,21
300	0,22	0,19	0,21	0,18

1 Ochrona linii zasilających

Tabela 5: Jednostkowy spadek napięcia dla $\cos\varphi = 0,85$, dla przewodów miedzianych

S [mm ²]	cos φ = 0,85			
	przewód jednożyłowy		prz. dwużyłowy	prz. trzyżyłowy
	jedna faza	trzy fazy	jedna faza	trzy fazy
1,5	25,34	21,94	25,79	22,34
2,5	15,31	13,26	15,55	13,47
4	9,62	8,33	9,76	8,45
6	6,45	5,59	6,53	5,65
10	3,93	3,41	3,95	3,42
16	2,51	2,18	2,52	2,18
25	1,62	1,41	1,63	1,41
35	1,20	1,04	1,19	1,03
50	0,91	0,79	0,90	0,78
70	0,66	0,57	0,65	0,56
95	0,50	0,44	0,49	0,42
120	0,42	0,36	0,40	0,35
150	0,36	0,31	0,35	0,30
185	0,30	0,26	0,29	0,25
240	0,26	0,22	0,24	0,21
300	0,22	0,19	0,21	0,18

Tabela 6: Jednostkowy spadek napięcia dla $\cos\varphi = 0,8$, dla przewodów miedzianych

S [mm ²]	cos φ = 0,8			
	przewód jednożyłowy		prz. dwużyłowy	prz. trzyżyłowy
	jedna faza	trzy fazy	jedna faza	trzy fazy
1,5	23,88	20,68	24,30	21,05
2,5	14,44	12,51	14,66	12,69
4	9,08	7,87	9,21	7,98
6	6,10	5,28	6,16	5,34
10	3,73	3,23	3,74	3,23
16	2,39	2,07	2,39	2,07
25	1,55	1,34	1,55	1,34
35	1,15	0,99	1,14	0,99
50	0,88	0,76	0,87	0,75
70	0,64	0,55	0,62	0,54
95	0,49	0,43	0,48	0,41
120	0,41	0,36	0,39	0,34
150	0,36	0,31	0,34	0,29
185	0,31	0,26	0,29	0,25
240	0,26	0,22	0,24	0,21
300	0,23	0,20	0,21	0,19

1 Ochrona linii zasilających

Tabela 7: Jednostkowy spadek napięcia dla $\cos\varphi = 0,75$, dla przewodów miedzianych

S [mm ²]	cos φ = 0,75			
	przewód jednożyłowy		prz. dwużyłowy	prz. trzyżyłowy
	jedna faza	trzy fazy	jedna faza	trzy fazy
1,5	22,42	19,42	22,81	19,75
2,5	13,57	11,75	13,76	11,92
4	8,54	7,40	8,65	7,49
6	5,74	4,97	5,80	5,02
10	3,52	3,05	3,52	3,05
16	2,26	1,96	2,25	1,95
25	1,47	1,28	1,47	1,27
35	1,10	0,95	1,08	0,94
50	0,84	0,73	0,83	0,72
70	0,62	0,54	0,60	0,52
95	0,48	0,42	0,46	0,40
120	0,41	0,35	0,38	0,33
150	0,35	0,31	0,33	0,29
185	0,30	0,26	0,29	0,25
240	0,26	0,23	0,24	0,21
300	0,23	0,20	0,22	0,19

Tabela 8: Jednostkowy spadek napięcia dla $\cos\varphi = 1$, dla przewodów aluminiowych

S [mm ²]	cos φ = 1			
	przewód jednożyłowy		prz. dwużyłowy	prz. trzyżyłowy
	jedna faza	trzy fazy	jedna faza	trzy fazy
1,5	48,77	42,23	49,76	43,09
2,5	29,36	25,43	29,92	25,91
4	18,35	15,89	18,72	16,21
6	12,22	10,59	12,46	10,79
10	7,38	6,39	7,48	6,48
16	4,65	4,02	4,71	4,08
25	2,93	2,54	2,99	2,59
35	2,11	1,83	2,15	1,87
50	1,56	1,35	1,59	1,38
70	1,08	0,94	1,10	0,95
95	0,78	0,67	0,79	0,69
120	0,62	0,54	0,63	0,55
150	0,50	0,44	0,52	0,45
185	0,41	0,35	0,41	0,36
240	0,31	0,27	0,32	0,28
300	0,25	0,22	0,26	0,22

1 Ochrona linii zasilających

Tabela 9: Jednostkowy spadek napięcia dla $\cos\varphi = 0,9$, dla przewodów aluminiowych

S [mm ²]	cos φ = 0,9			
	przewód jednożyłowy		prz. dwużyłowy	prz. trzyżyłowy
	jedna faza	trzy fazy	jedna faza	trzy fazy
1,5	44,04	38,14	44,88	38,87
2,5	26,56	23,00	27,02	23,40
4	16,64	14,41	16,93	14,66
6	11,12	9,63	11,29	9,78
10	6,75	5,84	6,81	5,89
16	4,28	3,71	4,31	3,73
25	2,73	2,36	2,76	2,39
35	1,99	1,72	2,01	1,74
50	1,49	1,29	1,50	1,30
70	1,06	0,92	1,06	0,91
95	0,78	0,68	0,78	0,68
120	0,64	0,55	0,63	0,55
150	0,53	0,46	0,53	0,46
185	0,44	0,38	0,44	0,38
240	0,36	0,31	0,35	0,30
300	0,30	0,26	0,30	0,26

Tabela 10: Jednostkowy spadek napięcia dla $\cos\varphi = 0,85$, dla przewodów aluminiowych

S [mm ²]	cos φ = 0,85				
	przewód jednożyłowy		prz. dwużyłowy		prz. trzyżyłowy
	jedna faza	trzy fazy	jedna faza	trzy fazy	trzy fazy
1,5	41,63	36,05	42,42	36,73	
2,5	25,12	21,75	25,55	22,12	
4	15,75	13,64	16,02	13,87	
6	10,53	9,12	10,69	9,26	
10	6,40	5,54	6,45	5,58	
16	4,07	3,52	4,09	3,54	
25	2,60	2,25	2,63	2,27	
35	1,90	1,65	1,91	1,66	
50	1,43	1,24	1,43	1,24	
70	1,02	0,88	1,01	0,88	
95	0,76	0,66	0,76	0,65	
120	0,63	0,54	0,61	0,53	
150	0,53	0,46	0,52	0,45	
185	0,44	0,38	0,43	0,37	
240	0,36	0,31	0,35	0,30	
300	0,31	0,27	0,30	0,26	

1 Ochrona linii zasilających

Tabela 11: Jednostkowy spadek napięcia dla $\cos\varphi = 0,8$, dla przewodów aluminiowych

S [mm ²]	cos φ = 0,8			
	przewód jednożyłowy		prz. dwużyłowy	prz. trzyżyłowy
	jedna faza	trzy fazy	jedna faza	trzy fazy
1,5	39,22	33,96	39,95	34,59
2,5	23,67	20,50	24,07	20,84
4	14,85	12,86	15,09	13,07
6	9,94	8,61	10,08	8,73
10	6,05	5,24	6,09	5,27
16	3,85	3,34	3,87	3,35
25	2,47	2,14	2,49	2,16
35	1,81	1,57	1,82	1,57
50	1,37	1,18	1,37	1,18
70	0,98	0,85	0,97	0,84
95	0,74	0,64	0,73	0,63
120	0,61	0,53	0,59	0,51
150	0,51	0,45	0,50	0,44
185	0,43	0,38	0,42	0,36
240	0,36	0,31	0,34	0,30
300	0,31	0,27	0,30	0,26

Tabela 12: Jednostkowy spadek napięcia dla $\cos\varphi = 0,75$, dla przewodów aluminiowych

S [mm ²]	cos φ = 0,75			
	przewód jednożyłowy		prz. dwużyłowy	prz. trzyżyłowy
	jedna faza	trzy fazy	jedna faza	trzy fazy
1,5	36,80	31,87	37,47	32,45
2,5	22,23	19,25	22,58	19,56
4	13,95	12,08	14,17	12,27
6	9,35	8,09	9,47	8,20
10	5,69	4,93	5,72	4,96
16	3,63	3,15	3,64	3,15
25	2,34	2,02	2,35	2,03
35	1,72	1,49	1,72	1,49
50	1,30	1,13	1,30	1,12
70	0,94	0,81	0,92	0,80
95	0,71	0,62	0,70	0,60
120	0,59	0,51	0,57	0,49
150	0,50	0,43	0,49	0,42
185	0,42	0,37	0,41	0,35
240	0,35	0,31	0,34	0,29
300	0,31	0,27	0,29	0,25

1 Ochrona linii zasilających

Przykład 1

Aby obliczyć spadek napięcia na przewodzie trójfazowym o następujących parametrach:

- napięcie znamionowe: 400 V;
- długość przewodu: 25 m;
- układ przewodu: przewód miedziany jednożyłowy, 3x50 mm²;
- prąd obciążenia I_b : 100 A;
- współczynnik mocy $\cos\varphi$: 0,9.

Na podstawie tabeli 4, dla przewodu jednożyłowego o przekroju 50 mm² można odczytać, że spadek napięcia ΔU_x wynosi 0,81 V/(A·km). Mnożąc tę wartość przez długość w km oraz przez natężenie prądu w A otrzymuje się:

$$\Delta U = \Delta U_x \cdot I_b \cdot L = 0,81 \cdot 100 \cdot 0,025 = 2,03 \text{ V}$$

co odpowiada wartości procentowej:

$$\Delta u\% = \frac{\Delta U}{U_r} \cdot 100 = \frac{2,03}{400} \cdot 100 = 0,51\%$$

Przykład 2

Obliczyć spadek napięcia na przewodzie trójfazowym o następujących parametrach:

- napięcie znamionowe: 690 V;
- długość przewodu: 50 m;
- układ przewodu: przewód miedziany wielożyłowy, 2x(3x10) mm²;
- prąd obciążenia I_b : 50 A;
- współczynnik mocy $\cos\varphi$: 0,85.

Na podstawie tabeli 5, dla przewodu jednożyłowego o przekroju 10 mm² można odczytać, że spadek napięcia ΔU_x wynosi 3,42 V/(A·km). Mnożąc tę wartość przez długość w km oraz przez natężenie prądu w A i dzieląc przez liczbę równoległych przewodów otrzymuje się:

$$\Delta U = \Delta U_x \cdot I_b \cdot \frac{L}{2} = 3,42 \cdot 50 \cdot \frac{0,05}{2} = 4,28 \text{ V}$$

co odpowiada wartości procentowej:

$$\Delta u\% = \frac{\Delta U}{U_r} \cdot 100 = \frac{4,28}{690} \cdot 100 = 0,62\%$$

1 Ochrona linii zasilających

Metoda określania przekroju przewodu w zależności od spadku napięcia dla długich przewodów

W przypadku długich przewodów lub jeśli szczególne wymagania projektowe wymuszają małe spadki napięcia, sprawdzenie oparte na przekroju obliczonym w oparciu o wymagania cieplne (zgodnie z opisem zamieszczonym w punkcie 1.2.1 "Obciążalność prądowa i metody układania") może prowadzić do negatywnego wyniku.

W celu określenia prawidłowego przekroju, należy obliczyć maksymalną wartość $\Delta U_{x_{\max}}$, korzystając ze wzoru:

$$\Delta U_{x_{\max}} = \frac{\Delta u\% \cdot U_r}{100 \cdot I_b \cdot L} \quad (3)$$

a następnie porównać z odpowiednimi wartościami z tabel 4÷12, wybierając najmniejszy przekrój zapewniający wartość ΔU_x mniejszą, niż $\Delta U_{x_{\max}}$.

Przykład:

Zasilanie obciążenia trójfazowego mocą $P_u = 35 \text{ kW}$ ($U_r = 400 \text{ V}$, $f_r = 50 \text{ Hz}$, $\cos\varphi = 0,9$) wykorzystując miedziany przewód wielożyłowy o długości 140 m i izolacji EPR, ułożony w perforowanym korycie instalacyjnym.

Maksymalny dopuszczalny spadek napięcia wynosi 2%.

Wartość prądu obciążenia I_b wynosi:

$$I_b = \frac{P_u}{\sqrt{3} \cdot U_r \cdot \cos\varphi} = \frac{35000}{\sqrt{3} \cdot 400 \cdot 0,9} = 56 \text{ A}$$

Na podstawie tabeli 8 z punktu 1.2.1 otrzymujemy $S = 10 \text{ mm}^2$.

Na podstawie tabeli 4, dla przewodu wielożyłowego o przekroju 10 mm^2 można odczytać, że spadek napięcia na A i na km wynosi $3,60 \text{ V}/(\text{A} \cdot \text{km})$. Mnożąc tę wartość przez długość w km oraz przez natężenie prądu w A otrzymujemy się:

$$\Delta U = 3,60 \cdot I_b \cdot L = 3,6 \cdot 56 \cdot 0,14 = 28,2 \text{ V}$$

co odpowiada wartości procentowej:

$$\Delta u\% = \frac{\Delta U}{U_r} \cdot 100 = \frac{28,2}{400} \cdot 100 = 7,05\%$$

Jest to zbyt duża wartość.

Wzór (3) podaje:

$$\Delta U_{x_{\max}} = \frac{\Delta u\% \cdot U_r}{100 \cdot I_b \cdot L} = \frac{2\% \cdot 400}{100 \cdot 56 \cdot 0,14} = 1,02 \text{ V}/(\text{A} \cdot \text{km})$$

1 Ochrona linii zasilających

Na podstawie tabeli 4 można wybrać przekrój 50 mm².
Dla takiego przekroju $\Delta U_x = 0,81 < 1,02 \text{ V}/(\text{A}\cdot\text{km})$.
Wykorzystując tę wartość otrzymuje się:

$$\Delta U = \Delta U_x \cdot I_b \cdot L = 0,81 \cdot 56 \cdot 0,14 = 6,35 \text{ V}$$

Odpowiada to wartości procentowej:

$$\Delta u \% = \frac{\Delta U}{U_r} \cdot 100 = \frac{6,35}{400} \cdot 100 = 1,6\%$$

1.2.3 Straty Joule'a

Straty Joule'a są związane z rezystancją elektryczną przewodów.
Tracona energia jest rozpraszana i powoduje nagrzewanie się przewodów i otoczenia.

Pierwsze przybliżenie strat trójfazowych można opisać wzorem:

$$P_j = \frac{3 \cdot r \cdot I_b^2 \cdot L}{1000} [\text{W}]$$

a dla przypadku jednofazowego wzorem:

$$P_j = \frac{2 \cdot r \cdot I_b^2 \cdot L}{1000} [\text{W}]$$

gdzie:

- I_b jest prądem obciążenia [A];
- r jest rezystancją fazową na jednostkę długości przewodu, w temperaturze 80°C [Ω/km] (patrz tabela 1);
- L oznacza długość przewodu [m].
- L is the cable length [m].

Tabela 1: Wartości rezystancji [Ω/km] miedzianych i aluminiowych przewodów jednożyłowych i wielożyłowych w temperaturze 80°C

S [mm ²]	Przewód jednożyłowy		Przewód dwużyłowy/trzyżyłowy	
	Cu	Al	Cu	Al
1,5	14,8	24,384	15,1	24,878
2,5	8,91	14,680	9,08	14,960
4	5,57	9,177	5,68	9,358
6	3,71	6,112	3,78	6,228
10	2,24	3,691	2,27	3,740
16	1,41	2,323	1,43	2,356
25	0,889	1,465	0,907	1,494
35	0,641	1,056	0,654	1,077
50	0,473	0,779	0,483	0,796
70	0,328	0,540	0,334	0,550
95	0,236	0,389	0,241	0,397
120	0,188	0,310	0,191	0,315
150	0,153	0,252	0,157	0,259
185	0,123	0,203	0,125	0,206
240	0,0943	0,155	0,0966	0,159
300	0,0761	0,125	0,078	0,129

1 Ochrona linii zasilających

1.3 Ochrona przed przeciążeniem

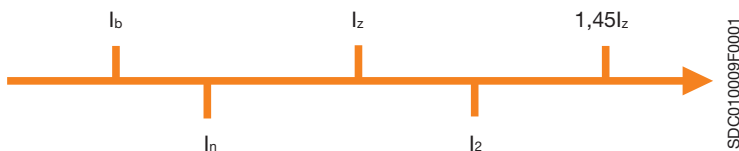
Norma IEC 60364-4-43 „Instalacje elektryczne niskiego napięcia – Ochrona przed prądem przetężeniowym” określa koordynację pomiędzy przewodami i zabezpieczeniami (umieszczanymi normalnie na początku chronionego przewodu) w taki sposób, że muszą być spełnione dwa poniższe warunki:

$$I_b \leq I_n \leq I_z \quad (1)$$

$$I_2 \leq 1,45 \cdot I_z \quad (2)$$

gdzie:

- I_b jest wartością projektową prądu obwodu;
- I_z jest obciążalnością prądową ciągłą przewodu;
- I_n jest prądem znamionowym zabezpieczenia; w przypadku zabezpieczeń regulowanych, prąd znamionowy I_n odpowiada nastawie natężenia prądu;
- I_2 jest prądem zapewniającym skuteczne działanie zabezpieczenia w czasie umownym.

Zgodnie z warunkiem (1), aby prawidłowo dobrać zabezpieczenie należy sprawdzić, czy wyłącznik posiada wartość znamionową (lub nastawczą) prądu:

- większą, niż prąd obciążenia, w celu uniknięcia niezamierzonego wyzwalania;
- mniejszą, niż obciążalność prądowa przewodu, w celu uniknięcia przeciążenia przewodu. Norma dopuszcza prąd przeciążenia większy o maksymalnie 45% od obciążalności prądowej przewodu, ale tylko przez ograniczony czas.

Sprawdzenie warunku (2) nie jest konieczne w przypadku wyłączników, ponieważ są one automatycznie wyzwalane, jeśli:

- $I_2 = 1,3 \cdot I_n$ dla wyłączników zgodnych z normą IEC 60947-2 (wyłączniki dla zastosowań przemysłowych);
- $I_2 = 1,45 \cdot I_n$ dla wyłączników zgodnych z normą IEC 60898 (wyłączniki dla instalacji domowych i podobnych);

Wobec powyższego, dla wyłączników, jeśli $I_n \leq I_z$, zależność $I_2 \leq 1,45 \cdot I_z$ będzie również spełniona.

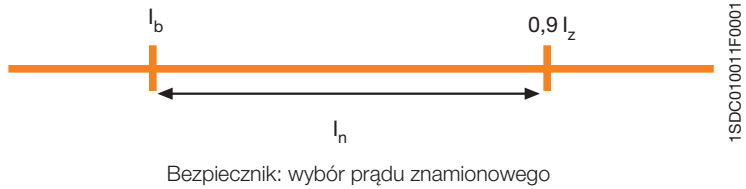
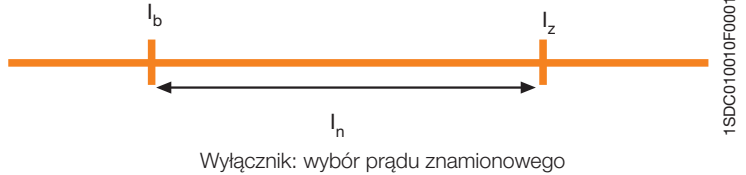
Jeśli zabezpieczeniem jest bezpiecznik, należy również sprawdzić zależność (2), ponieważ norma IEC 60269-2-1 „Bezpieczniki topikowe niskonapięciowe” stwierdza, że prąd $1,6 \cdot I_n$ musi spowodować automatycznie stopienie się bezpiecznika. W takim przypadku wzór (2) przyjmuje postać $1,6 \cdot I_n \leq 1,45 \cdot I_z$ or $I_n \leq 0,9 \cdot I_z$.

1 Ochrona linii zasilających

Podsumowując: W celu zabezpieczenia za pomocą bezpiecznika przed przeciążeniem, należy spełnić następujący warunek:

$$I_b \leq I_n \leq 0,9 \cdot I_z$$

oznacza to, że przewód nie jest w pełni wykorzystany.

Tam, gdzie użycie pojedynczego przewodu na fazę nie jest wykonalne, a prądy w równoległych przewodach nie są równe, prąd projektowy i wymagania zabezpieczenia przeciążeniowego dla każdego z przewodów muszą być analizowane niezależnie.

Przykłady

Przykład 1

Specyfikacja obciążenia

$P_r = 120 \text{ kW}$; $U_r = 400 \text{ V}$; $\cos \varphi = 0.9$; obciążenie trójfazowe, a więc $I_b = 192,6 \text{ A}$

Specyfikacja przewodu

$I_z = 239 \text{ A}$

Specyfikacja zabezpieczenia

XT3N 250 TMD $I_n 200$; prąd nastawczy $I_1 = 1 \times I_n = 200 \text{ A}$

1 Ochrona linii zasilających

Przykład 2

Specyfikacja obciążenia

$P_r = 70 \text{ kW}$; $\cos\varphi = 0,9$; $U_r = 400 \text{ V}$; obciążenie trójfazowe, a więc $I_b = 112 \text{ A}$

Specyfikacja przewodu

$I_z = 134 \text{ A}$

Specyfikacja zabezpieczenia

XT2N 160 Ekip LSI $I_n 160$; prąd nastawczy $I1 = 0,8 \times I_n = 128 \text{ A}$

Przykład 3

Specyfikacja obciążenia

$P_r = 100 \text{ kW}$; $\cos\varphi = 0,9$; $U_r = 400 \text{ V}$; obciążenie trójfazowe, a więc $I_b = 160 \text{ A}$

Specyfikacja przewodu

$I_z = 190 \text{ A}$

Specyfikacja zabezpieczenia

XT3N 250 TMD $I_n 200$; prąd nastawczy $I1 = 0,9 \times I_n = 180 \text{ A}$

Przykład 4

Specyfikacja obciążenia

$P_r = 50 \text{ kW}$; $\cos\varphi = 0,9$; $U_r = 230 \text{ V}$; obciążenie jednofazowe, a więc $I_b = 241 \text{ A}$

Specyfikacja przewodu

$I_z = 262 \text{ A}$

Specyfikacja zabezpieczenia

XT4N 250 Ekip LSI $I_n 250$; prąd nastawczy $I1 = 0,98 \times I_n = 245 \text{ A}$

1 Ochrona linii zasilających

1.4 Ochrona przed zwarciami

Przewód jest zabezpieczony przed zwarciami, jeśli maksymalna energia przepływająca przez zabezpieczenie (I^2t) jest mniejsza, niż energia wytrzymywana przez przewód (k^2S^2):

$$I^2t \leq k^2S^2 \quad (1)$$

gdzie

- I^2t jest maksymalną energią zabezpieczenia, którą można odczytać z krzywych całki Joule'a dostarczonych przez producenta (patrz część 1, punkt 2.4 „Krzywe ograniczeń energii przepływającej przez wyłącznik”) lub też na podstawie obliczeń dla układów, które nie ograniczają i nie opóźniają;
- S jest przekrojem przewodu [mm^2]; w przypadku przewodów równoległych, jest to przekrój pojedynczego przewodu;
- k jest współczynnikiem zależącym od materiału izolacji i materiału przewodzącego. Wartości dla typowych instalacji zostały przedstawione w tabeli 1; bardziej szczegółowe obliczenia przedstawiono w załączniku C.

Tabela 1: Wartość współczynnika k dla przewodu fazowego

	Izolacja przewodu					
	PVC ≤ 300 mm ²	PVC > 300 mm ²	EPR XLPE	Guma 60 °C	Izolacja mineralna	
					PVC	Goły przewód
Temp. początkowa [°C]	70	70	90	60	70	105
Temp. końcowa [°C]	160	140	250	200	160	250
Materiał przewodzący:						
Miedź	115	103	143	141	115	135/115 ^a
Aluminium	76	68	94	93	-	-
Lutowane cyną połączenia w przewodach miedzianych	115	-	-	-	-	-

^a Tę wartość należy stosować dla gołych przewodów dostępnych dla dotyku.

UWAGA 1: Przygotowywane są inne wartości k, dla:

- małych przewodów (szczególnie przewodów o przekrojach poniżej 10 mm²);
- przekraczających 5 s czasów trwania zwarcia;
- innych rodzajów połączeń przewodów;
- gołych przewodów.

UWAGA 2: Prąd nominalny zabezpieczenia zwarciovego może być większy, niż obciążalność prądowa przewodu.

UWAGA 3: Wartości powyższych współczynników są oparte na normie IEC 60724

1 Ochrona linii zasilających

W tabeli 2 przedstawiono wartości energii wytrzymywanej przez przewód, w funkcji jego przekroju, materiału przewodnika i rodzaju izolacji. Wartości te zostały obliczone, wykorzystując parametry z tabeli 1.

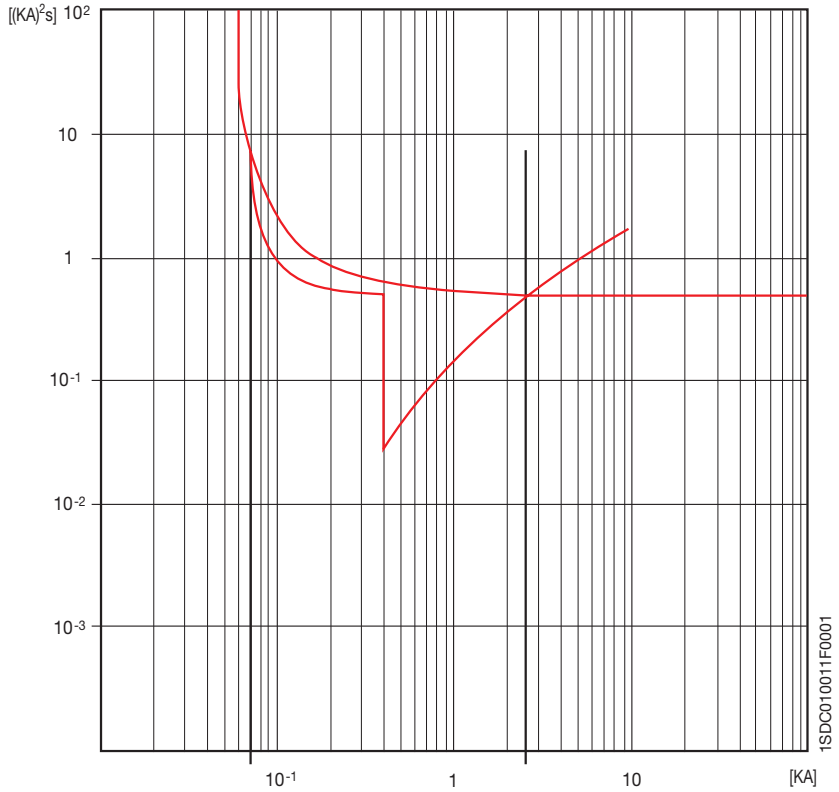
Tabela 2: Maksymalna energia wytrzymywana przez przewody $k^2 S^2$ [(kA)² s]

Przewód	k	Przekrój [mm ²]								
		1,5	2,5	4	6	10	16	25	35	
PVC	Cu	115	2,98·10 ⁻²	8,27·10 ⁻²	2,12·10 ⁻¹	4,76·10 ⁻¹	1,32	3,39	8,27	1,62·10 ¹
	Al	76	1,30·10 ⁻²	3,61·10 ⁻²	9,24·10 ⁻²	2,08·10 ⁻¹	5,78·10 ⁻¹	1,48	3,61	7,08
EPR/XLPE	Cu	143	4,60·10 ⁻²	1,28·10 ⁻¹	3,27·10 ⁻¹	7,36·10 ⁻¹	2,04	5,23	1,28·10 ¹	2,51·10 ¹
	Al	94	1,99·10 ⁻²	5,52·10 ⁻²	1,41·10 ⁻¹	3,18·10 ⁻¹	8,84·10 ⁻¹	2,26	5,52	1,08·10 ¹
Guma	Cu	141	4,47·10 ⁻²	1,24·10 ⁻¹	3,18·10 ⁻¹	7,16·10 ⁻¹	1,99	5,09	1,24·10 ¹	2,44·10 ¹
	Al	93	1,95·10 ⁻²	5,41·10 ⁻²	1,38·10 ⁻¹	3,11·10 ⁻¹	8,65·10 ⁻¹	2,21	5,41	1,06·10 ¹

Przewód	k	Przekrój [mm ²]								
		50	70	95	120	150	185	240	300	
PVC	Cu	115	3,31·10 ¹	6,48·10 ¹	1×19·10 ²	1,90·10 ²	2,98·10 ²	4,53·10 ²	7,62·10 ²	1,19·10 ³
	Al	76	1,44·10 ¹	2,83·10 ¹	5,21·10 ¹	8,32·10 ¹	1,30·10 ²	1,98·10 ²	3,33·10 ²	5,20·10 ²
EPR/XLPE	Cu	143	5,11·10 ¹	1,00·10 ²	1,85·10 ²	2,94·10 ²	4,60·10 ²	7,00·10 ²	1,18·10 ³	1,84·10 ³
	Al	94	2,21·10 ¹	4,33·10 ¹	7,97·10 ¹	1,27·10 ²	1,99·10 ²	3,02·10 ²	5,09·10 ²	7,95·10 ²
G2	Cu	141	4,97·10 ¹	9,74·10 ¹	1,79·10 ²	2,86·10 ²	4,47·10 ²	6,80·10 ²	1,15·10 ³	1,79·10 ³
	Al	93	2,16·10 ¹	4,24·10 ¹	7,81·10 ¹	1,25·10 ²	1,95·10 ²	2,96·10 ²	4,98·10 ²	7,78·10 ²

Wzór (1) musi być spełniony na całej długości przewodu. Ze względu na kształt charakterystyki całki Joule'a wyłącznika, wystarczy zazwyczaj sprawdzić tylko wzór (1) dla maksymalnej i minimalnej wartości prądu zwarciovego, który może wystąpić w przewodzie. Wartość maksymalna jest to normalnie wartość trójfazowego prądu zwarciovego na początku linii, a wartość minimalną jest to wartość prądu zwarciovego faza-przewód neutralny (faza-faza, jeśli przewód neutralny nie jest rozproszony) lub faza-ziemia, na końcu przewodu.

1 Ochrona linii zasilających

Sprawdzenie można uprościć, porównując tylko wartość energii przepływającej przez wyłącznik, dla maksymalnego prądu zwarciovego, z maksymalną energią wytrzymywaną przez przewód i upewniając się, że dojdzie do bezzwłocznego wyzwolenia wyłącznika dla minimalnej wartości prądu zwarciovego: próg zadziałania zabezpieczenia zwarciovego (uwzględniając również tolerancje) musi być więc mniejszy, niż wartość minimalnego prądu zwarciovego na końcu przewodu.

1 Ochrona linii zasilających

Obliczanie prądu zwarciego na końcu przewodu

Minimalną wartość prądu zwarciego można obliczyć, wykorzystując poniższe, przybliżone wzory:

$$I_{kmin} = \frac{0,8 \cdot U_r \cdot k_{sec} \cdot k_{par}}{1,5 \cdot \rho \cdot \frac{2L}{S}} \quad \text{dla nierozprowadzonego przewodu neutralnego} \quad (2.1)$$

$$I_{kmin} = \frac{0,8 \cdot U_0 \cdot k_{sec} \cdot k_{par}}{1,5 \cdot \rho \cdot (1+m) \cdot \frac{L}{S}} \quad \text{dla rozprowadzonego przewodu neutralnego} \quad (2.2)$$

gdzie:

- I_{kmin} jest minimalną wartością prądu zwarciego spodziewanego [kA];
- U_r jest napięciem zasilania [V];
- U_0 jest napięciem zasilania faza-ziemia [V];
- ρ jest rezystywnością w temperaturze 20°C materiału przewodzącego, w $\Omega\text{mm}^2/\text{m}$, która wynosi:
 - 0,018 dla miedzi;
 - 0,027 dla aluminium;
- L jest długością zabezpieczanego przewodu [m];
- S jest przekrojem przewodu [mm^2];
- k_{sec} jest współczynnikiem korekcyjnym, uwzględniającym reaktancję przewodów o przekroju przekraczającym 95 mm^2 :

$S[\text{mm}^2]$	120	150	185	240	300
k_{sec}	0,9	0,85	0,80	0,75	0,72

1 Ochrona linii zasilających

- k_{par} jest współczynnikiem korekcyjnym dla równoległych przewodów:

Liczba równoległych

przewodów	2	3	4	5
k_{par}^*	2	2,7	3	3,2

* $k_{par} = 4(n-1)/n$, gdzie: n = liczna równoległych przewodów na fazę

- m jest stosunkiem pomiędzy rezystancją przewodu neutralnego i rezystancją przewodu fazowego (jeśli są wykonane z tego samego materiału, m jest stosunkiem przekroju przewodu fazowego i przekroju przewodu neutralnego). Po obliczeniu minimalnej wartości prądu zwarciowego należy sprawdzić, czy:

$$I_{kmin} > 1,2 \cdot I_3 \quad (3)$$

gdzie:

- I_3 jest wartością prądu wyzwalającą zabezpieczenie magnetyczne wyłącznika;
- $1,2$ jest wartością tolerancji proggu wyzwolenia.

Przykład

Dobór wyłącznika CB1

Dane instalacji:

Napięcie znamionowe 415 V

$I_k = 30$ kA

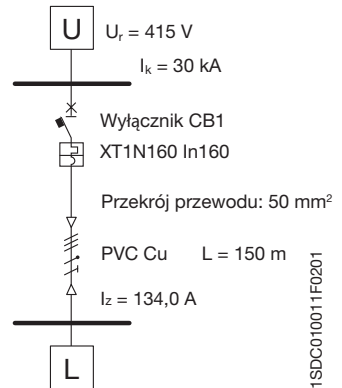
Dane przewodu:

Przewód miedziany z izolacją z PCV

Długość = 150 m

$S = 50$ mm²

$I_z = 134$ A

1 Ochrona linii zasilających

Zabezpieczenie przed zwarciem na początku przewodu

XT1N160 In160 (obciążalność prądowa 36 kA, 415 V)

I^2t (dla 30 kA) = $7,5 \cdot 10^{-1}$ (kA)²s

$k^2S^2 = 1152 \cdot 502 = 3,31 \cdot 10$ (kA)²s

Przewód jest więc zabezpieczony przed zwarciem na początku przewodu.

Zabezpieczenie przed zwarciem na końcu przewodu

Minimalna wartość prądu zwarciovego na końcu przewodu ($k_{\text{sec}}=1$ i $k_{\text{par}}=1$) wynosi:

$$I_{\text{kmin}} = \frac{0,8 \cdot U \cdot k_{\text{sec}} \cdot k_{\text{par}}}{1,5 \cdot \rho \cdot \frac{2L}{S}} = 1,98 \text{ kA}$$

Próg magnetyczny zadziałania wyłącznika XT1N 160 In160 ustawiono na 1600 A. Jeśli tolerancja wynosi 20%, wyłącznik musi na pewno zostać wyzwolony, jeśli natężenie prądu przekroczy 1920 A. Przewód jest więc w pełni zabezpieczony przed zwarciem.

Maksymalna długość zabezpieczonego przewodu

Wzór (3), jeśli zostanie rozwiązany dla długości, pozwoli obliczyć maksymalną długość przewodu, jaki można chronić za pomocą zabezpieczenia z precyzyjnym progiem bezzwłocznego wyzwolenia. W tabeli 3, dla danego przekroju przewodu i dla danej nastawy progu bezzwłocznego zabezpieczenia zwarciovego wyłącznika można znaleźć wartości maksymalnej długości zabezpieczonego przewodu:

- instalacja trójfazowa o napięciu znamionowym 400 V;
- przewód neutralny nierozprowadzony;
- przewód neutralny o rezystywności równej $0,018 \Omega \text{ mm}^2/\text{m}$.

Wartości podane w tabeli poniżej uwzględniają współczynnik tolerancji wynoszący 20% dla wartości progu wyzwolenia magnetycznego, wzrost rezystywności przewodu spowodowany jego nagraniem przez prąd zwarciovą oraz spadek napięcia spowodowany przez niesprawność.

Współczynniki korekcyjne podane pod tabelą należy zastosować, jeśli warunki w instalacji różnią się od warunków wzorcowych.

1 Ochrona linii zasilających

Tabela 3: Maksymalna długość zabezpieczonego przewodu

przekrój [mm ²]																
I ₃ [A]	1,5	2,5	4	6	10	16	25	35	50	70	95	120	150	185	240	300
20	370	617														
30	246	412	658													
40	185	309	494	741												
50	148	247	395	593												
60	123	206	329	494												
70	105	176	282	423	705											
80	92	154	246	370	617											
90	82	137	219	329	549											
100	74	123	197	296	494	790										
120	61	102	164	246	412	658										
140	52	88	141	211	353	564										
150	49	82	131	197	329	527										
160	46	77	123	185	309	494	772									
180	41	68	109	164	274	439	686									
200	37	61	98	148	247	395	617									
220	33	56	89	134	224	359	561	786								
250	29	49	79	118	198	316	494	691								
280	26	44	70	105	176	282	441	617								
300	24	41	65	98	165	263	412	576								
320	23	38	61	92	154	247	386	540	772							
350	21	35	56	84	141	226	353	494	705							
380	19	32	52	78	130	208	325	455	650							
400	18	30	49	74	123	198	309	432	617							
420	17	29	47	70	118	188	294	412	588							
450	16	27	43	65	110	176	274	384	549	768						
480	15	25	41	61	103	165	257	360	514	720						
500	14	24	39	59	99	158	247	346	494	691						
520	14	23	38	57	95	152	237	332	475	665						
550	13	22	35	53	90	144	224	314	449	629						
580	12	21	34	51	85	136	213	298	426	596	809					
600	12	20	32	49	82	132	206	288	412	576	782					
620	11	19	31	47	80	127	199	279	398	558	757					
650	11	19	30	45	76	122	190	266	380	532	722					
680	10	18	29	43	73	116	182	254	363	508	690					
700	10	17	28	42	71	113	176	247	353	494	670	847				
750	16	26	39	66	105	165	230	329	461	626	790	840				
800	15	24	37	62	99	154	216	309	432	586	667	787				
850	14	23	34	58	93	145	203	290	407	552	627	741				
900	13	21	32	55	88	137	192	274	384	521	593	700				
950	13	20	31	52	83	130	182	260	364	494	561	663				
1000	12	19	29	49	79	123	173	247	346	469	533	630	731			
1250	15	23	40	63	99	138	198	277	375	427	504	585	711			
1500	13	19	33	53	82	115	165	230	313	356	420	487	593			
1600	12	18	31	49	77	108	154	216	293	333	394	457	556	667		
2000	14	25	40	62	86	123	173	235	267	315	365	444	533			
2500	11	20	32	49	69	99	138	188	213	252	292	356	427			
3000		16	26	41	58	82	115	156	178	210	244	296	356			
3200		15	25	39	54	77	108	147	167	197	228	278	333			
4000		12	20	31	43	62	86	117	133	157	183	222	267			
5000		10	16	25	35	49	69	94	107	126	146	178	213			
6300			13	20	27	39	55	74	85	100	116	141	169			
8000				10	15	22	31	43	59	67	79	91	111	133		
9600					13	18	26	36	49	56	66	76	93	111		
10000					12	17	25	35	47	53	63	73	89	107		
12000					10	14	21	29	39	44	52	61	74	89		
15000						12	16	23	31	36	42	49	59	71		
20000							12	17	23	27	31	37	44	53		
24000								10	14	20	22	26	30	37	44	
30000									12	16	20	25	30	40	49	

1 Ochrona linii zasilających

Współczynnik korekcyjny dla napięć różnych od 400 V: k_v

Należy pomnożyć długość uzyskaną z tabeli przez współczynnik korekcyjny k_v :

U_r [V] (wartość dla instalacji trójfazowej)	k_v
230 ^(*)	0,58
400	1
440	1,1
500	1,25
690	1,73

(*) Napięcie 230 V jednofazowe jest równoważne instalacji trójfazowej 400 V z rozprowadzonym przewodem neutralnym oraz przekrojem przewodu fazowego takim samym, co przekrój przewodu neutralnego, a więc wartość współczynnika k_v wynosi 0,58.

Współczynnik korekcyjny dla rozprowadzonego przewodu neutralnego: k_d

Należy pomnożyć długość uzyskaną z tabeli przez współczynnik korekcyjny k_d :

$$k_d = \frac{2}{\sqrt{3}} \cdot \frac{1}{1 + \frac{S}{S_N}}$$

gdzie

- S jest przekrojem przewodu fazowego [mm²];
- S_N jest przekrojem przewodu neutralnego [mm²].

W szczególności:

$$\text{if } S = S_N \rightarrow k_d \text{ is } 0,58;$$

$$\text{if } S = 2 \cdot S_N \rightarrow k_d \text{ is } 0,39.$$

Współczynnik korekcyjny dla przewodów aluminiowych: k_r

Jeśli przewód jest wykonany z aluminium, należy pomnożyć długość otrzymaną z tabeli powyżej przez współczynnik korekcyjny $k_r = 0,67$.

1 Ochrona linii zasilających

Podsumowując:

Z tabeli, dla danego przekroju i prądu wyzwolenia magnetycznego można odczytać maksymalną długość zabezpieczonego przewodu L_0 . Długość tę należy następnie pomnożyć, w razie konieczności, przez współczynniki korekcyjne, w celu otrzymania wartości odpowiadającej warunkom pracy instalacji:

$$L = L_0 k_v k_d k_r$$

Przykład 1

Przewód neutralny nierozprowadzony

Napięcie znamionowe = 400 V

Zabezpieczenie: XT2N160 TMA In100

Próg wyzwolenia magnetycznego: $I_3 = 1000$ A (maksymalna nastawa)

Przekrój przewodu fazowego = przekrój przewodu neutralnego = 70 mm²

Na podstawie tabeli widać, że dla wartości prądu $I_3 = 1000$ A, przewód o przekroju 70 mm² jest zabezpieczony do długości 346 m.

Przykład 2

Przewód neutralny rozprowadzony

Napięcie znamionowe = 400 V

Zabezpieczenie: XT4N 250 TMA In200

Próg wyzwolenia magnetycznego: $I_3 = 2000$ A (maksymalna nastawa)

Przekrój przewodu fazowego = 300 mm²

Przekrój przewodu neutralnego = 150 mm²

Dla prądu $I_3 = 2000$ A i przekroju $S = 300$ mm², długość zabezpieczonego przewodu wynosi $L_0 = 533$ m.

Stosując współczynnik korekcyjny k_d niezbędny, jeśli przewód neutralny jest rozprowadzony:

$$k_d = \frac{2}{\sqrt{3}} \cdot \frac{1}{1 + \frac{S}{S_N}} = \frac{2}{\sqrt{3}} \cdot \frac{1}{1 + \frac{300}{150}} = 0,39$$

$$L = L_0 \cdot 0,39 = 533 \cdot 0,39 = 207,9 \text{ m}$$

Jest to maksymalna długość zabezpieczonego przewodu, jeśli przewód neutralny jest rozprowadzony.

1 Ochrona linii zasilających

1.5 Przewód neutralny i ochronny

Przewód neutralny

Przewód neutralny jest to przewód podłączony do punktu neutralnego instalacji (który zazwyczaj, ale niekoniecznie, jest tożsamy z punktem gwiazdowym uzwojenia wtórnego transformatora lub uzwojenia generatora); może brać udział w przesyłaniu energii elektrycznej, udostępniając napięcie różne od napięcia fazowego. W niektórych przypadkach, i w szczególnych warunkach, funkcja przewodu neutralnego i funkcja przewodu ochronnego jest łączona w pojedynczym przewodzie ochronno-neutralnym (PEN).

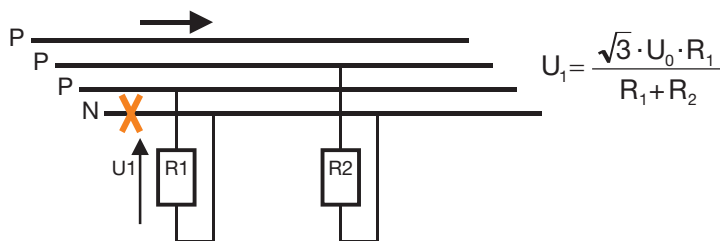
Zabezpieczenie i rozłączenie przewodu neutralnego

Jeśli dojdzie do uszkodzenia, na przewodzie neutralnym może pojawić się napięcie względem ziemi.

Może to być spowodowane przez zwarcie fazy z przewodem neutralnym lub przez odłączenie przewodu neutralnego, w wyniku przypadkowego rozłączenia lub wyzwolenia zabezpieczeń jednobiegunowych (bezpieczników lub wyłączników jednobiegunowych).

Jeśli w obwodzie czteroprzewodowym rozłączony zostanie tylko przewód neutralny, napięcie zasilania obciążeń jednofazowych może ulec zmianie, a obciążenia będą wtedy zasilane napięciem różnym od napięcia U_0 (faza-przewód neutralny) (jak przedstawiono to na rysunku 1).

Należy więc wdrożyć środki zapobiegawcze dla tego typu niesprawności np. zabezpieczając przewód neutralny za pomocą układów jednobiegunowych.

Rysunek 1: Rozłączenie przewodu neutralnego

Ponadto, w układach typu TN-C, napięcie względem ziemi w przewodach neutralnych stanowi zagrożenie dla ludzi. Ponieważ przewód neutralny jest tam także przewodem ochronnym, napięcie dociera również do dostępnych części przewodzących. W przypadku instalacji typu TN-C, norma podaje minimalne przekroje (patrz następny punkt) dla przewodów, w celu uniknięcia ich przypadkowego przerwania i zabrania użytkowania jakichkolwiek urządzeń (jedno lub wielobiegunowych), które mogłyby rozłączyć przewód PEN. Potrzeba zabezpieczenia przewodu neutralnego oraz możliwość rozłączenia obwodu zależą od typu instalacji rozdzielczej.

1SDC010013FD001

1 Ochrona linii zasilających

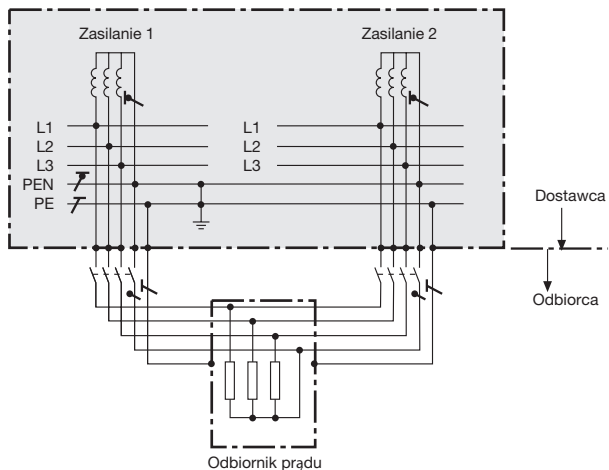
Układ TT lub TN:

- Jeśli przekrój przewodu neutralnego jest taki sam lub większy od przekroju przewodu fazowego, nie ma wtedy potrzeby wykrywania przetężeń na przewodzie neutralnym, ani też potrzeby zastosowania urządzenia rozłączającego (przewód neutralny nie jest zabezpieczony, ani też rozłączany). Takie stwierdzenie ma zastosowanie tylko wtedy, jeśli nie ma wyższych harmonicznych, które mogłyby w dowolnej chwili doprowadzić do wystąpienia na przewodzie neutralnym prądów o wartości skutecznej większej, od maksymalnych natężeń wykrywanych na przewodach fazowych.
- Jeśli przekrój przewodu neutralnego jest mniejszy od przekroju przewodu fazowego, przetężenia w przewodzie neutralnym muszą zostać wykryte, a przewody fazowe muszą zostać rozłączone, ale niekoniecznie przewód neutralny (przewód neutralny zabezpieczony, ale nie rozłączany). W takim przypadku przetężenia w przewodzie neutralnym nie muszą zostać wykrywane, jeśli spełnione są równocześnie następujące warunki:
 1. przewód neutralny jest zabezpieczony przed zwarciem, przez zabezpieczenie przewodów fazowych;
 2. maksymalne natężenie prądu, który może płynąć przez przewód neutralny w trakcie normalnej pracy jest mniejsze, niż obciążalność prądowa przewodu neutralnego.

W instalacjach TN-S, przewód neutralny nie musi być rozłączany, jeśli warunki zasilania są takie, że przewód neutralny może być traktowany jako pewnie posiadający potencjał ziemi.

Jak to już wcześniej stwierdzono, w instalacjach TN-C przewód neutralny jest również przewodem ochronnym i, tym samym, nie może być rozłączany. Co więcej, jeśli przewód neutralny zostanie rozłączony, dostępne części przewodzące urządzeń jednofazowych mogłyby doprowadzić do zwarcia doziemnego napięcia fazowego instalacji. W niektórych szczególnych przypadkach, przewód fazowy musi zostać rozłączony, tak aby zapobiec przepływowi prądów pomiędzy równoległymi źródłami zasilania (patrz rysunki 2 i 3).

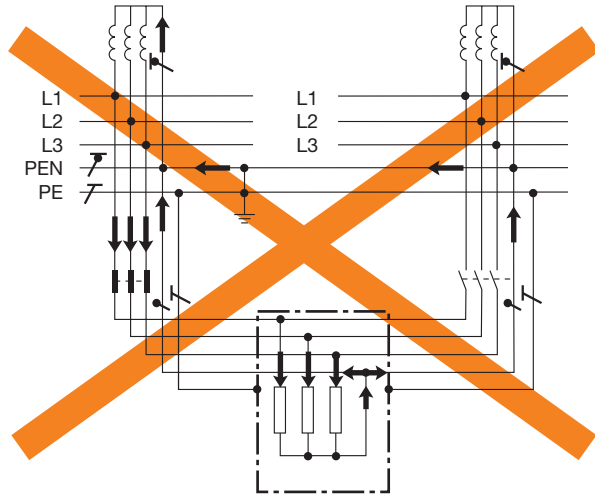
Rysunek 2: Trójfazowe zasilanie prądem przemiennym z wyłącznikiem czterobiegunowym

UWAGA - Ta metoda zapobiega powstawaniu pól elektromagnetycznych wywoływanych przez prądy błądzące w głównym układzie zasilania instalacji. Suma prądów w jednym przewodzie musi pozostać równa zero. Robi się tak w celu zagwarantowania, że prąd neutralny będzie płynął wyłącznie w przewodzie neutralnym właściwego, łączonego obwodu. Trzecia harmoniczna (150 Hz) prądu przewodów linii zostanie dodana do prądu przewodu neutralnego z takim samym kątem przesunięcia fazowego.

1 Ochrona linii zasilających

Rysunek 3: Trójfazowe zasilanie prądem przemiennym z niewłaściwym wyłącznikiem trzybiegunowym

UWAGA – Trójfazowe zasilanie prądem przemiennym, z niewłaściwym wyłącznikiem trzybiegunowym, z niezamierzonymi prądami błądzącymi wirowymi generującymi pole elektromagnetyczne.

1SDC010014F0001

Układ IT:

Norma odradza rozprowadzanie przewodu neutralnego w instalacjach typu IT. Jeśli przewód neutralny zostanie rozprowadzony, przetężenia muszą zostać wykryte w przewodzie neutralnym każdego z obwodów, w celu rozłączenia wszystkich przewodów danego obwodu pod napięciem, w tym także przewodu neutralnego (przewód neutralny zabezpieczony i rozłączany).

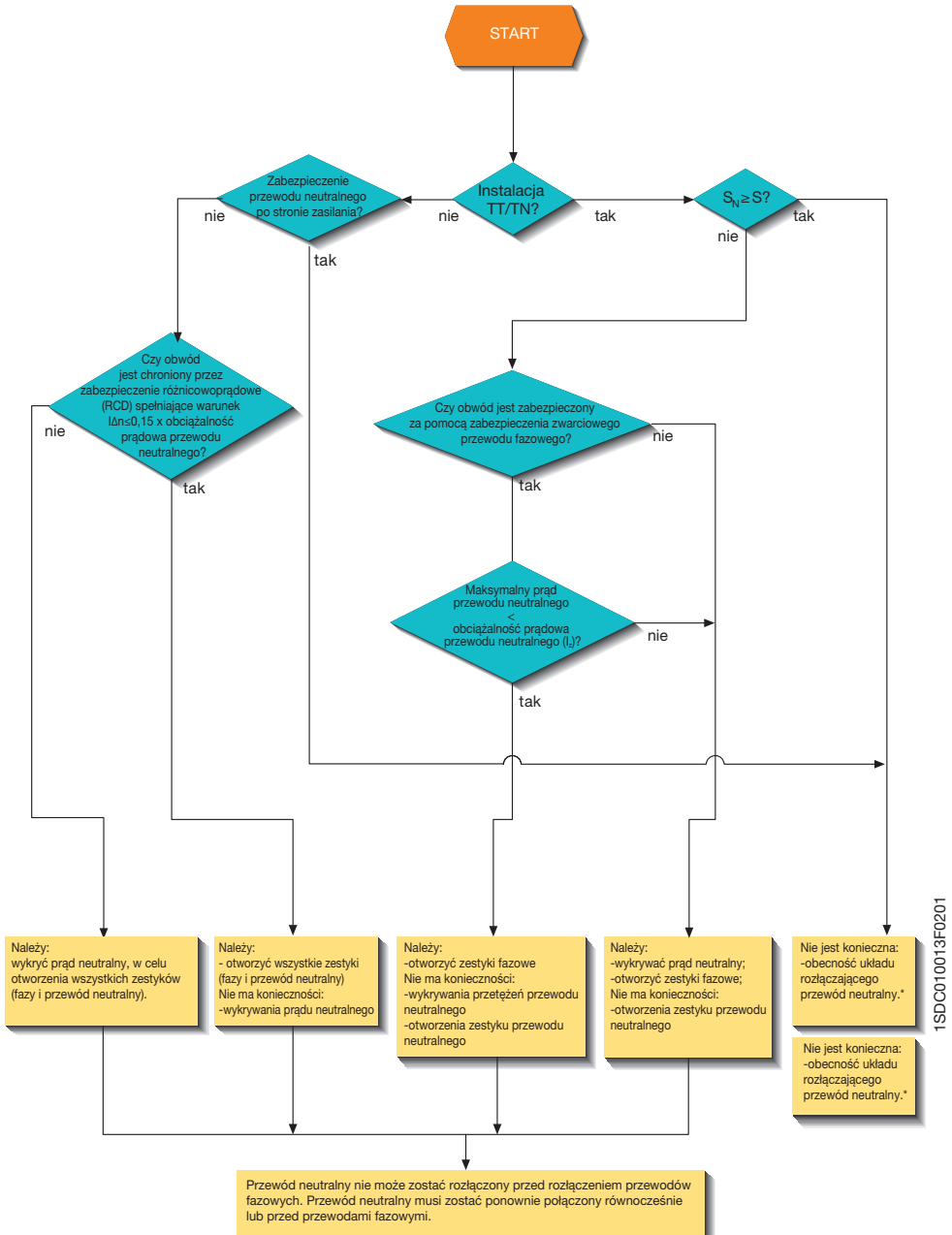
Przetężeń w przewodzie neutralnym nie trzeba wykrywać w żadnym z poniższych przypadków:

- przewód neutralny jest zabezpieczony przed zwarcie przez zabezpieczenie zamontowane po stronie zasilania;
- obwód jest zabezpieczony przez zabezpieczenie różnicowe o progu zadziałania poniżej 0,15x wartość obciążalności prądowej zabezpieczanego przewodu neutralnego. Zabezpieczenie musi rozłączyć wszystkie przewody pod napięciem, w tym i przewód neutralny.

Dla wszystkich instalacji rozdzielczych, jeśli jest to niezbędne, łączenie i rozłączanie przewodu neutralnego musi zagwarantować, że:

- przewód neutralny nie zostanie rozłączony przed przewodem fazowym;
- przewód neutralny zostanie połączony w tej samej chwili, co przewód fazowy.

1 Ochrona linii zasilających

1 Ochrona linii zasilających

Określenie minimalnego przekroju przewodu neutralnego

Przewód neutralny, jeśli występuje, musi mieć taki sam przekrój, co przewód linii:

- w obwodach jednofazowych dwuprzewodowych, niezależnie od przekroju;
- w obwodach wielofazowych i jednofazowych trójprzewodowych, jeśli przekrój przewodów jest mniejszy lub równy 16 mm^2 (przewody miedziane) lub 25 mm^2 (przewody aluminiowe).¹

Przekrój przewodu neutralnego może być mniejszy od przekroju przewodu fazowego, jeśli przekrój przewodu fazowego przekracza 16 mm^2 (przewody miedziane) lub 25 mm^2 (przewody aluminiowe) oraz, jeśli spełnione są obydwa poniższe warunki:

- przekrój przewodu neutralnego wynosi przynajmniej 16 mm^2 (przewody miedziane) lub 25 mm^2 (przewody aluminiowe);
- nie ma dużych zniekształceń harmonicznych prądu obciążenia. Jeśli występują duże zniekształcenia harmoniczne (zawartość harmonicznych przekracza 10%), tak jak ma to miejsce, przykładowo, w instalacjach lamp wyładowczych, to wtedy przekrój przewodu neutralnego nie może być mniejszy, niż przekrój przewodów fazowych.

Tabela 1: Minimalny przekrój przewodu neutralnego

	Przekrój przewodu fazowego S [mm ²]	Min. przekrój przewodu neutralnego S _N [mm ²]
Obwody jednofazowe/dwufazowe		
Cu/Al	Każdy	S
Obwody trójfazowe		
Cu	S ≤ 16	S
	S > 16	16
Obwody trójfazowe		
Al	S ≤ 25	S
	S > 25	25

¹ W przypadku instalacji typu TN-C, normy zalecają minimalny przekrój wynoszący 10 mm^2 dla przewodów miedzianych i 16 mm^2 dla przewodów aluminiowych.

¹ Przekrój przewodów fazowych należy dobrać zgodnie z instrukcjami zamieszczonymi w punkcie 1.2.1 „Obciążalność prądowa i metody układania”.

1 Ochrona linii zasilających

Przewód ochronny

Określenie minimalnego przekroju

Minimalny przekrój przewodu ochronnego można określić, korzystając z poniższej tabeli:

Tabela 2: Przekrój przewodu ochronnego

Przekrój przewodu linii S [mm ²]	Minimalny przekrój odpowiadającego mu przewodu ochronnego [mm ²]	
	Jeśli przewód ochronny jest wykonany z takiego samego materiału, co przewód linii	Jeśli przewód ochronny jest wykonany z innego materiału, niż przewód linii
S " 16	S	$\frac{k_1}{k_2} \cdot S$
16 < S " 35	16*	$\frac{k_1}{k_2} \cdot 16$
S > 35	$\frac{S^*}{2}$	$\frac{k_1}{k_2} \cdot \frac{S}{2}$

Gdzie:

k_1 jest wartością współczynnika k dla przewodu linii, wybranym z tabeli 1, punkt 1.4, stosownie do materiału przewodnika i materiału izolacji;

k_2 jest wartością współczynnika k dla przewodu ochronnego.

* Dla przewodu PEN, zmniejszenie przekroju jest dopuszczalne tylko zgodnie z zasadami doboru wielkości przewodu neutralnego.

1SDC010014F0201

W celu dokładniejszego obliczenia oraz określenia, czy przewód ochronny podlega adyabatycznemu nagrzewaniu, od znanej temperatury początkowej do określonej temperatury końcowej (dopuszczalne dla czasów wyłączenia awarii nieprzekraczających 5 s), minimalny przekrój przewodu ochronnego SPE można obliczyć, korzystając z następującego wzoru:

$$S_{PE} = \frac{\sqrt{I^2 t}}{k} \quad (1)$$

gdzie:

- S_{PE} jest przekrojem przewodu ochronnego [mm²];
- I jest wartością skuteczną prądu płynącego przez przewód ochronny w przypadku zwarcia niskoimpedancyjnego [A];
- t jest czasem zwłoki zadziałania zabezpieczenia [s];

1 Ochrona linii zasilających

- Współczynnik k jest stałą, która zależy od materiału przewodu ochronnego, rodzaju izolacji oraz od temperatury początkowej i temperatury końcowej. Typowe wartości współczynnika zostały podane w tabelach 3 i 4.

Tabela 3: Wartości współczynnika k dla niezależnych, izolowanych przewodów ochronnych, niepołączonych w wiązkę z innymi przewodami

Izolacja przewodu	Temperatura °C ^b		Materiał przewodnika		
	Początkowa	Końcowa	Miedź	Aluminium	Stal
			Wartości współczynnika k		
PCV 70°C	30	160/140 ^a	143/133 ^a	95/88 ^a	52/49 ^a
PCV 90°C	30	143/133 ^a	143/133 ^a	95/88 ^a	52/49 ^a
Termoutwardzalna 90°C	30	250	176	116	64
Guma 60°C	30	200	159	105	58
Guma 85°C	30	220	168	110	60
Guma silikonowa	30	350	201	133	73

^a Mniejsza wartość dotyczy przewodów z izolacją PCV o przekroju przekraczającym 300 mm².
^b Granice temperatury dla różnych typów izolacji podano w normie IEC 60724.

Tabela 4: Wartości współczynnika k dla przewodów ochronnych zawartych jako żyła w przewodzie wielożyłowym lub połączonych w wiązkę z innymi przewodami

Izolacja przewodu	Temperatura °C ^b		Materiał przewodnika		
	Początkowa	Końcowa	Miedź	Aluminium	Stal
			Wartości współczynnika k		
PCV 70°C	70	160/140 ^a	115/103 ^a	76/68 ^a	42/37 ^a
PCV 90°C	90	160/140 ^a	100/86 ^a	66/57 ^a	36/31 ^a
Termoutwardzalna 90°C	90	250	143	94	52
Guma 60°C	60	200	141	93	51
Guma 85°C	85	220	134	89	48
Guma silikonowa	180	350	132	87	47

^a Mniejsza wartość dotyczy przewodów z izolacją PCV o przekroju przekraczającym 300 mm².
^b Granice temperatury dla różnych typów izolacji podano w normie IEC 60724.

1 Ochrona linii zasilających

Dodatkowe wartości współczynnika k zostały zamieszczone w tabelach, w załączniku D, w którym podano wzór do dokładnego obliczania wartości współczynnika k .

Jeśli tabela 2 lub wzór (1) nie podaje jakiegoś standardowego przekroju, należy wybrać najbliższą większą, standardową wartość przekroju przewodu.

Niezależnie od tego, czy korzysta się z tabeli 2, czy też ze wzoru (1), przekrój przewodu ochronnego, który jest częścią przewodu zasilającego, musi wynosić przynajmniej:

- 2,5 mm² Cu/16 mm² Al, jeśli zapewniona jest ochrona mechaniczna;
- 4 mm² Cu/16 mm² Al, jeśli brak jest ochrony mechanicznej;

Dla odbiorników prądu przeznaczonych do trwałego podłączenia oraz dla prądów przewodu ochronnego przekraczających 10 mA należy zastosować wzmocnione przewody o następującej budowie:

- przewód ochronny musi charakteryzować się przekrojem przynajmniej 10 mm² (przewód miedziany) lub 16 mm² (przewód aluminiowy), na całej swojej długości;
- należy ułożyć drugi przewód ochronny o przynajmniej takim samym przekroju, co wymagany do zabezpieczenia przez dotykem pośrednim; przewód taki należy ułożyć do punktu, w którym przewód ochronny ma przekrój nie mniejszy niż 10 mm² (przewód miedziany) lub 16 mm² (przewód aluminiowy). W takim przypadku urządzenie musi posiadać oddzielny zacisk dla drugiego przewodu ochronnego.

Jeśli do ochrony przed porażeniem prądem elektrycznym wykorzystywane są zabezpieczenia nadprądowe, przewód ochronny musi zostać włączony do tego samego układu okablowania, co przewody pod napięciem lub też musi zostać ułożony bezpośrednio w ich pobliżu.

1 Ochrona linii zasilających

1.6 Systemy przewodów szynowych (BTS)

W instalacjach elektrycznych przeznaczonych dla środowisk przemysłowych, systemy przewodów szynowych (BTS) optymalizują dystrybucję mocy, niezależnie od wprowadzania nieuniknionych zmian (dodawanie, przenoszenie, zamiana obciążeń) oraz ułatwiają prace konserwacyjne i kontrole bezpieczeństwa.

Są one wykorzystywane głównie:

- do zasilania źródeł oświetlenia, w instalacjach bezpieczeństwa i instalacjach rozdzielczych małej mocy;
- w liniach oświetleniowych (średniej mocy);
- do zasilania i dystrybucji zasilania (średniej i dużej mocy);
- do zasilania ruchomych urządzeń (suwnice bramowe).

Systemy przewodów szynowych podlegają następującym normom:

- IEC 61439 – 1 „Rozdzielnice i sterownice niskonapięciowe – Część 1: Postanowienia ogólne”
- IEC 60439 – 2 „Rozdzielnice i sterownice niskonapięciowe – Część 2: Rozdzielnice i sterownice do rozdzielenia energii elektrycznej.”

Systemy przewodów szynowych (BTS) składają się z:

- przewodów/szyn zbiorczych;
- sprzęgieł: elektrycznych i mechanicznych, łączących różne elementy;
- odcinków prostych: podstawowych elementów linii służących do transmisji energii od źródła do obciążeń;
- elementów doprowadzających: elastycznych połączeń służących do tworzenia łuków lub do omijania przeszkód, do tworzenia pionowych lub poziomych zagięć, połączeń trójnikowych lub krzyżowych i umożliwiających tworzenie dowolnego typu tras;
- puszek przelotowych: elementów umożliwiających bezpośrednio zasilanie lamp lub pracujących maszyn, ze zintegrowanymi zabezpieczeniami (bezpiecznikami lub wyłącznikami);
- wsporników/akcesoriów: elementów podwieszeń i mocowań systemów przewodów szynowych (BTS) oraz wszelkiego typu wsporników niezbędnych dla specjalnych obciążeń (elementy instalacji oświetleniowej, itd...).

Dobór wielkości systemu przewodów szynowych (BTS)

Aby dobrać odpowiednią wielkość systemu przewodów szynowych (BTS), należy najpierw określić prąd obciążenia:

Zasilanie

- Ogólny rodzaj zasilania:
 - jednofazowe;
 - trójfazowe.
- Typ zasilania systemu przewodów szynowych (BTS):
 - od końca;
 - z obydwu końców;
 - zasilanie centralne.
- Napięcie znamionowe
- Prąd zwarciovowy w miejscu zasilania
- Temperatura otoczenia

Obciążenia

- Liczba, rozmieszczenie, moc, $\cos\phi$ oraz rodzaj obciążeń zasilanych przez ten sam system przewodów szynowych (BTS)

1 Ochrona linii zasilających

Geometria systemu przewodów szynowych (BTS)

- Sposób montażu:
 - płaski;
 - krawędziowy;
 - pionowy.
- Długość.

UWAGA: Systemy przewodów szynowych (BTS) muszą być rozmieszczane w pewnej odległości od ścian i sufitów, tak aby umożliwić kontrole wzrokowe połączeń w trakcie montażu oraz w celu ułatwienia montażu modułów odgałęzień.

Jeśli jest to możliwe, preferowany jest montaż krawędziowy systemów przewodów szynowych (BTS). Celem tego jest poprawienie odporności mechanicznej i ograniczenie zbierania się na ich powierzchni pyłów i zanieczyszczeń, które mogą wpłynąć na poziom wewnętrznej izolacji.

Obliczenia prądu obciążenia instalacji trójfazowej

Prąd obciążenia I_b instalacji trójfazowej jest obliczany w oparciu o następujący wzór:

$$I_b = \frac{P_t \cdot b}{\sqrt{3} \cdot U_r \cdot \cos \varphi_m} \quad [\text{A}] \quad (1)$$

gdzie:

- P_t jest sumą mocy czynnych wszystkich zamontowanych obciążeń [W];
- b jest współczynnikiem zasilania, który wynosi:
 - 1, jeśli system przewodów szynowych (BTS) jest zasilany tylko z jednej strony;
 - 1/2, jeśli system przewodów szynowych (BTS) jest zasilany ze środka lub z obydwu końców równocześnie;
- U_r jest napięciem roboczym [V];
- $\cos \varphi_m$ jest średnim współczynnikiem mocy obciążeń.

Dobór obciążalności prądowej systemu przewodów szynowych BTS

System przewodów szynowych (BTS) należy dobrać w taki sposób, aby jego obciążalność prądowa I_z spełniała następującą zależność:

$$I_b \leq I_{z0} \cdot k_t = I_z \quad (2)$$

gdzie:

- I_{z0} jest natężeniem prądu, jaki system przewodów szynowych (BTS) może przenosić przez czas nieokreślony, w temperaturze odniesienia (40°C);
- I_b jest prądem obciążenia;
- k_t jest współczynnikiem korekcyjnym dla temperatury otoczenia innej, niż wzorcowa. Jego wartości podano w tabeli 1.

Tabela 1: Współczynnik korekcyjny k_t dla temperatur otoczenia różnych od 40°C

Temperatura otoczenia [°C]	15	20	25	30	35	40	45	50
k_t	1,2	1,17	1,12	1,08	1,05	1	0,95	0,85

1 Ochrona linii zasilających

Uwaga: W tabelach poniżej zamieszczono typowe parametry dostępnych na rynku systemów przewodów szynowych (BTS)

Tabela 2: Obciążalność prądowa I_{z0} miedzianych systemów przewodów szynowych (BTS)

Wielkość	Typ ogólny	Liczba przewodów	I_{z0} [A]	r_{ph}^* [mΩ/m]	x_{ph} [mΩ/m]	U_n [V]
25	25A 4 przewody Cu	4	25	6,964	1,144	400
25	25A 4 przewody Cu	4	25	6,876	1,400	400
25	25A 4+4 przewody Cu	4+4	25	6,876	1,400	400
40	40A 4 przewody Cu	4	40	3,556	0,792	400
40	40A 4 przewody Cu	4	40	3,516	1,580	400
40	40A 4+4 przewody Cu	4+4	40	3,516	1,580	400
40	40A 4 przewody Cu	4	40	2,173	0,290	400
63	63A 4 przewody Cu	4	63	1,648	0,637	400
100	100A 4 przewody Cu	4	100	0,790	0,366	400
160	160A 4 przewody Cu	4	160	0,574	0,247	400
160	160A 4 przewody Cu	4	160	0,335	0,314	500
160	160A 5 przewody Cu	5	160	0,335	0,314	500
250	250A 4 przewody Cu	4	250	0,285	0,205	1000
250	250A 5 przewody Cu	5	250	0,285	0,205	1000
250	250A 4 przewody Cu	4	250	0,194	0,205	500
250	250A 5 przewody Cu	5	250	0,194	0,205	500
315	315A 4 przewody Cu	4	315	0,216	0,188	1000
315	315A 5 przewody Cu	5	315	0,216	0,188	1000
350	350A 4 przewody Cu	4	350	0,142	0,188	500
350	350A 5 przewody Cu	5	350	0,142	0,188	500
400	400A 4 przewody Cu	4	400	0,115	0,129	1000
400	400A 5 przewody Cu	5	400	0,115	0,129	1000
500	500A 4 przewody Cu	4	500	0,092	0,129	500
500	500A 5 przewody Cu	5	500	0,092	0,129	500
630	630A 4 przewody Cu	4	630	0,073	0,122	1000
630	630A 5 przewody Cu	5	630	0,073	0,122	1000
700	700A 4 przewody Cu	4	700	0,077	0,122	500
700	700A 5 przewody Cu	5	700	0,077	0,122	500
700	700A 5 przewody Cu	5	700	0,077	0,122	500
700	700A 4 przewody Cu	4	700	0,077	0,122	500

1 Ochrona linii zasilających

Tabela 2

Wielkość	Typ ogólny	Liczba przewodów	I_{z0} [A]	r_{ph}^* [mΩ/m]	x_{ph} [mΩ/m]	U_i [V]
800	800A 4 przewody Cu	4	800	0,047	0,122	1000
800	800A 5 przewody Cu	5	800	0,047	0,122	1000
800	800A 4 przewody Cu	4	800	0,038	0,027	1000
800	800A 4 przewody Cu	4	800	0,072	0,122	500
800	800A 5 przewody Cu	5	800	0,072	0,122	500
1000	1000A 4 przewody Cu	4	1000	0,038	0,120	1000
1000	1000A 5 przewody Cu	5	1000	0,038	0,120	1000
1000	1000A 4 przewody Cu	4	1000	0,037	0,026	1000
1000	1000A 4 przewody Cu	4	1000	0,038	0,097	1000
1000	1000A 4 przewody Cu	4	1000	0,068	0,120	500
1000	1000A 5 przewody Cu	5	1000	0,068	0,120	500
1200	1200A 4 przewody Cu	4	1200	0,035	0,021	1000
1250	1250A 4 przewody Cu	4	1250	0,034	0,023	1000
1250	1250A 4 przewody Cu	4	1250	0,035	0,076	1000
1500	1500A 4 przewody Cu	4	1500	0,030	0,022	1000
1600	1600A 4 przewody Cu	4	1600	0,025	0,018	1000
1600	1600A 4 przewody Cu	4	1600	0,034	0,074	1000
2000	2000A 4 przewody Cu	4	2000	0,020	0,015	1000
2000	2000A 4 przewody Cu	4	2000	0,025	0,074	1000
2400	2400A 4 przewody Cu	4	2400	0,019	0,012	1000
2500	2500A 4 przewody Cu	4	2500	0,016	0,011	1000
2500	2500A 4 przewody Cu	4	2500	0,019	0,040	1000
3000	3000A 4 przewody Cu	4	3000	0,014	0,011	1000
3000	3000A 4 przewody Cu	4	3000	0,017	0,031	1000
3200	3200A 4 przewody Cu	4	3200	0,013	0,009	1000
3200	3200A 4 przewody Cu	4	3200	0,015	0,031	1000
4000	4000A 4 przewody Cu	4	4000	0,011	0,007	1000
4000	4000A 4 przewody Cu	4	4000	0,011	0,026	1000
5000	5000A 4 przewody Cu	4	5000	0,008	0,005	1000
5000	5000A 4 przewody Cu	4	5000	0,008	0,023	1000

* Rezystancja fazowa dla prądu I_{z0}

1 Ochrona linii zasilających

Tabela 3: Obciążalność prądowa I_{Z0} aluminiowych systemów przewodów szynowych (BTS)

Wielkość	Typ ogólny	Liczba przewodów	I _{Z0} [A]	r _{ph} * [mΩ/m]	x _{ph} [mΩ/m]	U _r [V]
160	160A 4 przewody Al	4	160	0,591	0,260	1000
160	160A 5 przewody Al	5	160	0,591	0,260	1000
160	160A 4 przewody Al	4	160	0,431	0,260	500
160	160A 5 przewody Al	5	160	0,431	0,260	500
250	250A 4 przewody Al	4	250	0,394	0,202	1000
250	250A 5 przewody Al	5	250	0,394	0,202	1000
250	250A 4 przewody Al	4	250	0,226	0,202	500
250	250A 5 przewody Al	5	250	0,226	0,202	500
315	315A 4 przewody Al	4	315	0,236	0,186	1000
315	315A 5 przewody Al	5	315	0,236	0,186	1000
315	315A 4 przewody Al	4	315	0,181	0,186	500
315	315A 5 przewody Al	5	315	0,181	0,186	500
400	400A 4 przewody Al	4	400	0,144	0,130	1000
400	400A 5 przewody Al	5	400	0,144	0,130	1000
400	400A 4 przewody Al	4	400	0,125	0,130	500
400	400A 5 przewody Al	5	400	0,125	0,130	500
500	500A 4 przewody Al	4	500	0,102	0,127	500
500	500A 5 przewody Al	5	500	0,102	0,127	500
630	630A 4 przewody Al	4	630	0,072	0,097	1000
630	630A 5 przewody Al	5	630	0,072	0,097	1000
630	630A 4 przewody Al	4	630	0,072	0,029	1000
630	630A 4 przewody Al	4	630	0,073	0,097	500
630	630A 5 przewody Al	5	630	0,073	0,097	500
800	800A 4 przewody Al	4	800	0,062	0,096	1000
800	800A 5 przewody Al	5	800	0,062	0,096	1000
800	800A 4 przewody Al	4	800	0,067	0,027	1000
800	800A 4 przewody Al	4	800	0,071	0,096	500
800	800A 5 przewody Al	5	800	0,071	0,096	500
1000	1000A 4 przewody Al	4	1000	0,062	0,023	1000
1000	1000A 4 przewody Al	4	1000	0,068	0,087	1000
1200	1200A 4 przewody Al	4	1200	0,054	0,023	1000
1250	1250A 4 przewody Al	4	1250	0,044	0,021	1000
1250	1250A 4 przewody Al	4	1250	0,044	0,066	1000
1500	1500A 4 przewody Al	4	1500	0,041	0,023	1000
1600	1600A 4 przewody Al	4	1600	0,035	0,017	1000
1600	1600A 4 przewody Al	4	1600	0,041	0,066	1000
2000	2000A 4 przewody Al	4	2000	0,029	0,016	1000
2000	2000A 4 przewody Al	4	2000	0,034	0,053	1000
2250	2250A 4 przewody Al	4	2250	0,032	0,049	1000
2400	2400A 4 przewody Al	4	2400	0,028	0,012	1000
2500	2500A 4 przewody Al	4	2500	0,022	0,011	1000
2500	2500A 4 przewody Al	4	2500	0,022	0,034	1000
3000	3000A 4 przewody Al	4	3000	0,020	0,011	1000
3200	3200A 4 przewody Al	4	3200	0,017	0,009	1000
3200	3200A 4 przewody Al	4	3200	0,020	0,034	1000
4000	4000A 4 przewody Al	4	4000	0,014	0,008	1000
4000	4000A 4 przewody Al	4	4000	0,017	0,024	1000
4500	4500A 4 przewody Al	4	4500	0,014	0,024	1000

* Rezystancja fazowa dla prądu I_{Z0}

1 Ochrona linii zasilających

Zabezpieczenie systemów przewodów szynowych (BTS)

Zabezpieczenie przeciążeniowe

Systemy przewodów szynowych (BTS) są zabezpieczane przed przeciążeniami, wykorzystując te same kryteria, co w przypadku przewodów. Należy sprawdzić, czy spełniona jest następująca zależność:

$$I_b \leq I_n \leq I_z \quad (3)$$

where:

- I_b jest wartością projektową prądu obwodu;
- I_n jest prądem znamionowym zabezpieczenia; w przypadku zabezpieczeń regulowanych, prąd znamionowy I_n odpowiada nastawie natężenia prądu;
- I_z jest obciążalnością prądową ciągłą systemu przewodów szynowych (BTS);

UWAGA - Nie ma potrzeby sprawdzania zabezpieczenia zwarciovego, jeśli wykorzystywane są wyłączniki miniaturowe do 63 A, przy prawidłowym dobraniu zabezpieczenia przeciążeniowego. W takich przypadkach zabezpieczenie przed zjawiskami termicznymi i elektrodynamicznymi jest na pewno odpowiednie, co wynika z ograniczenia energii i wartości szczytowych, zapewnionego przez te zabezpieczenia.

Ochrona zwarciova

System przewodów szynowych (BTS) musi zostać zabezpieczony przed przeciążeniem termicznym i zjawiskami elektrodynamicznymi spowodowanymi przez prądy zwarciove.

Ochrona przed przeciążeniem termicznym

Musi zostać spełniony następujący warunek:

$$I^2 t_{CB} \leq I^2 t_{BTS} \quad (4)$$

where:

- $I^2 t_{WYL.}$ jest wartością energii przepływającej przez wyłącznik, dla maksymalnego natężenia prądu zwarciovego w punkcie zamontowania. Można tę wartość uzyskać poprzez ekstrapolację charakterystyk zamieszczonych w punkcie 1.4, w części 1 niniejszego dokumentu;
- $I^2 t_{BTS}$ jest energią wytrzymawaną systemu przewodów szynowych (BTS) i jest to wartość podawana normalnie przez producenta (patrz tabele 4 i 5).

Zabezpieczenia przed zjawiskami elektrodynamicznymi

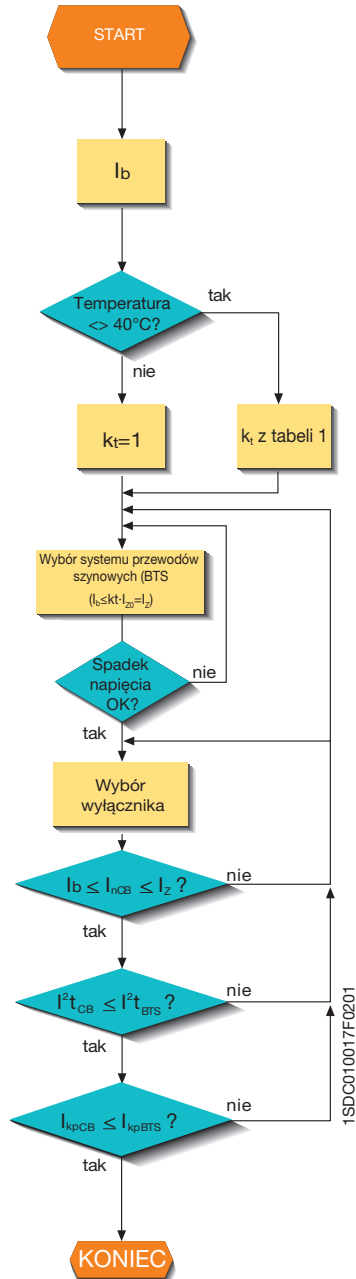
Musi zostać spełniony następujący warunek:

$$I_{kp CB} \leq I_{kp BTS} \quad (5)$$

gdzie:

- $I_{kp WYL.}$ jest wartością szczytową prądu, ograniczoną przez wyłącznik, dla maksymalnego natężenia prądu zwarciovego w punkcie zamontowania. Można uzyskać ją poprzez ekstrapolację na podstawie charakterystyk ograniczeń;
- I_{BTS} jest maksymalną wartością szczytową prądu systemu przewodów szynowych (BTS) (patrz tabele 4 i 5).

1 Ochrona linii zasilających

1 Ochrona linii zasilających

Tabela 4: Wartość energii wytrzymywanej oraz prądu szczytowego miedzianego systemu przewodów szynowych (BTS)

Wielkość	Typ ogólny	I_{th}^2 [(kA) ² s]	I_N^2 [(kA) ² s]	I_{PE}^2 [(kA) ² s]	I_{peakH} [kA]	I_{peakN} [kA]
25	25A 4 przewody Cu	0,48	0,48	0,48	10	10
25	25A 4 przewody Cu	0,64	0,64	0,64	10	10
25	25A 4+4 przewody Cu	0,64	0,64	0,64	10	10
40	40A 4 przewody Cu	0,73	0,73	0,73	10	10
40	40A 4 przewody Cu	1	1	1	10	10
40	40A 4+4 przewody Cu	1	1	1	10	10
40	40A 4 przewody Cu	7,29	7,29	7,29	10	10
63	63A 4 przewody Cu	7,29	7,29	7,29	10	10
100	100A 4 przewody Cu	20,25	20,25	20,25	10	10
160	160A 4 przewody Cu	30,25	30,25	30,25	10	10
160	160A 4 przewody Cu	100	60	60	17	10,2
160	160A 5 przewody Cu	100	100	100	17	10,2
160	160A 4 przewody Cu	100	100	100	17	10,2
250	250A 4 przewody Cu	312,5	187,5	187,5	52,5	31,5
250	250A 5 przewody Cu	312,5	312,5	312,5	52,5	31,5
250	250A 4 przewody Cu	169	101,4	101,4	26	15,6
250	250A 5 przewody Cu	169	169	169	26	15,6
250	250A 4 przewody Cu	169	169	169	26	15,6
315	315A 4 przewody Cu	312,5	187,5	187,5	52,5	31,5
315	315A 5 przewody Cu	312,5	312,5	312,5	52,5	31,5
350	350A 4 przewody Cu	169	101,4	101,4	26	15,6
350	350A 5 przewody Cu	169	169	169	26	15,6
350	350A 4 przewody Cu	169	169	169	26	15,6
400	400A 4 przewody Cu	900	540	540	63	37,8
400	400A 5 przewody Cu	900	900	900	63	37,8
500	500A 4 przewody Cu	756,25	453,75	453,75	58	34,8
500	500A 5 przewody Cu	756,25	756,25	756,25	58	34,8
500	500A 4 przewody Cu	756,25	756,25	756,25	58	34,8
630	630A 4 przewody Cu	1296	777,6	777,6	75,6	45,4
630	630A 5 przewody Cu	1296	1296	1296	75,6	45,4
700	700A 4 przewody Cu	756,25	453,75	453,75	58	34,8
700	700A 5 przewody Cu	756,25	756,25	756,25	58	34,8
700	700A 4 przewody Cu	756,25	756,25	756,25	58	34,8

1 Ochrona linii zasilających

Wielkość	Typ ogólny	I_{oh}^2 [(kA) ² s]	I_N^2 [(kA) ² s]	I_{PE}^2 [(kA) ² s]	I_{peakgh} [kA]	I_{peakN} [kA]
800	800A 4 przewody Cu	1296	777,6	777,6	75,6	45,4
800	800A 5 przewody Cu	1296	1296	1296	75,6	45,4
800	800A 4 przewody Cu	3969	3969	2381,4	139	83,4
800	800A 4 przewody Cu	756,25	453,75	453,75	58	34,8
800	800A 5 przewody Cu	756,25	756,25	756,25	58	34,8
800	800A 4 przewody Cu	756,25	756,25	756,25	58	34,8
1000	1000A 4 przewody Cu	1296	777,6	777,6	75,6	45,4
1000	1000A 5 przewody Cu	1296	1296	1296	75,6	45,4
1000	1000A 4 przewody Cu	3969	3969	2381,4	139	83,4
1000	1000A 4 przewody Cu	1600	1600	960	84	50,4
1000	1000A 4 przewody Cu	1024	614,4	614,4	60	36
1000	1000A 5 przewody Cu	1024	1024	1024	60	36
1000	1000A 4 przewody Cu	1024	1024	1024	60	36
1200	1200A 4 przewody Cu	7744	7744	4646,4	194	116,4
1250	1250A 4 przewody Cu	7744	7744	4646,4	194	116,4
1250	1250A 4 przewody Cu	2500	2500	1500	105	63
1500	1500A 4 przewody Cu	7744	7744	4646,4	194	116,4
1600	1600A 4 przewody Cu	7744	7744	4646,4	194	116,4
1600	1600A 4 przewody Cu	2500	2500	1500	105	63
2000	2000A 4 przewody Cu	7744	7744	4646,4	194	116,4
2000	2000A 4 przewody Cu	3600	3600	2160	132	79,2
2400	2400A 4 przewody Cu	7744	7744	4646,4	194	116,4
2500	2500A 4 przewody Cu	7744	7744	4646,4	194	116,4
2500	2500A 4 przewody Cu	4900	4900	2940	154	92,4
3000	3000A 4 przewody Cu	30976	30976	18585,6	387	232,2
3000	3000A 4 przewody Cu	8100	8100	4860	198	118,8
3200	3200A 4 przewody Cu	30976	30976	18585,6	387	232,2
3200	3200A 4 przewody Cu	8100	8100	4860	198	118,8
4000	4000A 4 przewody Cu	30976	30976	18585,6	387	232,2
4000	4000A 4 przewody Cu	8100	8100	4860	198	118,8
5000	5000A 4 przewody Cu	30976	30976	18585,6	387	232,2
5000	5000A 4 przewody Cu	10000	10000	6000	220	132

1 Ochrona linii zasilających

Tabela 5: Wartość energii wytrzymywanej oraz prądu szczytowego aluminiowego systemu przewodów szynowych (BTS)

Wielkość	Typ ogólny	I_{ph}^2 [(kA) ² s]	I_N^2 [(kA) ² s]	I_{PE}^2 [(kA) ² s]	I_{peakph} [kA]	I_{peakN} [kA]
160	160A 4 przewody Al	112,5	67,5	67,5	30	18
160	160A 5 przewody Al	112,5	112,5	112,5	30	18
160	160A 4 przewody Al	100	60	60	17	10,2
160	160A 5 przewody Al	100	100	100	17	10,2
160	160A 4 przewody Al	100	100	100	17	10,2
250	250A 4 przewody Al	312,5	187,5	187,5	52,5	31,5
250	250A 5 przewody Al	312,5	312,5	312,5	52,5	31,5
250	250A 4 przewody Al	169	101,4	101,4	26	15,6
250	250A 5 przewody Al	169	169	169	26	15,6
250	250A 4 przewody Al	169	169	169	26	15,6
315	315A 4 przewody Al	625	375	375	52,5	31,5
315	315A 5 przewody Al	625	625	625	52,5	31,5
315	315A 4 przewody Al	169	101,4	101,4	26	15,6
315	315A 5 przewody Al	169	169	169	26	15,6
315	315A 4 przewody Al	169	169	169	26	15,6
400	400A 4 przewody Al	900	540	540	63	37,8
400	400A 5 przewody Al	900	900	900	63	37,8
400	400A 4 przewody Al	625	375	375	52,5	31,5
400	400A 5 przewody Al	625	625	625	52,5	31,5
400	400A 4 przewody Al	625	625	625	52,5	31,5
500	500A 4 przewody Al	625	375	375	52,5	31,5
500	500A 5 przewody Al	625	625	625	52,5	31,5
500	500A 4 przewody Al	625	625	625	52,5	31,5
630	630A 4 przewody Al	1296	777,6	777,6	75,6	45,4
630	630A 5 przewody Al	1296	1296	1296	75,6	45,4
630	630A 4 przewody Al	1444	1444	866,4	80	48
630	630A 4 przewody Al	1024	614,4	614,4	67,5	40,5
630	630A 5 przewody Al	1024	1024	1024	67,5	40,5

1 Ochrona linii zasilających

Wielkość	Typ ogólny	I_{ph}^{2t} [(kA) ² s]	I_N^{2t} [(kA) ² s]	I_{PE}^{2t} [(kA) ² s]	I_{peakph} [kA]	I_{peakN} [kA]
630	630A 4 przewody Al	1024	1024	1024	67,5	40,5
800	800A 4 przewody Al	1296	777,6	777,6	75,6	45,4
800	800A 5 przewody Al	1296	1296	1296	75,6	45,4
800	800A 4 przewody Al	1764	1764	1058,4	88	52,8
800	800A 4 przewody Al	1024	614,4	614,4	67,5	40,5
800	800A 5 przewody Al	1024	1024	1024	67,5	40,5
800	800A 4 przewody Al	1024	1024	1024	67,5	40,5
1000	1000A 4 przewody Al	6400	6400	3840	176	105,6
1000	1000A 4 przewody Al	1600	1600	960	84	50,4
1200	1200A 4 przewody Al	6400	6400	3840	176	105,6
1250	1250A 4 przewody Al	6400	6400	3840	176	105,6
1250	1250A 4 przewody Al	2500	2500	1500	105	63
1500	1500A 4 przewody Al	6400	6400	3840	176	105,6
1600	1600A 4 przewody Al	6400	6400	3840	176	105,6
1600	1600A 4 przewody Al	2500	2500	1500	105	63
2000	2000A 4 przewody Al	6400	6400	3840	176	105,6
2000	2000A 4 przewody Al	3600	3600	2160	132	79,2
2250	2250A 4 przewody Al	4900	4900	2940	154	92,4
2400	2400A 4 przewody Al	25600	25600	15360	352	211,2
2500	2500A 4 przewody Al	25600	25600	15360	352	211,2
2500	2500A 4 przewody Al	8100	8100	4860	198	118,8
3000	3000A 4 przewody Al	25600	25600	15360	352	211,2
3200	3200A 4 przewody Al	25600	25600	15360	352	211,2
3200	3200A 4 przewody Al	8100	8100	4860	198	118,8
4000	4000A 4 przewody Al	25600	25600	15360	352	211,2
4000	4000A 4 przewody Al	8100	8100	4860	198	118,8
4500	4500A 4 przewody Al	10000	10000	6000	220	132

1 Ochrona linii zasilających

Ochrona wyjściowych linii zasilających

Jeśli wyjściowa linia zasilająca, która zazwyczaj składa się z osłony kablowej, nie jest już zabezpieczona przed zwarciami i przeciążeniami przez układ znajdujący się przed przewodem, należy wtedy przedsięwziąć następujące środki:

- *ochrona zwarciowa:*

Nie ma potrzeby zabezpieczania linii zasilających przed zwarciami, jeśli równocześnie:

- a. długość nie przekracza 3 m;
- b. niebezpieczeństwo zwarcia zostało zminimalizowane;
- c. w pobliżu nie ma żadnych materiałów łatwopalnych.

W przestrzeniach zagrożonych wybuchem i w środowiskach o podwyższonym zagrożeniu pożarowym, zabezpieczenie zwarciowe jest zawsze wymagane;

- *ochrona przeciążeniowa:*

Obciążalność prądowa linii zasilającej jest zazwyczaj mniejsza od obciążalności prądowej systemu przewodów szynowych (BTS). Należy więc również koniecznie zabezpieczyć przed przeciążeniami linię zasilającą.

Zabezpieczenie przeciążeniowe można umieścić wewnątrz puszki przelotowej lub też panelu wejściowego.

W tym drugim przypadku zabezpieczenie przeciążeniowe może być również realizowane przez wyłączniki chroniące pojedynczą linię zasilającą, wychodzącą z panelu, ale tylko jeśli suma ich prądów znamionowych będzie mniejsza lub równa obciążalności prądowej I_z wyjściowej linii zasilającej.

W miejscach o podwyższonym zagrożeniu pożarowym, zabezpieczenie przeciążeniowe musi zostać zamontowane w punkcie wyjściowym, np. w puszcze przelotowej.

Spadek napięcia

Jeśli system przewodów szynowych (BTS) jest szczególnie długi, należy wtedy obliczyć wartość spadku napięcia.

W instalacjach trójfazowych o współczynniku mocy ($\cos\varphi_m$) nie mniejszym niż 0,8, spadek napięcia można obliczyć wykorzystując poniższy, uproszczony wzór:

$$\Delta u = \frac{a \cdot \sqrt{3} \cdot I_b \cdot L \cdot (r_t \cdot \cos\varphi_m + x \cdot \sin\varphi_m)}{1000} \text{ [V]} \quad (6a)$$

W przypadku jednofazowych systemów przewodów szynowych (BTS), wzór ma następującą postać:

$$\Delta u = \frac{a \cdot 2 \cdot I_b \cdot L \cdot (r_t \cdot \cos\varphi_m + x \cdot \sin\varphi_m)}{1000} \text{ [V]} \quad (6b)$$

gdzie:

- a jest współczynnikiem dystrybucji prądu, który zależy od obwodu zasilania oraz od rozmieszczenia obciążeń elektrycznych wzdłuż systemu przewodów szynowych (BTS), jak przedstawiono to w tabeli 6:

1 Ochrona linii zasilających

Tabela 6: Współczynnik dystrybucji prądu

Rodzaj zasilania	Rozmieszczenie obciążeń	Współczynnik dystrybucji prądu
From one end only	Obciążenia skoncentrowane na końcu	1
	Obciążenia rozmieszczone równomiernie	0,5
From both ends	Obciążenia rozmieszczone równomiernie	0,25
	Obc. skoncentrowane na obydwu końcach	0,25
Central	Obc. skoncentrowane na obydwu końcach	0,25
	Obciążenia rozmieszczone równomiernie	0,125

- I_b jest prądem obciążenia [A];
- L jest długością systemu przewodów szynowych (BTS) [m];
- r_t jest rezystancją fazową na jednostkę długości systemu przewodów szynowych (BTS), mierzona w warunkach ustalonych cieplnie [$m\Omega/m$];
- x jest reaktancją fazową na jednostkę długości systemu przewodów szynowych (BTS) [$m\Omega/m$];
- $\cos\varphi_m$ jest średnim współczynnikiem mocy obciążeń.

Procentowy spadek napięcia otrzymuje się ze wzoru:

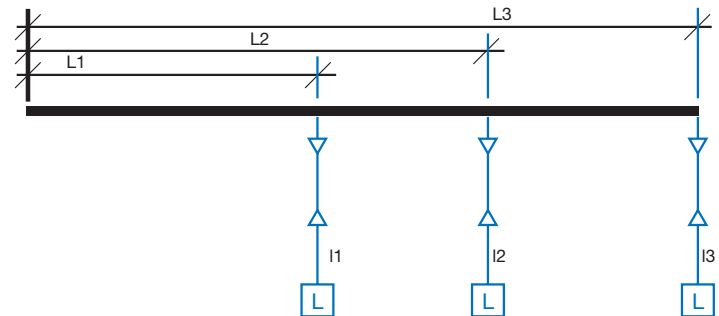
$$\Delta u\% = \frac{\Delta u}{U_r} \cdot 100 \quad (7)$$

gdzie U_r jest napięciem znamionowym.

Aby zmniejszyć spadek napięcia na bardzo długim systemie przewodów szynowych (BTS), zasilanie może zostać doprowadzone w punkcie pośrednim, zamiast na końcu (patrz tabela 6).

Obliczenia spadku napięcia dla nierównomiernie rozmieszczonych obciążeń

Jeśli nie można traktować obciążeń jako równomiernie rozmieszczonych, spadek napięcia można obliczyć dokładniej, wykorzystując przedstawione poniżej wzory.

W instalacji trójfazowej, dla rozmieszczania obciążeń w sposób przedstawiony na rysunku, spadek napięcia można obliczyć wykorzystując przedstawiony poniżej wzór, pod warunkiem, że system przewodów szynowych (BTS) będzie charakteryzował się stałym przekrojem (typowy przypadek):

$$u = \sqrt{3}[r_t(I_1L_1 \cos\varphi_1 + I_2L_2 \cos\varphi_2 + I_3L_3 \cos\varphi_3) + x(I_1L_1 \sin\varphi_1 + I_2L_2 \sin\varphi_2 + I_3L_3 \sin\varphi_3)]$$

1 Ochrona linii zasilających

Ogólnie, wzór przyjmuje następującą postać:

$$u = \frac{\sqrt{3} \cdot r_t \cdot \sum I_i \cdot L_i \cdot \cos \varphi_{mi} + x \cdot \sum I_i \cdot L_i \cdot \sin \varphi_{mi}}{1000} \text{ [V]} \quad (8)$$

gdzie:

- r_t jest rezystancją fazową na jednostkę długości systemu przewodów szynowych (BTS), mierzona w warunkach ustalonych cieplnie [mΩ/m];
- x jest reaktancją fazową na jednostkę długości systemu przewodów szynowych (BTS) [mΩ/m];
- $\cos \varphi_{mi}$ jest średnim współczynnikiem mocy dla i-tego obciążenia;
- I_i jest prądem i-tego obciążenia [A];
- L_i jest odległością i-tego obciążenia od początku systemu przewodów szynowych (BTS) [m].

Straty Joule'a

Straty Joule'a są związane z rezystancją elektryczną systemu przewodów szynowych (BTS).

Tracona energia jest rozpraszana i powoduje nagrzewanie się systemu przewodów szynowych (BTS) oraz otoczenia. Obliczenia strat mocy są potrzebne do prawidłowego doboru wielkości instalacji klimatyzacji w budynku.

Straty trójfazowe wynoszą:

$$P_j = \frac{3 \cdot r_t \cdot I_b^2 \cdot L}{1000} \text{ [W]} \quad (9a)$$

a dla przypadku jednofazowego wynoszą:

$$P_j = \frac{2 \cdot r_t \cdot I_b^2 \cdot L}{1000} \text{ [W]} \quad (9b)$$

gdzie:

- I_b jest pobieranym prądem [A];
- r_t jest rezystancją fazową na jednostkę długości systemu przewodów szynowych (BTS), mierzona w warunkach ustalonych cieplnie [mΩ/m];
- L jest długością systemu przewodów szynowych (BTS) [m];

W celu przeprowadzenia dokładnych obliczeń, straty należy szacować segmentami, opierając się na przepływającym przez nie prądzie, np. w sytuacji obciążeń rozmieszczonych jak na poprzednim rysunku:

	Długość	Prąd	Straty
1° segment	L_1	$I_1 + I_2 + I_3$	$P_1 = 3r_t L_1 (I_1 + I_2 + I_3)^2$
2° segment	$L_2 - L_1$	$I_2 + I_3$	$P_2 = 3r_t (L_2 - L_1) (I_2 + I_3)^2$
3° segment	$L_3 - L_2$	I_3	$P_3 = 3r_t (L_3 - L_2) I_3^2$
Całkowite straty w systemie przewodów szynowych (BTS)			$P_{\text{tot}} = P_1 + P_2 + P_3$

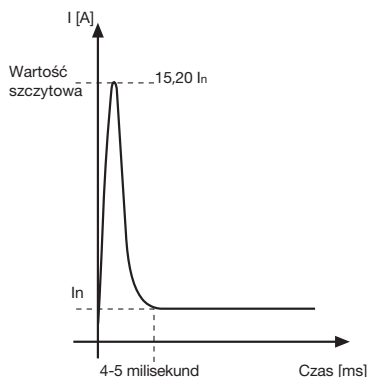
2 Ochrona urządzeń elektrycznych

2.1 Ochrona i łączenie instalacji oświetleniowych

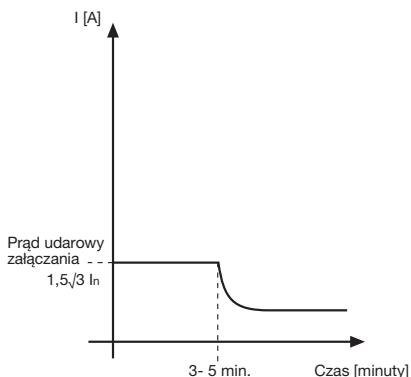
Wprowadzenie

W przypadku zasilania instalacji oświetleniowej, przez krótki czas w sieci płynie prąd początkowy przekraczający wartość znamionową (odpowiadającą mocy lamp). Jego wartość szczytowa może odpowiadać, w przybliżeniu, $15\div 20$ x wartości prądu znamionowego i występuje przez kilka milisekund, w zależności od rodzaju oświetlenia. Może również pojawić się trwający kilka minut prąd udarowy załączania o wartości, w przybliżeniu, $1,5\div 3$ x wartości prądu znamionowego. Prawidłowy dobór wielkości urządzeń łączeniowych i zabezpieczeń musi uwzględniać powyższe problemy.

Przebieg prądu szczytowego

Przebieg prądu udarowego załączania

Najczęściej stosuje się następujące rodzaje lamp:

- żarowe;
- halogenowe;
- fluorescencyjne;
- wyładowcze dużej jasności: rtęciowe, sodowe i metahalogenkowe.

Lampy żarowe

Lampy żarowe są zbudowane z bańki szklanej zawierającej gaz obojętny lub próżnię oraz z wolframowego żarnika. Prąd przepływa przez żarnik i nagrzewa go, aż dojdzie do emisji światła.

Działanie elektryczne tych lamp obejmuje prądy szczytowe o dużej wartości, wynoszącej w przybliżeniu 15 x natężenie prądu znamionowego. Po kilku milisekundach prąd powraca do natężenia znamionowego. Taki prąd szczytowy jest powodowany przez żarnik lampy, który początkowo zimny, charakteryzuje się bardzo małą rezystancją elektryczną. Następnie, w wyniku bardzo szybkiego nagrzania żarnika, jego rezystancja rośnie znacząco, powodując spadek poboru prądu.

2 Ochrona urządzeń elektrycznych

Lampy halogenowe

Lampy halogenowe są specjalnego typu lampami żarowymi, w których gaz zawarty w bańce zapobiega osiadaniu na powierzchni bańki odparowanych cząsteczek wolframowego żarnika i wymusza ich osadzanie się z powrotem na żarniku.

Zjawisko to spowalnia niszczenie żarnika, poprawia jakość emitowanego światła i wydłuża czas eksploatacji lampy.

Działanie elektryczne tego typu lamp jest takie samo, co lamp żarowych.

Lampy fluorescencyjne

Lampy fluorescencyjne są tak zwanymi lampami wyładowcowymi. Światło jest generowane przez wyładowanie zachodzące w przezroczystej obudowie (szklanej, kwarcowej, itp., w zależności od typu lampy), która zawiera pary rtęci pod małym ciśnieniem.

Kiedy rozpoczyna się wyładowanie, gaz wewnątrz obudowy emituje energię w paśmie ultrafioletu, która uderza w luminofor. Następnie, materiał ten przekształca promieniowanie ultrafioletowe w promieniowanie w zakresie widzialnego. Barwa emitowanego światła zależy od użytego luminoforu.

Wyładowanie jest inicjowane przez odpowiednią wartość szczytową napięcia, generowaną przez starter. Po włączeniu lampy, gaz stanowi coraz mniejszą rezystancję i konieczna jest stabilizacja natężenia prądu, wykorzystując dławik. Powoduje to obniżenie współczynnika mocy do około $0,4 \div 0,6$. Normalnie dodaje się do układu kondensator, którego zadaniem jest zwiększenie wartości współczynnika mocy powyżej $0,9$.

Istnieją dwa rodzaje sterowników: magnetyczny (konwencjonalny) oraz elektroniczny, który pobiera od 10% do 20% mocy znamionowej lampy. Sterowniki elektroniczne oferują specyficzne zalety, takie jak oszczędności poboru energii, mniej wydzielanego ciepła i zapewniają stabilne, pozbawione migotania oświetlenie. Niektóre typy lamp fluorescencyjnych z dławikami elektronicznymi nie wymagają starterów.

Kompaktowe lampy fluorescencyjne składają się ze zwiniętej rurki oraz z plastikowej podstawy, która zawiera w niektórych przypadkach konwencjonalny lub elektroniczny sterownik.

Wartość prądu udarowego załączania będzie zależała od obecności kondensatora poprawy współczynnika mocy.

- Lampy, które nie zawierają układu poprawy współczynnika mocy charakteryzują się prądami o natężeniu około 2 razy większym od wartości prądu znamionowego oraz czasem załączenia wynoszącym około 10 s.
- W lampach z układem poprawy współczynnika mocy, kondensator umożliwia skrócenie czasu załączenia do kilku sekund, ale lampy te charakteryzują się wartościami szczytowymi prądu, wyznaczonymi przez ładowanie kondensatora, które mogą sięgać 20x wartość prądu znamionowego.

Jeśli lampa jest wyposażona w elektroniczny sterownik, początkowe stany przejściowe mogą prowadzić do prądów szczytowych o wartościach sięgających maksymalnie 10x wartość prądu znamionowego.

2 Ochrona urządzeń elektrycznych

Lampy wyładowcze dużej jasności: rtęciowe, sodowe i metahalogenkowe

Zasada działania lamp wyładowczych dużej jasności jest taka sama, co lamp fluorescencyjnych, z tą różnicą, że wyładowanie następuje w gazie znajdującym się pod dużym ciśnieniem. W takim przypadku łuk elektryczny jest w stanie odparować metalowe cząsteczki zawarte w gazie, uwalniając energię w postaci promieniowania w zakresie ultrafioletu i w zakresie widzialnym. Specjalnego typu bańka szklana blokuje promieniowanie ultrafioletowe i przepuszcza jedynie promieniowanie z zakresu widzialnego widma. Istnieją trzy rodzaje lamp wyładowczych o dużej jasności: rtęciowe, sodowe i metahalogenkowe. Charakterystyka barwowa i sprawność lamp zależy od substancji metalicznych zawartych w gazie, które są poddawane wyładowaniom elektrycznym.

Lampy wyładowcze dużej jasności wymagają odpowiednio dobranego sterownika oraz okresu nagrzewania, który może trwać kilka minut, zanim rozpocznie się emisja światła. Chwilowa utrata zasilania wymaga ponownego uruchomienia systemu i ponownego nagrzewania.

Lampy bez układu poprawy współczynnika mocy charakteryzują się prądami udarowymi załączania sięgającymi 2x wartość prądu znamionowego, przez około 5 minut.

Lampy z układem poprawy współczynnika mocy charakteryzują się prądami szczytowymi sięgającymi 20x wartość prądu znamionowego oraz prądami udarowymi załączania sięgającymi 2x wartość prądu znamionowego, przez około 5 minut.

Typ lampy	Prąd szczytowy	Prąd udarowy załącz.	Czas załączania
Lampy żarowe	15In	–	–
Lampy halogenowe	15In	–	–
Lampy fluorescencyjne	bez poprawy wsp. mocy	–	–
	z poprawą wsp. mocy	20In	1÷6 s
Lampy wyładowcze dużej jasności	bez poprawy wsp. mocy	–	2÷8 min
	z poprawą wsp. mocy	20In	2÷8 min

Zabezpieczenia i układy łączeniowe

Norma IEC 60947-4-1 identyfikuje dwie specjalne kategorie użytkowania dla styczników sterujących pracą lamp:

- AC-5a - sterowanie łączeniem elektrycznych lamp wyładowczych;
- AC-5b - łączenie lamp żarowych.

Dokumentacja dostarczana przez producenta zawiera tabele doboru styczników, w zależności od liczby sterowanych lamp i ich rodzaju.

2 Ochrona urządzeń elektrycznych

W celu dokonania wyboru zabezpieczenia należy sprawdzić następujące kwestie:

- charakterystyka wyzwolenia musi przebiegać ponad charakterystyką załączenia oświetlenia, w celu uniknięcia niezamierzonych wyzwoleń; przybliżony przykład przedstawiono na rysunku 1;
- należy zapewnić koordynację ze stycznikiem w warunkach zwarcia (w instalacjach oświetleniowych nie występują zazwyczaj przeciążenia).

W oparciu o powyższe kryteria, w tabelach poniżej podano maksymalne liczby lamp na fazę, które mogą być sterowane przez kombinację wyłączników i styczników firmy ABB, dla niektórych typów lamp, w funkcji ich mocy i poboru prądu I_b (*), dla instalacji trójfazowych o napięciu znamionowym 400 V i maksymalnym prądzie zwarciovym 15 kA.

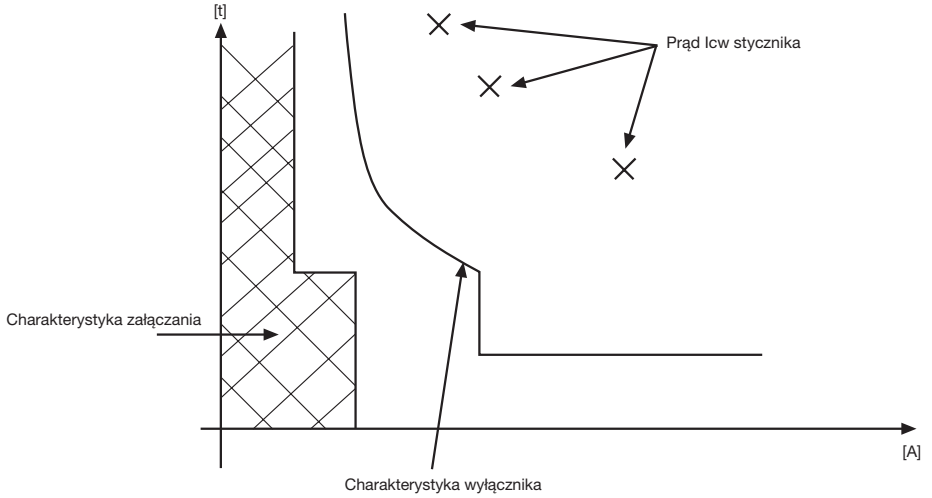
(*) Obliczenia zostały zamieszczone w załączniku B Obliczenia prądu obciążenia I_b

Tabela 1: Lampy żarowe i halogenowe

U _r =400 V		I _k =15 kA				
Lampy fluorescencyjne bez poprawy współczynnika mocy						
Typ wyłącznika		S200P D20	S200P D20	S200P D25	S200P D32	S200P D50
Nastawy wyzwalacza Ekip LS/I		----	----	----	----	----
Typ stycznika		A26	A26	A26	A26	A30
Moc znamionowa [W]	Prąd znamionowy I _b [A]					
60	0,27	57	65	70	103	142
100	0,45	34	38	42	62	85
200	0,91	17	19	20	30	42
300	1,37	11	12	13	20	28
500	2,28	6	7	8	12	16
1000	4,55	3	4	4	6	8

2 Ochrona urządzeń elektrycznych

Rysunek 1: Przybliżony schemat koordynacji lamp z urządzeniami zabezpieczającymi i łączeniowymi

1SDC010004F0901

XT2N160 In63 L= 0,68-12s S=8-0,1	XT2N160 In63 L= 0,96-12s S=10-0,1	XT2N160 In100 L= 0,68-12s S=8-0,1	XT2N160 In100 L= 0,76-12s S=8-0,1	XT2N160 In100 L= 0,96-12s S=10-0,1	XT2N160 In160 L= 0,72-12s S=7-0,1
A40	A50	A63	A75	A95	A110
Liczba lamp na fazę					
155	220	246	272	355	390
93	132	147	163	210	240
46	65	73	80	105	120
30	43	48	53	70	80
18	26	29	32	42	48
9	13	14	16	21	24

1SDC010032F0201

2 Ochrona urządzeń elektrycznych

Tabela 2: Lampy fluorescencyjne

$U_r=400\text{ V}$		$I_k=15\text{ kA}$					
Lampy fluorescencyjne bez poprawy współczynnika mocy							
Typ wyłącznika		S200P D16	S200P D20	S200P D20	S200P D32	S200P D40	
Nastawy wyzwalacza Ekip LS/I							
Typ stycznika		A26	A26	A26	A26	A30	
Moc znamionowa [W]	Prąd znamionowy I_b [A]						
20	0,38	40	44	50	73	100	
40	0,45	33	37	42	62	84	
65	0,7	21	24	27	40	54	
80	0,8	18	21	23	35	47	
100	1,15	13	14	16	24	33	
110	1,2	12	14	15	23	31	

$U_r=400\text{ V}$		$I_k=15\text{ kA}$			
Lampy fluorescencyjne z poprawą współczynnika mocy					
Typ wyłącznika		S200P D25	S200P D25	S200P D32	
Nastawy wyzwalacza Ekip LS/I		---	---	---	
Typ stycznika		A26	A26	A26	
Moc znamionowa [W]	Prąd znamionowy I_b [A]	Kondensator [μF]			
20	0,18	5	83	94	105
40	0,26	5	58	65	75
65	0,42	7	35	40	45
80	0,52	7	28	32	36
100	0,65	16	23	26	29
110	0,7	18	21	24	27

2 Ochrona urządzeń elektrycznych

S200P D50	S200P D63	XT2N160 In100	XT2N160 In100	XT2N160 In100	XT2N160 In160
		L=0,68-12s S=10-0,1	L=0,76-12s S=10-0,1	L=0,96-12s S=10-0,1	L=0,68-12s S=10-0,1
A40	A50	A63	A75	A95	A110
Liczba lamp na fazę					
110	157	173	192	250	278
93	133	145	162	210	234
60	85	94	104	135	150
52	75	82	91	118	132
36	52	57	63	82	92
35	50	55	60	79	88

1SDC010033F0201

S200P D40	S200P D63	XT2N160 In63	XT2N160 In63	XT2N160 In100	XT2N160 In100	XT2N160 In100
---	--	L=0,68-12s S=8-0,1	L=1-12s S=10-0,1	L=0,68-12s S=10-0,1	L=0,76-12s S=10-0,1	L=0,96-12s S=10-0,1
A26	A30	A40	A50	A63	A75	A95
Liczba lamp na fazę						
155	215	233	335	360	400	530
107	150	160	230	255	280	365
66	92	100	142	158	173	225
53	74	80	115	126	140	180
43	59	64	92	101	112	145
40	55	59	85	94	104	135

2 Ochrona urządzeń elektrycznych

Tabela 3: Lampy wyładowcze o dużej jasności

U _n =400 V		I _k =15 kA					
Lampy fluorescencyjne bez poprawy współczynnika mocy							
Typ wyłącznika		S200P D16	S200P D20	S200P D20	S200P D32	S200P D40	
Nastawy wyzwalacza Ekip LS/I							
Typ stycznika		A26	A26	A26	A26	A30	
Moc znamionowa [W]	Prąd znamionowy I _b [A]						
150	1,8	6	7	8	11	15	
250	3	4	4	5	7	9	
400	4,4	3	3	3	4	6	
600	6,2	1	2	2	3	4	
1000	10,3	-	1	1	2	3	

U _n =400 V		I _k =15 kA					
Lampy fluorescencyjne z poprawą współczynnika mocy							
Typ wyłącznika		S200P D16	S200P D20	S200P D20	S200P D32	S200P D40	
Nastawy wyzwalacza Ekip LS/I		---	---	---	---	---	
Typ stycznika		A26	A26	A26	A26	A30	
Moc znamionowa [W]	Prąd znamionowy I _b [A]	Kondensator [μF]					
150	1	20	13	14	15	23	28
250	1,5	36	8	9	10	15	18
400	2,5	48	5	5	6	9	11
600	3,3	65	4	4	5	7	8
1000	6,2	100	-	-	-	4	4

2 Ochrona urządzeń elektrycznych

S200P D40	S200P D50	S200P D63	XT2N160 In100	XT2N160 In100	XT2N160 In160
			L=0,8-12s S=6,5-0,1s	L=1-12s S=8-0,1s	L=0,8-12s S=6,5-0,1s
A40	A50	A63	A75	A95	A110
Liczba lamp na fazę					
17	23	26	29	38	41
10	14	16	17	23	25
7	9	10	12	15	17
5	7	8	8	11	12
3	4	5	5	6	7

S200P D40	XT2N160 In100	XT2N160 In100	XT2N160 In100	XT2N160 In160	XT2N160 In160
---	L= 0,8-12s S=6,5-0,1s	L= 0,88-12s S=6,5-0,1s	L= 1-12s S=6,5-0,1s	L= 0,84-12s S=4,5-0,1s	L=0,88-12s S=4,5-0,1s
A40	A50	A63	A75	A95	A110
Liczba lamp na fazę					
30	50	58	63	81	88
20	33	38	42	54	59
12	20	23	25	32	36
9	15	17	19	24	27
5	8	9	10	13	14

Przykład:

Łączenie i zabezpieczenie instalacji oświetleniowej, zasilanej z sieci trójfazowej 400 V 15 kA, wykonanej z maksymalnie 55 lamp żarowych na fazę, o mocy 200 W każda.

W tabeli 1, w wierszu odpowiadającym mocy 200 W należy wybrać komórkę odpowiadającą liczbie lamp, zaraz powyżej liczby lamp na fazę podaną w przykładzie. W tym konkretnym przypadku, odpowiadającemu komórce dla 65 lamp na fazę, sugerowane są następujące urządzenia:

- Wyłącznik SACE Tmax XT2N160 In63 z wyzwalaczem elektronicznym Ekip LS/I, z zabezpieczeniem L ustawionym na 0,96, t1 na 12 s, a funkcja zabezpieczająca S na 10, t2 na 0,1 s;
- Stycznik A50.

2 Ochrona urządzeń elektrycznych

2.2 Ochrona i łączenie generatorów

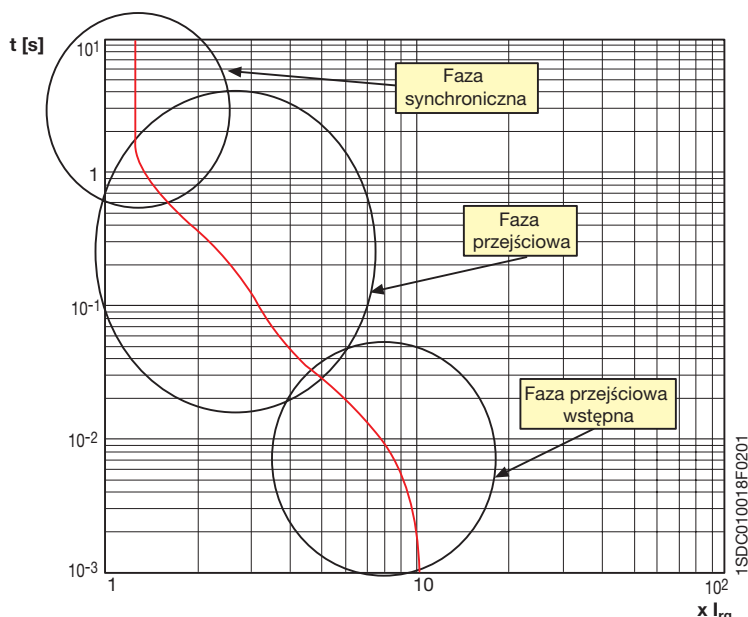
Coraz większa potrzeba zagwarantowania ciągłości działania doprowadziła do rosnącego wykorzystania generatorów zasilania awaryjnego jako alternatywy lub pracujących równoległe z elektroenergetyczną siecią zasilającą.

Typowe konfiguracje obejmują:

- „Zasilanie wyspowe” (praca niezależna) obciążeń priorytetowych, w przypadku braku zasilania z sieci energetycznej;
- Zasilanie instalacji użytkownika równoległe z siecią energetyczną.

W przeciwieństwie do sieci energetycznej, która charakteryzuje się stałą wydajnością, w przypadku zwarcia, prąd doprowadzany z generatora jest funkcją parametrów samej maszyny i maleje wraz z upływem czasu. Można wskazać następujące, kolejne etapy:

1. faza przejściową wstępną: krótkotrwała ($10 \div 50$ ms), charakteryzująca się reaktancją przejściową wstępną X''_d ($5 \div 20\%$ impedancji znamionowej) oraz przejściową wstępną stałą czasową T''_d ($5 \div 30$ ms);
2. faza przejściowa: może trwać do kilku sekund ($0,5 \div 2,5$ s), charakteryzująca się reaktancją przejściową X'_d ($15 \div 40\%$ impedancji znamionowej) oraz przejściową stałą czasową T'_d ($0,03 \div 2,5$ s);
3. faza synchroniczna: może trwać aż do wyzwolenia zewnętrznego zabezpieczenia i charakteryzuje się reaktancją synchroniczną X_d ($80 \div 300\%$ impedancji znamionowej).

2 Ochrona urządzeń elektrycznych

Jako pierwsze przybliżenie można oszacować, że maksymalna wartość prądu zwarciego generatora, dla mocy znamionowej S_{rg} , dla napięcia znamionowego instalacji U_r , będzie równa:

$$I_{kg} = \frac{I_{rg} \cdot 100}{X_d'' \%}$$

gdzie

I_{rg} jest to prąd znamionowy generatora:

$$I_{rg} = \frac{S_{rg}}{\sqrt{3} \cdot U_r}$$

Wyłącznik zabezpieczający generator należy wybrać w oparciu o następujące kryteria:

- prąd nastawczy większy, niż prąd znamionowy generatora: $I_1 \geq I_{rg}$;
- prąd wyłączalny I_{cu} lub I_{cs} większy, niż maksymalna wartość prądu zwarciego w miejscu zamontowania:
 - w przypadku pojedynczego generatora: $I_{cu}(I_{cs}) \geq I_{kg}$;
 - w przypadku n identycznych generatorów połączonych równolegle: $I_{cu}(I_{cs}) \geq I_{kg} \cdot (n-1)$;
 - w przypadku pracy równoległej z siecią: $I_{cu}(I_{cs}) \geq I_{kNet}$, ponieważ wartość prądu zwarciego pochodzącego z sieci energetycznej jest zazwyczaj większa, niż wartość prądu zwarciego pochodzącego z generatora;
- w przypadku wyłączników z wyzwaczami termomagnetycznymi: niski próg wyzwolenia magnetycznego: $I_3 = 2,5/3 \cdot I_n$;
- w przypadku wyłączników z wyzwaczami elektronicznymi:
 - próg wyzwolenia funkcji zwłocznego zabezpieczenia zwarciego (S), ustawiony w zakresie pomiędzy 1,5- 4x wartość prądu znamionowego generatora, w taki sposób, aby „przechwycić” charakterystykę zwarciegą generatora: $I_2 = (1,5 \div 4) \cdot I_{rg}$; Jeśli brak funkcji zabezpieczającej S, można ustawić funkcję I z następującymi nastawami $I_3 = (1,5 \div 4) \cdot I_{rg}$;
 - próg wyzwolenia funkcji bezzwłocznego zabezpieczenia zwarciego (I_3) ustawiony na wartość większą od prądu znamionowego zwarciego generatora, tak aby zapewnić dyskryminację z urządzeniami zamontowanymi za zabezpieczeniem i umożliwić wyzwolenie w przypadku zwarcia przed urządzeniem (pracującym równoległe z innymi generatorami lub z siecią energetyczną):

$$I_3 \geq I_{kg}$$

2 Ochrona urządzeń elektrycznych

W tabelach poniżej zamieszczono sugestie firmy ABB SACE, dotyczące zabezpieczenia i łączenia generatorów. Tabele odnoszą się do napięcia 400 V (tabela 1), 440 V (tabela 2), 500 V (tabela 3) i 690 V (tabela 4). Wyłączniki kompaktowe mogą być wyposażane zarówno w wyłączalce termomagnetyczne (TMG), jak i w wyłączalce elektroniczne.

Tabela 1

400 V

S _g [kVA]	Wyłącznik kompaktowy	Wyłącznik miniaturowy	Wyłącznik powietrzny		
4	S200 B6	XT1 160 XT2 160			
6	S200 B10				
7	S200 B13				
9	S200 B16				
11	S200 B25				
14	S200 B32				
17	S200 B50				
19	S200 B63				
21	S280 B80				
22	S280 B100				
28				XT3 250 XT4 250	
31					
35					
38					
42					
44		T4 320			
48		T5 400			
55					
69					
80					
87					
100					
111					
138					
159					
173					
180					
190					
208					
218					
242					
277					
308					
311					
346					
381					
415					
436					
484					
554					
692					
727					
865					
1107					
1730					
2180					
2214					
2250					
2500					
2800					
3150					
3500					

Tabela 2

440 V

S _g [kVA]	Wyłącznik kompaktowy	Wyłącznik miniaturowy	Wyłącznik powietrzny		
4	S200 B6	XT1 160 XT2 160			
6	S200 B8				
7	S200 B10				
9	S200 B13				
11	S200 B16				
14	S200 B20				
17	S200 B25				
19	S200 B32				
21	S200 B40				
22	S200 B50				
28	S200 B63				
31	S280 B80				
35	S280 B100				
38				XT3 250 XT4 250	
42					
44					
48					
55					
69					
80					
87					
100					
111					
138					
159					
173					
180					
190					
208					
218					
242					
277					
308					
311					
346					
381					
415					
436					
484					
554					
692					
727					
865					
1107					
1730					
2180					
2214					
2250					
2500					
2800					
3150					
3500					

** Można do tego zastosowania wykorzystać również wyłączniki Emax typu E1.

2 Ochrona urządzeń elektrycznych

Tabela 3

500 V

S_{10} [kVA]	Wyłącznik kompaktowy	Wyłącznik miniaturowy	Wyłącznik powietrzny
4			
6			
7			
9			
11			
14			
17			
19			
21			
22			
28			
31			
35			
38			
42		XT1 160 XT2 160	
44			
48			
55			
69			
80			
87			
100			
111			
138			
159			
173		XT3 250 XT4 250	
180			
190			
208			
218		T4 320	
242			
277			
308		T5 400	
311			
346			
381			
415		T5 630	X1 630
436			
484			
554		T6 800	X1 800**
692			
727		T7 1000	X1 1000**
865			
1107		T7 1600	X1 1600**
1730			E2 2000
2180			
2214			E3 3200
2250			
2500			
2800			E4 4000
3150			
3500			E6 5000

Tabela 4

690 V

S_{10} [kVA]	Wyłącznik kompaktowy	Wyłącznik miniaturowy	Wyłącznik powietrzny
4			
6			
7			
9			
11			
14			
17			
19			
21			
22			
28			
31			
35			
38			
42		XT1 160 XT2 160	
44			
48			
55			
69			
80			
87			
100			
111			
138			
159			
173			
180			
190			
208			
218		XT3 250 XT4 250	
242			
277			
308			
311		T4 320	
346			
381			
415		T5 400	
436			
484			
554		T5 630	X1 630
692			
727			
865		T6 800	X1 800**
1107		T7 1000	X1 1000**
1730		T7 1600	X1 1600**
2180			
2214			E2 2000
2250			
2500			E3 2500
2800			
3150			E3 3200
3500			

** Można do tego zastosowania wykorzystać również wyłączniki Emax typu E1.

2 Ochrona urządzeń elektrycznych

Przykład:

Zabezpieczenie generatora o mocy $S_{rg} = 100 \text{ kVA}$, w instalacji o napięciu znamionowym 440 V .

Parametry generatora są następujące:

$$U_r = 440 \text{ V}$$

$$S_{rg} = 100 \text{ kVA}$$

$$f = 50 \text{ Hz}$$

$$I_{rg} = 131,2 \text{ A}$$

$$X_{d'}^n = 6,5\% \text{ (reaktancja przejściowa wstępna)}$$

$$X_d' = 17,6\% \text{ (reaktancja przejściowa)}$$

$$X_{s2} = 230\% \text{ (reaktancja synchroniczna)}$$

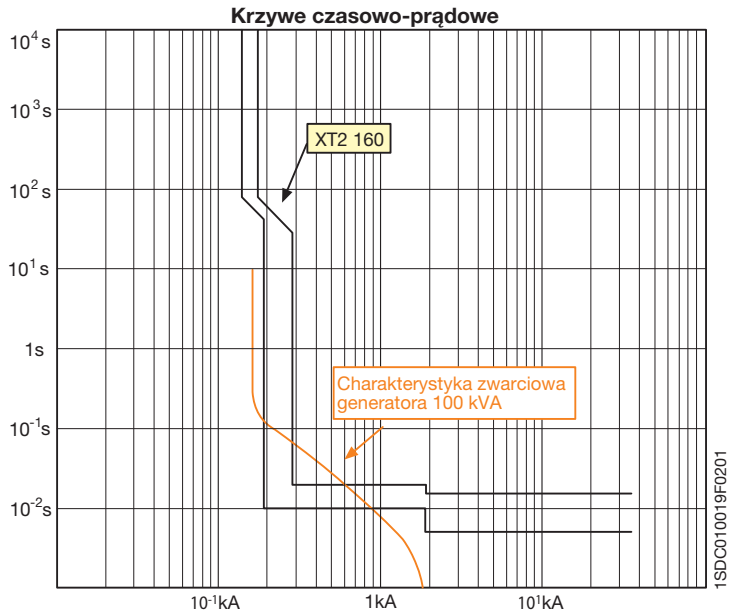
$$T_d'' = 5,5 \text{ ms (stała czasowa przejściowa wstępna)}$$

$$T_d' = 39,3 \text{ ms (stała czasowa przejściowa)}$$

Na podstawie tabeli 2 zostaje wybrany wyłącznik SACE Tmax XT2N160, o prądzie $I_n = 160 \text{ A}$, z wyzwaczem elektronicznym Ekip G LS/I. W celu zapewnienia prawidłowego zabezpieczenia generatora zostają wybrane następujące nastawy:

funkcja L: 0,84 - 3 s, co odpowiada 134,4 A, czyli wartości większej od I_{rg}

funkcja I: 1,5

2 Ochrona urządzeń elektrycznych

2.3 Ochrona i łączenie silników

Elektromechaniczny rozrusznik

Zadaniem rozrusznika jest:

- uruchamianie silników;
 - zapewnienie ciągłości pracy silników;
 - odłączanie silników od zasilania;
 - zapewnienie zabezpieczenia silników przed przeciążeniami w trakcie pracy.
- Rozrusznik składa się zazwyczaj z łącznika (stycznika) i zabezpieczenia przeciążeniowego (wyzwalacza termicznego).

Obydwa te układy muszą być koordynowane z urządzeniami będącymi w stanie zapewnić zabezpieczenie przed zwarciami (jest to zazwyczaj wyłącznik wyposażony jedynie w wyzwalacz magnetyczny), które nie muszą być elementami rozrusznika.

Parametry rozrusznika muszą spełniać wymagania normy międzynarodowej IEC 60947-4-1, która zawiera następujące definicje:

Stycznik: łącznik mechanizmowy przestawiany w inny sposób niż ręcznie, o tylko jednym położeniu spoczynkowym, zdolny do załączania, przewodzenia i wyłączania prądów w normalnych warunkach pracy obwodu, także przy przeciążeniach mogących powstawać w roboczych warunkach pracy.

Wyzwalacz termiczny: przekaźnik przeciążeniowy termiczny lub wyzwalacz działający w przypadku przeciążenia lub w przypadku zaniku fazy.

Wyłącznik: definiowany przez normę IEC 60947-2 jako łącznik mechanizmowy zdolny do załączania, przewodzenia i wyłączania prądów w warunkach normalnej pracy układu oraz zdolny do załączania, przewodzenia przez określony czas i rozłączania prądów w określonych, anormalnych warunkach pracy obwodu.

Główne typy silników, które mogą być sterowane i, które determinują parametry rozrusznika, zostały podzielone na następujące kategorie użytkowania:

Tabela 1: Kategorie użytkowania i typowe zastosowania

Rodzaj prądu	Kategorie użytkowania	Typowe zastosowania
Prąd przemienny	AC-2	Silniki pierścieniowe: rozruch, wyłączenie
		Silniki klatkowe: rozruch, wyłączenie w trakcie pracy ⁽¹⁾
	AC-3	Silniki klatkowe: rozruch, hamowanie
	AC-4	przez przełączanie faz, obracanie

⁽¹⁾ Silniki kategorii AC-3 mogą być wykorzystywane do okazjonalnego przełączania faz lub obracania przez ograniczony okres czasu, np. w trakcie regulacji maszyny. W trakcie takiego ograniczonego okresu czasu liczba wyżej wymienionych czynności nie powinna przekraczać 5 na minutę lub 10 w trakcie 10 minut.

2 Ochrona urządzeń elektrycznych

Wybór metody rozruchu oraz w razie konieczności, rodzaju użytego silnika zależy od typowego momentu oporowego obciążenia oraz od mocy zwarciowej sieci zasilającej silnik.

W przypadku instalacji prądu przemiennego, najczęściej stosuje się następującego typu silników:

- Trójfazowe synchroniczne silniki klatkowe (AC-3): najbardziej rozpowszechniony rodzaj, ze względu na prostotę konstrukcji, ekonomikę pracy i wytrzymałość. Tego typu silniki zapewniają duże momenty obrotowe i krótkie czasy przyspieszania, ale wymagają dużych natężeń prądów rozruchowych.
- Silniki pierścieniowe (AC-2): charakteryzujące się mniej wymagającymi warunkami rozruchu, dosyć dużym momentem rozruchowym, nawet w przypadku sieci zasilającej małej mocy.

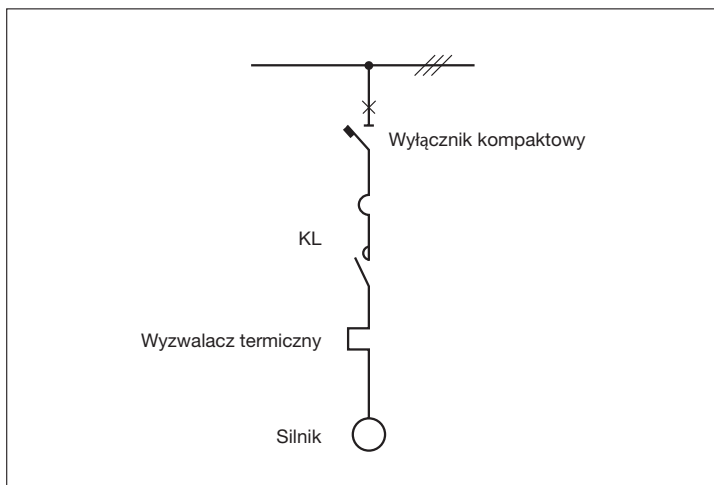
Sposoby rozruchu

Poniżej podano najczęściej spotykane sposoby rozruchu asynchronicznych silników klatkowych:

Rozruch bezpośredni

W przypadku rozruchu bezpośredniego, rozrusznik DOL (Direct On Line), wraz z zamknięciem stycznika linii KL, doprowadza napięcie do zacisków silnika, wszystko to w ramach pojedynczej czynności. W związku z powyższym silnik klatkowy wytwarza duży moment rozruchowy, przy relatywnie skróconym czasie przyspieszania. Powyższy sposób rozruchu jest najczęściej stosowany w silnikach małej i średniej mocy, które osiągają w krótkim czasie pełną prędkość obrotową. Powyższe zalety wiążą się jednak z szeregiem wad, w tym przykładowo:

- z dużym poborem prądu i związanym z nim spadkiem napięcia, który może spowodować uszkodzenia innych systemów podłączonych do sieci;
- gwałtowne przyspieszenie, które ma negatywny wpływ na mechaniczne elementy układu przeniesienia napędu (pasy, łańcuchy i połączenia mechaniczne), skracając ich żywotność.

1SDC010018F0001

2 Ochrona urządzeń elektrycznych

Innym sposobem rozruchu silników klatkowych jest jego wykonanie poprzez obniżenie napięcia zasilania silnika. Prowadzi to do obniżenia wartości prądu rozruchowego i momentu silnika oraz do wydłużenia czasu rozruchu.

Rozrusznik gwiazda-trójkąt

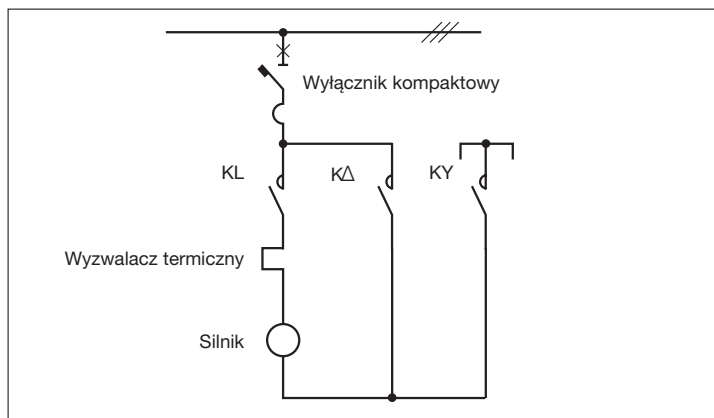
Najczęściej spotykanym typem rozruszników obniżających napięcie są rozruszniki typu gwiazda-trójkąt ($Y-\Delta$), w których:

- w chwili rozruchu, uzwojenia stojana są połączone w układzie gwiazdowym, co pozwala ograniczyć wartość prądu rozruchowego;
- po osiągnięciu prawie normalnej prędkości pracy silnika, następuje przełączenie gwiazda-trójkąt.

Po przełączeniu, wartości prądu i momentu obrotowego rosną zgodnie z charakterystykami dla normalnej pracy silnika, dla połączeń roboczych (trójkąt).

Jak można to łatwo sprawdzić, rozruch silnika, wykorzystując połączenie gwiazdowe, pozwala uzyskać obniżenie napięcia $\sqrt{3}$ razy, a pobór prądu z linii zasilającej zostaje zmniejszony do $1/3$ w porównaniu do poboru w układzie trójkąta. Moment rozruchowy, proporcjonalny do kwadratu wartości napięcia, zostaje zmniejszony trzykrotnie w porównaniu do momentu tego samego silnika zasilanego w układzie trójkąta.

Powyższy sposób rozruchu jest zazwyczaj stosowany dla silników o mocy od 15 do 355 kW, ale jest przeznaczony do rozruchu z małą wartością początkowego momentu oporowego.

Sekwencja rozruchu

Naciśnięcie przycisku uruchomienia powoduje zamknięcie styczników KL i KY. Zegar rozpoczyna pomiar czasu rozruchu dla silnika połączonego w układzie gwiazdowym. Po upływie ustawionego czasu, pierwszy zestyk zegara zostaje otwarty, co powoduje otwarcie stycznika KY, a drugi zestyk zegara zostaje zamknięty z opóźnieniem około 50 ms, co powoduje zamknięcie stycznika K Δ . W tej nowej konfiguracji, z zamkniętymi stycznikami KL i K Δ , silnik jest podłączony w układzie trójkąta.

2 Ochrona urządzeń elektrycznych

Wyzwalacz termiczny TOR, zamontowany w obwodzie typu trójkąt, może wykrywać prądy trzeciej harmonicznej, które mogą pojawić się w wyniku nasycenia rdzenia magnetycznego i, dodając się do prądu harmonicznej podstawowej, przeciążyć silnik bez udziału linii zasilającej.

Opierając się na schemacie odniesienia, urządzenia wykorzystywane w rozruszniku gwiazda-trójkąt muszą być w stanie przewodzić następujące prądy:

$$\frac{I_r}{\sqrt{3}} \quad \text{stycznik linii KL i stycznik układu trójkąta KY}$$

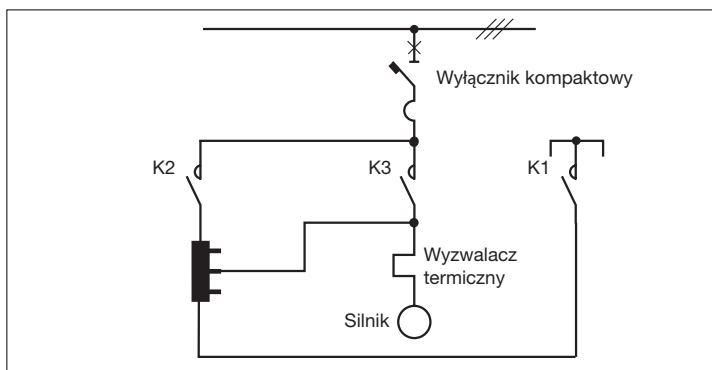
$$\frac{I_r}{3} \quad \text{stycznik układu gwiazdy KY}$$

$$\frac{I_r}{\sqrt{3}} \quad \text{wyzwalacz zabezpieczenia przeciążeniowego}$$

gdzie I_r jest prądem znamionowym silnika.

Rozruch z wykorzystaniem autotransformatora

Rozruch z wykorzystaniem autotransformatora jest najbardziej funkcjonalnym sposobem wykorzystywanym do obniżenia napięcia rozruchowego, ale i najdroższym. Obniżenie napięcia zasilania uzyskuje się stosując autotransformator ze stałym odczepem lub wykorzystując droższy autotransformator wieloodczepowy.

1SDC010020F0001

Można spotkać się z rozwiązaniami tego typu z silnikami klatkowymi o mocach od 50 kW do kilkuset kW lub w układach z silnikami dwuklatkowymi o większej mocy.

Autotransformator obniża napięcie sieciowe o współczynnik K ($K=1,25 \div 1,8$) i, w rezultacie, obniża moment rozruchowy K_r razy w porównaniu do sytuacji, w której wykorzystano by pełną wartość napięcia znamionowego.

2 Ochrona urządzeń elektrycznych

W trakcie rozruchu silnik jest podłączony do odczepów autotransformatora, a styczniki K_2 i K_1 są zamknięte.

W związku z tym, rozruch silnika jest realizowany z obniżonym napięciem, a po osiągnięciu około 80% jego normalnej prędkości, stycznik K_1 zostaje otwarty, a główny stycznik K_3 zostaje zamknięty. Następnie zostaje otwarty stycznik K_2 , odłączając autotransformator i zapewniając zasilanie pełnym napięciem sieciowym.

Rozruch z dławikami indukcyjnymi lub rezystorami

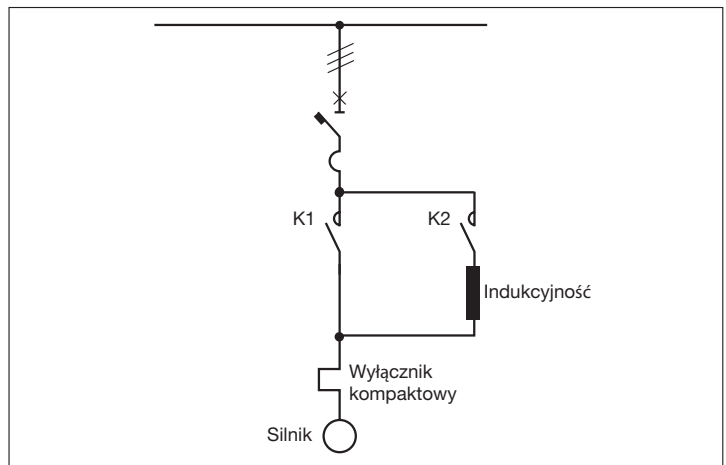
Ten sposób rozruchu jest stosowany w przypadku silników klatkowych z pojedynczą klatką lub silników dwuklatkowych. Obniżenie napięcia zasilania uzyskuje się poprzez zamontowanie szeregowo ze stojanem dławików indukcyjnych lub rezystorów. W trakcie rozruchu, wartość prądu zostaje ograniczona do $2,5 \div 3,5$ wartości znamionowej.

W trakcie rozruchu silnik jest zasilany poprzez stycznik K_2 . Po osiągnięciu normalnej prędkości, dławiki zostają zwarte poprzez zamknięcie stycznika K_1 , a następnie zostają odłączone poprzez otwarcie stycznika K_2 .

Istnieje możliwość stopniowego odłączania rezystorów lub dławików, stosując polecenia zwłoczne, nawet w przypadku silników o mocy przekraczającej 100 kW.

Zastosowanie dławików indukcyjnych znacząco zmniejsza współczynnik mocy, podczas gdy zastosowanie rezystorów powoduje wydzielanie się dużej mocy (zjawisko Joule'a), nawet jeśli jest ono ograniczone tylko do fazy rozruchu.

Dla współczynnika obniżenia K ($0,6 \div 0,8$) napięcia silnika, jego moment zostaje zmniejszony K_2 razy ($0,36 \div 0,64$).

Zgodnie z podaną powyżej normą, rozruszniki mogą być klasyfikowane w zależności od czasu wyzwolenia (klasy zadziałania) oraz w zależności od typu koordynacji uzyskanej z układem zabezpieczenia zwarciovego (typ 1 i typ 2).

2 Ochrona urządzeń elektrycznych

Klasa zadziałania

Klasy zadziałania rozróżniają wyzwalacze termiczne w funkcji ich charakterystyk wyzwolenia.

Klasy zadziałania zostały przedstawione w tabeli 2 poniżej:

Tabela 2: Klasa zadziałania

Klasa zadziałania	Zwłoka wyzwolenia w sekundach
10A	$2 < T_p \leq 10$
10	$4 < T_p \leq 10$
20	$6 < T_p \leq 20$
30	$9 < T_p \leq 30$

gdzie T_p jest zwłoką wyzwolenia na zimno wyzwalacza termicznego, dla natężenia prądu odpowiadającego $7,2x$ wartość prądu nastawczego (przykładowo: wyzwalacz klasy 10, dla $7,2x$ wartość prąd nastawczego nie może ulec wyzwoleniu w ciągu 4 s, ale musi ulec wyzwoleniu w ciągu 10 s).

Normalną procedurą jest łączenie klasy 10 z normalnym rozruchem i klasy 30 z rozruchem o dużej mocy.

Rodzaj koordynacji

Typ 1

Dopuszcza się, aby w przypadku zwarcia stycznik i wyzwalacz termiczny uległy uszkodzeniu. Rozrusznik może nie być, mimo wszystko, w stanie pracować i będzie musiał zostać skontrolowany. W razie konieczności, stycznik i/lub wyzwalacz termiczny będą musiały zostać wymienione, a wyzwalacz wyłącznika zresetowany.

Typ 2

W przypadku zwarcia, wyzwalacz termiczny nie może ulec uszkodzeniu, podczas gdy dopuszczalne jest zespawanie zestyków stycznika, ponieważ można je łatwo rozdzielić (na przykład za pomocą wkrętaka), bez znaczącego ich zniekształcenia.

W celu jasnego określenia typu koordynacji i, tym samym, wyposażenia niezbędnego do jej osiągnięcia, należy posiadać następujące informacje:

- moc silnika w kW i jego typ;
- napięcie znamionowe silnika;
- prąd znamionowy silnika;
- prąd zwarciovowy w miejscu montażu;
- sposób rozruchu: rozruch bezpośredni (DOL) lub Y/ Δ - normalny lub o dużej mocy - typu 1 lub typu 2.

Niezbędne urządzenia muszą zostać skoordynowane ze sobą, zgodnie z zaleceniami normy.

Dla typowych napięć i wartości prądów zwarciovowych (400 V - 440 V - 500 V - 690 V 35 kA - 50 kA) oraz dla najczęściej stosowanych sposobów rozruchu, takich jak rozruch bezpośredni i rozruch gwiazda-trójkąt, dla asynchronicznych silników klatkowych (AC-3) firma ABB oferuje następujące rozwiązania:

- wyłącznik magnetyczny - stycznik - wyzwalacz termiczny;
- wyłącznik termomagnetyczny - stycznik;
- wyłącznik z wyzwalaczem elektronicznym Ekyp M LIU-LRIU lub PR222MP - stycznik.

2 Ochrona urządzeń elektrycznych

Poniżej przedstawiono przykład typu dostępnych tabel:

Tabela 3: 400 V, 35 kA, rozruch bezpośredni normalny, typu 2 (Tmax XT/T – stycznik – TOR/EOL)

Silnik		Wyłącznik kompaktowy		Stycznik	Przełącznik przeciążeniowy		
Moc znamionowa [kW]	Prąd znamionowy [A]	Typ	I ₃ [A]	Typ	Typ	Zakres nastaw prądu [A]	
						min.	maks.
0,37	1,1	XT2N160 MF 2	28	A9	TA25DU1.4	1	1,4
0,55	1,5	XT2N160 MF 2	28	A9	TA25DU1.8	1,3	1,8
0,75	1,9	XT2N160 MF 2	28	A9	TA25DU2.4	1,7	2,4
1,1	2,7	XT2N160 MF 4	56	A9	TA25DU4	2,8	4
1,5	3,6	XT2N160 MF 4	56	A16	TA25DU5	3,5	5
2,2	4,9	XT2N160 MF 8.5	120	A26	TA25DU6.5	4,5	6,5
3	6,5	XT2N160 MF 8.5	120	A26	TA25DU8.5	6	8,5
4	8,5	XT2N160 MF 12.5	175	A30	TA25DU11	7,5	11
5,5	11,5	XT2N160 MF 12.5	175	A30	TA25DU14	10	14
7,5	15,5	XT2N160 MA 20	210	A30	TA25DU19	13	19
11	22	XT2N160 MA 32	288	A30	TA42DU25	18	25
15	29	XT2N160 MA 52	392	A50	TA75DU42	29	42
18,5	35	XT2N160 MA 52	469	A50	TA75DU52	36	52
22	41	XT2N160 MA 52	547	A50	TA75DU52	36	52
30	55	XT2N160 MA 80	840	A63	TA75DU80	60	80
37	66	XT2N160 MA 80	960	A75	TA75DU80	60	80
45	80	XT2N160 MA 100	1200	A95	TA110DU110	80	110
55	97	XT3N250 MA 160	1440	A110	TA110DU110	80	110
75	132	XT3N250 MA 200	1800	A145	TA200DU175	130	175
90	160	XT3N250 MA 200	2400	A185	TA200DU200	150	200
110	195	T4N320 PR221-I In320	2720	A210	E320DU320	100	320
132	230	T5N400 PR221-I In400	3200	A260	E320DU320	100	320
160	280	T5N400 PR221-I In400	4000	A300	E320DU320	100	320
200	350	T5N630 PR221-I In630	5040	AF400	E500DU500	150	500
250	430	T6N630 PR221-I In630	6300	AF460	E500DU500	150	500
290	520	T6N800 PR221-I In800	7200	AF580	E800DU800	250	800
315	540	T6N800 PR221-I In800	8000	AF580	E800DU800	250	800
355	610	T6N800 PR221-I In800	8000	AF750	E800DU800	250	800

MA: Regulowany wyzwalacz magnetyczny

MF: Stały wyzwalacz magnetyczny

TOR: wyzwalacz termiczny

EOL: elektroniczny przełącznik przeciążeniowy

2 Ochrona urządzeń elektrycznych

Tabela 4: 400 V, 50 kA, rozruch bezpośredni normalny, typ 2 (Tmax XT/T – stycznik – TOR/EOL)

Silnik		Wyłącznik kompaktowy		Stycznik	Przełącznik przeciążeniowy		
Moc znamionowa [kW]	Prąd znamionowy [A]	Typ	I ₃ [A]	Typ	Typ	Zakres nastaw prądu [A]	
						min.	maks.
0,37	1,1	XT2S160 MF 2	28	A9	TA25DU1.4	1	1,4
0,55	1,5	XT2S160 MF 2	28	A9	TA25DU1.8	1,3	1,8
0,75	1,9	XT2S160 MF 2	28	A9	TA25DU2.4	1,7	2,4
1,1	2,7	XT2S160 MF 4	56	A9	TA25DU4	2,8	4
1,5	3,6	XT2S160 MF 4	56	A16	TA25DU5	3,5	5
2,2	4,9	XT2S160 MF 8.5	120	A26	TA25DU6.5	4,5	6,5
3	6,5	XT2S160 MF 8.5	120	A26	TA25DU8.5	6	8,5
4	8,5	XT2S160 MF 12.5	175	A30	TA25DU11	7,5	11
5,5	11,5	XT2S160 MF 12.5	175	A30	TA25DU14	10	14
7,5	15,5	XT2S160 MA 20	210	A30	TA25DU19	13	19
11	22	XT2S160 MA 32	288	A30	TA42DU25	18	25
15	29	XT2S160 MA 52	392	A50	TA75DU42	29	42
18,5	35	XT2S160 MA 52	469	A50	TA75DU52	36	52
22	41	XT2S160 MA 52	547	A50	TA75DU52	36	52
30	55	XT2S160 MA 80	840	A63	TA75DU80	60	80
37	66	XT2S160 MA 80	960	A75	TA75DU80	60	80
45	80	XT2S160 MA 100	1200	A95	TA110DU110	80	110
55	97	XT3S250 MA 160	1440	A110	TA110DU110	80	110
75	132	XT3S250 MA 200	1800	A145	TA200DU175	130	175
90	160	XT3S250 MA 200	2400	A185	TA200DU200	150	200
110	195	T4S320 PR221-I In320	2720	A210	E320DU320	100	320
132	230	T5S400 PR221-I In400	3200	A260	E320DU320	100	320
160	280	T5S400 PR221-I In400	4000	A300	E320DU320	100	320
200	350	T5S630 PR221-I In630	5040	AF400	E500DU500	150	500
250	430	T6S630 PR221-I In630	6300	AF460	E500DU500	150	500
290	520	T6S800 PR221-I In800	7200	AF580	E800DU800	250	800
315	540	T6S800 PR221-I In800	8000	AF580	E800DU800	250	800
355	610	T6S800 PR221-I In800	8000	AF750	E800DU800	250	800

MA: Regulowany wyzwalacz magnetyczny

MF: Stały wyzwalacz magnetyczny

TOR: wyzwalacz termiczny

EOL: elektroniczny przełącznik przeciążeniowy

2 Ochrona urządzeń elektrycznych

Tabela 5: 400 V, 70 kA, rozruch bezpośredni normalny, typu 2 (Tmax XT/T – stycznik – TOR/EOL)

Silnik		Wyłącznik kompaktowy		Stycznik	Przełącznik przeciążeniowy		
Moc znamionowa [kW]	Prąd znamionowy [A]	Typ	I ₃ [A]	Typ	Typ	Zakres nastaw prądu [A]	
						min.	maks.
0,37	1,1	XT2H160 MF 2	28	A9	TA25DU1.4	1	1,4
0,55	1,5	XT2H160 MF 2	28	A9	TA25DU1.8	1,3	1,8
0,75	1,9	XT2H160 MF 2	28	A9	TA25DU2.4	1,7	2,4
1,1	2,7	XT2H160 MF 4	56	A16	TA25DU4	2,8	4
1,5	3,6	XT2H160 MF 4	56	A26	TA25DU5	3,5	5
2,2	4,9	XT2H160 MF 8.5	120	A26	TA25DU6.5	4,5	6,5
3	6,5	XT2H160 MF 8.5	120	A26	TA25DU8.5	6	8,5
4	8,5	XT2H160 MF 12.5	175	A30	TA25DU11	7,5	11
5,5	11,5	XT2H160 MF 12.5	175	A50	TA25DU14	10	14
7,5	15,5	XT2H160 MA 20	210	A50	TA25DU19	13	19
11	22	XT2H160 MA 32	288	A50	TA42DU25	18	25
15	29	XT2H160 MA 52	392	A50	TA75DU42	29	42
18,5	35	XT2H160 MA 52	469	A50	TA75DU52	36	52
22	41	XT2H160 MA 52	547	A50	TA75DU52	36	52
30	55	XT2H160 MA 80	840	A63	TA75DU80	60	80
37	66	XT2H160 MA 80	960	A75	TA75DU80	60	80
45	80	XT2H160 MA 100	1200	A95	TA110DU110	80	110
55	97	XT4H250 Ekip-I In160	1360	A110	TA110DU110	80	110
75	132	XT4H250 Ekip-I In250	1875	A145	E200DU200	60	200
90	160	XT4H250 Ekip-I In250	2500	A185	E200DU200	60	200
110	195	T4H320 PR221-I In320	2720	A210	E320DU320	100	320
132	230	T5H400 PR221-I In400	3200	A260	E320DU320	100	320
160	280	T5H400 PR221-I In400	4000	A300	E320DU320	100	320
200	350	T5H630 PR221-I In630	5040	AF400	E500DU500	150	500
250	430	T6H630 PR221-I In630	6300	AF460	E500DU500	150	500
290	520	T6H800 PR221-I In800	7200	AF580	E800DU800	250	800
315	540	T6H800 PR221-I In800	8000	AF580	E800DU800	250	800
355	610	T6H800 PR221-I In800	8000	AF750	E800DU800	250	800

MA: Regulowany wyzwalacz magnetyczny

MF: Stały wyzwalacz magnetyczny

TOR: wyzwalacz termiczny

EOL: elektroniczny przełącznik przeciążeniowy

2 Ochrona urządzeń elektrycznych

Tabela 6: 400 V, 80 kA, rozruch bezpośredni normalny, typu 2 (Tmax XT/T – stycznik – TOR/EOL)

Silnik		Wyłącznik kompaktowy		Stycznik	Przełącznik przeciążeniowy		
Moc znamionowa [kW]	Prąd znamionowy [A]	Typ	I ₃ [A]	Typ	Typ	Zakres nastaw prądu [A]	
						min.	maks.
0,37	1,1	XT2L160 MF 2	28	A9	TA25DU1.4	1	1,4
0,55	1,5	XT2L160 MF 2	28	A9	TA25DU1.8	1,3	1,8
0,75	1,9	XT2L160 MF 2	28	A9	TA25DU2.4	1,7	2,4
1,1	2,7	XT2L160 MF 4	56	A16	TA25DU4	2,8	4
1,5	3,6	XT2L160 MF 4	56	A26	TA25DU5	3,5	5
2,2	4,9	XT2L160 MF 8.5	120	A26	TA25DU6.5	4,5	6,5
3	6,5	XT2L160 MF 8.5	120	A26	TA25DU8.5	6	8,5
4	8,5	XT2L160 MF 12.5	175	A30	TA25DU11	7,5	11
5,5	11,5	XT2L160 MF 12.5	175	A50	TA25DU14	10	14
7,5	15,5	XT2L160 MA 20	210	A50	TA25DU19	13	19
11	22	XT2L160 MA 32	288	A50	TA42DU25	18	25
15	29	XT2L160 MA 52	392	A50	TA75DU42	29	42
18,5	35	XT2L160 MA 52	469	A50	TA75DU52	36	52
22	41	XT2L160 MA 52	547	A50	TA75DU52	36	52
30	55	XT2L160 MA 80	840	A63	TA75DU80	60	80
37	66	XT2L160 MA 80	960	A75	TA75DU80	60	80
45	80	XT2L160 MA 100	1200	A95	TA110DU110	80	110
55	97	XT4L250 Ekip-I In160	1360	A110	TA110DU110	80	110
75	132	XT4L250 Ekip-I In250	1875	A145	E200DU200	60	200
90	160	XT4L250 Ekip-I In250	2500	A185	E200DU200	60	200
110	195	T4L320 PR221-I In320	2720	A210	E320DU320	100	320
132	230	T5L400 PR221-I In400	3200	A260	E320DU320	100	320
160	280	T5L400 PR221-I In400	4000	A300	E320DU320	100	320
200	350	T5L630 PR221-I In630	5040	AF400	E500DU500	150	500
250	430	T6L630 PR221-I In630	6300	AF460	E500DU500	150	500
290	520	T6L800 PR221-I In800	7200	AF580	E800DU800	250	800
315	540	T6L800 PR221-I In800	8000	AF580	E800DU800	250	800
355	610	T6L800 PR221-I In800	8000	AF750	E800DU800	250	800

MA: Regulowany wyzwalacz magnetyczny

MF: Stały wyzwalacz magnetyczny

TOR: wyzwalacz termiczny

EOL: elektroniczny przełącznik przeciążeniowy

2 Ochrona urządzeń elektrycznych

Tabela 7: 400 V, 35 kA, rozruch bezpośredni normalny, typu 2 (Tmax XT/T – stycznik – EOL)

Silnik		Wyłącznik kompaktowy		Stycznik	Przełącznik przeciążeniowy		
Moc znamionowa [kW]	Prąd znamionowy [A]	Typ	I ₃ [A]	Typ	Typ	Zakres nastaw prądu [A]	
						min.	maks.
0,37	1,1	XT2N160 MF 2	28	A9	E16DU2.7	0,9	2,7
0,55	1,5	XT2N160 MF 2	28	A9	E16DU2.7	0,9	2,7
0,75	1,9	XT2N160 MF 2	28	A9	E16DU2.7	0,9	2,7
1,1	2,7	XT2N160 MF 4	56	A9	E16DU6.3	2	6,3
1,5	3,6	XT2N160 MF 4	56	A16	E16DU6.3	2	6,3
2,2	4,9	XT2N160 MF 8.5	120	A26	E16DU6.3	2	6,3
3	6,5	XT2N160 MF 8.5	120	A26	E16DU18.9	5,7	18,9
4	8,5	XT2N160 MF 12.5	175	A30	E16DU18.9	5,7	18,9
5,5	11,5	XT2N160 MF 12.5	175	A30	E16DU18.9	5,7	18,9
7,5	15,5	XT2N160 MA 20	210	A30	E16DU18.9	5,7	18,9
11	22	XT2N160 MA 32	288	A30	E45DU45	15	45
15	29	XT2N160 MA 52	392	A50	E45DU45	15	45
18,5	35	XT2N160 MA 52	469	A50	E80DU80	27	80
22	41	XT2N160 MA 52	547	A50	E80DU80	27	80
30	55	XT2N160 MA 80	840	A63	E80DU80	27	80
37	66	XT2N160 MA 80	960	A75	E80DU80	27	80
45	80	XT2N160 MA 100	1200	A95	E140DU140	50	140
55	97	XT3N250 MA 160	1440	A110	E200DU200	60	200
75	132	XT3N250 MA 200	1800	A145	E200DU200	60	200
90	160	XT3N250 MA 200	2400	A185	E200DU200	60	200
110	195	T4N320 PR221-I In320	2720	A210	E320DU320	100	320
132	230	T5N400 PR221-I In400	3200	A260	E320DU320	100	320
160	280	T5N400 PR221-I In400	4000	A300	E320DU320	100	320
200	350	T5N630 PR221-I In630	5040	AF400	E500DU500	150	500
250	430	T6N630 PR221-I In630	6300	AF460	E500DU500	150	500
290	520	T6N800 PR221-I In800	7200	AF580	E800DU800	250	800
315	540	T6N800 PR221-I In800	8000	AF580	E800DU800	250	800
355	610	T6N800 PR221-I In800	8000	AF750	E800DU800	250	800

EOL: elektroniczny przełącznik przeciążeniowy

2 Ochrona urządzeń elektrycznych

Tabela 8: 400 V, 50 kA, rozruch bezpośredni normalny, typu 2 (Tmax XT/T – stycznik – EOL)

Silnik		Wyłącznik kompaktowy		Stycznik	Przełącznik przeciążeniowy		
Moc znamionowa [kW]	Prąd znamionowy [A]	Typ	I ₃ [A]	Typ	Typ	Zakres nastaw prądu [A]	
						min.	maks.
0,37	1,1	XT2S160 MF 2	28	A9	E16DU2.7	0,9	2,7
0,55	1,5	XT2S160 MF 2	28	A9	E16DU2.7	0,9	2,7
0,75	1,9	XT2S160 MF 2	28	A9	E16DU2.7	0,9	2,7
1,1	2,7	XT2S160 MF 4	56	A9	E16DU6.3	2	6,3
1,5	3,6	XT2S160 MF 4	56	A16	E16DU6.3	2	6,3
2,2	4,9	XT2S160 MF 8.5	120	A26	E16DU6.3	2	6,3
3	6,5	XT2S160 MF 8.5	120	A26	E16DU18.9	5,7	18,9
4	8,5	XT2S160 MF 12.5	175	A30	E16DU18.9	5,7	18,9
5,5	11,5	XT2S160 MF 12.5	175	A30	E16DU18.9	5,7	18,9
7,5	15,5	XT2S160 MA 20	210	A30	E16DU18.9	5,7	18,9
11	22	XT2S160 MA 32	288	A30	E45DU45	15	45
15	29	XT2S160 MA 52	392	A50	E45DU45	15	45
18,5	35	XT2S160 MA 52	469	A50	E80DU80	27	80
22	41	XT2S160 MA 52	547	A50	E80DU80	27	80
30	55	XT2S160 MA 80	840	A63	E80DU80	27	80
37	66	XT2S160 MA 80	960	A75	E80DU80	27	80
45	80	XT2S160 MA 100	1200	A95	E140DU140	50	140
55	97	XT3S250 MA 160	1440	A110	E200DU200	60	200
75	132	XT3S250 MA 200	1800	A145	E200DU200	60	200
90	160	XT3S250 MA 200	2400	A185	E200DU200	60	200
110	195	T4S320 PR221-I In320	2720	A210	E320DU320	100	320
132	230	T5S400 PR221-I In400	3200	A260	E320DU320	100	320
160	280	T5S400 PR221-I In400	4000	A300	E320DU320	100	320
200	350	T5S630 PR221-I In630	5040	AF400	E500DU500	150	500
250	430	T6S630 PR221-I In630	6300	AF460	E500DU500	150	500
290	520	T6S800 PR221-I In800	7200	AF580	E800DU800	250	800
315	540	T6S800 PR221-I In800	8000	AF580	E800DU800	250	800
355	610	T6S800 PR221-I In800	8000	AF750	E800DU800	250	800

EOL: elektroniczny przełącznik przeciążeniowy

2 Ochrona urządzeń elektrycznych

Tabela 9: 400 V, 70 kA, rozruch bezpośredni normalny, typu 2 (Tmax XT/T – stycznik – EOL)

Silnik		Wyłącznik kompaktowy		Stycznik	Przełącznik przeciążeniowy		
Moc znamionowa [kW]	Prąd znamionowy [A]	Typ	I ₃ [A]	Typ	Typ	Zakres nastaw prądu [A]	
						min.	maks.
0,37	1,1	XT2H160 MF 2	28	A9	E16DU2.7	0,9	2,7
0,55	1,5	XT2H160 MF 2	28	A9	E16DU2.7	0,9	2,7
0,75	1,9	XT2H160 MF 2	28	A9	E16DU2.7	0,9	2,7
1,1	2,7	XT2H160 MF 4	56	A16	E16DU6.3	2	6,3
1,5	3,6	XT2H160 MF 4	56	A26	E16DU6.3	2	6,3
2,2	4,9	XT2H160 MF 8.5	120	A26	E16DU6.3	2	6,3
3	6,5	XT2H160 MF 8.5	120	A26	E16DU18.9	5,7	18,9
4	8,5	XT2H160 MF 12.5	175	A30	E16DU18.9	5,7	18,9
5,5	11,5	XT2H160 MF 12.5	175	A50	E16DU18.9	5,7	18,9
7,5	15,5	XT2H160 MA 20	210	A50	E16DU18.9	5,7	18,9
11	22	XT2H160 MA 32	288	A50	E45DU45	15	45
15	29	XT2H160 MA 52	392	A50	E45DU45	15	45
18,5	35	XT2H160 MA 52	469	A50	E80DU80	27	80
22	41	XT2H160 MA 52	547	A50	E80DU80	27	80
30	55	XT2H160 MA 80	840	A63	E80DU80	27	80
37	66	XT2H160 MA 80	960	A75	E80DU80	27	80
45	80	XT2H160 MA 100	1200	A95	E140DU140	50	140
55	97	XT4H250 Ekip-I In160	1360	A110	E200DU200	60	200
75	132	XT4H250 Ekip-I In250	1875	A145	E200DU200	60	200
90	160	XT4H250 Ekip-I In250	2500	A185	E200DU200	60	200
110	195	T4H320 PR221-I In320	2720	A210	E320DU320	100	320
132	230	T5H400 PR221-I In400	3200	A260	E320DU320	100	320
160	280	T5H400 PR221-I In400	4000	A300	E320DU320	100	320
200	350	T5H630 PR221-I In630	5040	AF400	E500DU500	150	500
250	430	T6H630 PR221-I In630	6300	AF460	E500DU500	150	500
290	520	T6H800 PR221-I In800	7200	AF580	E800DU800	250	800
315	540	T6H800 PR221-I In800	8000	AF580	E800DU800	250	800
355	610	T6H800 PR221-I In800	8000	AF750	E800DU800	250	800

EOL: elektroniczny przełącznik przeciążeniowy

2 Ochrona urządzeń elektrycznych

Tabela 10: 400 V, 80 kA, rozruch bezpośredni normalny, typu 2 (Tmax XT/T – stycznik – EOL)

Silnik		Wyłącznik kompaktowy		Stycznik	Przełącznik przeciążeniowy		
Moc znamionowa [kW]	Prąd znamionowy [A]	Typ	I ₃ [A]	Typ	Typ	Zakres nastaw prądu [A]	
						min.	maks.
0,37	1,1	XT2L160 MF 2	28	A9	E16DU2.7	0,9	2,7
0,55	1,5	XT2L160 MF 2	28	A9	E16DU2.7	0,9	2,7
0,75	1,9	XT2L160 MF 2	28	A9	E16DU2.7	0,9	2,7
1,1	2,7	XT2L160 MF 4	56	A16	E16DU6.3	2	6,3
1,5	3,6	XT2L160 MF 4	56	A26	E16DU6.3	2	6,3
2,2	4,9	XT2L160 MF 8.5	120	A26	E16DU6.3	2	6,3
3	6,5	XT2L160 MF 8.5	120	A26	E16DU18.9	5,7	18,9
4	8,5	XT2L160 MF 12.5	175	A30	E16DU18.9	5,7	18,9
5,5	11,5	XT2L160 MF 12.5	175	A50	E16DU18.9	5,7	18,9
7,5	15,5	XT2L160 MA 20	210	A50	E16DU18.9	5,7	18,9
11	22	XT2L160 MA 32	288	A50	E45DU45	15	45
15	29	XT2L160 MA 52	392	A50	E45DU45	15	45
18,5	35	XT2L160 MA 52	469	A50	E80DU80	27	80
22	41	XT2L160 MA 52	547	A50	E80DU80	27	80
30	55	XT2L160 MA 80	840	A63	E80DU80	27	80
37	66	XT2L160 MA 80	960	A75	E80DU80	27	80
45	80	XT2L160 MA 100	1200	A95	E140DU140	50	140
55	97	XT4L250 Ekip-I In160	1360	A110	E200DU200	60	200
75	132	XT4L250 Ekip-I In250	1875	A145	E200DU200	60	200
90	160	XT4L250 Ekip-I In250	2500	A185	E200DU200	60	200
110	195	T4L320 PR221-I In320	2720	A210	E320DU320	100	320
132	230	T5L400 PR221-I In400	3200	A260	E320DU320	100	320
160	280	T5L400 PR221-I In400	4000	A300	E320DU320	100	320
200	350	T5L630 PR221-I In630	5040	AF400	E500DU500	150	500
250	430	T6L630 PR221-I In630	6300	AF460	E500DU500	150	500
290	520	T6L800 PR221-I In800	7200	AF580	E800DU800	250	800
315	540	T6L800 PR221-I In800	8000	AF580	E800DU800	250	800
355	610	T6L800 PR221-I In800	8000	AF750	E800DU800	250	800

EOL: elektroniczny przełącznik przeciążeniowy

2 Ochrona urządzeń elektrycznych

Tabela 11: 440 V, 50 kA, rozruch bezpośredni normalny, typu 2 (Tmax XT/T – stycznik – TOR/EOL)

Silnik		Wyłącznik kompaktowy		Stycznik	Przełącznik przeciążeniowy		
Moc znamionowa [kW]	Prąd znamionowy [A]	Typ	I ₃ [A]	Typ	Typ	Zakres nastaw prądu [A]	
						min.	maks.
0,37	1	XT2S160 MF 1	14	A9	TA25DU1.4	1	1,4
0,55	1,3	XT2S160 MF 2	28	A9	TA25DU1.8	1,3	1,8
0,75	1,7	XT2S160 MF 2	28	A9	TA25DU2.4	1,7	2,4
1,1	2,4	XT2S160 MF 4	56	A9	TA25DU3.1	2,2	3,1
1,5	3,2	XT2S160 MF 4	56	A16	TA25DU4	2,8	4
2,2	4,3	XT2S160 MF 8.5	120	A26	TA25DU5	3,5	5
3	5,7	XT2S160 MF 8.5	120	A26	TA25DU6.5	4,5	6,5
4	7,4	XT2S160 MF 8.5	120	A30	TA25DU11	7,5	11
5,5	10,1	XT2S160 MF 12	175	A30	TA25DU14	10	14
7,5	13,6	XT2S160 MA 20	180	A30	TA25DU19	13	19
11	19,3	XT2S160 MA 32	240	A30	TA42DU25	18	25
15	25,4	XT2S160 MA 32	336	A50	TA75DU32	22	32
18,5	30,7	XT2S160 MA 52	469	A50	TA75DU42	29	42
22	35,9	XT2S160 MA 52	547	A50	TA75DU52	36	52
30	48,2	XT2S160 MA 80	720	A63	TA75DU63	45	63
37	58	XT2S160 MA 80	840	A75	TA75DU80	60	80
45	70	XT2S160 MA 100	1050	A95	TA110DU90	65	90
55	85	XT4S250 Ekip-I In160	1200	A110	TA110DU110	80	110
75	116	XT4S250 Ekip-I In250	1750	A145	E200DU200	60	200
90	140	XT4S250 Ekip-I In250	2000	A185	E200DU200	60	200
110	171	XT4S250 Ekip-I In250	2500	A210	E320DU320	100	320
132	202	T5H400 PR221-I In320	3200	A260	E320DU320	100	320
160	245	T5H400 PR221-I In400	3600	A300	E320DU320	100	320
200	307	T5H630 PR221-I In630	4410	AF 400	E500DU500	150	500
250	377	T6H630 PR221-I In630	5355	AF 460	E500DU500	150	500
290	448	T6H630 PR221-I In630	6300	AF 580	E500DU500*	150	500
315	473	T6H800 PR221-I In800	7200	AF 580	E800DU800	250	800
355	535	T6H800 PR221-I In800	8000	AF 580	E800DU800	250	800

(*) Brak zestawu połączeniowego. Aby wykorzystać zestaw połączeniowy, należy zastosować przełącznik przeciążeniowy E800DU800

MA: Regulowany wyzwalacz magnetyczny

MF: Stały wyzwalacz magnetyczny

TOR: wyzwalacz termiczny

EOL: elektroniczny przełącznik przeciążeniowy

2 Ochrona urządzeń elektrycznych

Tabela 12: 440 V, 65 kA, rozruch bezpośredni normalny, tytu 2 (Tmax XT/T – stycznik – TOR/EOL)

Silnik		Wyłącznik kompaktowy		Stycznik	Przełącznik przeciążeniowy		
Moc znamionowa [kW]	Prąd znamionowy [A]	Typ	I ₃ [A]	Typ	Typ	Zakres nastaw prądu [A]	
						min.	maks.
0,37	1	XT2H160 MF 1	14	A9	TA25DU1.4	1	1,4
0,55	1,3	XT2H160 MF 2	28	A9	TA25DU1.8	1,3	1,8
0,75	1,7	XT2H160 MF 2	28	A9	TA25DU2.4	1,7	2,4
1,1	2,4	XT2H160 MF 4	56	A16	TA25DU3.1	2,2	3,1
1,5	3,2	XT2H160 MF 4	56	A16	TA25DU4	2,8	4
2,2	4,3	XT2H160 MF 8.5	120	A26	TA25DU5	3,5	5
3	5,7	XT2H160 MF 8.5	120	A30	TA25DU6.5	4,5	6,5
4	7,4	XT2H160 MF 8.5	120	A30	TA25DU11	7,5	11
5,5	10,1	XT2H160 MF 12.5	175	A30	TA25DU14	10	14
7,5	13,6	XT2H160 MA 20	180	A30	TA25DU19	13	19
11	19,3	XT2H160 MA 32	240	A50	TA42DU25	18	25
15	25,4	XT2H160 MA 32	336	A50	TA75DU32	22	32
18,5	30,7	XT2H160 MA 52	469	A50	TA75DU42	29	42
22	35,9	XT2H160 MA 52	547	A50	TA75DU52	36	52
30	48,2	XT2H160 MA 80	720	A63	TA75DU63	45	63
37	58	XT2H160 MA 80	840	A75	TA75DU80	60	80
45	70	XT2H160 MA 100	1050	A95	TA110DU90	65	90
55	85	XT4H250 Ekip-I In160	1200	A110	TA110DU110	80	110
75	116	XT4H250 Ekip-I In250	1750	A145	E200DU200	60	200
90	140	XT4H250 Ekip-I In250	2000	A185	E200DU200	60	200
110	171	XT4H250 Ekip-I In250	2500	A210	E320DU320	100	320
132	202	T5H400 PR221-I In320	3200	A260	E320DU320	100	320
160	245	T5H400 PR221-I In400	3600	A300	E320DU320	100	320
200	307	T5H630 PR221-I In630	4410	AF 400	E500DU500	150	500
250	377	T6L630 PR221-I In630	5355	AF 460	E500DU500	150	500
290	448	T6L630 PR221-I In630	6300	AF 580	E500DU500*	150	500
315	473	T6L800 PR221-I In800	7200	AF 580	E800DU800	250	800
355	535	T6L800 PR221-I In800	8000	AF 580	E800DU800	250	800

(*) Brak zestawu połączeniowego. Aby wykorzystać zestaw połączeniowy, należy zastosować przełącznik przeciążeniowy E800DU800

MA: Regulowany wyzwalacz magnetyczny

MF: Stały wyzwalacz magnetyczny

TOR: wyzwalacz termiczny

EOL: elektroniczny przełącznik przeciążeniowy

2 Ochrona urządzeń elektrycznych

Tabela 13: 440 V, 50 kA, rozruch bezpośredni normalny, typu 2 (Tmax XT/T – stycznik – EOL)

Silnik		Wyłącznik kompaktowy		Stycznik	Przełącznik przeciążeniowy		
Moc znamionowa [kW]	Prąd znamionowy [A]	Typ	I ₃ [A]	Typ	Typ	Zakres nastaw prądu [A]	
						min.	maks.
0,37	1	XT2S160 MF 1	14	A9	E16DU2.7	0,9	2,7
0,55	1,3	XT2S160 MF 2	28	A9	E16DU2.7	0,9	2,7
0,75	1,7	XT2S160 MF 2	28	A9	E16DU2.7	0,9	2,7
1,1	2,4	XT2S160 MF 4	56	A9	E16DU2.7	0,9	2,7
1,5	3,2	XT2S160 MF 4	56	A16	E16DU6.3	2	6,3
2,2	4,3	XT2S160 MF 8.5	120	A26	E16DU6.3	2	6,3
3	5,7	XT2S160 MF 8.5	120	A26	E16DU6.3	2	6,3
4	7,4	XT2S160 MF 8.5	120	A30	E16DU18.9	5,7	18,9
5,5	10,1	XT2S160 MF 12	175	A30	E16DU18.9	5,7	18,9
7,5	13,6	XT2S160 MA 20	180	A30	E16DU18.9	5,7	18,9
11	19,3	XT2S160 MA 32	240	A30	E45DU45	15	45
15	25,4	XT2S160 MA 32	336	A50	E45DU45	15	45
18,5	30,7	XT2S160 MA 52	469	A50	E45DU45	15	45
22	35,9	XT2S160 MA 52	547	A50	E45DU45	15	45
30	48,2	XT2S160 MA 80	720	A63	E80DU80	27	80
37	58	XT2S160 MA 80	840	A75	E80DU80	27	80
45	70	XT2S160 MA 100	1050	A95	E140DU140	50	140
55	85	XT4S250 Ekip-I In160	1200	A110	E200DU200	60	200
75	116	XT4S250 Ekip-I In250	1750	A145	E200DU200	60	200
90	140	XT4S250 Ekip-I In250	2000	A185	E200DU200	60	200
110	171	XT4S250 Ekip-I In250	2500	A210	E320DU320	100	320
132	202	T5H400 PR221-I In320	3200	A260	E320DU320	100	320
160	245	T5H400 PR221-I In400	3600	A300	E320DU320	100	320
200	307	T5H630 PR221-I In630	4410	AF 400	E500DU500	150	500
250	377	T6H630 PR221-I In630	5355	AF 460	E500DU500	150	500
290	448	T6H630 PR221-I In630	7560	AF 580	E800DU800	250	800
315	473	T6H800 PR221-I In800	8000	AF 580	E800DU800	250	800
355	535	T6H800 PR221-I In800	9600	AF 580	E800DU800	250	800

EOL: elektroniczny przełącznik przeciążeniowy

2 Ochrona urządzeń elektrycznych

Tabela 14: 440 V, 65 kA, rozruch bezpośredni normalny, typu 2 (Tmax XT/T – stycznik – EOL)

Silnik		Wyłącznik kompaktowy		Stycznik	Przełącznik przeciążeniowy		
Moc znamionowa [kW]	Prąd znamionowy [A]	Typ	I ₃ [A]	Typ	Typ	Zakres nastaw prądu [A]	
						min.	maks.
0,37	1	XT2H160 MF 1	14	A9	E16DU2.7	0,9	2,7
0,55	1,3	XT2H160 MF 2	28	A9	E16DU2.7	0,9	2,7
0,75	1,7	XT2H160 MF 2	28	A9	E16DU2.7	0,9	2,7
1,1	2,4	XT2H160 MF 4	56	A16	E16DU2.7	0,9	2,7
1,5	3,2	XT2H160 MF 4	56	A16	E16DU6.3	2	6,3
2,2	4,3	XT2H160 MF 8.5	120	A26	E16DU6.3	2	6,3
3	5,7	XT2H160 MF 8.5	120	A30	E16DU6.3	2	6,3
4	7,4	XT2H160 MF 8.5	120	A30	E16DU18.9	5,7	18,9
5,5	10,1	XT2H160 MF 12.5	175	A30	E16DU18.9	5,7	18,9
7,5	13,6	XT2H160 MA 20	180	A30	E16DU18.9	5,7	18,9
11	19,3	XT2H160 MA 32	240	A50	E45DU45	15	45
15	25,4	XT2H160 MA 32	336	A50	E45DU45	15	45
18,5	30,7	XT2H160 MA 52	469	A50	E45DU45	15	45
22	35,9	XT2H160 MA 52	547	A50	E45DU45	15	45
30	48,2	XT2H160 MA 80	720	A63	E80DU80	27	80
37	58	XT2H160 MA 80	840	A75	E80DU80	27	80
45	70	XT2H160 MA 100	1050	A95	E140DU140	50	140
55	85	XT4H250 Ekip-I In160	1200	A110	E200DU200	60	200
75	116	XT4H250 Ekip-I In250	1750	A145	E200DU200	60	200
90	140	XT4H250 Ekip-I In250	2000	A185	E200DU200	60	200
110	171	XT4H250 Ekip-I In250	2500	A210	E320DU320	100	320
132	202	T5H400 PR221-I In320	3200	A260	E320DU320	100	320
160	245	T5H400 PR221-I In400	3600	A300	E320DU320	100	320
200	307	T5H630 PR221-I In630	4410	AF 400	E500DU500	150	500
250	377	T6L630 PR221-I In630	5355	AF 460	E500DU500	150	500
290	448	T6L630 PR221-I In630	6300	AF 580	E800DU800	250	800
315	473	T6L800 PR221-I In800	7200	AF 580	E800DU800	250	800
355	535	T6L800 PR221-I In800	8000	AF 580	E800DU800	250	800

EOL: elektroniczny przełącznik przeciążeniowy

2 Ochrona urządzeń elektrycznych

Tabela 15: 500 V, 50 kA, rozruch bezpośredni normalny, typu 2 (Tmax XT/T – stycznik – TOR/EOL)

Silnik		Wyłącznik kompaktowy		Stycznik	Przełącznik przeciążeniowy		
Moc znamionowa [kW]	Prąd znamionowy [A]	Typ	I ₃ [A]	Typ	Typ	Zakres nastaw prądu [A]	
						min.	maks.
0,37	0,88	XT2H160 MF 1	14	A9	TA25DU1.0	0,63	1
0,55	1,2	XT2H160 MF 2	28	A9	TA25DU1.4	1	1,4
0,75	1,5	XT2H160 MF 2	28	A9	TA25DU1.8	1,3	1,8
1,1	2,2	XT2H160 MF 4	56	A9	TA25DU3.1	2,2	3,1
1,5	2,8	XT2H160 MF 4	56	A16	TA25DU4	2,8	4
2,2	3,9	XT2H160 MF 8.5	120	A26	TA25DU5	3,5	5
3	5,2	XT2H160 MF 8.5	120	A26	TA25DU6.5	4,5	6,5
4	6,8	XT2H160 MF 8.5	120	A30	TA25DU8.5	6	8,5
5,5	9,2	XT2H160 MF 12.5	175	A30	TA25DU11	7,5	11
7,5	12,4	XT2H160 MF 12.5	163	A30	TA25DU14	10	14
11	17,6	XT2H160 MA 20	240	A30	TA25DU19	13	19
15	23	XT2H160 MA 32	336	A50	TA75DU25	18	25
18,5	28	XT2H160 MA 52	392	A50	TA75DU32	22	32
22	33	XT2H160 MA 52	469	A50	TA75DU42	29	42
30	44	XT2H160 MA 52	624	A63	TA75DU52	36	52
37	53	XT2H160 MA 80	840	A75	TA75DU63	45	63
45	64	XT2H160 MA 80	960	A95	TA80DU80	60	80
55	78	XT2H160 MA 100	1200	A110	TA110DU90	65	90
75	106	XT4H250 Ekip-I In160	1440	A145	E200DU200	60	200
90	128	XT4H250 Ekip-I In250	1875	A145	E200DU200	60	200
110	156	XT4H250 Ekip-I In250	2250	A185	E200DU200	60	200
132	184	T4H320 PR221-I In320	2720	A210	E320DU320	100	320
160	224	T5H400 PR221-I In400	3600	A260	E320DU320	100	320
200	280	T5H400 PR221-I In400	4000	A300	E320DU320	100	320
250	344	T5H630 PR221-I In630	4725	AF400	E500DU500	150	500
290	394	T6H630 PR221-I In630	5040	AF460	E500DU500	150	500
315	432	T6H630 PR221-I In630	6300	AF580	E500DU500*	150	500
355	488	T6H630 PR221-I In630	6300	AF580	E800DU800	250	800

(*) Brak zestawu połączeniowego. Aby wykorzystać zestaw połączeniowy, należy zastosować przełącznik przeciążeniowy E800DU800

TOR: wyzwalacz termiczny

EOL: elektroniczny przełącznik przeciążeniowy

2 Ochrona urządzeń elektrycznych

Tabela 16: 500 V, 50 kA, rozruch bezpośredni normalny, typu 2 (Tmax XT/T – stycznik – EOL)

Silnik		Wyłącznik kompaktowy		Stycznik	Przełącznik przeciążeniowy		
Moc znamionowa [kW]	Prąd znamionowy [A]	Typ	I ₃ [A]	Typ	Typ	Zakres nastaw prądu [A]	
						min.	maks.
0,37	0,88	XT2H160 MF 1	14	A9	E16DU2.7	0,9	2,7
0,55	1,2	XT2H160 MF 2	28	A9	E16DU2.7	0,9	2,7
0,75	1,5	XT2H160 MF 2	28	A9	E16DU2.7	0,9	2,7
1,1	2,2	XT2H160 MF 4	56	A9	E16DU2.7	0,9	2,7
1,5	2,8	XT2H160 MF 4	56	A16	E16DU6.3	2	6,3
2,2	3,9	XT2H160 MF 8.5	120	A26	E16DU6.3	2	6,3
3	5,2	XT2H160 MF 8.5	120	A26	E16DU6.3	2	6,3
4	6,8	XT2H160 MF 8.5	120	A30	E16DU18.9	5,7	18,9
5,5	9,2	XT2H160 MF 12.5	175	A30	E16DU18.9	5,7	18,9
7,5	12,4	XT2H160 MF 12.5	163	A50	E16DU18.9	5,7	18,9
11	17,6	XT2H160 MA 20	240	A50	E45DU45	15	45
15	23	XT2H160 MA 32	336	A50	E45DU45	15	45
18,5	28	XT2H160 MA 52	392	A50	E45DU45	15	45
22	33	XT2H160 MA 52	469	A50	E45DU45	15	45
30	44	XT2H160 MA 52	624	A63	E80DU80	27	80
37	53	XT2H160 MA 80	840	A75	E80DU80	27	80
45	64	XT2H160 MA 80	960	A95	E140DU140	50	140
55	78	XT2H160 MA 100	1200	A110	E200DU200	60	200
75	106	XT4H250 Ekip-I In160	1440	A145	E200DU200	60	200
90	128	XT4H250 Ekip-I In250	1875	A145	E200DU200	60	200
110	156	XT4H250 Ekip-I In250	2250	A185	E320DU320	100	320
132	184	T4H320 PR221-I In320	2720	A210	E320DU320	100	320
160	224	T5H400 PR221-I In400	3600	A260	E320DU320	100	320
200	280	T5H400 PR221-I In400	4000	A300	E500DU500	150	500
250	344	T5H630 PR221-I In630	4725	AF400	E500DU500	150	500
290	394	T6H630 PR221-I In630	5040	AF460	E800DU800	250	800
315	432	T6H630 PR221-I In630	6300	AF580	E800DU800	250	800
355	488	T6H630 PR221-I In630	6300	AF580	E800DU800	250	800

EOL: elektroniczny przełącznik przeciążeniowy

2 Ochrona urządzeń elektrycznych

Tabela 17: 690 V, 25 kA, rozruch bezpośredni normalny, typu 2 (Tmax XT – stycznik – TOR/EOL)

Silnik		Wyłącznik kompaktowy		Stycznik	Przekładnik prądowy KORC		Przełącznik przeciążeniowy		
Moc znam. [kW]	Prąd znam. [A]	Typ	I ₃ [A]	Typ	Typ	Liczba zwojów	Typ	Zakres nastaw prądu [A]	
								min.	maks.
0,37	0,64	XT2V160 MF 1	14	A9			TA25DU1	0,6	1
0,55	0,87	XT2V160 MF 1	14	A9			TA25DU1	0,6	1
0,75	1,1	XT2V160 MF 2	28	A9			TA25DU1.4	1	1,4
1,1	1,6	XT2V160 MF 2	28	A9			TA25DU1.8	1,3	1,8
1,5	2,1	XT2V160 MF 4	56	A9			TA25DU2.4	1,7	2,4
2,2	2,8	XT2V160 MF 4	56	A9			TA25DU3.1 *	2,2	3,1
3	3,8	XT2V160 MF 4	56	A9			TA25DU4 *	2,8	4
4	4,9	XT2V160 MF 8.5	120	A9			TA25DU5 *	3,5	5
5,5	6,7	XT2V160 MF 8.5	120	A9			TA25DU6.5	6	5
		XT4V250 EKIP-I In 100	150	A95	4L185R/4	13**	TA25DU2.4	6	5
7,5	8,9	XT4V250 EKIP-I In 100	150	A95	4L185R/4	10**	TA25DU2.4	7,9	11,1
11	12,8	XT4V250 EKIP-I In 100	200	A95	4L185R/4	7**	TA25DU2.4	11,2	15,9
15	17	XT4V250 EKIP-I In 100	250	A95	4L185R/4	7**	TA25DU3.1	15,2	20,5
18,5	21	XT4V250 EKIP-I In 100	300	A95	4L185R/4	6	TA25DU3.1	17,7	23,9
22	24	XT4V250 EKIP-I In 100	350	A95	4L185R/4	6	TA25DU4	21,6	30,8
30	32	XT4V250 EKIP-I In 100	450	A145	4L185R/4	6	TA25DU5	27	38,5
37	39	XT4V250 EKIP-I In 100	550	A145	4L185R/4	4	TA25DU4	32,4	46,3
45	47	XT4V250 EKIP-I In 100	700	A145	4L185R/4	4	TA25DU5	40,5	57,8
55	57	XT4V250 EKIP-I In 100	800	A145	4L185R/4	3	TA25DU5	54	77,1
75	77	XT4V250 EKIP-I In 160	1120	A145			E200DU200	65	200
90	93	XT4V250 EKIP-I In 160	1280	A145			E200DU200	65	200
110	113	XT4V250 EKIP-I In 250	1625	A145			E200DU200	65	200
132	134	XT4V250 EKIP-I In 250	2000	A185			E200DU200	65	200
160	162	XT4V250 EKIP-I In 250	2250	A185			E200DU200	65	200

(*) Koordynacja typu 1

(**) Przekrój przewodu równy 4 mm²

(***) Brak dostępnego zestawu montażowego stycznika

MA: Regulowany wyzwalacz magnetyczny

MF: Stały wyzwalacz magnetyczny

TOR: wyzwalacz termiczny

EOL: elektroniczny przełącznik przeciążeniowy

2 Ochrona urządzeń elektrycznych

Tabela 18: 690 V, 50 kA, rozruch bezpośredni normalny, typu 2 (Tmax T – stycznik – TOR/EOL)

Silnik		Wyłącznik kompaktowy		Stycznik	Przekładnik prądowy KORC		Przełącznik przeciążeniowy		
Moc znam. [kW]	Prąd znam. [A]	Typ	I ₃ [A]	Typ	Typ	Liczba zwojów	Typ	Zakres nastaw prądu [A]	
								min.	maks.
0,37	0,64	T2L160 MF1	13	A9			TA25DU1	0,6	1
0,55	0,87	T2L160 MF1	13	A9			TA25DU1	0,6	1
0,75	1,1	T2L160 MF 1.6	21	A9			TA25DU1.4	1	1,4
1,1	1,6	T2L160 MF 1.6	21	A9			TA25DU1.8	1,3	1,8
1,5	2,1	T2L160 MF 2.5	33	A9			TA25DU2.4;	1,7	2,4
2,2	2,8	T2L160 MF 3.2	42	A9			TA25DU3.1 *	2,2	3,1
3	3,8	T2L160 MF 4	52	A9			TA25DU4 *	2,8	4
4	4,9	T2L160 MF 5	65	A9			TA25DU5 *	3,5	5
5,5	6,7	T2L160 MF 6.5	84	A9			TA25DU6.5	4,5	6,5
		T4L250 PR221-I In 100	150	A95	4L185R/4	13**	TA25DU2.4	6	8,5
7,5	8,9	T4L250 PR221-I In 100	150	A95	4L185R/4	10**	TA25DU2.4	7,9	11,1
11	12,8	T4L250 PR221-I In 100	200	A95	4L185R/4	7**	TA25DU2.4	11,2	15,9
15	17	T4L250 PR221-I In 100	250	A95	4L185R/4	7**	TA25DU3.1	15,2	20,5
18,5	21	T4L250 PR221-I In 100	300	A95	4L185R/4	6	TA25DU3.1	17,7	23,9
22	24	T4L250 PR221-I In 100	350	A95	4L185R/4	6	TA25DU4	21,6	30,8
30	32	T4L250 PR221-I In 100	450	A145	4L185R/4	6	TA25DU5	27	38,5
37	39	T4L250 PR221-I In 100	550	A145	4L185R/4	4	TA25DU4	32,4	46,3
45	47	T4L250 PR221-I In 100	700	A145	4L185R/4	4	TA25DU5	40,5	57,8
55	57	T4L250 PR221-I In 100	800	A145	4L185R/4	3	TA25DU5	54	77,1
75	77	T4L250 PR221-I In 160	1120	A145			E200DU200	65	200
90	93	T4L250 PR221-I In 160	1280	A145			E200DU200	65	200
110	113	T4L250 PR221-I In 250	1625	A145			E200DU200	65	200
132	134	T4L250 PR221-I In 250	2000	A185			E200DU200	65	200
160	162	T4L250 PR221-I In 250	2250	A185			E200DU200	65	200
200	203	T5L400 PR221-I In 320	2720	A210			E320DU320	105	320
250	250	T5L400 PR221-I In 400	3400	A300			E320DU320	105	320
290	301	T5L630 PR221-I In 630	4410	AF400			E500DU500	150	500
315	313	T5L630 PR221-I In 630	4410	AF400			E500DU500	150	500
355	354	T5L630 PR221-I In 630	5355	AF580			E500DU500***	150	500

(*) Koordynacja typu 1

(**) Przekrój przewodu równy 4 mm²

(***) Brak dostępnego zestawu montażowego stycznika

MA: Regulowany wyzwalacz magnetyczny

MF: Stały wyzwalacz magnetyczny

TOR: wyzwalacz termiczny

EOL: elektroniczny przełącznik przeciążeniowy

2 Ochrona urządzeń elektrycznych

Tabela 19: 400 V, 35 kA, rozruch bezpośredni, o dużej mocy, typu 2 (Tmax XT/T – stycznik – TOR/EOL)

Silnik		Wyłącznik kompaktowy		Stycznik	Przełącznik przeciążeniowy			
Moc znam. [kW]	Prąd znam. [A]	Typ	I ₃ [A]	Typ	Typ*	Liczba zwojów przekł. prąd.	Zakres nastaw prądu [A]	
							min.	maks.
0,37	1,1	XT2N160 MF 2	28	A9	TA25DU1.4 ^		1	1,4
0,55	1,5	XT2N160 MF 2	28	A9	TA25DU1.8 ^		1,3	1,8
0,75	1,9	XT2N160 MF 2	28	A9	TA25DU2.4 ^		1,7	2,4
1,1	2,7	XT2N160 MF 4	56	A9	TA25DU4 ^		2,8	4
1,5	3,6	XT2N160 MF 4	56	A16	TA25DU5 ^		3,5	5
2,2	4,9	XT2N160 MF 8.5	120	A26	TA25DU6.5 ^		4,5	6,5
3	6,5	XT2N160 MF 8.5	120	A26	TA25DU8.5 ^		6	8,5
4	8,5	XT2N160 MF 12.5	175	A30	TA25DU11 ^		7,5	11
5,5	11,5	XT2N160 MF 12.5	175	A30	TA450SU60	4	10	15
7,5	15,5	XT2N160 MA 20	210	A30	TA450SU60	3	13	20
11	22	XT2N160 MA 32	288	A30	TA450SU60	2	20	30
15	29	XT2N160 MA 52	392	A50	TA450SU80	2	23	40
18,5	35	XT2N160 MA 52	469	A50	TA450SU80	2	23	40
22	41	XT2N160 MA 52	547	A50	TA450SU60		40	60
30	55	XT2N160 MA 80	840	A63	TA450SU80		55	80
37	66	XT2N160 MA 80	960	A95	TA450SU80		55	80
45	80	XT2N160 MA 100	1200	A110	TA450SU105		70	105
55	97	XT3N250 MA 160	1440	A145	TA450SU140		95	140
75	132	XT3N250 MA 200	1800	A185	TA450SU185		130	185
90	160	XT3N250 MA 200	2400	A210	TA450SU185		130	185
110	195	T4N320 PR221-I ln320	2720	A260	E320DU320^		100	320
132	230	T5N400 PR221-I ln400	3200	A300	E320DU320^		100	320
160	280	T5N400 PR221-I ln400	4000	AF400	E500DU500^		150	500
200	350	T5N630 PR221-I ln630	5040	AF460	E500DU500^		150	500
250	430	T6N630 PR221-I ln630	6300	AF580	E500DU500**^		150	500
290	520	T6N800 PR221-I ln800	7200	AF750	E800DU800		250	800
315	540	T6N800 PR221-I ln800	8000	AF750	E800DU800^		250	800
355	610	T6N800 PR221-I ln800	8000	AF750	E800DU800^		250	800

Uwagi:

(^) Należy zapewnić stycznik obejściowy w trakcie rozruchu silnika

(*) Należy ustawić charakterystykę wyzwolenia przełącznika przeciążeniowego EOL odpowiadającą klasie 30, użyteczną również dla napięcia 415 V

(**) Brak zestawu połączeniowego. Aby wykorzystać zestaw połączeniowy, należy zastosować przełącznik przeciążeniowy E800DU800

MA: Regulowany wyzwalacz magnetyczny

MF: Stały wyzwalacz magnetyczny

TOR: wyzwalacz termiczny

EOL: elektroniczny przełącznik przeciążeniowy

2 Ochrona urządzeń elektrycznych

Tabela 20: 400 V, 50 kA, rozruch bezpośredni, o dużej mocy, typu 2 (Tmax XT/T – stycznik – TOR/EOL)

Silnik		Wyłącznik kompaktowy		Stycznik	Przełącznik przeciążeniowy			
Moc znam. [kW]	Prąd znam. [A]	Typ	I _a [A]	Typ	Typ*	Liczba zwojów przekł. prąd.	Zakres nastaw prądu [A]	
							min.	maks.
0,37	1,1	XT2S160 MF 2	28	A9	TA25DU1.4 ^		1	1,4
0,55	1,5	XT2S160 MF 2	28	A9	TA25DU1.8 ^		1,3	1,8
0,75	1,9	XT2S160 MF 2	28	A9	TA25DU2.4 ^		1,7	2,4
1,1	2,7	XT2S160 MF 4	56	A9	TA25DU4 ^		2,8	4
1,5	3,6	XT2S160 MF 4	56	A16	TA25DU5 ^		3,5	5
2,2	4,9	XT2S160 MF 8.5	120	A26	TA25DU6.5 ^		4,5	6,5
3	6,5	XT2S160 MF 8.5	120	A26	TA25DU8.5 ^		6	8,5
4	8,5	XT2S160 MF 12.5	175	A30	TA25DU11 ^		7,5	11
5,5	11,5	XT2S160 MF 12.5	175	A30	TA450SU60	4	10	15
7,5	15,5	XT2S160 MA 20	210	A30	TA450SU60	3	13	20
11	22	XT2S160 MA 32	288	A30	TA450SU60	2	20	30
15	29	XT2S160 MA 52	392	A50	TA450SU80	2	23	40
18,5	35	XT2S160 MA 52	469	A50	TA450SU80	2	23	40
22	41	XT2S160 MA 52	547	A50	TA450SU60		40	60
30	55	XT2S160 MA 80	840	A63	TA450SU80		55	80
37	66	XT2S160 MA 80	960	A95	TA450SU80		55	80
45	80	XT2S160 MA 100	1200	A110	TA450SU105		70	105
55	97	XT3S250 MA 160	1440	A145	TA450SU140		95	140
75	132	XT3S250 MA 200	1800	A185	TA450SU185		130	185
90	160	XT3S250 MA 200	2400	A210	TA450SU185		130	185
110	195	T4S320 PR221-I In320	2720	A260	E320DU320		100	320
132	230	T5S400 PR221-I In400	3200	A300	E320DU320		100	320
160	280	T5S400 PR221-I In400	4000	AF400	E500DU500		150	500
200	350	T5S630 PR221-I In630	5040	AF460	E500DU500		150	500
250	430	T6S630 PR221-I In630	6300	AF580	E500DU500**		150	500
290	520	T6S800 PR221-I In800	7200	AF750	E800DU800		250	800
315	540	T6S800 PR221-I In800	8000	AF750	E800DU800		250	800
355	610	T6S800 PR221-I In800	8000	AF750	E800DU800		250	800

Uwagi:

(^) Należy zapewnić stycznik obejściowy w trakcie rozruchu silnika

(*) Należy ustawić charakterystykę wyzwolenia przełącznika przeciążeniowego EOL odpowiadającą klasie 30, użyteczną również dla napięcia 415 V

(**) Brak zestawu połączeniowego. Aby wykorzystać zestaw połączeniowy, należy zastosować przełącznik przeciążeniowy E800DU800

MA: Regulowany wyzwalacz magnetyczny

MF: Stały wyzwalacz magnetyczny

TOR: Wyzwalacz termiczny

EOL: elektroniczny przełącznik przeciążeniowy

2 Ochrona urządzeń elektrycznych

Tabela 21: 440 V, 50 kA, rozruch bezpośredni, o dużej mocy, typu 2 (Tmax XT/T – stycznik –TOR)

Silnik		Wyłącznik kompaktowy		Stycznik	Przełącznik przeciążeniowy			
Moc znam. [kW]	Prąd znam. [A]	Typ	I ₃ [A]	Typ	Typ*	Liczba zwojów przekt. prąd.	Zakres nastaw prądu [A]	
							min.	maks.
0,37	1	XT2S160 MF 1	14	A9	TA25DU1,4 ^		1	1,4
0,55	1,3	XT2S160 MF 2	28	A9	TA25DU1,8 ^		1,3	1,8
0,75	1,7	XT2S160 MF 2	28	A9	TA25DU2,4 ^		1,7	2,4
1,1	2,2	XT2S160 MF 4	56	A9	TA25DU3,1 ^		2,2	3,1
1,5	3,2	XT2S160 MF 4	56	A16	TA25DU4 ^		2,8	4
2,2	4,3	XT2S160 MF 8.5	120	A26	TA25DU5 ^		3,5	5
3	5,7	XT2S160 MF 8.5	120	A26	TA25DU6,5 ^		4,5	5
4	7,4	XT2S160 MF 8.5	120	A30	TA25DU11 ^		7,5	11
5,5	10,1	XT2S160 MF 12.5	175	A30	TA25DU14 ^		10	14
7,5	13,6	XT2S160 MA 20	180	A30	TA450SU60	4	10	15
11	19,3	XT2S160 MA 32	240	A30	TA450SU80	3	18	27
15	25,4	XT2S160 MA 32	336	A50	TA450SU60	2	20	30
18,5	30,7	XT2S160 MA 52	469	A50	TA450SU80	2	28	40
22	35,9	XT2S160 MA 52	547	A50	TA450SU80	2	28	40
30	48,2	XT2S160 MA 80	720	A63	TA450SU60		40	60
37	58	XT2S160 MA 80	840	A95	TA450SU80		55	80
45	70	XT2S160 MA 100	1050	A110	TA450SU105		70	105
55	85	XT4S250 Ekip-I In160	1200	A145	E200DU200		60	200
75	116	XT4S250 Ekip-I In250	1750	A185	E200DU200		60	200
90	140	XT4S250 Ekip-I In250	2000	A210	E320DU320		100	320
110	171	XT4S250 Ekip-I In250	2500	A260	E320DU320		100	320
132	202	T5H400 PR221-I In320	3200	A300	E320DU320		100	320
160	245	T5H400 PR221-I In400	3600	AF400	E500DU500		150	500
200	307	T5H630 PR221-I In630	4410	AF460	E500DU500		150	500
250	377	T6H630 PR221-I In630	5355	AF580	E500DU500***		150	500
290	448	T6H630 PR221-I In630	6300	AF750	E500DU500***		150	500
315	473	T6H800 PR221-I In800	7200	AF750	E800DU800		250	800
355	535	T6H800 PR221-I In800	8000	AF750	E800DU800		250	800

(^) Należy zapewnić stycznik obejściowy w trakcie rozruchu silnika

(x) Należy ustawić charakterystykę wyzwolenia przełącznika przeciążeniowego EOL odpowiadającą klasie 30

(***) Brak zestawu połączeniowego. Aby wykorzystać zestaw połączeniowy, należy zastosować przełącznik przeciążeniowy E800DU800 (x)

2 Ochrona urządzeń elektrycznych

Tabela 22: 440 V, 65 kA, rozruch bezpośredni o dużej mocy, typu 2 (Tmax XT/T – stycznik – TOR/EOL)

Silnik		Wyłącznik kompaktowy		Stycznik	Przełącznik przeciążeniowy			
Moc znam. [kW]	Prąd znam. [A]	Typ	I ₃ [A]	Typ	Typ*	Liczba zwojów przekł. prąd.	Zakres nastaw prądu [A]	
							min.	maks.
0,37	1	XT2H160 MF 1	14	A9	TA25DU1,4 ^		1	1,4
0,55	1,3	XT2H160 MF 2	28	A9	TA25DU1,8 ^		1,3	1,8
0,75	1,7	XT2H160 MF 2	28	A9	TA25DU2,4 ^		1,7	2,4
1,1	2,4	XT2H160 MF 4	56	A9	TA25DU3,1 ^		2,2	3,1
1,5	3,2	XT2H160 MF 4	56	A16	TA25DU4 ^		2,8	4
2,2	4,3	XT2H160 MF 8.5	120	A26	TA25DU5 ^		3,5	5
3	5,7	XT2H160 MF 8.5	120	A26	TA25DU6,5 ^		4,5	6,5
4	7,4	XT2H160 MF 8.5	120	A30	TA25DU11 ^		7,5	11
5,5	10,1	XT2H160 MF 12.5	175	A30	TA25DU14 ^		10	14
7,5	13,6	XT2H160 MA 20	180	A30	TA450SU60	4	10	15
11	19,3	XT2H160 MA 32	240	A30	TA450SU80	3	18	27
15	25,4	XT2H160 MA 32	336	A50	TA450SU60	2	20	30
18,5	30,7	XT2H160 MA 52	469	A50	TA450SU80	2	28	40
22	35,9	XT2H160 MA 52	547	A50	TA450SU80	2	28	40
30	48,2	XT2H160 MA 80	720	A63	TA450SU60		40	60
37	58	XT2H160 MA 80	840	A95	TA450SU80		55	80
45	70	XT2H160 MA 100	1050	A110	TA450SU105		70	105
55	85	XT4H250 Ekip-I In160	1200	A145	E200DU200		60	200
75	116	XT4H250 Ekip-I In250	1750	A185	E200DU200		60	200
90	140	XT4H250 Ekip-I In250	2000	A210	E320DU320		100	320
110	171	XT4H250 Ekip-I In250	2500	A260	E320DU320		100	320
132	202	T5H400 PR221-I In320	3200	A300	E320DU320		100	320
160	245	T5H400 PR221-I In400	3600	AF400	E500DU500		150	500
200	307	T5H630 PR221-I In630	4410	AF460	E500DU500		150	500
250	377	T6H630 PR221-I In630	5355	AF580	E500DU500***		150	500
290	448	T6H630 PR221-I In630	6300	AF750	E500DU500***		150	500
315	473	T6H800 PR221-I In800	7200	AF750	E800DU800		250	800
355	535	T6H800 PR221-I In800	8000	AF750	E800DU800		250	800

(^) Należy zapewnić stycznik obejściowy w trakcie rozruchu silnika

(x) Należy ustawić charakterystykę wyzwolenia przełącznika przeciążeniowego EOL odpowiadającą klasie 30 (***) Brak zestawu połączeniowego. Aby wykorzystać zestaw połączeniowy, należy zastosować przełącznik przeciążeniowy E800DU800 (x)

TOR: wyzwalacz termiczny

EOL: elektroniczny przełącznik przeciążeniowy

2 Ochrona urządzeń elektrycznych

Tabela 23: 500 V, 50 kA, rozruch bezpośredni o dużej mocy, typu 2 (Tmax XT/T – stycznik – TOR/EOL)

Silnik		Wyłącznik kompaktowy		Stycznik	Przełącznik przeciążeniowy			
Moc znam. [kW]	Prąd znam. [A]	Typ	I _a [A]	Typ	Typ*	Liczba zwojów przekł. prąd.	Zakres nastaw prądu [A]	
							min.	maks.
0,37	0,88	XT2H160 MF 1	14	A9	TA25DU1.0 ^		0,63	1
0,55	1,2	XT2H160 MF 2	28	A9	TA25DU1.4 ^		1	1,4
0,75	1,5	XT2H160 MF 2	28	A9	TA25DU1.8 ^		1,3	1,8
1,1	2,2	XT2H160 MF 4	56	A9	TA25DU3.1 ^		2,2	3,1
1,5	2,8	XT2H160 MF 4	56	A16	TA25DU4 ^		2,8	4
2,2	3,9	XT2H160 MF 4	56	A26	TA25DU5 ^		3,5	5
3	5,2	XT2H160 MF 8.5	120	A26	TA25DU6.5 ^		4,5	6,5
4	6,8	XT2H160 MF 8.5	120	A30	TA25DU8.5 ^		6	8,5
5,5	9,2	XT2H160 MF 12.5	175	A30	TA25DU11 ^		7,5	11
7,5	12,4	XT2H160 MF 12.5	175	A30	TA450SU60	4	10	15
11	17,6	XT2H160 MA 20	240	A30	TA450SU60	3	13	20
15	23	XT2H160 MA 32	336	A50	TA450SU60	2	20	30
18,5	28	XT2H160 MA 52	392	A50	TA450SU80	2	27,5	40
22	33	XT2H160 MA 52	469	A50	TA450SU80	2	27,5	40
30	44	XT2H160 MA 52	624	A63	TA450SU60		40	80
37	53	XT2H160 MA 80	840	A75	TA450SU60		40	80
45	64	XT2H160 MA 80	960	A95	TA450SU80		55	80
55	78	XT2H160 MA 100	1200	A145	TA450SU105		70	105
75	106	XT4H250 Ekip-I In160	1440	A145	E200DU200		60	200
90	128	XT4H250 Ekip-I In250	1875	A185	E200DU200		60	200
110	156	XT4H250 Ekip-I In250	2125	A210	E320DU320		100	320
132	184	T4H320 PR221-I In320	2720	A260	E320DU320		100	320
160	224	T5H400 PR221-I In400	3200	A300	E320DU320		100	320
200	280	T5H400 PR221-I In400	3600	AF400	E500DU500		150	500
250	344	T5H630 PR221-I In630	4725	AF460	E500DU500		150	500
290	394	T6L630 PR221-I In630	5040	AF580	E500DU500***		150	500
315	432	T6L630 PR221-I In630	6300	AF750	E500DU500***		150	500
355	488	T6L630 PR221-I In630	6300	AF750	E500DU500***		150	500

(^) Należy zapewnić stycznik obejściowy w trakcie rozruchu silnika

(x) Należy ustawić charakterystykę wyzwolenia przełącznika przeciążeniowego EOL odpowiadającą klasie 30

(***) Brak zestawu połączeniowego. Aby wykorzystać zestaw połączeniowy, należy zastosować przełącznik przeciążeniowy E800DU800 (x)

TOR: wyzwalacz termiczny

EOL: elektroniczny przełącznik przeciążeniowy

2 Ochrona urządzeń elektrycznych

Tabela 24: 690 V, 25 kA, rozruch bezpośredni o dużej mocy, typu 2 (TmaxT – stycznik – TOR)

Silnik		Wyłącznik kompaktowy		Stycznik	Przełącznik przeciążeniowy			
Moc znam. [kW]	Prąd znam. [A]	Typ	I ₃ [A]	Typ	Typ*	Liczba zwojów przekł. prąd.	Zakres nastaw prądu [A]	
							min.	maks.
0,37	0,64	XT2V160 MF1	14	A9	TA25DU0.63 ^		0,4	0,63
0,55	0,87	XT2V160 MF1	14	A9	TA25DU1 ^		0,63	1
0,75	1,1	XT2V160 MF 2	28	A9	TA25DU1.4 ^		1	1,4
1,1	1,6	XT2V160 MF 2	28	A9	TA25D1.8 ^		1,3	1,8
1,5	2,1	XT2V160 MF 4	56	A9	TA25DU2.4 ^		1,7	2,4
2,2	2,8	XT2V160 MF 4	56	A9	TA25DU3.1 ^		2,2	3,1
3	3,8	XT2V160 MF 4	56	A9	TA25DU4 ^		2,8	4
4	4,9	XT2V160 MF 8.5	120	A9	TA25DU5 ^		3,5	5
5,5	6,7	XT2V160 MF 8.5	120	A9	TA25DU6.5 ^		4,5	6,5
		XT4V250 EKIP-I In 100	150	A95	TA450SU60	7(+)	5,7	8,6
7,5	8,9	XT4V250 EKIP-I In 100	150	A95	TA450SU60	5(+)	8	12
11	12,8	XT4V250 EKIP-I In 100	200	A95	TA450SU60	4(+)	10	15
15	17	XT4V250 EKIP-I In 100	250	A95	TA450SU60	3(+)	10	20
18,5	21	XT4V250 EKIP-I In 100	300	A95	TA450SU60	3	18	27
22	24	XT4V250 EKIP-I In 100	350	A95	TA450SU60	2	20	30
30	32	XT4V250 EKIP-I In 100	450	A145	TA450SU80	2	27,5	40
37	39	XT4V250 EKIP-I In 100	550	A145	TA450SU60		40	60
45	47	XT4V250 EKIP-I In 100	700	A145	TA450SU60		40	60
55	57	XT4V250 EKIP-I In 100	800	A145	TA450SU80		55	80
75	77	XT4V250 EKIP-I In 160	1120	A145	TA450SU105		70	105
90	93	XT4V250 EKIP-I In 160	1280	A145	TA450SU105		70	105
110	113	XT4V250 EKIP-I In 250	1625	A185	TA450SU140		95	140
132	134	XT4V250 EKIP-I In 250	2000	A210	E320DU320		105	320
160	162	XT4V250 EKIP-I In 250	2250	A210	E320DU320		105	320

(^) Należy zapewnić stycznik obejściowy w trakcie rozruchu silnika

(x) Należy ustawić charakterystykę wyzwolenia przełącznika przeciążeniowego EOL odpowiadającą klasie 30

(***) Brak zestawu połączeniowego. Aby wykorzystać zestaw połączeniowy, należy zastosować przełącznik przeciążeniowy E800DU800 (x)

(+) przekrój przewodu równy 4 mm²

TOR: wyzwalacz termiczny

2 Ochrona urządzeń elektrycznych

Tabela 25: 690 V, 50 kA, rozruch bezpośredni o dużej mocy, typu 2 (TmaxT – stycznik – TOR)

Silnik		Wyłącznik kompaktowy		Stycznik	Przełącznik przeciążeniowy			
Moc znam. [kW]	Prąd znam. [A]	Typ	I ₃ [A]	Typ	Typ*	Liczba zwojów przekł. prąd.	Zakres nastaw prądu [A]	
							min.	maks.
0,37	0,64	T2L160 MF1	13	A9	TA25DU0.63 ^		0,4	0,63
0,55	0,87	T2L160 MF1	13	A9	TA25DU1 ^		0,63	1
0,75	1,1	T2L160 MF 1.6	21	A9	TA25DU1.4 ^		1	1,4
1,1	1,6	T2L160 MF 1.6	21	A9	TA25D1.8 ^		1,3	1,8
1,5	2,1	T2L160 MF 2.5	33	A9	TA25DU2.4 ^		1,7	2,4
2,2	2,8	T2L160 MF 3.2	42	A9	TA25DU3.1 ^		2,2	3,1
3	3,8	T2L160 MF 4	52	A9	TA25DU4 ^		2,8	4
4	4,9	T2L160 MF 5	65	A9	TA25DU5 ^		3,5	5
5,5	6,7	T2L160 MF 6.5	84	A9	TA25DU6.5 ^		4,5	6,5
		T4L250 PR221-I In 100	150	A95	TA450SU60	7(+)	5,7	8,6
7,5	8,9	T4L250 PR221-I In 100	150	A95	TA450SU60	5(+)	8	12
11	12,8	T4L250 PR221-I In 100	200	A95	TA450SU60	4(+)	10	15
15	17	T4L250 PR221-I In 100	250	A95	TA450SU60	3(+)	13	20
18,5	21	T4L250 PR221-I In 100	300	A95	TA450SU60	3	18	27
22	24	T4L250 PR221-I In 100	350	A95	TA450SU60	2	20	30
30	32	T4L250 PR221-I In 100	450	A145	TA450SU80	2	27,5	40
37	39	T4L250 PR221-I In 100	550	A145	TA450SU60		40	60
45	47	T4L250 PR221-I In 100	700	A145	TA450SU60		40	60
55	57	T4L250 PR221-I In 100	800	A145	TA450SU80		55	80
75	77	T4L250 PR221-I In 160	1120	A145	TA450SU105		70	105
90	93	T4L250 PR221-I In 160	1280	A145	TA450SU105		70	105
110	113	T4L250 PR221-I In 250	1625	A185	TA450SU140		95	140
132	134	T4L250 PR221-I In 250	2000	A210	E320DU320		105	320
160	162	T4L250 PR221-I In 250	2250	A210	E320DU320		105	320
200	203	T5L400 PR221-I In 320	2720	A260	E320DU320		105	320
250	250	T5L400 PR221-I In 400	3400	AF400	E500DU500		150	500
290	301	T5L630 PR221-I In 630	4410	AF400	E500DU500		150	500
315	313	T5L630 PR221-I In 630	4410	AF460	E500DU500		150	500
355	354	T5L630 PR221-I In 630	5355	AF580	E500DU500***		150	500

(^) Należy zapewnić stycznik obejściowy w trakcie rozruchu silnika

(x) Należy ustawić charakterystykę wyzwolenia przełącznika przeciążeniowego EOL odpowiadającą klasie 30

(***) Brak zestawu połączeniowego. Aby wykorzystać zestaw połączeniowy, należy zastosować przełącznik przeciążeniowy E800DU800 (x)

(+) przekrój przewodu równy 4 mm²

TOR: wyzwalacz termiczny

2 Ochrona urządzeń elektrycznych

Tabela 26: 400 V, 35 kA, rozruch Y/Δ normalny,
typu 2 (Tmax XT/T – stycznik – TOR/EOL)

Silnik		Wyłącznik kompaktowy		Stycznik			Przełącznik	
Moc znam. [kW]	Prąd znam. [A]	Typ	I ₃ [A]	Stycznik główny	Stycznik układu typu trójkąt	Stycznik układu gwiazdowego	Typ	Zakres nastaw prądu [A]
18,5	35	XT2N160 MA52	469	A50	A50	A26	TA75DU25	18-25
22	41	XT2N160 MA52	547	A50	A50	A26	TA75DU32	22-32
30	55	XT2N160 MA80	720	A63	A63	A30	TA75DU42	29-42
37	66	XT2N160 MA80	840	A75	A75	A30	TA75DU52	36-52
45	80	XT2N160 MA100	1050	A75	A75	A30	TA75DU63	45 - 63
55	97	XT2N160 MA100	1200	A75	A75	A40	TA75DU63	45 - 63
75	132	XT3N250 MA160	1700	A95	A95	A75	TA110DU90	66 - 90
90	160	XT3N250 MA200	2000	A110	A110	A95	TA110DU110	80 - 110
110	195	XT4N250 MA200	2400	A145	A145	A95	TA200DU135	100 - 135
132	230	T4N320 PR221-I In320	2880	A145	A145	A110	E200DU200	60 - 200
160	280	T5N400 PR221-I In400	3600	A185	A185	A145	E200DU200	60 - 200
200	350	T5N630 PR221-I In630	4410	A210	A210	A185	E320DU320	100 - 320
250	430	T5N630 PR221-I In630	5670	A260	A260	A210	E320DU320	100 - 320
290	520	T6N630 PR221-I In630	6300	AF400	AF400	A260	E500DU500	150 - 500
315	540	T6N800 PR221-I In800	7200	AF400	AF400	A260	E500DU500	150 - 500
355	610	T6N800 PR221-I In800	8000	AF400	AF400	A260	E500DU500	150 - 500

TOR: wyzwalacz termiczny

EOL: elektroniczny przełącznik przeciążeniowy

Tabela 27: 400 V, 50 kA, rozruch Y/Δ normalny,
typu 2 (Tmax XT/T – stycznik – TOR/EOL)

Silnik		Wyłącznik kompaktowy		Stycznik			Przełącznik	
Moc znam. [kW]	Prąd znam. [A]	Typ	I ₃ [A]	Stycznik główny	Stycznik układu typu trójkąt	Stycznik układu gwiazdowego	Type	Zakres nastaw prądu [A]
18,5	35	XT2S160 MA52	469	A50	A50	A26	TA75DU25	18-25
22	41	XT2S160 MA52	547	A50	A50	A26	TA75DU32	22-32
30	55	XT2S160 MA80	720	A63	A63	A30	TA75DU42	29-42
37	66	XT2S160 MA80	840	A75	A75	A30	TA75DU52	36-52
45	80	XT2S160 MA100	1050	A75	A75	A30	TA75DU63	45 - 63
55	97	XT2S160 MA100	1200	A75	A75	A40	TA75DU63	45 - 63
75	132	XT3S250 MA160	1700	A95	A95	A75	TA110DU90	66 - 90
90	160	XT3S250 MA200	2000	A110	A110	A95	TA110DU110	80 - 110
110	195	XT3S250 MA200	2400	A145	A145	A95	TA200DU135	100 - 135
132	230	T4S320 PR221-I In320	2880	A145	A145	A110	E200DU200	60 - 200
160	280	T5S400 PR221-I In400	3600	A185	A185	A145	E200DU200	60 - 200
200	350	T5S630 PR221-I In630	4410	A210	A210	A185	E320DU320	100 - 320
250	430	T5S630 PR221-I In630	5670	A260	A260	A210	E320DU320	100 - 320
290	520	T6S630 PR221-I In630	6300	AF400	AF400	A260	E500DU500	150 - 500
315	540	T6S800 PR221-I In800	7200	AF400	AF400	A260	E500DU500	150 - 500
355	610	T6S800 PR221-I In800	8000	AF400	AF400	A260	E500DU500	150 - 500

TOR: wyzwalacz termiczny

EOL: elektroniczny przełącznik przeciążeniowy

2 Ochrona urządzeń elektrycznych

Tabela 28: 440 V, 50 kA, rozruch Y/Δ normalny, typu 2 (Tmax XT/T – stycznik – TOR/EOL)

Silnik		Włącznik kompaktowy		Stycznik			Przełącznik	
Moc znam. [kW]	Prąd znam. [A]	Typ	I ₃ [A]	Stycznik główny	Stycznik układu typu trójkąt	Stycznik układu gwiazdowego	Typ	Zakres nastaw prądu [A]
18,5	30,7	XT2S160 MA52	392	A50	A50	A16	TA75DU25	18-25
22	35,9	XT2S160 MA52	469	A50	A50	A26	TA75DU25	18-25
30	48,2	XT2S160 MA80	720	A63	A63	A26	TA75DU42	29-42
37	58	XT2S160 MA80	840	A75	A75	A30	TA75DU42	29-42
45	70	XT2S160 MA80	960	A75	A75	A30	TA75DU52	36-52
55	85	XT2S160 MA100	1150	A75	A75	A40	TA75DU63	45-63
75	116	XT4S250 Ekip-I In250	1625	A95	A95	A75	TA80DU80	60-80
90	140	XT4S250 Ekip-I In250	1875	A95	A95	A75	TA110DU110	80-110
110	171	XT4S250 Ekip-I In250	2250	A145	A145	A95	E200DU200	60-200
132	202	T4H320 PR221-I In320	2720	A145	A145	A110	E200DU200	60-200
160	245	T5H400 PR221-I In400	3200	A185	A185	A145	E200DU200	60-200
200	307	T5H630 PR221-I In630	4095	A210	A210	A185	E320DU320	100-320
250	377	T5H630 PR221-I In630	5040	A260	A260	A210	E320DU320	100-320
290	448	T6H630 PR221-I In630	5670	AF400	AF400	A260	E500DU500	150 - 500
315	473	T6H630 PR221-I In630	6300	AF400	AF400	A260	E500DU500	150 - 500
355	535	T6H800 PR221-I In800	7200	AF400	AF400	A260	E500DU500	150 - 500

TOR: wyzwalacz termiczny

EOL: elektroniczny przełącznik przeciążeniowy

Tabela 29: 440 V, 65 kA, rozruch Y/Δ normalny, typu 2 (Tmax XT/T – stycznik – TOR/EOL)

Silnik		Włącznik kompaktowy		Stycznik			Przełącznik	
Moc znam. [kW]	Prąd znam. [A]	Typ	I ₃ [A]	Stycznik główny	Stycznik układu typu trójkąt	Stycznik układu gwiazdowego	Type	Zakres nastaw prądu [A]
18,5	30,7	XT2H160 MA52	392	A50	A50	A16	TA75DU25	18-25
22	35,9	XT2H160 MA52	469	A50	A50	A26	TA75DU25	18-25
30	48,2	XT2H160 MA80	720	A63	A63	A26	TA75DU42	29-42
37	58	XT2H160 MA80	840	A75	A75	A30	TA75DU42	29-42
45	70	XT2H160 MA80	960	A75	A75	A30	TA75DU52	36-52
55	85	XT2H160 MA100	1150	A75	A75	A40	TA75DU63	45-63
75	116	XT4H250 Ekip-I In250	1625	A95	A95	A75	TA80DU80	60-80
90	140	XT4H250 Ekip-I In250	1875	A95	A95	A75	TA110DU110	80-110
110	171	XT4H250 Ekip-I In250	2250	A145	A145	A95	E200DU200	60-200
132	202	T4H320 PR221-I In320	2720	A145	A145	A110	E200DU200	60-200
160	245	T5H400 PR221-I In400	3200	A185	A185	A145	E200DU200	60-200
200	307	T5H630 PR221-I In630	4095	A210	A210	A185	E320DU320	100-320
250	377	T5H630 PR221-I In630	5040	A260	A260	A210	E320DU320	100-320
290	448	T6H630 PR221-I In630	5670	AF400	AF400	A260	E500DU500	150 - 500
315	473	T6H630 PR221-I In630	6300	AF400	AF400	A260	E500DU500	150 - 500
355	535	T6H800 PR221-I In800	7200	AF400	AF400	A260	E500DU500	150 - 500

TOR: wyzwalacz termiczny

EOL: elektroniczny przełącznik przeciążeniowy

2 Ochrona urządzeń elektrycznych

Tabela 30: 500 V, 50 kA, rozruch Y/Δ, normalny, tytu 2 (Tmax XT/T – stycznik – TOR/EOL)

Silnik		Wyłącznik kompaktowy		Stycznik			Przełącznik	
Moc znam. [kW]	Prąd znam. [A]	Typ	I ₃ [A]	Stycznik główny	Stycznik układu typu trójkąt	Stycznik układu gwiazdowego	Type	Zakres nastaw prądu [A]
22	33	XT2H160 MA52	430	A50	A50	A16	TA75DU25	18-25
30	44	XT2H160 MA52	547	A63	A63	A26	TA75DU32	22-32
37	53	XT2H160 MA80	720	A75	A75	A30	TA75DU42	29-42
45	64	XT2H160 MA80	840	A75	A75	A30	TA75DU52	36-52
55	78	XT2H160 MA100	1050	A75	A75	A30	TA75DU52	36-52
75	106	XT4H250 Ekip-I In250	1375	A95	A95	A50	TA80DU80	60-80
90	128	XT4H250 Ekip-I In250	1750	A95	A95	A75	TA110DU90	65-90
110	156	XT4H250 Ekip-I In250	2000	A110	A110	A95	TA110DU110	80-110
132	184	T4H320 PR221-I In320	2560	A145	A145	A95	E200DU200	60-200
160	224	T4H320 PR221-I In320	2880	A145	A145	A110	E200DU200	60-200
200	280	T5H400 PR221-I In400	3400	A210	A210	A145	E320DU320	100-320
250	344	T5H630 PR221-I In630	4410	A210	A210	A185	E320DU320	100-320
290	394	T5H630 PR221-I In630	5040	A260	A260	A210	E320DU320	100-320
315	432	T6L630 PR221-I In630	5760	AF400	AF400	A210	E500DU500	150 - 500
355	488	T6L630 PR221-I In630	6300	AF400	AF400	A260	E500DU500	150 - 500

TOR: wywalacz termiczny

EOL: elektroniczny przełącznik przeciążeniowy

Tabela 31: 690 V, 25 kA, rozruch Y/Δ normalny, tytu 2 (Tmax XT – stycznik – TOR/EOL)

Silnik		Wyłącznik kompaktowy		Stycznik			Przekł. prąd. KORC		Przełącznik przeciążeń.	
Moc znam. [kW]	Prąd znam. [A]	Typ	I ₃ [A]	Stycz. główny	Stycz. ukł. typu trójkąt	Stycz. ukł. gwiazd.	Typ	Liczba zwojów	Typ	Zakres nastaw prądu [A]
5,5	6.7*	XT4V250 Ekip-I In100	150	A95	A95	A26	185R/4**	13	TA25DU2.4**	6-8.5
7,5	8.9*	XT4V250 Ekip-I In100	150	A95	A95	A26	185R/4**	10	TA25DU2.4**	7.9-11.1
11	12.8*	XT4V250 Ekip-I In100	200	A95	A95	A26	185R/4**	7	TA25DU2.4**	11.2-15.9
15	17*	XT4V250 Ekip-I In100	250	A95	A95	A26	185R/4**	7	TA25DU3.1**	15.2-20.5
18,5	21	XT4V250 Ekip-I In100	300	A95	A95	A30	185R/4**	6	TA25DU3.1**	17.7-23.9
22	24	XT4V250 Ekip-I In100	350	A95	A95	A30	185R/4**	6	TA25DU4**	21.6-30.8
30	32	XT4V250 Ekip-I In100	450	A145	A145	A30	185R/4**	6	TA25DU5**	27-38.5
37	39	XT4V250 Ekip-I In100	550	A145	A145	A30			TA75DU52**	36-52
45	47	XT4V250 Ekip-I In100	650	A145	A145	A30			TA75DU52**	36 - 52
55	57	XT4V250 Ekip-I In100	800	A145	A145	A40			TA75DU52**	36-52
75	77	XT4V250 Ekip-I In160	1120	A145	A145	A50			TA75DU52	36 - 52
90	93	XT4V250 Ekip-I In160	1280	A145	A145	A75			TA75DU63	45-63
110	113	XT4V250 Ekip-I In160	1600	A145	A145	A75			TA75DU80	60-80
132	134	XT4V250 Ekip-I In250	1875	A145	A145	A95			TA200DU110	80-110
160	162	XT4V250 Ekip-I In250	2125	A145	A145	A110			TA200DU110	80-110

Uwagi:

* przekrój przewodu 4 mm²

**podłączyć przełącznik przeciążeniowy TOL po stronie zasilania linia-trójkąt

TOR: wywalacz termiczny

EOL: elektroniczny przełącznik przeciążeniowy

2 Ochrona urządzeń elektrycznych

Tabela 32: 690 V, 50 kA, rozruch Y/Δ normalny, typu 2 (Tmax T – stycznik – TOR/EOL)

Silnik		Wyłącznik kompaktowy		Stycznik			Przekł. prąd. KORC		Przełącznik przeciążeń.	
Moc znam. [kW]	Prąd znam. [A]	Typ	I ₃ [A]	Stycz. główny	Stycz. ukł. typu trójkąt	Stycz. ukł. gwiazd.	Typ	Liczba zwojów	Typ	Zakres nastaw prądu [A]
5,5	6.7*	T4L250 PR221-I In100	150	A95	A95	A26	4L185R/4**	13	TA25DU2.4**	6-8.5
7,5	8.9*	T4L250 PR221-I In100	150	A95	A95	A26	4L185R/4**	10	TA25DU2.4**	7.9-11.1
11	12.8*	T4L250 PR221-I In100	200	A95	A95	A26	4L185R/4**	7	TA25DU2.4**	11.2-15.9
15	17*	T4L250 PR221-I In100	250	A95	A95	A26	4L185R/4**	7	TA25DU3.1**	15.2-20.5
18,5	21	T4L250 PR221-I In100	300	A95	A95	A30	4L185R/4**	6	TA25DU3.1**	17.7-23.9
22	24	T4L250 PR221-I In100	350	A95	A95	A30	4L185R/4**	6	TA25DU4**	21.6-30.8
30	32	T4L250 PR221-I In100	450	A145	A145	A30	4L185R/4**	6	TA25DU5**	27-38.5
37	39	T4L250 PR221-I In100	550	A145	A145	A30			TA75DU52**	36-52
45	47	T4L250 PR221-I In100	650	A145	A145	A30			TA75DU52**	36 - 52
55	57	T4L250 PR221-I In100	800	A145	A145	A40			TA75DU52**	36-52
75	77	T4L250 PR221-I In160	1120	A145	A145	A50			TA75DU52	36 - 52
90	93	T4L250 PR221-I In160	1280	A145	A145	A75			TA75DU63	45-63
110	113	T4L250 PR221-I In160	1600	A145	A145	A75			TA75DU80	60-80
132	134	T4L250 PR221-I In250	1875	A145	A145	A95			TA200DU110	80-110
160	162	T4L250 PR221-I In250	2125	A145	A145	A110			TA200DU110	80-110
200	203	T4L320 PR221-I In320	2720	A185	A185	A110			TA200DU135	100-135
250	250	T5L400 PR221-I In400	3200	AF400	AF400	A145			E500DU500	150-500
290	301	T5L400 PR221-I In400	4000	AF400	AF400	A145			E500DU500	150-500
315	313	T5L630 PR221-I In630	4410	AF400	AF400	A185			E500DU500	150-500
355	354	T5L630 PR221-I In630	5040	AF400	AF400	A210			E500DU500	150-500
400	420	T5L630 PR221-I In630	5670	AF460	AF460	A210			E500DU500	150-500
450	470	T5L630 PR221-I In630	6300	AF460	AF460	A260			E500DU500	150-500

Uwagi:

* przekrój przewodu 4 mm²

**podłączyć przełącznik przeciążeniowy TOL po stronie zasilania linia-trójkąt

TOR: wyzwalacz termiczny

EOL: elektroniczny przełącznik przeciążeniowy

2 Ochrona urządzeń elektrycznych

Tabela 33: 400 V, 35 kA, rozruch bezpośredni normalny i dużej mocy, typu 2 (wyłącznik Tmax XT/T z wyzwalaczem Ekip M/PR222MP – stycznik)

Silnik		Wyłącznik kompaktowy			Stycznik	Dopuszczalna nastawa prądu [A]
Moc znam. [kW]	Prąd znam. [A]	Typ***	Prąd wyzwolenia z charakterystyką zależną* [A]	I ₃ [A]	Typ	
7,5	15,5	XT2N160 Ekip M-LIU In25	10-25	150	A63	25
11	22	XT2N160 Ekip M-LIU In25	10-25	225	A63	25
15	29	XT2N160 Ekip M-LIU In63	25-63	378	A75	50
18,5	35	XT2N160 Ekip M-LIU In63	25-63	378	A75	50
22	41	XT2N160 Ekip M-LIU In63	25-63	441	A75	50
30	55	XT4N250 Ekip M-LIU In100	40-100	600	A95	95
37	66	XT4N250 Ekip M-LIU In100	40-100	700	A95	95
45	80	XT4N250 Ekip M-LIU In100	40-100	800	A95	95
55	97	XT4N250 Ekip M-LIU In160	64-160	960	A145	145
75	132	XT4N250 Ekip M-LIU In160	64-160	1280	A145	145
90	160	T4N250 PR222 MP In200	80-200	1600	A185	185
110	195	T5N400 PR222 MP In320	128-320	1920	A210	210
132	230	T5N400 PR222 MP In320	128-320	2240	A260	260
160	280	T5N400 PR222 MP In320	128-320	2560	AF400**	320
200	350	T5N400 PR222 MP In400	160-400	3200	AF400	400
250	430	T6N800 PR222 MP In630	252-630	5040	AF460	460
290	520	T6N800 PR222 MP In630	252-630	5670	AF580	580
315	540	T6N800 PR222 MP In630	252-630	5670	AF580	580
355	610	T6N800 PR222 MP In630	252-630	5670	AF750	630

Uwagi:

* W przypadku rozruchu o dużej mocy, w wyzwalaczu EKIP M lub MP należy wybrać klasę 30

** W przypadku normalnego rozruchu wybrać stycznik AF300

*** Wyzwalacz EKIP M-LIU jest dostępny również w wersji M-LRIU

2 Ochrona urządzeń elektrycznych

Tabela 34: 400 V, 50 kA, rozruch bezpośredni normalny i dużej mocy, typu 2 (wyłącznik Tmax XT/T z wyzwalaczem Ekip M/PR222MP – stycznik)

Silnik		Wyłącznik kompaktowy			Stycznik	Dopuszczalna nastawa prądu [A]
Moc znam. [kW]	Prąd znam. [A]	Typ***	Prąd wyzwolenia z charakterystyką zależną* [A]	I ₃ [A]	Typ	
7,5	15,5	XT2S160 Ekip M-LIU In25	10-25	150	A63	25
11	22	XT2S160 Ekip M-LIU In25	10-25	225	A63	25
15	29	XT2S160 Ekip M-LIU In63	25-63	378	A75	50
18,5	35	XT2S160 Ekip M-LIU In63	25-63	378	A75	50
22	41	XT2S160 Ekip M-LIU In63	25-63	441	A75	50
30	55	XT4S250 Ekip M-LIU In100	40-100	600	A95	95
37	66	XT4S250 Ekip M-LIU In100	40-100	700	A95	95
45	80	XT4S250 Ekip M-LIU In100	40-100	800	A95	95
55	97	XT4S250 Ekip M-LIU In160	64-160	960	A145	145
75	132	XT4S250 Ekip M-LIU In160	64-160	1280	A145	145
90	160	T4S250 PR222 MP In200	80-200	1600	A185	185
110	195	T5S400 PR222 MP In320	128-320	1920	A210	210
132	230	T5S400 PR222 MP In320	128-320	2240	A260	260
160	280	T5S400 PR222 MP In320	128-320	2560	AF400**	320
200	350	T5S400 PR222 MP In400	160-400	3200	AF400	400
250	430	T6S800 PR222 MP In630	252-630	5040	AF460	460
290	520	T6S800 PR222 MP In630	252-630	5670	AF580	580
315	540	T6S800 PR222 MP In630	252-630	5670	AF580	580
355	610	T6S800 PR222 MP In630	252-630	5670	AF750	630

Uwagi:

* W przypadku rozruchu o dużej mocy, w wyzwalaczu EKIP M lub MP należy wybrać klasę 30

** W przypadku normalnego rozruchu wybrać stycznik AF300

*** Wyzwalacz EKIP M-LIU jest dostępny również w wersji M-LRIU

2 Ochrona urządzeń elektrycznych

Tabela 35: 440 V, 50 kA, rozruch bezpośredni normalny i dużej mocy, typu 2 (wyciągacz Tmax XT/T z wyłączaczem Ekip M/PR222MP – stycznik)

Silnik		Wyłącznik kompaktowy			Stycznik	Dopuszczalna nastawa prądu [A]
Moc znam. [kW]	Prąd znam. [A]	Typ***	Prąd wyzwolenia z charakterystyką zależną* [A]	I ₃ [A]	Typ	
7,5	13,6	XT2S160 Ekip M-LIU In25	10-25	150	A63	25
11	19,3	XT2S160 Ekip M-LIU In25	10-25	225	A63	25
15	25,4	XT2S160 Ekip M-LIU In63	25-63	378	A75	63
18,5	30,7	XT2S160 Ekip M-LIU In63	25-63	378	A75	63
22	35,9	XT2S160 Ekip M-LIU In63	25-63	378	A75	63
30	48,2	XT4S250 Ekip M-LIU In100	40-100	600	A95	93
37	58	XT4S250 Ekip M-LIU In100	40-100	600	A95	93
45	70	XT4S250 Ekip M-LIU In100	40-100	700	A95	93
55	85	XT4S250 Ekip M-LIU In160	64-160	960	A145	145
75	116	XT4S250 Ekip M-LIU In160	64-160	1120	A145	145
90	140	T4H250 PR222 MP In200	80-200	1400	A185	185
110	171	T5H400 PR222 MP In320	128-320	1920	A210	210
132	202	T5H400 PR222 MP In320	128-320	2240	A260	240
160	245	T5H400 PR222 MP In320	128-320	2560	AF400**	320
200	307	T5H400 PR222 MP In400	160-400	3200	AF400	400
250	377	T6H800 PR222 MP In630	252-630	4410	AF460	460
290	448	T6H800 PR222 MP In630	252-630	5040	AF460	460
315	473	T6H800 PR222 MP In630	252-630	5040	AF580	580
355	535	T6H800 PR222 MP In630	252-630	5670	AF580	580

Uwagi:

* W przypadku rozruchu o dużej mocy, w wyłączaczu EKIP M lub MP należy wybrać klasę 30

** W przypadku normalnego rozruchu wybrać stycznik AF300

*** Wyłączacz EKIP M-LIU jest dostępny również w wersji M-LRIU

Tabela 36: 690 V, 25 kA, rozruch bezpośredni normalny i dużej mocy, typu 2 (wyciągacz Tmax T z wyłączaczem Ekip M – stycznik)

Silnik		Wyłącznik kompaktowy			Stycznik	Dopuszczalna nastawa prądu [A]
Moc znam. [kW]	Prąd znam. [A]	Typ***	Prąd wyzwolenia z charakterystyką zależną* [A]	I ₃ [A]	Typ	
11	12,8	XT2V160 EKIP M-LIU In25	10-25	150	A63	25
15	17	XT2V160 EKIP M-LIU In25	10-25	175	A63	25
18,5	21	XT2V160 EKIP M-LIU In25	10-25	225	A75	25
22	24	XT2V160 EKIP M-LIU In63	25-63	250	A75	63
30	32	XT2V160 EKIP M-LIU In63	25-63	378	A95	63
37	39	XT2V250 EKIP M-LIU In63	25-63	378	A95	63
45	47	XT2V250 EKIP M-LIU In63	25-63	504	A145	63
55	57	XT4V250 EKIP M-LIU In63	25-63	567	A145	63
75	77	XT4V250 EKIP M-LIU In100	40-100	800	A145	100
90	93	XT4V250 EKIP M-LIU In160	64-160	960	A145	120
110	113	XT4V250 EKIP M-LIU In160	64-160	1120	A145	120
132	134	XT4V250 EKIP M-LIU In160	64-160	1440	A185	160

Uwagi:

* W przypadku rozruchu o dużej mocy, w wyłączaczu MP należy wybrać klasę 30

2 Ochrona urządzeń elektrycznych

Tabela 37: 500 V, 50 kA, rozruch bezpośredni normalny i dużej mocy, typu 2 (wyłącznik Tmax XT/T z wyzwalaczem Ekip M/PR222MP – stycznik)

Silnik		Wyłącznik kompaktowy			Stycznik	Dopuszczalna nastawa prądu [A]
Moc znam. [kW]	Prąd znam. [A]	Typ***	Prąd wyzwolenia z charakterystyką zależną* [A]	I ₃ [A]	Typ	
7,5	12,4	XT2H160 Ekip M-LIU In25	10-25	150	A63	25
11	17,6	XT2H160 Ekip M-LIU In25	10-25	175	A63	25
15	23	XT2H160 Ekip M-LIU In25	10-25	250	A75	25
18,5	28	XT2H160 Ekip M-LIU In63	25-63	378	A75	63
22	33	XT2H160 Ekip M-LIU In63	25-63	378	A75	63
30	44	XT4H250 Ekip M-LIU In63	25-63	441	A95	63
37	53	XT4H250 Ekip M-LIU In63	25-63	567	A95	63
45	64	XT4H250 Ekip M-LIU In100	40-100	630	A145	100
55	78	XT4H250 Ekip M-LIU In100	40-100	800	A145	100
75	106	XT4H250 Ekip M-LIU In160	64-160	1120	A145	145
90	128	XT4H250 Ekip M-LIU In160	64-160	1280	A145	145
110	156	T4H250 PR222 MP In200	80-200	1600	A185	170
132	184	T5H400 PR222 MP In320	128-320	1920	A210	210
160	224	T5H400 PR222 MP In320	128-320	2240	A260	240
200	280	T5H400 PR222 MP In400	160-400	2800	AF400**	400
250	344	T5H400 PR222 MP In400	160-400	3200	AF400	400
290	394	T6H800 PR222 MP In630	252-630	5040	AF460	460
315	432	T6H800 PR222 MP In630	252-630	5040	AF460	460
355	488	T6H800 PR222 MP In630	252-630	5670	AF580	580

Uwagi:

* W przypadku rozruchu o dużej mocy, w wyzwalaczu EKIP M lub MP należy wybrać klasę 30

** W przypadku normalnego rozruchu wybrać stycznik AF300

*** Wyzwalacz EKIP M-LIU jest dostępny również w wersji M-LRIU

Tabela 38: 690 V, 50 kA, rozruch bezpośredni normalny i dużej mocy, typu 2 (Tmax T z wyzwalaczem PR222MP – stycznik)

Silnik		Wyłącznik kompaktowy			Stycznik	Dopuszczalna nastawa prądu [A]
Moc znam. [kW]	Prąd znam. [A]	Typ***	Prąd wyzwolenia z charakterystyką zależną* [A]	I ₃ [A]	Typ	
45	47	T4L250 PR222MP In 100	40-100	600	A145	100
55	57	T4L250 PR222MP In 100	40-100	600	A145	100
75	77	T4L250 PR222MP In 100	40-100	800	A145	100
90	93	T4L250 PR222MP In 160	64-160	960	A145	120
110	113	T4L250 PR222MP In 160	64-160	1120	A145	120
132	134	T4L250 PR222MP In 160	64-160	1440	A185	160
160	162	T4L250 PR222MP In 200	80-200	1600	A185	170
200	203	T5L400 PR222MP In320	128-320	1920	A210	210
250	250	T5L400 PR222MP In320	128-320	2240	AF300	280
290	301	T5L400 PR222MP In400	160-400	2800	AF400	350
315	313	T5L400 PR222MP In400	160-400	3200	AF400	350

Uwagi:

* W przypadku rozruchu o dużej mocy, w wyzwalaczu MP należy wybrać klasę 30

2 Ochrona urządzeń elektrycznych

Przykład:

Dla rozruchu bezpośredniego normalnego, typu 2, silnika klatkowego trójfazowego asynchronicznego o następujących parametrach:

napięcie znamionowe $U_r = 400$ V

prąd zwarciovyy $I_k = 50$ kA

moc znamionowa silnika $P_e = 22$ kW

na podstawie tabeli 4, w odpowiednim wierszu można znaleźć następujące informacje:

- I_r (prąd znamionowy): 41 A;
- zabezpieczenie zwarciovyy: wyłącznik typu XT2S160 MA52;
- próg wyzwolenia magnetycznego: $I_3 = 547$ A;
- stycznik: A50;
- wyzwalacz termiczny TA75 DU52, zakres nastaw 36÷52 A

Dla rozruchu normalnego Y/Δ typu 2, silnika klatkowego trójfazowego asynchronicznego o następujących parametrach:

napięcie znamionowe $U_r = 400$ V

prąd zwarciovyy $I_k = 50$ kA

moc znamionowa silnika $P_e = 200$ kW

na podstawie tabeli 27, w odpowiednim wierszu można znaleźć następujące informacje:

- I_r (prąd znamionowy): 350 A;
- zabezpieczenie zwarciovyy: wyłącznik typu T5S630 PR221-I In630;
- próg wyzwolacza magnetycznego: $I_3 = 4410$ A;
- stycznik liniowy: A210;
- stycznik układu typu trójkąt: A210;
- stycznik układu gwiazdowego: A185;
- wyzwalacz termiczny E320DU320, zakres nastaw 100÷320 A (ustawić wartość $\frac{I_r}{\sqrt{3}} = 202$ A).

Dla rozruchu bezpośredniego ciężkiego, typu 2, silnika klatkowego trójfazowego asynchronicznego o następujących parametrach:

napięcie znamionowe $U_r = 400$ V

prąd zwarciovyy $I_k = 50$ kA

moc znamionowa silnika $P_e = 55$ kW

na podstawie tabeli 34, w odpowiednim wierszu można znaleźć następujące informacje:

- I_r (prąd znamionowy): 97 A;
- zabezpieczenie zwarciovyy: wyłącznik typu XT4S250 Ekip M LIU (lub Ekip M LRIU)* In160;
- próg wyzwolacza magnetycznego: $I_3 = 960$ A;
- stycznik: A145.

* Dla rozruchu o dużej mocy należy ustawić charakterystykę wyzwolenia wyzwolacza elektronicznego odpowiadającą klasie 30.

2 Ochrona urządzeń elektrycznych

2.4 Ochrona i łączenie transformatorów

Aspekty ogólne

Transformatory są wykorzystywane do zmiany napięcia zasilania, dla zasilania średniego i niskiego napięcia.

Dobór zabezpieczeń musi uwzględniać zjawiska wywołane stanami przejściowymi, w trakcie których natężenie prądu może osiągnąć wartości większe, niż prąd znamionowy przy pełnym obciążeniu. Zjawisko to zanika po kilku sekundach. Przebieg przedstawiający te zjawiska przejściowe na wykresie czasowo-prądowym, nazywany „prądem udarowym załączania I_0 ”, zależy od wielkości transformatora i może zostać oszacowany w oparciu o następujący wzór (zakłada się, że moc zwarciowa sieci zasilającej jest równa nieskończoności).

$$I_0 = \frac{K \cdot I_{1r} \cdot e^{(-t/\tau)}}{\sqrt{2}}$$

gdzie:

K jest stosunkiem pomiędzy maksymalną wartością szczytową prądu udarowego załączania (I_0) i prądem znamionowym transformatora (I_{1r}): ($K = I_0 / I_{1r}$);

τ jest stałą czasową prądu udarowego załączania;

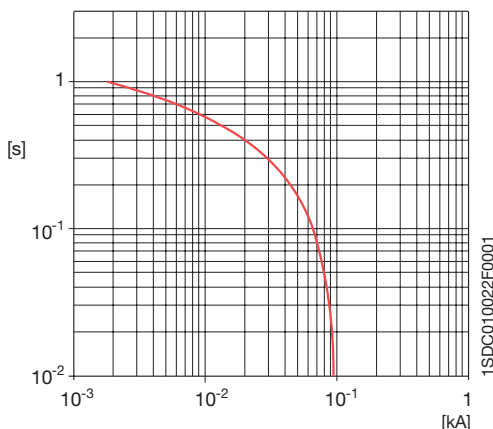
I_{1r} jest prądem znamionowym uzwojenia pierwotnego transformatora;

t oznacza czas.

W tabeli poniżej podano przybliżone wartości parametrów τ i K dla różnych wartości mocy S_r transformatorów olejowych.

S_r [kVA]	50	100	160	250	400	630	1000	1600	2000
$K = I_0 / I_{1r}$	15	14	12	12	12	11	10	9	8
τ [s]	0.10	0.15	0.20	0.22	0.25	0.30	0.35	0.40	0.45

W zawiązku z powyższymi rozważaniami, na wykresie poniżej przedstawiono charakterystykę prądu udarowego załączania dla transformatora 20/0,4 kV o mocy 400 kVA. Ten transformator charakteryzuje się wartością prądu udarowego załączania wynoszącą w pierwszych chwilach około 8x wartość prądu znamionowego; ten stan nieustalony zanika po kilku dziesiątych sekundy.

2 Ochrona urządzeń elektrycznych

Zabezpieczenia transformatorów muszą zagwarantować również, że transformator nie będzie mógł pracować powyżej maksymalnego punktu przeciążenia termicznego w warunkach zwarcia. Punkt ten jest określany na charakterystyce czasowo-prądowej przez wartość prądu zwarciovego, który może przepływać przez transformator przez 2 s, zgodnie z normą IEC 60076-5. Prąd zwarciovowy (I_k), pojawiający się po zwarciu niskoimpedancyjnym na zaciskach nn transformatora, jest obliczany w oparciu o następujący wzór:

$$I_k = \frac{U_r}{\sqrt{3} \cdot (Z_{Net} + Z_t)} \quad [A] \quad (1)$$

gdzie:

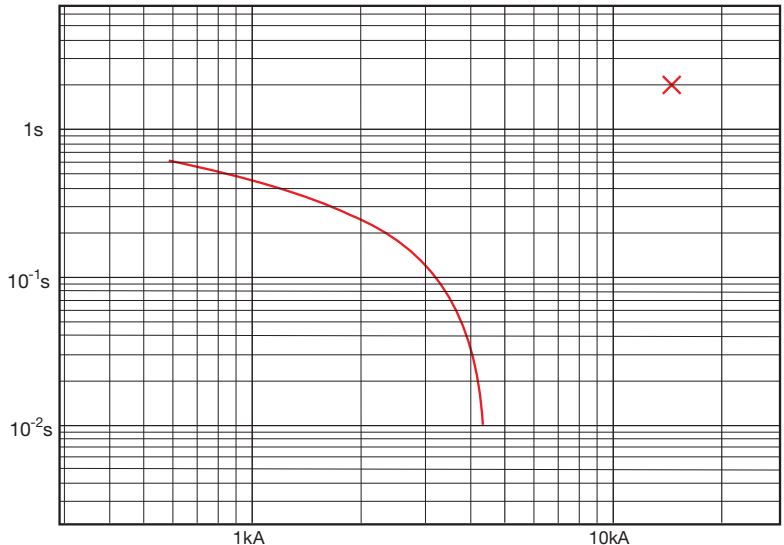
- U_r jest napięciem znamionowym transformatora [V];
- Z_{Net} jest impedancją zwarciovą sieci [Ω];
- Z_t jest impedancją zwarciovą transformatora; na podstawie mocy znamionowej transformatora (S_r [VA]) i procentowego napięcia zwarciovego ($u_k\%$) jest ona równa:

$$Z_t = \frac{u_k\% \cdot U_r^2}{100 \cdot S_r} \quad [\Omega] \quad (2)$$

Zakładając, że moc zwarciovą sieci przed transformatorem jest nieskończona ($Z_{Net}=0$), wzór (1) przyjmuje postać:

$$I_k = \frac{U_r}{\sqrt{3} \cdot (Z_t)} = \frac{U_r}{\sqrt{3} \cdot \left(\frac{u_k\% \cdot U_r^2}{100 \cdot S_r} \right)} = \frac{100 \cdot S_r}{\sqrt{3} \cdot u_k\% \cdot U_r} \quad [A] \quad (3)$$

Na wykresie poniżej przedstawiono charakterystykę prądu udarowego załączania dla transformatora 20/0,4 kV, o mocy 400 kVA ($u_k\% = 4\%$) i zaznaczono punkt oznaczający termiczną wytrzymałość zwarciovą (I_k ; 2 s).

1SDC010023F0001

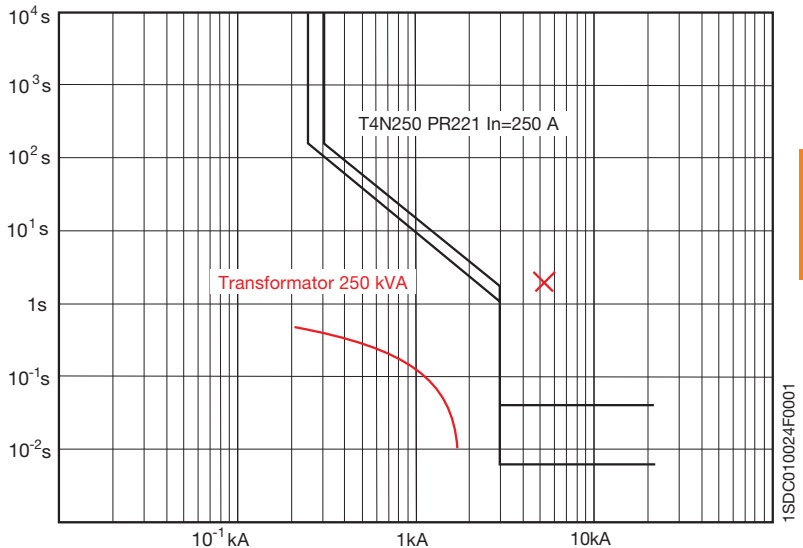
2 Ochrona urządzeń elektrycznych

Podsumowując, w celu prawidłowego zabezpieczenia transformatora oraz w celu uniknięcia niechcianych działań zabezpieczeń, charakterystyka wyzwalacza musi przebiegać powyżej charakterystyki prądu udarowego załączania, i poniżej punktu przecięcia termicznego podczas zwarcia.

Wybór wyłączników dla obwodu pierwotnego transformatora NN/NN

Takiego typu transformatory są wykorzystywane głównie do obwodów pomocniczych sterowania i sygnalizacji, które wymagają często niższych napięć, niż dostępne w sieci zasilającej. W trakcie doboru i wyboru nastaw wyłącznika po stronie zasilania obwodu pierwotnego transformatora należy uwzględnić zarówno „prąd udarowy załączania”, jak i maksymalną krótkotrwałą obciążalność termiczną transformatora, zgodnie z opisem zamieszczonym na poprzednich stronach.

Na wykresie poniżej przedstawiono możliwe ustawienia charakterystyki wyzolenia wyłącznika zamontowanego po stronie pierwotnej transformatora o mocy 250 kVA, 690/400 i $u_k = 4\%$.

Na dalszych stronach zamieszczono tabele podające odpowiednie wyłączniki, w oparciu o napięcie znamionowe uzwojenia pierwotnego.

Wybierając wersję wyłącznika należy zastosować jeden aparat o wartości prądu I_{cu} większej, niż prąd zwarciovowy w miejscu zamontowania wyłącznika.

W celu uzyskania zabezpieczenia transformatora tak, jak na przykładowym rysunku powyżej, należy wprowadzić prawidłowe nastawy w zalecanym wyłączniku, zwracając szczególną uwagę na zalecenia przytoczone na wcześniejszych stronach.

2 Ochrona urządzeń elektrycznych

V1n = 400

Transformator		ABB SACE Wyłącznik			
S _r [kVA]	Transformator I _r [A]	Wyłącznik z wyzwalaczem termomagnetycznym		Wyłącznik z wyzwalaczem elektronicznym	
		Typ	In [A]	Typ	In [A]
1 x 63	91	XT1B-C-N-S-H	125	XT2N-S-H-L-V	160
1 x 100	144	XT3N-S	200	XT4N-S-H-L-V	250
1 x 125	180	XT3N-S	250	XT4N-S-H-L-V	250
1 x 160	231	XT4N-S-H-L-V	250	XT4N-S-H-L-V	250
1 x 200	289	T5N-S-H-L-V	320	T5N-S-H-L-V	400
1 x 250	361	T5N-S-H-L-V	400	T5N-S-H-L-V	400
1 x 315	455	T5N-S-H-L-V	500	T5N-S-H-L-V	630
1 x 400	577	T6N-S-H-L	630	T6N-S-H-L-V	630
1 x 500	722	T6N-S-H-L	800	T6N-S-H-L	800
1 x 630	909	-	-	T7S-H-L-V/ X1B-N	1000
1 x 800	1155	-	-	T7S-H-L-V/ X1B-N	1250
1 x 1000	1443	-	-	T7S-H-L / X1B-N	1600
1 x 1250	1804	-	-	E2B-N-S	2000
1 x 1600	2309	-	-	E3N-S-H-V	2500
1 x 2000	2887	-	-	E3N-S-H-V	3200

V1n = 440

Transformator		ABB SACE Wyłącznik			
S _r [kVA]	Transformator I _r [A]	Wyłącznik z wyzwalaczem termomagnetycznym		Wyłącznik z wyzwalaczem elektronicznym	
		Typ	In [A]	Typ	In [A]
1 x 63	83	XT1B-C-N-S-H	125	XT2N-S-H-L-V	160
1 x 100	131	XT3N-S	200	XT4N-S-H-L-V	250
1 x 125	164	XT3N-S	200	XT4N-S-H-L-V	250
1 x 160	210	XT4N-S-H-L-V	250	XT4N-S-H-L-V	250
1 x 200	262	T5N-S-H-L-V	320	T5N-S-H-L-V	400
1 x 250	328	T5N-S-H-L-V	400	T5N-S-H-L-V	400
1 x 315	413	T5N-S-H-L-V	500	T5N-S-H-L-V	630
1 x 400	526	T6N-S-H-L	630	T6N-S-H-L	630
1 x 500	656	T6N-S-H-L	800	T6N-S-H-L	800
1 x 630	827	-	-	T7S-H-L-V-X1B-N	1000
1 x 800	1050	-	-	T7S-H-L-V/ X1B-N	1250
1 x 1000	1312	-	-	T7S-H-L / X1B-N	1600
1 x 1250	1640	-	-	E2B-N-S	2000
1 x 1600	2099	-	-	E3N-S-H-V	2500
1 x 2000	2624	-	-	E3N-S-H-V	3200

2 Ochrona urządzeń elektrycznych

Vn = 690

Transformator		ABB SACE Wyłącznik			
S _r [kVA]	Transformator I _r [A]	Wyłącznik z wyzwalaczem termomagnetycznym		Wyłącznik z wyzwalaczem elektronicznym	
		Typ	In [A]	Typ	In [A]
1 x 63	53	XT1B-C-N-S-H	80	XT2N-S-H-L-V	80
1 x 100	84	XT1B-C-N-S-H	125	XT2N-S-H-L-V	160
1 x 125	105	XT1B-C-N-S-H	125	XT2N-S-H-L-V	160
1 x 160	134	XT1B-C-N-S-H	160	XT2N-S-H-L-V	160
1 x 200	168	XT3N-S	200	XT4N-S-H-L-V	250
1 x 250	209	XT4N-S-H-L-V	250	XT4N-S-H-L-V	250
1 x 315	264	T5N-S-H-L-V	320	T5N-S-H-L-V	400
1 x 400	335	T5N-S-H-L-V	400	T5N-S-H-L-V	400
1 x 500	419	T5N-S-H-L-V	500	T5N-S-H-L-V	630
1 x 630	528	T6N-S-H-L	630	T6N-S-H-L	800
1 x 800	670	T6N-S-H-L	800	T6N-S-H-L	800
1 x 1000	838	-	-	T7S-H-L-V/ X1B-N	1000
1 x 1250	1047	-	-	T7S-H-L-V/ X1B-N	1250
1 x 1600	1340	-	-	T7S-H-L / X1B-N	1600
1 x 2000	1676	-	-	E2B-N-S	2000

Kryteria doboru zabezpieczeń

W celu zabezpieczenia strony NN transformatora SN/NN, proces doboru wyłącznika musi uwzględniać:

- prąd znamionowy po stronie NN zabezpieczanego transformatora (wartość ta jest wartością odniesienia dla prądu znamionowego wyłącznika i nastaw zabezpieczeń);
- maksymalny prąd zwarciovowy w miejscu montażu (wartość ta wyznacza minimalny prąd wyłączalny (I_{cu}/I_{cs}) zabezpieczenia).

Moduł SN/NN z pojedynczym transformatorem

Prąd znamionowy po stronie NN transformatora (I_r) można wyznaczyć, korzystając z następującego wzoru:

$$I_r = \frac{1000 \cdot S_r}{\sqrt{3} \cdot U_{r20}} \quad [A] \quad (4)$$

gdzie:

- S_r jest mocą znamionową transformatora [kVA];
- U_{r20} jest napięciem znamionowym transformatora bez obciążenia po stronie NN [V].

2 Ochrona urządzeń elektrycznych

Pełnonapięciowy trójfazowy prąd zwarcia (I_k) na zaciskach NN transformatora można opisać za pomocą następującego wzoru (zakładając, że moc zwarciowa sieci jest nieskończona):

$$I_k = \frac{100 \cdot I_r}{u_k \%} \text{ [A]} \quad (5)$$

gdzie:

$u_k \%$ jest napięciem zwarciovym transformatora, w %.

Wyłącznik zabezpieczający musi charakteryzować się:⁽¹⁾

$$I_n \geq I_r;$$

$$I_{cu} (I_{cs}) \geq I_k.$$

Jeśli moc zwarciowa sieci przed transformatorem nie jest nieskończona lub też, jeśli występują połączenia oparte na przewodach lub szynach zbiorczych, można wtedy precyzyjniej obliczyć wartość prądu I_k , korzystając ze wzoru (1), gdzie Z_{Net} jest sumą impedancji sieci oraz impedancji połączeń.

Podstacja SN/NN z kilkoma transformatorami połączonymi równolegle

W celu obliczenia prądu znamionowego transformatora należy wykorzystać wzór 4.

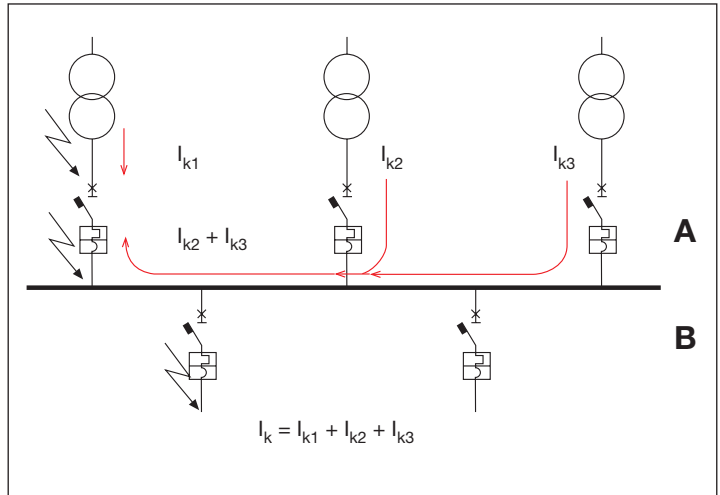
Wartość prądu wyłączalnego każdego z wyłączników zabezpieczających po stronie NN musi być większa, niż prąd zwarciovym odpowiadający prądowi zwarciovemu każdego z identycznych transformatorów, pomnożonego przez ich liczbę minus jeden. Jak można to zobaczyć na schemacie poniżej, w przypadku zwarcia występującego za wyłącznikiem transformatora (wyłącznik A), prąd zwarciovym przepływający przez wyłącznik odpowiada parametrom pojedynczego transformatora. W przypadku zwarcia występującego przed tym samym wyłącznikiem, płynący prąd zwarciovym odpowiada parametrom pozostających dwóch transformatorów połączonych równolegle.

⁽¹⁾ W celu zapewnienia prawidłowego zabezpieczenia przed przeciążeniem zaleca się stosowanie wyposażenia termometrycznego lub innych zabezpieczeń mogących monitorować temperaturę wewnątrz transformatorów.

2 Ochrona urządzeń elektrycznych

W celu prawidłowego doboru wielkości, należy wybrać wyłącznik charakteryzujący się prądem wyłączalnym dwa razy większym od prądu zwarciovego pojedynczego transformatora (zakładając, że wszystkie transformatory są identyczne, a obciążenia są pasywne).

Wyłączniki zamontowane na wyjściowych liniach zasilających (wyłączniki B) muszą charakteryzować się prądem wyłączalnym większym, niż suma prądów zwarciovych trzech transformatorów, zakładając, że moc zwarciova sieci przed wyłącznikiem wynosi 750 MVA, a obciążenia są pasywne.

2 Ochrona urządzeń elektrycznych

Wybór wyłącznika

W tabelach poniżej przedstawiono niektóre z możliwych wyborów wyłączników firmy ABB SACE, w zależności od parametrów zabezpieczanego transformatora.

Tabela 1: Ochrona i łączenie transformatorów 230 V

Transformator			Wyłącznik "A" (strona NN)					Szyba zbiorcza I _k							
S _r	u _k	Transformator - I _n	Szyba zbiorcza - I _n	Linia zas. transf. - I _k	Wyłącznik ABB SACE	Wyzwalacz		Szyba zbiorcza I _k							
		[kVA]	[A]	[kA]		Wielkość In [A]	Nastawa minimalna		[kA]	32 A	63 A	125 A	160 A	250 A	400 A
1 x 63	4	158	158	3,9	XT1B160*	160	1	3,9	S200	XT1B160					
2 x 63		158	316	3,9	XT1B160*	160	1	7,9	S200	XT1B160	XT3N250				
1 x 100	4	251	251	6,3	T4N320	320	0,79	6,3	S200	XT1B160					
2 x 100		251	502	6,2	T4N320	320	0,79	12,5	S200	XT1B160	XT3N250	T5N400			
1 x 125	4	314	314	7,8	T5N400	400	0,79	7,8	S200	XT1B160	XT3N250				
2 x 125		314	628	7,8	T5N400	400	0,79	15,6	S200	XT1B160	XT3N250	T5N400			
1 x 160	4	402	402	10,0	T5N630	630	0,64	10,0	S200	XT1B160	XT3N250				
2 x 160		402	803	9,9	T5N630	630	0,64	19,9	S200	XT1B160	XT3N250	T5N400			
1 x 200	4	502	502	12,5	T5N630	630	0,8	12,5	S200	XT1B160	XT3N250	T5N400			
2 x 200		502	1004	12,4	T5N630	630	0,8	24,8		XT1B160	XT3N250	T5N400			
1 x 250	4	628	628	15,6	T5N630	630	1	15,6	S200	XT1B160	XT3N250	T5N400			
2 x 250		628	1255	15,4	T5N630	630	1	30,9		XT1C160	XT3N250	T5N400			
1 x 315	4	791	791	19,6	T6N800	800	1	19,6		XT1B160	XT3N250	T5N400			
2 x 315		791	1581	19,4	T6N800	800	1	38,7		XT1C160	XT3N250	T5N400			
1 x 400	4	1004	1004	24,8	T7S1250/X1B1250**	1250	0,81	24,8		XT1B160	XT3N250	T5N400			
2 x 400		1004	2008	24,5	T7S1250/X1B1250**	1250	0,81	48,9		XT1N160	XT3N250	T5N400			
1 x 500	4	1255	1255	30,9	T7S1600/X1B1600**	1600	0,79	30,9		XT1C160	XT3N250	T5N400			
2 x 500		1255	2510	30,4	T7S1600/X1B1600**	1600	0,79	60,7		XT1N160	XT3S250	T5N400			
1 x 630	4	1581	1581	38,7	T7S1600/X1B1600**	1600	1	38,7		XT1C160	XT3N250	T5N400			
2 x 630		1581	3163	37,9	T7S1600/X1B1600**	1600	1	75,9		XT1S160	XT3S250	T5S400			
3 x 630	4	1581	4744	74,4	T7S1600/E2S1600	1600	1	111,6		XT2L160	XT4L250	T5L400			
1 x 800		2008	2008	39,3	E3N2500	2500	0,81	39,3		XT1C160	XT3N250	T5N400			
2 x 800	5	2008	4016	38,5	E3N2500	2500	0,81	77,0		XT1S160	XT3S250	T5S400			
3 x 800		2008	6025	75,5	E3H2500	2500	0,81	113,2		XT2L160	XT4L250	T5L400			
1 x 1000	5	2510	2510	48,9	E3N3200	3200	0,79	48,9		XT1N160	XT3N250	T5N400			
2 x 1000		2510	5020	47,7	E3N3200	3200	0,79	95,3		XT1H160	XT4H250	T5H400			
3 x 1000	5	2510	7531	93,0	E3H3200	3200	0,79	139,5		XT2L160	XT4L250	T5L400			
1 x 1250		3138	3138	60,7	E3N3200	3200	1	60,7		XT1N160	XT3S250	T5N400			
2 x 1250	5	3138	6276	58,8	E3N3200	3200	1	117,7		XT2L160	XT4L250	T5L400			
3 x 1250		3138	9413	114,1	E4V3200	3200	1	171,2		XT2V160	XT4V250	T5L400			

* Można do tego zastosowania wykorzystać również wyłączniki serii Tmax wyposażone w wyzwalacze elektroniczne.

** Można do tego zastosowania wykorzystać wyłączniki Emax typu E1

2 Ochrona urządzeń elektrycznych

Wyłłącznik "B" (wyłącznik linii zasilającej)								
Typ wyłącznika linii zasilającej i prąd znamionowy								
630 A	800 A	1000 A	1250 A	1600 A	2000 A	2500 A	3200 A	4000 A
T5N630								
T5N630								
T5N630	T6N800/X1B800							
T5N630	T6N800/X1B800	T7S1000/X1B1000	T7S1250/X1B1250					
T5N630	T6N800/X1B800							
T5N630	T6N800/X1N800	T7S1000/X1N1000	T7S1250/X1N1250	T7S1600/X1N1600				
T5N630	T6N800/X1B800							
T5N630	T6N800/X1N800	T7S1000/X1N1000	T7S1250/X1N1250	T7S1600/X1N1600	E2N2000			
T5N630	T6N800/X1B800	T7S1000/X1B1000	T7S1250/X1B1250					
T5S630	T6S800/E2S800	T7S1000/E2S1000	T7S1250/E2S1250	T7S1600/E2S1600	E2S2000	E3H2500		
T5L630	T6L800/E3V800	T7L1000/E3V1250	T7L1250/E3V1250	T7L1600/E3V1600	E3V2000	E3V2500	E3V3200	
T5N630	T6N800/X1B1000	T7S1000/X1B1000	T7S1250/X1B1250	T7S1600/X1B1600				
T5S630	T6L800/E2S800	T7S1000/E2S1000	T7S1250/E2S1250	T7S1600/E2S1600	E2S2000	E3H2500	E3H3200	
T5L630	T6L800/E3V800	T7L1000/E3V1250	T7L1250/E3V1250	T7L1600/E3V1600	E3V2000	E3V2500	E4V3200	E4V4000
T5N630	T6N800/X1N1000	T7S1000/X1N1000	T7S1250/X1N1250	T7S1600/X1N1600	E2N2000			
T5H630	T6H800/E3H800	T7H1000/E3H1000	T7H1250/E3H1250	T7H1600/E3H1600	E3H2000	E3H2500	E3H3200	E4H4000
T5L630	T6L800	T7L1000	T7L1250	T7L1600	E4V3200	E4V3200	E4V3200	E4V4000
T5N630	T6N800/X1N800	T7S1000/X1N1000	T7S1250/X1N1250	T7S1600/X1N1600	E2N2000	E3N2500		
T5L630	T6L800/E3V800	T7L1000/E3V1250	T7L1250/E3V1250	T7L1600/E3V1600	E3V2000	E3V2500	E3V3200	E4V4000
T5L630	T6L800	T7L1000	T7L1250	T7L1600				

1SDCO10035F0201

2 Ochrona urządzeń elektrycznych

Tabela 2: Ochrona i łączenie transformatorów 400 V

Transformator			Wyłącznik "A" (strona NN)					Szczytowa zbiórca I _k						
S _r	u _k	Transformator - I _r	Szczytowa zbiórca - I _b	Linia zas. transf. - I _k	Wyłącznik ABB SACE	Wyzwalacz		Szczytowa zbiórca I _k						
[kVA]	[%]	[A]	[A]	[kA]		Wielkość In [A]	Nastawa minimalna	[kA]	32 A	63 A	125 A	160 A	250 A	400 A
1 x 63	4	91	91	2,2	XT1B*	100	0,92	2,2	S200					
2 x 63		91	182	2,2	XT1B*	100	0,92	4,4	S200	XT1B160				
1 x 100	4	144	144	3,6	XT1B*	160	0,91	3,6	S200	XT1B160				
2 x 100		144	288	3,6	XT1B*	160	0,91	7,2	S200	XT1B160				
1 x 125	4	180	180	4,5	XT3N250*	200	0,73	4,5	S200	XT1B160				
2 x 125		180	360	4,4	XT3N250*	200	0,73	8,8	S200	XT1B160				
1 x 160	4	231	231	5,7	XT3N250*	250	0,93	5,7	S200	XT1B160				
2 x 160		231	462	5,7	XT3N250*	250	0,93	11,4	S200M	XT1B160			XT3N250	
1 x 200	4	289	289	7,2	T4N320	320	0,91	7,2	S200	XT1B160			XT3N250	
2 x 200		289	578	7,1	T4N320	320	0,91	14,2	S200M	XT1B160			XT3N250	T5N400
1 x 250	4	361	361	8,9	T5N400	400	0,91	8,9	S200	XT1B160				
2 x 250		361	722	8,8	T5N400	400	0,91	17,6		XT1B160			XT3N250	T5N400
1 x 315	4	455	455	11,2	T5N630	630	0,73	11,2	S200M	XT1B160			XT3N250	T5N400
2 x 315		455	910	11,1	T5N630	630	0,73	22,2		XT1C160			XT3N250	T5N400
1 x 400	4	577	577	14,2	T5N630	630	0,92	14,2	S200M	XT1B160			XT3N250	T5N400
2 x 400		577	1154	14	T5N630	630	0,92	28		XT1N160			XT3N250	T5N400
1 x 500	4	722	722	17,7	T6N800	800	0,91	17,7	XT1B160				XT3N250	T5N400
2 x 500		722	1444	17,5	T6N800	800	0,91	35,9		XT1N160			XT3N250	T5N400
1 x 630	4	909	909	22,3	T7S1000/X1B1000**	1000	0,91	22,3	XT1C160				XT3N250	T5N400
2 x 630		909	1818	21,8	T7S1000/X1B1000**	1000	0,91	43,6		XT1S160			XT3S250	T5S400
3 x 630		909	2727	42,8	T7S1000/X1N1000**	1000	0,91	64,2		XT1H160			XT4H250	T5H400
1 x 800	5	1155	1155	22,6	T7S1250/X1B1250**	1250	0,93	22,6	XT1C160				XT3N250	T5N400
2 x 800		1155	2310	22,1	T7S1250/X1B1250**	1250	0,93	44,3		XT1S160			XT3S250	T5S400
3 x 800		1155	3465	43,4	T7S1250/X1N1250**	1250	0,93	65		XT1H160			XT4H250	T5H400
1 x 1000	5	1443	1443	28,1	T7S1600/X1B1600**	1600	0,91	28,1	XT1N160				XT3N250	T5N400
2 x 1000		1443	2886	27,4	T7S1600/X1B1600**	1600	0,91	54,8		XT1H160			XT4H250	T5H400
3 x 1000		1443	4329	53,5	T7H1600/E2N1600	1600	0,91	80,2		XT2L160			XT4L250	T5L400
1 x 1250	5	1804	1804	34,9	E2B2000	2000	0,91	34,9	XT1N160				XT3N250	T5N400
2 x 1250		1804	3608	33,8	E2B2000	2000	0,91	67,7		XT1H160			XT4H250	T5H400
3 x 1250		1804	5412	65,6	E2S2000	2000	0,91	98,4		XT2L160			XT4L250	T5L400
1 x 1600	6,25	2309	2309	35,7	E3N2500	2500	0,93	35,7	XT1N160				XT3N250	T5N400
2 x 1600		2309	4618	34,6	E3N2500	2500	0,93	69,2		XT1H160			XT4H250	T5H400
3 x 1600		2309	6927	67	E3S2500	2500	0,93	100,6		XT2L160			XT4L250	T5L400
1 x 2000	6,25	2887	2887	44,3	E3N3200	3200	0,91	44,3	XT1S160				XT3S250	T5S400
2 x 2000		2887	5774	42,6	E3N3200	3200	0,91	85,1		XT2L160			XT4L250	T5L400
3 x 2000		2887	8661	81,9	E3H3200	3200	0,91	122,8		XT2V160			XT4V250	T5V400
1 x 2500	6,25	3608	3608	54,8	E4S4000	4000	0,91	54,8	XT1H160				XT4H250	T5H400
1 x 3125	6,25	4510	4510	67,7	E6H5000	5000	0,91	67,7		XT1H160			XT4H250	T5H400

* Można do tego zastosowania wykorzystać również wyłączniki serii Tmax wyposażone w wyzwalacze elektroniczne.

** Można do tego zastosowania wykorzystać wyłączniki Emax typu E1.

2 Ochrona urządzeń elektrycznych

Wyłącznik "B" (wyłącznik linii zasilającej)								
Typ wyłącznika linii zasilającej i prąd znamionowy								
630 A	800 A	1000 A	1250 A	1600 A	2000 A	2500 A	3200 A	4000 A
T5N630								
T5N630								
T5N630								
T5N630	T6N800/X1B800							
T5N630	T6N800/X1B800							
T5S630	T6S800/X1N800	T7S1000/X1N1000	T7S1250/X1N1250					
T5H630	T6H800/X1N800	T7H1000/X1N1000	T7H1250/X1N1250	T7H1600/X1N1600				
T5N630	T6N800/X1B800	T7S1000/X1B1000						
T5S630	T6S800/X1N800	T7S1000/X1N1000	T7S1250/X1N1250	T7S1600/X1N1600				
T5H630	T6H800/X1N800	T7H1000/X1N1000	T7H1250/X1N1250	T7H1600/X1N1600	E2N2000	E3N2500		
T5N630	T6N800/X1B800	T7S1000/X1B1000	T7S1250/X1B1250					
T5H400	T6H800/X1N800	T7H1000/X1N1000	T7H1250/X1N1250	T7H1600/X1N1600	E2N2000			
T5L630	T6L800/E2S800	T7L1000/E2S1000	T7L1250/E2S1250	T7L1600/E2S1600	E2S2000	E3H2500	E3H3200	
T5N630	T6N800/X1B800	T7S1000/X1B1000	T7S1250/X1B1250	T7S1600/X1B1600				
T5H630	T6H800/E2S800	T7H1000/E2S1000	T7H1250/E2S1250	T7H1600/E2S1600	E2S2000	E3S2500	E3S3200	
T5L630	T6L800/E3H800	T7L1000/E3H1000	T7L1250/E3H1250	T7L1600/E3H1600	E3H2000	E3H2500	E3H3200	E4H4000
T5N630	T6N800/X1B800	T7S1000/X1B1000	T7S1250/X1B1250	T7S1600/X1B1600				
T5H630	T6H800/E2S800	T7H1000/E2S1000	T7H1250/E2S1250	T7H1600/E2S1600	E2S2000	E3S2500	E3S3200	E4S4000
T5L630	T7L800/E3V800	T7L1000/E3V1250	T7L1250/E3V1250	T7L1600/E3V1600	E3V2000	E3V2500	E3V3200	E4V4000
T5S630	T6S800/X1N800	T7S1000/X1N1000	T7S1250/X1N1250	T7S1600/X1N1600	E2N2000			
T5L630	T6L800/E3H800	T7L1000/E3H1000	T7L1250/E3H1250	T7L1600/E3H1600	E3H2000	E3H2500	E3H3200	E4H4000
T5V630	T7V800/E3V800	T7V1000/E3V1000	T7V1250/E3V1250	E3V1600	E3V2000	E3V2500	E3V3200	E4V4000
T5H630	T6H800/X1N800	T7H1000/X1N1000	T7H1250/X1N1250	T7H1600/X1N1600	E2N2000	E3N2500	E3N3200	
T5H630	T6H800/E2S800	T7H1000/E2S1000	T7H1250/E2S1250	T7H1600/E2S1600	E2S2000	E3S2500	E3S3200	E4S4000

1SDC010036F0201

2 Ochrona urządzeń elektrycznych

Tabela 3: Ochrona i łączenie transformatorów 440 V

Transformator			Wyłłącznik "A" (strona NN)					Szlina zbiorcza I _n						
S _r	u _k	Transformator - I _r	Szlina zbiorcza - I _b	Linia zas. transf. - I _k	Wyłłącznik ABB SACE	Wyzwalacz		Szlina zbiorcza I _n	32 A	63 A	125 A	160 A	250 A	400 A
						Wielkość In [A]	Nastawa minimalna							
[kVA]	[%]	[A]	[A]	[kA]				[kA]						
1 x 63	4	83	83	2,1	XT1B160*	100	0,83	2,1	S200					
2 x 63		83	165	2,1	XT1B160*	100	0,83	4,1	S200	XT1B160				
1 x 100	4	131	131	3,3	XT1B160*	160	0,82	3,3	S200					
2 x 100		131	262	3,3	XT1B160*	160	0,82	6,5		XT1B160				
1 x 125	4	164	164	4,1	XT3N250*	200	0,82	4,1	S200	XT1B160				
2 x 125		164	328	4,1	XT3N250*	200	0,82	8,1		XT1B160		XT3N250		
1 x 160	4	210	210	5,2	XT3N250*	250	0,84	5,2	S200	XT1B160				
2 x 160		210	420	5,2	XT3N250*	250	0,84	10,4		XT1B160		XT3N250		
1 x 200	4	262	262	6,5	T4N320	320	0,82	6,5		XT1B160				
2 x 200		262	525	6,5	T4N320	320	0,82	12,9		XT1B160		XT3N250	T5N400	
1 x 250	4	328	328	8,1	T5N400	400	0,82	8,1		XT1B160				
2 x 250		328	656	8,1	T5N400	400	0,82	16,1		XT1C160		XT3N250	T5N400	
1 x 315	4	413	413	10,2	T5N630	630	0,66	10,2		XT1B160				
2 x 315		413	827	10,1	T5N630	630	0,66	20,2		XT1C160		XT3N250	T5N400	
1 x 400	4	525	525	12,9	T5N630	630	0,83	12,9		XT1B160				
2 x 400		525	1050	12,8	T5N630	630	0,83	25,6		XT1N160		XT3S250	T5N400	
1 x 500	4	656	656	16,1	T6N800	800	0,82	16,1		XT1C160				
2 x 500		656	1312	15,9	T6N800	800	0,82	31,7		XT1N160		XT3S250	T5S400	
1 x 630	4	827	827	20,2	T7S1000/X1B1000**	1000	0,83	20,2		XT1C160				
2 x 630		827	1653	19,8	T7S1000/X1B1000**	1000	0,83	39,7		XT1S160		XT3S250	T5S400	
3 x 630		827	2480	38,9	T7S1000/X1B1000**	1000	0,83	58,3		XT1H160		XT4H250	T5H400	
1 x 800	5	1050	1050	20,6	T7S1250/X1B1250**	1250	0,84	20,6		XT1C160				
2 x 800		1050	2099	20,1	T7S1250/X1B1250**	1250	0,84	40,3		XT1S160		XT4S250	T5H400	
3 x 800		1050	3149	39,5	T7S1250/X1B1250**	1250	0,84	59,2		XT1H160		XT4H250	T5H400	
1 x 1000	5	1312	1312	25,6	T7S1600/X1B1600**	1600	0,82	25,6		XT1N160				
2 x 1000		1312	2624	24,9	T7S1600/X1B1600**	1600	0,82	49,8		XT1S160		XT4S250	T5H400	
3 x 1000		1312	3936	48,6	T7H1600/X1N1600**	1600	0,82	72,9		XT2L160		XT4L250	T5L400	
1 x 1250	5	1640	1640	31,7	E2B2000	2000	0,82	31,7		XT1N160				
2 x 1250		1640	3280	30,8	E2B2000	2000	0,82	61,5		XT1H160		XT4H250	T5H400	
3 x 1250		1640	4921	59,6	E2N2000	2000	0,82	89,5		XT2L160		XT4L250	T5L400	
1 x 1600	6,25	2099	2099	32,5	E3N2500	2500	0,84	32,5		XT1N160				
2 x 1600		2099	4199	31,4	E3N2500	2500	0,84	62,9		XT1H160		XT4H250	T5H400	
3 x 1600		2099	6298	60,9	E3N2500	2500	0,84	91,4		XT2L160		XT4L250	T5L400	
1 x 2000	6,25	2624	2624	40,3	E3N3200	3200	0,82	40,3		XT1S160				
2 x 2000		2624	5249	38,7	E3N3200	3200	0,82	77,4		XT2L160		XT4L250	T5L400	
3 x 2000		2624	7873	74,4	E3S3200	3200	0,82	111,7		XT2V160		XT4V250	T5V400	
1 x 2500	6,25	3280	3280	49,8	E4S4000	4000	0,82	49,8		XT1S160		XT4S250	T5H400	
1 x 3125	6,25	4100	4100	61,5	E6H5000	5000	0,82	61,5		XT1H160		XT4H250	T5H400	

* Można do tego zastosowania wykorzystać również wyłączniki serii Tmax wyposażone w wyzwalacze elektroniczne.

** Można do tego zastosowania wykorzystać wyłączniki Emax typu E1.

2 Ochrona urządzeń elektrycznych

Wyłącznik "B" (wyłącznik linii zasilającej)								
Typ wyłącznika linii zasilającej i prąd znamionowy								
630 A	800 A	1000 A	1250 A	1600 A	2000 A	2500 A	3200 A	4000 A
T5N630								
T5N630								
T5S630	T6S800/X1B800							
T5N630								
T5S630	T6S800/X1B800	T7S1000/X1B1000	T7S1250/X1B1250					
T5H630	T6L800/X1N800	T7H1000/X1N1000	T7H1250/X1N1250	T7H1600/X1N1600	E2N2000			
T5N630	T6N800/X1B800							
T5H630	T6S800/X1B800	T7S1000/X1B1000	T7S1250/X1B1250	T7S1600/X1B1600				
T5H630	T6L800/X1N800	T7H1000/X1N1000	T7H1250/X1N1250	T7H1600/X1N1600	E2N2000	E3N2500	E3N3200	E4S4000
T5N630	T6N800/X1B800							
T5H630	T6H800/E1N800	T7S1000/X1N1000	T7S1250/X1N1250	T7S1600/X1N1600	E2N2000			
T5L630	T6L800/E2S800	T7L1000/E2S1000	T7L1250/E2S1250	T7L1600/E2S1600	E3S2000	E3S2500	E3S3200	
T5S630	T6S800/X1B800	T7S1000/X1B1000	T7S1250/X1B1250					
T5H630	T6L800/X1N800	T7H1000/X1N1000	T7H1250/XN1250	T7H1600/X1N1600	E2N2000	E3N2500		
T5L630	T7L800/E3H800	T7L1000/E3H1000	T7L1250/E3H1250	T7L1600/E3H1600	E3H2000	E3H2500	E3H3200	E4H4000
T5S630	T6S800/X1B800	T7S1000/X1B1000	T7S1250/X1B1250	T7S1600/X1B1600				
T5H630	T6L800/X1N800	T7H1000/X1N1000	T7H1250/X1N1250	T7H1600/X1N1600	E2N2000	E3N2500	E3N3200	
T5L630	T7L800/E3H800	T7L1000/E3H1000	T7L1250/E3H1250	T7L1600/E3H1600	E3H2000	E3H2500	E3H3200	E4H4000
T5H630	T6S800/X1B800	T7S1000/X1B1000	T7S1250/X1B1250	T7S1600/X1B1600	E2B2000			
T5L630	T6L800/E2S800	T7L1000/E2S1000	T7L1250/E2S1250	T7L1600/E2S1600	E3H2000	E3H2500	E3H3200	E4H4000
T5V630	T7V800/E3V800	T7V1000/E3V1000	T7V1250/E3V1250	E3V1600	E3V2000	E3V2500	E3V3200	E4V4000
T5H630	T6H800/X1N800	T7S1000/X1N1000	T7S1250/X1N1250	T7S1600/X1N1600	E2N2000	E3N2500		
T5H630	T6L800/X1N800	T7H1000/X1N1000	T7H1250/X1N1250	T7H1600/X1N1600	E2N2000	E3N2500	E3N3200	

TSDC010037F0201

2 Ochrona urządzeń elektrycznych

Tabela 4: Ochrona i łączenie transformatorów 690 V

Transformator		Wyłącznik "A" (strona NN)						Sztyna zbiorcza I _k						
S _r	u _k	Transformator - I _n	Sztyna zbiorcza - I _b	Linia zas. transf. - I _k	Wyłącznik ABB SACE	Wyzwalacz		Sztyna zbiorcza I _k	32 A	63 A	125 A	160 A	250 A	400 A
						Wielkość In [A]	Nastawa minimalna							
[kVA]	[%]	[A]	[A]	[kA]				[kA]						
1 x 63	4	53	53	1,3	XT1B*	63	0,84	1,3	XT1B160					
2 x 63		53	105	1,3	XT1B*	63	0,84	2,6	XT1B160					
1 x 100	4	84	84	2,1	XT1B*	100	0,84	2,1	XT1B160					
2 x 100		84	167	2,1	XT1B*	100	0,84	4,2	XT1N160					
1 x 125	4	105	105	2,6	XT1B*	125	0,84	2,6	XT1B160					
2 x 125		105	209	2,6	XT1B*	125	0,84	5,2	XT1N160					
1 x 160	4	134	134	3,3	XT1C*	160	0,84	3,3	XT1C160					
2 x 160		134	268	3,3	XT1C*	160	0,84	6,6	XT1S160					
1 x 200	4	167	167	4,2	XT3N250*	200	0,84	4,2	XT1N160					
2 x 200		167	335	4,1	XT3N250*	200	0,84	8,3	XT1H160				XT4N250	
1 x 250	4	209	209	5,2	XT3S250*	250	0,84	5,2	XT1N160					
2 x 250		209	418	5,1	XT3S250*	250	0,84	10,3	XT2S160				XT4S250	
1 x 315	4	264	264	6,5	T4N320	320	0,82	6,5	XT1S160					
2 x 315		264	527	6,5	T4N320	320	0,82	12,9	XT2H160				XT4H250	T5N400
1 x 400	4	335	335	8,3	T5N400	400	0,84	8,3	XT1H160				XT4N250	
2 x 400		335	669	8,2	T5N400	400	0,84	16,3	XT2L160				XT4L250	T5N400
1 x 500	4	418	418	10,3	T5N630	630	0,66	10,3	XT2S160				XT4S250	
2 x 500		418	837	10,1	T5N630	630	0,66	20,2	XT4V250				XT4V250	T5S400
1 x 630	4	527	527	12,9	T5N630	630	0,84	12,9	XT2H160				XT4H250	T5N400
2 x 630		527	1054	12,6	T5N630	630	0,84	25,3	T4H250***				T4H250***	T5H400
3 x 630		527	1581	24,8	T5S630	630	0,84	37,2	T4H250***				T4H250***	T5H400
1 x 800	5	669	669	13,1	T6N800	800	0,84	13,1	XT2H160				XT4H250	T5N400
2 x 800		669	1339	12,8	T6N800	800	0,84	25,7	T4H250***				T4H250***	T5H400
3 x 800		669	2008	25,2	T6L800	800	0,84	37,7	T4H250***				T4H250***	T5H400
1 x 1000	5	837	837	16,3	T7S1000/X1B1000**	1000	0,84	16,3	XT2L160				XT4L250	T5N400
2 x 1000		837	1673	15,9	T7S1000/X1B1000**	1000	0,84	31,8	T4H250***				T4H250***	T5H400
3 x 1000		837	2510	31,0	T7H1000/X1B1000**	1000	0,84	46,5	T4L250***				T4L250***	T5L400
1 x 1250	5	1046	1046	20,2	T7S1250/X1B1250**	1250	0,84	20,2	XT4V250				XT4V250	T5S400
2 x 1250		1046	2092	19,6	T7S1250/X1B1250**	1250	0,84	39,2	T4H250***				T4H250***	T5H400
3 x 1250		1046	3138	38,0	T7H1250/X1B1250**	1250	0,84	57,1	T4L250***				T4L250***	T5L400
1 x 1600	6,25	1339	1339	20,7	T7S1600/X1B1600**	1600	0,84	20,7	XT4V250				XT4V250	T5S400
2 x 1600		1339	2678	20,1	T7S1600/X1B1600**	1600	0,84	40,1	T4L250***				T4L250***	T5L400
3 x 1600		1339	4016	38,9	T7H1600/X1B1600**	1600	0,84	58,3	T4L250***				T4L250***	T5L400
1 x 2000	6,25	1673	1673	25,7	E2B2000	2000	0,84	25,7	T4H250***				T4H250***	T5H400
2 x 2000		1673	3347	24,7	E2B2000	2000	0,84	49,3	T4L250***				T4L250***	T5L400
3 x 2000		1673	5020	47,5	E2N2000	2000	0,84	71,2	T4V250***				T4V250***	T5V400
1 x 2500	6,25	2092	2092	31,8	E3N2500	2500	0,84	31,8	T4H250***				T4H250***	T5H400
1 x 3125	6,25	2615	2615	39,2	E3N3200	3200	0,82	39,2	T4H250***				T4H250***	T5H400

* Można do tego zastosowania wykorzystać również wyłączniki serii Tmax wyposażone w wyzwalacze elektroniczne.

** Można do tego zastosowania wykorzystać wyłączniki Emax typu E1.

*** W przypadku wyłącznika XT4V, I_{cu} = 90 kA dla napięcia 690 V, należy skontaktować się z firmą ABB SACE.

2 Ochrona urządzeń elektrycznych

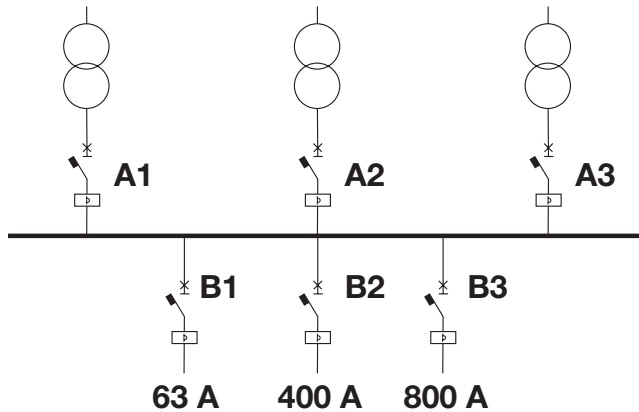
UWAGA

Tabela odnosi się do wcześniej podanych warunków. Informacje dotyczące doboru wyłączników podano wyłącznie w oparciu o wartość płynącego prądu oraz o spodziewany prąd zwarcioowy. W celu zapewnienia prawidłowego doboru należy uwzględnić również inne czynniki, takie jak selektywność, dobezpieczenie, decyzję dotyczącą zastosowania wyłączników ograniczających, itd... Wobec powyższego, kluczową sprawą jest przeprowadzenie dokładnej analizy przez projektantów.

Należy również zauważyć, że prądy zwarcioowe podano przy założeniu, że moc sieci zasilającej transformatory wynosi 750 MVA, pomijając impedancje szyn zbiorczych lub połączeń wyłączników.

Przykład:

Zakładając, że należy dobrać wielkość wyłączników A1/A2/A3 po stronie NN trzech transformatorów 630 kVA 20/0,4 kV, $u_k\% = 4\%$ oraz wyłączniki wyjściowej linii zasilającej B1/B2/B3, 63-400-800 A:

1SDC010026F0001

2 Ochrona urządzeń elektrycznych

Z tabeli 2, z wiersza odpowiadającego transformatorom 3x630 kVA można odczytać:

Wyłączniki poziomu A (strona nn transformatora)

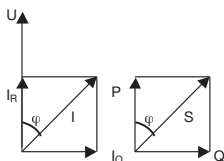
- Prąd I_f (909 A) transformatora jest to prąd płynący przez wyłączniki;
- Prąd I_b (2727 A) szyny zbiorczej jest maksymalnym natężeniem prądu, jaki mogą dostarczyć transformatory;
- Prąd linii zasilającej transformator I_k (42,8 kA) jest wartością prądu zwarciovego, którą należy uwzględnić w trakcie doboru wartości prądu wyłączalnego każdego z wyłączników transformatorów;
- Wielkości wyłączników transformatorów: T7S1000 lub X1N1000;
- I_n (1000 A) jest prądem znamionowym wyłącznika transformatora (wyzwalacz elektroniczny dobrany przez użytkownika);
- Minimalna wartość, wynosząca 0,91 wskazuje minimalne nastawy funkcji L wyzwalaczy elektronicznych wyłączników typu T7S1000 i X1N1000.

Wyłączniki poziomu B (wyjściowa linia zasilająca)

- Prąd szyny zbiorczej I_k (64,2 kA) jest to prąd zwarciový będący wynikiem wydajności wszystkich trzech transformatorów;
 - dla natężenia prądu 63 A – wyłącznik B1 Tmax XT1H160;
 - dla natężenia prądu 400 A – wyłącznik B1 Tmax XT1H400;
 - dla natężenia prądu 800 A – wyłącznik B3 Tmax T6H800 lub Emax X1N800.
- Dokonany wybór nie uwzględnia wymagań dotyczących selektywności/ dobezpieczenia. W celu dokonania wyboru odpowiedniego dla różnych przypadków, należy oprzeć się na właściwych rozdziałach niniejszego dokumentu.

3 Poprawa współczynnika mocy

3.1 Aspekty ogólne

W instalacjach prądu przemiennego, prąd pobierany przez użytkownika zawiera dwie składowe:

- składową czynną I_R , w fazie z napięciem, bezpośrednio związaną z mocą pobieraną z instalacji (i, wobec tego, z częścią energii elektrycznej przetwarzanej na innego rodzaju energię, zazwyczaj na energię elektryczną o innych parametrach, światło i/lub energię cieplną);
- składową bierną I_Q , proporcjonalną do kwadratu napięcia, która jest wykorzystywana do generowania strumienia niezbędnego do przetwarzania mocy z wykorzystaniem pola elektrycznego lub magnetycznego. Bez tego nie byłoby przepływu mocy, na przykład w rdzeniu transformatora lub w szczelinie powietrznej silnika.

W typowym przypadku obecności obciążenia rezystancyjno-indukcyjnych, występuje opóźnienie prądu całkowitego (I) względem składowej czynnej I_R . W instalacji elektrycznej konieczne jest wytwarzanie i przesył nie tylko mocy czynnej P , ale również pewnej ilości mocy biernej Q , która jest kluczowa dla przetwarzania energii elektrycznej, ale niedostępna dla użytkownika. Składowa zespolona mocy generowanej i przesyłanej stanowi moc pozorną S .

Współczynnik mocy ($\cos \varphi$) jest definiowany jako stosunek składowej czynnej I_R i wartości całkowitej prądu I . φ jest przesunięciem fazowym pomiędzy napięciem U i prądem I . Oznacza to:

$$\cos \varphi = \frac{I_R}{I} = \frac{P}{S} \quad (1)$$

Współczynnik zapotrzebowania mocy biernej ($\tan \varphi$) opisuje zależność pomiędzy mocą bierną i mocą czynną:

$$\tan \varphi = \frac{Q}{P} \quad (2)$$

3 Poprawa współczynnika mocy

W tabeli 1 podano kilka typowych wartości współczynników mocy:

Tabela 1: Typowy współczynnik mocy

Obciążenie	$\cos\varphi$	$\tan\varphi$
	Współczynnik mocy	Wsp. zapotrzebowania mocy biernej
Transformatory (bez obciążenia)	0,1÷0,15	9,9÷6,6
Silniki (pełne obciążenie)	0,7÷0,85	1,0÷0,62
Silniki (bez obciążenia)	0,15	6,6
Urządzenia obróbki metali:		
- spawanie łukowe	0,35÷0,6	2,7÷1,3
- spawanie łukowe z poprawą wsp. mocy	0,7÷0,8	1,0÷0,75
- spawanie rezystancyjne	0,4÷0,6	2,3÷1,3
- piec łukowy	0,75÷0,9	0,9÷0,5
Lampy fluorescencyjne		
- z poprawą współczynnika mocy	0,9	0,5
- bez poprawy współczynnika mocy	0,4÷0,6	2,3÷1,3
Lampy rtęciowe		
	0,5	1,7
Lampy sodowe	0,65÷0,75	1,2÷0,9
Przekształtniki AC/DC	0,6÷0,95	1,3÷0,3
Napędy prądu stałego	0,4÷0,75	2,3÷0,9
Napędy prądu przemiennego	0,95÷0,97	0,33÷0,25
Obciążenia rezystancyjne	1	0

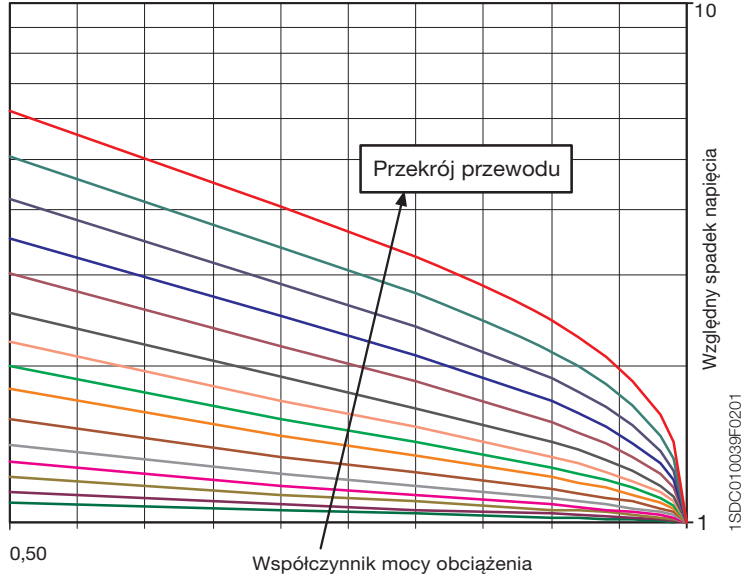
Poprawa współczynnika mocy polega na zwiększeniu wartości współczynnika mocy w określonej części instalacji, poprzez lokalne dostarczenie niezbędnej mocy biernej, tak aby zmniejszyć wartość prądu względem zapotrzebowania na moc i , w rezultacie, zmniejszyć ilość mocy pobieranej od strony zasilania. Umożliwia to dobór linii zasilających, generatorów i transformatorów dla mniejszej wartości mocy pozornej, wymaganej przez obciążenie. Jak pokazano to szczegółowo na rysunku 1 i 2, zwiększenie wartości współczynnika mocy obciążenia:

- zmniejsza względny spadek napięcia u_p na jednostkę przesyłanej mocy czynnej;
- zwiększa ilość mocy czynnej, którą można przesać i zmniejsza straty; pozostałe czynniki wymiarujące pozostają bez zmian.

3 Poprawa współczynnika mocy

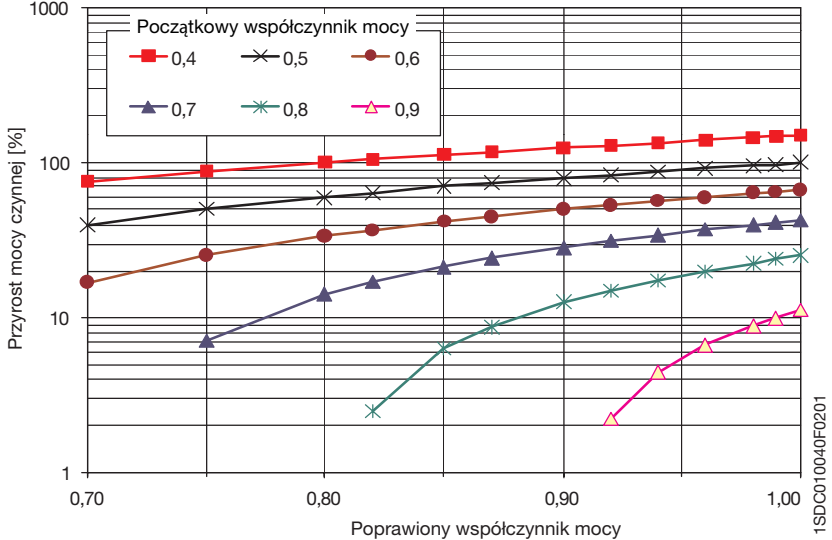
Rysunek 1: Względny spadek napięcia

Spadek napięcia na jednostkę przesyłanej mocy czynnej

Rysunek 2: Możliwa do przesłania moc czynna

Zwiększenie mocy czynnej z zachowaniem wartości czynników wymiarujących

3 Poprawa współczynnika mocy

Dystrybutor energii jest odpowiedzialny za wytwarzanie i przesył mocy biernej, wymaganej przez instalacje użytkownika i, tym samym, napotyka na szereg problemów, które można skrótowo opisać w następujący sposób:

- przewymiarowanie przewodów i komponentów linii przesyłowych;
- większe straty Joule'a i większe spadki napięcia w komponentach i na liniach przesyłowych.

Takie same problemy występują w instalacji rozdzielczej użytkownika końcowego. Współczynnik mocy jest doskonałym wskaźnikiem wielkości dodatkowych kosztów i dlatego też jest wykorzystywany przez dystrybutorów do określania cen zakupu energii przez użytkownika końcowego.

Idealną sytuacją byłoby posiadanie wartości $\cos\varphi$ nieznacznie większej od ustalonej wartości odniesienia, w celu uniknięcia płacenia kar, nie ryzykując jednocześnie, dla wartości $\cos\varphi$ bliskiej jedności, uzyskania wyprzedzającego współczynnika mocy (prąd na obciążeniu wyprzedzający napięcie), w pracujących z małym obciążeniem urządzeniach z poprawą współczynnika mocy.

Dystrybutor energii zazwyczaj nie pozwala innym odbiorcom na dostarczanie mocy biernej do sieci, również ze względu na niebezpieczeństwo wystąpienia nieoczekiwanych przepięć.

$$Q_c = Q_2 - Q_1 = P \cdot (\tan\varphi_1 - \tan\varphi_2) \quad (3)$$

W przypadku przebiegu sinusoidalnego, moc bierna niezbędna do przejścia od jednego współczynnika mocy $\cos\varphi_1$ do drugiego współczynnika mocy $\cos\varphi_2$ jest opisywana za pomocą wzoru:

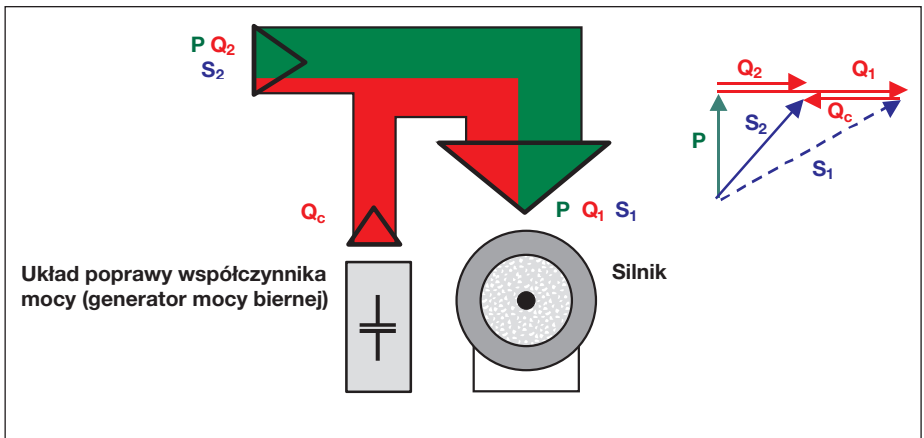
gdzie:

P jest mocą czynną;

Q_1, φ_1 oznaczają moc bierną i przesunięcie fazowe przed poprawą współczynnika mocy;

Q_2, φ_2 oznaczają moc bierną i przesunięcie fazowe po poprawie współczynnika mocy;

Q_c jest mocą bierną potrzebną do poprawy współczynnika mocy.

3 Poprawa współczynnika mocy

W tabeli 2 zamieszczono wartości wyliczone ze wzoru

$$K_c = \frac{Q_c}{P} = \tan\varphi_1 - \tan\varphi_2 \quad (4)$$

dla różnych wartości współczynnika mocy przed i po poprawie.

Tabela 2: Współczynnik K_c

K_c	$\cos\varphi_2$													
$\cos\varphi_1$	0,80	0,85	0,90	0,91	0,92	0,93	0,94	0,95	0,96	0,97	0,98	0,99	1	
0,60	0,583	0,714	0,849	0,878	0,907	0,938	0,970	1,005	1,042	1,083	1,130	1,191	1,333	
0,61	0,549	0,679	0,815	0,843	0,873	0,904	0,936	0,970	1,007	1,048	1,096	1,157	1,299	
0,62	0,515	0,646	0,781	0,810	0,839	0,870	0,903	0,937	0,974	1,015	1,062	1,123	1,265	
0,63	0,483	0,613	0,748	0,777	0,807	0,837	0,870	0,904	0,941	0,982	1,030	1,090	1,233	
0,64	0,451	0,581	0,716	0,745	0,775	0,805	0,838	0,872	0,909	0,950	0,998	1,058	1,201	
0,65	0,419	0,549	0,685	0,714	0,743	0,774	0,806	0,840	0,877	0,919	0,966	1,027	1,169	
0,66	0,388	0,519	0,654	0,683	0,712	0,743	0,775	0,810	0,847	0,888	0,935	0,996	1,138	
0,67	0,358	0,488	0,624	0,652	0,682	0,713	0,745	0,779	0,816	0,857	0,905	0,966	1,108	
0,68	0,328	0,459	0,594	0,623	0,652	0,683	0,715	0,750	0,787	0,828	0,875	0,936	1,078	
0,69	0,299	0,429	0,565	0,593	0,623	0,654	0,686	0,720	0,757	0,798	0,846	0,907	1,049	
0,70	0,270	0,400	0,536	0,565	0,594	0,625	0,657	0,692	0,729	0,770	0,817	0,878	1,020	
0,71	0,242	0,372	0,508	0,536	0,566	0,597	0,629	0,663	0,700	0,741	0,789	0,849	0,992	
0,72	0,214	0,344	0,480	0,508	0,538	0,569	0,601	0,635	0,672	0,713	0,761	0,821	0,964	
0,73	0,186	0,316	0,452	0,481	0,510	0,541	0,573	0,608	0,645	0,686	0,733	0,794	0,936	
0,74	0,159	0,289	0,425	0,453	0,483	0,514	0,546	0,580	0,617	0,658	0,706	0,766	0,909	
0,75	0,132	0,262	0,398	0,426	0,456	0,487	0,519	0,553	0,590	0,631	0,679	0,739	0,882	
0,76	0,105	0,235	0,371	0,400	0,429	0,460	0,492	0,526	0,563	0,605	0,652	0,713	0,855	
0,77	0,079	0,209	0,344	0,373	0,403	0,433	0,466	0,500	0,537	0,578	0,626	0,686	0,829	
0,78	0,052	0,183	0,318	0,347	0,376	0,407	0,439	0,474	0,511	0,552	0,599	0,660	0,802	
0,79	0,026	0,156	0,292	0,320	0,350	0,381	0,413	0,447	0,484	0,525	0,573	0,634	0,776	
0,80		0,130	0,266	0,294	0,324	0,355	0,387	0,421	0,458	0,499	0,547	0,608	0,750	
0,81		0,104	0,240	0,268	0,298	0,329	0,361	0,395	0,432	0,473	0,521	0,581	0,724	
0,82		0,078	0,214	0,242	0,272	0,303	0,335	0,369	0,406	0,447	0,495	0,556	0,698	
0,83		0,052	0,188	0,216	0,246	0,277	0,309	0,343	0,380	0,421	0,469	0,530	0,672	
0,84		0,026	0,162	0,190	0,220	0,251	0,283	0,317	0,354	0,395	0,443	0,503	0,646	
0,85			0,135	0,164	0,194	0,225	0,257	0,291	0,328	0,369	0,417	0,477	0,620	
0,86			0,109	0,138	0,167	0,198	0,230	0,265	0,302	0,343	0,390	0,451	0,593	
0,87			0,082	0,111	0,141	0,172	0,204	0,238	0,275	0,316	0,364	0,424	0,567	
0,88			0,055	0,084	0,114	0,145	0,177	0,211	0,248	0,289	0,337	0,397	0,540	
0,89			0,028	0,057	0,086	0,117	0,149	0,184	0,221	0,262	0,309	0,370	0,512	
0,90				0,029	0,058	0,089	0,121	0,156	0,193	0,234	0,281	0,342	0,484	

3 Poprawa współczynnika mocy

Przykład

Załóżmy, że konieczna jest zmiana współczynnika mocy z 0,8 na 0,93 w instalacji trójfazowej ($U_n = 400 \text{ V}$), która pobiera średnią moc 300 kW.

Na podstawie tabeli 2, na przecięciu kolumny odpowiadającej końcowej wartości współczynnika mocy (0,93), z wierszem odpowiadającym początkowej wartości współczynnika mocy (0,8), można odczytać wartość współczynnika K_c (0,355). Wartość mocy biernej Q_c , do wytworzenia lokalnie, będzie więc wynosiła:

$$Q_c = K_c \cdot P = 0,355 \cdot 300 = 106,5 \text{ kVAR}$$

W wyniku poprawy współczynnika mocy, wartość pobieranego prądu zmaleje z 540 A do 460 A (redukcja o około 15%).

Parametry baterii kondensatorów do poprawy współczynnika mocy

Najbardziej ekonomicznym sposobem zwiększenia wartości współczynnika mocy, szczególnie w już istniejących instalacjach, jest montaż kondensatorów. Kondensatory charakteryzują się następującymi zaletami:

- niskie koszty, w porównaniu do kompensatorów synchronicznych i elektronicznych konwerterów mocy;
- łatwość montażu i konserwacji;
- zmniejszone straty (poniżej 0,5 W/kVAR dla małych napięć);
- możliwość pokrycia dużych zakresów mocy i różnych profili obciążeń, zasilając równoległe różne kombinacje komponentów, każdy z nich charakteryzujący się relatywnie małą mocą.

Wadami takiego rozwiązania jest wrażliwość na przepięcia i obecność obciążeń nielinowych.

Istnieją następujące normy odnoszące się do kondensatorów poprawy współczynnika mocy:

- IEC 60831-1 „Kondensatory samoregenerujące się do równoległej kompensacji mocy biernej w sieciach elektroenergetycznych prądu przemiennego o napięciu do 1 kV włącznie – Wymagania ogólne – Wykonanie, badania i ocena – Wymagania dotyczące bezpieczeństwa – Wytyczne instalowania i użytkowania”;
- IEC 60931-1 „Kondensatory niesamoregenerujące się do równoległej kompensacji mocy biernej w sieciach elektroenergetycznych prądu przemiennego o napięciu do 1 kV włącznie – Wymagania ogólne – Wykonanie, badania i ocena – Wymagania dotyczące bezpieczeństwa – Wytyczne instalowania i użytkowania”;

3 Poprawa współczynnika mocy

Parametry kondensatora, podane na jego tabliczce znamionowej, są następujące:

- napięcie znamionowe U_r , które może być trwale wytrzymywane przez kondensator;
- częstotliwość znamionowa f_r (zazwyczaj równa częstotliwości sieci zasilającej);
- moc znamionowa Q_c , podana zazwyczaj w kVAR (moc bierna baterii kondensatorów).

Na podstawie tych danych można określić parametry kondensatorów, wykorzystując następujące wzory (5):

	Połączenie jednofazowe	Połączenie trójfazowe typu gwiazda	Połączenie trójfazowe typu trójkąt
Pojemność baterii kondensatorów	$C = \frac{Q_c}{2\pi f_r \cdot U_r^2}$	$C = \frac{Q_c}{2\pi f_r \cdot U_r^2}$	$C = \frac{Q_c}{2\pi f_r \cdot U_r^2 \cdot 3}$
Prąd znamionowy komponentów	$I_{lc} = 2\pi f_r \cdot C \cdot U_r$	$I_{lc} = 2\pi f_r \cdot C \cdot U_r / \sqrt{3}$	$I_{lc} = 2\pi f_r \cdot C \cdot U_r$
Prąd linii	$I_l = I_{lc}$	$I_l = I_{lc}$	$I_l = I_{lc} \cdot \sqrt{3}$

1SD0010005F0901

U_r = napięcie linii instalacji

W instalacji trójfazowej, w celu dostarczenia takiej samej mocy biernej, połączenie w gwiazdę wymaga kondensatora o trzy razy większej pojemności, niż kondensator podłączony w układzie trójkąta.

Oprócz tego, kondensator podłączony w układzie gwiazdy pracuje z napięciem $\sqrt{3}$ razy mniejszym i prądem $\sqrt{3}$ razy większym, niż w przypadku kondensatora podłączonego w układzie trójkąta.

Kondensatory są zazwyczaj dostarczane z podłączonym rezystorem rozładowania, obliczonym w taki sposób, aby obniżyć napięcie szczytkowe na zaciskach do 75 V w ciągu 3 minut, zgodnie z wymaganiami normy odniesienia.

3.2 Metody poprawy współczynnika mocy

Pojedynczy układ poprawy współczynnika mocy

Pojedyncza lub indywidualna poprawa współczynnika mocy jest realizowana poprzez podłączenie kondensatora o odpowiedniej pojemności, bezpośrednio do zacisków odbiornika mocy biernej.

Montaż jest prosty i ekonomiczny: kondensatory oraz obciążenia mogą wykorzystywać te same zabezpieczenia przeciążeniowe i zwarciowe, i są podłączane i odłączane równocześnie.

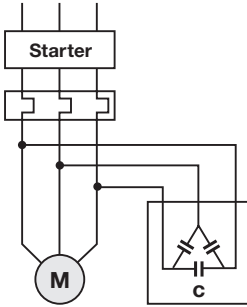
Regulacja wartości $\cos\phi$ jest systematyczna i automatyczna, co niesie korzyści nie tylko dystrybutorowi energii, ale również całej wewnętrznej sieci dystrybucyjnej użytkownika.

Zaleca się stosowanie takiego sposobu poprawy współczynnika mocy w przypadku dużych użytkowników, charakteryzujących się stałym obciążeniem, stałym współczynnikiem mocy i długimi czasami pracy. Indywidualne układy poprawy współczynnika mocy są zazwyczaj stosowane do silników i lamp fluorescencyjnych. Baterie kondensatorów lub też małe kondensatory oświetleniowe są podłączane bezpośrednio do obciążeń.

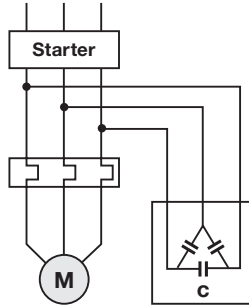
3 Poprawa współczynnika mocy

Indywidualna poprawa współczynnika mocy silników

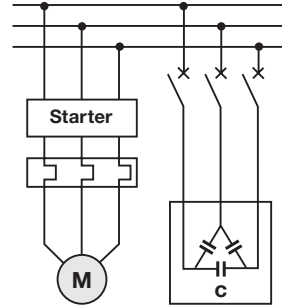
Typowy schemat połączeń został przedstawiony na rysunku poniżej:

Schemat 1

Schemat 2

Schemat 3

W przypadku połączenia bezpośredniego (schematy 1 i 2) istnieje niebezpieczeństwo, że po odłączeniu zasilania, silnik będzie wciąż obracał się (szczątkowa energia kinetyczna), samowzbudzony energią bierną z baterii kondensatorów, działając jak generator asynchroniczny. W takim przypadku zostanie utrzymane napięcie po stronie obciążenia układu łączącego i sterującego, prowadząc do ryzyka wystąpienia niebezpiecznych przepięć, których amplituda może sięgnąć dwukrotnej wartości napięcia znamionowego.

W przypadku schematu 3, w celu uniknięcia opisanego powyżej zagrożenia, normalna procedura polega na podłączeniu baterii kondensatorów do poprawy współczynnika mocy do silnika, w trakcie jego pracy oraz na jej odłączeniu przed wyłączeniem zasilania silnika.

Przyjęto zasadę, że dla silnika o mocy P_r zaleca się stosowanie układu poprawy współczynnika mocy, o mocy biernej Q_c poniżej 90% wartości mocy biernej pobieranej przez silnik bez obciążenia Q_0 , dla napięcia znamionowego U_r , w celu uniknięcia wystąpienia wyprzedzającego współczynnika mocy.

Biorąc pod uwagę, że w warunkach braku obciążenia prąd pobierany I_0 [A] ma charakter wyłącznie bierny, jeśli napięcie jest wyrażone w V, prowadzi to do następującego wzoru:

$$Q_c = 0,9 \cdot Q_0 = 0,9 \cdot \frac{\sqrt{3} \cdot U_r \cdot I_0}{1000} \text{ [kvar]} \quad (6)$$

Prąd I_0 jest zazwyczaj podawany w dokumentacji dostarczanej przez producenta silnika.

3 Poprawa współczynnika mocy

W tabeli 3 podano wartości mocy bierniej, niezbędnej do poprawy współczynnika mocy niektórych silników firmy ABB, w funkcji ich mocy oraz liczby biegunów.

Tabela 3: Moc bierna niezbędna do poprawy współczynnika mocy silnika

P_r [kW]	Q_c [kVAR]	Przed poprawą wsp. mocy $\cos\varphi_r$	Po popr. wsp. mocy $\cos\varphi_2$	I_r [A]	I_2 [A]
400V / 50 Hz / 2 bieguny / 3000 obr./min.					
7,5	2,5	0,89	0,98	13,9	12,7
11	2,5	0,88	0,95	20	18,6
15	5	0,9	0,98	26,5	24,2
18,5	5	0,91	0,98	32	29,7
22	5	0,89	0,96	38,5	35,8
30	10	0,88	0,97	53	47,9
37	10	0,89	0,97	64	58,8
45	12,5	0,88	0,96	79	72,2
55	15	0,89	0,97	95	87,3
75	15	0,88	0,94	131	122,2
90	15	0,9	0,95	152	143,9
110	20	0,86	0,92	194	181,0
132	30	0,88	0,95	228	210,9
160	30	0,89	0,95	269	252,2
200	30	0,9	0,95	334	317,5
250	40	0,92	0,96	410	391,0
315	50	0,92	0,96	510	486,3
400V / 50 Hz / 4 bieguny / 1500 obr./min.					
7,5	2,5	0,86	0,96	14,2	12,7
11	5	0,81	0,96	21,5	18,2
15	5	0,84	0,95	28,5	25,3
18,5	7,5	0,84	0,96	35	30,5
22	10	0,83	0,97	41	35,1
30	15	0,83	0,98	56	47,5
37	15	0,84	0,97	68	59,1
45	20	0,83	0,97	83	71,1
55	20	0,86	0,97	98	86,9
75	20	0,86	0,95	135	122,8
90	20	0,87	0,94	158	145,9
110	30	0,87	0,96	192	174,8
132	40	0,87	0,96	232	209,6
160	40	0,86	0,94	282	257,4
200	50	0,86	0,94	351	320,2
250	50	0,87	0,94	430	399,4
315	60	0,87	0,93	545	507,9

3 Poprawa współczynnika mocy

P [kW]	Q _c [kVÁR]	Przed poprawą wsp. mocy		Po popr. wsp. mocy	
		cosφ _r	I _r [A]	cosφ ₂	I ₂ [A]
400V / 50 Hz / 6 biegunów / 1000 obr./min.					
7,5	5	0,79	15,4	0,98	12,4
11	5	0,78	23	0,93	19,3
15	7,5	0,78	31	0,94	25,7
18,5	7,5	0,81	36	0,94	30,9
22	10	0,81	43	0,96	36,5
30	10	0,83	56	0,94	49,4
37	12,5	0,83	69	0,94	60,8
45	15	0,84	82	0,95	72,6
55	20	0,84	101	0,96	88,7
75	25	0,82	141	0,93	123,9
90	30	0,84	163	0,95	144,2
110	35	0,83	202	0,94	178,8
132	45	0,83	240	0,95	210,8
160	50	0,85	280	0,95	249,6
200	60	0,85	355	0,95	318,0
250	70	0,84	450	0,94	404,2
315	75	0,84	565	0,92	514,4
400V / 50 Hz / 8 biegunów / 750 obr./min.					
7,5	5	0,7	18,1	0,91	13,9
11	7,5	0,76	23,5	0,97	18,4
15	7,5	0,82	29	0,97	24,5
18,5	7,5	0,79	37	0,93	31,5
22	10	0,77	45	0,92	37,5
30	12,5	0,79	59	0,93	50,0
37	15	0,78	74	0,92	62,8
45	20	0,78	90	0,93	75,4
55	20	0,81	104	0,93	90,2
75	30	0,82	140	0,95	120,6
90	30	0,82	167	0,93	146,6
110	35	0,83	202	0,94	178,8
132	50	0,8	250	0,93	214,6

3 Poprawa współczynnika mocy

Przykład

W przypadku silnika trójfazowego asynchronicznego o mocy 110 kW (400 V – 50 Hz – 4 bieguny), sugerowana w tabeli moc dla układu poprawy współczynnika mocy wynosi 30 kVAR.

Indywidualna poprawa współczynnika mocy transformatorów trójfazowych

Transformator jest urządzeniem elektrycznym o kluczowym znaczeniu, który ze względu na wymagania instalacji, bardzo często pracuje w sposób ciągły. W szczególności, w instalacjach składających się z szeregu podstacji transformatorowych zaleca się, aby dokonywać poprawy współczynnika mocy bezpośrednio przy transformatorach.

Generalnie, moc poprawy współczynnika mocy (Q_c) dla transformatora o mocy znamionowej S_T [kVA] nie może przekraczać mocy biernej wymaganej w warunkach minimalnego obciążenia wzorcowego.

Odczytując z tabliczki znamionowej transformatora wartość procentowego prądu stanu jałowego $i_0\%$, wartość procentowego napięcia zwarcia $u_k\%$, straty w rdzeniu Pfe oraz straty w uzwojeniach P_{cu} [kW], Moc potrzebną do poprawy współczynnika mocy możemy określić w przybliżony sposób z zależności:

$$Q_c = \sqrt{\left(\frac{i_0\%}{100} \cdot S_T\right)^2 - P_{fe}^2} + K_L^2 \cdot \sqrt{\left(\frac{u_k\%}{100} \cdot S_T\right)^2 - P_{cu}^2} = \left(\frac{i_0\%}{100} \cdot S_T\right) + K_L^2 \cdot \left(\frac{u_k\%}{100} \cdot S_T\right) \quad [\text{kvar}] \quad (7)$$

gdzie K_L jest współczynnikiem obciążenia, definiowanym jako stosunek pomiędzy minimalnym obciążeniem odniesienia oraz mocą znamionową transformatora

Przykład

Zakładając zapotrzebowanie na kompensację mocy biernej dla transformatora olejowego instalacji rozdzielczej o mocy 630 kVA, który zasila obciążenie wykorzystujące poniżej 60% jego mocy znamionowej.

Na podstawie danych z tabliczki znamionowej:

$$i_0\% = 1.8\%$$

$$u_k\% = 4\%$$

$$P_{cu} = 8.9 \text{ kW}$$

$$P_{fe} = 1.2 \text{ kW}$$

Moc baterii kondensatorów, niezbędna do poprawy współczynnika mocy transformatora, wynosi:

$$Q_c = \sqrt{\left(\frac{i_0\%}{100} \cdot S_T\right)^2 - P_{fe}^2} + K_L^2 \cdot \sqrt{\left(\frac{u_k\%}{100} \cdot S_T\right)^2 - P_{cu}^2} = \sqrt{\left(\frac{1.8\%}{100} \cdot 630\right)^2 - 1.2^2} + 0.6^2 \cdot \sqrt{\left(\frac{4\%}{100} \cdot 630\right)^2 - 8.9^2} = 19.8 \text{ kvar}$$

podczas gdy stosując uproszczony wzór, otrzymuje się następującą wartość:

$$Q_c = \left(\frac{i_0\%}{100} \cdot S_T\right) + K_L^2 \cdot \left(\frac{u_k\%}{100} \cdot S_T\right) = \left(\frac{1.8\%}{100} \cdot 630\right) + 0.6^2 \cdot \left(\frac{4\%}{100} \cdot 630\right) = 20.4 \text{ kvar}$$

3 Poprawa współczynnika mocy

W tabeli 4 podano moc bierną baterii kondensatorów Q_c [kVAR], podłączanej po stronie uzwojenia wtórnego transformatora firmy ABB, w zależności od szacowanych, minimalnych poziomów obciążenia.

Tabela 4: Moc bierna poprawy współczynnika mocy dla transformatorów firmy ABB

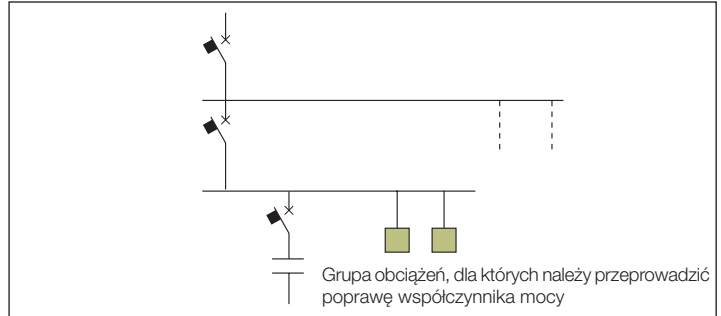
S_r [kVA]	u_k % [%]	i_o % [%]	P_{fe} [kW]	Q_c [kVAR]		współczynnik obciążenia K_L				
				P_{cu} [kW]	0	0,25	0,5	0,75	1	
Transformator olejowy rozdzielczy SN-NN										
50	4	2,9	0,25	1,35	1,4	1,5	1,8	2,3	2,9	
100	4	2,5	0,35	2,30	2,5	2,7	3,3	4,3	5,7	
160	4	2,3	0,48	3,20	3,6	4	5	6,8	9,2	
200	4	2,2	0,55	3,80	4,4	4,8	6,1	8,3	11	
250	4	2,1	0,61	4,50	5,2	5,8	7,4	10	14	
315	4	2	0,72	5,40	6,3	7	9,1	13	18	
400	4	1,9	0,85	6,50	7,6	8,5	11	16	22	
500	4	1,9	1,00	7,40	9,4	11	14	20	28	
630	4	1,8	1,20	8,90	11	13	17	25	35	
800	6	1,7	1,45	10,60	14	16	25	40	60	
1000	6	1,6	1,75	13,00	16	20	31	49	74	
1250	6	1,6	2,10	16,00	20	24	38	61	93	
1600	6	1,5	2,80	18,00	24	30	47	77	118	
2000	6	1,2	3,20	21,50	24	31	53	90	142	
2500	6	1,1	3,70	24,00	27	37	64	111	175	
3150	7	1,1	4,00	33,00	34	48	89	157	252	
4000	7	1,4	4,80	38,00	56	73	125	212	333	
Transformator żywiczny dystrybucyjny SN-NN										
100	6	2,3	0,50	1,70	2,2	2,6	3,7	5,5	8	
160	6	2	0,65	2,40	3,1	3,7	5,5	8,4	12	
200	6	1,9	0,85	2,90	3,7	4,4	6,6	10	15	
250	6	1,8	0,95	3,30	4,4	5,3	8,1	13	19	
315	6	1,7	1,05	4,20	5,3	6,4	9,9	16	24	
400	6	1,5	1,20	4,80	5,9	7,3	12	19	29	
500	6	1,4	1,45	5,80	6,8	8,7	14	23	36	
630	6	1,3	1,60	7,00	8	10	17	29	45	
800	6	1,1	1,94	8,20	8,6	12	20	35	56	
1000	6	1	2,25	9,80	9,7	13	25	43	69	
1250	6	0,9	3,30	13,00	11	15	29	52	85	
1600	6	0,9	4,00	14,50	14	20	38	67	109	
2000	6	0,8	4,60	15,50	15	23	45	82	134	
2500	6	0,7	5,20	17,50	17	26	54	101	166	
3150	8	0,6	6,00	19,00	18	34	81	159	269	

Przykład

Dla transformatora olejowego rozdzielczego o mocy 630 kVA i współczynnika obciążenia 0,5, moc niezbędna do poprawy współczynnika mocy wynosi 17 kVAR.

3 Poprawa współczynnika mocy

Grupowa poprawa współczynnika mocy

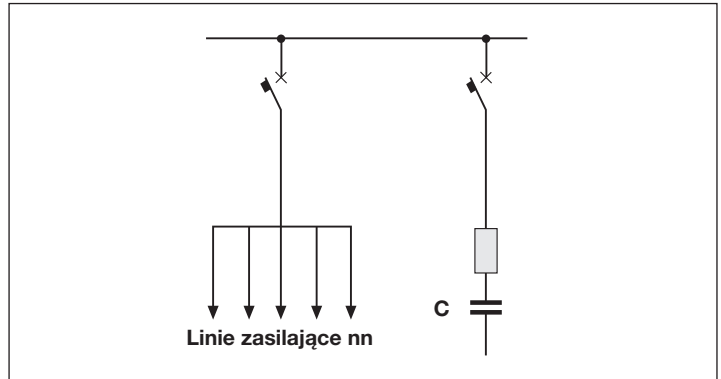

1SDC010029F0001

Zadanie to jest realizowane poprzez lokalną poprawę współczynnika mocy grupy obciążeń o podobnej charakterystyce pracy, instalując dedykowaną baterię kondensatorów.

Metoda ta stanowi kompromis pomiędzy rozwiązaniem ekonomicznym i prawidłową pracą instalacji, ponieważ tylko linia znajdująca się za miejscem montażu baterii kondensatorów nie jest eksploatowana prawidłowo.

Scentralizowana poprawa współczynnika mocy

1SDC010030F0001

Kluczowy czynnik doboru najlepszego sposobu poprawy współczynnika mocy stanowi dzienny profil obciążenia.

W instalacjach, w których nie wszystkie obciążenia pracują równocześnie i/lub, w których niektóre obciążenia pracują tylko kilka godzin dziennie, rozwiązanie wykorzystujące pojedynczy układ poprawy współczynnika mocy dla każdego obciążenia staje się niewłaściwe, ponieważ wiele z zamontowanych kondensatorów pozostawałoby wtedy bezczynnych przez długi czas.

W przypadku instalacji z wieloma obciążeniami pracującymi okazjonalnie, a więc instalacji charakteryzujących się dużą zainstalowaną mocą i małym, średnim poborem mocy przez pracujące równocześnie obciążenia, zastosowanie pojedynczego systemu poprawy współczynnika mocy, zamontowanego na początku instalacji, zapewnia znaczące zmniejszenie całkowitej mocy kondensatorów do zamontowania.

3 Poprawa współczynnika mocy

Scentralizowany układ poprawy współczynnika mocy wykorzystuje automatyczne moduły, z bateriami kondensatorów podzielonymi na szereg stopni. Moduły te są montowane bezpośrednio w głównej rozdzielni dystrybucyjnej. Zastosowanie podłączonej na stałe baterii kondensatorów jest możliwe tylko wtedy, jeśli pobór mocy biernej jest w miarę regularny, przez cały dzień.

Najważniejszą wadą scentralizowanego układu poprawy współczynnika mocy jest fakt, iż linie dystrybucyjne instalacji, znajdujące się za układem poprawy, muszą zostać zwymiarowane, uwzględniając pełną moc bierną, niezbędną dla obciążeń.

3.3 Wyłączniki do ochrony i łączenia zespołów kondensatorów

Wyłączniki do ochrony i łączenia baterii kondensatorów w instalacji nn powinny:

1. wytrzymywać prądy przejściowe, które występują w trakcie podłączania i odłączania baterii kondensatorów. W szczególności, nie można pozwolić, aby w wyniku wystąpienia prądów szczytowych zadziałały bezzwłoczne wyzwalacze magnetyczne i elektroniczne;
2. wytrzymywać okresowe lub ciągle przetężenia związane z wyższymi harmonicznymi napięciami, uwzględniając tolerancję (+15%) wartości znamionowej pojemności;
3. być w stanie wykonać dużą liczbę cykli przestawieniowych bez obciążenia i z obciążeniem, również z dużą częstotliwością;
4. być skoordynowane przez zewnętrzne urządzenia (styczniki).

Oprócz tego, wartość prądu wyłączalnego i załączalnego wyłącznika musi być odpowiednia do wartości prądów zwarciovych instalacji.

Normy IEC 60831-1 i 60931-1 stwierdzają, że:

- kondensatory muszą pracować normalnie, z efektywną wartością prądu sięgającą 130% wartości ich prądu znamionowego I_{rc} (w związku z możliwością wystąpienia wyższych harmonicznych napięcia w sieci);
- należy przyjąć tolerancję pojemności, wynoszącą 10% dla baterii o mocy do 100 kVAR i 5% dla baterii o mocy przekraczającej 100 kVAR.

Maksymalny prąd I_{cmax} pobierany przez baterię kondensatorów, wynosi:

$$Q_c \leq 100 \text{ kvar} \rightarrow I_{cmax} = 1,3 \cdot 1,1 \cdot \frac{Q_c}{\sqrt{3} \cdot U_n} = 1,43 \cdot I_{cn} \quad (8)$$

$$Q_c > 100 \text{ kvar} \rightarrow I_{cmax} = 1,3 \cdot 1,05 \cdot \frac{Q_c}{\sqrt{3} \cdot U_n} = 1,365 \cdot I_{cn}$$

Wobec powyższego:

- wartość prądu znamionowego wyłącznika musi być większa, niż $1,5 \cdot I_{rc}$;
- nastawa zabezpieczenia przeciążeniowego musi być równa $1,5 \cdot I_{rc}$.

Podłączenie baterii kondensatorów, podobne jest do zamykania w warunkach zwarcia, związane jest to z prądami przejściowymi o wysokiej częstotliwości (1÷15 kHz), krótkotrwałymi (1÷3 ms), o dużej wartości szczytowej (25÷200 I_{rc}). Wobec powyższego:

- wyłącznik musi charakteryzować się odpowiednią wartością prądu załączalnego;
- nastawy bezzwłocznego zabezpieczenia zwarciovego nie mogą wywoływać niechcianych wyzwoleń.

3 Poprawa współczynnika mocy

Drugi warunek jest zazwyczaj spełniony:

- w przypadku wyzwalaczy termomagnetycznych, zabezpieczenie magnetyczne musi zostać ustawione na wartość nie mniejszą, niż $10 \cdot I_{cmax}$

$$Q_c \leq 100 \text{ kvar} \rightarrow I_s \geq 10 \cdot I_{cmax} = 14,3 \cdot I_{rc} = 14,3 \cdot \frac{Q_c}{\sqrt{3} \cdot U_n} \quad (9)$$

$$Q_c > 100 \text{ kvar} \rightarrow I_s \geq 10 \cdot I_{cmax} = 13,65 \cdot I_{rc} = 13,65 \cdot \frac{Q_c}{\sqrt{3} \cdot U_n}$$

- w przypadku wyzwalaczy elektronicznych, bezwzględne zabezpieczenie zwarciove musi zostać wyłączone ($I_s = \text{OFF}$).

Poniżej zamieszczono tabele doboru wyłączników. W celu określenia wersji, w funkcji wartości prądu wyłączalnego, należy zapoznać się z punktem 2.1 „Opis ogólny”, pierwszej części niniejszego dokumentu.

W tabelach wykorzystano następujące symbole (odnoszą się do maksymalnych wartości):

- Q_c = moc baterii kondensatorów, które można podłączyć [kVAR], z odniesieniem do podanego napięcia i częstotliwości 50 Hz;
- I_{cn} = prąd znamionowy podłączonej baterii kondensatorów [A];
- I_{cmax} = maksymalny prąd znamionowy podłączonej baterii kondensatorów [A];

Należy zamontować indukcyjności ograniczające, w celu zmniejszenia wartości prądu udarowego załączenia.

Tabela 5: Koordynacja typu 2, wyłącznik-stycznik, dla łączenia baterii kondensatorów, 400 V, 50 kA

Q_c [kVAR]	I_{cn} [A]	I_{cmax} [A]	Wyłącznik kompaktowy	Stycznik
10	14	21	XT2S 160 TMD In=25	A30
15	22	31	XT2S 160 TMD In=40	A/AF50
20	29	41	XT2S 160 TMD In=50	A/AF50
30	43	62	XT2S 160 TMD In=80	A/AF63
40	58	83	XT2S 160 TMD In=100	A/AF63
50	72	103	XT2S 160 TMD In=125	A/AF95
60	87	124	XT2S 160 TMD In=160	A/AF95
70	101	144	XT2S 160 TMD In=160*	A/AF110
80	115	165	XT3S TMD TMD In=200	A/AF145
90	130	186	XT3S TMD TMD In=200	A/AF145
110	159	217	XT3S TMD TMD In=250	A/AF185
130	188	256	T4S320 PR221LI In=320	A/AF210
150	217	296	T4S320 PR221LI In=320	A/AF260
180	260	355	T5S400 PR221LI In=400	AF400
200	289	394	T5S400 PR221LI In=400	AF400
250	361	493	T6S630 PR221LI In=630	AF580
280	404	552	T6S630 PR221LI In=630	AF580
300	433	591	T6S630 PR221LI In=630	AF750

* Dla wersji wtykowej należy zmniejszyć moc baterii o 10%

3 Poprawa współczynnika mocy

Tabela 6: Koordynacja typu 2, wyłącznik-stycznik, dla łączenia baterii kondensatorów, 440 V, 50 kA

Q_c [kVAR]	I_{cn} [A]	I_{cmax} [A]	Wyłącznik kompaktowy	Stycznik
10	13	19	XT2S 160 TMD In=25	A/AF50
15	20	28	XT2S 160 TMD In=32	A/AF50
20	26	38	XT2S 160 TMD In=40	A/AF50
30	39	56	XT2S 160 TMD In=63	A/AF63
40	52	75	XT2S 160 TMD In=100	A/AF95
50	66	94	XT2S 160 TMD In=125	A/AF95
60	79	113	XT2S 160 TMD In=125	A/AF95
70	92	131	XT2S 160 TMD In=160	A/AF110
80	105	150	XT2S 160 TMD In=160*	A/AF145
90	118	169	XT4S Ekip LS/I In=250	A/AF145
110	144	197	XT4S Ekip LS/I In=250	A/AF185
130	171	233	XT4S Ekip LS/I In=250	A/AF210
150	197	269	T4H320 PR221LI In=320	A/AF260
180	236	322	T5H400 PR221LI In=400	A/AF300
200	262	358	T5H400 PR221LI In=400	AF400
250	328	448	T6H630 PR221LI In=630	AF460
280	367	502	T6H630 PR221LI In=630	AF580
300	394	537	T6H630 PR221LI In=630	AF580
350	459	627	T6H800 PR221LI In=800	AF750
400	525	716	T6H800 PR221LI In=800	AF750

* Dla wersji wtykowej należy zmniejszyć moc baterii o 10%

Tabela 7: Koordynacja typu 2, wyłącznik-stycznik, dla łączenia baterii kondensatorów, 500 V, 50 kA

Q_c [kVAR]	I_{cn} [A]	I_{cmax} [A]	Wyłącznik kompaktowy	Stycznik
10	12	17	XT2H 160 TMD In=20	A/AF50
15	17	25	XT2H 160 TMD In=32	A/AF50
20	23	33	XT2H 160 TMD In=40	A/AF50
30	35	50	XT2H 160 TMD In=63	A/AF63
40	46	66	XT2H 160 TMD In=80	A/AF75
50	58	83	XT2H 160 TMD In=100	A/AF95
60	69	99	XT2H 160 TMD In=125	A/AF95
70	81	116	XT2H 160 TMD In=125	A/AF95
80	92	132	XT2H 160 TMD In=160	A/AF110
90	104	149	XT2H 160 TMD In=160*	A/AF145
110	127	173	XT4H Ekip LS/I In=250	A/AF145
130	150	205	XT4H Ekip LS/I In=250	A/AF185
150	173	236	XT4H Ekip LS/I In=250	A/AF210
180	208	284	T4H320 PR221LI In=320	A/AF260
200	231	315	T5H400 PR221LI In=400	A/AF300
250	289	394	T5H400 PR221LI In=400	AF400
280	323	441	T6H630 PR221LI In=630	AF460
300	346	473	T6H630 PR221LI In=630	AF460
350	404	552	T6H630 PR221LI In=630	AF580
400	462	630	T6H800 PR221LI In=800	AF750

* Dla wersji wtykowej należy zmniejszyć moc baterii o 10%

3 Poprawa współczynnika mocy

Tabela 8: Koordynacja typu 2, wyłącznik-stycznik, dla łączenia baterii kondensatorów, 690 V, 10 kA

Q_c [kVAr]	I_{cn} [A]	I_{cmax} [A]	Wyłącznik kompaktowy	Stycznik
10	8	12	XT2N 160 TMD In=16	A/AF50
15	13	18	XT2N 160 TMD In=20	A/AF50
20	17	24	XT2N 160 TMD In=25	A/AF50
30	25	36	XT2N 160 TMD In=40	A/AF50
40	33	48	XT2N 160 TMD In=50	A/AF63
50	42	60	XT2N 160 TMD In=63	A/AF63
60	50	72	XT2N 160 TMD In=80	A/AF75
70	59	84	XT2N 160 TMD In=100	A/AF95
80	67	96	XT2N 160 TMD In=100	A/AF95
90	75	108	XT2N 160 TMD In=125	A/AF110
110	92	126	XT2N 160 TMD In=160	A/AF145
130	109	148	XT2N 160 TMD In=160*	A/AF185
150	126	171	XT4N Ekip LS/I In=250	A/AF210
180	151	206	XT4N Ekip LS/I In=250	A/AF260
200	167	228	XT4N Ekip LS/I In=250	A/AF260
250	209	286	T4N320 PR221LI In=320	AF400
280	234	320	T5N400 PR221LI In=400	AF400
300	251	343	T5N400 PR221LI In=400	AF400
350	293	400	T6N630 PR221LI In=630	AF460
400	335	457	T6N630 PR221LI In=630	AF580

* W przypadku wersji wtykowej należy zmniejszyć moc baterii kondensatorów o 10%.

3 Poprawa współczynnika mocy

W tabeli poniżej, odnoszącej się do łączenia i zabezpieczania kondensatorów za pomocą wyłączników powietrznych, wykorzystano następujące symbole:

- N_{mech} = liczba mechanicznych cykli przestawieniowych;
- f_{mech} = częstotliwość mechanicznych cykli przestawieniowych [cp/h];
- N_{el} = liczba elektr. cykli przestawieniowych z napięciem odniesienia 440 V;
- f_{el} = częstotliwość elektrycznych cykli przestawieniowych [cp/h].

Tabela 9: Dobór wyłączników powietrznych SACE Emax

Wyłącznik	I_{CBn} [A]	I_{cn} [A]	Q_{C} [kVAR]				N_{mech}	f_{mech} [op/h]	N_{el}	f_{el} [op/h]
			400 V	440 V	500 V	690 V				
X1 B-N	630	421	291	320	364	502	12500	60	6000	30
X1 B-N	800	533	369	406	461	637	12500	60	6000	30
X1 B-N	1000	666	461	507	576	795	12500	60	4000	30
X1 B-N	1250	834	578	636	722	997	12500	60	4000	30
X1 B-N	1600	1067	739	813	924	1275	12500	60	3000	30
E1 B-N	800	533	369	406	461	637	25000	60	10000	30
E1 B-N	1000	666	461	507	576	795	25000	60	10000	30
E1 B-N	1250	834	578	636	722	997	25000	60	10000	30
E1 B-N	1600	1067	739	813	924	1275	25000	60	10000	30
E2 B-N-S	800	533	369	406	461	637	25000	60	15000	30
E2 B-N-S	1000	666	461	507	576	795	25000	60	15000	30
E2 B-N-S	1250	834	578	636	722	997	25000	60	15000	30
E2 B-N-S	1600	1067	739	813	924	1275	25000	60	12000	30
E2 B-N-S	2000	1334	924	1017	1155	1594	25000	60	10000	30
E3 N-S-H-V	800	533	369	406	461	637	20000	60	12000	20
E3 N-S-H-V	1000	666	461	507	576	795	20000	60	12000	20
E3 N-S-H-V	1250	834	578	636	722	997	20000	60	12000	20
E3 N-S-H-V	1600	1067	739	813	924	1275	20000	60	10000	20
E3 N-S-H-V	2000	1334	924	1017	1155	1594	20000	60	9000	20
E3 N-S-H-V	2500	1667	1155	1270	1444	1992	20000	60	8000	20
E3 N-S-H-V	3200	2134	1478	1626	1848	2550	20000	60	6000	20
E4 S-H-V	3200	2134	1478	1626	1848	2550	15000	60	7000	10
E6 H-V	3200	2134	1478	1626	1848	2550	12000	60	5000	10

4 Ochrona osób

4.1 Opis ogólny: wpływ prądu elektrycznego na ludzi

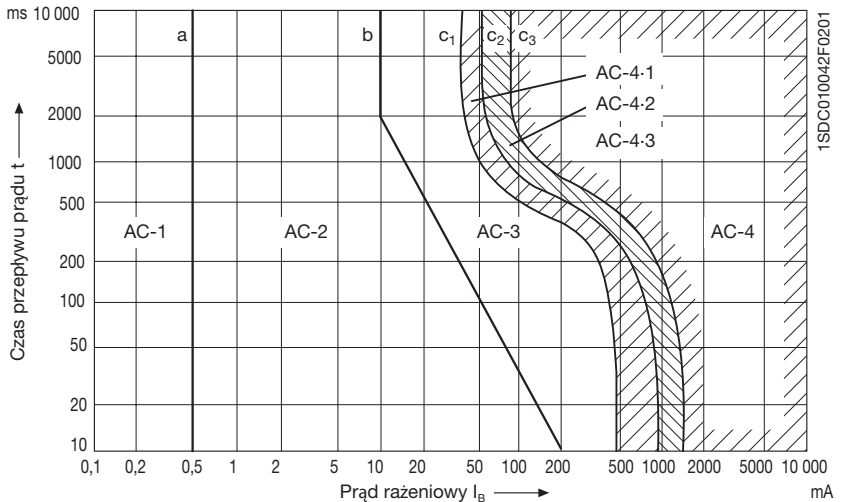
Zagrożenie dla osób, spowodowane przez dotyk części znajdujących się pod napięciem, wynika z przepływu prądu elektrycznego przez ciało ludzkie. Skutki są następujące:

- **skurcz mięśni:** mięśnie pod wpływem prądu kurczą się mimowolnie, utrudniając puszczenie przewodzącego elementu. Uwaga: Prądy o bardzo dużych natężeniach zazwyczaj nie powodują skurczu, ponieważ, kiedy ciało styka się z takimi prądami, reakcja mięśni jest tak silna, że mimowolne ruchy mięśni odrzucają daną osobę od elementu przewodzącego;
- **zatrzymanie czynności oddechowej:** jeśli prąd popłynie przez mięśnie odpowiedzialne za pracę płuc, mimowolny skurcz tych mięśni zaburza normalny proces oddychania i dana osoba może umrzeć w wyniku uduszenia lub też odnieść obrażenia spowodowane przez niedotlenienie;
- **migotanie komór serca:** najniebezpieczniejszym skutkiem jest nałożenie się zewnętrznych prądów na prądy fizjologiczne, prowadząc do niekontrolowanych skurczów i zaburzając rytm pracy serca. Takie anomalie mogą prowadzić do nieodwracalnych zjawisk, które pozostają nawet po zaniknięciu bodźca;
- **oparzenia:** są one skutkiem nagrzewania (zjawisko Joule'a) i są związane z prądem przepływającym przez ciało ludzkie.

Norma IEC 60479-1 „Wpływ prądu na ciało ludzkie i zwierzęta domowe” stanowi zbiór wytycznych opisujących efekty przepływu prądu przez ciało ludzkie. Ten dokument należy wykorzystywać do określania wymagań bezpieczeństwa elektrycznego. Norma przedstawia na charakterystyce czasowo-prądowej cztery strefy, z którymi związane są skutki fizjologiczne prądu przemiennego (15÷100 Hz) przepływającego przez ciało ludzkie.

4 Ochrona osób

Rysunek 1: Strefy czasowo-prądowe wpływu prądu przemiennego na ciało ludzkie

Oznaczenie strefy	Granice stref	Skutki fizjologiczne
AC-1	Do 0,5 mA linia a	Zazwyczaj bez reakcji.
AC-2	0,5 mA do linii b*	Zazwyczaj bez szkodliwych skutków fizjologicznych.
AC-3	Linia b do krzywej c ₁	Zazwyczaj nie powinny wystąpić uszkodzenia organiczne. Prawdopodobieństwo skurczów mięśni i problemów oddechowych dla czasu przepływu prądu przekraczającego 2 s. Odwracalne zakłócenia tworzenia i przewodzenia impulsów elektrycznych w sercu, w tym migotanie przedsionków i przejściowe zatrzymanie akcji serca bez migotania komór, wzrastające wraz z natężeniem prądu i czasem.
AC-4	Powyżej krzywej c ₁	Oprócz skutków występujących w strefie 3, wystąpić mogą wzrastające wraz z natężeniem prądu i czasem, niebezpieczne skutki fizjologiczne, takie jak zatrzymanie akcji serca i poważne oparzenia.
AC-4.1	c ₁ - c ₂	Prawdopodobieństwo migotania komór wzrastające do około 5%.
AC-4.2	c ₂ - c ₃	Prawdopodobieństwo migotania komór sięgające około 50%.
AC-4.3	Powyżej krzywej c ₃	Prawdopodobieństwo migotania komór powyżej 50%.

* Dla czasów trwania przepływu prądu poniżej 10 ms, granica wartości prądu rażeniowego dla linii b pozostaje stała i wynosi 200 mA.

Norma podaje również odpowiednie wartości odnoszące się do prądu stałego. Wykorzystując prawo Ohma można określić charakterystykę bezpieczeństwa dla dopuszczalnych napięć, po obliczeniu impedancji ciała ludzkiego. Impedancja elektryczna ciała ludzkiego zależy od wielu czynników. Przywołana wcześniej norma podaje różne wartości impedancji, w funkcji napięcia dotykowego i drogi przepływu prądu.

4 Ochrona osób

4.2 Instalacje dystrybucyjne

Sposoby powstawania zwarcí doziemnych i konsekwencje dotyku elementów pod napięciem są silnie związane z układem przewodu neutralnego oraz z połączeniami dostępnych części przewodzących.

W celu prawidłowego doboru zabezpieczenia należy wiedzieć, jaki jest układ instalacji rozdzielczej.

Norma IEC 60364-1 klasyfikuje instalacje rozdzielcze za pomocą dwóch liter.

Pierwsza litera opisuje związek sieci zasilającej z ziemią:

- T: bezpośrednie połączenie jednego punktu z ziemią; w instalacjach prądu przemiennego jest to zazwyczaj punkt neutralny;
- I: wszystkie części pod napięciem odizolowane od ziemi lub jeden punkt – w instalacjach prądu przemiennego jest to zazwyczaj punkt neutralny – połączony z ziemią poprzez impedancję.

Druga litera opisuje związek dostępnych części przewodzących instalacji z ziemią:

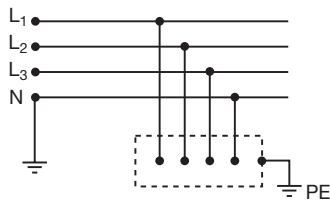
- T: bezpośrednie połączenie dostępnych części przewodzących z ziemią;
- N: bezpośrednie połączenie dostępnych części przewodzących z uziemionym punktem instalacji zasilającej.

Dalsze litery, jeśli występują, informują o układzie przewodu neutralnego i ochronnego:

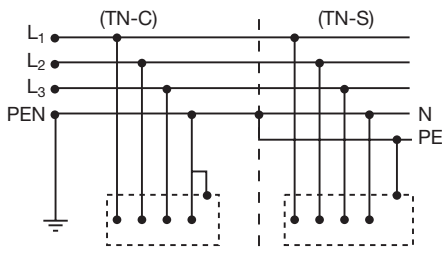
- S: funkcja ochronna zapewniona przez przewód odrębny od przewodu neutralnego;
- C: wspólny przewód neutralny i przewód ochronny (przewód PEN).

Stosowane są trzy rodzaje sieci dystrybucyjnej:

Układ TT

Układ TN

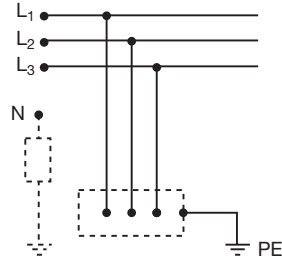

1SDC010033F0001

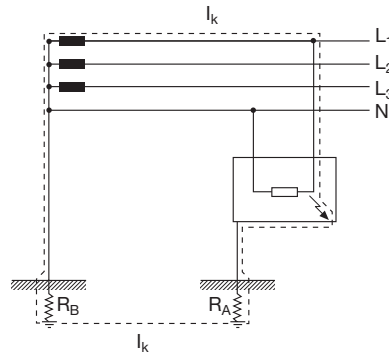
1SDC010033F0001

4 Ochrona osób

Układ IT

W układach **TT**, przewód neutralny oraz dostępne części przewodzące są niezależnie połączone z uziomami. Prąd doziemienia płynie w stronę punktu neutralnego zasilania poprzez ziemię (rysunek 1):

W układach **TT**, przewód neutralny jest połączony z punktem gwiazdowym zasilania, jest zazwyczaj rozprowadzany i jego zadaniem jest udostępnianie napięcia fazowego (np. 230 V), użytecznego do jednofazowego zasilania obciążeń. Dostępne części przewodzące są uziemiane lokalnie, pojedynczo lub wspólnie.

Układy **TT** są zazwyczaj wykorzystywane w instalacjach nieprzemysłowych. Układy **TN** są zazwyczaj wykorzystywane wtedy, kiedy zasilanie jest rozdzielane pomiędzy odbiorców posiadających swoje własne podstacje elektryczne. Przewód neutralny jest uziemiany bezpośrednio w podstacji. Dostępne części przewodzące są podłączone do tego samego punktu uziemienia, co przewód neutralny i mogą zostać uziemione lokalnie.

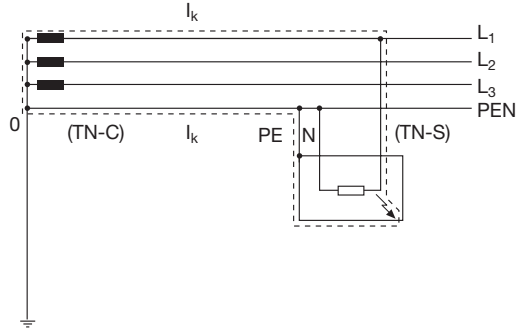
Stosowane są trzy różne rodzaje układów **TN**, rozróżniane w zależności od układu przewodu neutralnego i ochronnego:

1. **TN-C**: przewód neutralny i przewód ochronny stanowią jeden przewód (przewód PEN);
2. **TN-S**: przewód neutralny i przewód ochronny są zawsze rozdzielone;
3. **TN-C-S** przewód neutralny i przewód ochronny połączone w pojedynczy przewód w jednej części instalacji (PEN) i rozdzielone w innej części instalacji (PE + N).

4 Ochrona osób

W układach **TN**, prąd zakłóceńowy płynie w stronę punktu neutralnego zasilania poprzez połączenia metalowe, praktycznie niewykorzystując uziomu (rysunek 2).

Rysunek 2: Zwarcie doziemne w instalacjach TN

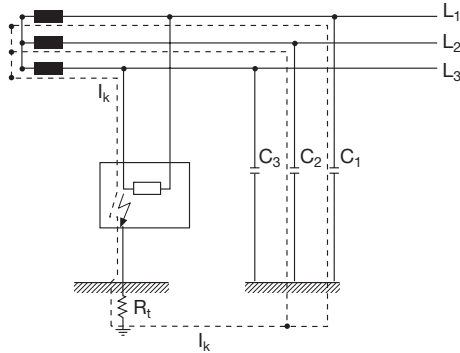

1SDC010038F0001

Instalacje **IT** nie posiadają połączonych bezpośrednio z ziemią elementów pod napięciem, ale mogą być uziemiane poprzez wystarczająco dużą impedancję. Dostępne części przewodzące muszą być uziemiane indywidualnie, grupowo lub zbiorowo, wykorzystując niezależny uziom.

Prąd zwarcia doziemnego płynie w stronę punktu neutralnego zasilania poprzez uziom oraz pojemność przewodu linii (rysunek 3).

Rysunek 3: Zwarcie doziemne w instalacjach IT

1SDC010037F0001

Tego rodzaju instalacje dystrybucyjne są wykorzystywane w zakładach, w których ciągłość zasilania stanowi kluczowe wymaganie i, w których zanik zasilania może powodować zagrożenie dla ludzi lub poważne straty ekonomiczne, lub tam, gdzie wymagana jest mała wartość prądu pierwszego zwarcia doziemnego. W takich przypadkach należy zamontować układ monitorowania izolacji, który będzie w stanie sygnalizować optycznie lub akustycznie zwarcia doziemne lub awarie zasilanych urządzeń.

4 Ochrona osób

4.3 Ochrona przed dotykiem bezpośrednim i dotykiem pośrednim

Kontakt osób z elementami znajdującymi się pod napięciem można podzielić na dwie kategorie:

- dotyk bezpośredni;
- dotyk pośredni.

Dotyk bezpośredni ma miejsce wtedy, kiedy część ciała ludzkiego dotyka elementu instalacji, zazwyczaj pod napięciem (gołe przewody, zaciski, itp...).

Dotyk jest pośredni, jeśli część ciała ludzkiego dotyka dostępną część przewodzącą, która nie znajduje się zazwyczaj pod napięciem, ale na której występuje napięcie, w wyniku uszkodzenia lub zużycia materiałów izolacyjnych.

Środki ochrony przed **dotykiem bezpośrednim** to:

- izolacja części czynnych, przy użyciu materiału izolacyjnego, który może zostać usunięty wyłącznie przez zniszczenie (np. izolacja przewodów);
- przegrody lub obudowy: elementy pod napięciem muszą znaleźć się wewnątrz obudów lub za ogrodzeniami, zapewniając stopień ochrony co najmniej IPXXB lub IP2X; dla powierzchni poziomych, stopień ochrony musi wynosić przynajmniej IPXXD lub IP4X (znaczenie kodów stopni ochrony zostało opisane w punkcie 5.1 „Rozdzielnice elektryczne”, w części pierwszej niniejszego dokumentu);
- przeszkody: ustawienie przeszkody pomiędzy elementami pod napięciem i operatorem zapobiega tylko przypadkowemu dotykowi, ale nie chroni przed zamierzonym dotykiem, w wyniku usunięcia przeszkody, bez użycia specjalnych narzędzi;
- umieszczenie poza zasięgiem: osiągalne równocześnie, dostępne elementy o różnych potencjałach nie mogą znajdować się w zasięgu ramion człowieka.

Dodatkową ochronę przed dotykiem bezpośrednim można zapewnić, stosując zabezpieczenia różnicowoprądowe o prądzie znamionowym różnicowym nieprzekraczającym 30 mA. Należy pamiętać o tym, że stosowanie zabezpieczeń różnicowoprądowych jako środka ochrony przed dotykiem bezpośrednim, nie zwalnia z konieczności stosowania jednego z wyżej wymienionych środków ochrony.

Środki ochrony przed **dotykiem pośrednim** to:

- samoczynne odłączenie zasilania: zabezpieczenie musi automatycznie odłączyć zasilanie obwodu, tak aby napięcie dotykowe spodziewane na dostępnej części przewodzącej nie trwało na tyle długo, aby doprowadzić do szkodliwych skutków fizjologicznych u ludzi.
- podwójna lub wzmocniona izolacja, np. stosując komponenty klasy II;

4 Ochrona osób

- miejsca nieprzewodzące: miejsca o dużej wartości rezystancji podłóg izolujących i ścian ($\geq 50 \text{ k}\Omega$ dla $U_r \leq 500 \text{ V}$; $\geq 100 \text{ k}\Omega$ dla $U_r > 500 \text{ V}$), bez przewodów ochronnych wewnątrz;
- separacja elektryczna, np. stosując transformator zasilający obwód;
- nieuziemione, miejscowe połączenia wyrównawcze: miejsca, w których dostępne części przewodzące są połączone razem, ale nie są uziemione.

Na zakończenie, następujące środki zapewniają połączoną ochronę przed dotykiem pośrednim i dotykiem bezpośrednim:

- układ SELV (Safety Extra Low Voltage – bardzo niskie napięcie bezpieczne) i układ PELV (Protective Extra Low Voltage – bardzo niskie napięcie ochronne);
- układ FELV (Functional Extra Low Voltage – bardzo niskie napięcie funkcjonalne).

Równoczesne zabezpieczenie przed dotykiem bezpośrednim i dotykiem pośrednim jest zapewnione, jeśli spełnione są wymagania punktu 411 normy IEC 60364-4-41, a w szczególności:

- napięcie znamionowe nie przekracza wartości skutecznej 50 V AC i 120 V DC bez tętnień;
- zasilanie jest źródłem SELV lub PELV;
- muszą zostać spełnione wszystkie warunki instalacji, przewidziane dla tego typu obwodów elektrycznych.

Obwód SELV charakteryzuje się następującymi cechami:

- 1) jest zasilany przez niezależne źródło lub też z „bezpiecznego źródła”. Źródłami niezależnymi są akumulatory lub generatory dieslowskie. Źródła bezpieczne są to źródła, które uzyskuje się stosując transformator separujący;
- 2) brak punktów uziemienia. Uziemianie dostępnych części przewodzących oraz części pod napięciem obwodów SELV jest zabronione;
- 3) musi zostać odseparowany od innych instalacji elektrycznych. Separacja układu SELV od innych obwodów musi zostać zagwarantowana dla wszystkich komponentów. W tym celu przewody obwodów SELV mogą stanowić fragment przewodów wielożyłowych lub też mogą być wyposażane w dodatkowy pancerz izolacyjny.

Obwód PELV charakteryzuje się takimi samymi zaleceniami, co układy SELV, za wyjątkiem zakazu dotyczącego punktów uziemienia; faktycznie, w obwodach PELV przynajmniej jeden punkt jest zawsze uziemiony.

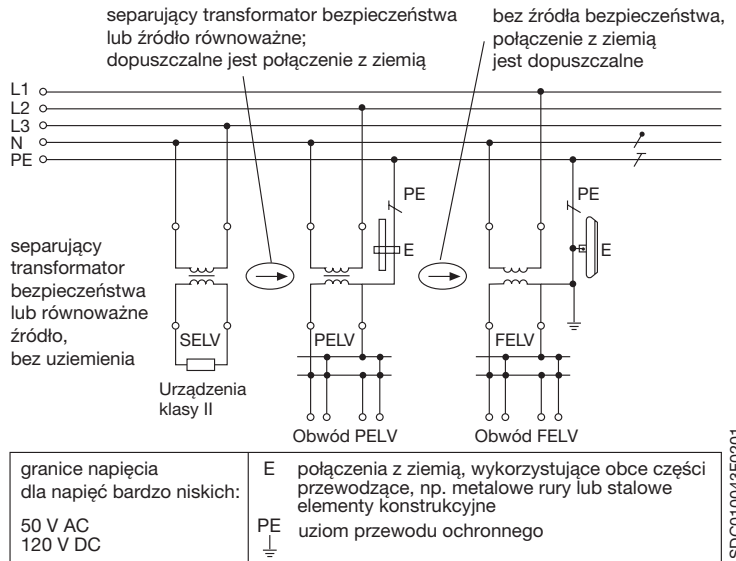
4 Ochrona osób

Obwody FELV są stosowane wtedy, kiedy z powodów funkcjonalnych nie można spełnić wymagań dla obwodów SELV lub PELV. Wymagają one spełnienia następujących zasad:

- a) ochronę przed dotykiem bezpośrednim należy zapewnić za pomocą:
 - barier lub obudów o podanym wcześniej stopniu ochrony (środki ochrony przed dotykiem bezpośrednim);
 - izolacji odpowiadającej minimalnemu napięciu probierczemu, określone dla obwodu pierwotnego. Jeśli próba ta da wynik negatywny, izolacja dostępnych elementów nieprzewodzących urządzeń musi zostać wzmocniona w trakcie montażu, tak aby mogła wytrzymać napięcie probiercze 1500 V AC (wartość skuteczna) przez 1 min.;
- b) ochronę przed dotykiem pośrednim należy zapewnić za pomocą:
 - podłączenia dostępnych części przewodzących urządzeń obwodu FELV do przewodu ochronnego obwodu pierwotnego, pod warunkiem, że w przypadku tego ostatniego zastosowano jeden ze środków ochrony przed dotykiem bezpośrednim;
 - podłączenia przewodu pod napięciem obwodu FELV do przewodu ochronnego obwodu pierwotnego, pod warunkiem, że jako środek ochrony zapewniono automatyczne wyłączenie;
- c) wtyczki układów FELV nie mogą pasować do gniazd sieciowych instalacji o innych napięciach, a wtyczki instalacji o innych napięciach nie mogą pasować do gniazd układów FELV.

Na rysunku 1 przedstawiono najważniejsze charakterystyki układów SELV, PELV i FELV.

Rysunek 1: Układy SELV, PELV i FELV

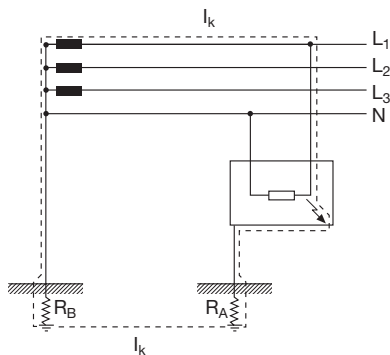
Uwaga 1: Na rysunku nie przedstawiono zabezpieczeń nadprądowych.

4 Ochrona osób

4.4 Układ TT

Zwarcie doziemne w układzie TT obejmuje obwód przedstawiony na rysunku 1:

Rysunek 1: Zwarcie doziemne w układzie TT

Prąd zakłóceniuowy płynie przez uzwojenie wtórne transformatora, przewód linii, rezystancję zwarcia, przewód ochronny i rezystancję uziumi (R_A instalacji użytkownika i R_B przewodu neutralnego). Zgodnie z zaleceniami normy IEC 60364-4, zabezpieczenia muszą być koordynowane z układem uziemienia, w celu zapewnienia szybkiego wyłączenia zasilania, jeśli napięcie dotykowe osiągnie wartość szkodliwą dla ciała ludzkiego.

Przed określeniem takich zaleceń warto poznać rodzaje opisanych w normie obwodów. W instalacji, obwody można podzielić na:

- obwód odbiorczy: jest to obwód, który zazwyczaj zasila urządzenia (na przykład odkurzacz, suwnicę bramową, itd...);
- obwód rozdzielczy: jest to obwód, który zasila rozdzielnicę, do której podłączone są obwody odbiorcze.

W instalacji TT, w celu uzyskania prawidłowej ochrony przed dotykiem pośrednim poprzez automatyczne wyłączenie obwodu, należy koniecznie spełnić jeden z następujących warunków (zgodnie z normą IEC 60364-4):

Ochrona za pomocą zabezpieczeń różnicowoprądowych

Zakładając 50 V jako wartość graniczną napięcia (standardowe środowisko), w celu uzyskania ochrony przed dotykiem pośrednim za pomocą zabezpieczeń różnicowoprądowych, należy spełnić następujący warunek:

$$R_A \cdot I_{\Delta n} \leq 50V \quad \text{stad: } R_A \leq \frac{50V}{I_{\Delta n}}$$

gdzie:

R_A jest całkowitą rezystancją (w Ω) uziumi i przewodu ochronnego dostępnych części przewodzących;

$I_{\Delta n}$ jest znamionowym prądem różnicowym zadziałania wyłącznika różnicowoprądowego.

¹ Rezystancja uziumi jest połączona szeregowo z rezystancją przewodu ochronnego, która jest pomijalnie mała w porównaniu z wartością rezystancji R_A . W rezultacie, we wzorze można uwzględnić tylko rezystancję uziumi instalacji użytkownika.

4 Ochrona osób

W kwestii czasów wyłączenia, norma rozróżnia dwie możliwości:

- obwody odbiorcze o prądzie znamionowym nieprzekraczającym 32 A: w takim przypadku musi być spełniony powyższy warunek, wraz z czasami przedstawionymi w tabeli 1 (wartości odnoszące się do prądów zakłóceńowych dużo większych, niż prąd znamionowy różnicowy wyłącznika różnicowoprądowego, który typowo wynosi $5 \cdot I_{\Delta n}$);
- prąd obwodu rozdzielczego lub obwodu odbiorczego przekraczający 32 A: w takim przypadku podany powyżej warunek będzie spełniony, jeśli czas nie przekroczy 1 s (czas umowny).

Tabela 1: Maksymalny czas wyłączenia dla obwodów odbiorczych o prądach nieprzekraczających 32 A

System	$50 \text{ V} < U_0 \leq 120 \text{ V}$ s		$130 \text{ V} < U_0 \leq 230 \text{ V}$ s		$230 \text{ V} < U_0 \leq 400 \text{ V}$ s		$U_0 > 400 \text{ V}$ s	
	AC	DC	AC	DC	AC	DC	AC	DC
TT	0,3	Uwaga 1	0,2	0,4	0,07	0,2	0,04	0,1

U_0 jest wartością nominalną napięcia stałego lub przemiennego linii względem ziemi.

Tam, gdzie w instalacjach TT wyłączenie jest realizowane przez zabezpieczenie nadprądowe, a ochronne połączenie wyrównawcze jest połączone ze wszystkimi obcymi częściami przewodzącymi wewnątrz instalacji, można stosować maksymalne czasy wyłączenia, które mają zastosowanie do instalacji TN.

UWAGA 1: Wyłączenie może być konieczne z powodów innych, niż ochrona przed porażeniem prądem elektrycznym.

UWAGA 2: Tam, gdzie zgodność z wyżej wymienionymi wymaganiami jest zapewniona przez zabezpieczenie różnicowoprądowe, czasy wyłączenia, zgodne z tabelą powyżej, odnoszą się do wartości spodziewanych prądów różnicowych dużo większych od wartości prądów różnicowych znamionowych roboczych zabezpieczeń różnicowoprądowych (typowo $5 \cdot I_{\Delta n}$).

Na podstawie powyższego jest oczywiste, że wartość rezystancji R_A układu uziemienia jest różna dla różnych wyłączników różnicowoprądowych, o różnej czułości, ponieważ różna będzie wartość mianownika w podanej powyżej zależności. Faktycznie, stosując zabezpieczenie różnicowoprądowe o czułości 30 mA, wymagana będzie rezystancja uziemienia mniejsza, niż:

$$R_A \leq \frac{50}{0,03} = 1666,6 \Omega$$

podczas gdy dla mniej czułego zabezpieczenia różnicowoprądowego (na przykład 300 mA), wymagana będzie rezystancja uziemienia mniejsza, niż:

$$R_A \leq \frac{50}{0,3} = 166,6 \Omega$$

4 Ochrona osób

Jak przedstawiono to na przykładzie, dzięki zabezpieczeniu różnicowoprądowemu o większej czułości, łatwiej będzie wykonać układ uziemienia skoordynowany z parametrami samego zabezpieczenia.

W tabeli 2 podano maksymalne wartości rezystancji uziemienia, które można uzyskać wraz z zabezpieczeniami różnicowoprądowymi, odnoszące się do typowego środowiska (50 V):

Tabela 2: Wartości rezystancji uziemienia

$I_{\Delta n}$ [A]	R_A [Ω]
0,01	5000
0,03	1666
0,1	500
0,3	166
0,5	100
3	16
10	5
30	1,6

4 Ochrona osób

Ochrona za pomocą zabezpieczeń nadprądowych

Dobór zabezpieczenia nadprądowego przed zwarcie faza-ziemia oraz przed dotykiem pośrednim powinien być realizowany w oparciu o odpowiednią koordynację czasów wyłączenia z impedancją pętli zwarcia.

W rezultacie, należy spełnić następujący warunek:

$$Z_s \cdot I_a \leq U_0$$

gdzie:

Z_s jest impedancją (w Ω) pętli zwarcia, która obejmuje:

- źródło;
- przewód linii do miejsca zwarcia;
- przewód ochronny dostępnych części przewodzących;
- przewód uziemiający;
- uziom instalacji;
- uziom źródła.

I_a jest prądem wyłączenia, w czasie podanym w tabeli 1, dla obwodów odbiorczych o prądach nieprzekraczających 32 A lub wyłączenia w czasie 1 s dla obwodów rozdzielczych i obwodów odbiorczych o prądach przekraczających 32 A;

U_0 jest wartością nominalną napięcia przemiennego (wartość skuteczna) linii względem ziemi (V).

Dobór zabezpieczenia nadprądowego powinien być realizowany w oparciu o odpowiednią koordynację czasów wyłączenia, z impedancją pętli zwarcia.

Zależność $Z_s \cdot I_a \leq U_0$ można zapisać w postaci:

$$I_a \leq \frac{U_0}{Z_s} = I_{\text{KL-ziemia}}$$

gdzie $I_{\text{KL-ziemia}}$ jest prądem zakłóceniovym zwarcia faza-ziemia. Wobec powyższego można stwierdzić, że zabezpieczenie przed dotykiem pośrednim jest zapewnione, jeśli prąd wyzwolenia zabezpieczenia I_a (w czasie podanym w tabeli 1 lub w czasie 1 s) jest mniejszy, niż prąd zakłóceniovym zwarcia faza-ziemia $I_{\text{KL-ziemia}}$ występujący na dostępnych częściach przewodzących, które mają być chronione.

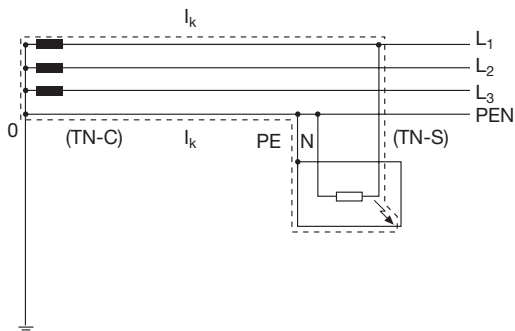
Należy podkreślić, że zastosowanie zabezpieczeń różnicowoprądowych w instalacjach rozdzielczych TT umożliwi posiadanie układu uziemienia o rezystancji uziemienia, którą można łatwo uzyskać, podczas gdy zastosowanie wyłączników automatycznych jest możliwe tylko w przypadku małych wartości rezystancji uziemienia R_A (bardzo trudne do uzyskania w praktyce). Oprócz tego, w takiej sytuacji obliczenie wartości impedancji pętli zwarcia (Z_s) może okazać się bardzo trudne, ponieważ rezystancja uziemienia przewodu neutralnego nie może być traktowana jako pomijalnie mała (w rzeczywistości, może osiągnąć wartość porównywalną z rezystancją uziemienia).

4 Ochrona osób

4.5 Układ TN

Zwarcie doziemne w układzie TN obejmuje obwód przedstawiony na rysunku 2:

Rysunek 2: Zwarcie doziemne w układzie TN

Pętla zwarcia nie wpływa na układ uzimienia i składa się głównie z szeregowego połączenia przewodu fazowego i przewodu ochronnego.

W celu zapewnienia zabezpieczenia przez automatyczne wyłączenie obwodu, zgodnie z normą IEC 60364-4 muszą być spełnione następujące warunki:

$$Z_s \cdot I_a \leq U_0$$

gdzie:

Z_s jest impedancją pętli zwarcia, obejmującej źródło, przewód pod napięciem do miejsca zwarcia i przewód ochrony od miejsca zwarcia do źródła [Ω];

U_0 jest wartością nominalną napięcia przemiennego (wartość skuteczna) względem ziemi (V).

I_a jest prądem wyłączenia (w A) zabezpieczenia, w czasie określonym w tabeli 3, w funkcji napięcia znamionowego U_0 obwodów odbiorczych o natężeniu prądu nieprzekraczającym 32 A lub w czasie 5 s, w przypadku obwodów dystrybucyjnych oraz obwodów odbiorczych o natężeniu prądu przekraczającym 32 A (opis typów obwodów został zamieszczony w opisie układu TT).

Tabela 3: Maksymalny czas wyłączenia w układzie TN

Instalacja	50 V < $U_0 \leq 120$ V		120 V < $U_0 \leq 230$ V		230 V < $U_0 \leq 400$ V		$U_0 > 400$ V	
	AC	DC	AC	DC	AC	DC	AC	DC
TN	0,8	Uwaga 1	0,4	5	0,2	0,4	0,1	0,1

UWAGA 1: Wyłączenie może być konieczne z powodów innych, niż ochrona przed porażeniem elektrycznym.

UWAGA 2: Tam, gdzie zgodność z opisanymi powyżej wymaganiami jest zapewniona za pomocą zabezpieczenia różnicowoprądowego, czasy wyłączenia, zgodnie z powyższą tabelą, odnoszą się do wartości prądów różnicowych spodziewanych dużo większych, niż wartość prądu różnicowego znamionowego zadziałania zabezpieczenia różnicowoprądowego (typowo $5 \cdot I_{\Delta n}$).

4 Ochrona osób

Dobór automatycznego zabezpieczenia przed zwarciami faza-PE oraz przed dotykiem pośrednim powinien być realizowany w oparciu o odpowiednią koordynację czasów wyłączenia, z impedancją pętli zwarcia.

W układach TN, zwarcie bezrezystancyjne faza-PE po stronie nn generuje zazwyczaj prąd zbliżony do prądu zwarcia, a prąd doziemienia płynący przez przewód linii (lub przewody) oraz przez przewód ochronny nie wpływa absolutnie na układ uziemienia.

Zależność $Z_s \cdot I_a \leq U_0$ można zapisać w postaci:

$$I_a \leq \frac{U_0}{Z_s} = I_{kLPE}$$

gdzie I_{kLPE} jest prądem zakłóceniovym zwarcia faza-PE. Wobec powyższego można stwierdzić, że zabezpieczenie przed dotykiem pośrednim jest zapewnione, jeśli prąd wyzwolenia zabezpieczenia I_a (w czasie podanym w tabeli 3 lub w czasie 5 s) jest mniejszy, niż prąd zakłóceniovym zwarcia faza-PE I_{kLPE} , występujący na dostępnych częściach przewodzących, które mają być chronione.

W układach TN, do ochrony przed dotykiem pośrednim wykorzystywane są następujące urządzenia:

- wyłączniki z wyzwalaczem termomagnetycznym;
- wyłączniki z wyzwalaczem elektronicznym;
- zabezpieczenia różnicowoprądowe (tylko układy TN-S).

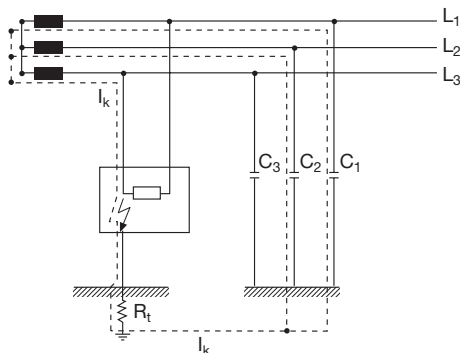
Na zakończenie należy podkreślić, że zabezpieczenia różnicowoprądowe nie mogą być stosowane w układach TN-C, ponieważ przewód neutralny i ochronny są tam połączone w jeden przewód: taka konfiguracja uniemożliwia działanie zabezpieczeń różnicowoprądowych.

4 Ochrona osób

4.6 Układ IT

Jak przedstawiono to na rysunku 3, zwarcie doziemne w układzie IT płynie przez pojemność przewodu linii, do punktu neutralnego zasilania. Z tego powodu pierwsze zwarcie doziemne charakteryzuje się niezwykle małą wartością prądu. Zapobiega to zadziałaniu zabezpieczeń nadprądowych, a wynikające z tego napięcie dotykowe jest bardzo małe.

Rysunek 3: Zwarcie doziemne w układach IT

Zgodnie z normą IEC 60364-4, automatyczne wyłączenie obwodu, w przypadku pierwszego zwarcia doziemnego, nie jest niezbędne tylko wtedy, jeśli spełniony jest następujący warunek:

$$R_A \cdot I_d \leq 50 \text{ Va.c.}$$

$$R_A \cdot I_d \leq 120 \text{ Vd.c.}$$

gdzie:

R_A jest sumą rezystancji, w Ω , uziumi i przewodu ochronnego dostępnych części przewodzących;

I_d jest prądem zakłóceńowym, w amperach, pierwszego zwarcia² z pominięciem małą impedancją pomiędzy przewodem linii i dostępną częścią przewodzącą. Taka wartość uwzględnia prądy upływu oraz całkowitą impedancję uziemienia instalacji elektrycznej.

Jeśli warunek ten jest spełniony, po zwarcu, napięcie dotykowe na dostępnych częściach przewodzących będzie mniejsze, niż 50 V (dla prądu przemiennego), co stanowi wartość tolerowaną przez ciało ludzkie, przez nieograniczony czas. W instalacjach IT należy zapewnić układ monitorowania izolacji, w celu sygnalizacji pojawienia się nienormalnych warunków, po wystąpieniu zwarcia. Zgodny z normą IEC 61557-8 układ monitorowania izolacji jest układem stale monitorującym instalację elektryczną.

Jego zadaniem jest sygnalizacja znaczącego zmniejszenia poziomu izolacji instalacji. Celem jest znalezienie przyczyny uszkodzenia, zanim wystąpi drugie zwarcie – zapobiegając tym samym wyłączeniu zasilania.

² Jest określane przez normę jako pierwsze zwarcie doziemne. Równoczesne wystąpienie dwóch zwarcia na dwóch fazach jest nazywane podwójnym zwarcie doziemnym.

4 Ochrona osób

Sygnalizuje wystąpienie pierwszego zwarcia doziemnego. W przypadku drugiego zwarcia, zasilanie musi zostać wyłączone, zgodnie z poniższymi zasadami:

- a) tam, gdzie dostępne części przewodzące są uziemione grupowo lub indywidualnie, warunki ochrony są takie same, jak w układach TT:
tam, gdzie dostępne części przewodzące są uziemione grupowo lub indywidualnie, muszą być spełnione następujące warunki:

$$R_A \cdot I_a \leq 50V$$

gdzie:

R_A jest całkowitą rezystancją (w Ω) uziomu i przewodu ochronnego dostępnych części przewodzących;

I_a jest prądem powodującym samoczynne zadziałanie zabezpieczenia przewodu ochronnego, w czasie zgodnym z wymaganiami dla układów TT;

- b) tam, gdzie dostępne części przewodzące są połączone za pomocą przewodu ochronnego i wspólnie uziemione, obowiązują zasady dla układów TN; w szczególności, muszą zostać spełnione następujące warunki:

jeśli przewód neutralny nie jest rozproszony:

$$Z_s \leq \frac{U}{2 \cdot I_a}$$

jeśli przewód neutralny jest rozproszony:

$$Z's \leq \frac{U_0}{2 \cdot I_a}$$

gdzie:

U_0 jest napięciem nominalnym pomiędzy przewodem linii i przewodem neutralnym;

U jest napięciem nominalnym pomiędzy przewodami linii;

Z_s jest impedancją pętli zwarcia obejmującą przewód linii i przewód ochronny obwodu;

$Z's$ jest impedancją pętli zwarcia obejmującą przewód neutralny i przewód ochronny obwodu;

I_a jest prądem powodującym zadziałanie zabezpieczenia, w czasie zgodnym z wymaganiami dla układów TN;

Norma zaleca, aby nie rozproszczać przewodu neutralnego w instalacjach typu IT. Jedną z przyczyn są duże trudności w spełnieniu zalecanych warunków dotyczących impedancji w pętli podwójnego zwarcia $Z's$. W rzeczywistości, w przypadku obecności rozproszzonego przewodu neutralnego, impedancja musi być o 58% mniejsza od impedancji Z_s , która jest wymagana, w przypadku podwójnego zwarcia pomiędzy fazami. W ten sposób staje się jasne, że trudniej będzie zapewnić koordynację wyłącznikiem nadprądowym, który musi zadziałać, w celu ochrony przed dotykiem pośrednim.

Co więcej, w przypadku złożonych instalacji przemysłowych, obecność rozproszzonego przewodu neutralnego może prowadzić do niebezpieczeństwa przypadkowego podłączenia go do ziemi, tym samym eliminując zalety oferowane przez układy IT.

Próg zadziałania zabezpieczenia różnicowoprądowego musi zostać dobrany starannie, tak aby uniknąć niechcianego zadziałania, spowodowanych również przez szczególną drogę przepływu prądu pierwszego zwarcia, która prowadzi przez pojemność przewodu linii, do punktu neutralnego zasilania (zamiast na zwartej linii, większa wartość prądu zakłóceniewego może pojawić się na innej, nieszkodzonej linii, o większej pojemności).

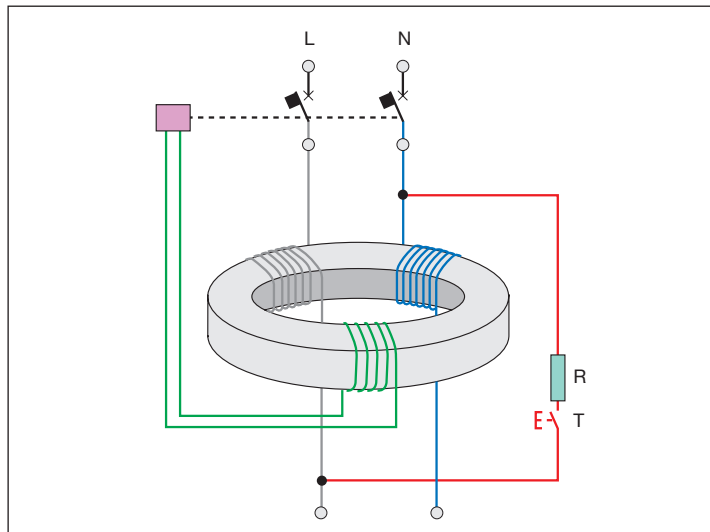
4 Ochrona osób

4.7 Zabezpieczenia różnicowoprądowe

Ogólne informacje na temat wyłączników różnicowoprądowych

Zasada działania wyłącznika różnicowoprądowego polega na wykrywaniu prądu zwarcia doziemnego, wykorzystując przekładnik toroidalny, który obejmuje wszystkie przewody pod napięciem, w tym również przewód neutralny, jeśli został on rozproszony.

Rysunek 1: Zasada działania zabezpieczenia różnicowoprądowego

Jeśli nie ma zwarcia doziemnego, wektorowa suma prądów I_A jest równa zero; W przypadku zwarcia doziemnego, jeśli wartość I_A przekroczy wartość prądu znamionowego różnicowego zadziałania $I_{\Delta n}$, obwód strony wtórnej przekładnika toroidalnego wysyła sygnał sterujący do dedykowanej cewki otwierającej, powodując zadziałanie wyłącznika.

Pierwszego podziału zabezpieczeń różnicowoprądowych można dokonać w funkcji rodzaju prądu zakłóceniewego, który mogą wykrywać te zabezpieczenia:

- Typu AC: wyzwolenie jest zapewniane dla prądu różnicowego przemiennego sinusoidalnego, w przypadku powolnego narastania lub nagłego wystąpienia prądu różnicowego;
- Typu A: wyzwolenie jest zapewniane dla prądu różnicowego przemiennego sinusoidalnego, prądu przemiennego sinusoidalnego wyprostowanego jednopółkwoowo lub prądu impulsowego, w przypadku powolnego narastania lub nagłego wystąpienia prądu różnicowego;
- Typu B: wyzwolenie jest zapewniane dla prądu różnicowego przemiennego sinusoidalnego, prądu przemiennego sinusoidalnego wyprostowanego jednopółkwoowo, prądu impulsowego lub prądu stałego, w przypadku powolnego narastania lub też nagłego wystąpienia prądu różnicowego;

Inna klasyfikacja może zostać oparta na zwłocze zadziałania zabezpieczenia:

- typu bezzwłocznego;
- zwłoczne typu S.

1SDC010041F0001

4 Ochrona osób

Zabezpieczenia różnicowoprądowe mogą być łączone z innymi urządzeniami. Można rozróżnić:

- wyłączniki różnicowoprądowe bez wbudowanego zabezpieczenia nadprądowego (RCCB): wyposażone tylko w wyzwalacz różnicowoprądowy; mogą chronić wyłącznie przed zwarciami doziemnymi. Muszą być łączone z wyłącznikami termomagnetycznymi lub bezpiecznikami, w celu zapewnienia ochrony przed obciążeniami termicznymi i dynamicznymi;
- wyłączniki różnicowoprądowe z wbudowanym zabezpieczeniem nadprądowym (RCBO): stanowią połączenie wyłącznika termomagnetycznego i zabezpieczenia różnicowoprądowego RCD; z tego też powodu zapewniają ochronę przed przetężeniami i zwarciami doziemnymi;
- wyłączniki różnicowoprądowe z zewnętrznym przekładnikiem toroidalnym: są stosowane w instalacjach przemysłowych charakteryzujących się dużymi wartościami prądów. Składają się z wyzwalacza podłączonego do zewnętrznego przekładnika toroidalnego, wyposażonego w uzwojenie służące do wykrywania prądów różnicowych. W przypadku zwarcia doziemnego, wygenerowany sygnał wysterowuje mechanizm otwierający wyłącznika lub stycznika linii.

Oprócz prądu różnicowego zadziałania $I_{\Delta n}$ bardzo ważnym parametrem zabezpieczenia różnicowoprądowego jest prąd różnicowy niezadziałania, który odpowiada maksymalnej wartości prądu różnicowego, która nie powoduje zadziałania wyłącznika. Jest ona równa $0,5 \cdot I_{\Delta n}$. Można więc stwierdzić, że:

- dla $I_{\Delta} < 0,5 \cdot I_{\Delta n}$ zabezpieczenie różnicowoprądowe nie może zadziałać;
- dla $0,5 \cdot I_{\Delta n} < I_{\Delta} < I_{\Delta n}$ zabezpieczenie różnicowoprądowe może zadziałać;
- dla $I_{\Delta} > I_{\Delta n}$ zabezpieczenie różnicowoprądowe musi zadziałać.

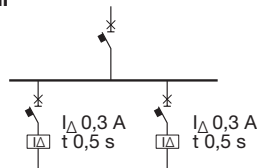
W celu doboru wartości prądu znamionowego różnicowego zadziałania należy uwzględnić, oprócz koordynacji z układem uziemienia, również wszystkie prądy upływu w instalacji. W celu uniknięcia niechcianego zadziałania, ich suma wektorowa nie może być większa, niż $0,5 \cdot I_{\Delta n}$.

Selektywność pomiędzy zabezpieczeniami różnicowoprądowymi

Norma IEC 60364-5-53 stwierdza, że selektywność pomiędzy zabezpieczeniami różnicowoprądowymi, zamontowanymi szeregowo może być potrzebna ze względów serwisowych, szczególnie, jeśli wchodzi w grę kwestie bezpieczeństwa, na przykład w celu zapewnienia ciągłości zasilania sprawnej części instalacji, nawet jeśli doszło do awarii. Selektywność można uzyskać dobierając i montując zabezpieczenia różnicowoprądowe tak, aby zapewnić odłączenie od zasilania przez zabezpieczenie znajdujące się najbliższej miejsca awarii. Istnieją dwa rodzaje selektywności pomiędzy zabezpieczeniami różnicowoprądowymi:

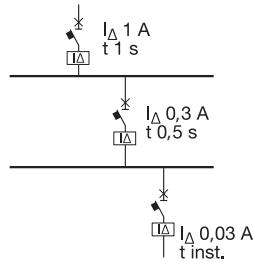
- selektywność pozioma: zapewnia ochronę każdej linii, wykorzystując dedykowany wyłącznik różnicowoprądowy; w ten sposób, w przypadku zwarcia doziemnego, wyłączona zostaje tylko uszkodzona linia, ponieważ pozostałe wyłączniki różnicowoprądowe nie wykrywają prądów zakłóceńowych. Należy jednak zapewnić zabezpieczenie przed dotykem pośrednim, w części rozdzielniczy oraz w instalacji przed wyłącznikiem;
- selektywność pionowa: jest realizowana wykorzystując połączone szeregowo zabezpieczenia różnicowoprądowe.

Rysunek 2: Pozioma selektywność pomiędzy zabezpieczeniami różnicowoprądowymi

4 Ochrona osób

Rysunek 3: Pionowa selektywność pomiędzy zabezpieczeniami różnicowoprądowymi

Zgodnie z normą IEC 60364-5-53, w celu zapewnienia selektywności pomiędzy dwoma zabezpieczeniami różnicowoprądowymi połączonymi szeregowo, obydwa te zabezpieczenia muszą spełnić następujące warunki:

- charakterystyka czasowo-prądowa prądu niezadziałania zabezpieczenia różnicowoprądowego, znajdującego się po stronie zasilania, musi znajdować się powyżej całkowitego czasu zadziałania charakterystyki czasowo-prądowej zabezpieczenia różnicowoprądowego zamontowanego po stronie obciążenia;
- prąd znamionowy różnicowy zadziałania zabezpieczenia znajdującego się po stronie zasilania musi być większy, niż prąd zabezpieczenia różnicowoprądowego zamontowanego po stronie obciążenia.

Charakterystyka czasowo-prądowa prądu niezadziałania jest charakterystyką informującą o maksymalnym czasie, w trakcie którego prąd różnicowy większy, niż prąd różnicowy niezadziałania (równy $0,5 \cdot I_{\Delta n}$) może przepływać przez wyłącznik różnicowoprądowy, bez jego zadziałania.

W rezultacie, selektywność pomiędzy dwoma zabezpieczeniami różnicowoprądowymi, połączonymi szeregowo, można uzyskać:

- w przypadku wyłączników różnicowoprądowych typu S, zamontowanych po stronie zasilania, (zgodnych z normą IEC 61008-1 i IEC 61009), typu zwłocznego, wybierając typ wyłącznika zamontowanego po stronie obciążenia, o prądzie $I_{\Delta n}$ równym $1/3$ prądu $I_{\Delta n}$ wyłączników po stronie zasilania;
- w przypadku elektronicznych wyzwalaczy różnicowoprądowych, wybierając po stronie zasilania urządzenie z czasem i wartością progu prądowego bezpośrednio większymi, niż dla urządzenia po stronie obciążenia, pamiętając przy tym o tolerancjach.

W celu ochrony przed dotykiem pośrednim w instalacjach rozdzielczych w układzie TT, maksymalny czas wyłączenia dla prądu $I_{\Delta n}$ nie może przekroczyć 1 s (IEC 60364-4-41, punkt 411.3.2.4)

4 Ochrona osób

4.8 Maksymalna długość zabezpieczonego przewodu, zapewniająca ochronę osób

Jak opisano to już w poprzednich punktach, normy podają wskazówki dotyczące maksymalnego czasu wyłączenia zabezpieczeń. Czasy te są tak dobrane, aby uniknąć skutków patofizjologicznych u osób, które dotkną elementów pod napięciem.

W celu ochrony przed dotykiem pośrednim należy sprawdzić, czy wyłącznik zadziała w czasie krótszym, niż maksymalny czas podany przez normę. Takie sprawdzenie jest wykonywane, porównując minimalną wartość prądu zwarcowego zabezpieczanych, dostępnych części przewodzących, z prądem zadziałania, który odpowiada czasowi podanemu przez normę.

Minimalna wartość prądu zwarcowego pojawia się w przypadku zwarcia pomiędzy fazą i przewodem ochronnym, w najbardziej oddalonym punkcie chronionego przewodu.

W celu obliczenia minimalnej wartości prądu zwarcowego można wykorzystać przybliżoną metodę, zakładając że:

- akceptowalne jest 50% zwiększenie rezystancji przewodu, względem wartości dla temperatury 20°C, ze względu na przegrzewanie spowodowane przez prąd zwarcowy;
- 80% zmniejszenie napięcia zasilania jest traktowane jako skutek prądu zwarcowego;
- reaktancja przewodu jest uwzględniana tylko dla przekrojów powyżej 95 mm².

Podany poniżej wzór otrzymuje się stosując prawo Ohma dla odcinka pomiędzy zabezpieczeniem i miejscem uszkodzenia.

Legenda symboli i stałych użytych we wzorze:

- 0,8 jest współczynnikiem opisującym zmniejszenie napięcia;
- 1,5 jest współczynnikiem opisującym przyrost rezystancji;
- U_f jest napięciem znamionowym międzyfazowym;
- U_o jest napięciem znamionowym faza-ziemia;
- S jest przekrojem przewodu fazowego;
- S_N jest przekrojem przewodu neutralnego;
- S_{PE} jest przekrojem przewodu ochronnego;
- ρ jest rezystywnością przewodu w temperaturze 20°C;
- L jest długością przewodu;
- $m = \frac{S \cdot n}{S_{PE}}$ jest stosunkiem pomiędzy całkowitym przekrojem przewodu fazowego (przekrój pojedynczego przewodu fazowego S pomnożony przez n , czyli liczbę równoległych przewodów) i przekrojem przewodu ochronnego S_{PE} , zakładając, że są one wykonane z tego samego materiału;
- $m_1 = \frac{S_N \cdot n}{S_{PE}}$ jest stosunkiem pomiędzy całkowitym przekrojem przewodu neutralnego (przekrój pojedynczego przewodu neutralnego S_N pomnożony przez n , czyli liczbę równoległych przewodów) i przekrojem przewodu ochronnego S_{PE} , zakładając, że są one wykonane z tego samego materiału;
- k_1 jest współczynnikiem korekcyjnym, uwzględniającym reaktancję przewodów o przekroju przekraczającym 95 mm²; jego wartość można odczytać z tabeli poniżej:

Przekrój przewodu fazowego					
[mm ²]	120	150	185	240	300
k_1	0,90	0,85	0,80	0,75	0,72

4 Ochrona osób

- k_2 jest współczynnikiem korekcyjnym dla równoległych przewodów, który można obliczyć, stosując następujący wzór:

$$k_2 = 4 \frac{n-1}{n}$$

gdzie n stanowi liczbę równoległych przewodów na fazę;

- 1,2 jest tolerancją progu magnetycznego, dopuszczaną przez normę.

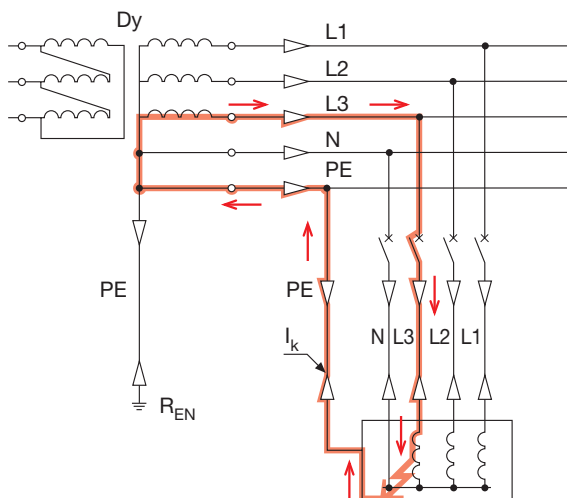
Układ TN

Wzór umożliwiający oszacowanie minimalnej wartości prądu zwarciego ma następującą postać:

$$I_{k\min} = \frac{0,8 \cdot U_0 \cdot S}{1,5 \cdot 1,2 \cdot \rho \cdot (1+m) \cdot L} \cdot k_1 \cdot k_2$$

i w rezultacie:

$$L = \frac{0,8 \cdot U_0 \cdot S}{1,5 \cdot 1,2 \cdot \rho \cdot (1+m) \cdot I_{k\min}} \cdot k_1 \cdot k_2$$

1SDC010043F0001

Układ IT

Przedstawione poniżej wzory są słuszne, jeśli drugie zwarcie zamieni układ IT w układ TN.

Należy niezależnie przeanalizować instalacje z rozprowadzonym i nierozprowadzonym przewodem neutralnym.

4 Ochrona osób

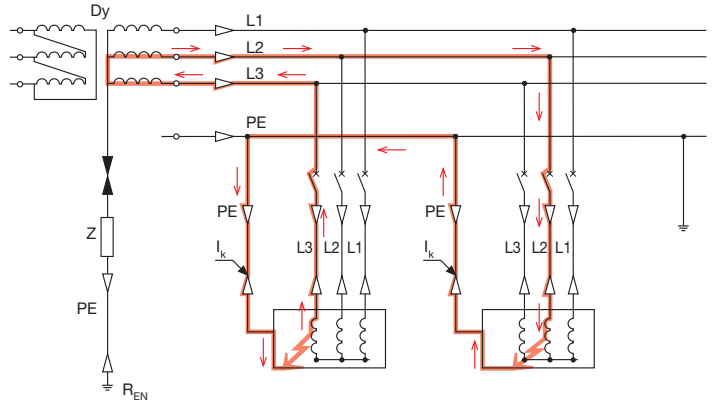
Przewód neutralny nierozprowadzony

Jeśli dojdzie do drugiego zwarcia, wzór przyjmuje postać:

$$I_{k\min} = \frac{0,8 \cdot U_r \cdot S}{2 \cdot 1,5 \cdot 1,2 \cdot \rho \cdot (1+m) \cdot L} \cdot k_1 \cdot k_2$$

i w rezultacie:

$$L = \frac{0,8 \cdot U_r \cdot S}{2 \cdot 1,5 \cdot 1,2 \cdot \rho \cdot (1+m) \cdot I_{k\min}} \cdot k_1 \cdot k_2$$

Przewód neutralny rozprowadzony

Przypadek A: obwody trójfazowe w układzie IT, z rozprowadzonym przewodem neutralnym. Wzór ma postać:

$$I_{k\min} = \frac{0,8 \cdot U_0 \cdot S}{2 \cdot 1,5 \cdot 1,2 \cdot \rho \cdot (1+m) \cdot L} \cdot k_1 \cdot k_2$$

i w rezultacie:

$$L = \frac{0,8 \cdot U_0 \cdot S}{2 \cdot 1,5 \cdot 1,2 \cdot \rho \cdot (1+m) \cdot I_{k\min}} \cdot k_1 \cdot k_2$$

Przypadek B: obwody trójfazowe w układzie IT, z rozprowadzonym przewodem neutralnym.

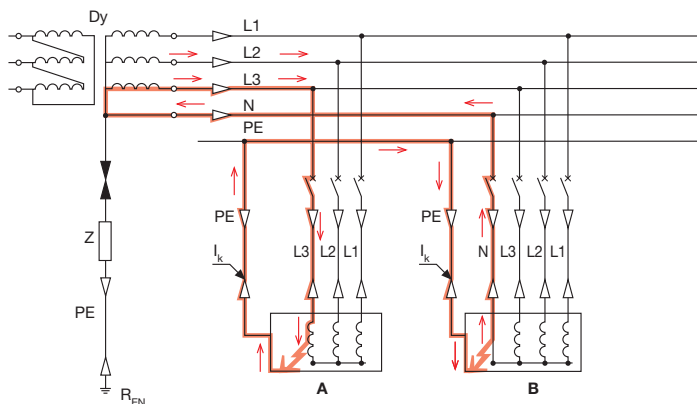
Wzór ma postać:

$$I_{k\min} = \frac{0,8 \cdot U_0 \cdot S_N}{2 \cdot 1,5 \cdot 1,2 \cdot \rho \cdot (1+m_1) \cdot L} \cdot k_1 \cdot k_2$$

i w rezultacie:

$$L = \frac{0,8 \cdot U_0 \cdot S_N}{2 \cdot 1,5 \cdot 1,2 \cdot \rho \cdot (1+m_1) \cdot I_{k\min}} \cdot k_1 \cdot k_2$$

4 Ochrona osób

TSDC010045F0001

Uwaga dotycząca korzystania z tabel

Tabele określające maksymalną długość zabezpieczonego przewodu (MPL) uzyskano przy założeniu następujących warunków:

- jeden przewód na fazę;
- napięcie znamionowe równe 400 V (instalacja trójfazowa);
- przewody miedziane;
- nierozprowadzony przewód neutralny, tylko w przypadku układu IT;
- przekrój przewodu ochronnego zgodnie z tabelą 1.

Tabela 1: Przekrój przewodu ochronnego

Przekrój przewodu fazowego S [mm ²]	Przekrój przewodu ochronnego S _{PE} [mm ²]
S ≤ 16	S
16 < S ≤ 35	16
S > 35	S/2

Uwaga: Dla przewodów fazowych i ochronnych wykonanych z takiego samego materiału w przypadku izolacji i przewodnika.

Za każdym razem, kiedy funkcja S (zabezpieczenie zwarciami zwłoczne) wyłączny elektronicznych jest wykorzystywana do określenia maksymalnej długości zabezpieczonego przewodu, należy sprawdzić, czy zwłoka zadziałania jest krótsza, niż wartość podana w punkcie 4.5, w tabeli 1, dla układów TN oraz w punkcie 4.6, w tabeli 1, dla układów IT.

Dla warunków innych, niż podane, należy zastosować następujące współczynniki korekcyjne.

4 Ochrona osób

Współczynniki korekcyjne

Współczynniki korekcyjne dla równoległych przewodów na fazę: Wartość maksymalnej długości zabezpieczonego przewodu, odczytaną z tabeli 2 (układ TN) lub tabeli 3 (układ IT), należy pomnożyć przez następujący współczynnik:

n	2	3	4	5	6	7	8
k_p	2	2,7	3	3,2	3,3	3,4	3,5

n stanowi liczbę równoległych przewodów na fazę

Współczynnik korekcyjny dla napięcia trójfazowego różnego od 400 V:

Wartość maksymalnej długości zabezpieczonego przewodu, odczytaną z tabeli 2 (układ TN) lub tabeli 3 (układ IT), należy pomnożyć przez następujący współczynnik:

napięcie [V]	230	400	440	500	690
k_v	0,58	1	1,1	1,25	1,73

W przypadku instalacji jednofazowych 230 V, nie ma potrzeby stosowania współczynników korekcyjnych.

Współczynnik korekcyjny dla przewodów aluminiowych:

Wartość maksymalnej długości zabezpieczonego przewodu, odczytaną z tabeli 2 (układ TN) lub tabeli 3 (układ IT), należy pomnożyć przez następujący współczynnik:

k_{Al}	0,64

Współczynnik korekcyjny dla przekroju przewodu ochronnego SPE różnego od przekrojów podanych w tabeli 1:

Wartość maksymalnej długości zabezpieczonego przewodu należy pomnożyć przez współczynnik odpowiadający przekrojowi przewodu fazowego oraz stosunkowi przekrojów przewodu ochronnego (PE) i fazowego:

S_{PE}/S	0,5	0,55	0,6	0,66	0,75	0,87	1	1,25	1,5	2
S	k_{PE}									
$\leq 16 \text{ mm}^2$	0,67	0,71	0,75	0,80	0,86	0,93	1,00	1,11	1,20	1,33
25 mm ²	0,85	0,91	0,96	1,02	1,10	1,19	1,28	1,42	1,54	1,71
35 mm ²	1,06	1,13	1,20	1,27	1,37	1,48	1,59	1,77	1,91	2,13
>35 mm ²	1,00	1,06	1,13	1,2	1,29	1,39	1,5	1,67	1,8	2,00

Współczynnik korekcyjny dla rozproszanego przewodu neutralnego w układach IT (tylko dla tabeli 3):

Wartość maksymalnej długości zabezpieczonego przewodu należy pomnożyć przez 0,58.

5 Instalacje fotowoltaiczne

5.1 Zasada działania

Instalacja fotowoltaiczna (PV) przekształca energię słoneczną na energię elektryczną, bezpośrednio i natychmiastowo, nie korzystając przy tym z żadnego paliwa. Technologia fotowoltaiczna (PV) wykorzystuje efekt fotoelektryczny, w oparciu o który, niektóre odpowiednio domieszkowane półprzewodniki wytwarzają prąd elektryczny, jeśli zostaną wystawione na działanie promieniowania słonecznego.

Najważniejsze zalety instalacji fotowoltaicznych (PV) można opisać w następujący sposób:

- rozproszone wytwarzanie, tam gdzie jest potrzebne;
- brak emisji substancji zanieczyszczających;
- oszczędności paliw kopalnych;
- niezawodność instalacji, ponieważ nie zawierają one elementów ruchomych (użyteczny czas eksploatacji przekracza 20 lat);
- zmniejszone koszty eksploatacji i konserwacji;
- modułowość systemu (w celu zwiększenia mocy instalacji wystarczy zwiększyć liczbę paneli), stosowanie do rzeczywistych potrzeb użytkowników.

Początkowe koszty rozwoju instalacji fotowoltaicznej są jednak dość duże, ze względu na rynek, który nie osiągnął jeszcze pełnej dojrzałości, z technicznego i ekonomicznego punktu widzenia. Oprócz tego, taki sposób wytwarzania energii jest nieregularny, co wynika ze zmienności nasłonecznienia.

Roczna wydajność elektryczna instalacji fotowoltaicznej zależy od szeregu czynników. Między innymi od:

- promieniowania słonecznego padającego na miejsce montażu instalacji;
- nachylenia i kierunku ustawienia paneli;
- obecności lub braku cienia;
- parametrów technicznych elementów instalacji (szczególnie od modułów i falowników).

Głównymi aplikacjami instalacji fotowoltaicznych są:

1. Instalacje (z układami magazynowania) przeznaczone dla użytkowników odseparowanych od sieci elektroenergetycznej;
2. Instalacje dla użytkowników podłączonych do sieci nn;
3. Elektrownie słoneczne, podłączone zazwyczaj do sieci SN. Zachęty w postaci taryf za sprzedawaną energię elektryczną są oferowane tylko w przypadku aplikacji typu 2 i 3, dla instalacji o mocy znamionowej przekraczającej 1 kW.

Instalacja fotowoltaiczna składa się głównie z generatora (paneli fotowoltaicznych), konstrukcji nośnej do montażu paneli na ziemi, budynku lub w konstrukcji budynku, z systemu sterowania i kondycjonowania mocy, z układu magazynowania energii, z rozdzielnic elektrycznych i aparatury rozdzielczej (w tym układy łączeniowe) oraz z przewodów podłączeniowych.

5 Instalacje fotowoltaiczne

5.2 Najważniejsze elementy instalacji fotowoltaicznych

5.2.1 Generator fotowoltaiczny

Podstawowym elementem generatora fotowoltaicznego jest ogniwo fotowoltaiczne, w którym następuje konwersja promieniowania słonecznego na prąd elektryczny. Ogniwo składa się z cienkiej warstwy materiału półprzewodnikowego, zazwyczaj odpowiednio przetworzonego krzemu, o grubości około 0,3 mm i powierzchni od 100 do 225 cm².

Krzem, który posiada cztery elektrony walencyjne (czterowalenty), jest domieszkowany za pomocą atomów trójwartentnych (np. boru - domieszkowanie typu P) w jednej „warstwie” oraz za pomocą atomów pięciowalencyjnych (np. fosforu - domieszkowanie typu N) w drugiej warstwie. Obszar typu P charakteryzuje się nadmiarem dziur, podczas gdy obszar typu N charakteryzuje się nadmiarem elektronów.

W warstwie styku tych różnie domieszkowanych obszarów (złącze P-N), elektrony mają tendencję do dyfuzji z obszaru zawierającego dużo elektronów (N) do obszaru zawierającego mało elektronów (P), wytwarzając równocześnie sumaryczny ładunek ujemny w obszarze typu P. Podobne zjawisko zachodzi w przypadku dziur, których akumulacja prowadzi do powstania dodatniego ładunku w obszarze typu N. W związku z tym, powstaje pole elektryczne na złączu, które przeciwstawia się dalszej dyfuzji ładunków elektrycznych.

Po przyłożeniu zewnętrznego napięcia, złącze umożliwia przepływ prądu tylko w jednym kierunku (działanie diody).

Kiedy ogniwo zostanie wystawione na działanie światła, w wyniku efektu fotowoltaicznego¹, w obszarze typu N i obszarze typu P powstają pary dziura-elektron.

Wewnętrzne pole elektryczne umożliwia separację nadmiaru elektronów (powstałych w wyniku pochłonięcia fotonów przez część materiału) od dziur i ich transport w przeciwnych kierunkach, z dala od siebie. W rezultacie, kiedy elektrony przejdą przez obszar zubożony, nie mogą już wrócić, ponieważ pole elektryczne uniemożliwia ich przepływ w przeciwnym kierunku.

Zwierając złącze za pomocą zewnętrznego przewodu, otrzymuje się obwód zamknięty, w którym prąd płynie z warstwy półprzewodnika typu P, o wyższym potencjale, do warstwy półprzewodnika typu N, o niższym potencjale, tak długo, jak długo ogniwo pozostaje oświetlone.

Obszar krzemu, który jest źródłem prądu, jest to obszar otaczający złącze P-N. Ładunki elektryczne powstają również z daleka od złącza, ale nie ma tam pola elektrycznego, które wymuszałoby ich ruch i, tym samym, ulegają one rekombinacji. Jest więc bardzo ważne, aby ogniwo fotowoltaiczne miało dużą powierzchnię: im większa będzie powierzchnia, tym większe będzie natężenie generowanego prądu.

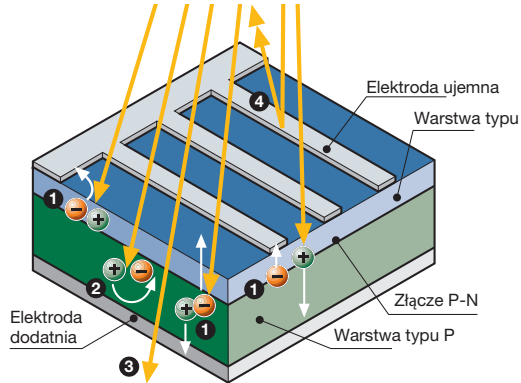
¹ Efekt fotowoltaiczny ma miejsce wtedy, kiedy elektron z pasma walencyjnego materiału (zazwyczaj półprzewodnika) przeskoczy do pasma przewodzenia, w wyniku pochłonięcia padającego na materiał fotonu o dostatecznie dużej energii (kwant promieniowania elektromagnetycznego). W materiałach półprzewodnikowych, tak jak w izolatorach, elektrony walencyjne nie mogą poruszać się swobodnie. Porównując półprzewodniki z izolatorami, przerwa energetyczna pomiędzy pasmem walencyjnym i pasmem przewodzenia (które jest typowe dla materiałów przewodzących) jest mniejsza w tych pierwszych. Dzięki temu elektrony mogą łatwo poruszać się pomiędzy obydwojma pasmami, jeśli zostanie im dostarczona z zewnątrz energia. Energia ta może mieć postać promieniowania świetlnego. Stanowi to podstawę efektu fotowoltaicznego.

5 Instalacje fotowoltaiczne

Na rysunku 1 zilustrowano efekt fotowoltaiczny oraz przedstawiono bilans energii pokazujący, że znacząca część energii słonecznej padającej na ogniwo nie jest przetwarzana na energię elektryczną.

Efekt fotowoltaiczny

- ❶ Separacja ładunku
- ❷ Rekombinacja
- ❸ Transmisja
- ❹ Odbicia i przesłonięcie przez znajdującą się na górze metalizację

100% padającej energii słonecznej

- **3%**: straty odbiciowe i spowodowane przez przesłonięcie przez znajdującą się na górze metalizację
 - **23%**: fotony o dużej długości fali i energii niewystarczającej do wzbudzenia elektronów; generowane jest ciepło
 - **32%**: fotony o zbyt krótkiej długości fali, nadmiar energii (transmisja)
 - **8,5%**: rekombinacja wolnych nośników ładunków
 - **20%**: gradient pola elektrycznego w ogniwie, przede wszystkim w strefie złącza
 - **0,5%**: rezystancja szeregową, reprezentująca straty przewodzenia
- = **13%** użytecznej energii elektrycznej

W znormalizowanych warunkach pracy (irradiancja 1 W/m^2 , w temperaturze 25°C), ogniwo fotowoltaiczne wytwarza prąd o natężeniu około 3 A , napięciu $0,5 \text{ V}$ i mocy szczytowej $1,5\text{-}1,7 \text{ Wp}$.

Na rynku dostępne są moduły fotowoltaiczne składające się z układu ogniw fotowoltaicznych.

Najczęściej spotykane moduły są zbudowane z 36 ogniw, rozmieszczonych w 4 równoległych rzędach połączonych szeregowo, o powierzchni od $0,5$ do 1 m^2 . Szereg połączonych razem mechanicznie i elektrycznie modułów tworzy panel, czyli wspólną konstrukcję, która może zostać zamocowana do podłoża lub do budynku.

Grupa połączonych szeregowo paneli tworzy zespół paneli (łańcuch), a szereg zespołów połączonych równoległe elektrycznie tworzy generator lub pole fotowoltaiczne.

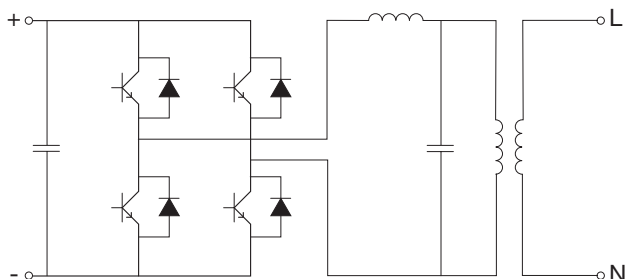
5 Instalacje fotowoltaiczne

5.2.2 Falownik

System sterowania i kondycjonowania mocy składa się z falownika, który przekształca prąd stały na prąd przemienny i steruje jakością wyjściowej energii elektrycznej, dostarczanej do sieci, wykorzystując również zamontowane wewnątrz falownika filtry L-C.

Tranzystory, wykorzystywane jako statyczne łączniki, są sterowane przez sygnał zamykania-otwierania, który w najprostszym trybie pracy generuje wyjściowy przebieg prostokątny.

Zasada działania falownika jednofazowego

W celu uzyskania przebiegu możliwie najbardziej zbliżonego do sinusoidalnego, wykorzystywane jest bardziej skomplikowane rozwiązanie - modulacja szerokości impulsów (PWM). Modulacja ta umożliwia regulację częstotliwości oraz wartości skutecznej przebiegu wyjściowego.

Moc dostarczana przez generator fotowoltaiczny zależy od jego miejsca pracy. W celu maksymalizacji ilości energii dostarczanej przez instalację, generator musi dostosować się do obciążenia, tak aby punkt pracy odpowiadał zawsze punktowi mocy maksymalnej. W tym celu, wewnątrz falownika stosowany jest sterowany układ przerywający, nazywany układem śledzenia punktu mocy maksymalnej (Maximum Power Point Tracker - MPPT). Regulator MPPT oblicza co chwilę parę wartości "napięcie-prąd" generatora, dla których uzyskiwana jest maksymalna dostępna moc.

Stosowane komercyjnie regulatory MPPT identyfikują punkt mocy maksymalnej na charakterystyce generatora, powodując, w regularnych odstępach czasu, niewielkie zmiany obciążenia i szacując, czy nowy iloczyn $I \times V$ ma mniejszą, czy też większą wartość od poprzedniego. Jeśli większą, warunki obciążenia są dalej zmieniane w danym kierunku. Jeśli nie, warunki obciążenia są zmieniane w przeciwnym kierunku. Ze względu na wymagania dotyczące parametrów, falowniki przeznaczone dla niezależnych instalacji oraz falowniki dla instalacji podłączanych do sieci elektroenergetycznej muszą mieć różne charakterystyki:

- w instalacjach niezależnych, falowniki muszą być w stanie dostarczyć napięcie przemiennie o tak stałych parametrach, jak to tylko jest możliwe, przy zmieniającej się wydajności generatora oraz przy zmieniającym się zapotrzebowaniu obciążenia;
- w instalacjach podłączonych do sieci, falowniki muszą odtwarzać, tak dokładnie, jak to jest możliwe, napięcie sieci i, równocześnie, muszą optymalizować wydajność energetyczną paneli fotowoltaicznych.

5 Instalacje fotowoltaiczne

5.3 Typy instalacji fotowoltaicznych

5.3.1 Instalacje niezależne

Instalacje niezależne są instalacjami, które nie są podłączone do sieci elektroenergetycznej i składają się z paneli fotowoltaicznych oraz z układu magazynowania energii, który stanowi źródło zasilania w słabych warunkach oświetleniowych lub w ciemnościach. Ponieważ prąd dostarczony przez generator fotowoltaiczny jest prądem stałym, a użytkownik potrzebuje prądu przemiennego, konieczny staje się montaż falownika. Takie instalacje są korzystne z technicznego i finansowego punktu widzenia, w sytuacjach braku dostępu do sieci elektroenergetycznej lub w przypadku utrudnionego dostępu do niej. Zastępują wtedy generatory silnikowe.

W konfiguracji niezależnej, farma fotowoltaiczna jest przewymiarowywana, tak aby w okresach nasłonecznienia można było zagwarantować zasilanie obciążeń i ładowanie akumulatorów magazynujących, z pewnym marginesem bezpieczeństwa uwzględniającym dni słabego nasłonecznienia. Aktualnie takie instalacje wykorzystuje się do zasilania:

- instalacji pompujących wodę;
- repeaterów radiowych, pogodowych lub sejsmicznych stacji obserwacyjnych i stacji transmisji danych;
- systemów oświetleniowych;
- systemów oznakowania drogowego, portowego i lotniskowego;
- zasilania roboczego w samochodach kempingowych;
- instalacji reklamowych;
- schronisk budowanych na dużych wysokościach.

5.3.2 Instalacje podłączone do sieci elektroenergetycznej

Instalacje podłączone na stałe do sieci elektroenergetycznej pobierają energię z sieci w okresach, kiedy generator fotowoltaiczny nie może wytworzyć energii niezbędnej do sprostania wymaganiom użytkownika.

Przeciwnie, jeśli instalacja fotowoltaiczna wytwarza nadmiar energii, jest ona przesyłana do sieci, która może wtedy pracować jak duży akumulator. W konsekwencji, instalacje podłączone do sieci nie wymagają zestawów akumulatorów. Tęgo typu rozwiązania oferują zalety generacji rozproszonej - w przeciwieństwie do scentralizowanej. Energia wytwarzana w pobliżu miejsca zużycia ma większą wartość, niż energia wytworzona w tradycyjnych, dużych elektrowniach, ponieważ zostają wtedy ograniczone straty przesyłowe i koszty związane z dużymi systemami przesyłu i dystrybucji. Oprócz tego, wytwarzanie energii w godzinach nasłonecznienia umożliwia ograniczenie wymagań dotyczących sieci elektroenergetycznej w trakcie dnia, czyli wtedy, kiedy zapotrzebowanie na energię jest największe.

5 Instalacje fotowoltaiczne

5.4 Uziemienie i ochrona przed dotykiem pośrednim

Koncepcja uziomów stosowanych w instalacjach fotowoltaicznych może dotyczyć dostępnych części przewodzących (np. metalowych ram paneli), jak również instalacji wytwarzania energii (elementy instalacji fotowoltaicznej pod napięciem, np. ogniwa).

Instalacja fotowoltaiczna może zostać uziemiona tylko wtedy, jeśli jest galwanicznie odseparowana (np. za pomocą transformatora) od sieci elektroenergetycznej. Izolowana instalacja fotowoltaiczna może wydawać się bezpieczniejsza dla osób dotykających części przewodzące. W rzeczywistości, rezystancja izolacji względem ziemi elementów pod napięciem nie jest nieskończona. Przy dotyku, przez osobę przepływa prąd powracający przez taką rezystancję. Jego wartość rośnie, jeśli rośnie napięcie instalacji względem ziemi i wtedy, kiedy rośnie wielkość instalacji, ponieważ maleje wtedy rezystancja izolacji względem ziemi. Kolejnym problemem jest fizyczne starzenie się materiałów izolacyjnych. Wraz z upływem czasu oraz z powodu wilgoci maleje rezystancja izolacji. W rezultacie, w bardzo dużych instalacjach, prąd przepływający przez osobę dotykającą element pod napięciem może spowodować porażenie prądem elektrycznym. Oznacza to, że przewaga instalacji izolowanych nad uziemionymi występuje tylko w małych instalacjach.

5.4.1 Instalacje z transformatorami

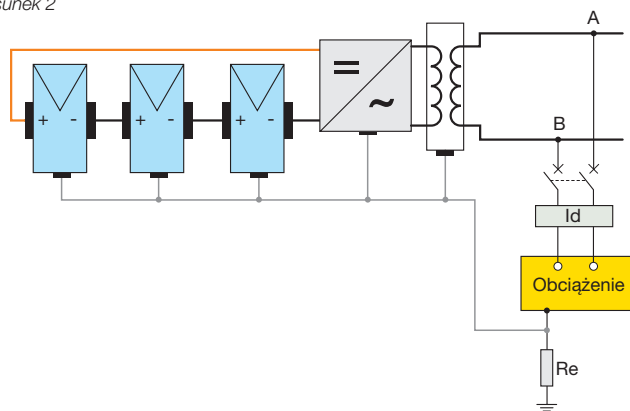
W instalacjach z transformatorem, oprócz analizy instalacji fotowoltaicznej izolowanej lub uziemionej, w celu ochrony przed dotykiem pośrednim należy również rozróżnić dostępne części przewodzące przed i za transformatorem².

5.4.1.1 Dostępne części przewodzące po stronie obciążenia transformatora

Instalacja w układzie IT

W tego typu instalacji, elementy pod napięciem są izolowane od ziemi, podczas gdy dostępne części przewodzące są uziemione³ (rysunek 2).

Rysunek 2

² W takim przypadku terminy przed i po odnoszą się do kierunku przepływu energii elektrycznej wytwarzanej przez instalację fotowoltaiczną.

³ Ze względów bezpieczeństwa, układ uziemienia instalacji fotowoltaicznej jest wspólny z instalacją uziemienia użytkownika.

5 Instalacje fotowoltaiczne

W tym przypadku rezystancja uziemienia R_e dostępnych części przewodzących musi spełniać warunek (CEI 64-8):

$$R_e \leq \frac{120}{I_d} \quad (1)$$

gdzie I_d jest prądem pierwszego zwarcia doziemnego, który nie jest pierwotnie znany, ale który jest zazwyczaj niewielki w małych instalacjach.

W rezultacie, rezystancja uziemienia R_e instalacji użytkownika, która jest definiowana dla zwarcia w sieci, spełnia zazwyczaj tylko warunek (1).

W przypadku podwójnego zwarcia doziemnego, ponieważ generator fotowoltaiczny jest generatorem prądowym, napięcie połączonych ze sobą dostępnych części przewodzących musi być niższe, niż:

$$I_{sc} \cdot R_{eqp} \leq 120V \quad (2)$$

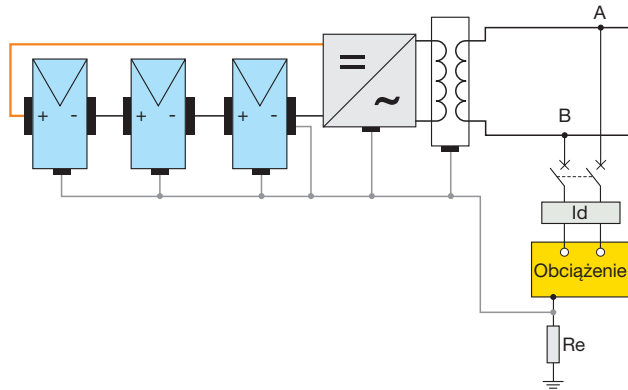
gdzie I_{sc} jest prądem zwarciovym ogniw biorących udział w zwarciu, podczas gdy R_{eqp} jest rezystancją przewodów łączących dostępne części przewodzące, których dotyczy zwarcie. Przykładowo, jeśli $R_{eqp} = 1 \Omega$ (wartość przeszacowana), zależność (2) jest spełniona dla natężenia prądu I_{sc} nieprzekraczającego 120 A, co jest typową wartością w małych instalacjach. Wobec powyższego, efektywna wartość napięcia dotykowego w przypadku drugiego zwarcia doziemnego nie powoduje zagrożenia.

Przeciwnie, w dużych instalacjach należy obniżyć dopuszczalne prawdopodobieństwo wystąpienia drugiego zwarcia doziemnego, eliminując pierwsze zwarcie doziemne wykryte przez kontroler izolacji (zamontowany wewnątrz falownika lub zewnętrzny).

Instalacja w układzie TN

W tego typu instalacjach elementy pod napięciem i dostępne części przewodzące są podłączone do tego samego układu uziemienia (układ uziemienia instalacji użytkownika). Uzyskuje się więc układ TN po stronie stałoprądowej instalacji (rysunek 3).

Rysunek 3

5 Instalacje fotowoltaiczne

W przypadku wystąpienia zwarcia doziemnego, zwarcie przebiega w sposób typowy dla układów TN, ale taki prąd zwarcia nie może zostać wykryty przez układy wyzwalane maksymalną wartością prądu, ponieważ instalacje fotowoltaiczne charakteryzują się prądami zakłóceniovymi o natężeniu niewiele większym, od wartości znamionowej prądu.

Wobec powyższego, analizując zagrożenie powodowane przez takie zwarcie, obowiązują uwagi poczynione w poprzednim punkcie,⁴ dotyczące drugiego zwarcia doziemnego w układzie IT.

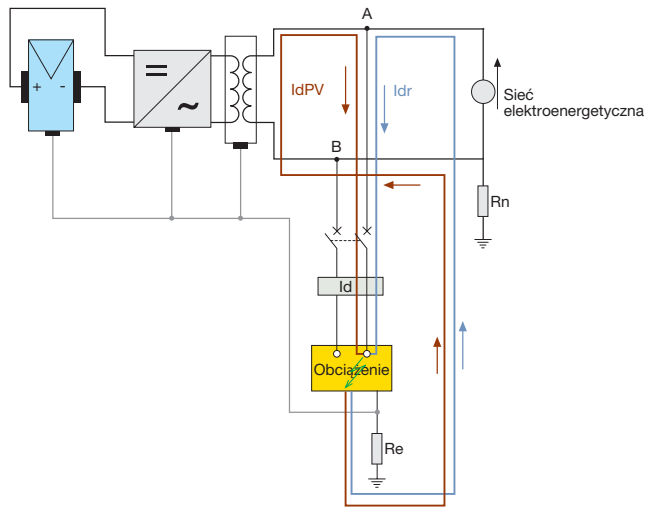
⁴ Norma IEC 60364-7 zaleca, aby cała instalacja po stronie stałoprądowej (rozdzielnice, przewody i listwy zaciskowe) była budowana, wykorzystując elementy klasy II lub charakteryzujące się równoważną izolacją.

5.4.1.2 Dostępne części przewodzące po stronie zasilania transformatora

Rozważmy sieć odbiorcy w układzie TT.

Dostępne części przewodzące, należące do instalacji odbiorcy, chronione przez wyłączniki różnicowoprądowe, umieszczone na początku instalacji użytkownika (rysunek 4), zapewniają ochronę w kierunku sieci oraz w kierunku generatora fotowoltaicznego.

Rysunek 4

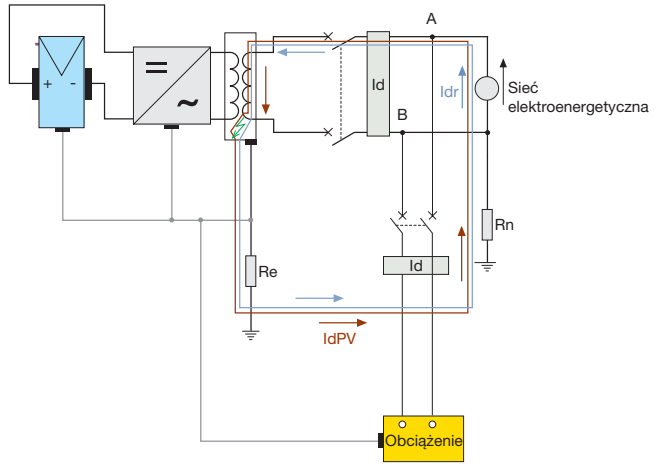
Pomiędzy punktem równoległym A-B i siecią nie może być żadnych dostępnych części przewodzących, ponieważ w takim przypadku norma wymaga, aby wszystkie dostępne części przewodzące instalacji odbiorcy w układzie TT były zabezpieczone za pomocą wyłącznika różnicowoprądowego.

5 Instalacje fotowoltaiczne

W kwestii dostępnych części przewodzących, znajdujących się przed punktem równoległym A-B, na przykład dostępnych części przewodzących transformatora lub falownika, jeśli transformator jest wbudowany, zabezpieczenie różnicowoprądowe⁵ musi zostać zamontowane tak, jak na rysunku 5. Takie zabezpieczenie różnicowoprądowe wykrywa prądy upływu w sieci oraz w generatorze fotowoltaicznym.

W przypadku zadziałania zabezpieczenia różnicowoprądowego w wyniku zwarcia doziemnego, falownik przełącza się w stan czuwania, ze względu na brak napięcia sieciowego.

Rysunek 5

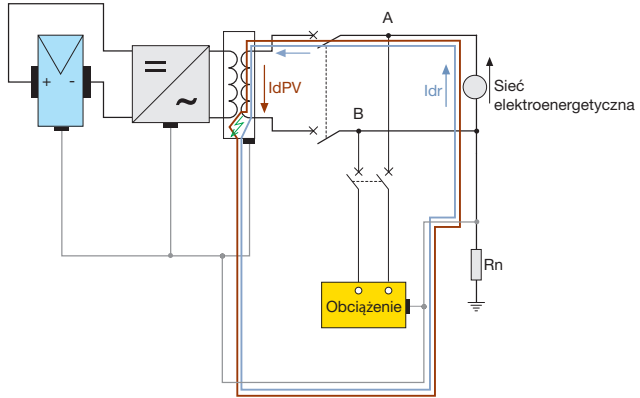

⁵ Prąd znamionowy różnicowy musi być koordynowany z rezystancją uziemienia R_g , zgodnie ze standardową dla układów TT zależnością: $R_g \leq \frac{50}{I_{dn}}$

5 Instalacje fotowoltaiczne

Jeśli instalacja sieć-odbiorca ma układ TN, dla obydwu przypadków zasilania (z sieci lub generatora fotowoltaicznego) nie są potrzebne wyłączniki różnicowoprądowe, pod warunkiem, że prąd zakłóceniowy po stronie prądu przemiennego spowoduje zadziałanie zabezpieczenia różnicowoprądowego, w czasie zalecanym przez normę. (Rysunek 6)

Rysunek 6

5.4.2 Instalacje bez transformatorów

W przypadku braku transformatora separującego instalację fotowoltaiczną i sieć elektroenergetyczną, sama instalacja fotowoltaiczna musi być izolowana od ziemi, w części dotyczącej jej elementów aktywnych, które stanowią wtedy przedłużenie sieci zasilającej, która jest zazwyczaj układem z uziemionym punktem (układ TT lub TN).

W kwestii dostępnych części przewodzących instalacji odbiorcy, przed punktem równoległym A-B, z koncepcyjnego punktu widzenia obowiązuje analiza przedstawiona w punkcie 5.4.1.2.

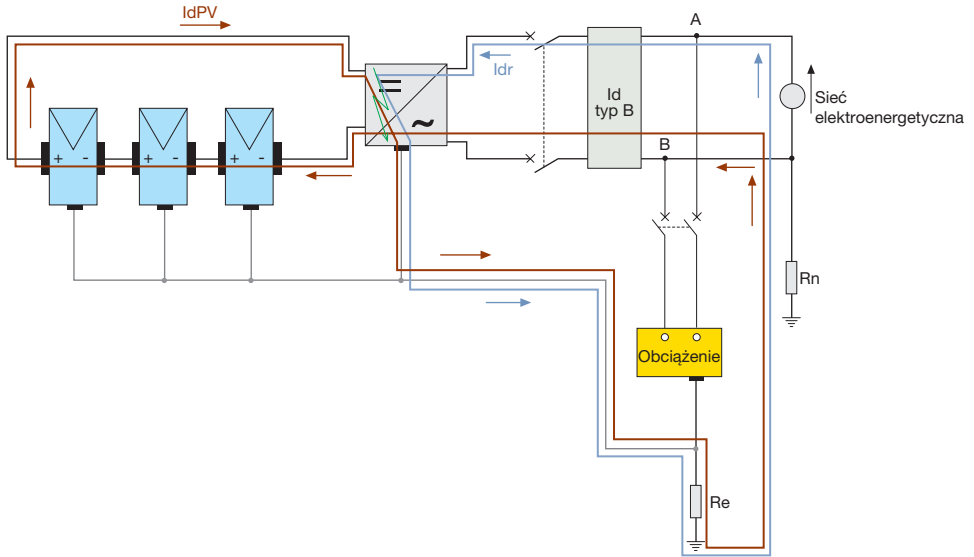
Po stronie stałoprądowej, zwarcie doziemne na dostępnych częściach przewodzących determinuje zadziałanie wyłącznika różnicowoprądowego zamontowanego za falownikiem (rysunek 7). Po zadziałaniu zabezpieczenia różnicowoprądowego, falownik przełącza się w stan czuwania, ze względu na brak napięcia sieciowego, ale zwarcie jest dalej zasilane przez generator fotowoltaiczny. Ponieważ instalacja fotowoltaiczna ma układ IT, obowiązuje analiza przedstawiona w punkcie 5.4.1.1.1.

5 Instalacje fotowoltaiczne

W przypadku zwarcień doziemnych po stronie stałoprądowej oraz na dostępnych częściach przewodzących, przed punktem równoległym A-B, przez wyłącznik różnicowoprądowy po stronie obciążenia falownika przepływa prąd różnicowy, który nie jest prądem przemiennym.

Musi więc to być wyłącznik różnicowoprądowy typu B⁶, chyba że sam falownik ma taką konstrukcję, że nie generuje prądów stałych zwarcia doziemnego (norma IEC 60364-7)⁷.

Rysunek 7

⁶ Zabezpieczenie różnicowoprądowe typu B wykrywa następujące rodzaje prądów doziemienia:

- prąd przemienny (również o częstotliwości przekraczającej częstotliwość sieci, to znaczy do 1000 Hz);
- prąd wyprostowany jednopółkowo i impulsowy;
- prąd stały.

⁷ Norma CEI EN 62040-1 zaleca, aby ochrona zasilaczy awaryjnych UPS (w tym i falowników) przed zwarciami doziemnymi została zapewniona za pomocą zabezpieczeń różnicowoprądowych typu B (dla trójfazowych zasilaczy awaryjnych UPS) lub typu A (dla jednofazowych zasilaczy awaryjnych UPS), jeśli tylko istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia zwarcia doziemnego ze składową stałą. Będzie to zależało od konstrukcji zasilaczy UPS.

5 Instalacje fotowoltaiczne

5.5 Ochrona przed przetężeniami i przepięciami

Określając rozplanowanie instalacji fotowoltaicznej należy zapewnić, jeśli jest to konieczne, ochronę różnych segmentów instalacji przed przetężeniami i przepięciami atmosferycznymi. Poniżej opisano, na początku, warunki ochrony przed przetężeniami w instalacji fotowoltaicznej, po stronie zasilania (strona stałoprądowa) oraz po stronie obciążenia falownika (strona prądu przemiennego), a następnie opisano metody ochrony instalacji przed uszkodzeniami spowodowanymi przez bezpośrednie lub pośrednie uderzenie pioruna⁸.

5.5.1 Ochrona przed przetężeniami po stronie stałoprądowej

5.5.1.1 Ochrona przewodów

Z punktu widzenia ochrony przed przeciążeniami, nie ma potrzeby zabezpieczania przewodów (norma CEI 64-8/7), jeśli zostaną odpowiednio dobrane, z obciążalnością prądową nie mniejszą, niż maksymalne natężenie prądu, który może przez nie płynąć (1,25 I_{sc})⁹.

W kwestii zwarcć, przewody po stronie stałoprądowej zostaną narażone na przeciążenie w przypadku:

- zwarcia pomiędzy polaryzacjami instalacji fotowoltaicznej;
- zwarcia doziemnego w instalacjach uziemionych;
- podwójnego zwarcia doziemnego w instalacjach izolowanych od ziemi;

Zwarcie na przewodzie łączącym łańcuch ogniw z rozdzielnicą paneli (zwarcie 1 z rysunku 8) jest zasilane równocześnie z danego łańcucha ogniw (I_{cc1} = 1,25 · I_{sc}) oraz z pozostałych x-1 łańcuchów ogniw podłączonych do tego samego falownika (I_{cc2} = (x-1) · 1,25 · I_{sc}).

Jeśli instalacja fotowoltaiczna jest mała i składa się tylko z dwóch łańcuchów (x = 2), oznacza to I_{cc2} = 1,25 · I_{sc} = I_{cc1} i, tym samym, nie ma potrzeby zabezpieczania przed zwarciami przewodów łańcuchów ogniw. Jeśli jednak do falownika podłączono więcej łańcuchów ogniw (x ≥ 3), prąd I_{cc2} będzie miał większą wartość, niż prąd roboczy i, tym samym, przewody muszą zostać zabezpieczone przed zwarciami, jeśli ich obciążalność prądowa będzie mniejsza, niż I_{cc2}, to znaczy I_z < (x-1) · 1,25 · I_{sc}.

Zwarcie pomiędzy rozdzielnicą paneli i rozdzielnicą falownika (zwarcie 2 na rysunku 8) jest zasilane od strony zasilania przez y równoległych łańcuchów ogniw (I_{cc3}) oraz z drugiej strony przez pozostałe łańcuchy (x-y) powiązane z tą samą rozdzielnicą falownika.

Prąd zwarciovym I_{cc3} = y · 1,25 · I_{sc} odpowiada prądowi roboczemu obwodu pomiędzy rozdzielnicą paneli i rozdzielnicą falownika, a prąd I_{cc4} = (x-y) · 1,25 · I_{sc} ma większą wartość, niż prąd roboczy, jeśli x-y > y ⇒ x > 2y.

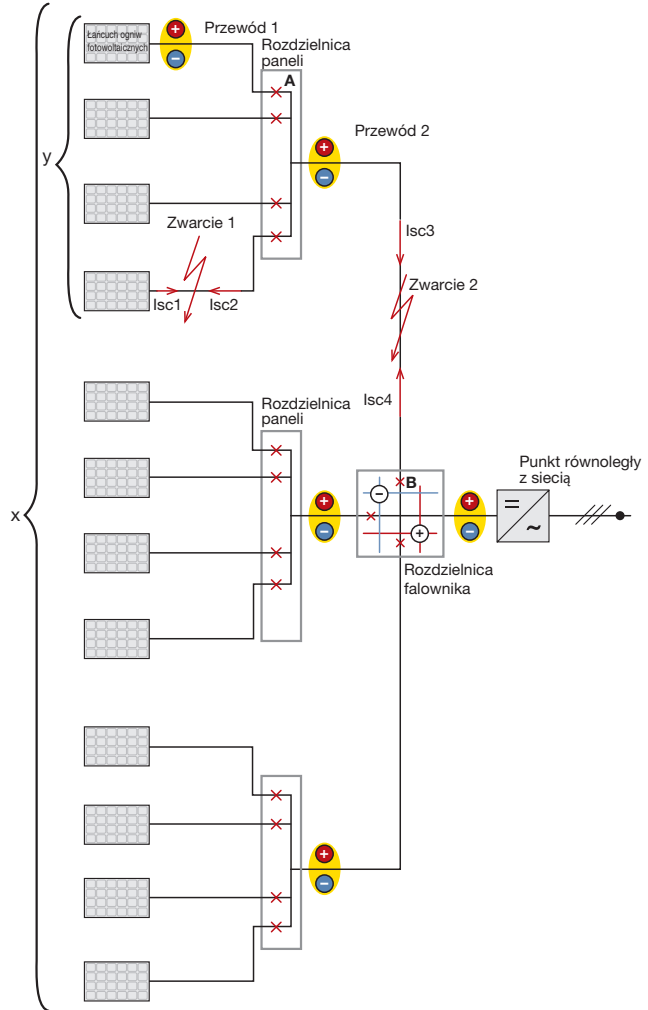
W takim przypadku konieczne jest zabezpieczenie przewodu przed zwarciami, jeśli jego obciążalność prądowa jest mniejsza, niż I_{cc4}, to znaczy I_z < (x-y) · 1,25 · I_{sc}.

⁸ W kwestii poprawy współczynnika mocy instalacji użytkownika, w przypadku obecności instalacji fotowoltaicznej, należy zapoznać się z załącznikiem E dokumentu QT8 „Poprawa współczynnika mocy i filtrowanie wyższych harmonicznych w instalacjach elektrycznych”.

⁹ I_{sc} jest prądem zwarciovym w module, w standardowych warunkach probierczych, a 25% przyrost uwzględnia nasłonecznienie przekraczające 1 kW/m².

5 Instalacje fotowoltaiczne

Rysunek 8

“A” oznacza zabezpieczenie zamontowane w rozdzielnic paneli, chroniące “przewód 1” łączący łańcuch ogniw z samą rozdzielnicą.

“B” oznacza zabezpieczenie zamontowane w rozdzielnic falownika, chroniące “przewód 2” łączący rozdzielnicę falownika z rozdzielnicą paneli.

“y” oznacza liczbę łańcuchów ogniw połączonych z tą samą rozdzielnicą paneli.

“x” oznacza całkowitą liczbę łańcuchów ogniw podłączonych do tego samego falownika.

5 Instalacje fotowoltaiczne

5.5.1.2 Ochrona łańcuchów ogniw przed prądem zwrotnym

W wyniku przesłonięcia lub niesprawności, łańcuch ogniw może stać się elementem pasywnym, pobierającym i rozpraszającym energię elektryczną, wytwarzaną przez pozostałe łańcuchy podłączone równolegle do tego samego falownika, poprzez błąd płynący przez rozważany łańcuch, w kierunku odwrotnym względem kierunku normalnej pracy. Takie zjawisko może prowadzić do uszkodzenia modułów. Moduły są w stanie wytrzymać prąd zwrotny o wartości od 2,5 do $3 \cdot I_{sc}$ (norma IEC TS 62257-7-1). Ponieważ w przypadku x połączonych równolegle łańcuchów, podłączonych do tego samego falownika, wartość maksymalna prądu zwrotnego wynosi $I_{inv} = (x-1) \cdot 1,25 \cdot I_{sc}$, nie ma potrzeby zabezpieczania łańcuchów $I_{inv} \leq 2,5 \cdot I_{sc}$, jeśli $(x-1) \cdot 1,25 \leq 2,5 \Rightarrow x \leq 3^{10}$.

5.5.1.3 Działanie falownika

Udział w prądzie zwarcia po stronie stałoprądowej falownika może pochodzić z sieci elektroenergetycznej lub z rozładowania kondensatorów znajdujących się wewnątrz falownika.

Prąd sieci jest związany z diodami zwrotnymi falownika mostkowego, który działa w takim przypadku jak prostownik mostkowy. Prąd ten jest ograniczony przez impedancję transformatora, cewki układu wyjściowego oraz przez bezpieczniki zabezpieczające falownik po stronie prądu przemiennego, które zostały dobrane w taki sposób, aby mogły ograniczyć skutki termiczne ewentualnych, wewnętrznych uszkodzeń elementów półprzewodnikowych.

W rezultacie, przepływająca normalnie energia I^2t zostanie ograniczona. W przybliżeniu, górną granicę końcowej wartości prądu (całkowicie rozładowane wewnętrzne kondensatory) może stanowić wartość $10 \cdot I_n$. Taki prąd wystąpi w przypadku galwanicznej izolacji falownika, przy częstotliwości 50 Hz, a w przypadku falownika bez transformatora będzie wynosił zero.

W rzeczywistości, tego typu falowniki są wyposażane w przetwornice wejściowe DC/DC, tak aby umożliwić pracę w szerokim zakresie napięć z generatora fotowoltaicznego. Powyższa przetwornica, ze względu na swoją konstrukcję, zawiera przynajmniej jedną diodę blokującą, która zapobiega udziałowi prądu sieci w prądzie zwarcia.

Prąd rozładowania kondensatorów jest ograniczony przez przewody pomiędzy falownikiem i miejscem uszkodzenia, i rozładowuje się w sposób wykładniczy: im mniejsza impedancja odcinka przewodu, tym większe natężenie początkowe prądu, ale równocześnie mniejsza stała czasowa procesu rozładowania. Energia, która przepływa, jest ograniczona do energii zmagazynowanej na początku w kondensatorach. Oprócz tego, jeśli szeregowo z jednym z biegunów zamontowano diodę blokującą lub podobny układ, udział w prądzie zwarcia będzie zerowy.

W każdym przypadku zwarcie po stronie stałoprądowej powoduje spadek wartości napięcia stałego, falownik wyłącza się i, prawdopodobnie, odłącza od sieci.

Czas wyłączenia są zazwyczaj rzędu milisekund, podczas gdy czasy odłączenia mogą być rzędu dziesiątek milisekund. W okresie pomiędzy wyłączeniem i odłączeniem, sieć może wywołać opisane wcześniej skutki, podczas gdy wewnętrzne kondensatory, jeśli uczestniczą w zdarzeniu, wpływają na wartość prądu zwarcia, aż do momentu pełnego rozładowania.

¹⁰ Można zastosować diody blokujące, ale nie zastąpią one zabezpieczeń przed przetężeniami (norma IEC TS 62257-7-1), ponieważ uwzględniana jest możliwość nieprawidłowego działania diod i ich zwarcie. Oprócz tego, diody wprowadzają straty mocy w wyniku spadku napięcia na złączu. Straty te można zmniejszyć, stosując diody Schottky'ego o spadku napięcia na złączu, wynoszącym 0,4 V, zamiast 0,7 V w przypadku konwencjonalnych diod. Wsteczne napięcie znamionowe diod musi wynosić $\geq 2 U_{oc}$, a wartość prądu znamionowego $\geq 1,25 \cdot I_{sc}$ (Przewodnik CEI 82-25).

5 Instalacje fotowoltaiczne

Wpływ sieci i wewnętrznych kondensatorów na prąd zwarcia jest jednak tylko przejściowy i elementy te nie wpływają na dobór wielkości elementów zabezpieczających, łączących i wyłączających po stronie stałoprądowej.

5.5.1.4 Dobór zabezpieczeń

W kwestii zabezpieczeń zwarciovych po stronie stałoprądowej, układy te muszą być oczywiście przystosowane do pracy z prądem stałym i charakteryzować się napięciem znamionowym łączeniowym/zadziałania U_e , równym lub większym od maksymalnego napięcia generatora fotowoltaicznego, które wynosi $1,2 U_{oc}$ ¹¹ (norma IEC TS 62257-7-1).

Zabezpieczenia muszą ponadto zostać zamontowane na końcu chronionego obwodu, przemieszczając się od łańcucha ogniów w stronę falownika, to znaczy, w różnych rozdzielnicach paneli i rozdzielnicach falowników, ponieważ prądy zwarciove pochodzą z pozostałych łańcuchów ogniów, czyli od strony obciążenia, a nie od strony zasilania (norma IEC TS 62257-7-1).

W celu uniknięcia niechcianego wyzwolenia w normalnych warunkach pracy, zabezpieczenia umieszczone w rozdzielnicach paneli (urządzenie A na rysunku 8) muszą charakteryzować się prądem znamionowym I_n ¹²:

$$I_n \geq 1,25 \cdot I_{sc} \quad (3)$$

Układy te muszą chronić:

- każdy łańcuch ogniów przed prądem zwrotnym;
- przewody¹³ łączące łańcuchy ogniów z rozdzielnicą (przewód 1 z rysunku 8), jeśli ta ostatnia charakteryzuje się obciążalnością prądową mniejszą, niż maksymalna wartość prądu zwarciovego pozostałych x-1 łańcuchów ogniów podłączonych do tej samej rozdzielnicy falownika¹⁴, to znaczy, jeśli:

$$I_z < I_{cc2} = (x - 1) \cdot 1,25 \cdot I_{sc} \quad (4)$$

W celu ochrony łańcucha ogniów, prąd znamionowy zabezpieczenia (wyłącznika termomagnetycznego lub bezpiecznika) nie może przekraczać deklarowanej przez producenta wartości prądu układu zabezpieczenia panelu. Jeśli producent nie poda żadnych informacji, zakłada się (norma IEC TS 62257-7-1):

$$1,25 \cdot I_{sc} \leq I_n \leq 2 \cdot I_{sc} \quad (5)$$

¹¹ U_{oc} jest wartością napięcia z łańcucha ogniów, w warunkach braku obciążenia.

¹² W przypadku wyłączników termomagnetycznych, wzór [3] przyjmuje postać $I_n \geq 1,25 \cdot I_{sc}$, podczas gdy dla wyłączników magnetycznych przyjmuje postać $I_n \geq 1,25 \cdot I_{sc}$, tak aby uniknąć ich przegrzewania się.

¹³ Ochrona zwarciova tylko dla $I_z \geq 1,25 \cdot I_{sc}$.

¹⁴ Prąd zwarciovy $I_{cc1} = 1,25 \cdot I_{sc}$ (rysunek 8) nie ma znaczenia, ponieważ przewód łańcucha ogniów charakteryzuje się obciążalnością prądową nie mniejszą, niż $1,25 \cdot I_{sc}$.

5 Instalacje fotowoltaiczne

W celu ochrony przewodu połączeniowego, zabezpieczenie należy dobrać w taki sposób, aby poniższa zależność była spełniona dla każdej wartości prądu zwarcia (norma IEC 60364)15, do maksymalnie $(x-1) \cdot 1,25 \cdot I_{sc}$:

$$I^2 t \leq K^2 S^2 \quad (6)$$

Wartość prądu wyłączalnego zabezpieczenia nie może być mniejsza, niż wartość prądu zwarciovego pozostałych $n-1$ łańcuchów ogniw, to znaczy:

$$I_{cu} \geq (x-1) \cdot 1,25 \cdot I_{sc} \quad (7)$$

Urządzenia w przelącznicy falownika muszą chronić przed zwarcim przewody łaczeniowe, łaczące rozdzielnicę paneli i rozdzielnicę falownika, jeśli przewody te charakteryzują się obciążalnością prądową mniejszą, niż $I_{cc4} = (x-y) \cdot 1,25 \cdot I_{sc}$ ¹⁶ (rysunek 8).

W takim przypadku zabezpieczenia muszą spełnić zależności (3) i (6), a ich obciążalność prądowa nie może być mniejsza, niż wartość prądu zwarciovego pozostałych $n-m$ łańcuchów ogniw, to znaczy:

$$I_{cu} \geq (x-y) \cdot 1,25 \cdot I_{sc} \quad (8)$$

Krótko mówiąc, przewód łaczący rozdzielnicę falownika z falownikiem nie może być chroniony, jeśli jego obciążalność prądowa zostanie dobrana jako równa przynajmniej (norma CEI 64-8/7):

$$I_{cu} \geq (x) \cdot 1,25 \cdot I_{sc} \quad (9)$$

¹⁵ W przypadku wyłącznika magnetycznego należy, jeśli jest to możliwe, ustawić wartość prądu I_3 równą wartości prądu I_z przewodu, w celu uzyskania zadziałania zabezpieczenia wtedy, kiedy prąd zwarciový przekracza obciążalność prądową przewodu. Można również zastosować wyłącznik magnetyczny, jeśli liczba łańcuchów ogniw podłączonych do tego samego falownika wynosi maksymalnie 3. W przeciwnym wypadku, w celu ochrony łańcuchów ogniw należy stosować wyłączniki termomagnetyczne, zgodnie z (5).

¹⁶ Prąd zwarciový $I_{sc3} = y \cdot 1,25 \cdot I_{sc}$ (rysunek 8) nie ma znaczenia, ponieważ przewód łańcucha ogniw charakteryzuje się obciążalnością prądową nie mniejszą, niż $y \cdot 1,25 \cdot I_{sc}$.

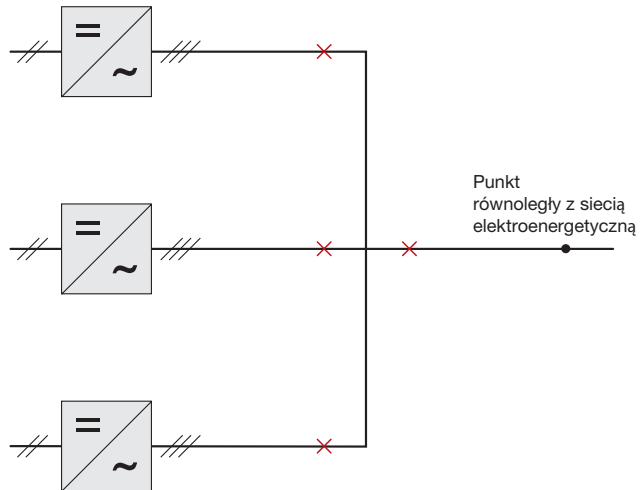
5 Instalacje fotowoltaiczne

5.5.2 Ochrona przed przetężeniami po stronie prądu przemiennego

Ponieważ przewód łączący falownik z punktem podłączenia do sieci elektroenergetycznej jest zazwyczaj dobierany w taki sposób, aby zapewnić obciążalność prądową większą, niż maksymalne natężenie prądu wyjściowego falownika, nie ma potrzeby stosowania zabezpieczenia przeciążeniowego. Przewód musi być jednak chroniony przed zwarcim zasilanym przez sieć¹⁷, stosując zabezpieczenie zamontowane w pobliżu punktu podłączenia do sieci elektroenergetycznej.

W celu zabezpieczenia takiego przewodu, wyłącznik główny instalacji odbiorcy musi być stosowany, jeśli wartość przepływającej energii jest wytrzymywana przez przewód. Zadziałanie wyłącznika głównego powoduje jednak wyłączenie całej instalacji odbiorcy. W instalacjach wykorzystujących szereg falowników (rysunek 9), zastosowanie jednego zabezpieczenia na linię umożliwia, w przypadku niesprawności falownika, dalszą pracę pozostałych, pod warunkiem, że wyłączniki na każdej linii są selektywne względem wyłącznika głównego.

Rysunek 9

¹⁷ Falownik ogranicza prąd wyjściowy do wartości będącej dwukrotnością jego prądu znamionowego i przelacza się w stan czuwania w ciągu kilku dziesiątych sekundy, w wyniku zadziałania wewnętrznego zabezpieczenia. W rezultacie, udział falownika w prądzie zwarciovym jest pomijalnie mały, w porównaniu do udziału sieci elektroenergetycznej.

5 Instalacje fotowoltaiczne

5.5.3 Dobór łączników i odłączników

Montaż urządzenia odłączającego w każdym z łańcuchów jest wskazany, w celu umożliwienia kontroli lub prac konserwacyjnych łańcucha ogniw, bez wyłączenia pozostałych fragmentów instalacji fotowoltaicznej (Przewodnik CEI 82-25, wydanie II)18.

Odłączenie falownika musi być możliwe z obydwu stron, tak stałoprądowej, jak i prądu przemiennego, tak aby możliwe było prowadzenie prac konserwacyjnych, wyłączając obydwa źródła zasilania (sieć i generator fotowoltaiczny) (CEI 64-8/7). Po stronie stałoprądowej falownika należy zamontować urządzenie umożliwiające odłączanie pod obciążeniem, na przykład rozłącznik izolacyjny. Po stronie prądu przemiennego wystarczy montaż zwykłego odłącznika.

Można wykorzystać zabezpieczenie zamontowane w punkcie połączenia z siecią elektroenergetyczną. Jeśli to urządzenie nie znajduje się blisko falownika, zaleca się zamontowanie odłącznika bezpośrednio po stronie obciążenia falownika.

5.5.4 Ochrona przed przepięciami

Ponieważ, instalacje fotowoltaiczne są zazwyczaj montowane na zewnątrz budynków, mogą padać ofiarą przepięć będących skutkiem wyładowań atmosferycznych, tak bezpośrednich (wyładowanie trafiające w konstrukcję), jak i pośrednich (wyładowanie uderzające w pobliżu konstrukcji budynku lub wpływające na linie energetyczne lub sygnalizacyjne wchodzące do konstrukcji), poprzez sprzężenia rezystancyjne lub indukcyjne. Sprzężenie rezystancyjne ma miejsce wtedy, kiedy wyładowanie atmosferyczne trafia w linię elektryczną wchodzącą do budynku. Prąd piorunowy, poprzez impedancję charakterystyczną linii, generuje przepięcia, których wartość może przekroczyć napięcie udarowe wytrzymałwane urządzeń, prowadząc w rezultacie do ich uszkodzenia i powodując ryzyko pożaru.

Sprzężenie indukcyjne powstaje, ponieważ prąd piorunowy ma charakter impulsowy i generuje w otaczającej przestrzeni szybkozmienne pole elektromagnetyczne.

W rezultacie, zmiany pola magnetycznego generują przepięcia w znajdujących się w pobliżu obwodach elektrycznych. Oprócz przepięć związanych z wyładowaniami atmosferycznymi, w instalacji fotowoltaicznej mogą wystąpić również wewnętrzne przepięcia łączeniowe.

5.5.4.1 Bezpośrednie uderzenie pioruna - budynek bez instalacji odgromowej (LPS)¹⁹

Generalnie, montaż instalacji fotowoltaicznej nie zmienia obrysu budynku i, wobec tego, częstotliwości wyładowań atmosferycznych. Nie są więc wymagane żadne szczególne środki ochrony przed wyładowaniami atmosferycznymi (Podręcznik CEI 82-25, wydanie II). Przeciwnie, jeśli instalacja fotowoltaiczna zmienia znacząco obrys budynku, należy koniecznie przeanalizować częstotliwość wyładowań atmosferycznych trafiających w budynek i, w rezultacie, rozważyć konieczność wykonania niezbędnej instalacji odgromowej (Podręcznik CEI 82-25, wydanie II).

¹⁸ Jeśli stosowany jest wyłącznik automatyczny, funkcja łączenia i odłączania jest już uwzględniona.

¹⁹ LPS – Lightning Protection System (instalacja odgromowa). Składa się z układów ochronnych zewnętrznych (zwoody, przewody odprowadzające i uziomy) oraz wewnętrznych (środki ochrony redukujące skutki elektromagnetyczne prądów piorunowych wpływających do chronionej konstrukcji).

5 Instalacje fotowoltaiczne

Budynki z instalacjami odgromowymi

W przypadku obecności układu ochrony przed wyładowaniami atmosferycznymi²⁰, jeśli instalacja fotowoltaiczna nie wpływa na zewnętrzny obrys budynku, a minimalna odległość d pomiędzy instalacją fotowoltaiczną i instalacją odgromową jest większa, niż odległość bezpieczeństwa (norma EN 62305-3), nie są wymagane dodatkowe środki ochrony nowej instalacji (Podręcznik CEI 82-25, wydanie II).

Przeciwnie, jeśli instalacja fotowoltaiczna nie wpływa na zewnętrzny obrys budynku, ale minimalna odległość d jest mniejsza, niż odległość s , wskazane jest rozszerzenie instalacji odgromowej i podłączenie jej do metalowych elementów konstrukcyjnych instalacji fotowoltaicznej (Podręcznik CEI 82-25, wydanie II). Podsumowując, jeśli instalacja fotowoltaiczna wpływa na zewnętrzny obrys budynku, należy wtedy przeprowadzić nową analizę zagrożenia i/lub zmodyfikować instalację odgromową (Podręcznik CEI 82-25, wydanie II).

Instalacja fotowoltaiczna zamontowana na ziemi

Jeśli instalacja fotowoltaiczna jest budowana na ziemi, nie ma ryzyka pożaru w przypadku bezpośredniego uderzenia pioruna. Występuje tylko zagrożenie dla ludzi, związane z napięciem krokowym i dotykowym.

Jeśli rezystywność powierzchniowa podłoża przekracza $5 \text{ k}\Omega\text{m}$ (np. skaliste podłoże pokryte asfaltem o grubości przynajmniej 5 cm lub pokryte warstwą żwiru o grubości przynajmniej 15 cm), nie ma potrzeby podejmowania szczególnych środków, ponieważ wartości napięcia krokowego i dotykowego są pomijalnie małe (CEI 81-10). Przeciwnie, jeśli rezystywność gruntu jest równa lub mniejsza niż $5 \text{ k}\Omega\text{m}$, konieczne jest teoretyczne sprawdzenie, czy będą potrzebne środki ochrony przed napięciem krokowym i dotykowym. W tym przypadku, prawdopodobieństwo wyładowań atmosferycznych jest jednak bardzo małe i problem ten występuje wyłącznie w bardzo dużych instalacjach.

Pośrednie uderzenie pioruna

Również wtedy, kiedy wyładowanie atmosferyczne nie trafi bezpośrednio w konstrukcję instalacji fotowoltaicznej, należy przedsięwziąć odpowiednie środki, w celu minimalizacji przepięć spowodowanych przez pośrednie uderzenie pioruna:

- ekranowanie obwodów, w celu zmniejszenia pola magnetycznego wewnątrz obudowy i, w konsekwencji, zmniejszenia indukowanych przepięć²¹;
- zmniejszenie powierzchni obwodu układu, w którym dochodzi do zaindukowania prądu, poprzez odpowiednie połączenie modułów, skręcając przewody razem i układając przewody napięciowe tak blisko przewodu ochronnego PE, jak to tylko możliwe.

²⁰ Zaleca się, aby uziemienie ochronne instalacji było podłączone do instalacji ochrony odgromowej

²¹ Skuteczność ekranowania metalowej obudowy wynika z prądów indukowanych w samej obudowie. Tworzą one pole magnetyczne, które zgodnie z zasadą Lenz' a przeciwstawia się przyczynie stanowiącej jego źródło, czyli polu magnetycznemu prądu piorunowego. Im większe jest natężenie prądu indukowanego w ekranie (im większa jego kondukcyjność), tym większa jest skuteczność ekranowania.

5 Instalacje fotowoltaiczne

Przebiecia, nawet ograniczone, muszą zostać rozładowane do ziemi za pomocą ograniczników przepięć SPD (Surge Protective Device), w celu ochrony urządzeń. Ograniczniki przepięć są elementami o impedancji zależącej od przyłożonego napięcia. Dla napięcia znamionowego instalacji charakteryzują się one bardzo dużą impedancją, natomiast w przypadku przepięcia, ich impedancja maleje, odprowadzając prąd związany z przepięciem i zachowując jego wartość w określonym zakresie. W zależności od zasady działania, ograniczniki przepięć można podzielić na:

- odcinające, takie jak iskierniki lub sterowane diody; kiedy napięcie przekracza określoną wartość, zmniejszają natychmiast swoją impedancję i, w rezultacie, napięcie na swoich wyprowadzeniach;
- ograniczające, takie jak warystory lub diody Zenera, które charakteryzują się impedancją, która maleje stopniowo, wraz ze wzrostem napięcia na ich wyprowadzeniach;
- kombinowane, które zawierają obydwie wyżej wymienione układy, połączone szeregowo lub równolegle.

Ochrona po stronie stałoprądowej

W celu ochrony strony stałoprądowej zaleca się stosowanie warystorów lub też kombinowanych ograniczników przepięć. Falowniki są zazwyczaj wyposażone w wewnętrzne zabezpieczenia przed przepięciami, ale jeśli do zacisków falownika zostaną dodane ograniczniki przepięć, jego ochrona zostanie poprawiona, równocześnie, możliwe będzie uniknięcie zadziałania jego wewnętrznych zabezpieczeń, wyłączających falownik, zatrzymując wytwarzanie energii i powodując konieczność interwencji wyszkolonego personelu. Powyższe ograniczniki przepięć powinny charakteryzować się następującymi parametrami:

- Typ 2
- Maksymalne robocze napięcie znamionowe $U_e > 1,25 U_{oc}$
- Napięciowy poziom ochrony $U_p \geq U_{inv}^{22}$
- Nominalny prąd wyładowczy $I_n \geq 5 \text{ kA}$
- Zabezpieczenie termiczne, zdolne do gaszenia prądu zwarciovego przy zużyciu i z koordynacją z odpowiednim dobezpieczeniem.

Ponieważ moduły łańcuchów ogniwi charakteryzują się zazwyczaj większym napięciem udarowym wytrzymywanym, niż falownik, ogranicznik przepięć zamontowany w celu ochrony falownika umożliwia także ochronę modułów, pod warunkiem, że odległość pomiędzy modułami i falownikiem jest krótsza, niż 10 m^{23} .

²² U_{inv} jest napięciem udarowym wytrzymywanym strony stałoprądowej falownika.

²³ Ograniczniki przepięć muszą być montowane po stronie zasilania (kierunek przepływu energii z generatora fotowoltaicznego) urządzenia rozłączającego falownika, tak aby chronić moduły również wtedy, kiedy urządzenie rozłączające będzie otwarte.

5 Instalacje fotowoltaiczne

Ochrona po stronie prądu przemiennego

Instalacja fotowoltaiczna podłączona do sieci elektroenergetycznej jest również narażona na przebiecia pochodzące z samej linii. Jeśli w instalacji zamontowano transformator separujący, z uziemionym metalowym ekranem, falownik jest chroniony przed przebieciami samego transformatora. Jeśli nie ma transformatora lub też, jeśli nie został on wyposażony w ekran, należy zamontować odpowiedni ogranicznik przepięć, zaraz za falownikiem. Powyższy ogranicznik przepięć powinien charakteryzować się następującymi parametrami:

- Typ 2
- Maksymalne znamionowe napięcie robocze $U_e > 1,1 \cdot U_0$ ²⁴
- Napięciowy poziom ochrony $U_p \leq U_{inv}$ ²⁵
- Nominalny prąd wyładowczy $I_n \geq 5 \text{ kA}$
- Zabezpieczenie termiczne, zdolne do gaszenia prądu zwarciovego przy zużyciu życia i z koordynacją z odpowiednim dobezpieczeniem.

Jeśli analiza ryzyka dla budynku zaleca montaż zewnętrznej instalacji odgromowej, należy wtedy umieścić w punkcie dostarczania mocy ogranicznik przepięć chroniący przed bezpośrednim uderzeniem pioruna. Powyższy ogranicznik przepięć powinien charakteryzować się następującymi parametrami:

- Typ 1
- Maksymalne znamionowe napięcie robocze $U_e > 1,1 \cdot U_0$
- Napięciowy poziom ochrony $U_p \leq U_{inv}$
- Prąd udarowy $I_{imp} \geq 25 \text{ kA}$ dla każdego bieguna
- Zgaszenie prądu następczego I_{it} , przekraczającego wartość prądu zwarciovego w miejscu zamontowania i koordynacja z odpowiednim dobezpieczeniem.

²⁴ U_0 jest napięciem względem ziemi w układach TT i TN. W przypadku układu IT jest to $U_0 > 1,73 \cdot U_G$.

²⁵ U_{inv} jest napięciem udarowym wytrzymywanym strony prądu przemiennego falownika.

6 Obliczenia wartości prądu zwarciego

6.1 Aspekty ogólne

Zwarcie jest to uszkodzenie z pomijalnie małą impedancją łączącą dwa przewody pod napięciem, o różnym potencjale, w normalnych warunkach pracy.

6.2 Rodzaje zwarcć

W instalacji trójfazowej mogą wystąpić następujące zwarcia:

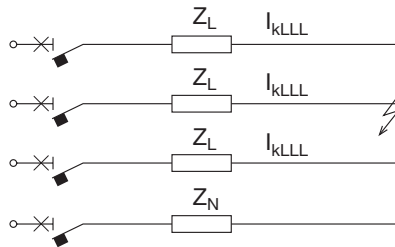
- zwarcie trójfazowe;
- zwarcie dwufazowe;
- zwarcie faza-przewód neutralny;
- zwarcie faza-przewód ochronny;

We wzorach wykorzystano następujące symbole:

- I_k prąd zwarcioowy;
- U_f napięcie znamionowe;
- Z_L impedancja przewodu fazowego;
- Z_N impedancja przewodu neutralnego;
- Z_{PE} impedancja przewodu ochronnego;

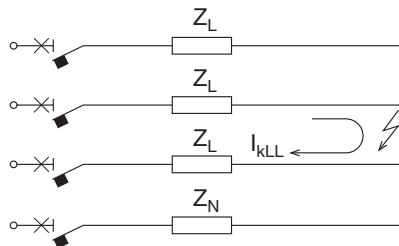
W tabeli poniżej przedstawiono skrótkowo rodzaje zwarcć i zależności pomiędzy wartością prądu zwarcioowego dla zwarcia symetrycznego (trójfazowego) i prądu zwarcioowego dla zwarcć asymetrycznych (dwu i jednofazowego), w przypadku zwarcć występujących daleko od generatorów.

Zwarcie trójfazowe

$$I_{kLLL} = \frac{U_f}{\sqrt{3}Z_L}$$
$$Z_L = \sqrt{R_L^2 + X_L^2}$$

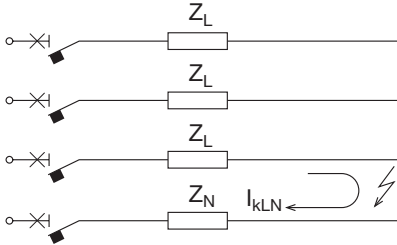
Zwarcie dwufazowe

$$I_{kLL} = \frac{U_f}{2Z_L} = \frac{\sqrt{3}}{2} I_{kLLL} = 0.87 I_{kLLL}$$

6 Obliczenia wartości prądu zwarcioviego

Zwarcie faza-przewód neutralny

$$I_{kLN} = \frac{U_f}{\sqrt{3}(Z_L + Z_N)}$$

If $Z_L = Z_N$ (przekrój przewodu neutralnego jest równy przekrojowi przewodu fazowego):

$$I_{kLN} = \frac{U_f}{\sqrt{3}(Z_L + Z_N)} = \frac{U_f}{\sqrt{3}(2Z_L)} = 0,5 I_{kLLL}$$

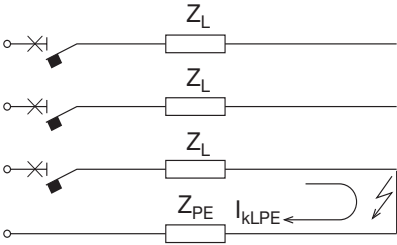
If $Z_N = 2Z_L$ (przekrój przewodu neutralnego jest równy połowie przekroju przewodu fazowego):

$$I_{kLN} = \frac{U_f}{\sqrt{3}(Z_L + Z_N)} = \frac{U_f}{\sqrt{3}(3Z_L)} = 0,33 I_{kLLL}$$

If $Z_N \neq 0$ warunek graniczny:

$$I_{kLN} = \frac{U_f}{\sqrt{3}(Z_L + Z_N)} = \frac{U_f}{\sqrt{3}Z_L} = I_{kLLL}$$

Zwarcie faza-przewód ochronny

$$I_{kLPE} = \frac{U_f}{\sqrt{3}(Z_L + Z_{PE})}$$

If $Z_L = Z_{PE}$ (przekrój przewodu neutralnego jest równy przekrojowi przewodu fazowego):

$$I_{kLPE} = \frac{U_f}{\sqrt{3}(Z_L + Z_{PE})} = \frac{U_f}{\sqrt{3}(2Z_L)} = 0,5 I_{kLLL}$$

If $Z_{PE} = 2Z_L$ (przekrój przewodu neutralnego jest równy połowie przekroju przewodu fazowego):

$$I_{kLPE} = \frac{U_f}{\sqrt{3}(Z_L + Z_{PE})} = \frac{U_f}{\sqrt{3}(3Z_L)} = 0,33 I_{kLLL}$$

If $Z_{PE} \neq 0$ warunek graniczny:

$$I_{kLPE} = \frac{U_f}{\sqrt{3}(Z_L + Z_{PE})} = \frac{U_f}{\sqrt{3}Z_L} = I_{kLLL}$$

W tabeli poniżej podano odpowiednie wzory umożliwiające przybliżone, szybkie obliczenie wartości prądu zwarcioviego.

Uwaga	Zwarcie trójfazowe	Zwarcie dwufazowe	Zwarcie faza-przewód neutralny	Zwarcie faza-przewód ochronny (układ TN)
I_{kLLL}	-	$I_{kLL} = 0,87 I_{kLLL}$	$I_{kLN} = 0,5 I_{kLLL} (Z_L = Z_N)$ $I_{kLN} = 0,33 I_{kLLL} (Z_L = 0,5 Z_N)$ $I_{kLN} = I_{kLLL} (Z_N \cong 0)$	$I_{kLPE} = 0,5 I_{kLLL} (Z_L = Z_{PE})$ $I_{kLPE} = 0,33 I_{kLLL} (Z_L = 0,5 Z_{PE})$ $I_{kLPE} = I_{kLLL} (Z_{PE} \cong 0)$
I_{kLL}	$I_{kLLL} = 1,16 I_{kLL}$	-	$I_{kLN} = 0,58 I_{kLL} (Z_L = Z_N)$ $I_{kLN} = 0,38 I_{kLL} (Z_L = 0,5 Z_N)$ $I_{kLN} = 1,16 I_{kLL} (Z_N \cong 0)$	$I_{kLPE} = 0,58 I_{kLL} (Z_L = Z_{PE})$ $I_{kLPE} = 0,38 I_{kLL} (Z_L = 0,5 Z_{PE})$ $I_{kLPE} = 1,16 I_{kLL} (Z_{PE} \cong 0)$
I_{kLN}	$I_{kLLL} = 2 I_{kLN} (Z_L = Z_N)$ $I_{kLLL} = 3 I_{kLN} (Z_L = 0,5 Z_N)$ $I_{kLLL} = I_{kLN} (Z_N \cong 0)$	$I_{kLL} = 1,73 I_{kLN} (Z_L = Z_N)$ $I_{kLL} = 2,6 I_{kLN} (Z_L = 0,5 Z_N)$ $I_{kLL} = 0,87 I_{kLN} (Z_N \cong 0)$	-	

6 Obliczenia wartości prądu zwarciovego

6.3 Obliczenia wartości prądu zwarciovego: „metoda mocy zwarcioviej”

Wartość prądu zwarciovego można określić w oparciu o „metodę mocy zwarcioviej”. Umożliwia ona określenie, w prosty sposób, przybliżonej wartości prądu zwarciovego w punkcie montażu. Otrzymany wynik jest zbliżony do rzeczywistego, a przez to akceptowalny. Metoda ta nie jest jednak zachowawcza i może pozwolić uzyskać dokładniejsze wyniki, jeśli zostaną uwzględnione współczynniki mocy uwzględnianych elementów (sieć, generatory, transformatory, silniki, przewody o dużych przekrojach, itp...).

„Metoda mocy zwarcioviej” oblicza wartość prądu zwarciovego I_k na podstawie wzoru:

$$\text{Zwarcie trójfazowe} \quad I_k = \frac{S_k}{\sqrt{3} \cdot U_r}$$

$$\text{Zwarcie dwufazowe} \quad I_k = \frac{S_k}{2 \cdot U_r}$$

gdzie:

- S_k jest mocą pozorną zwarciovą w punkcie zwarcia;
- U_r jest napięciem znamionowym.

W celu określenia mocy pozornej zwarcioviej S_k należy uwzględnić wszystkie elementy sieci. Mogą to być:

- elementy, które biorą udział w prądzie zwarciovym: sieć, generatory, silniki;
- elementy, które ograniczają wartość prądu zwarciovego: przewody i transformatory.

Procedura obliczeń prądu zwarciovego obejmuje następujące etapy:

1. obliczenie mocy zwarcioviej poszczególnych elementów instalacji;
2. obliczenie wartości mocy zwarcioviej w miejscu zwarcia;
3. obliczenie wartości prądu zwarciovego.

6.3.1 Obliczenia mocy zwarcioviej poszczególnych elementów instalacji

Moc pozorną zwarciovą S_k należy określić dla wszystkich elementów instalacji:

Sieć

Zakłada się, że sieć elektryczna obejmuje wszystkie elementy znajdujące się przed punktem zasilania.

6 Obliczenia wartości prądu zwarciovego

Dystrybutor energii dostarcza zazwyczaj informację na temat wartości mocy pozornej zwarcioviej (S_{knet}) w punkcie zasilania. Jednakże, jeśli znana jest wartość prądu zwarciovego I_{knet} w przypadku instalacji trójfazowych wartość mocy można obliczyć stosując następujący wzór:

$$S_{knet} = \sqrt{3}U_r I_{knet}$$

gdzie U_r jest napięciem znamionowym w punkcie zasilania.

Jeśli wyżej wymienione dane nie są znane, jako wartości odniesienia można wykorzystać wartość mocy S_{knet} podaną w tabeli poniżej:

Napięcie sieci U_r [kV]	Moc zwarciovia S_{knet} [MVA]
Do 20	500
Do 32	750
Do 63	1000

Generator

Wartość mocy zwarcioviej oblicza się na podstawie wzoru:

$$S_{kgen} = \frac{S_r \cdot 100}{X_{d\%}^*}$$

gdzie $X_{d\%}^*$ jest procentową wartością reaktancji przejściowej wstępnej (X_d'') lub reaktancji przejściowej (X_d') lub reaktancji synchronicznej (X_d), w zależności od chwili, dla której szacowana jest moc zwarciovia. W sposób ogólny, reaktancje są podawane jako wartość procentowa impedancji znamionowej generatora (Z_d), określonej wzorem:

$$Z_d = \frac{U_r^2}{S_r}$$

gdzie U_r i S_r są napięciem i mocą znamionową generatora. Typowe wartości mogą wynosić:

Typical values can be:

- $X_{d\%}^*$ od 10 % do 20 %;
- $X_{d\%}'$ od 15 % do 40 %;
- $X_{d\%}$ od 80 % do 300 %.

Zazwyczaj rozważany jest najgorszy przypadek, czyli reaktancja przejściowa wstępna. W tabeli poniżej podano przybliżone wartości mocy zwarcioviej generatorów ($X_{d\%}^* = 12,5\%$):

S_r [kVA]	50	63	125	160	200	250	320	400	500	630	800	1000	1250	1600	2000	2500	3200	4000
S_{kgen} [MVA]	0,4	0,5	1,0	1,3	1,6	2,0	2,6	3,2	4,0	5,0	6,4	8,0	10,0	12,8	16,0	20,0	25,6	32,0

6 Obliczenia wartości prądu zwarciego

Trójfazowe silniki asynchroniczne

W warunkach zwarcia, silniki elektryczne uczestniczą w prądzie zwarcia przez krótką chwilę (5-6 okresów).

Wartość mocy można obliczyć w zależności od wartości prądu zwarciego silnika (I_k), wykorzystując następujący wzór:

$$S_{kmot} = \sqrt{3} \cdot U_r \cdot I_k$$

Typowe wartości są następujące:

$$S_{kmot} = 5 \div 7 S_{mot}$$

(I_k wynosi około $5 \div 7 I_{mot}$: 5 dla małych silników i 7 dla dużych silników).

Transformatory

Moc zwarciową transformatora (S_{ktrafo}) można obliczyć na podstawie następującego wzoru:

$$S_{ktrafo} = \frac{100}{u_k \%} \cdot S_r$$

W tabeli poniżej podano przybliżone wartości mocy zwarciowej transformatorów:

S_r [kVA]	50	63	125	160	200	250	320	400	500	630	800	1000	1250	1600	2000	2500	3200	4000
u_k %	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	5	5	6	6	6	6	6
S_{ktrafo} [MVA]	1,3	1,6	3,1	4	5	6,3	8	10	12,5	15,8	16	20	25	26,7	33,3			

Przewody

Przybliżoną wartość mocy zwarciowej przewodów można uzyskać, korzystając ze wzoru:

$$S_{kcable} = \frac{U_r^2}{Z_C}$$

gdzie impedancja przewodu (Z_C) wynosi:

$$Z_C = \sqrt{R_C^2 + X_C^2}$$

W tabeli poniżej podano przybliżone wartości mocy zwarciowej przewodów, dla częstotliwości 50 i 60 Hz, w funkcji napięcia zasilania (długość przewodu = 10 m):

6 Obliczenia wartości prądu zwarciovego

S [mm ²]	230 [V]	400 [V]	440 [V]	500 [V]	690 [V]	230 [V]	400 [V]	440 [V]	500 [V]	690 [V]
	S _{kcable} [MVA] @50 Hz					S _{kcable} [MVA] @60 Hz				
1,5	0,44	1,32	1,60	2,07	3,94	0,44	1,32	1,60	2,07	3,94
2,5	0,73	2,20	2,66	3,44	6,55	0,73	2,20	2,66	3,44	6,55
4	1,16	3,52	4,26	5,50	10,47	1,16	3,52	4,26	5,50	10,47
6	1,75	5,29	6,40	8,26	15,74	1,75	5,29	6,40	8,26	15,73
10	2,9	8,8	10,6	13,8	26,2	2,9	8,8	10,6	13,7	26,2
16	4,6	14,0	16,9	21,8	41,5	4,6	13,9	16,9	21,8	41,5
25	7,2	21,9	26,5	34,2	65,2	7,2	21,9	26,4	34,1	65,0
35	10,0	30,2	36,6	47,3	90,0	10,0	30,1	36,4	47,0	89,6
50	13,4	40,6	49,1	63,4	120,8	13,3	40,2	48,7	62,9	119,8
70	19,1	57,6	69,8	90,1	171,5	18,8	56,7	68,7	88,7	168,8
95	25,5	77,2	93,4	120,6	229,7	24,8	75,0	90,7	117,2	223,1
120	31,2	94,2	114,0	147,3	280,4	29,9	90,5	109,5	141,5	269,4
150	36,2	109,6	132,6	171,2	326,0	34,3	103,8	125,6	162,2	308,8
185	42,5	128,5	155,5	200,8	382,3	39,5	119,5	144,6	186,7	355,6
240	49,1	148,4	179,5	231,8	441,5	44,5	134,7	163,0	210,4	400,7
300	54,2	164,0	198,4	256,2	488,0	48,3	146,1	176,8	228,3	434,7

W przypadku n równoległych przewodów należy pomnożyć wartość podaną w tabeli przez n . Jeśli długość przewodu (L_{act}) jest inna, niż 10 m, należy pomnożyć wartość z tabeli przez odpowiedni współczynnik:

$$\frac{10}{L_{act}}$$

6.3.2 Obliczenia wartości prądu zwarciovego w miejscu zwarcia

Zasada obliczania mocy zwarcioviej w punkcie montażu, w zależności od mocy zwarcioviej różnych elementów obwodu, jest podobna do obliczeń admitancji równoważnej. W szczególności:

- moc elementów połączonych szeregowo jest równa sumie odwrotności poszczególnych mocy (tak, jak w przypadku równoległego połączenia impedancji);

$$S_k = \frac{1}{\sum \frac{1}{S_i}}$$

- moc elementów połączonych równolegle jest równa sumie poszczególnych mocy (tak, jak w przypadku szeregowego połączenia impedancji);

$$S_k = \sum S_i$$

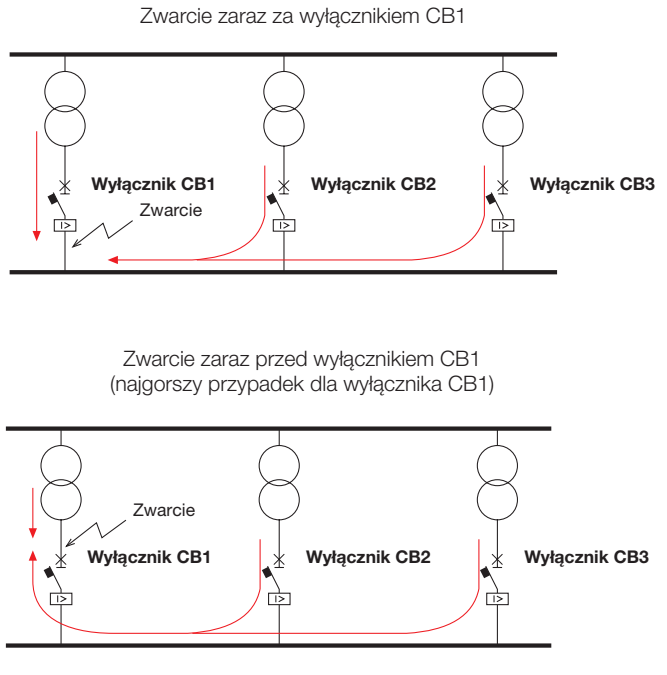
Elementy obwodu są uznawane za połączone szeregowo lub równolegle, patrząc od strony punktu zwarcia.

W przypadku szeregu gałęzi połączonych równolegle, rozływ prądu pomiędzy poszczególnymi gałęziami należy obliczyć po uprzednim obliczeniu wartości prądu zwarciovego w miejscu zwarcia. Należy to zrobić, w celu zapewnienia prawidłowego doboru zabezpieczeń zamontowanych w poszczególnych gałęziach obwodu.

6 Obliczenia wartości prądu zwarciego

6.3.3 Obliczenia wartości prądu zwarciego

W celu określenia wartości prądu zwarciego w instalacji, należy uwzględnić punkt zwarcia oraz konfigurację systemu, która prowadzi do uzyskania maksymalnej wartości prądu zwarciego, dla zamontowanych urządzeń. Jeśli jest to konieczne, należy również uwzględnić udział silników w wartości prądu zwarcia. Przykładowo, w przedstawionym poniżej przypadku, dla wyłącznika CB1 najgorszy przypadek występuje wtedy, kiedy zwarcie ma miejsce zaraz przed wyłącznikiem. W celu określenia wartości prądu wyłączalnego wyłącznika, należy uwzględnić wpływ obydwu transformatorów połączonych równolegle.

Kiedy zostanie już określona moc zwarciowa odpowiadająca danemu miejscu zwarcia, można obliczyć wartość prądu zwarciego, wykorzystując poniższy wzór:

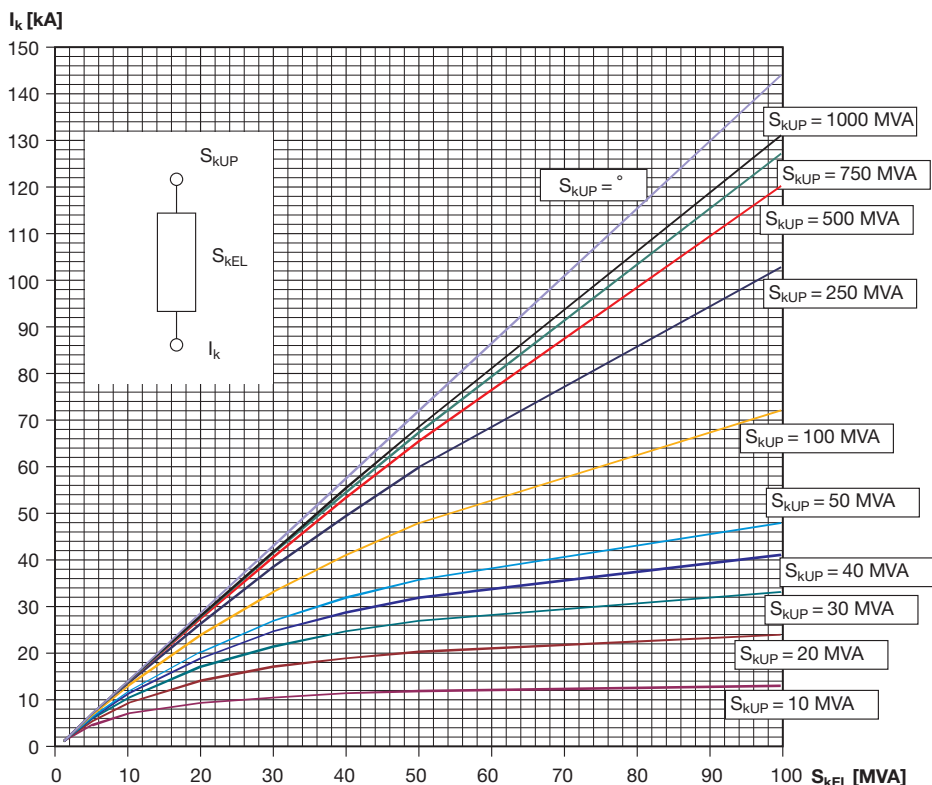
Zwarcie trójfazowe
$$I_k = \frac{S_k}{\sqrt{3} \cdot U_r}$$

Zwarcie dwufazowe
$$I_k = \frac{S_k}{2 \cdot U_r}$$

6 Obliczenia wartości prądu zwarciego

W pierwszym przybliżeniu, wykorzystując poniższy wykres, można oszacować wartość trójfazowego prądu zwarciego za obiektem o znanej mocy zwarciowej (S_{kEL}). W oparciu o tę wartość, znając wartość mocy zwarciowej przed obiektem (S_{kUP}), można odczytać na osi y wykresu wartość prądu I_k , która została podana w kA, dla napięcia 400 V.

Rysunek 1: Charakterystyka do obliczeń wartości trójfazowego prądu zwarciego, dla napięcia 400 V

1SDC010052F0001

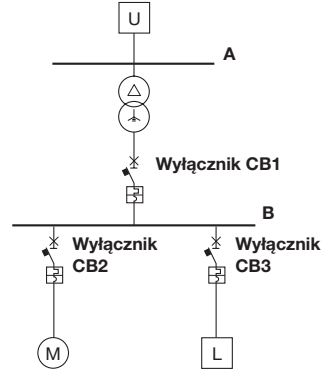
6 Obliczenia wartości prądu zwarcioowego

6.3.4 Przykłady

Na przedstawionych poniżej przykładach pokazano, w jaki sposób oblicza się wartości prądu zwarcioowego, w różnego typu instalacjach.

Przykład 1

Sieć zasilająca:	$U_r = 20000 \text{ V}$ $S_{\text{knet}} = 500 \text{ MVA}$
Transformator:	$S_r = 1600 \text{ kVA}$ $u_k \% = 6\%$ $U_{1r} / U_{2r} = 20000/400$
Silnik:	$P_r = 220 \text{ kW}$ $I_{\text{kmot}} / I_r = 6,6$ $\cos \varphi_r = 0,9$ $\eta = 0,917$
Obciążenie zastępcze:	$I_{\text{L}} = 1443,4 \text{ A}$ $\cos \varphi_r = 0,9$

1SDC010053FP001

Obliczenia mocy zwarciowej różnych elementów

Sieć:	$S_{\text{knet}} = 500 \text{ MVA}$
Transformator:	$S_{\text{ktrafa}} = \frac{100}{u_k \%} \cdot S_r = 26,7 \text{ MVA}$
Silnik:	$S_{\text{rmot}} = \frac{P_r}{\eta \cdot \cos \varphi_r} = 267 \text{ kVA}$

$S_{\text{kmot}} = 6,6 \cdot S_{\text{rmot}} = 1,76 \text{ MVA}$ przez pierwsze 5-6 okresów (około 100 ms dla częstotliwości 50 Hz)

Obliczenia wartości prądu zwarcioowego na potrzeby doboru wyłączników

Dobór wyłącznika CB1

W przypadku wyłącznika CB1, najgorszy przypadek ma miejsce wtedy, kiedy do zwarcia dochodzi zaraz za wyłącznikiem. W przypadku zwarcia tuż przed wyłącznikiem, przez wyłącznik płynąłby tylko prąd zakłócenioowy płynący z silnika, którego wartość byłaby dużo mniejsza, niż prądu wynikającego z udziału sieci.

6 Obliczenia wartości prądu zwarciovego

Obwód, widziany z punktu zwarcia, stanowi połączenie szeregowe sieci i transformatora. Zgodnie z podanymi wcześniej zasadami, moc zwarciovą należy określić, stosując poniższy wzór:

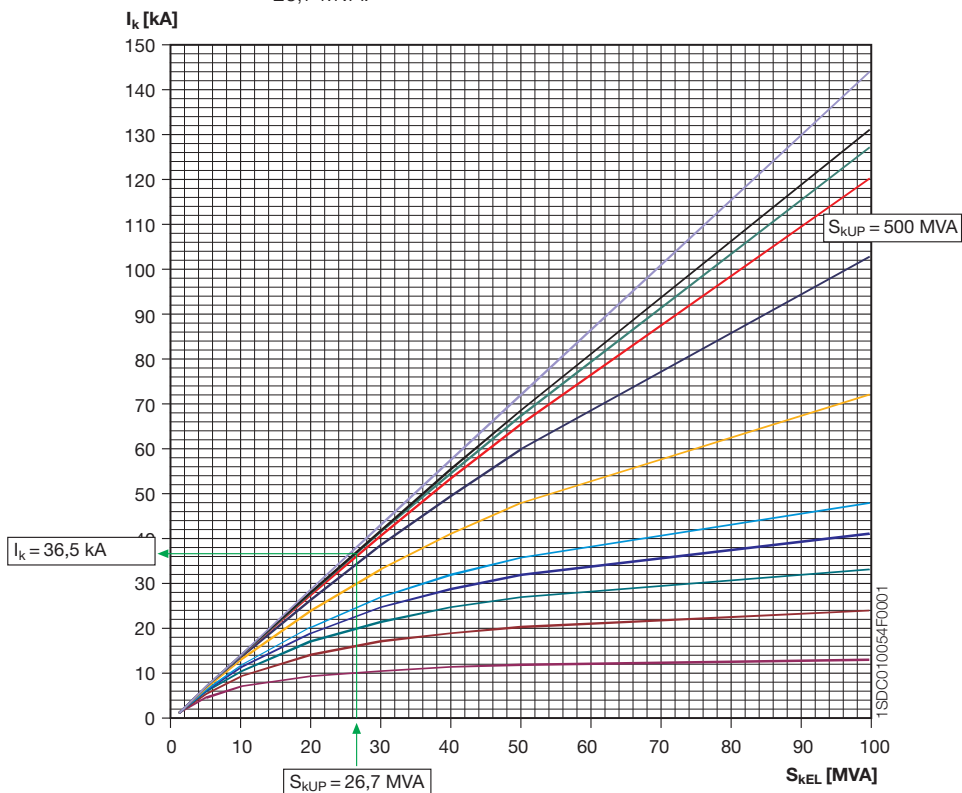
$$S_{kCB1} = \frac{S_{knet} \cdot S_{ktrafo}}{S_{knet} + S_{ktrafo}} = 25,35 \text{ MVA}$$

Maksymalna wartość prądu zakłóceniovego wynosi więc:

$$I_{kCB1} = \frac{S_{kCB1}}{\sqrt{3} \cdot U_r} = 36,6 \text{ kA}$$

Wartość prądu znamionowego po stronie nn transformatora wynosi 2309 A. Wobec powyższego wybrano wyłącznik typu Emax E3N 2500.

Wykorzystując charakterystykę z rysunku 1 można odczytać wartość prądu I_{kCB1} na podstawie krzywej $S_{kUP} = S_{knet} = 500 \text{ MVA}$, odpowiadającej $S_{kEL} = S_{knet} = 26,7 \text{ MVA}$:

6 Obliczenia wartości prądu zwarciego

Dobór wyłącznika CB2

W przypadku wyłącznika CB2, najgorszy przypadek ma miejsce wtedy, kiedy do zwarcia dochodzi zaraz za wyłącznikiem. Obwód, widziany z punktu zwarcia, stanowi połączenie szeregowe sieci i transformatora. Wartość prądu zwarciego jest taka sama, jak w przypadku wyłącznika CB1.

$$I_{kCB1} = \frac{S_{kCB1}}{\sqrt{3} \cdot U_r} = 36.6 \text{ kA}$$

Wartość prądu znamionowego silnika wynosi 385 A. Wobec powyższego wybrano wyłącznik typu Tmax T5H 400.

Dobór wyłącznika CB3

W przypadku wyłącznika CB3, najgorszy przypadek ma także miejsce wtedy, kiedy do zwarcia dochodzi zaraz za wyłącznikiem.

Obwód, widziany z punktu zwarcia, stanowi połączenie równoległe dwóch gałęzi: silnika i połączenia szeregowego sieci i transformatora. Zgodnie z podanymi wcześniej zasadami, moc zwarciową należy określić, stosując poniższy wzór: Silnik // (sieć + transformator)

$$S_{kCB3} = S_{kmot} + \frac{1}{\frac{1}{S_{knet}} + \frac{1}{S_{ktrafo}}} = 27,11 \text{ MVA}$$

$$I_{kCB3} = \frac{S_{kCB3}}{\sqrt{3} \cdot U_r} = 39,13 \text{ kA}$$

Wartość prądu znamionowego obciążenia wynosi 1443 A. Wobec powyższego wybrano wyłącznik typu Tmax T7S1600 lub typu Emax X1B1600.

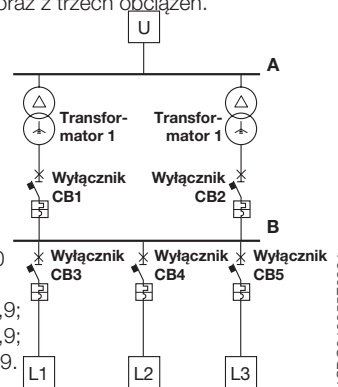
Przykład 2

Przedstawiony na schemacie obwód składa się z zasilania, dwóch transformatorów połączonych równoległe oraz z trzech obciążeń.

Sieć zasilająca: $U_{r1} = 20000 \text{ V}$
 $S_{knet} = 500 \text{ MVA}$

Transformatory 1 i 2: $S_r = 1600 \text{ kVA}$
 $u_k\% = 6\%$
 $U_{1r}/U_{2r} = 20000/400$

Obciążenie L1: $S_r = 1500 \text{ kVA}$; $\cos\varphi = 0,9$;
 Obciążenie L2: $S_r = 1000 \text{ kVA}$; $\cos\varphi = 0,9$;
 Obciążenie L3: $S_r = 50 \text{ kVA}$; $\cos\varphi = 0,9$.

1SDCO10055F0001

6 Obliczenia wartości prądu zwarciovego

Obliczenia mocy zwarcioviej różnych elementów:

$$\text{Sieć} \quad S_{\text{knet}} = 500 \text{ MVA}$$

$$\text{Transformatory 1 i 2} \quad S_{\text{ktrafo}} = \frac{S_r}{u_k \%} \cdot 100 = 26,7 \text{ MVA}$$

Dobór wyłącznika CB1 (CB2)

W przypadku wyłącznika CB1 (CB2), najgorszy przypadek ma miejsce wtedy, kiedy do zwarcia dochodzi zaraz za wyłącznikiem. Zgodnie z przedstawionymi wcześniej zasadami, obwód widziany z punktu zwarcia jest równoważny równoległemu połączeniu dwóch transformatorów, połączonych szeregowo z siecią: sieć + (transformator 1 // transformator 2).

Obliczona w ten sposób wartość prądu zwarciovego odpowiada zwarciu na szynie zbiorczej. Prąd ten, uwzględniając symetrię obwodu, rozplywa się po równo na obydwie gałęzie (po połowie w każdej). Prąd przepływający przez wyłącznik CB1 (CB2) jest więc równy połowie wartości prądu szyny zbiorczej.

$$S_{\text{kbusbar}} = \frac{S_{\text{knet}} \cdot (S_{\text{trafo1}} + S_{\text{trafo2}})}{S_{\text{knet}} + (S_{\text{trafo1}} + S_{\text{trafo2}})} = 48,2 \text{ MVA}$$

$$I_{\text{kbusbar}} = \frac{S_{\text{kbusbar}}}{\sqrt{3} \cdot U_r} = 69,56 \text{ kA}$$

$$I_{\text{kCB1(2)}} = \frac{I_{\text{kbusbar}}}{2} = 34,78 \text{ kA}$$

Wobec powyższego jako wyłącznik CB1 (CB2), uwzględniając wartość prądu znamionowego transformatorów, wybrano wyłącznik typu Emax E3N 2500.

Dobór wyłączników CB3-CB4-CB5

W przypadku tych wyłączników, najgorszy przypadek ma także miejsce wtedy, kiedy do zwarcia dochodzi zaraz za wyłącznikiem. Wobec tego jako prąd zwarciovyy należy przyjąć prąd na szynie zbiorczej:

$$I_{\text{kCB3}} = I_{\text{kbusbar}} = 69,56 \text{ kA}$$

Uwzględniając prądy obciążeń, należy więc wybrać następujące wyłączniki:

Wyłącznik CB3: Emax E3S 2500

Wyłącznik CB4: Emax E2S 1600

Wyłącznik CB5: Tmax T2H 160

6 Obliczenia wartości prądu zwarciovego

6.4 Obliczenia wartości prądu zwarciovego I_k za przewodem, w funkcji prądu przed przewodem

Przedstawiona poniżej tabela umożliwi określenie, w sposób zachowawczy, wartości trójfazowego prądu zwarciovego w punkcie sieci 400 V, za jednobiegunowym przewodem miedzianym, w temperaturze 20°C. Znane wartości:

- wartość trójfazowego prądu zwarciovego przed przewodem;
- długość i przekrój przewodu.

Przekrój przewodu [mm ²]	Długość [m]															
	0,9	1	1,2	1,5	1,8	2,3	2,9	3,5	4,1	4,7	5,8	7	9,4	12	16	24
1,5																
2,5																
4																
6																
10																
16																
25																
35																
50																
70																
95																
120																
150																
185																
240																
300																
2x120																
2x150																
2x185																
3x120																
3x150																
3x185																

I_k przed przewodem

I_k za przewodem

[kA]	[kA]																								
100	96	92	89	85	82	78	71	65	60	50	43	36	31	27	24	20	17	13	11	7,8	5,6	3,7	2,7	2,0	1,3
90	86	83	81	78	76	72	67	61	57	48	42	35	31	27	24	20	17	13	11	7,8	5,6	3,7	2,7	2,0	1,3
80	77	75	73	71	69	66	62	57	53	46	40	34	30	27	24	20	17	13	10	7,7	5,5	3,7	2,7	2,0	1,3
70	68	66	65	63	62	60	56	53	49	43	38	33	29	26	23	19	16	13	10	7,6	5,5	3,7	2,7	2,0	1,3
60	58	57	56	55	54	53	50	47	45	40	36	31	28	25	23	19	16	12	10	7,5	5,4	3,7	2,7	2,0	1,3
50	49	48	47	46	45	44	43	41	39	35	32	29	26	23	21	18	15	12	10	7,3	5,3	3,6	2,6	2,0	1,3
40	39	39	38	38	37	37	35	34	33	31	28	26	24	22	20	17	15	12	10	7,1	5,2	3,6	2,6	2,0	1,3
35	34	34	34	33	33	32	32	31	30	28	26	24	22	20	19	16	14	11	10	7,1	5,1	3,5	2,6	2,0	1,3
30	30	29	29	28	28	28	27	26	25	23	22	20	19	18	16	14	11	9,3	7,0	5,0	3,5	2,6	1,9	1,3	
25	25	24	24	24	24	24	23	23	22	21	21	19	18	17	16	14	13	11	9,0	6,8	5,0	3,4	2,6	1,9	1,3
20	20	20	20	19	19	19	19	18	18	18	17	16	15	15	14	13	12	10	8,4	6,5	4,8	3,3	2,5	1,9	1,3
15	15	15	15	15	14	14	14	14	14	14	13	12	12	12	11	10	8,7	7,6	6,1	4,6	3,2	2,5	1,9	1,3	
12	12	12	12	12	12	12	12	11	11	11	11	11	10	10	10	9,3	8,8	7,8	7,0	5,7	4,4	3,1	2,4	1,9	1,3
10	10	10	10	10	10	10	10	9,5	9,4	9,2	9,0	8,8	8,5	8,3	8,1	7,7	7,3	6,5	5,9	5,0	3,9	2,9	2,3	1,8	1,2
8,0	8,0	7,9	7,9	7,9	7,8	7,8	7,7	7,7	7,6	7,5	7,4	7,2	7,1	6,9	6,8	6,5	6,2	5,7	5,2	4,5	3,7	2,8	2,2	1,7	1,2
6,0	6,0	5,9	5,9	5,9	5,9	5,8	5,8	5,8	5,7	5,6	5,5	5,4	5,3	5,2	5,1	4,9	4,8	4,4	4,1	3,6	3,1	2,4	2,0	1,6	1,1
3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	2,9	2,9	2,9	2,9	2,9	2,8	2,8	2,8	2,7	2,7	2,6	2,5	2,4	2,2	2,0	1,7	1,4	1,2	0,9

6 Obliczenia wartości prądu zwarciego

Uwaga:

- W przypadku wartości prądu I_k przed przewodem i długości przewodu innych, niż podane w tabeli, należy rozważyć:
 - wartość prądu tuż powyżej wartości I_k przed przewodem;
 - długość tuż poniżej długości przewodu.

Takie przybliżenia umożliwiają dokonanie obliczeń sprzyjających bezpieczeństwu.

- W przypadku przewodów ułożonych równoległe – przypadek ten nie został uwzględniony w tabeli – długość należy podzielić przez liczbę równoległych przewodów.

Przykład

Dane

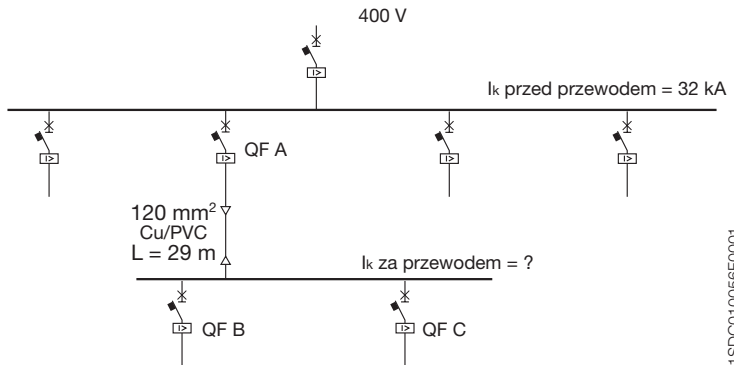
Napięcie znamionowe = 400 V

Przekrój przewodu: 120 mm²

Przewodnik = miedź

Długość = 29 m

Wartość prądu zwarciego przed przewodem = 32 kA

1SDC010056F0001

Procedura

W wierszu odpowiadającym przekrojowi przewodu 120 mm² można znaleźć kolumnę dla długości równej 29 m lub długości tuż poniżej (w tym przypadku 24 m). W kolumnie powyżej wartości prądu zwarciego można odnaleźć wiersz z wartością 32 kA lub wartością zaraz powyżej (w tym przypadku 35 kA). Na podstawie przecięcia tego ostatniego wiersza z wcześniej wybraną kolumną, odczytana wartość prądu zwarciego za przewodem wynosi 26 kA.

6 Obliczenia wartości prądu zwarciego

6.5 Sekwencje algebraiczne

6.5.1 Aspekty ogólne

Można w bardzo prosty sposób przeanalizować symetryczną, zrównoważoną sieć trójfazową, redukując ją do sieci jednofazowej o napięciu znamionowym takim samym, co napięcie linia-przewód neutralny w sieci trójfazowej.

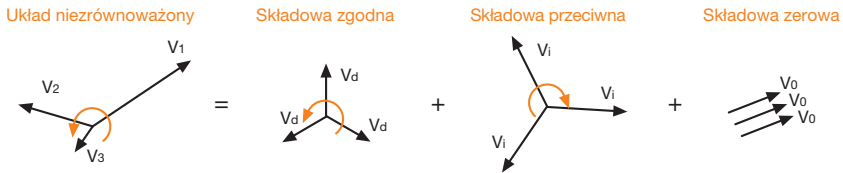
Sieci asymetrycznej nie można zredukować w taki sam sposób, w celu analizy, ze względu na jej niezrównoważenie. W takim przypadku, ponieważ nie można wprowadzić uproszczenia, należy postępować zgodnie z metodą analizy typową dla obliczeń instalacji elektrycznych.

Technika modelowania, która umożliwia obliczenia dla niezrównoważonej sieci asymetrycznej, przekształcając ją w zespół trzech sieci zrównoważonych, z których każda może zostać przedstawiona przez równoważny obwód jednofazowy, łatwy do rozwiązania, jest nazywana metodą składowych symetrycznych.

Metoda ta opiera się na analizie matematycznej, według której dowolny zbiór trzech fazorów¹ może zostać podzielony na trzy zbiory fazorów o następujących parametrach:

- zbiór zrównoważony, nazywany *składową zgodną*, utworzony z trzech fazorów o takim samym module, przesuniętych względem siebie o 120° , o takiej samej kolejności faz, co układ początkowy
- zbiór zrównoważony, nazywany *składową przeciwną*, utworzony z trzech fazorów o takim samym module, przesuniętych względem siebie o 120° , o kolejności faz odwrotnej, niż układ początkowy
- zbiór utworzony przez trzy fazory w fazie, o takim samym module, nazywany *składową zerową*.

Figure 1

¹ Fazor jest wektorowym przedstawieniem wielkości zmiennej w czasie. Sygnał postaci $v(t) = \sqrt{2} \cdot V \cdot \cos(\omega \cdot t + \varphi)$ można zapisać za pomocą fazora $\vec{v} = V \cdot e^{j\varphi}$.

6 Obliczenia wartości prądu zwarciovego

6.5.2 Instalacje składowej zgodnej, przeciwnej i zerowej

Przedstawione poniżej zależności* opisują związek pomiędzy wielkościami dla zrównoważonej sieci trójfazowej oraz instalacją składowej zgodnej, przeciwnej i zerowej:

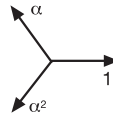
$$\begin{array}{llll}
 \bar{V}_0 = \frac{1}{3} (\bar{V}_1 + \bar{V}_2 + \bar{V}_3) & \bar{I}_0 = \frac{1}{3} (\bar{I}_1 + \bar{I}_2 + \bar{I}_3) & \bar{V}_1 = \bar{V}_0 + \bar{V}_d + \bar{V}_i & \bar{I}_1 = \bar{I}_0 + \bar{I}_d + \bar{I}_i \\
 \bar{V}_d = \frac{1}{3} (\bar{V}_1 + \alpha \cdot \bar{V}_2 + \alpha^2 \cdot \bar{V}_3) & \bar{I}_d = \frac{1}{3} (\bar{I}_1 + \alpha \cdot \bar{I}_2 + \alpha^2 \cdot \bar{I}_3) & \bar{V}_2 = \bar{V}_0 + \alpha^2 \cdot \bar{V}_d + \alpha \cdot \bar{V}_i & \bar{I}_2 = \bar{I}_0 + \alpha^2 \cdot \bar{I}_d + \alpha \cdot \bar{I}_i \\
 \bar{V}_i = \frac{1}{3} (\bar{V}_1 + \alpha^2 \cdot \bar{V}_2 + \alpha \cdot \bar{V}_3) & \bar{I}_i = \frac{1}{3} (\bar{I}_1 + \alpha^2 \cdot \bar{I}_2 + \alpha \cdot \bar{I}_3) & \bar{V}_3 = \bar{V}_0 + \alpha \cdot \bar{V}_d + \alpha^2 \cdot \bar{V}_i & \bar{I}_3 = \bar{I}_0 + \alpha \cdot \bar{I}_d + \alpha^2 \cdot \bar{I}_i
 \end{array}$$

* W podanych wzorach, indeksy dolne odnoszące się do składowej zgodnej, składowej przeciwnej oraz składowej zerowej oznaczono, odpowiednio, "d", "i" oraz "0".

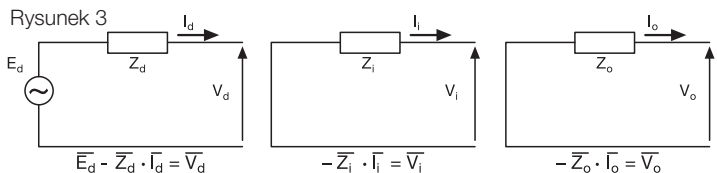
Składowa zespolona $\alpha = -\frac{1}{2} + j\frac{\sqrt{3}}{2}$ jest wektorem jednostkowym, który pomnożony przez wektor powoduje jego obrót o 120° w kierunku dodatnim (przeciwnym do kierunku wskazówek zegara). Składowa zespolona $\alpha^2 = -\frac{1}{2} - j\frac{\sqrt{3}}{2}$ powoduje obrót wektora o -120° . Poniżej podano niektóre przydatne zależności, dla opisanych powyżej trzech wektorów:

$$\begin{array}{l}
 1 + \alpha + \alpha^2 = 0 \\
 |\alpha^2 - \alpha| = \sqrt{3}
 \end{array}$$

Rysunek 2

Można więc stwierdzić, że rzeczywista sieć trójfazowa może zostać zastąpiona przez trzy sieci jednofazowe, związane ze składową zgodną, przeciwną i zerową, a każdej składowej odpowiada stosowny obwód równoważny. Jeśli generatory mogą być traktowane jako symetryczne, co ma miejsce w rzeczywistych instalacjach, zakładając, że generują one tylko składową zgodną, trzy sieci jednofazowe są definiowane przez następujące obwody i równania:

Gdzie:

- E_d jest napięciem linia-przewód neutralny ($E_d = \frac{U_r}{\sqrt{3}}$) segmentu, przed miejscem zwarcia
- Z jest impedancją instalacji przed miejscem zwarcia
- I jest prądem zakłóceniovym;
- V jest napięciem zmierzonym w miejscu zwarcia

6 Obliczenia wartości prądu zwarciego

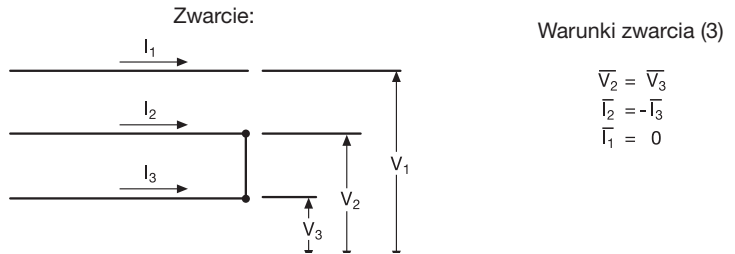
6.5.3 Obliczenia prądów zwarciovych, wykorzystując algebrę sekwencji

Nie wchodząc w szczegóły analizy teoretycznej, w oparciu o przykład można zademonstrować procedurę upraszczającą, umożliwiającą rozwiązanie sieci elektrycznej w określonych warunkach zwarcia.

Zwarcie linia-linia izolowana

Na schemacie przedstawiono tego typu zwarcie oraz powiązania pomiędzy prądami i napięciami, które można przedstawić w następujący sposób:

Rysunek 4

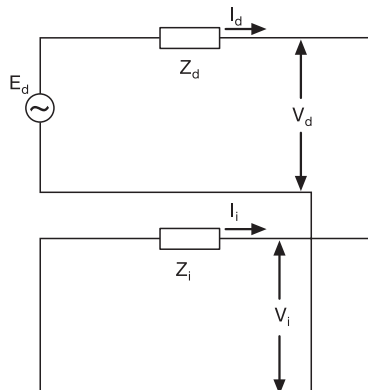
Wykorzystując podane warunki zwarcia oraz wzór 1), otrzymujemy:

$$\begin{aligned} V_d &= V_i \\ I_d &= -I_i \end{aligned} \quad (4)$$

$I_o = 0$ wobec tego $V_o = 0$

Powyższe zależności zastosowane do trzech obwodów z rysunku 3 umożliwiają określenie sieci równoważnej względem analizowanej sieci trójfazowej, przedstawiającej początkowy stan zwarcia. Sieć tą można przedstawić w następujący sposób:

Rysunek 5

6 Obliczenia wartości prądu zwarciego

Rozwiązując ten prosty układ (składający się z połączonych szeregowo elementów) względem prądu I_d , otrzymujemy:

$$\bar{I}_d = \frac{\bar{E}_d}{\bar{Z}_d + \bar{Z}_i} \quad 5)$$

Wykorzystując wzory 2) dla prądu oraz wzory 4), otrzymujemy:

$$\bar{I}_2 = (\alpha^2 - \alpha) \cdot \bar{I}_d \quad \bar{I}_3 = (\alpha - \alpha^2) \cdot \bar{I}_d$$

Ponieważ moduł $|(\alpha^2 - \alpha)|$ okazuje się być równy $\sqrt{3}$, wartość prądu zwarciego linia-linia w dwóch zwartych fazach można opisać w następujący sposób:

$$|\bar{I}_2| = |\bar{I}_3| = |\bar{I}_{k2}| = \sqrt{3} \cdot \left| \frac{\bar{E}_d}{\bar{Z}_d + \bar{Z}_i} \right|$$

Wykorzystując wzory 2) dla napięcia oraz otrzymane poprzednio wzory 4), otrzymujemy:

$$\begin{aligned} \bar{V}_1 &= 2 \cdot \bar{V}_i & 6) \text{ dla fazy, w której nie wystąpiło zwarcie} \\ \bar{V}_2 = \bar{V}_3 &= (\alpha^2 + \alpha) \cdot \bar{V}_d = -\bar{V}_d & 7) \text{ dla faz, w których wystąpiło zwarcie} \end{aligned}$$

Oporając się na układzie dla składowej przeciwnej, równanie 6) można zapisać w postaci: $\bar{V}_1 = -2 \cdot \bar{Z}_i \cdot \bar{I}_i$.

Wobec powyższego oraz ponieważ $\bar{I}_d = -\bar{I}_i$, dla fazy, w której nie wystąpiło zwarcie, otrzymujemy:

$$\bar{V}_1 = \frac{2 \cdot \bar{Z}_i}{\bar{Z}_d + \bar{Z}_i} \cdot \bar{E}_d$$

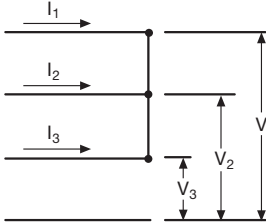
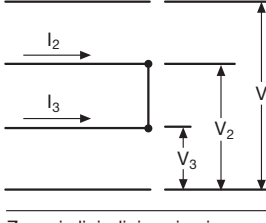
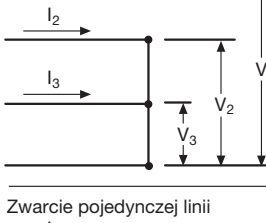
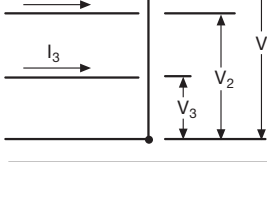
Dla faz, w których wystąpiło zwarcie, ponieważ $\bar{V}_d = \bar{V}_i = \frac{\bar{V}_1}{2}$, otrzymujemy:

$$\bar{V}_2 = \bar{V}_3 = -\frac{\bar{V}_1}{2} = \frac{\bar{Z}_i \cdot \bar{E}_d}{\bar{Z}_d + \bar{Z}_i}$$

Oporając się na poprzednim przykładzie można przeprowadzić analizę każdego rodzaju zwarcia i opisać prądy zakłócenie i napięcia jako funkcje impedancji składowych.

6 Obliczenia wartości prądu zwarciego

Podsumowanie zostało zamieszczone w tabeli 1, poniżej:

Rodzaj zwarcia	Warunki zwarcia:	Prąd	Napięcia faz
Zwarcie trójfazowe	$\begin{aligned} \bar{V}_1 &= \bar{V}_2 = \bar{V}_3 \\ \bar{I}_1 + \bar{I}_2 + \bar{I}_3 &= 0 \end{aligned}$	$ \bar{I}_{k3} = \bar{I}_1 = \frac{U_n}{\sqrt{3} \cdot \bar{Z}_d }$	$\bar{V}_1 = \bar{V}_2 = \bar{V}_3 = 0$
Zwarcie linia-linia	$\begin{aligned} \bar{V}_2 &= \bar{V}_3 \\ \bar{I}_2 &= -\bar{I}_3 \end{aligned}$	$ \bar{I}_{k2} = \bar{I}_2 = \frac{U_n}{ \bar{Z}_d + \bar{Z}_1 }$	$\begin{aligned} \bar{V}_1 &= \frac{2}{\sqrt{3}} \cdot U_n \cdot \left \frac{\bar{Z}_1}{\bar{Z}_d + \bar{Z}_1} \right \\ \bar{V}_d = \bar{V}_3 &= \frac{U_n}{\sqrt{3}} \cdot \left \frac{\bar{Z}_1}{\bar{Z}_d + \bar{Z}_1} \right \end{aligned}$
Zwarcie linia-linia uziemiona	$\begin{aligned} \bar{V}_2 &= \bar{V}_3 = 0 \\ \bar{I}_1 &= 0 \end{aligned}$	$\begin{aligned} \bar{I}_2 &= U_n \cdot \left \frac{(1+\alpha^2) \cdot \bar{Z}_1 + \bar{Z}_0}{\bar{Z}_d \cdot \bar{Z}_1 + \bar{Z}_1 \cdot \bar{Z}_0 + \bar{Z}_0 \cdot \bar{Z}_d} \right \\ \bar{I}_3 &= U_n \cdot \left \frac{(1+\alpha) \cdot \bar{Z}_1 + \bar{Z}_0}{\bar{Z}_d \cdot \bar{Z}_1 + \bar{Z}_1 \cdot \bar{Z}_0 + \bar{Z}_0 \cdot \bar{Z}_d} \right \\ \bar{I}_{\text{ground}} = \bar{I}_2 + \bar{I}_3 &= U_n \cdot \left \frac{\bar{Z}_1}{\bar{Z}_d \cdot \bar{Z}_1 + \bar{Z}_1 \cdot \bar{Z}_0 + \bar{Z}_0 \cdot \bar{Z}_d} \right \end{aligned}$	$\begin{aligned} \bar{V}_2 &= \bar{V}_3 = 0 \\ \bar{V}_1 &= \sqrt{3} \cdot U_n \cdot \left \frac{\bar{Z}_1 \cdot \bar{Z}_0}{\bar{Z}_d \cdot \bar{Z}_1 + \bar{Z}_1 \cdot \bar{Z}_0 + \bar{Z}_0 \cdot \bar{Z}_d} \right \end{aligned}$
Zwarcie pojedynczej linii	$\begin{aligned} \bar{V}_1 &= 0 \\ \bar{I}_2 &= \bar{I}_3 = 0 \end{aligned}$	$ \bar{I}_{k1} = \bar{I}_1 = \frac{\sqrt{3} \cdot U_n}{ \bar{Z}_d + \bar{Z}_1 + \bar{Z}_0 }$	$\begin{aligned} \bar{V}_1 &= 0 \\ \bar{V}_2 &= U_n \cdot \left \frac{\bar{Z}_1 - \alpha \cdot \bar{Z}_0}{\bar{Z}_d + \bar{Z}_1 + \bar{Z}_0} \right \\ \bar{V}_d &= U_n \cdot \left \frac{-\alpha \cdot \bar{Z}_1 + \bar{Z}_0}{\bar{Z}_d + \bar{Z}_1 + \bar{Z}_0} \right \end{aligned}$

6 Obliczenia wartości prądu zwarciovego

6.5.4 Impedancje zwarciovie składowej zgodnej, przeciwnej i zerowej urządzeń elektrycznych

Każdy element sieci elektrycznej (sieć elektroenergetyczna – transformator – generator – przewód) może zostać opisany za pomocą wartości impedancji dla składowej zgodnej, przeciwnej lub zerowej.

Sieć elektroenergetyczna

Przez sieć elektroenergetyczną rozumiana jest sieć dystrybucyjna (zazwyczaj SN), z której jest zasilana instalacja. Charakteryzuje się ona impedancją składowej zgodnej i składowej przeciwnej, podczas gdy impedancja składowej zerowej nie jest uwzględniana, ponieważ połączone w układzie trójkąta uzwojenia pierwotne transformatora blokują prąd składowej zerowej. Dla występujących impedancji można zapisać:

$$Z_d = Z_i = Z_{NET} = \frac{U_r}{\sqrt{3} \cdot I_{k3}}$$

Transformator

Charakteryzuje się impedancją składowej zgodnej i składowej przeciwnej. Oprócz tego, w zależności od sposobu połączenia uzwojeń oraz w zależności od instalacji rozdzielczej po stronie NN, obecna może być również składowa zerowa. Można więc stwierdzić, że:

$$Z_d = Z_i = Z_T = \frac{uk \%}{100} \cdot \frac{U_r^2}{S_r}$$

a składową zerową można opisać jako:

$Z_o = Z_i$ jeśli w obydwu uzwojeniach możliwy jest przepływ prądów składowej zerowej
 $Z_o = \infty$ jest przepływ prądów składowej zerowej jest niemożliwy w obydwu uzwojeniach

Przewód

Charakteryzuje się impedancją składowej zgodnej, przeciwnej i zerowej, które zależą od drogi powrotnej prądu zwarciovego.

W przypadku składowej zgodnej i składowej przeciwnej można zapisać:

$$Z_d = Z_i = Z_C = R_C + j X_C$$

W celu oszacowania impedancji składowej zerowej należy znać drogę powrotną prądu:

$$Z_o = Z_C + j3 \cdot Z_{nC} = (R_C + 3 \cdot R_{nC}) + j (X_C + 3 \cdot X_{nC})$$

Powrót poprzez przewód neutralny (zwarcie faza-przewód neutralny)

$$Z_o = Z_C + j3 \cdot Z_{PEC} = (R_C + 3 \cdot R_{PEC}) + j (X_C + 3 \cdot X_{PEC})$$

Powrót poprzez przewód ochronny PE (zwarcie faza-przewód ochronny w ukł. TN-S)

$$Z_o = Z_{EC} + j3 \cdot Z_{EC} = (R_C + 3 \cdot R_{EC}) + j (X_C + 3 \cdot X_{EC})$$

Powrót poprzez ziemię (zwarcie faza-ziemia w układzie TT)

gdzie:

- Z_C , R_C i X_C odnoszą się do przewodu linii
- Z_{nC} , R_{nC} i X_{nC} odnoszą się do przewodu neutralnego
- Z_{PEC} , R_{PEC} i X_{PEC} odnoszą się do przewodu ochronnego PE
- Z_{EC} , R_{EC} i X_{EC} odnoszą się do ziemi.

6 Obliczenia wartości prądu zwarciego

Generatory synchroniczne

Ogólnie, reaktancje składowej zgodnej, przeciwnej i zerowej generatorów synchronicznych (jak również maszyn wirujących) mają różne wartości.

Dla sekwencji zgodnej, wykorzystywana jest tylko reaktancja wstępna znacząca X_d'' , ponieważ w tym przypadku obliczenia prądu zakłóceniewego prowadzą do największej wartości.

Reaktancja składowej przeciwnej jest silnie zmienna, zmieniając w zakresie od X_d'' do X_q'' . W chwili początkowej zwarcia, reaktancje X_d'' i X_q'' nie różnią się znacząco i, wobec tego, można przyjąć, że $X_i = X_d''$. Przeciwnie, jeśli reaktancje X_d'' i X_q'' różnią się znacząco, można wykorzystać wartość równą średniej wartości tych dwóch reaktancji; oznacza to, że:

$$X_i = \frac{X_d'' + X_q''}{2}$$

Reaktancja składowej zerowej jest również silnie zmienna i mniejsza od dwóch wyżej wymienionych reaktancji. W przypadku tej reaktancji można przyjąć wartość równą od 0,1 do 0,7 wartości reaktancji składowej zgodnej lub składowej przeciwnej i, można ją obliczyć w następujący sposób:

$$X_o = \frac{x_o\%}{100} \cdot \frac{U_r^2}{S_r}$$

gdzie $x_o\%$ jest typowym parametrem maszyny. Oprócz tego, na składową zerową wpływ może mieć sposób uziemienia, wprowadzając parametry R_G i X_G , które odpowiadają, odpowiednio, rezystancji uziemienia oraz reaktancji uziemienia generatora.

Jeśli punkt gwiazdowy generatora jest niedostępny lub też nie może zostać uziemiony, impedancja uziemienia wynosi ∞ .

Podsumowując, następujące wzory są wykorzystywane do obliczenia wartości impedancji sekwencji:

$$\begin{aligned} Z_d &= (R_a + j \cdot X_d'') \\ Z_i &= (R_a + j \cdot X_d'') \\ Z_o &= R_a + 3 \cdot R_G + j \cdot (X_o + 3 \cdot X_G) \end{aligned}$$

gdzie R_a jest rezystancją stojana, definiowaną jako $R_a = \frac{X_d''}{2 \cdot \pi \cdot f \cdot T_a}$, a T_a jest stałą czasową stojana.

6 Obliczenia wartości prądu zwarcowego

Obciążenia

Jeśli obciążenie jest pasywne, impedancję należy uznać za nieskończoną. Jeśli obciążenie nie jest pasywne, co może mieć miejsce w przypadku silnika asynchronicznego, maszynę można przedstawić za pomocą impedancji Z_M dla sekwencji zgodnej i sekwencji przeciwnej oraz podanej przez producenta impedancji Z_{0M} dla sekwencji zerowej. Oprócz tego, jeśli silnik nie jest uziemiony, impedancja sekwencji zerowej będzie wynosiła ∞ .

Wobec powyższego:

$$Z_d = Z_i = Z_M = (R_M + j \cdot X_M)$$

dla impedancji Z_M równej:

$$Z_M = \frac{U_r^2}{I_{LR}} \cdot \frac{1}{S_r}$$

gdzie:

I_{LR} jest wartością prądu, kiedy wirnik zostaje zablokowany przez silnik

I_r jest prądem znamionowym silnika

$S_r = \frac{P_r}{(\eta \cdot \cos\varphi)}$ jest znamionową mocą pozorną silnika

Stosunek $\frac{R_M}{X_M}$ jest często wartością znaną; dla silników NN można przyjąć jego

wartość za równą 0,42, gdzie $X_M = \frac{Z_M}{\sqrt{1 + \left(\frac{R_M}{X_M}\right)^2}}$, na podstawie czego można

wyliczyć wartość $X_M = 0,922 \cdot Z_M$.

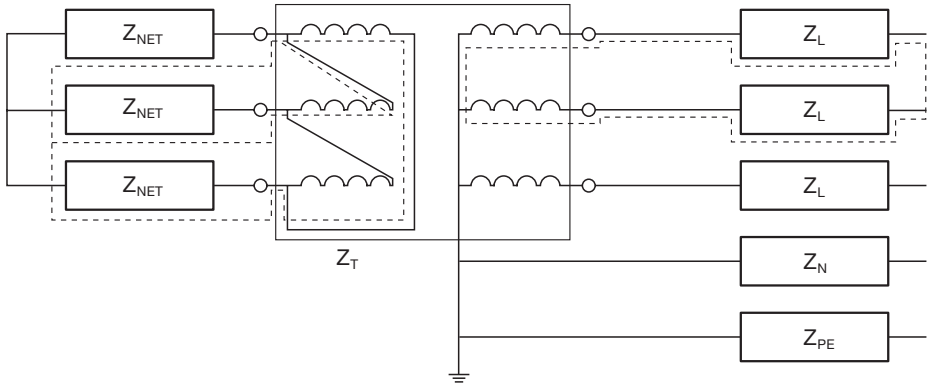
6 Obliczenia wartości prądu zwarciovego

6.5.5 Wzory do obliczeń prądów zakłóciennych w funkcji parametrów elektrycznych instalacji

W oparciu o tabelę 1 i podane wzory na impedancje składowych, wyrażone jako funkcje parametrów elektrycznych komponentów instalacji, można obliczyć wartości różnych prądów zwarciovych.

W przedstawionym poniżej przykładzie rozważono sieć z transformatorem SN/NN, z uzwojeniem pierwotnym połączonym w układzie trójkąta i uzwojeniem wtórnym z uziemionym punktem gwiazdowym. Założono zwarcie linia-linia, za przewodem linii rozdzielczej.

Rysunek 6

Stosując algebrę składowych:

$$I_{k2} = \frac{\sqrt{3} \cdot E_d}{(Z_d + Z_i)}$$

Impedancje dla analizowanej składowej zgodnej i składowej przeciwnej mają postać:

$$Z_d = Z_i = Z_{NET} + Z_T + Z_L$$

Uwzględniając, że $E_d = \frac{U_r}{\sqrt{3}}$, otrzymujemy:

$$I_{k2} = \frac{\sqrt{3} \cdot E_d}{(Z_d + Z_i)} = \frac{U_r}{2 \cdot (Z_{NET} + Z_T + Z_L)}$$

gdzie:

U_r jest napięciem znamionowym po stronie NN,

Z_T jest impedancją transformatora,

Z_L jest impedancją przewodu fazowego,

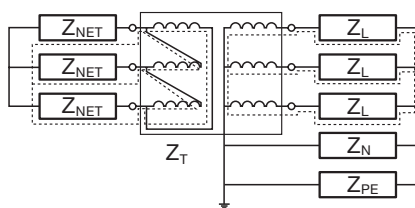
Z_{NET} jest impedancją sieci zasilającej.

Opierając się na poprzednim przykładzie można otrzymać tabelę 2 poniżej, w której zamieszczono wzory do obliczeń wartości prądów zwarciovych, w zależności od rodzaju zwarcia.

6 Obliczenia wartości prądu zwarciovego

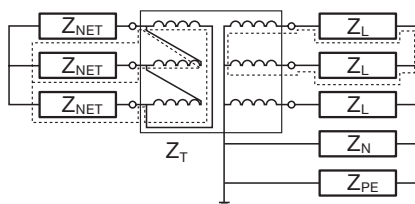
Tabela 2

Zwarcie
trójfazowe
 I_{k3}

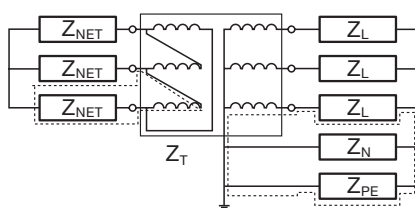
$$I_{k3} = \frac{U_r}{\sqrt{3} \cdot (Z_{NET} + Z_T + Z_L)}$$

Zwarcie
linia-linia
 I_{k2}

$$I_{k2} = \frac{U_r}{2 \cdot (Z_{NET} + Z_T + Z_L)}$$

Zwarcie
jednofazowe
 I_{k1} (linia-linia
lub linia-przewód
ochronny)

$$I_{k1} = \frac{U_r}{\sqrt{3} \cdot \left(\frac{2}{3} \cdot Z_{NET} + Z_T + Z_L + Z_{PE} \right)}$$

$$I_{k1} = \frac{U_r}{\sqrt{3} \cdot \left(\frac{2}{3} \cdot Z_{NET} + Z_T + Z_L + Z_N \right)}$$

Gdzie:

U_r jest napięciem znamionowym po stronie NN,

Z_T jest impedancją transformatora,

Z_L jest impedancją przewodu fazowego,

Z_{NET} jest impedancją sieci zasilającej,

Z_{PE} jest impedancją przewodu ochronnego (PE),

Z_N jest impedancją przewodu neutralnego.

6 Obliczenia wartości prądu zwarcowego

W tabeli 3 poniżej zebrano wzory opisujące prądy zakłócenia, uwzględniając określoną lub nieskończoną moc sieci zasilającej oraz odległość zwarcia od transformatora.

Tabela 3

	Sieć zasilająca o określonej mocy		Sieć zasilająca o nieskończonej mocy $Z_{NET} \rightarrow 0$	
	Daleko od transformatora	Blisko transformatora $Z_L \rightarrow 0, Z_{PE} (o Z_N) \rightarrow 0$	Daleko od transformatora	Blisko transformatora $Z_L \rightarrow 0, Z_{PE} (o Z_N) \rightarrow 0$
I_{k3}	$I_{k3} = \frac{U_r}{\sqrt{3} \cdot (Z_{NET} + Z_T + Z_L)}$	$I_{k3} = \frac{U_r}{\sqrt{3} \cdot (Z_{NET} + Z_T)}$	$I_{k3} = \frac{U_r}{\sqrt{3} \cdot (Z_T + Z_L)}$	$I_{k3} = \frac{U_r}{\sqrt{3} \cdot (Z_T)}$
I_{k2}	$I_{k2} = \frac{U_r}{2 \cdot (Z_{NET} + Z_T + Z_L)}$	$I_{k2} = \frac{U_r}{2 \cdot (Z_{NET} + Z_T)}$	$I_{k2} = \frac{U_r}{2 \cdot (Z_T + Z_L)}$	$I_{k2} = \frac{U_r}{2 \cdot (Z_T)}$
	$I_{k2} < I_{k3}$	$I_{k2} = 0.87 \cdot I_{k3}$	$I_{k2} = 0.87 \cdot I_{k3}$	$I_{k2} = 0.87 \cdot I_{k3}$
I_{k1}	$I_{k1} = \frac{U_r}{\sqrt{3} \cdot \left(\frac{2}{3} \cdot Z_{NET} + Z_T + Z_L + Z_{PE}\right)}$	$I_{k1} = \frac{U_r}{\sqrt{3} \cdot \left(\frac{2}{3} \cdot Z_{NET} + Z_T\right)}$	$I_{k1} = \frac{U_r}{\sqrt{3} \cdot (Z_T + Z_L + Z_{PE})}$	$I_{k1} = \frac{U_r}{\sqrt{3} \cdot (Z_T)}$
	$I_{k1} > I_{k3}$ jeżeli $Z_{NET} > 3 \cdot Z_{PE}$	$I_{k1} > I_{k3}$	$I_{k1} \leq I_{k3}$	$I_{k1} = I_{k3}$

6 Obliczenia wartości prądu zwarcowego

6.6 Obliczenia wartości szczytowej prądu zwarcowego

Efekty elektrodynamiczne prądów zwarcowych są szczególnie niebezpieczne dla osłon szyn zbiorczych. Mogą jednak również prowadzić do uszkodzeń przewodów.

Wartość prądu szczytowego jest szczególnie ważna w trakcie szacowania wartości prądu I_{cm} wyłącznika.

Wartość prądu I_{cm} (prąd znamionowy załączalny zwarcowy) jest powiązana z wartością prądu I_{cu} (prąd znamionowy wyłączalny zwarcowy graniczny), zgodnie z tabelą 16 normy IEC 60947-1. Opierając się na wartości prądu zwarcowego instalacji, musi być spełniona zależność $I_{cm} > I_{kp}$.

Prąd szczytowy instalacji można obliczyć, wykorzystując poniższy wzór (patrz norma IEC 60909-0):

$$I_{kp} = I_k'' \cdot \sqrt{2} \cdot \left(1,02 + 0,98 \cdot e^{-\frac{3 \cdot R}{X}} \right)$$

gdzie:

- I_k'' jest prądem zwarcowym (wartość skuteczna) w chwili początkowej zwarcia
- R jest składową rezystancyjną impedancji zwarcowej w miejscu zwarcia
- X jest składową reaktancyjną prądu zwarcowego w miejscu zwarcia.

Jeśli znana jest wartość współczynnika mocy, $\cos\varphi_k$, można napisać:

$$I_{kp} = I_k'' \cdot \sqrt{2} \cdot \left(1,02 + 0,98 \cdot e^{-\frac{3}{\tan\varphi_k}} \right)$$

6 Obliczenia wartości prądu zwarcioviego

6.7 Rozważania dotyczące wpływu zasilaczy UPS na natężenie prądu zwarcioviego

W przedstawionej poniżej analizie, szczególną uwagę poświęcono układom UPS z podwójnym przetwarzaniem (UPS on-line), należącym do kategorii VFI (niezależne napięcie i częstotliwość), w przypadku których napięcie wyjściowe jest niezależne od zmian napięcia sieci, a zmiany częstotliwości są kontrolowane przez urządzenie i pozostają w ustalonych granicach, zalecanych przez normy. Tego typu rozwiązania charakteryzują się następującymi zasadami pracy:

- w normalnych warunkach pracy, w obecności napięcia sieciowego, obciążenie jest zasilane przez samą sieć, poprzez zasilacz awaryjny UPS;
- w warunkach awaryjnych (zanik napięcia sieciowego), energia do obciążenia jest dostarczana przez akumulator i falownik („zasilanie wyspowe”, z zasilaczem awaryjnym UPS odłączonym od sieci);
- w przypadku chwilowego przetężenia wymaganego przez obciążenie (np. rozruch silnika), moc doprowadzana do obciążenia jest zapewniana przez sieć, poprzez statyczny łącznik, który wyłącza zasilacz UPS;
- w przypadku konserwacji, na przykład w związku z awarią zasilacza awaryjnego UPS, obciążenie jest zasilane z sieci poprzez ręczny łącznik obejściowy, rezygnując tymczasowo z zasilania awaryjnego.

W kwestii wymiarowania zabezpieczeń po stronie zasilania zasilacza UPS, należy znać parametry napięcia sieciowego oraz wartość prądu zwarcioviego. W celu doboru wielkości zabezpieczeń po stronie obciążenia, należy znać wartości prądów przepływających przez zasilacz UPS.

Jeśli zasilanie obciążenia jest zapewnione bezpośrednio z sieci, poprzez ręczny łącznik obejściowy, również wyłącznik po stronie obciążenia musi charakteryzować się wartością prądu wyłączalnego (I_{cu}), odpowiednią do prądu zwarcioviego po stronie sieci zasilającej.

Oprócz tego, jeśli jest to niezbędne, należy przeprowadzić analizę koordynacji zabezpieczeń w powiązaniu z warunkami pracy.

6 Obliczenia wartości prądu zwarcioviego

W celu dokonania wyboru odpowiednich zabezpieczeń, jest bardzo ważne, aby rozróżnić dwa tryby pracy zasilacza UPS:

1) Zasilacz UPS pracujący w normalnych warunkach

a) Stan przeciążenia:

- jeśli jest skutkiem uszkodzenia akumulatora, taki stan wpływa tylko na wyłącznik po stronie zasilania zasilacza UPS (istnieje również prawdopodobieństwo zadziałania zabezpieczenia wewnątrz akumulatora);
- jeśli jest to wymagane przez obciążenie, taki stan może nie być wytrzymywany przez zasilacz UPS, który zostanie ominięty przez statyczny łącznik obejściowy.

b) Stan zwarcia:

Prąd zwarcioviy jest ograniczany przez wielkość wybranych tyrystorów falownika mostkowego. W praktyce, zasilacz UPS może dostarczyć prąd zwarcioviy o natężeniu równym 150-200% wartości znamionowej. W przypadku zwarcia, falownik dostarcza maksymalny prąd zwarcioviy przez ograniczony czas (kilkaset milisekund), a następnie przelącza się na sieć, tak że energia do obciążenia jest dostarczana przez układ obejściowy.

W takim przypadku selektywność pomiędzy wyłącznikiem po stronie zasilania i wyłącznikiem po stronie obciążenia jest bardzo ważna, tak aby odłączyć tylko to obciążenie, w którym doszło do uszkodzenia.

Obwód obejściowy, który jest również nazywany łącznikiem statycznym, składa się z tyrystorów zabezpieczonych przez niezwykle szybkie bezpieczniki. Może on zasilać obciążenie prądem o większym natężeniu, niż falownik. Prąd ten jest ograniczony przez wielkość zastosowanych tyrystorów, zainstalowaną moc i zapewnione zabezpieczenia.

Tyrystory obwodu obejściowego są dobierane zazwyczaj tak, aby wytrzymać następujące warunki przeciążenia:

125%	przez 600 s
150%	przez 60 s
700%	przez 600 ms
1000%	przez 100 ms

Bardziej szczegółowe informacje można znaleźć w dokumentacji technicznej danego producenta.

6 Obliczenia wartości prądu zwarciego

2) Zasilacz UPS pracujący w warunkach awaryjnych

a) Stan przeciążenia:

stan ten, obejmujący tylko wyłącznik po stronie obciążenia, jest wytrzymywany przez akumulator z falownikiem, który charakteryzuje się zazwyczaj następującymi parametrami przeciążeniowymi:

$1,15 \times I_n$ przez nieograniczony czas

$1,25 \times I_n$ przez 600 s

$1,5 \times I_n$ przez 60 s

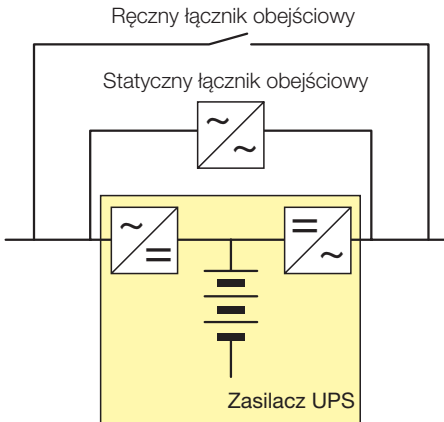
$2 \times I_n$ przez 1 s

Bardziej szczegółowe informacje można znaleźć w dokumentacji technicznej danego producenta.

b) Stan zwarcia:

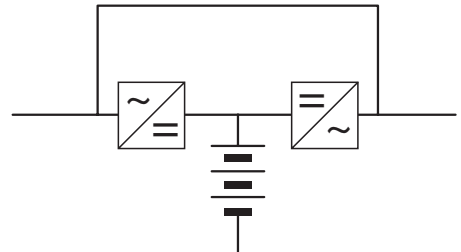
maksymalna wartość prądu płynącego do obciążenia jest ograniczona tylko przez obwód falownika (od 150 do 200% wartości nominalnej). Falownik zasila zwarcie przez pewien czas, zazwyczaj ograniczony do kilku milisekund, po którym moduł UPS odłącza obciążenie i pozostawia je bez zasilania. W takim trybie pracy należy zapewnić selektywność pomiędzy wyłącznikiem po stronie obciążenia i falownikiem, co jest dosyć trudne, ze względu na skrócone czasy zadziałania zabezpieczenia falownika.

Rysunek 7

UPS on-line z łącznikiem statycznym

Rysunek 8

UPS wyłączony: obciążenia zasilane bezpośrednio z sieci

Załącznik A: Obliczanie prądu obciążenia I_b

Obciążenie zastępcze

Wzór do obliczenia prądu obciążenia, dla obciążenia zastępczego, ma następującą postać:

$$I_b = \frac{P}{k \cdot U_r \cdot \cos\varphi}$$

gdzie:

- P jest mocą czynną [W];
- k jest współczynnikiem o wartości:
 - 1 dla instalacji jednofazowych lub prądu stałego;
 - $\sqrt{3}$ w przypadku instalacji trójfazowych;
- U_r jest napięciem znamionowym [V] (w przypadku instalacji trójfazowych, jest to napięcie linii; w przypadku instalacji jednofazowych, jest to napięcie fazowe);
- $\cos\varphi$ jest współczynnikiem mocy.

Tabela 1 umożliwia określenie prądu obciążenia dla niektórych wartości mocy, w zależności od napięcia znamionowego. Dane w tabeli obliczono przy założeniu, że wartość $\cos\varphi$ wynosi 0,9. Dla innych wartości współczynnika mocy, wartości z tabeli 1 należy pomnożyć przez współczynnik podany w tabeli 2, wybrany dla odpowiedniej wartości współczynnika mocy ($\cos\varphi_{act}$).

Tabela 1: Prąd obciążenia instalacji trójfazowej o $\cos\varphi = 0,9$

	U_r [V]						
	230	400	415	440	500	600	690
P [kW]	I_b [A]						
0,03	0,08	0,05	0,05	0,04	0,04	0,03	0,03
0,04	0,11	0,06	0,06	0,06	0,05	0,04	0,04
0,06	0,17	0,10	0,09	0,09	0,08	0,06	0,06
0,1	0,28	0,16	0,15	0,15	0,13	0,11	0,09
0,2	0,56	0,32	0,31	0,29	0,26	0,21	0,19
0,5	1,39	0,80	0,77	0,73	0,64	0,53	0,46
1	2,79	1,60	1,55	1,46	1,28	1,07	0,93
2	5,58	3,21	3,09	2,92	2,57	2,14	1,86
5	13,95	8,02	7,73	7,29	6,42	5,35	4,65
10	27,89	16,04	15,46	14,58	12,83	10,69	9,30
20	55,78	32,08	30,92	29,16	25,66	21,38	18,59
30	83,67	48,11	46,37	43,74	38,49	32,08	27,89
40	111,57	64,15	61,83	58,32	51,32	42,77	37,19
50	139,46	80,19	77,29	72,90	64,15	53,46	46,49
60	167,35	96,23	92,75	87,48	76,98	64,15	55,78
70	195,24	112,26	108,20	102,06	89,81	74,84	65,08
80	223,13	128,30	123,66	116,64	102,64	85,53	74,38
90	251,02	144,34	139,12	131,22	115,47	96,23	83,67
100	278,91	160,38	154,58	145,80	128,30	106,92	92,97
110	306,80	176,41	170,04	160,38	141,13	117,61	102,27
120	334,70	192,45	185,49	174,95	153,96	128,30	111,57
130	362,59	208,49	200,95	189,53	166,79	138,99	120,86
140	390,48	224,53	216,41	204,11	179,62	149,68	130,16
150	418,37	240,56	231,87	218,69	192,45	160,38	139,46
200	557,83	320,75	309,16	291,59	256,60	213,83	185,94

Załącznik A: Obliczanie prądu obciążenia I_b

P [kW]	U_r [V]						
	230	400	415	440	500	600	690
	I_b [A]						
250	697,28	400,94	386,45	364,49	320,75	267,29	232,43
300	836,74	481,13	463,74	437,39	384,90	320,75	278,91
350	976,20	561,31	541,02	510,28	449,05	374,21	325,40
400	1115,65	641,50	618,31	583,18	513,20	427,67	371,88
450	1255,11	721,69	695,60	656,08	577,35	481,13	418,37
500	1394,57	801,88	772,89	728,98	641,50	534,58	464,86
550	1534,02	882,06	850,18	801,88	705,65	588,04	511,34
600	1673,48	962,25	927,47	874,77	769,80	641,50	557,83
650	1812,94	1042,44	1004,76	947,67	833,95	694,96	604,31
700	1952,39	1122,63	1082,05	1020,57	898,10	748,42	650,80
750	2091,85	1202,81	1159,34	1093,47	962,25	801,88	697,28
800	2231,31	1283,00	1236,63	1166,36	1026,40	855,33	743,77
850	2370,76	1363,19	1313,92	1239,26	1090,55	908,79	790,25
900	2510,22	1443,38	1391,21	1312,16	1154,70	962,25	836,74
950	2649,68	1523,56	1468,49	1385,06	1218,85	1015,71	883,23
1000	2789,13	1603,75	1545,78	1457,96	1283,00	1069,17	929,71

Tabela 2: Współczynniki korekcyjne dla prądu obciążenia, dla wartości współczynnika mocy $\cos\varphi$ różnych od 0,9

$\cos\varphi_{act}$	1	0,95	0,9	0,85	0,8	0,75	0,7
$k_{\cos\varphi}$	0,9	0,947	1	1,059	1,125	1,2	1,286

Dla wartości $\cos\varphi_{act}$ których nie ma w tabeli, należy skorzystać ze wzoru: $k_{\cos\varphi} = \frac{0,9}{\cos\varphi_{act}}$

Tabela 3 umożliwia określenie prądu obciążenia dla niektórych wartości mocy, w zależności od napięcia znamionowego. Dane w tabeli obliczono przy założeniu, że wartość $\cos\varphi$ wynosi 1. Dla innych wartości współczynnika mocy, wartości z tabeli 3 należy pomnożyć przez współczynnik podany w tabeli 4, wybrany dla odpowiedniej wartości współczynnika mocy ($\cos\varphi_{act}$).

Tabela 3: Prąd obciążenia instalacji jednofazowej o $\cos\varphi = 1$ lub instalacji stałoprądowej

P [kW]	U_r [V]						
	230	400	415	440	500	600	690
	I_b [A]						
0,03	0,13	0,08	0,07	0,07	0,06	0,05	0,04
0,04	0,17	0,10	0,10	0,09	0,08	0,07	0,06
0,06	0,26	0,15	0,14	0,14	0,12	0,10	0,09
0,1	0,43	0,25	0,24	0,23	0,20	0,17	0,14
0,2	0,87	0,50	0,48	0,45	0,40	0,33	0,29
0,5	2,17	1,25	1,20	1,14	1,00	0,83	0,72
1	4,35	2,50	2,41	2,27	2,00	1,67	1,45
2	8,70	5,00	4,82	4,55	4,00	3,33	2,90
5	21,74	12,50	12,05	11,36	10,00	8,33	7,25
10	43,48	25,00	24,10	22,73	20,00	16,67	14,49
20	86,96	50,00	48,19	45,45	40,00	33,33	28,99

Załącznik A: Obliczanie prądu obciążenia I_b

P [kW]	U _n [V]						
	230	400	415	440	500	600	690
	I _b [A]						
30	130,43	75,00	72,29	68,18	60,00	50,00	43,48
40	173,91	100,00	96,39	90,91	80,00	66,67	57,97
50	217,39	125,00	120,48	113,64	100,00	83,33	72,46
60	260,87	150,00	144,58	136,36	120,00	100,00	86,96
70	304,35	175,00	168,67	159,09	140,00	116,67	101,45
80	347,83	200,00	192,77	181,82	160,00	133,33	115,94
90	391,30	225,00	216,87	204,55	180,00	150,00	130,43
100	434,78	250,00	240,96	227,27	200,00	166,67	144,93
110	478,26	275,00	265,06	250,00	220,00	183,33	159,42
120	521,74	300,00	289,16	272,73	240,00	200,00	173,91
130	565,22	325,00	313,25	295,45	260,00	216,67	188,41
140	608,70	350,00	337,35	318,18	280,00	233,33	202,90
150	652,17	375,00	361,45	340,91	300,00	250,00	217,39
200	869,57	500,00	481,93	454,55	400,00	333,33	289,86
250	1086,96	625,00	602,41	568,18	500,00	416,67	362,32
300	1304,35	750,00	722,89	681,82	600,00	500,00	434,78
350	1521,74	875,00	843,37	795,45	700,00	583,33	507,25
400	1739,13	1000,00	963,86	909,09	800,00	666,67	579,71
450	1956,52	1125,00	1084,34	1022,73	900,00	750,00	652,17
500	2173,91	1250,00	1204,82	1136,36	1000,00	833,33	724,64
550	2391,30	1375,00	1325,30	1250,00	1100,00	916,67	797,10
600	2608,70	1500,00	1445,78	1363,64	1200,00	1000,00	869,57
650	2826,09	1625,00	1566,27	1477,27	1300,00	1083,33	942,03
700	3043,48	1750,00	1686,75	1590,91	1400,00	1166,67	1014,49
750	3260,87	1875,00	1807,23	1704,55	1500,00	1250,00	1086,96
800	3478,26	2000,00	1927,71	1818,18	1600,00	1333,33	1159,42
850	3695,65	2125,00	2048,19	1931,82	1700,00	1416,67	1231,88
900	3913,04	2250,00	2168,67	2045,45	1800,00	1500,00	1304,35
950	4130,43	2375,00	2289,16	2159,09	1900,00	1583,33	1376,81
1000	4347,83	2500,00	2409,64	2272,73	2000,00	1666,67	1449,28

Tabela 4: Współczynniki korekcyjne dla prądu obciążenia, dla wartości współczynnika mocy cos φ różnych od 1

cos φ _{act}	1	0,95	0,9	0,85	0,8	0,75	0,7
k _{cosφ}	1	1,053	1,111	1,176	1,25	1,333	1,429

† Dla wartości cos φ_{act} których nie ma w tabeli, należy skorzystać ze wzoru:

$$k_{\cos\varphi} = \frac{1}{\cos\varphi_{act}}$$

Obwody oświetleniowe

Prąd pobierany przez instalację oświetleniową można określić na podstawie katalogu wyposażenia oświetleniowego lub obliczyć, w przybliżeniu, na podstawie następującego wzoru:

$$I_b = \frac{P_L n_L k_B k_N}{U_{rL} \cos \varphi}$$

gdzie:

- P_L jest mocą lampy [W];
- n_L stanowi liczbę równoległych lamp na fazę;
- k_B jest współczynnikiem o wartości:
 - 1 dla lamp, które nie potrzebują pomocniczego startera;
 - 1,25 dla lamp wymagających pomocniczego startera;
- k_N jest współczynnikiem o wartości:
 - 1 dla lamp podłączonych w układzie gwiazdy;
 - √3 dla lamp podłączonych w układzie trójkąta;
- U_{rL} jest napięciem znamionowym lamp;
- cos φ jest współczynnikiem mocy lamp, wynoszącym:
 - 0,4 dla lamp bez poprawy współczynnika mocy;
 - 0,9 dla lamp z poprawą współczynnika mocy;

Załącznik A: Obliczanie prądu obciążenia I_b Silniki

W tabeli 5 podano przybliżone wartości prądu obciążenia, dla niektórych trójfazowych silników klatkowych, 1500 obr./min., 50 Hz, w funkcji ich napięcia znamionowego.

Uwaga: Wartości te są podawane jedynie w celach informacyjnych i mogą różnić się, w zależności od producenta silnika oraz liczby biegunów.

Tabela 5: Prąd obciążenia silnika

Moc silnika		Prąd znamionowy silnika dla:								
[kW]	KM = hp	220-230 V [A]	240 V [A]	380-400 V [A]	415 V [A]	440 V [A]	500 V [A]	600 V [A]	660-690 V [A]	
0,06	1/12	0,38	0,35	0,22	0,20	0,19	0,16	0,12	-	
0,09	1/8	0,55	0,50	0,33	0,30	0,28	0,24	0,21	-	
0,12	1/6	0,76	0,68	0,42	0,40	0,37	0,33	0,27	-	
0,18	1/4	1,1	1	0,64	0,60	0,55	0,46	0,40	-	
0,25	1/3	1,4	1,38	0,88	0,85	0,76	0,59	0,56	-	
0,37	1/2	2,1	1,93	1,22	1,15	1,06	0,85	0,77	0,7	
0,55	3/4	2,7	2,3	1,5	1,40	1,25	1,20	1,02	0,9	
0,75	1	3,3	3,1	2	2	1,67	1,48	1,22	1,1	
1,1	1,5	4,9	4,1	2,6	2,5	2,26	2,1	1,66	1,5	
1,5	2	6,2	5,6	3,5	3,5	3,03	2,6	2,22	2	
2,2	3	8,7	7,9	5	5	4,31	3,8	3,16	2,9	
2,5	3,4	9,8	8,9	5,7	5,5	4,9	4,3	3,59	3,3	
3	4	11,6	10,6	6,6	6,5	5,8	5,1	4,25	3,5	
3,7	5	14,2	13	8,2	7,5	7,1	6,2	5,2	4,4	
4	5,5	15,3	14	8,5	8,4	7,6	6,5	5,6	4,9	
5	6,8	18,9	17,2	10,5	10	9,4	8,1	6,9	6	
5,5	7,5	20,6	18,9	11,5	11	10,3	8,9	7,5	6,7	
6,5	8,8	23,7	21,8	13,8	12,5	12	10,4	8,7	8,1	
7,5	10	27,4	24,8	15,5	14	13,5	11,9	9,9	9	
8	11	28,8	26,4	16,7	15,4	14,4	12,7	10,6	9,7	
9	12,5	32	29,3	18,3	17	15,8	13,9	11,6	10,6	
11	15	39,2	35,3	22	21	19,3	16,7	14,1	13	
12,5	17	43,8	40,2	25	23	21,9	19	16,1	15	
15	20	52,6	48,2	30	28	26,3	22,5	19,3	17,5	
18,5	25	64,9	58,7	37	35	32	28,5	23,5	21	
20	27	69,3	63,4	40	37	34,6	30,6	25,4	23	
22	30	75,2	68	44	40	37,1	33	27,2	25	
25	34	84,4	77,2	50	47	42,1	38	30,9	28	
30	40	101	92,7	60	55	50,1	44	37,1	33	
37	50	124	114	72	66	61,9	54	45,4	42	
40	54	134	123	79	72	67	60	49,1	44	
45	60	150	136	85	80	73,9	64,5	54,2	49	
51	70	168	154	97	90	83,8	73,7	61,4	56	
55	75	181	166	105	96	90,3	79	66,2	60	
59	80	194	178	112	105	96,9	85,3	71,1	66	
75	100	245	226	140	135	123	106	90,3	82	
80	110	260	241	147	138	131	112	96,3	86	
90	125	292	268	170	165	146	128	107	98	
100	136	325	297	188	182	162	143	119	107	
110	150	358	327	205	200	178	156	131	118	
129	175	420	384	242	230	209	184	153	135	
132	180	425	393	245	242	214	186	157	140	
140	190	449	416	260	250	227	200	167	145	
147	200	472	432	273	260	236	207	173	152	
160	220	502	471	295	280	256	220	188	170	
180	245	578	530	333	320	289	254	212	190	
184	250	590	541	340	325	295	259	217	200	
200	270	626	589	370	340	321	278	235	215	
220	300	700	647	408	385	353	310	260	235	
250	340	803	736	460	425	401	353	295	268	
257	350	826	756	475	450	412	363	302	280	
295	400	948	868	546	500	473	416	348	320	
315	430	990	927	580	535	505	445	370	337	
355	480	1080	1010	636	580	549	483	405	366	
400	545	1250	1130	710	650	611	538	450	410	
450	610	1410	1270	800	740	688	608	508	460	
475	645	1490	1340	850	780	730	645	540	485	
500	680	1570	1420	890	830	770	680	565	510	
560	760	1750	1580	1000	920	860	760	630	570	
600	810	-	-	1080	990	920	810	680	610	
670	910	-	-	1200	1100	1030	910	760	680	

Załącznik B: Harmoniczne

Co to jest?

Harmoniczne umożliwiają przedstawienie dowolnego przebiegu okresowego. Zgodnie z twierdzeniem Fouriera, dowolny przebieg okresowy, o okresie T , może zostać przedstawione za pomocą sumy:

- przebiegów sinusoidalnych, o takim samym okresie T ;
 - przebiegów sinusoidalnych o częstotliwościach stanowiących całkowitą wielokrotność częstotliwości podstawowej;
 - składowej stałej, jeśli funkcja posiada różną od zera wartość średnią za okres.
- Harmoniczna o częstotliwości odpowiadającej okresowi oryginalnego przebiegu jest nazywana podstawową, a harmoniczna o częstotliwości stanowiącej n -krotność częstotliwości podstawowej jest nazywana składową harmoniczną n -tego rzędu.

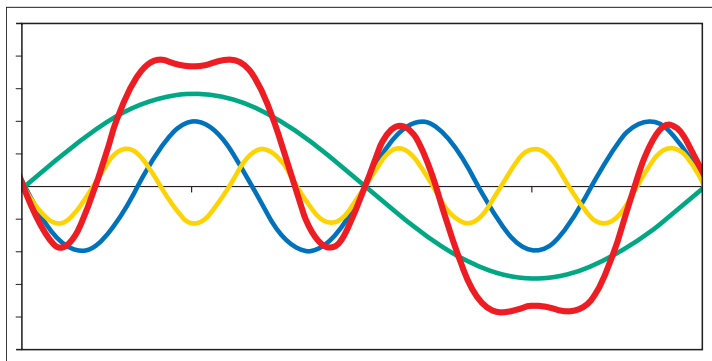
Idealny przebieg sinusoidalny, zgodnie z twierdzeniem Fouriera, nie zawiera składowych harmonicznymi wyższych, niż rzędu pierwszego.

Wobec powyższego jest zrozumiałe, że w instalacji elektrycznej, w której przebiegi napięcia i prądu mają kształt sinusoidalny, nie występują wyższe harmoniczne. Przeciwnie, obecność wyższych harmonicznymi w instalacji elektrycznej stanowi informację o zniekształceniu przebiegów napięcia i prądu, i oznacza taki rozdział energii elektrycznej, że może to prowadzić do niesprawności urządzeń i do zadziałania zabezpieczeń.

Podsumowując, wyższe harmoniczne nie są niczym innym, tylko składowymi zniekształconego przebiegu. Ich wykorzystanie umożliwia analizę dowolnego, okresowego przebiegu niesinusoidalnego, w oparciu o różne składowe sinusoidalne.

Na rysunku 1 poniżej przedstawiono graficznie opisaną koncepcję.

Rysunek 1

Opis:

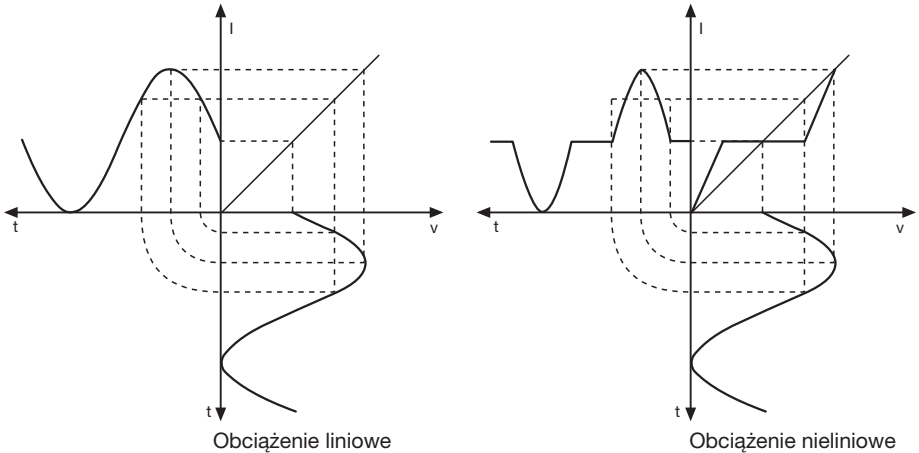
- przebieg niesinusoidalny
- pierwsza harmoniczna (podstawowa)
- trzecia harmoniczna
- piąta harmoniczna

Załącznik B: Harmoniczne

W jaki sposób powstają wyższe harmoniczne?

Wyższe harmoniczne są wytwarzane przez nieliniowe obciążenia. Po przyłożeniu napięcia sinusoidalnego do takiego obciążenia, uzyskuje się niesinusoidalny przebieg prądu. Na rysunku 2 przedstawiono przykład niesinusoidalnego przebiegu prądu, wywołany przez nieliniowe obciążenie:

Rysunek 2

Jak napisano to już wcześniej, przebieg niesinusoidalny można rozłożyć na szereg przebiegów harmonicznnych. Jeśli impedancje sieci mają małą wartość, zniekształcenia napięcia, wynikające ze zniekształceń przebiegu prądu, będą niewielkie i bardzo rzadko powyżej poziomu zakłóceń występujących już w sieci zasilającej. W rezultacie, napięcie może zachować praktycznie kształt sinusoidalny, również w przypadku pojawienia się wyższych harmonicznnych prądu.

W celu zapewnienia prawidłowej pracy, wiele urządzeń elektrycznych wymaga określonego przebiegu prądu i , wobec tego, muszą one „uciąć” przebieg sinusoidalny, w celu zmiany jego wartości skutecznej lub też w celu otrzymania wartości stałej z wartości przemiennej. W takich przypadkach przebieg prądu linii będzie miał kształt niesinusoidalny.

Urządzeniami najczęściej wytwarzającymi wyższe harmoniczne są:

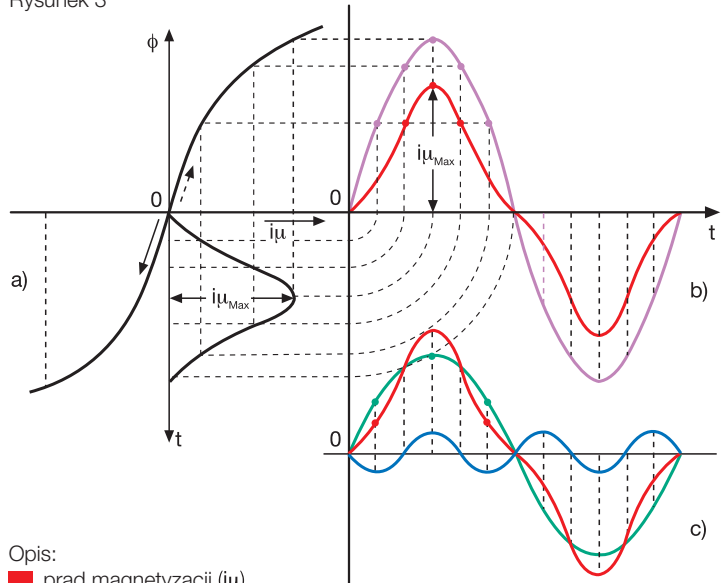
- komputery PC
- lampy fluorescencyjne
- statyczne przetworniki
- systemy zasilania awaryjnego
- napędy o regulowanej prędkości
- urządzenia spawalnicze.

Ogólnie, zniekształcenia przebiegów wynikają z obecności wewnątrz tych urządzeń mostków prostowniczych, których elementy półprzewodnikowe przewodzą prąd tylko przez ułamek całego okresu, prowadząc do powstawania nieciągłych przebiegów i , w rezultacie, prowadząc do powstawania szeregu wyższych harmonicznnych.

Załącznik B: Harmoniczne

Również transformatory mogą wprowadzać wyższe harmoniczne. Przyłożenie idealnie sinusoidalnego przebiegu napięcia do transformatora powoduje powstanie sinusoidalnego strumienia magnetyzacji. Ze względu jednak na zjawisko magnetycznego nasycenia rdzenia, prąd magnetyzacji nie będzie sinusoidalny. Na rysunku 3 poniżej przedstawiono graficznie to zjawisko.

Rysunek 3

Opis:

- prąd magnetyzacji (i_μ)
- pierwsza harmoniczna prądu (podstawowa)
- trzecia harmoniczna prądu
- strumień zmieniający się w czasie: $\phi = \phi_{\text{max}} \sin \omega t$

Przebieg wyjściowy prądu magnetyzacji zawiera szereg wyższych harmonicznych, z których największą amplitudę ma trzecia harmoniczna. Należy pamiętać jednak o tym, że prąd magnetyzacji stanowi zazwyczaj niewielki procent prądu znamionowego transformatora i wpływ zniekształceń staje się tym bardziej pomijalny, im bardziej obciążony jest transformator.

Skutki

Najważniejszymi problemami powodowanymi przez wyższe harmoniczne prądu są:

- 1) przeciążenia przewodów neutralnych;
- 2) wzrost strat w transformatorach;
- 3) zwiększone zjawisko naskórkowości.

Najważniejszymi problemami powodowanymi przez wyższe harmoniczne napięcia są:

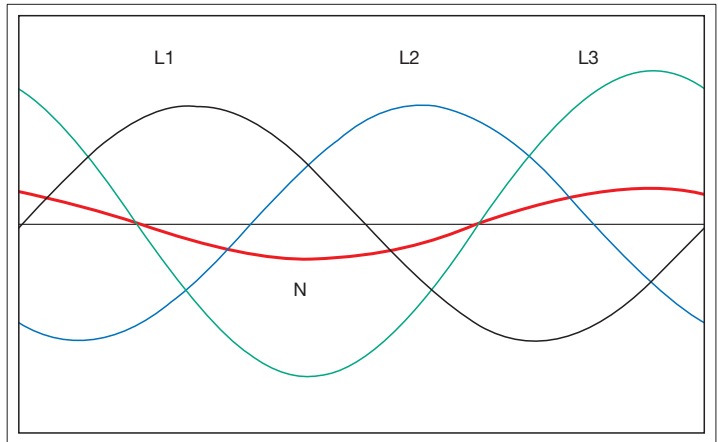
- 4) zniekształcenia przebiegów napięcia;
- 5) zakłócenia momentu silników indukcyjnych.

Załącznik B: Harmoniczne

1) Przeciążenia przewodów neutralnych

W symetrycznej i zrównoważonej instalacji trójfazowej z przewodem neutralnym, przebiegi faz są przesunięte względem siebie o kąt fazowy 120° , tak aby każda z faz była jednakowo obciążona, a prąd przewodu neutralnego wynosił zero. Obecność niezrównoważonych obciążeń (faza-faza, faza-przewód neutralny, itd...) powoduje przepływ prądu niezrównoważenia w przewodzie neutralnym.

Rysunek 4

Na rysunku 4 przedstawiono niezrównoważony układ prądów (faza 3 z obciążeniem o 30% większym od dwóch pozostałych). Prąd płynący w przewodzie neutralnym podkreślono na czerwono. W takich warunkach norma dopuszcza przyjęcie mniejszego przekroju przewodu neutralnego, niż przewodów fazowych.

W przypadku obecności obciążeń zniekształcających, należy prawidłowo oszacować wpływ wyższych harmonicznych.

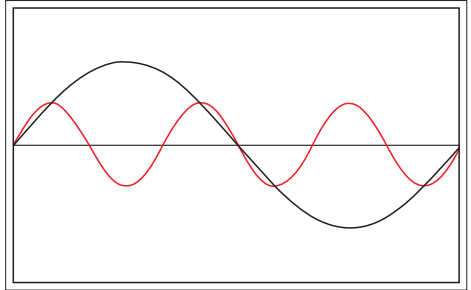
Choć prądy harmonicznej podstawowej znoszą się wzajemnie w trzech fazach, składowe trzeciej harmonicznej, o okresie równym jednej trzeciej okresu składowej podstawowej, co odpowiada przesunięciu fazowemu pomiędzy fazami (patrz rysunek 5), są wzajemnie w fazie i, w rezultacie, sumują się w przewodzie neutralnym, dodając się do normalnych prądów niezrównoważenia.

Tak samo dzieje się dla kolejnych potrójnych harmonicznych (parzystych i nieparzystych, choć nieparzyste występując części).

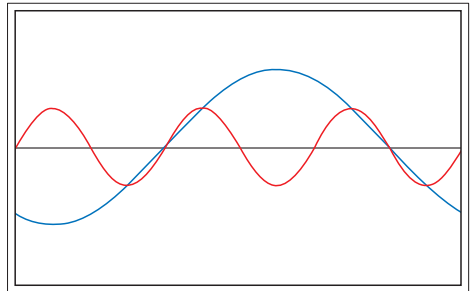
Załącznik B: Harmoniczne

Rysunek 5

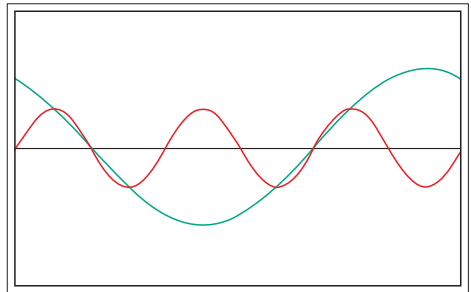
Faza 1:
harmoniczna podstawowa i 3. harmoniczna

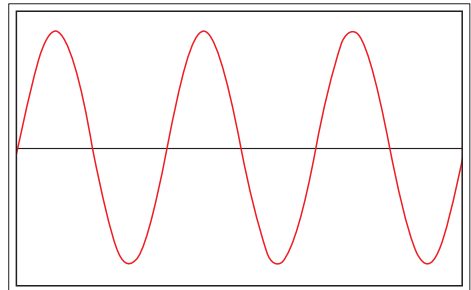
Faza 2:
harmoniczna podstawowa i 3. harmoniczna

Faza 3:
harmoniczna podstawowa i 3. harmoniczna

Prąd wypadkowy trzech faz

Załącznik B: Harmoniczne

2) Wzrost strat w transformatorach

Wyższe harmoniczne w transformatorach wpływają na ich działanie, głównie w następujący sposób:

- a) wzrost strat w rdzeniu (lub strat bez obciążenia)
 - b) wzrost strat w uzwojeniach
 - c) obecność wyższych harmonicznych płynących w uzwojeniach
- a) Straty w rdzeniu są związane ze zjawiskiem histerezy oraz ze stratami spowodowanymi przez prądy wirowe. Straty związane z histerezą są proporcjonalne do częstotliwości, podczas gdy straty związane z prądami wirowymi zależą od kwadratu częstotliwości.
- b) Straty w uzwojeniach odpowiadają mocy rozpraszanej w wyniku zjawiska Joule'a w uzwojeniach transformatora. Wraz ze wzrostem częstotliwości (począwszy od 350 Hz), prąd zaczyna być wypychany ku powierzchni przewodów (zjawisko naskórkowości). W takich warunkach przewody oferują mniejszy przekrój skuteczny dla przepływającego prądu, co prowadzi do wzrostu strat Joule'a. Wpływa to na przegrzewanie się uzwojeń, co może prowadzić do obniżenia parametrów znamionowych transformatora.
- c) Trzecia kwestia jest związana z wpływem harmonicznych potrójnych (harmoniczne homopolarne) na uzwojenia transformatora. W przypadku uzwojeń połączonych w układzie trójkąta, wyższe harmoniczne przepływają przez uzwojenia i nie przepagują w sieci, ponieważ są wszystkie w fazie. Połączenie w układzie trójkąta stanowi więc barierę dla harmonicznych potrójnych, należy jednak zwrócić szczególną uwagę na tego typu składowe harmoniczne, w celu zagwarantowania prawidłowego doboru wielkości transformatora.

3) Zwiększone zjawisko naskórkowości

Kiedy wzrasta częstotliwość, prąd zaczyna płynąć w zewnętrznej powłoce przewodu. Zjawisko to jest znane jako zjawisko naskórkowości i staje się znaczące wraz ze wzrostem częstotliwości. Dla częstotliwości sieci zasilającej 50 Hz, wpływ zjawiska naskórkowości jest pomijalny, ale powyżej częstotliwości 350 Hz, która odpowiada 7. harmonicznej, przekrój przewodu, przez który płynie prąd, ulega zmniejszeniu, zwiększając tym samym rezystancję i powodując dodatkowe straty i nagrzewanie. W przypadku obecności wyższych harmonicznych należy uwzględnić zjawisko naskórkowości, ponieważ wpływa ono na żywotność przewodów. W celu rozwiązania tego problemu można wykorzystywać przewody wielożyłowe lub układy szyn, zbudowane z pojedynczych, izolowanych elementów.

4) Zniekształcenia napięcia

Zniekształcony prąd, pobierany przez nieliniowe obciążenie, powoduje zniekształcony spadek napięcia na impedancji przewodu. Otrzymany zniekształcony przebieg napięcia jest przykładowy do wszystkich pozostałych pozostałych obciążeń podłączonych do tego samego obwodu, powodując w nich przepływ wyższych harmonicznych, nawet jeśli są to obciążenia liniowe.

Rozwiązanie polega na separacji obwodów zasilających obciążenia generujące wyższe harmoniczne od obwodów zasilających obciążenia wrażliwe na wyższe harmoniczne.

5) Zakłócenia momentu silników indukcyjnych

Powodowane przez wyższe harmoniczne zniekształcenia napięcia prowadzą w silnikach do wzrostu strat związanych z prądami wirowymi, w taki sam sposób, co w transformatorach. Dodatkowe straty są związane z wytwarzaniem pól harmonicznych w stojanie, a każda z harmonicznych próbuje obracać silnik z różną prędkością, tak do przodu (1., 4., 7., ...), jak i do tyłu (2., 5., 8,...). Indukowane w wirniku prądy o wyższej częstotliwości dodatkowo zwiększają straty.

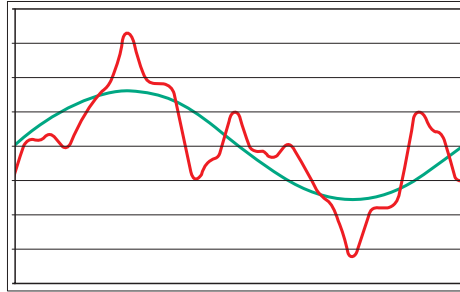
Załącznik B: Harmoniczne

Najważniejsze wzory

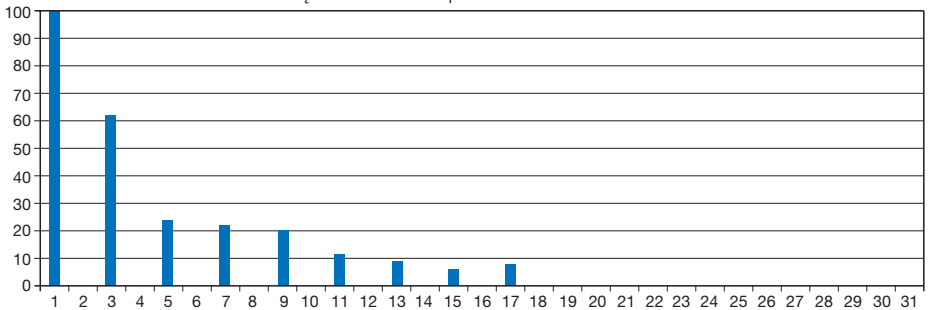
Poniżej przedstawiono definicje najważniejszych wielkości wykorzystywanych w analizie harmonicznej.

Widmo częstotliwości

Widmo częstotliwości jest klasycznym sposobem przedstawiania zawartości wyższych harmonicznych w przebiegu. Ma najczęściej postać histogramu podającego amplitudę każdej z harmonicznych jako procentową wartość składowej podstawowej. Przykładowo, dla poniższego przebiegu:

widmo częstotliwości ma postać:

Widmo częstotliwości informuje o wartości istniejących składowych harmonicznych.

Współczynnik szczytu

Współczynnik szczytu jest definiowany jako stosunek pomiędzy wartością szczytową i wartością skuteczną przebiegu:

$$k = \frac{I_p}{I_{rms}}$$

W przypadku przebiegów idealnie sinusoidalnych, wartość współczynnika szczytu wynosi $\sqrt{2}$, ale w przypadku obecności wyższych harmonicznych jest ona większa.

Duże wartości współczynnika szczytu mogą prowadzić do niechcianego zadziałania zabezpieczeń.

Wartość skuteczna

Wartość skuteczna przebiegu okresowego $e(t)$ jest definiowana jako:

$$E_{rms} = \sqrt{\frac{1}{T} \int_0^T e^2(t) dt}$$

gdzie T jest okresem przebiegu.

Załącznik B: Harmoniczne

Jeśli znane są wartości skuteczne składowych harmonicznyc, całkowitą wartość skuteczną można łatwo obliczyć, korzystając z poniższego wzoru:

$$E_{rms} = \sqrt{\sum_{n=1}^{\infty} E_n^2}$$

Współczynnik zniekształceń harmonicznyc THD

Współczynnik zniekształceń harmonicznyc jest definiowany jako:

$$THD_I = \frac{\sqrt{\sum_{n=2}^{\infty} I_n^2}}{I_1} \quad \text{prądowy współczynnik zniekształceń harmonicznyc THD}$$

$$THD_U = \frac{\sqrt{\sum_{n=2}^{\infty} U_n^2}}{U_1} \quad \text{napięciowy współczynnik zniekształceń harmonicznyc THD}$$

Współczynnik zniekształceń harmonicznyc jest bardzo ważnym parametrem, który informuje o zawartości wyższych harmonicznyc w przebiegu napięcia i prądu oraz o niezbędnych środkach, jakie należy podjąć, jeśli wartości tych współczynników będą zbyt duże.

Dla wartości współczynnika $THD_I < 10\%$ i $THD_U < 5\%$ zawartość wyższych harmonicznyc jest traktowana jako pomijalnie mała i nie wymaga żadnych działań.

Normy dla wyłączników

Norma IEC 60947 Aparatura rozdzielcza i sterownicza niskonapięciowa
Załącznik F normy IEC 60947-2 (wydanie trzecie, 2003) podaje informacje o próbach, mających na celu sprawdzenie odporności wyzwalaczy nadprądowych na wyższe harmoniczne.

W szczególności, opisuje przebieg napięcia probierczego, dla którego, w powiązaniu z określonymi wartościami wstrzykiwanego prądu, wyzwalacz musi zadziałać, zgodnie z zaleceniami wyżej wymienionej normy.

Poniżej opisano parametry przebiegu prądu probierczego, który powinien mieć, alternatywnie, następującą postać:

1) składać się ze składowej podstawowej oraz z 3. harmonicznyc, w zakresie od 72% do 88% składowej podstawowej, ze współczynnikiem szczytu równym 2 lub z 5. harmonicznyc, w zakresie od 45% do 55% składowej podstawowej, ze współczynnikiem szczytu równym 1,9.

lub

2) składać się ze składowej podstawowej oraz z 3. harmonicznyc o wartości przekraczającej 60% wartości składowej podstawowej, z 5. harmonicznyc o wartości przekraczającej 14% wartości składowej podstawowej i 7. harmonicznyc o wartości przekraczającej 7% wartości składowej podstawowej. Powyższy prąd probierczy musi charakteryzować się współczynnikiem szczytu wynoszącym $\geq 2,1$ i musi płynąć przez określony czas, wynoszący $\leq 42\%$ okresu, w trakcie każdego z półokresów.

Załącznik C: Obliczanie współczynnika k przewodów (k^2S^2)

Wykorzystując wzór (1) można określić minimalny przekrój przewodu S, przy założeniu, że przewód zastępczy podlega adiabatycznemu nagrzewaniu od znanej temperatury początkowej, do określonej temperatury końcowej (obowiązuje, jeśli niesprawność zostanie usunięta w czasie krótszym, niż 5 s):

$$S = \frac{\sqrt{I^2 t}}{k} \quad (1)$$

gdzie:

- S jest przekrojem przewodu [mm^2];
- I jest wartością skuteczną prądu zwarciovego spodziewanego, który może płynąć przez zabezpieczenie [A], dla zwarcia z pomijalnie małą impedancją;
- t jest czasem zwłoki automatycznego zadziałania zabezpieczenia [s];
- k jest współczynnikiem, którego wartość można określić z tabel 2÷7 lub obliczyć, wykorzystując wzór (2):

$$k = \sqrt{\frac{Q_c (B+20)}{\rho_{20}} \ln \left(1 + \frac{\theta_f - \theta_i}{B + \theta_i} \right)} \quad (2)$$

gdzie:

- Q_c jest objętościowym ciepłem właściwym materiału przewodzącego [$\text{J}/^\circ\text{Cmm}^3$] w temperaturze 20°C ;
- B jest odwrotnością współczynnika temperaturowego rezystywności przewodu w temperaturze 0°C [$^\circ\text{C}$];
- ρ_{20} jest rezystywnością elektryczną przewodnika w temperaturze 20°C [Ωmm];
- θ_i jest temperaturą początkową przewodu [$^\circ\text{C}$];
- θ_f jest temperaturą końcową przewodu [$^\circ\text{C}$];

W tabeli 1 zamieszczono wartości opisanych powyżej parametrów.

Tabela 1: Wartości parametrów dla różnych materiałów

Material	B [$^\circ\text{C}$]	Q_c [$\text{J}/^\circ\text{Cmm}^3$]	ρ_{20} [Ωmm]	$\sqrt{\frac{Q_c (B+20)}{\rho_{20}}}$
Miedź	234,5	$3,45 \cdot 10^{-3}$	$17,241 \cdot 10^{-6}$	226
Aluminium	228	$2,5 \cdot 10^{-3}$	$28,264 \cdot 10^{-6}$	148
Ółów	230	$1,45 \cdot 10^{-3}$	$214 \cdot 10^{-6}$	41
Stal	202	$3,8 \cdot 10^{-3}$	$138 \cdot 10^{-6}$	78

Załącznik C: Obliczanie współczynnika k przewodów (k^2S^2)

Tabela 2: Wartość współczynnika k dla przewodu fazowego

	Izolacja przewodu					
	PVC ≤ 300 mm ²	PVC ≤ 300 mm ²	EPR XLPE	Guma 60 °C	Izolacja mineralna PVC	Goły przewód
Temperatura początkowa °C	70	70	90	60	70	105
Temperatura końcowa °C	160	140	250	200	160	250
Materiał przewodnika:						
<i>miedź</i>	115	103	143	141	115	135/115 ^a
<i>aluminium</i>	76	68	94	93	-	-
<i>Lutowane cyną połączenia w przewodach miedzianych</i>	115	-	-	-	-	-

^a Tę wartość należy stosować dla gołych przewodów dostępnych dla dotyku.

Tabela 3: Wartości współczynnika k dla niezależnych, izolowanych przewodów ochronnych, niepołączonych w wiązkę z innymi przewodami

Izolacja przewodu	Temperatura °C ^b		Materiał przewodnika		
	Początkowa	Końcowa	Miedź	Aluminium Wartość wsp. k	Stal
PCV 70°C	30	160/140 ^a	143/133 ^a	95/88 ^a	52/49 ^a
PCV 90 °C	30	160/140 ^a	143/133 ^a	95/88 ^a	52/49 ^a
Termoutwardzalna 90°C	30	250	176	116	64
Guma 60°C	30	200	159	105	58
Guma 85 °C	30	220	166	110	60
Guma silikonowa	30	350	201	133	73

^a Mniejsza wartość dotyczy przewodów z izolacją PCV o przekroju przekraczającym 300 mm².

^b Granice temperatury dla różnych typów izolacji podano w normie IEC 60724.

Załącznik C: Obliczanie współczynnika k przewodów (k^2S^2)

Tabela 4: Wartości współczynnika k dla gołych przewodów ochronnych, stykających się z powłoką kablową, niepołączonych w wiązkę z innymi przewodami

Powłoka kablowa	Temperatura °C ^a		Materiał przewodnika		
	Początkowa	Końcowa	Miedź	Aluminium	Stal
			Wartość wsp. k		
PVC	30	200	159	105	58
Polietylen	30	150	138	91	50
CSP	30	220	166	110	60

^a Granice temperatury dla różnych typów izolacji podano w normie IEC 60724.

Tabela 5: Wartości współczynnika k dla przewodów ochronnych zawartych jako żyła w przewodzie wielożyłowym lub połączonych w wiązkę z innymi przewodami

Izolacja przewodu	Temperatura °C ^b		Materiał przewodnika		
	Początkowa	Końcowa	Miedź	Aluminium	Stal
			Wartość wsp. k		
PCV 70°C	70	160/140 ^a	115/103 ^a	76/68 ^a	42/37 ^a
PCV 90 °C	90	160/140 ^a	100/86 ^a	66/57 ^a	36/31 ^a
Termoutwardzalna 90°C	90	250	143	94	52
Guma 60°C	60	200	141	93	51
Guma 85°C	85	220	134	89	48
Guma silikonowa	180	350	132	87	47

^a Mniejsza wartość dotyczy przewodów z izolacją PCV o przekroju przekraczającym 300 mm².

^b Granice temperatury dla różnych typów izolacji podano w normie IEC 60724.

Załącznik C: Obliczanie współczynnika k przewodów (k^2S^2)

Tabela 6: Wartości współczynnika k dla przewodów ochronnych, stanowiących metalową warstwę przewodu, na przykład oplot, metalowy pancerz, przewód koncentryczny, itp...

Izolacja przewodu	Temperatura °C		Materiał przewodnika			
	Początkowa	Końcowa	Miedź	Aluminium	Ołów	Stal
				Wartość współczynnika k		
PCV 70°C	60	200	141	93	26	51
PCV 90°C	80	200	128	85	23	46
Termoutwardzalna 90°C	80	200	128	85	23	46
Guma 60°C	55	200	144	95	26	52
Guma 85 °C	75	220	140	93	26	51
Mineralna, pokryta PCV ^a	70	200	135	-	-	-
Mineralna, goły pancerz	105	250	135	-	-	-

^a Wartość tę należy stosować również dla gołych przewodów dostępnych dla dotyku lub stykających się z materiałami palnymi.

Tabela 7: Wartości współczynnika k dla gołych przewodów, w sytuacji braku niebezpieczeństwa uszkodzenia znajdujących się w pobliżu materiałów, przez podaną temperaturę

Izolacja przewodu	Temperatura początkowa °C	Materiał przewodnika					
		Miedź		Aluminium		Stal	
		Wart. współ. k	Temperatura maksymalna °C	Wart. współ. k	Temperatura maksymalna °C	Wart. współ. k	Temperatura maksymalna °C
Widoczna w obsz. o ogr. dost.	30	228	500	125	300	82	500
Normalne warunki	30	159	200	105	200	58	200
Zagrożenie pożarowe	30	138	150	91	150	50	150

Załącznik D: Najważniejsze wielkości fizyczne i wzory elektrotechniczne

Międzynarodowy układ jednostek miar (SI)

Jednostki podstawowe SI

Wielkość	Symbol	Nazwa jednostki
Długość	m	metr
Masa	kg	kilogram
Czas	s	sekunda
Prąd elektryczny	A	amper
Temperatura termodynamiczna	K	kelwin
Ilość substancji	mol	mol
Światłość	cd	kandela

Przedrostki metryczne dla wielokrotności i podwielokrotności jednostek

Mnożnik	Przedrostek	Symbol	Mnożnik	Przedrostek	Symbol
10^{24}	jotta	Y	10^{-1}	decy	d
10^{21}	zetta	Z	10^{-2}	centy	c
10^{18}	eksa	E	10^{-3}	milli	m
10^{15}	peta	P	10^{-6}	mikro	μ
10^{12}	tera	T	10^{-9}	nano	n
10^9	giga	G	10^{-12}	piko	p
10^6	mega	M	10^{-15}	femto	f
10^3	kilo	k	10^{-18}	atto	a
10^2	hekto	h	10^{-21}	zepto	z
10	deka	da	10^{-24}	yocto	y

Załącznik D: Najważniejsze wielkości fizyczne i wzory elektrotechniczne

Najważniejsze wielkości i jednostki SI

Wielkość Symbol	Nazwa	Jednostka SI		Inne jednostki		Konwersja
		Symbol	Nazwa	Symbol	Nazwa	
Długość, powierzchnia, objętość						
l	długość	m	metr	in	cal	1 in = 25,4 mm
				ft	stopa	1 ft = 30,48 cm
				sażeń	sażeń	1 sażeń = 6 ft = 1,8288 m
				mila	mila	1 mila = 1609,344 m
				Mm	mila morska	1 Mm = 1852 m
A	powierzchnia	m ²	metr kwadratowy	yd	jard	1 yd = 91,44 cm
				a	ar	1 a = 10 ² m ²
				ha	hektar	1 ha = 10 ⁴ m ²
V	objętość	m ³	metr sześcienny	l	litr	1 l = 1 dm ³ = 10 ⁻³ m ³
				UK pt	półkwarta, pinta	1 UK pt = 0,5683 dm ³
				UK gal	Galon UK	1 UK gal = 4,5461 dm ³
				US gal	Galon US	1 US gal = 3,7855 dm ³
Kąty						
α, β, γ	kąt płaski	rad	radian	°	stopnie	1° = $\frac{\pi}{180}$ · rad
Ω	kąt bryłowy	sr	steradian			
Masa						
m	masa, waga	kg	kilogram	lb	funt	1 lb = 0,45359 kg
ρ	gęstość	kg/m ³	kilogram			
υ	objętość właściwa	m ³ /kg	metr sześcienny na kilogram			
M	moment bezwładności	kg·m ²	kilogram razy metr kwadratowy			
Czas						
t	czas trwania	s	sekunda			
f	częstotliwość	Hz	herc			1 Hz = 1/s
ω	częstotliwość kątowa	1/s	jeden na sekundę			ω = 2πf
v	prędkość	m/s	metr na sekundę	km/h	kilometr na godzinę	1 km/h = 0,2777 m/s
				mile/h	mila na godzinę	1 mile/h = 0,4470 m/s
				węzeł	kn	1 kn = 0,5144 m/s
g	przyspieszenie	m/s ²	metr na sekundę kwadrat			
Siła, energia, moc						
F	siła	N	niuton	kgf		1 N = 1 kg·m/s ² 1 kgf = 9,80665 N
p	ciśnienie/nacisk	Pa	paskal	bar	bar	1 Pa = 1 N/m ² 1 bar = 10 ⁵ Pa
W	energia, praca	J	dżul			1 J = 1 W·s = 1 N·m
P	moc	W	wat	KM	koń mocy	1 KM = 745,7 W
Temperatura i ciepło						
T	temperatura	K	kelwin	°C	st. Celsjusza	T[K] = 273,15 + T [°C]
				°F	st. Fahrenheit	T[K] = 273,15 + (5/9)·(T [°F]-32)
Q	ilość ciepła	J	dżul			
S	entropia	J/K	dżul na kelwin			
Wielkości fotometryczne						
I	światłość	cd	kandela			
L	luminacja	cd/m ²	kandela na metr kwadratowy			
Φ	strumień świetlny	lm	lumen			1 lm = 1 cd·sr
E	natężenie oświetlenia	lux	lm/m ²			1 lux = 1 lm/m ²

Załącznik D: Najważniejsze wielkości fizyczne i wzory elektrotechniczne

Najważniejsze wielkości elektryczne i magnetyczne oraz jednostki SI

Wielkość		Jednostka SI		Inne jednostki		Konwersja
Symbol	Nazwa	Symbol	Nazwa	Symbol	Nazwa	
I	prąd	A	amper			
V	napiecie	V	wolt			
R	rezystancja	Ω	ohm			
G	konduktancja	S	siemens			$G = 1/R$
X	reaktancja	Ω	ohm			$X_L = \omega L$ $X_C = -1/\omega C$
B	susceptancja	S	siemens			$B_L = -1/\omega L$ $B_C = \omega C$
Z	impedancja	Ω	ohm			
Y	admitancja	S	siemens			
P	moc czynna	W	wat			
Q	moc bierna	var	wolt · amper mocy pozornej			
S	moc pozorna	VA	wolt·amper			
Q	ładunek elektryczny	C	kulomb	Ah	amperogodzina	$1 C = 1 A \cdot s$ $1 Ah = 3600 A \cdot s$
E	natężenie pola elektrycznego	V/m	wolt na metr			
C	pojemność elektr.	F	farad			$1 F = 1 C/V$
H	pole magnetyczne	A/m	amper na metr			
B	indukcja magnetyczna	T	tesla	G	gaus	$1 T = 1 V \cdot s/m^2$ $1 G = 10^{-4} T$
L	indukcyjność	H	henr			$1 H = 1 \Omega \cdot s$

Wartości rezystywności, konduktywności i współczynniki temperaturowe dla 20°C, dla najważniejszych materiałów elektrycznych

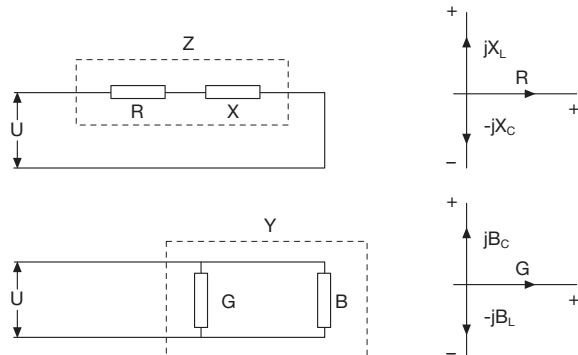
przewodnik	rezystywność ρ_{20} [mm ² Ω/m]	Przewodność $\chi_{20} = 1/\rho_{20}$ [m/mm ² Ω]	współczynnik temperaturowy α_{20} [K ⁻¹]
Aluminium	0,0287	34,84	$3,8 \cdot 10^{-3}$
Mosiądz, CuZn 40	$\leq 0,067$	≥ 15	$2 \cdot 10^{-3}$
Konstantan	0,50	2	$-3 \cdot 10^{-4}$
Miedź	0,0175	57,14	$3,95 \cdot 10^{-3}$
Złoto	0,023	43,5	$3,8 \cdot 10^{-3}$
Drut żelazny	0,1 to 0,15	10 to 6,7	$4,5 \cdot 10^{-3}$
Ołów	0,208	4,81	$3,9 \cdot 10^{-3}$
Magnez	0,043	23,26	$4,1 \cdot 10^{-3}$
Mangan	0,43	2,33	$4 \cdot 10^{-6}$
Rteć	0,941	1,06	$9,2 \cdot 10^{-4}$
Ni Cr 8020	1	1	$2,5 \cdot 10^{-4}$
Nikielin	0,43	2,33	$2,3 \cdot 10^{-4}$
Srebro	0,016	62,5	$3,8 \cdot 10^{-3}$
Cynk	0,06	16,7	$4,2 \cdot 10^{-3}$

Załącznik D: Najważniejsze wielkości fizyczne i wzory elektrotechniczne

Najważniejsze wzory elektrotechniczne

Impedancja

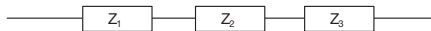
rezystancja przewodnika w temperaturze ϑ	$R_{\vartheta} = \rho_{\vartheta} \cdot \frac{\ell}{S}$
konduktancja przewodnika w temperaturze ϑ	$G_{\vartheta} = \frac{1}{R_{\vartheta}} = \chi_{\vartheta} \cdot \frac{S}{\ell}$
rezystywność przewodnika w temperaturze ϑ	$\rho_{\vartheta} = \rho_{20} [1 + \alpha_{20} (\vartheta - 20)]$
reaktancja pojemnościowa	$X_C = \frac{-1}{\omega \cdot C} = -\frac{1}{2 \cdot \pi \cdot f \cdot C}$
reaktancja indukcyjna	$X_L = \omega \cdot L = 2 \cdot \pi \cdot f \cdot L$
impedancja	$Z = R + jX$
moduł impedancji	$Z = \sqrt{R^2 + X^2}$
faza impedancji	$\varphi = \arctan \frac{R}{X}$
konduktancja	$G = \frac{1}{R}$
susceptancja pojemnościowa	$B_C = \frac{-1}{X_C} = \omega \cdot C = 2 \cdot \pi \cdot f \cdot C$
susceptancja indukcyjna	$B_L = \frac{-1}{X_L} = -\frac{1}{\omega \cdot L} = -\frac{1}{2 \cdot \pi \cdot f \cdot L}$
admitancja	$Y = G - jB$
moduł admitancji	$Y = \sqrt{G^2 + B^2}$
faza admitancji	$\varphi = \arctan \frac{B}{G}$

Załącznik D: Najważniejsze wielkości fizyczne i wzory elektrotechniczne

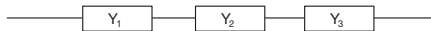
Połączenie szeregowe impedancji

$$Z = Z_1 + Z_2 + Z_3 + \dots$$

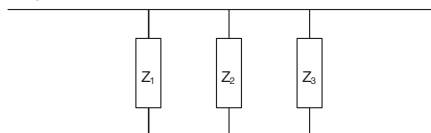
Połączenie szeregowe admittancji

$$Y = \frac{1}{\frac{1}{Y_1} + \frac{1}{Y_2} + \frac{1}{Y_3} + \dots}$$

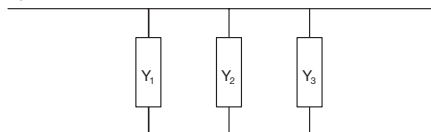
Połączenie równoległe impedancji

$$Z = \frac{1}{\frac{1}{Z_1} + \frac{1}{Z_2} + \frac{1}{Z_3} + \dots}$$

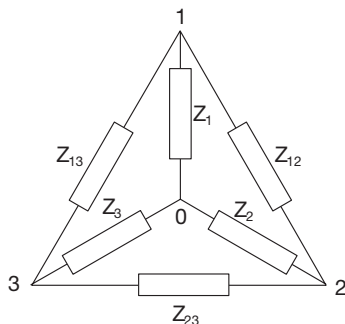

Połączenie równoległe admittancji

$$Y = Y_1 + Y_2 + Y_3 + \dots$$

Przekształcenia trójkąt-gwiazda i gwiazda-trójkąt

Y Δ	Δ Y
$Z_{12} = Z_1 + Z_2 + \frac{Z_1 \cdot Z_2}{Z_3}$	$Z_1 = \frac{Z_{12} \cdot Z_{13}}{Z_{12} + Z_{13} + Z_{23}}$
$Z_{23} = Z_2 + Z_3 + \frac{Z_2 \cdot Z_3}{Z_1}$	$Z_2 = \frac{Z_{12} \cdot Z_{23}}{Z_{12} + Z_{13} + Z_{23}}$
$Z_{13} = Z_3 + Z_1 + \frac{Z_3 \cdot Z_1}{Z_2}$	$Z_3 = \frac{Z_{23} \cdot Z_{13}}{Z_{12} + Z_{13} + Z_{23}}$

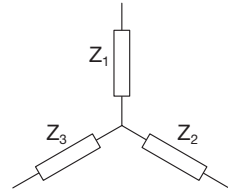
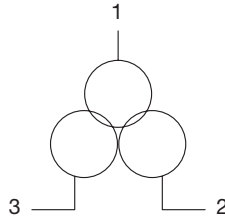
Załącznik D: Najważniejsze wielkości fizyczne i wzory elektrotechniczne

Transformatory

Transformator dwuuzwojowy

prąd znamionowy	$I_r = \frac{S_r}{\sqrt{3} \cdot U_r}$
moc zwarciowa	$S_k = \frac{S_r}{u_k\%} \cdot 100$
prąd zwarciowy	$I_k = \frac{S_k}{\sqrt{3} \cdot U_r} = \frac{I_r}{u_k\%} \cdot 100$
impedancja wzdłużna	$Z_T = \frac{u_k\%}{100} \cdot \frac{U_r^2}{S_r} = \frac{u_k\%}{100} \cdot \frac{S_r}{3 \cdot I_r^2}$
rezystancja wzdłużna	$R_T = \frac{p_k\%}{100} \cdot \frac{U_r^2}{S_r} = \frac{p_k\%}{100} \cdot \frac{S_r}{3 \cdot I_r^2}$
reaktancja wzdłużna	$X_T = \sqrt{Z_T^2 - R_T^2}$

Transformator trójuzwojowy

$$Z_{12} = \frac{u_{12}}{100} \cdot \frac{U_r^2}{S_{r12}}$$

$$Z_1 = \frac{1}{2} (Z_{12} + Z_{13} - Z_{23})$$

$$Z_{13} = \frac{u_{13}}{100} \cdot \frac{U_r^2}{S_{r13}}$$

$$Z_2 = \frac{1}{2} (Z_{12} + Z_{23} - Z_{13})$$

$$Z_{23} = \frac{u_{23}}{100} \cdot \frac{U_r^2}{S_{r23}}$$

$$Z_3 = \frac{1}{2} (Z_{13} + Z_{23} - Z_{12})$$

Załącznik D: Najważniejsze wielkości fizyczne i wzory elektrotechniczne

Spadek napięcia i moc

	jeden faza	trzy fazy	prąd stały
Spadek napięcia	$U = 2 \cdot I \cdot \ell \cdot (r \cos\varphi + x \sin\varphi)$	$U = \sqrt{3} \cdot I \cdot \ell \cdot (r \cos\varphi + x \sin\varphi)$	$U = 2 \cdot I \cdot \ell \cdot r$
Procentowy spadek napięcia	$u = \frac{U}{U_r} \cdot 100$	$u = \frac{U}{U_r} \cdot 100$	$u = \frac{U}{U_r} \cdot 100$
Moc czynna	$P = U \cdot I \cdot \cos\varphi$	$P = \sqrt{3} \cdot U \cdot I \cdot \cos\varphi$	$P = U \cdot I$
Moc bierna	$Q = U \cdot I \cdot \sin\varphi$	$Q = \sqrt{3} \cdot U \cdot I \cdot \sin\varphi$	-
Moc pozorna	$S = U \cdot I = \sqrt{P^2 + Q^2}$	$S = \sqrt{3} \cdot U \cdot I = \sqrt{P^2 + Q^2}$	-
Współczynnik mocy	$\cos\varphi = \frac{P}{S}$	$\cos\varphi = \frac{P}{S}$	-
Straty mocy	$P = 2 \cdot \ell \cdot r \cdot I^2$	$P = 3 \cdot \ell \cdot r \cdot I^2$	$P = 2 \cdot \ell \cdot r \cdot I^2$

Opis

- ρ_{20} rezystywność w temperaturze 20°C
- ℓ całkowita długość przewodu
- S przekrój przewodu
- α_{20} współczynnik temperaturowy przewodnika w temperaturze 20°C
- θ temperatura przewodnika
- $\rho\theta$ rezystywność w funkcji temperatury przewodnika
- ω częstotliwość kątowna
- f częstotliwość
- r rezystancja przewodu na jednostkę długości
- x reaktancja przewodu na jednostkę długości
- $u_k\%$ procentowe napięcie zwarcia transformatora
- S_r moc znamionowa pozorna transformatora
- U_r napięcie znamionowe transformatora
- $p_k\%$ procentowe straty impedancyjne transformatora w warunkach zwarcia

Więcej informacji

ABB Contact Center

email: kontakt@pl.abb.com

tel.: 22 22 37 777

ABB Sp. z o.o.

Siedziba spółki

ul. Żegańska 1

04-713 Warszawa

tel.: 601 839 218

www.abb.com

ABB zastrzega sobie prawo do dokonywania zmian technicznych bądź modyfikacji zawartości niniejszego dokumentu bez uprzedniego powiadomienia.

W przypadku zamówień obowiązywać będą uzgodnione warunki. ABB Sp. z o.o. nie ponosi żadnej odpowiedzialności za potencjalne błędy lub możliwe braki informacji w tym dokumencie.

Zastrzegamy wszelkie prawa do niniejszego dokumentu i jego tematyki oraz zawartych w nim zdjęć i ilustracji. Jakiegokolwiek kopiowanie, ujawnianie stronom trzecim lub wykorzystanie jego zawartości w części lub w całości bez uzyskania uprzednio pisemnej zgody ABB Sp. z o.o. jest zabronione.

© Copyright 2013 ABB.

Wszelkie prawa zastrzeżone.